

סיפורי חסידים בעיון

מאת האדמו"ר מרחלין

סיפורי חסידים בעיון

מאת: האדמו"ר מרחלין

בהוצאת יקצ"ן חי
עמותה מלכ"ר דחסידות רחלין

רחוב נג'ארה 4, גבעת שאול, ירושלים ת"ו
ת.ד. 34194, טל': 02-6520002

כל הזכויות שמורות לאדמו"ר מרחלין

כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

הערה: ספרים אלו הינם שכתוב, מילה במילה,
של שיעורים שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א ברחבי הארץ
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי

תוכן עניינים :

1. הצעה חינוכית למחנכים - רבנים - רמים - מדריכים - ולהורים: 7.....
2. הקדמה לסיפורי צדיקים..... 8.....
3. ההתחדשות..... 9.....
4. חסיד שהשאיר אצל הרב 'בעל התניא' את הנר"ן שלו..... 32.....
5. המגיד, רבי ישראל מקוזניץ, שסירב לדרוש בעירה עד שהוכח שדרשתו מהשנה הקודמת פעלה על בני העירה..... 39.....
6. הרבי מרוזין מספר על המגיד ממזריטש שעשרה חסידים נתבקשו להעיד עליו שהוא צדיק הדור..... 42.....
7. רבי יצחק מוורקי שהחזיה מלובלין הציע לו להיות מלמד..... 46.....
8. הרי"ם שנתן לבנו כ'דמי חנוכה' את הרבי מגור..... 52.....
9. רבי משה שהשאיר ילד אילם מפני שעלול היה להפוך למוסר..... 58.....
10. רבי דב זאב שהיה מגמגם והאדמו"ר מליובאביץ ברכו שיפסיק..... 60.....
11. העשיר שצחק על רבי דוד מלילוב וירד מנכסיו למשך 10 שנים..... 61.....
12. סיפור הבעש"ט על נשמה שירדה בעבר לעולם לבטל גזרות וינקה מאם נוכריה..... 67.....
13. רבי ישראל מוויזניץ "דבר שאסור להשמיע..."..... 71.....
14. רבי יצחק מוורקי שסבל מאישתו בגלל שפגם בדיבור..... 74.....
15. הרבי מרדומסק שחסידים הכתירו אותו לרבי..... 75.....
16. חסיד שירד מנכסיו והרבי מגור הורה לו לא לבקש עזרה..... 76.....
17. צדיק נסתר שבא לרבי מרוזין ודיבר איתו ביחידות..... 79.....
18. הרבי מקוצק שאל חסיד מדוע רבו מבקש משיח ולא שבני ישראל יחזרו בתשובה..... 91.....
19. אישה שבאה לרבי מבעלז ואמרה שאם תיושע תאמין בהשם..... 92.....
20. אדם שבא לרבי מקוצק וביקש להשיא את בתו..... 93.....
21. ה'אוהב ישראל' שנפל לו העט בעת שבא לחתום 'אוהב ישראל'..... 95.....
22. 'פורים שפיל' שבו בוטלו רק חלק מהגזרות כיוון שה'שר' לא הסכים לבטלן..... 102.....
23. בפורים ביקשו מצדיק להיות 'רב פורים' ולהביא את כל חפציו איתו..... 104.....
24. הרבי מקוצק מספר על הרבי מסכוטשוב שנולד בזכות לימוד התורה

106.....	של אביו ביום פורים
107.....	25. מכניס אורחים שהיה מתפאר במצווה זו
111.....	26. ט"ו בשבט אצל הצדיק מזידיטשוב
112.....	27. הרבי מקוצק בעניין אתרוגים בט"ו בשבט
113.....	28. הצדיק מזידיצ'וב שכלי הבית שלו היו פשוטים
115.....	29. רבי יהודה צבי והשוהט שלא רצה להראות את סכינו
118.....	30. רבי גבריאל שנסע לרבי אלימלך עם עגלון צדיק נסתר
119.....	31. הסבא משפולי שעשה דין תורה עם הקב"ה
124....	32. רבי יעקב שייעץ לחסיד ללכת להשתטח על קבר האדמו"ר האמצעי
130.....	33. רבי לוי יצחק מברדיטשוב והמלמד החדש
135.....	34. הבעש"ט לחש לעגלון בחתונת בנו
142.....	35. הבעש"ט שריפא חולה ברוחניות ובגשמיות
144.....	36. הבעש"ט מכפר על שלא מיחה בידי אישתו שפגעה ביתומה
149.....	37. עגונה שבאה אל הרב מנישכיוז הוא בירכה ובדרך 'פגשה' את בעלה
150.....	38. בעל התניא שנגלה אל בעל ה'צמח צדק'
154.....	39. הרבי שקדושתו התגלתה למתנגד
155.....	40. ר' יואל החסיד עם העזות דקדושה
158.....	41. ר' זושא משמח חתן וכלה
162.....	42. החסיד רב גבריאל שנרדף ע"י בני משפחתו
168.....	43. הרבי מז'יטומר שטיפל בבעל שציער את אישתו
175.....	44. הרועה 'השיכור' שבירך את הרב בבנים
180.....	45. החסיד העשיר והאורח שהביא יין חריף לפסח
184.....	46. ראש הישיבה שנתמנה לרבי
189.....	47. העשיר שביקש לתרום מכספו לרבי מרדומסק
196.....	48. משקה שתחילתו לרצון וסופו שלא לרצון
198.....	49. בנית בית הכנסת של הרבי מבעלז
206.....	50. רבי לוי יצחק והרב שלמה מקרלין שביטלו גזרות עם אליהו הנביא
209.....	51. רבי אלימלך ששפך מרק וביטל כך גזרה

212.....	רבי זושא שבא אל המגיד ממזריטש ונשלח חזרה לביתו.	52.
217.....	שיר-השירים של רב אהרן מקרלין	53.
220.....	הגזרה על לקיחת יהודים לצבא ונסיון של הרבי מסקווער לעוקפה.	54.
227.....	רבי לוי יצחק מברדיטשוב 'בודק' את התבשילים.	55.
229.....	הגזרה על הזקן והפיאות בפולין	56.
237.....	הבעש"ט קונה עצים ומבטל קיטרוג	57.
238.....	בעל התניא 'נכדו' של הבעש"ט	58.
240.....	גוי שביקש מהמגיד מקוז'ניץ שיברכו בבנים	59.
241.....	גדולתו של המגיד הגדול ממזריטש	60.
242.....	תלמיד המגיד ממזריטש ותלמיד המגיד מזלוטשוב.	61.
250.....	ר' נחום שלא שמע את דברי המגיד ממזריטש	62.
256.....	השידוך שנעשה בעינים עצומות	63.
260.....	רבי שניאור זלמן מגיע למזריטש	64.
268.....	המגיד ממזריטש כתלמיד הבעש"ט	65.
269.....	העגלון שמיהר לשבת של הרי"ם	66.
272.....	רבי זושא פוסק בעניין כשרות	67.
274.....	השריפה בשבת	68.
276.....	רבי שניאור עושה תיקון לגאווה	69.
279.....	הכתרתו של הרבי מגור	70.
283.....	שורש החסידות	71.
290.....	רב הלל דואג לשמירת שבת בבתי-המשתה	72.
294.....	שיחת עופות ויחוד עליון.	73.

הקדמה

יתעלה הבורא וישתבח היוצר שזיכנו לברך על המוגמר בספר זה, האחד עשרה במספרו. העוסק במעשה מרכבה: בחייהם של צדיקים וקדושים זי"ע. התבוננות והתעמקות במעשיהם יש בכחה להשרות יראת שמים ולהורות לנו הדרך האמיתית בעבודת השם ית', והלב נמשך כמים אחרי סיפורים חייהם ומעשיהם, הנהגותיהם והתמודדותם בחיים עלי אדמות.

וברור שאין לנו השגה ותפיסה כלל בדרגותיהם ומעשיהם ואנו כחמורים! ומאיך זכינו למסורת עשירה בכתב ובעל פה, ורבותינו הקדושים היו נוהגים מיד לספר סיפורי מעשיות של צדיקים כדי להורות לנו את הדרך וכדי להמתיק את הדינים וכדי ללמד מידות והנהגות קדושות. ומפאת ירידת הדורות לא אחת המעשיות סתומות, וההנהגות אינם ברורות והחמור מכל: אין בכוחנו ללמוד מהם ולהשתמש באוצרות חכמתם בחיינו היומיומים הרחוקים כל כך מדרגתם הרמה, ומדרגת גילוי הפנים והניסים הגלויים שזכו להם זי"ע. ולפעמים קשה מאוד להבין את התנהגותם, ללא התעמקות והתבוננות חודרת מתוך ענוה ורצון ללמוד ולהתבסס מדרכם. סיפורי החסידים לא נמסרו מדור דור על מנת ללמד היסטוריה או על מנת להקנות אמונת חכמים תמימה לילדים בלבד: יש בהם את כל סודות ורזי עבודת השם האמיתית, והם ממש מעשה מרכבה. בדור יתום זה יש חובה לנסות ולהתעמק מתוך התבטלות מוחלטת ומתוך יראת שמים ויראת תלמידי חכמים בסיפורים אלו על מנת להחיות את דרכי עבודתם הלכה למעשה.

למרות שדרגותינו "כחמורים" ובכל זאת: "יפתח בדורו כשמואל בדורו" - ואם נתבונן על מנת לקיים, הרי בס"ד נזכה להתעלות אמיתית גם בדורנו וגם מדרגתנו הרדודה. ולכן העזנו להיכנס לפנים המחיצה, ולגשת אל קודש הקודשים לדלות מתורת רבותינו ומעשיהם הקדושים. והלכנו לפי הכלל: מי שאינו יודע לשאול את פתח לו. ולכן דרך הלימוד היא על ידי שאלות וקושיות וניסיון אמיתי לתרצם, בדרך הפלפול כפי שנהוג בלימוד הגמרא וההלכה: לנסות להבין דבר לעומקו.

ומפאת התלהבות הקודש שבויכוח ובמשא ומתן האמוני והרעיוני לפעמים נשאלות קושיות בלשון תקיפה וזאת על מנת לעורר את התלמידים ולא ח"ו מתוך זלזול ואו על מנת לפגוע בכבודם של צדיקים ר"ל. ומתוך הקושיות החמורות כך הביאורים המאירים וההתחזקות באמונה ובאמונת חכמנו זי"ע. גלוי וידוע לפני בורא עולם ית', שלא לכבודי ולא לכבוד בית אבא נכנסנו למסע המסוכן שבבדיקת הנהגת הקדושים זי"ע אלא להרבות כבודם ותורתם וכבוד שמים ולתת פתח לאלפי ורבבות נשמות הצמאות להתחזק ע"י למוד קדוש זה, ולהתעמק ולהתעלות במעלות חסידים וצדיקים! כידוע מספרנו האחרים הרי שעל פי רוב הם שכתובים משיעורים שניתנו על ידינו, שיעורים בו השתתפו עמך ישראל הקדושים כל אחד לפי שיעורו ודרגתו: ביניהם תלמידי חכמים אך גם אנשים פשוטים.

ולכל אחד ניתנה רשות לשאול ולהקשות וזאת על מנת לישר לבם לעבודתו ית'. לכן ירא הקורא היקר וידון את כולנו לכף זכות גם כאשר הקושיות נראות נובעות מעזות ונשאלו בלשון בוטה. כי הרי בדיוק זה באנו לתקן וספר זה מיועד לכלל עם ישראל על דרגותיו ורמות השגותיו. יהי רצון שספר זה יזכה שילמדו בו כלל עם ישראל מחכמי ישראל ועד קטן תינוקות של בית רבן וכולנו נתחזק באמונתו ית' ובאמונת חכמים!

המחבר

הצעה חינוכית למחנכים - רבנים - רמים - מדריכים - ולהורים:

ב"ה, יצא לאור הספר הראשון בסידרה: "סיפורי חסידים בעיון- מדריך להעמקת ערכי היהדות ע"י התעמקות בסיפורי חסידים" מאת: רבי פד"ה רחלין שליט"א.

ספר זה עתיד לחולל מהפכה בכל הגישה לספורי חסידים וספורי צדיקים אשר נתפסים כיום "כסיפורים לילדים לחיזוק האמונה התמימה בלבד".

שיטת העברת הדברים כפי שמממש אותה בפועל, רבי פד"ה רחלין שליט"א, עם שומעי לקחו, מהווה שיטה פדאגוגית פשוטה אך עמוקה שאפשר לחקותה בשיעורי אמונה- בשיעורי מוסר- בשיעורים במחשבת ישראל- בשיעורים בחסידות ובשיעורים לקירוב לבבות.

השיטה מובילה את הקורא להעמקה בסיפור ולניסיון להבין את דרכי עבודת השם של חסידים וצדיקים זי"ע. אף להתחקות אחרי הלך מחשבתם, התלבטותם, ובחירתם בטוב, בהתעסקותם בשאלות מוסר ו בנושאים שברומו של עולם, בצורה מרתקת וחי' בלשון פשוטה ומובנת לכל.

תוך התעמקות בספר הקורא רוכש כלים להתמודדותו הוא עם המציאות ועם שאלות האמונה המעסיקות את בני דורנו.

דרך הלימוד:

מומלץ שהמחנך יקרא היטב הספר תחילה, ויתן את דעתו על דרך העברת הדברים המיוחדת, ילמד את ההדגשים, את השאלות ואת התשובות, הן של רבי פד"ה רחלין שליט"א והן של תלמידיו. יתן את דעתו על תזמון השאלות במהלך הסיפור, על התעקשות מסויימת בשאלה מסויימת, על האתגרות ועל הדגשים השונים.

ויחקה את דרך שיתוף התלמידים בשיעור כפי ששיתפם המחבר שליט"א - וכך מובטחים ריתוקם של התלמידים והשתתפותם המלאה והפעילה.

מיותר לציין שהספרים מחולקים חינוך, בכתובת העמותה, ובאמצעות הזמנה טלפונית בה יש למסור פרטים אישיים ופרטי ההזמנה לתא קולי: 02-6520002 נא לציין שם, כתובת, טלפון, שם הספר המוזמן, ומספר העותקים.

הקדמה לסיפורי צדיקים

מה שרציתי היום זה דווקא לדבר על עניין של סיפורי הצדיקים וקצת ללמוד מסיפורי הצדיקים סיפורי החסידים אנחנו זכינו בלי עין הרע למסורת בכתב ובעל פה של סיפורי צדיקים מכל העדות כל העדות ברוך השם יש סיפורים על גדולי ישראל על צדיקים גלויים ומפורסמים ועל צדיקים נסתרים

ובכל סיפור וסיפור יש הדגשים שונים לפעמים רוצים להראות נס לפעמים רוצים להראות מידה טובה ענוה של מישהו או מסירות נפש או אדם שהוא בעל חסד או מידת האמת כל פעם בסיפורים האלה יש מוסר השכל פשוט זה בפשט, ורוצים להראות ניסים, השגה של אלוקות לפעמים איזה "וורט" של איזה רבי. ככה חריף.

שמשפסף לך את הנשמה כשאתה קורא אותו יש דרכי עבודה אותנו מעניין מאד דרכי העבודה של אותם הצדיקים איך הם עבדו את ה' איך הם הגיעו למדרגות שהם הגיעו? הם לא הגיעו לזה באופן אוטומטי לא נולדו ככה הם עבדו ובסיפורים לא תמיד מפורט כל הפרטי פרטים לפעמים יש רמזים בסיפורים יש בחינת פרד"ס פשט רמז דרש וסוד.

ובדרך כלל חושבים שהסיפורים האלה זה נחמד לילדים קטנים ללמוד אותם סיפורי צדיקים. תקריא את זה לילד. סיפור נחמד.

האמת שמי שמתבונן בהם עמוק ולומד אותם על מנת לדלות משם את החכמה של חכמינו ודרכי העבודה שלהם רואה שזה עמוק מיני ים אין כמעט פינה אחת בסיפור שזה לא איזה מסכת שלמה של בירורים ועבודת השם דרכי האמונה דרכי העבודה הכל.

רק שאנחנו קוראים את זה ככה מהר ולא משיגים את ההשגה הנכונה אז חלק מהמטרה שלנו בתחום הזה זה להביא את הסיפורים האלה לרמה שבני אדם יוכלו להתעמק בהם לעבודת השם יתברך באמת.

זה יהפוך להיות חלק של הלימוד הקבוע בכל המקומות מילדים ועד זקנים כי לא סתם זכינו לסיפורים האלה למה השם יתברך נתן בליבותיהם של זקנינו את השכל לרשום את הסיפורים? זה יכול היה ללכת הכל לאיבוד!

כי הבינו שדרך הסיפורים יש אפשרות לחנך דורות ולהעביר מסרים שלפעמים בלימוד עיוני קשה מאד להשיג אותם על ידי סיפור אתה קולט קומה שלמה ולכן נתנו בזמן האחרון דעתנו על העניין הזה ואנחנו עוסקים בסיפורים כל יום. עכשיו אנחנו גם נעסוק בזה.

כדוגמא, יש סיפורים קצרים ויש ארוכים יש כל מיני יש סיפורים עם הרבה ניסים ויש סיפורים שלא הקטע הניסי הוא מה שקובע אלא המסר החינוכי אנחנו נתחיל סיפור כאן.

ההתחדשות

"לקראת הגאולה עם ישראל מתחדש כמו חגב. כמו שהחגבים באים ומתקבצים ממקומות שונים ללהקה אחת גדולה בצורה לא מובנת, מופלאה, ככה עם ישראל הולך ומתקבץ ביחד".

אומרים המחברים בספר של החגבים שיש שתי הופעות הופעת יחיד והופעה בלהקה והחגב משתנה מבחינה פיזית מהופעת יחיד להופעה בלהקה. הגוף שלו משתנה הצבע משתנה עוד כל מיני עניינים אני לא זוכר את כל הפרטים גם ההתרבות שלו הולך ומתרבה מהר מהר כמו לפני יציאת מצרים שאומרים שהיו שישים תינוקות בכרס אחת יש מחלוקת אבל לא ילדו על פי הטבע "וישרצו וירבו".

"אין בן דוד בא עד שיכלו הנשמות שבגוף" וכדי שיכלו הנשמות שבגוף זאת אומרת במחסן למעלה צריכות לבוא לפה הנשמות לכאן זה צריך "פרו ורבו ומלאו את הארץ" כמו החגבים "הרבה ארבה את זרעך" התרבות.

ההתרבות הזו שלנו בדור הזה לקראת הגאולה השלמה היא כוללת הרבה תחומים כמו פתאום אנחנו באנו מחוץ לארץ מכל הקהילות מהגלות כמו חגבים כולנו בתזמון לארץ הקודש אחרי אלפיים שנה, זה לא פלא? זה לא דבר נורמאלי דבר כזה.

פתאום באו לפה כמה מיליונים? ומתרבים בלי עין הרע ומתקבצים מכסים את עין הארץ גם ככה התרבו בני ישראל במצרים לפני יציאת מצרים התרבו התרבו ולא בדרך הטבע. בדרך הטבע אבל בצורה מדהימה זה מבחינת ריבוי הנשמות והגופים אבל גם מבחינת החידושים והכוחות ורוח הקודש והנבואה והאומנות כל כוחות הנפש וכל הציפיות שבנשמות הכל נפתח זה מסימני ההתחדשות והבירור הכל מתברר "כולם בחכמה יתבררו", יש צמאון לחכמה הפנימית יותר ויותר.

אנשים מתייאשים כשרואים כל מיני סימנים כביכול הגאולה נתקעת הולכת אחורה זה שטויות צריכים לראות את התהליכים של עם ישראל בפרספקטיבה של עשרות ומאות שנים לא בפרספקטיבה של שנתיים שלוש חמש עשר זה שטויות ואז רואים את הקו של הגאולה בחוש צריך לדעת איך להסתכל וזו ההתחדשות. ההתחדשות הגדולה של עם ישראל בארצו בכל התחומים ולמרות כל השחיתויות שהרי כשהמלכות רוצה לעלות גם הקליפה רוצה לעלות לינוק מהראש אז בודאי כשיש את מלכות ישראל כאן בארץ הזו מתחילה המדינה ושהיא לא בהכרח מדינה על פי ההלכה אז כשיש את העוצמה של מדינה באים כל מיני קליפות שרוצות לינוק וגם להתחזק ולשלוט אז זה תופעות לוואי זה לא העיקר לפעמים אנחנו מהשטיפות מוח התקשורתיות חושבים שזה העיקר השחיתויות - לא זה לא העיקר זה תופעות לוואי של מלכות איפה שיש מלכות יש רצון לקבל יש כח יש עוצמה חייב לבוא לינוק משם אז מאיפה הם יקחו אם לא מהמלכות? זו היניקה שלהם זה לא העיקר זה זמני כל זה. זה יעבור.

אנחנו בתהליכים גדולים ועצומים של בירור והתחדשות של הכוחות של העם הזה עד שאנחנו נצטרף, לשון צירוף, לעם חדש נהיה עם חדש לאט לאט אנחנו בתהליך עיכול. ברחם של כנסת ישראל אנחנו בתהליך של עיכול בעיכול יש בירור פסולת מתוך האוכל אוכל מתוך הפסולת. מה ששייך לגוף בונה את הגוף איך אומרים נטמע בתוך הגוף מה שלא שייך נפלט החוצה שלום על ישראל.

זה התהליך שאנחנו עוברים עכשיו תהליך של עיכול לאומי רוחני ולכן יש גרים שבאים ויש בעלי תשובה שעולים ויש דתיים שהופכים להיות חילונים ומתרחקים יש מתבוללים שלגמרי יוצאים מעם ישראל כל זה בתהליך העיכול.

אין ספק שאנחנו עכשיו הופעה המונית לא בהופעת יחיד, אנחנו משתנים הגוף שלנו משתנה הנשמה משתנה ההשגות הכל משתנה יש פה איזה חידוש : הפלא של הארבה של החגבים שלא יודע כמה מליון יש במטר או בקילומטר שם כמו שמובא בספר בקיצור צפיפות דיור משהו מדהים, מיליונים, מיליונים וכולם עפים ואחד לא פוגע בשני "עומדים צפופים - משתחווים רוחים."

כמו שהיה בבית המקדש. היום יש בעיות שם בנמל התעופה עם המטוסים איך לכוון אותם שלא יפגעו אחד בשני, כל פעם בניסים יוצאים שלא יהיה תאונה כנראה הרבה מטוסים ומעט מקום מעט נתיבים אני יודע. בעיה. יושבים שם כל הטכנולוגיה כל המומחים כל אחד מוציא את המיץ כדי שלא יהיה תאונות והחגבים - מיליונים גם טסים במהירות גדולה ואחד לא פוגע בשני בלי פיקוח בלי מגדל פיקוח בלי שום דבר.

מפלאות השם יתברך. יש בעניין הזה את עניין הפרט והכלל, השילוב של הפרט ושל הכלל יש איזה מין השקפה שטחית שאומרת "כן- בגלות היהודים עסקו, אלו שעסקו בתיקון עצמי זה עניין של פרט, פה בארץ ישראל צריך לעשות בתיקון הכלל." ושוכחים שצריך את שניהם. כאילו יש סתירה אין סתירה! צריך את הפרט וצריך את הכלל תיקון משולב כמו בארבה כל אחד הוא חגב בפני עצמו כולם ביחד זה להקה אז יש את הפרט ויש את הכלל.

מעניין הדבר הזה שכשהחגבים הם מופרדים הם לא להקה הם בשקט כזה אוכלים ישנים לא מהווים כוח לא משתנה משהו מהטבע הרגיל כמו בן אדם נורמלי כזה איך אומרים? קם, הולך לעבודה, חוזר הביתה, ישן, מביא ילדים, מזדקן, מת. לא משהו רציני. אבל כשאיוו שהיא סיבה החגבים מתחילים להתאסף ולעבור מהופעה של היחיד להופעה כללית או-הו! זה כבר לא אותו דבר יש התחדשות התעצמות של כוחות אדירים.

אין מדינה בעולם בדרך הטבע שיכולה להתמודד איתם במכה של ארבה באים מכסים את הארץ, מכסים את השמיים טראח נוחתים אוכלים את הכל והולכים ואף אחד לא יכול לשלוט בהם.

זה עם ישראל ככה עם ישראל כשהוא כל יהודי בודד בפני עצמו הקצב שלו זה ניראה כמו אדם ככל האנשים מה יש הבדל? אף ארוך? אזניים ארוכות? מה ההבדל? אין שום הבדל. תסתכלו פה גוף פנים כמו של כל אומה.

אבל כשעם ישראל מתחיל בהופעה של הכלל, הכללות הזו כל פרט כבר משנה את הצביון שלו, את הקצב שלו את המטרה שלו, את ההשגות שלו ואז העוצמה האדירה זה באחדות. אפשר לומר שהסיטרא אחרא רוצה למנוע את ההופעה ההמונית הזאת ההופעה הכללית. רוצה להשאיר אותנו רק בהופעת היחיד שלא נגיע לעוצמה העצומה הזאת. תראו כמה עשרות שנים מאז קום המדינה, קצת לפני זה כשעם ישראל קצת התאחד למשהו לצורך הקמת המדינה וחיזוק המדינה, זה מי יכול לעמוד נגדינו אין תופעה כזו בכל העולם מדינה כזו - מעצמה יש מאין.

זו הופעה של להקה עכשיו הלהקה עייפה כבר רוצים הופעת יחיד כל אחד מתחיל לחשוב איפה בדיוק לתקוע את העגיל באוזן באף כדי להיות שונה. או - יש אחד עם עגיל! הוא תקע אותו באוזן. זה מייחד את האדם משאר הבני אדם, אם יש לו עגיל באוזן או יש לך עגיל באף זה שונה זה מיוחד.

זה איך לקרוא לזה השתקפות חיצונית של חיפוש פנימי שאדם מחפש את המשמעות אז הוא שם קוקו שם עגיל שם כובע שם איפור שם כל מיני דברים בגדים מיוחדים, רוצה להרגיש את עצמו מי הוא? מה הוא שונה מאחרים?

כמו שאמרתי ההופעה האמיתית של עם ישראל היא שילוב של הופעה פרטית עם הופעה כללית אין סתירה לא צריך להיות סתירה אדם צריך להתפתח באופן אישי ולהתפתח בתוך הכלל ולתרום את חלקו שלו בכלל, והכלל תורם בו וצריך להיות שילוב, שילוב אמיתי ונכון. ודאי שבלי יד מכוונת הלהקה הזו היתה הולכת לאיבוד. כן. היד שמכוונת להקה של ארבה היא יד נעלמת. הם עפים אלפי קילומטרים פתאום קמים, עפים לא יודעים לאיפה. לא יודעים איך, לא יודעים לאן מגיעים לאיזה מקום. נוחתים דווקא בשדה מסוים ואוכלים אותו.

את השדה השני - לא נוגעים בו. יש יד נעלמת שמכוונת אותם. כך עם ישראל גם כן יש לו יד נעלמת היד של השם יתברך שמכוון אותנו ומעורר בנו תחושות חדשות בכל כנפות הארץ מתחילים לזוז. אני שומע אמרתי לכם באים אנשים מכל העולם יהודים מכל העולם אני שומע דיווחים על התעוררות רוחנית בכל מיני פינות שלא הייתם מאמינים בכלל לא רק התעוררות רוחנית בירור של האמת דתיים הופכים להיות חילוניים חילוניים רחוקים הופכים להיות דתיים. מין "אין שקט".

אין לנו שקט עכשיו בעם בכל הפינות זה לפני הופעת הלהקה הבאה, כנראה וגם צריכים לדעת שהלהקה אחר כך מתפרקת לא נשארת להקה ועוד פעם יש איזה ירידה כזו וחושבים שעוד פעם - הפכו להיות פרטים. איך אמר פרעה "נבוכים הם...סגר עליהם המדבר". הוא חשב שעם ישראל התבלבל.

שטויות, איזה נבוכים? ואיזה סגר עליהם המדבר? "זה בתחבולות עשה לך מלחמה", השם יתברך עשה את זה בתחבולות לא בגלל שסגר עלינו המדבר. אז אחרי שיש התעצמות של הלהקה אחר כך יש התפרקות ואחר כך עוד פעם מתחיל הסימנים כביכול של הפרט ואחר כך עוד פעם מתחיל הסימנים כביכול של הפרט ואחר כך עוד פעם מתחילים סימנים של הלהקה ועוד פעם באים נותנים מכה איך קראו לזה? "גלי עליה" לארץ.

גלים של עליה גם הופעות בלהקה של ארבה אותו דבר. מה פתאום מתעוררים? מה פתאום נרדמים? ולכן אנחנו צריכים לדעת שיש לנו מחזוריות שיש לנו עליות וירידות יש שוני בתקופות, מה מודגש על מה אבל בסך הכל. בסך הכל, הכל בסדר יש כיון ברור הכיוון של הגאולה ברור חתוך אנחנו בדרך.

זה עניין של התחדשות ולכן הגיע הזמן עכשיו בימים האלה בזמן הזה להתחדשות יש התחדשות יש בירור החלקים הישנים נושלים מהגוף ונופלים החצאי אמיתות שהחזיקו מעמד בעשרות השנים האחרונות לא מחזיקות מעמד בשום מחנה בשום מחנה, בעם ישראל בשום פלג כל מה שהיה מוחזק והיה חצי אמת נופל, כי לשקר אין רגליים.

אז כל מיני פרות קדושות, כמו שאומרים, נשחטות ואנחנו מבולבלים ונבוכים מצד שני זה תהליך של היטהרות של בירור של זיכוכ של האמת זה לפעמים קצת כואב, ולכן היו באמת הרבה נשמות שלא רצו לצאת ממצרים רצו להשאר במצרים אחד מחמישה רק יצא ממצרים, ארבעה נשארו במצרים לא רצו לצאת היו דבוקים בקליפה זה חוסר הרצון להטהר ולהוריד את הקליפה הזו, גמרנו נגמרה הקליפה עכשיו צריך משהו חדש כך.

פעם שיש בעם ישראל התעוררות של הלהקה, כן, התחדשות כולם נכנסים ללחץ כי אומרים אין חדש מן התורה וצריכים לדעת בחכמה איך לחדש ואיך להתחדש בלי לפסול את האמת. את הקליפה צריך לפסול את האמת לא.

ולפעמים איך אומרים? זורקים את המים עם התינוק, זה כל התנועות הרפורמיות וכו' שרצו כאילו הרגישו איזה צורך לשנוי להתחדשות להקמת האמת לדור שלנו מצד שני זרקו את ההלכה רחמנא לצלן ואנחנו רואים כל קבוצה במשך ההיסטוריה של עם ישראל שסטתה מדרך האמת מדרך היהדות המקורית נגמרה,

איפה הצדוקים ואיפה הקראים איפה כל הבייתוסים כל מיני כאלה שהיו פעם כל מיני כתות שסטו מדרך האמת נכחדו נשאר רק דרך האמת, אז צריך התרחבות של הכלים "הרחב פיך ואמלאהו" צריכים גישה חדשה של הנשמה קצת לאורות החדשים שבאים הדגשים קצת שונים אבל אי אפשר להתנתק מהמסורת האמיתית מההלכה מרוח חז"ל.

כל מה שחז"ל אמרו חי וקיים. כל השאר לא קיים רק מה שהם אמרו מה שכתוב אצלנו בתורה שבכתב ושבעל פה זה האמת כל השאר אז אפשר להרחיב את הכלים להתחדשות בכל מיני נושאים כן כמו שלמשל בזמן הבעל שם טוב גם היתה התחדשות רוחנית לעם ישראל תנועת החסידות תורת החסידות שהיא באה והצילה את עם ישראל מהמצב הקשה שהיה אז עכשיו בזמנים האלה גם כן נדרשת התחדשות חינוכית השקפתית דגשים חדשים הבנות עמוקות יותר, אמיתיות יותר,

כמו שמספרים על רב סעדיה גאון שאתם יודעים את הסיפור שהיה עושה אמבטיות של קרח והתלמידים שלו ראו אותו חשבו שהוא חטא שהוא מסתגף אמר להם לא רבותי אני לא חטאתי אבל אתמול הדבקות שלי בשם היתה פחותה מהיום. אני עושה תשובה על זה. תשובה על תשובה.

אתמול היתה לי השגה יותר קטנה היום אני יש לי השגה יותר גדולה אז אני מתבייש על מה שהיה אתמול על זה אני נטהר על זה שאתמול לא השגתי את השם יתברך כמו היום. אז ככה צריך להיות "צדיקים ילכו מחיל אל חיל", צדיקים לא יכולים להשאר תקועים צריכים ללכת מחיל אל חיל ומנת ההתחדשות צריכה להיות מותאמת בכל זאת בגדר של ההלכה, אם באו פעם חכמים מידי פעם שחידשו יותר מידי איך אומרים יצאו עליהם במחלוקת ועצרו את זה יש מנגנונים רוחניים נסתרים שהלהקה שומרת על עצמה משמיים שומרים עלינו שמצד אחד יהיה התחדשות מצד שני לא לעבור את הגבולות

ולכן יצאו נגד החסידות מתנגדים בזמנו גם כן משמיים שיהיה מצד אחד התפשטות האור מצד שני כוח הצמצום לצמצם את האור שלא יהיה ריבוי אור ויהיה שבירת הכלים כל פעם שהיה ריבוי אור זה גרם חורבן לעם ישראל, זה כל מיני משיחי שקר כל מיני דברים כאלה שהיו ועברו את הגבולות כבר רצו להמציא אמת חדשה ואין אמת חדשה "השם אלוקיכם אמת".

יש רק את השם יתברך ותורתו תורת משה. למרות שמדור לדור יש הופעות ואורות חדשים שיורדים בתוך הכלים ומזככים ובאים ממקור לפעמים עוד יותר עליון מעולם עוד יותר גבוה, כן, כי צריך להגיע עוד יותר נמוך כי הכלים במצב יותר נמוך אז האורות צריכים להגיע למקום יותר נמוך ולכן צריכים עוצמה עוד יותר גדולה לחדור לכלים היותר נמוכים ולזכך אותם מצד שני יש את הצמצום ואת השמירה שלא לעבור את הגבול

אז זה מה שקורה עכשיו אנחנו ניראה בעשר שנים הבאות התחדשויות הדגשים שינויים כבר הדרך החינוכית היבשה לא מספקת את הנשמות אני שומע מכל מיני ישיבות בכל מיני מקומות תיכוניות והסדרים בישיבות קדושות כל סוגי הישיבות יש צמאון לפנימיות יש צמאון להתעלות יש צמאון לאמת כבר לא יכולים להשלים עם הלימוד הרגיל רק של הלכה וגמרא וזהו לשנן את החומר וגמרנו זה לא מספיק, בוער בפנים.

משהו בוער זה סימנים של הופעת להקה כמו שאומרים על פי הארבה מתחילה איזה התרחשות והעם שלנו הולך ומתחבר מחדש אנשים אומרים מלחמת תרבות זה שטויות אין פה מלחמת תרבות יש פה כניסה אחד בתוך השני. עכשיו אנחנו במיקסר עד שיצא איזה מילק שייק חדש יש תפוחים יש בננות יש סוכר מה עוד שמים? יש חלב בסוף יוצא מילקשייק.

זה לא זה ולא זה ולא זה, זה הכל ביחד משהו חדש נוזל חדש טעים כן אז זה מה שיהיה אחרי אלפיים שנות גלות אנחנו במיקסר עכשיו ולכן יש אי שקט אי שקט אחד צריך להעשיר את השני ואנחנו רואים את זה גם בחיים הפוליטיים כל מיני מפלגות ואנשים וזרמים אידיאולוגים שלא היו מוכנים אף פעם להיכנס לחיים הפוליטיים הם נכנסים והם קובעים לטוב ולמוטב כל מיני דברים במדינה אבל לעומק ולטווח הארוך זה התכללות זה אחדות זה השתפשות קודם היו נפרדים, רחוקים, עכשיו ביחד עם טוב ועם הרע אבל ביחד זה מה שקורה גם כן בלימוד התורה כמו שהזכרנו נידרש מאנשים לא רק לימוד עיוני שכלי אלא דרך להתעלות בדרגה רוחנית אמיתית לא רק בלימוד אנחנו הרבה רגילים לשמוע "כן, זה בעל דרגה גבוהה בלימוד", "התקדמת בלימוד", "עלית במדרגות", וכשאתה שואל את עצמך: "רגע, באיזה מדרגות הוא עלה? בוא נסתכל", הוא עלה במדרגות שקודם לא ידע ללמוד עכשיו הוא יודע ללמוד יפה בלימוד הוא עלה במדרגות זה עליה במדרגה רוחנית?

זה אומר שהוא תיקן את עצמו? עלה במדרגה לשם שמיים או בהשגה של אלוקות? לא. עכשיו הוא יודע ללמוד קודם לא ידע ללמוד אז הדגש על הלימוד העיוני הזה. זה לימוד שיטחי זה לא ממלא את הקומה וזה מתחיל להיות תפל לא מספיק עם טעם, הנשמה לא מסתפקת בזה ולכן רואים מצב שבחורים במקום לשבת וללמוד גמרא הולכים לישון הולכים לטייל עושים כל מיני שטויות.

למה? כי זה לא מספק להם את הנשמה לא בגלל שהם פושעים, הנשמה מרגישה שזה לא מספיק חסר משהו חסר הטעם של העניין איך אפשר לאכול, להבדיל, כן, אורז בלי תבלינים? אכלתם פעם אורז בלי מלח בלי כלום? כמה אפשר לאכול את זה? אבל אם שמים תבלינים אפשר לאכול! זה טעים רק חסר התבלין הנשמה חסרה. הנשמה חסרה אז עכשיו זה הזמן שהנשמה צריכה להיכנס גם ללימוד התורה ולכל התחומים בחיים ולא יעזור לאף אחד אלה תהליכים כל כך חזקים וסוחפים ועמוקים שאף אחד לא יכול לעצור אותם.

כיון שזה כבר התחיל ההופעה הזו של הלהקה התעוררה גמרנו, הארבה מתחיל להתקבץ כבר הוא לא אותו ארבה. מתרבה. יש כבר מטרות התקפיות עכשיו גמרנו, רק יבוא ויטרוף כך הנשמות שלנו רעבות לאוכל הרוחני ברוך השם הגיע הזמן אז העניין הזה ילך ויתפוס תנופה יותר ויותר ויותר ולכן יש את ההופעה של עבודת הנפש על כל חלקיה זה התחדשות זה לא משהו חדש התורה היא אותה תורה זה התחדשות זה פתיחה של שבילים חדשים לכן קראנו לספר התשיעי "שבילים אל הדעת הפנימית".

זה פתח זה לפתוח פתחים ושבילים להתעלות זה לא אומר שאנחנו מחר בבוקר נהיה נביאים ונהיה שם. לא אבל יש איזה פתח איזה פתח להתבוננות ולהתעמקות להשגה לדבקות ולעבוד לשמה, כל אחד לפי מה שהוא יתאמץ זה מה שיהיה. יש פתח זה התחדשות משמיים הדבר הזה ולכן יש כל הזמן הדגשים חדשים.

רבי נפתלי מרופשיץ הסתופף בצל קורתו של הצדיק הישיש רבי מרדכי מנישכיז שציווה עליו פעם אחת לחזור לביתו. רב נפתלי התחנן בפניו שיתן לו להשאר אך הצדיק סירב

קודם כל רואים פה קשר בין צדיק זקן לבין צדיק יותר צעיר שניהם צדיקים כשיש צדיקי אמת הם אוהבים ושמחים זה בזה אין קינאה אין תחרות אין עין צרה אין פחד שהוא יגנוב לי את הכבוד ויגנוב לי את התלמידים ויגנוב לי את הכספים זה לא פוליטיקה יש אהבה אמיתית ופשוטה זהו זה.

אז פה רואים צדיק אחד שהלך לצדיק השני ושהה אצלו. מה עשה אצלו? ללמוד תורה. ללמוד מאורחותיו של הצדיק מה הוא עושה איך הוא חי מה ההדגשים שלו מה ההנהגה שלו לא רק מהספר.

לראות תכליס מה הוא עושה עם הזמן שלו? מה הוא עשה עם הכח שלו? מה הוא עושה כל היום? איך הוא עובד את השם? לפחות מה שאפשר לראות יש דברים שאי אפשר לראות. והנה הרב אמר לו "סע הביתה". פקודה. מה החסיד הזה צריך לעשות? לשמוע בקול רבו או לא לשמוע בקול רבו? יש שתי בחינות בעניין הזה יש מה שנקרא "ביטול פשוט" הרב אמר - גמרנו נוסע הביתה וזהו זה ויש 'ביטול מורכב' זה מופיע, אני חושב שבספר החדש ("שבילים") יש מאמר על זה.

הוא מורכב הוא צריך לחשוב יותר לעומק למה הוא אומר לו ללכת הביתה אולי זה נסיון לבדוק אם הוא דבוק בו או לא אולי הוא אומר לו לנסוע הביתה כי הוא מפחד אולי אשתו שם סובלת.

הוא רוצה לראות מה השתוקקות שלו להישאר. נסיון אולי, מובן שאנחנו האנשים הפשוטים צריכים קודם כל הרבה ביטול פשוט הרבי אמר - גמרנו, ובמשך הזמן שאדם כבר במדרגה אמיתית יותר גבוהה יכול שיהיה לו ביטול מורכב.

למה אני קורא לזה ביטול? התבטלות של האגו אבל למה אני קורא לזה ביטול, הרי הוא לא עושה מה שהרבי אומר, אז איפה הביטול? אם הוא מתווכח איתו איזה ביטול יש פה? אבל לא שהוא מתווכח כי הוא חושב שהוא יותר חכם מהרבי שלו ושהרבי שלו לא צודק והוא צריך לעשות מה שבא לו לא העניין הזה אלא זה ביטול מורכב כי באמת רוצה לעשות רצון הרבי רק הוא רוצה לחדור לרצון הפנימי של הרבי.

להבין לעומק למה הוא אומר לו ללכת הביתה? על מנת לעשות מה שהרבי אומר לא על מנת לא

לעשות זה גם כן ביטול אבל זה מורכב יותר עמוק.

הרבי מנישכין התעקש שיסע הביתה. פנה הרב מרופשיץ לרבנית וביקש ממנה שתדבר עם הרבי שיאפשר לו להשאר

הנה מתחילה הפוליטיקה. את הרבנית מנסים להלחיץ את הצדיק שישנה את גזר דינו. מה אתם אומרים? הוא שינה?

תלמיד: לא.

הרב: לא שינה?

תלמיד: כן.

הרב: כן שינה?

תלמיד: אחרת לא היה סיפור.

הרב: יכול להיות הפתעות בסיפורים זה לא הולך תמיד לפי הגיון שלנו. נו?

תלמיד: אם הצדיק אומר לתלמיד שלו "תלך" הוא יודע למה הוא אומר.

הרב: אבל גם זה היה צדיק גם הוא בעצמו היה צדיק הוא לא סתם איש פשוט עז פנים. מה אתם אומרים על המניפולציה הזו ללכת לרבנית? זה אומר שאסור לרב אפילו לסמוך על אשתו.

אולי היא שליחה של איזה מישהו ללחוץ עליו באיזה כיוון? הרי מנהיג בקדושה אסור לו להיות מושפע מכלום לא מאישתו ולא מסבתא שלו ולא מתלמידים שלו ולא מהשכנים שלו ולא מהשונאים שלו אם כל אחד יבוא וילחיץ והוא ישנה את דעתו לפי זה אז איפה ההנהגה? נכון או לא? והחסיד הזה - איך הוא ידע דווקא ללכת לרבנית? כנראה יש לו נסיון הוא ידע כנראה את הכוחות במאבק שמה בקיצור זה כבר מתחיל להיות מסובך, זה כבר לא ביטול מורכב כפשוטו אלא הוא מתחיל לגייס כוחות. להשפיע על המדיניות, אה?

פנה הרב מרופשיץ לרבנית וביקש ממנה שתדבר עם הרבי שיאפשר לו להשאר

איזה מין חוצפה זאת? איזו אישה כשרה? העושה רצון בעלה. לא העושה רצון החסיד של בעלה. איך זה? מה אתם אומרים על זה? תלמיד: אולי היא חושבת שזה רצון בעלה?

הרב: אולי היא חושבת שזה רצון בעלה. מתחיל להיות מסובך זו אחת הבעיות של החסידות, כאן מתחיל החורבן, שאנחנו חושבים שהרבי חושב ככה 'הוא אומר ככה אבל הוא חושב משהו אחר ואנחנו נעשה לפי מה שאנחנו חושבים שהוא חושב' ואז הכל נחרב. עכשיו זה כבר הוא חושב שהוא חושב שהיא חושבת שהוא חושב והוא אמר לו ללכת הביתה, מה? מה עושים רבותי?

יש עניין כזה בתפילה שאדם מתפלל לשם יתברך והוא לא נענה אז הוא יכול לבקש בזכות נשמות עם ישראל בזכות כנסת ישראל שהיא תתפלל בפניו יתברך ואז הוא נענה בזכות הכלל.

זה אבא וזה אמא כביכול. אז הנה האבא אומר לו ללכת הביתה הוא הולך לאמא. אתם מכירים את זה בתוך הבית הילדים גם כן יודעים להיכנס באמצע "אבא אמר ככה", "אבא מרשה", אמא לא מרשה", "אמא מרשה" "אבא לא מרשה". תלמיד: בצבא קוראים לזה "עקיפת סמכויות".

הרב: "עקיפת סמכויות". אבל היא משתפת פעולה פה עם העניין הזה. מה אתם אומרים דבר נכון או לא דבר נכון? מצד אחד ראינו נשים צדקניות ברמה מאד גבוהה, שרה אימנו היתה גדולה בנביאות מאברהם אבינו וכשהיא אמרה לגרש את הנער ואת האמה ואברהם כאב לו השם אמר לו "שמע בקולה".

היא צדקה ולא הוא צדק הוא הצטער אבל היא ידעה את האמת זה היה נכון לא הוא. משחקי חצר? מה אתם אומרים? קודם כל בוא נדון את הרבנית לכף זכות. יכול להיות שהיא ראתה אותו שבור וריחמה עליו בכל זאת היא יודעת שחסיד רוצה להיות אצל רבו. אמר לו לך הביתה והוא נשבר זה עבודת השם שלו זה הצינור שלו. מה? ריחמה עליו.

זה בצד החיובי בצד הלא חיובי מי שם אותך פה להבטיח דברים ולהלחיץ את הרבי? מה זה פה אמנם צדקת אשת הרבי והכל אבל היא לא צריכה לנהל את החצר.

נכון או לא? זה לא מקום שלה מה היא אשת ציבור? זה דברים עדינים רבותי היא הבטיחה, מה היא רוצה לתפוס כוח? שיפנו אליה. פעם אחת היא הבטיחה פעם הבאה גם כן יבואו אליה. זאת אומרת היא תופסת כוח.

כן? זה הכל התעמקות בנושא ההנהגה מה זה הנהגה איך ההנהגה איך יכולים לבוא התקפות על ההנהגה מצד הסיטרא אחרא? איך הוא יכול להשתמש בכל מיני שליחים קרובים ורחוקים איך נותנים כח. תורת היניקה מי תופס כוח איך נותנים כוח. איך זה נבנה. איך זה הולך.

מי משפיע על מי במה איך מתקבלות ההחלטות? זה לא פשוט הדבר הזה זה דבר מאד מאד חמור הוא אמר לו ללכת הביתה הוא הלך לגייס את הרבנית והיא הבטיחה לו אז מה

הרבנית קרובה עם החסיד יותר ממה שעם בעלה ואיזה ביטול יש לה כלפי בעלה? מי ביקש ממנה להיות חכמה ולהתחיל לנהל את העניינים? אה? מה מצחיק אותך? טוב מה נהיה,

והלכה לדבר עם הרבי בעניין

הלכה לצדיק עכשיו תשמעו מה אמר לה הצדיק מה אמר לה הצדיק? מה אמר לה הצדיק? אני לא צדיק אבל אם היה לי מקרה כזה הייתי אומר 'את שומעת בקולו אני אמרתי שילך הביתה ואת באה להגיד לי שהוא יישאר?' ככה היתה התגובה.

לא? וניגמר הסיפור ופה אין יותר מה להשפיע. שלום על ישראל כי הרבי בטח יש לו שיקולים למה אמר לו ללכת הביתה לא? סתם אמר לו ללכת הביתה?"

תלמיד: אולי היא ריחמה על החסיד?

הרב: כן. אז שהיא תרחם על האמת ועל הרבי ולא תרחם על החסיד. יש רחמים לא בצד הנכון. נו? רבותי מה ענה הצדיק.

הרבי הצדיק ענה לה שישמע בעצתה כהרגלו אך ציין שהוא מקווה שלא יצטערו על כך

יפה, יש פה, זכותם תגן עלינו, יש פה עדינויות בעבודה שלהם. הוא - דרכו לשמוע בקולה בודאי הוא העריך אותה שהיא אשה צדקת אין חכמות. וזה מעלה לשמוע בקול האשה אם האשה צדקת. מצד שני ליבו אמר לו משהו אחר אז עכשיו הוא מתבטל בפניה.

לכן החסיד הזה ידע ללכת אליה כי הוא ידע שהרבי שומע בקול אשתו שם היה הפתח לא החסיד אשם ולא הרבנית אשמה. הצדיק הוא נתן לה פתח הזה שידעו שהוא שומע בקול אשתו. 'אה, הוא שומע בקול אשתו ניגש לאשתו'. פשוט מאד.

וזה רע לשמוע בקול אשתו? יש דברים שזה טוב מאד ויש דברים שלא צריך לשמוע בקול אשתו גם אם היא צדקת בכל זאת מי שאחראי פה זה הרבי לא הרבנית. מי אחראי? מי הראש, הוא או היא? מי אחראי על התלמידים? הרבנית או הרב? נכון או לא? אז אם עכשיו הוא שומע בקולה הוא קיבל את ההתלבשות שלה.

זה נקרא "להתלבש" בלשון הקבלה המוחין שלה התלבשו בו והוא פסק לפי מה שהיא אמרה. ובכל זאת הלב אמר לו שהוא מקווה שלא יצטערו על כך זאת אומרת שהיה פה היה לו איזה דאגה אז היא היתה צריכה להגיד לו.

או הרב אם אתה אומר שלא נתחרט נעשה מה שאתה אומר. עזוב, אני ריחמתי עליו הכל אבל מה הבעיה? " כך היה צריך להתפתח זה לא התפתח רבותי ככה זה נשאר הוא לא הלך הביתה הרבי קיבל דעתה של הרבנית והחסיד נשאר.

למרות שהוא רמז שיש פה איזה סכנה כשלהי אז היא היתה צריכה, כמו שאמרתי, להגיד "הרב, אם אתה אומר שיש משהו, או שתגלה לי מה שאתה חושש ונחשוב על זה עוד פעם. או שאם אתה לא יכול לגלות, אז אני מתבטלת בפניך תעשה מה שאתה מבין." ולא כך היה.

אחרי כמה ימים בא איש כפרי אל חדרו של הצדיק, הצדיק לא היה בחדר, אבל רב נפתלי היה שם

החסיד, החסיד היה בחדר של הרבי. הרבי לא היה שם. רב נפתלי קוראים לו רב נפתלי מרופשיץ כי אחר כך הוא גם היה צדיק גדול אבל אז הוא היה עדיין חסיד הוא היה בחדר של הצדיק והצדיק לא היה שם והגיע לחדר איש הבנתם את הסיטואציה?

רב נפתלי היה שם וראה על פני האיש שהוא בעל עבירה

זאת אומרת הרב נפתלי כבר היה בעל דרגה והשגה וראה בפנים של האיש הזה שנכנס לחדר של הרבי שהוא בעל עבירות חמורות. מה עשה? מה עשה?

תלמיד: גער בו.

הרב: מה עשה?

תלמיד : שלח אותו לרב.

הרב : שלח אותו לרב. מה עשה?

תלמיד : התפלל עליו.

הרב : התפלל עליו, אה?

תלמיד : יצא משם.

תלמיד : העמיד אותו על מקומו.

תלמיד : גירש אותו.

הרב : העמיד אותו על מקומו זה לא פשוט רבותי. הרבי לא נמצא בחדר נמצא תלמיד שלו בחדר בא בן אדם שהוא רואה עליו שיש בו קלקולים עכשיו הוא מגיב יכול להיות שהוא אמר לו : "בוא תשב, תשתה כוס תה." יכול גם לומר : " תלך לרבי."

או להגיד לו : " תשמע אני רואה אצלך כמה עבירות תתקן את עצמך.", " בוא תקרא ספר" כל מיני דברים אבל ברגע זה הוא המגיב לא הרבי מגיב בסיטואציה הזו שקורית. עכשיו הוא כלפי חוץ, האיש הזה שבא, הוא מבחוץ, זה תלמיד של הרבי הוא מגיב כלפיו תלמיד : כאילו מציג את הרבי

הרב : כאילו מציג את הרבי לטוב ולמוטב הוא עכשיו הוא בשורה הראשונה עכשיו אחריות לא? מה אתם אומרים? יש פה תופעה מעניינת שהחסיד כבר היה באמת בדרגה גבוהה של השגה והוא ראה בפניו של הבן אדם הזה שבא כל מיני עבירות רחמנא לצלן.

זה אחריות אם בן אדם רואה אצל השני כל מיני עבירות או בכלל את מצבו הרוחני והשאלה א. אם הוא רואה נכון? אם הוא רואה נכון מה הוא עושה עם זה? נכון או לא? חסד - דין - ורחמים לאיזה כיוון הוא יגיב. של חסד של דין של רחמים. לא יגיב בכלל אם הוא מגיב הוא כבר לא מבוטל בפני רבו כי זה חדר רבו שם מי הוא שיגיב? תופס את ההנהגה בעצמו? תלמיד : גאווה.

הרב : לא אומר שזה גאווה אבל זה לא נכון לעשות זה ניצוץ שבא לרב שלו לא בא אליו. מצד שני לפעמים בן אדם חושב שהוא יש לו מה להגיד הרי כל אחד מאיתנו חושב שיש לו מה להגיד על כל דבר לא? זכותו להגיד. להגיב. דמוקרטיה כל אחד אומר מה שהוא רוצה. תלמיד : מה שיוצא.

הרב : מה שיוצא זה גם טוב, זה בעיה. כיון שעד שבן אדם מלא עבירות בא לצדיק אולי זה לא כל כך פשוט בשבילו כן צריכים להבין שעד שבן אדם עם עבירות נניח אנחנו, חלילה, היינו במצב הזה תחשבו תנסו להיכנס לראש של האיש הזה שהוא בא לצדיק והוא יודע שהוא לא בסדר והוא יודע שהצדיק יגלה שהוא לא בסדר אז למה הוא בא? או לקבל תיקון או לאיזה שהיא מטרה אחרת אני לא יודע.

לפגוע בצדיק או מה למה הוא בא? בדרך כלל הוא בא לקבל ברכה לקבל עצה לקבל תיקון לקבל משהו איזה שינוי אולי התבייש לבוא אולי חשב על זה שזה לפעמים באים אנשים אומרים לי "קיבלתי את הדף שנה זה אצלי בבית אני חושב לבוא." שנה עד שבן אדם מחליט לבוא זה לא קל לבן אדם לבוא למישהו אחר לפתוח את הלב בן אדם לא מסתכל בראי אז הוא ילך למישהו שיסתכל לו בלב? קיצורו של עניין

רב נפתלי היה שם וראה על פני האיש שהוא בעל עבירה. גער בו רב נפתלי 'לך מכאן מקולקל. איזו חוצפה מצידיך להכנס לבית הרבי הקדוש?'

ויש פה סוגיה גדולה מאד. יש פה כמה סוגיות גדולות מאד. א. איך החסיד שומר על רבו הרי הכוונה של רב נפתלי מרופשיץ שהיה קדוש בעצמו אחר כך לא היתה כוונה רעה היתה כוונה לשמור על הטהרה והקדושה בבית הרבי איך אתה מעיז לבוא לבית הרבי ואתה מקולקל?

זה השקפה זה לא סתם יצא לו מה זה אומר זה אומר שהרבי הוא קדוש באמת הרבי היה קדוש ובמקום קדוש לא נכנסים טמאים.

בקודש הקודשים כל אחד יכול להיכנס? רק כהן גדול ביום הכיפורים ואם הוא לא נכנס כמו שצריך הוא גם לא יוצא וכי הצדיק בגלל שהוא צדיק קדוש הוא צריך לסבול כל מקולקל שיבוא אליו? מה זה עושה לצדיק כשהוא רואה בן אדם מקולקל? זה מטמא אותו?

זה מרגיז אותו זה פוגע בו מה חשב החסיד הזה שסילק את המקולקל מבית הרבי שהוא עז פנים שהוא בא כשהוא מקולקל לרבי ושבדאי זה פוגע ברבי בכבודו של הרבי למה זרק אותו? מה ההשקפה שמסתתרת מאחורי זה שהוא זרק אותו? איך אתה בא למקום קדוש ואתה לא מתוקן אתה מקולקל נכון?

זו הנקודה, זו נקודה נכונה או לא רבותי? רגע רגע לחשוב קודם לחשוב. הצדיק הזה יש כל מיני סוגי צדיקים יש צדיקים שהם פרושים מן העולם למשל הרבי מקוצק נסגר עשרים שנה בחדר שלו לא ראה אדם עשרים שנה יש מקובלים של פעם קדושי עליון שהסתגרו באיזה מערה ולא ראו אדם נהרו.

הרי כתוב שכפי שמצווה לראות את פני הצדיק ככה אסור להסתכל בפרצופו של רשע אז הצדיק הזה הרבי פתאום בא לו אחד שהתלמיד שלו רואה שהוא מגואל בעבירות אז בודאי שהרבי ירגיש בזה מה זה עושה לרבי רבותי?

יש פה דברים עמוקים, יש פה בעצם שני סוגי עבודה מבחינת הצדיק. יש צדיק שהוא צריך להיות נפרש מהעולם קדושה וטהרה ייחודים תפילות דבקות בשם תפילה על הכלל בלי מגע עם בני אדם וזה אם יבוא איזה טמא לידו זה יפריע לו כמו שהיה בזמנו מבחינה מסויימת אצל אברהם אבינו למרות שאברהם אבינו כן היה נגיש, אבל עם לוט, לוט היה לידו - זה הפריע לשכינה לשרות בו אז יש צדיק שהוא טהור וקדוש ופרוש ואסור לטמא אותו ואסור להפריע לו עם כל מיני שטויות.

הוא צריך להיות דבוק בשורש שלו כל הזמן וזה מה שעושה טוב לעולם, ככה הוא ממתיק את הדינים מוריד אורות ורק תן לו את האוכל. מסופר על הרב בכר פרסיאדו, ה"שמן ששון", הוא כמו רש"י של "עץ חיים" שבסוף חייו או בשנים האחרונות בכלל היה פרוש סגור באיזה חדר או איזה עליית גג והיו מביאים לו את האוכל רק ככה.

לא היה רואה אף אחד זה היה עבודה שלו ויש צדיק שצריך להיות במגע עם הציבור להשפיע פנים אל פנים ואחד כזה צריך להיות קצת שמור קצת הרבה בפנימיותו כדי שהמגע עם כל מיני אנשים לא יפיל אותו ויש לו איזה נפילה קטנה או משהו יתקן אותה ויעלה יעלה את כל האנשים ויתקן אותם מה יותר טוב? מה יותר קשה? מה יותר טוב?

תלמיד : אין יותר טוב זה התיקון של כל אחד.

הרב : יפה. אין יותר טוב ואין יותר רע זה התפקיד של כל אחד.

תלמיד : כל אחד והתפקיד שלו.

הרב : כל אחד והתפקיד שלו. זה שצריך להיות פרוש אם הוא ילך ויהיה במגע עם אנשים הרס את עצמו - הרס את העולם נכון? זה שצריך להיות במגע עם אנשים אם הוא יהיה פרוש - הרס את עצמו והרס את העולם.

כל אחד צריך להיות בשורש שלו איך שהוא ככה לשם מה הוא נברא ככה הוא צריך להיות ולהשתדל להיות בסדר נכון? כמה שיותר. זה גם יעזור לנו. אם כן, רבי נפתלי שראה את הפגמים של האיש הזה מה סבר? שהרבי שלו צריך להיות פרוש?

תלמיד : הרבי שלו היה מקבל אנשים אם לא, לא היה בא אליו האיש הזה.

הרב : קודם כל הוא בעצמו קיבל אותו התלמיד אבל התלמיד היה בדרגה גבוהה זה שהאיש הזה בא - האם זה אומר שהרבי היה מקבל אנשים? או לא? אולי הוא סתם בא? אולי זה התעוררות שלו לבוא שמע "יש צדיק", הוא בא הוא לא יודע? ועכשיו נשאלת השאלה יותר לעומק: אם הוא בא אז אולי זה סימן משמיים שצריך לבוא וצריכים לעזור לו אפילו שבדרך כלל הרבי לא מקבל אף אחד? ובוא נניח שהרבי הוא כזה שהוא פרוש ולא מקבל אף אחד.

האם ככה הוא צריך לקבל את הבן אדם הזה? להגיד לו שהוא טמא? יש יהודי שאפשר להגיד עליו שהוא טמא? ולבייש אותו ולזרוק אותו? אולי חשב רבי נפתלי שאם הוא יבייש אותו הוא יתקן אותו? אולי ימתיק לו את הדין על ידי זה שיבייש אותו? קודם כל יש צדיקים שעבדו בדרך הזו לבייש מישהו היה מישהו בא לאיזה רבי לשבת הוא היה מבייש אותו לפני כל החסידים אחר כך מוצאי שבת היה מחבק אותו: 'לא סתם ציערתי אותך היה עליך דינים המתקתי לך את הדינים על ידי הצער במקום שתמות הרגתי אותך ככה' יש הרבה סיפורים מהסוג הזה אז יש כאלה רבי'ס וצדיקים שגם היו גיבורים יכולים לפגוע בבן אדם גם בפרהסיא כדי לשבור את ליבו אם זה לשם שמיים ואם זה משיג את המטרה זה מותר, אבל בדורות האלה שבן אדם קרוב אצל עצמו זה לא פשוט לפגוע במישהו אבל לפעמים ראינו בסיפורים קודמים

למשל בסיפור הזה שהוא בא לא להשמיע מה שאי אפשר לשמוע הוא בעצם פגע בבן אדם שהוא לא השמיע אתם זוכרים את הסיפור הוא פגע בו אבל בצורה עדינה הוא פשוט לא אמר לו מה שאי אפשר להגיד לו כי הוא לא רוצה לשמוע פגע בו אבל איך אומרים? אלגנט. לא הרס אותו וזה פעל, פעל. קיצורו של עניין הצדיקים יש להם כמו ריבוננו של עולם צדיקים דומים לבוראם יש להם דין-חסד-רחמים הם צריכים להשתמש בכל מקרה במינון הנכון, במינון הנכון אם צריך דין - דין צריך חסד - חסד, אם צריך ערבוב קצת מזה וקצת מזה, שמאל דוחה ימין מקרבת כל המינונים זה הצדיקים יש להם תוכנה בלב שנותן להם אותות כמה מינון צריך לתת לכל אחד על מה.

לפעמים אפשר להוכיח בן אדם לפעמים אי אפשר להוכיח אותו לפעמים הוא בסכנה. יש מקרים מסובכים זה לא עניין של מה בכך על כל פנים הרבי החסיד פה השיג את המדרגה של הבן אדם את העבירות שלו זה לא את כל המדרגה פה רק העבירות שלו ופיצץ אותו אבל הוא ידע שהרבי שלו כן קיבל אנשים או כן מסוגל לקבל אנשים.

למי דאג כאן? החסיד הזה. הוא דאג לניצוץ הזה שבא לתיקון או דאג לרבי שלו? תלמיד: לניצוץ הוא רצה לתקן אותו.

הרב : לא ניראה פה שהמטרה שלו היתה לתקן אותו המטרה שלו היתה לסלק אותו שישתלק מפה מייד המטרה שלו היתה לשמור על הרבי ולא לשמור על האיש שבא לקבל את הישועה שלו. זה ניראה לכם נכון הדבר? להקריב יהודי בשביל לשמור על הרבי? להקריב את הרבי בשביל לשמור על יהודי? מה?

תלמיד: אולי החסיד ראה שהרבי שלו לא יכול לעזור לו אז הרבי עצמו יכול להינזק.

הרב : קודם כל הרבי לא היה שם אנחנו נגלה בהמשך הסיפור את כל העניין זה ישתמע בדיוק איך כל אחד פעל. כרגע אנחנו עוד לא יודעים רק יודעים שהוא זרק אותו. מה עשה האיש הזה? הלך לרבנית?

תלמיד: הלך לבית המדרש.

תלמיד: הלך לראות את הרב ישירות.

הרב : מה, אתה חושב שזה כמו היום? החסיד זרק אותנו אמר לו "תסתלק מכאן" הוא היה חזק.

והאיש הסתלק לו.

ברח. נתן לו כזו מכה מי יודע עכשיו מה הוא חושב בטח חושב אם התלמיד כבר ראה את כל מה שיש בו וזרק אתו מי יודע הרבי מה יעשה לו. לא?

תלמיד : כמו התלמיד ככה הרב.

הרב : כמו התלמיד ככה הרב. אתה אומר.

תלמיד : הוא לומד מהרב.

הרב : הוא לומד מהרב. זה דבר גדול מה שאמרת. "חכמים הזהרו בדבריכם." זה מעניין מאד מה שאמרת. זה מקרה טוב שהתלמידים לומדים מהרבי שלהם מה קרה אחד כך

רבותי? הוא זרק אותנו ההוא הלך

הצדיק חש שמשהו קרה הוא הרגיש בא מהר לחדרו וביקש מרב נפתלי שיספר לו מי היה שם

מה זה מראה? קודם כל הרבי לא היה שם וזה קרה אצלו בחדר והוא הרגיש מה קורה אצלו בחדר והוא כועס שפה היה מישהו ובא מישהו וזרק אותנו כנראה היה איזה משהו, לא?

משהו הפריע לו בתוכנה איזה אור אדום נדלק מה זה בא ללמד אותנו שהוא היה צדיק פרוש? או שהיה צדיק שמקבל ציבור?

תלמיד : שהיה מקבל ציבור.

הרב : למה? אולי הוא הרגיש את האדם המקולקל הזה שניכנס לו לקודש הקודשים? אולי בגלל שמטמא לו את המקום? ממה הוא ניזעק? מהטומאה שהוא הרגיש בחדר שלו או מזה

שזרקו את היהודי?

תלמיד : מזה שזרקו את היהודי.

הרב : טוב, סיפר לו רב נפתלי על האדם המקולקל שהגיע לרבי ומה אמר לו

מה עשה הצדיק?

תלמיד : אמר לו 'תביא אותנו מהר'

הרב : הקפיד עליו הרבי ואמר לו שימהר להחזיר את האיש

מזה ברור שהצדיק לא דאג לצדיקות של עצמו אלא דאג לתקן אותו ואם היה בן אדם שבאמת היה פרוש קודם כל לא היה הולך לבית הכנסת היה מתפלל ביחיד או במניין קטן של תלמידיו לא היה הולך לבית הכנסת לא היה מסתובב ברחוב ודבר שני יכול להיות שהיה

יהודי פרוש אבל כשבא יהודי לביתו "מצוה הבאה לידיך אל תחמיצנה", אין דבר כזה פרוש לא פרוש ימסור את נפשו על יהודי אם לא איזה מין צדיק הוא? ומשה רבינו לא היה פרוש?

לא היה קדוש ולא מסר את עצמו? יכול להפסיד את כל המדרגה שלו לגמרי העולם הבא שלו. אם שלחו לו משמייים מישהו לעזור לו לתקן והוא לא תיקן אותו טוב. מה עשה רב

נפתלי הלך לרבנית? למה הוא לא הלך לרבנית עכשיו?

תלמיד : הוא הבין למה הרב ביקש ממנו ללכת.

הרב : הוא יכול להמשיך להגיד : 'מה פתאום הרבי אסור לו לראות בן אדם טמא אני אדאג לרבי.' אם הוא לא שמע לרבי בפעם הראשונה למה שישמע לו עכשיו? טוב.

הקפיד עליו הרבי ואמר לו שימהר להחזיר את האיש

מובן שכן עשה מה יעשה עכשיו.

מיהר רב נפתלי להביא את האיש והצדיק שמח לראות אותו ושאל אותו מדוע לא בא אליו כבר הרבה זמן

שאל אותו למה לא היה אצלו הרבה זמן זאת אומרת שהוא כבר היה אצלו. היה רגיל אצלו ומזמן לא היה אצלו רב נפתלי היה רק שנה, מה הוא יודע מה היה קודם? מי היה קודם איך היה קודם. אנחנו רואים שאם כן הצדיק ציפה למה האיש הזה לא בא. כן. זאת אומרת שעכשיו רואים בעליל שהצדיק היה מקבל ציבור ושרב נפתלי הגזים בפעם הזו לגמרי שזרק אותו כי רצה לשמור על כבוד רבו לא במינון הנכון ולא במקום הנכון ולא בדרך הנכונה, מה ענה לו האיש? למה לא היה פה זמן רב? היה בגלות? תלמיד : היה עסוק.

הרב : היה עסוק. איך?

תלמיד : הוא לא סתם התדרדר כנראה קרה משהו

הרב : הוא הדרדר בשביל זה לא בא או בגלל שהוא לא בא הוא הדרדר?

תלמיד : בגלל שהוא לא בא הוא הדרדר.

הרב : בגלל שהוא לא בא הוא הדרדר מה אתם אומרים על זה? מה העניין הזה של לבוא כל פעם?

תלמיד : להתחזק.

הרב : להתחזק ואם לא באים אז מה לא יכולים ללמוד? אי אפשר להתחזק בבית?

תלמיד : זה לא אותו דבר.

הרב : לא אותו דבר. מה לא אותו דבר?

תלמיד : ללמוד לבד או ללמוד ממישהו שיודע. ולהיות ליד הצדיק

הרב : זה עניין של לימוד או עניין של להיות ליד הצדיק?

תשובה : למדנו אתמול שצריך להיות קרוב לצדיק כמה שיותר קרוב יותר טוב. כמו שדה מגנטי.

הרב : השפעה. יש השפעה יש דבר כזה. נכון. מה ענה האיש הזה שהרבי קיבל אותו בשמחה?

איפה היית? איפה היית לא ראינו אותך מזמן. מה אמר האיש?

תלמיד : הוא אמר שהוא פחד מהתלמידים של הרבי.

תלמיד : הוא היה עסוק.

הרב : הוא היה עסוק. זה תירוץ זה שהוא היה עסוק? מי העסיק אותו?

תלמיד : היצר הרע.

הרב : היצר הרע העסיק אותו היה עסוק מאד מה אמר האיש?

תלמיד : אולי לא היה לו סיבה לבוא.

הרב : כן, אתה חושב?

תלמיד : אני חושב שהוא התנצל או משהו.

הרב : רגע רגע מה שאומר פה החבר שלנו זה לא דבר פשוט יש גישה כזו שצריכים לבוא לצדיק רק כשיש צרות. אתה אומר צריך לבוא לצדיק בשביל להידבק בקדושה אז מה הנכון?

תלמיד : לפני שיהיו צרות.

הרבי : לפני שיהיו צרות. שניהם נכונים.

תלמיד : הצדיק זקוק לו.

הרב : למה?

תלמיד : שיהיה כלי להשפעה?

הרב : כלי להשפעה. יפה אבל העניין לבוא לצדיק יש כל מיני דרגות האור מצטייר לפי הכלי אחד בא לקבל אחד בא לתת אחד בא להידבק אחד בא לעזור כל מיני. זה מענין העניין הזה.

ענה לו האיש הפשוט שמעתה והלאה יתמיד לבוא

ולמי הוא עושה טובה שהוא יתמיד לבוא?

תלמיד : לעצמו

תלמיד : זה תשובה לרבי נפתלי

הרב : מסכן נפתלי, אתה אומר, הרב נפתלי. אה? הוא לא אמר לו כלום הוא רק שאל אותנו איפה היית ולמה לא באת. אז הוא אמר אני עכשיו אבוא לעיתים קרובות זה אמיתי או לא אמיתי?

תלמיד : אמיתי מאד.

הרב : למה? אולי סתם? אה? מבוכה.

תלמיד : הוא מצטער.

הרב : מצטער. אבל למה הוא מבטיח שמהיום והלאה יבוא תמיד?

תשובה : את זה הוא מבין מהרבי?

הרב : איך?

תלמיד : יש פה הוראה בשבילו.

הרב : 'איכה' הוא שאל אותנו. איפה אתה? מה קרה לך? איפה נפלת? איפה הלכת? מה עבר עליך? לא ראינו אותך מזמן זאת אומרת מזמן היית צריך לבוא למה לא באת? שידר לו שהוא צריך לבוא והאיש הבין למרות כל הטמטום של העבירות שלו הוא הבין שעכשיו הוא צריך לבוא לעיתים תכופות. למה לעיתים תכופות?

תלמיד : שלא יפול עוד פעם.

תלמיד : שיתחזק.

תלמיד : הוא זקוק לזה אוירה טובה בשבילו אוירה מגנטית.

הרב : אוירה מגנטית אתה עובד עם מגנטים? רבותי זה לא אותו דבר אם באים פעם אחת או באים פעם בחודש או באים פעם בשנה או אם באים פעם בעשר שנים. אולי הוא יבוא כל יום זה לא טוב?

תלמיד : יותר מידי לפעמים זה לא טוב זה תלוי בכלי

הרב : אולי זה לא טוב? זה טוב או זה לא טוב?

תלמיד : זה משתנה זה תלוי יש מידה שתלויה במצב של התיקון של האדם

הרב : יפה מאד. זה לא עניין של טוב או לא טוב זה להתאים את האור לכלי יש מי שצריך לבוא כל יום. ויש מי שצריך כל היום ויש מי שצריך לבוא פעם בשבוע ואחד פעם בחיים אבל ברור כפי שאדם קרוב לצדיק אם הוא קרוב נכון זה טוב. אם ליבו גס יותר טוב שלא יבוא אבל אם הוא בענווה והוא בא בצורה נכונה זה טוב, "קירבת אלוקים לי טוב". תלוי איך הבן אדם לפעמים יכול להיות שבן אדם יבוא כל יום הוא יזלזל כבר ראינו בחינת גיחזי וכאלה שהיו קרובים לצדיקים ולא היו בסדר נפלו התחילו לזלזל "מרחוק השם ניראה ליי" אבל מקרוב הוא לא כל כך ניראה לי, נכון? זהו אז האדם צריך לדעת את מקומו כמה ולמה ואיך

ענה לו האיש הפשוט שמעתה והלאה יתמיד לבוא ונתן לצדיק איזה מתנות שהביא לו

מהכפר

זאת אומרת הוא הביא לו מתנות. תארו לכם עכשיו האיש הזה בא מהכפר הביא מתנות לצדיק והחסיד זרק אותו בבושת פנים איך הרגיש? תחשבו בן אדם שעובד בכפר מזיע עד שהוא מארגן את המתנות הוא בא מהכפר חושב עכשיו אני אתן מתנה לרבי הוא נותן את הלב שלו. כמו ביכורים.

תלמיד : בן אדם שרוצה להביא קרבן לשם השם דוחה אותו. זה לא נעים.

הרב: זה לא פשוט הדבר הזה וזה אדם פשוט, כפרי. וזה זורק אותו ז"א לא אתה רצוי ולא המתנות שלך. מה העניין הזה להביא מתנות לצדיקים והאם הצדיקים צריכים לקבל את המתנות או לדחות את המתנות. מה אתם אומרים? קודם כל העניין שמביאים דורון לתלמיד חכם ככה זה נקרא. זה דבר גדול? דבר גדול! תלמיד: כמו קרבן.

הרב: כמו קרבן, מה עושה קרבן? קורבן מעלה את כל הבריאה לעבודת השם. דומם צומח חי מדבר במזבח עולה לעבודת השם. אם מביאים בקבוק יין דוגמא לצדיק אז הוא עושה עם זה קידוש הוא מעלה את היין לקדושה מביא לו נעליים הולך לעשות מצוות מעלה את הנעליים האדם הזה שתמך בו עולה יחד איתו כי זה הדם שלו. העבודה שהאדם עובד זה הדם של הבן אדם הזמן שלו הדמים הכסף במקום שיקנה עם זה כל מיני שטויות או יבזבז על לא יודע מה לקח את הכסף נתן לצדיק מה זה עושה לאדם? זה מתקן אותו. ואם הבן אדם הזה מקולקל האיש הזה היה מקולקל צריך לקחת ממנו את המתנה או לא לקחת ממנו את המתנה? תלמיד: צריך לחטוף את המתנה.

הרב: לחטוף את המתנה זה לא כל כך פשוט. אם הצדיק מדרגה גבוהה הוא יכול לקחת את המתנות ועם זה הוא יעלה את המתנות ויעלה את הבן אדם אם הצדיק בדרגה יותר נמוכה יכול להיות שהוא יפול יחד עם המתנות. תלוי בדרגה של הצדיק. הוא כן. אבל זה לא דבר פשוט. יש גם עניין של שוחד, אין פה שוחד? למה אין פה שוחד.

הוא בן אדם מקולקל הוא עושה כל מיני עבירות הוא בא לצדיק מביא לו מתנות. אולי הוא מצפה שתמורת המתנות הצדיק יתפלל בשבילו יברך אותו יצא ממנו משהו יתעלם מהקליפות שלו.

תלמיד: זה תלוי בבן אדם בעבודה שלו. הוא אמר לו תבוא יותר הוא אמר לו איפה היית. אז הוא אמר שהוא יבוא יותר כי הוא לא רוצה להיות למטה הוא רוצה להתקרב לצדיק ובגלל שהוא רחוק...

הרב: אולי יש איזה אמונה כזו אצל האנשים שיכולים לעשות עבירות. אחר כך להביא איזו מתנה לצדיק לבקש ברכה והכל יהיה בסדר. אני אגיד לכם יש ציפיה כזו אצל האנשים יש ציפיה הרי בן אדם בא אומר אין לי פרנסה וכל מה שאתה נוגע לא הולך יש לך בעיה עם הקדוש ברוך הוא. למה הוא סוגר לך את הפרנסה למה הוא עושה לך לחצים תעשה תשובה זה האמת. זה לא בטעות.

אבל לא תמיד אפשר להגיד את זה לבן אדם. אולי כל הכוח הנפשי שגייס הבן אדם להגיע זה רק בשביל להגיע לקבל ברכה ולא תוכחה. תוכחה הוא לא מסוגל לקבל. חוץ מזה יש תוכחה גלויה ויש תוכחה סמויה יכול להיות שמזה שהצדיק יסתכל עליו זה מספיק.

זה מספיק לא צריך להגיד לו שום דבר הוא לא ישכח את העיניים שלו זה יחדור לו בפנים יש כל מיני דרכים להוכיח יש דברים שאי אפשר להגיד. אבל יש בני אדם שחושבים ככה שיביאו כסף יביאו מתנה וזהו הכל מסודר זה תפקידו של הצדיק לתת להם להבין שלא מספיק מצד אחד לקבל את המתנה ומצד שני להגיד לבן אדם מילה חצי מילה של אלפיים מילה משהו תקרא פה תגיד שם תוסיף משהו תעשה משהו יש בן אדם שכל פעם שיש לו צרה הוא בא לצדיק הוא לא מתקן את דרכיו אבל כל פעם שיש לו צרה הוא בא לצדיק זה טוב?

תלמיד: זה יותר טוב מכלום.

הרב: זה יותר טוב מכלום יפה אמרת. זה הכי טוב?

תלמיד : לא.

הרב : זה יכול להפוך את הצדיק לאיזה מין פרה נחלבת?
תלמיד : צריך לשמור על המינון.

הרב : הוא אומר שצריך לשמור על המינון. על איזה מינון?

הרב : בקיצור לא קל להיות צדיק יש הרבה שיקולים שידע שצריכים לשקול לכאן ולשם ולשם ולכאן. ובן אדם צריך וזה טוב לפרסם שידע כל אדם בישראל שחוץ מזה שהוא בא לצדיק וחוץ מזה שהוא מבקש ברכה וחוץ מזה שהוא מביא מתנה שגם יעשה תשובה ויפשפש במעשיו וייתקן את עצמו שלא יחשוב שזה רק לבוא - הוקוס פוקוס והכל תמיד יהיה מסודר. כן.

כפי שיש את האמונה הזאת בצדיקים ושלחנות מהם, שיהיה גם את ההבנה שצריך גם לעבוד לא רק זה ולכן היו צדיקים שאם היית בא לבקש מהם ברכה על ענייני העולם הזה היו זורקים אותך רק בענייני עבודת השם תבוא.
תלמיד :

הרב : כן ולא. תלוי כל דבר כל הנהגה וכי ענייני הפרנסה זה לא עבודת השם? הכל זה עבודת השם יש הרבה שיטות יש הרבה דרכים. הלאה. אז הוא
נתן לצדיק את המתנות שהביא לו מהכפר ולאחר שהלך אמר הצדיק לרב נפתלי שאיש זה הוא משלו והוא שומר עליו תמיד.

מה זה עניין הזה שאיש זה הוא משלו והוא שומר עליו תמיד?

תלמיד : מי שמר את מי?

הרב : הרבי שמר את האיש. מה זה שהיה משלו?

תלמיד : מהשורש.

הרב : יפה מאד. שהיה מהשורש שלו וגם היה בא אליו לקבל ברכה ללמוד להתייעץ להתחזק כל העניינים והרבי שמר עליו תמיד מכל רעה איך הרבי יכול לשמור, מה הרבי הקדוש ברוך הוא?

תלמיד : לתת עצה.

הרב : לתת עצה מה עוד?

תלמיד : קירבה.

הרב : קירבה. שומרת, אוטומט?

תשובה : בא איתו בקשר שהוא חושב עליו, מתפלל עליו.

הרב : מתפלל עליו מדריך אותו דואג לו לוקח ללב מה שקורה איתו איך אומרים? שמר אותו מכל רע. בעזרת השם זאת אומרת הצדיק השתדל לשמור אותו אבל זה משמיים אם שומרים אותו או לא, רק הצדיק משתדל, מה הוא יכול חוץ מלהשתדל?

תלמיד : כבוד הרב אבל עדיין בן אדם הולך ברחוב. עוברים שם חיילים שלא נועדו לשמור עליו הוא עומד קרוב לחיילים, עומד רחוק מהם, מתי הוא יותר נשמר? כשהוא קרוב לחיילים?

הרב: טוב. בקיצור הרבי אמר שזה מאנשיו והוא שמר עליו מכל רע.

בפגישתם סיפר הכפרי לרב שלא הגיע כי היה עסוק לאחרונה

היה עסוק. במה היה עסוק?

תלמיד : בכל מיני סיבות.

הרב : כל מיני סיבות פעם האשה פעם האמא פעם הסבתא פעם הילדים פעם השכנים פעם הפרנסה פעם האוטו פעם המטוס כל פעם משהו אחר. היה עסוק. קיצורו של עניין בזמן האחרון רק בזמן האחרון תשמעו מה הוא אומר פה

וכל פעם שרצה לנסוע התעכב עד שנותק הקשר ביניהם

פה אמרו שאם הרבי אמר שזה משלו סימן שזה מהשורש שלו. שורש זה שורש. מה אפשר לנתק? אומר הצדיק שהאיש הזה היה מאנשיו ושמר עליו תמיד. בזמן האחרון לא בא בגלל שהיה עסוק **נותק הקשר ביניהם** מה זה? תלמיד : כל חטא מנתק.

תלמיד : היכולת של הצדיק להשפיע בדרך רגילה לא...

הרב : קודם כל רואים מכאן באופן ברור את החשיבות של לבוא אל הצדיק. יכול להגיד בן אדם אני יושב באיזה כפר ואני קשור לצדיק שלי אבל אני לא אבוא אליו אף פעם. פעם בשנה פעם בשנתיים מה אתם אומרים? שווה? לא שווה? זה תלוי בדרגתו של האיש. אם האיש בדרגה מאד גבוהה אז אולי לא צריך לבוא פיסית הוא קשור לצדיק באמת אם אדם יותר פשוט אז הוא צריך לבוא גם זה שאדם בא מזיז את הגוף שלו מזיז מוציא כסף מוציא זמן מקדיש לזה זמן זה הזכות שלו ! שבמקום שילך לכל מיני שטויות הלך לצדיק הלך מאתיים קילומטר ברגל לראות את הצדיק כל צעד וצעד שעשה זה נחשב, זה כבר מכפר עליו. כן.

תלמיד :

הרב : אתה מדבר עכשיו על רב נפתלי מצד זה שהוא לא עשה לשם שמיים זאת אומרת שהיה דואג לעצמו נשאר וכשהיה צריך לדאוג ליהודי אמר לו ללכת. מי רוצה לקבל לעצמו ולאחרים לא. להבדיל, לפעמים יש תופעה כזו בחצרות, השם ישמור, שהחסידים רוצים לשמור את הצדיק לעצמם ולא רוצים לתת אותו לככל עם ישראל. זה חמור מאוד. אבל כאן רואים את העניין המעניין שאומר הרבי שהוא לא בא אליו בזמן האחרון מכל מיני סיבות עד **שנותק הקשר ביניהם**. מי התנתק ממי הצדיק התנתק מהחסיד, מהאיש הכפרי או האיש הכפרי התנתק מהצדיק?

תלמיד : הצדיק כנראה ציפה שהוא יבוא אליו אחרת הוא לא היה אומר לו לנסוע.

תלמיד : זה יכול להיות דו צדדי.

הרב : זה יכול להיות דו צדדי שהצדיק מנתק אותו. מתי צדיק יכול לנתק חסיד, תלמיד מקורב? מאיזה סיבה הוא ינתק אותו?

תלמיד : רק אם הוא מהווה סכנה לכלל.

הרב : אם הוא מהווה סכנה לכלל, המקורב?

תלמיד : אני רואה פה את המשל אולי של הקב"ה עם כנסת ישראל שבעצם הקב"ה תמיד נמצא ועכשיו השאלה הרבה תלויה אפשר להגיד שניתוק מהציבור זה לא בגלל שהקב"ה לא נמצא אלא שיש צרה כח החטא.

הרב : החטא. אני שאלתי שאלה האם הצדיק מנתק אנשים שקרובים אליו הוא יכול לנתק אותם או לא יכול לנתק אותם?

תלמיד : לטעמי הוא לא יכול לנתק, רק אם הוא יוזם את זה.

הרב : יש דבר כזה בגמרא שהוא דחה אותו בשתי ידים דוגמא את מי דחו בשתי ידים? את ההוא את האיש ההוא את הנוצרי. ואותו חכם שדחה אותו - חכמים ביקרו אותו אומרים היית צריך לדחות אותו ביד אחת ולקרוב אותו ביד שניה ויצאה תקלה לעם ישראל מזה שהוא דחה אותו בשתי ידים ובכ"ז הצדיק לא יכול להיות בן - ערובה של המקורבים אליו

אם המקורבים אליו עזי פנים לא דקדושה והם רוצים להפיל את הצדיק ולהשתלט עליו ולנצל אותו ולרמוס אותו לעשות כל מיני דברים רעים האם הצדיק חייב לתת את הלחי השניה? בטח שלא!

אם יש בן אדם שרוצה להזיק לצדיק או לכלל או לתפקיד או לצינור או להנהגה הוא יסבול אותו בלי סוף? לא! גם בעניין של ניתוק. יכול להיות ניתוק גלוי שאומר לו "אדוני אל תבוא לפה יותר".

יכול להיות ניתוק נסתר שלא אומר לו דבר כזה אבל הוא גם לא שמח לקראתו כל פעם שהוא בא יש הרבה דרכים על כל פנים, כמו שאמרנו, זה תלוי בתפקיד של הצדיק זה תלוי בחשיבות של התפקיד שלו אם זה קשור לכלל עם ישראל וכל מיני מקורבים יכולים לעשות נזק לעם ישראל אז אין לאף אחד זכות לעשות נזק לעם ישראל כל מיני אנשים מקולקלים שרוצים לנצל את הצדיק לכל מיני צרכים ויש כאלו או-הו ועוד בדור הזה. מאוד מסוכן יש פוליטיקה כל מיני עניינים נחשים ועקרבים כן צריך זהירות גדולה אנחנו רואים בסיפורים אחרים למשל המגיד ממזריטש שהזכרתי אתמול לפני שהוא קיבל מישו לחבורה הפנימית שלו היה בודק בשמים אם צריך לקבל אותו אפילו אם היה צדיק גמור. רואים ב"שער הגלגולים" אצל האר"י ז"ל שהוא ג"כ אומר לרב חיים ויטאל תדע לך זה הוא לא יישאר איתנו. ההוא - רובו רע מיעוטו טוב הוא לא יישאר. זה - שקול אולי כן אולי לא. הוא אמר לו מראש מי יישאר בחבורה לטווח ארוך ומי לא יישאר לפי המצב של הבחירה ז"א שהצדיק הוא לא בן ערובה והוא לא פרה נחלבת ולא כלום הוא משפיע וכפי שהזכירו פה שהשם יתברך משפיע אבל אם המקבלים הם עזי פנים ולא עושים רצון של מקום הוא לא משפיע עליהם משפיע להם מינימום ולפעמים גם ממית אותם כנ"ל הצדיקים הם לא איזה בני ערובה בידיים של הרשעים אם הרשעים רוצים לקבל תיקון בבקשה הנה הוא אפילו שלח את התלמיד שלו שירוץ ויביא אותו, למה?

כי הוא ידע שהכפרי היה מרוחק מנותק ועכשיו הוא בא עוד פעם הוא רוצה תיקון בסדר, רוצה תיקון טוב מאוד, אבל צריך לדעת ג"כ איפה מקומו של כל אחד זה לא מובן מאליו. פה אנחנו רואים שמי שהתנתק מהצדיק זה הכפרי לא הצדיק רצה לנתק אותו הכפרי הזה לא איים עליו ולא על עבודתו עובדה שלמרות שהיה טמא בעבירות הוא בקש להחזיר אותו וכעס על תלמידו שזרק אותו לא היה לו סכנה פה מהכפרי הזה רק הכפרי היה בסכנה אז הוא רצה להציל אותו מביניים?

יש עניין כזה שאמרתי פעם שאם בן אדם טובע בים והמציל בא אליו - בן אדם היסטרי כי הוא טובע הוא יכול גם להטביע את המציל לא פעם צריך לתת לו סטירה קודם כל כדי שהבן אדם יירגע עכשיו אני השולט פה לא אתה עכשיו אני מוציא אותך יש דבר כזה יכול להיות בן אדם שהוא לא לשמה אדם שהוא לא מתוקן והוא רוצה להטביע את המציל שלו האם המציל צריך להגיד "אמן"? לא!

הרבי הרגיש פה מספיק חזק וגם הרגיש את הכפרי כשהוא בא כשהוא לא בא כל הדברים הוא ראה ברוח קודשו לא היה לו שום בעיה לטפל בו דרך אגב רואים, לפעמים, בדור הזה במיוחד כל מיני "צדיקים" במרכאות שמתחילים לקבל ציבור ולפעמים רואים שבהתחלה הם בסדר ניסים ונפלאות

ופתאום נופלים בדברים חמורים ולא מבינים אז יש שתי אפשרויות או שהאיש הוא מתחזה - היה מושחת מהתחלה או שהוא נפל איך יכול ליפול צדיק? שלקח על עצמו יותר מדי אולי לקח על עצמו לטפל בדברים שהוא לא יכול לטפל וזה הפיל אותו. טוב.

בפגישתם סיפר הכפרי לרב שלא הגיע כי היה עסוק לאחרונה וכל פעם שרצה לנסוע התעכב עד שנותק הקשר ביניהם

מזה אנחנו לומדים לא מספיק שהחסיד, התלמיד, קשור לשורש נשמתו של הצדיק, זה בודאי ככה. כך כתוב בשער הגלגולים של האר"י כן כל אחד הוא תלמיד של מי שצריך להיות הרב שלו זה לא בטעות אבל יש גם בחירה. יש גם בחירה גם בחירה שאם אדם הולך ונהיה רשע מה אתה יכול לעשות? הבחירה בידיים שלו.

ואם הוא לא רוצה ללכת ולשמוע בקול הרב שלו אז מה? הרב שלו ימשיך להיות רב שלו בלי סוף אם הוא לא שומע בקולו? יש עניין שלא ללמד תלמיד שאינו הגון מי שאינו הגון אין ללמד אותו כי זה מחזק את הסטרא אחרא ישנם היום כל מיני אנשים שהולכים למקובלים יושבים אצלם לומדים קבלה

ואח"כ המטרה שלהם זה לא ללמוד קבלה לשם שמים זה להגיד שהם היו תלמידים של המקובל ההוא הולכים פותחים איזה סניף מתחילים לעשות קמיעות ענינים וזה ומפילים את הציבור בפת, השם ישמרנו! אז אחד כזה צריך ללמד אותו קבלה: לא מה פתאום זהו.

אז אנחנו רואים שאדם יכול להתנתק בגלל בחירות לא טובות שלו בגלל התרחקות ושינוי צורה זה נקרא שינוי צורה אז תראו מה קרה לו תראו את התהליך יש לכם כח? עוד מעט גומרים. חשבתם שסיפורי צדיקים זה דבר קל הא? זה כבד זה לא קל בכלל.

והתהליך אותו עבר היה שהתחיל לעשות עבירות קטנות הכפרי הזה והמשיך בעבירות גדולות כיוון שעבירה גוררת עבירה והגיע למצב שבו אמר לעצמו שהוא לא יודע מה הוא כיוון שהוא אמור להיות יהודי אך מתנהג כמו גוי ר"ל

קודם כל תדעו לכם קודם כל הוא היה מקורב לאיש קדוש עכשיו מכל מיני סיבות ועיסוקים מצד היצר הרע הוא התנתק לא בא. אה חביבי היה לך הזדמנות רוחנית כזו זכית ואתה ביזית את זה ואתה לא מעריך? אתה מתרחק?

עכשיו אתה בידיים של הסטרא אחרא ככל שאדם קרוב מתקרב והוא לא מנצל את זה לשם שמים כמו שצריך ולטובה ככה הוא נופל כי מי שלא היה לו רבי לא זכה מה לעשות אבל בן אדם שנותנים לו רבי קדוש אמיתי, הוא בועט בזה ובמקום זה הוא הולך לעשות כל מיני עבירות קטנות וגדולות אח"כ: מה זה מה אתה יכול לטעון שלא נתנו לך הזדמנות? נתנו לך הזדמנות.

הלכת אחרי התאוה כי זה משך אותך יותר מהרבי שלך זה יותר קל לעשות עבירות מאשר ללכת בקדושה פשוט מאד אז מה אתה עושה? אז הוא הגיע למצב שהוא כבר לא יודע מה הבדל בינו לבין גוי לצורך מה הגיע למסקנה "המבריקה" הזו? במרכאות מה היצר טומן לו? תלמיד: כפירה.

הרב: כפירה ללכת להמיר את דתו רחמנא לצלן. תראו עכשיו איזה מלכודת תשמע:

כשחשב היהודי לנסוע לרבי לא היה מסוגל למה? מכיוון שמייז כשיראה אותו הרבי יבחין בקלקולו התבייש מצד שני ידע שאם לא יסע היצר יפיל אותו עוד יותר

תראו איזה מלכודת מה זה אומר הדבר הזה? שהקשר שלו עם הרבי אף פעם לא היה אמיתי רבותי לא היה לו קשר אמיתי למה? כי הוא רצה לבוא לרבי ולהראות את עצמו צדיק רק מתי שהוא בסדר הוא יבוא לרבי שהרבי יגיד לו: "יופי אני מבסוט ממך אתה צדיק, נשמה" ולכן עכשיו שהוא בחטאים הוא מתבייש לבוא לרבי מתי הולכים לרופא כשבריאים או כשחולים?

ז"א שבן אדם שקשור לרבי אם הוא נופל הוא צריך לרוץ לרבי ולא להתנתק כי הוא מתבייש שהרבי יגלה שהוא מקולקל להתבייש לחטוא הוא לא התבייש אבל להתבייש מהרבי הוא

התבייש. ובכל זאת יש בזה איזה ניצוץ קדוש של קדושה שאדם יודע שהוא לא בסדר והוא מתבייש והוא יודע שהרבי יודע והוא מתבייש ממנו יש איזה בושה בושת פנים זה עדיין תיקון יש בן אדם שכבר אין לו בושת פנים בכלל, רחמנא ליצלן. אז מה עשה?

אלה היו המחשבות ששקל בדעתו

בדעתו זה נקרא "דעת" מה שיש לו במצב הזה יש מצב שבן אדם צריך לדעת שכבר אין לו דעת, שהדעת שלו לא שווה כלום. אדם שיידע שאין לו דעת. אדם חושב שהוא תמיד בוחר הוא תמיד זך והמחשבה שלו תמיד צלולה ורק הוא קובע מה נכון מה לא נכון הוא חושב שיש לו דעת אין לא דעת ולא כלום. הוא רק מדמיון שיש לו דעת, זה שיקול דעת מה שהוא אומר? אם יבוא לרבי יכיר בזה ואם לא יבוא לרבי אז הוא ייפול.

שקל וחשב באיזה כלים הוא השתמש? טמטום דמוחין וטמטום הלב. יש לו מוחין קדושים בשביל לבדוק? הוא כבר נגוע, הוא כבר משוחד, הוא כבר הרוס. לא ככה? אז שידע את מקומו. או... הוא עוד יוכל להתחיל לחשוב אולי הרבי לא בסדר, יתחיל לקטרג על הרבי. בגלל הרבי הוא נפל אם הרבי היה מספיק קדוש הוא לא היה נופל מכירים דברים כאלה? הרבי לא בסדר. אני לא בסדר! הוא לא בסדר! הוא לא קירב אותי הוא לא נתן לי תפקיד הוא לא כיבד אותי. אם היה מכבד אותי יותר אז לא הייתי נופל הוא אשם בזה הא? איך הרעיון?

קודם כל הוא גם יוכל לטעון, בהמשך למה שאמרתי קודם, "כמה מתנות הבאתי לרבי" כמה עשיתי למענו, הכפרי, שהיה מביא מתנות לרבי, היה קשור איתו שנים, אני הייתי קשור איתו שנים אני שמעתי בקולו שנים, כמה מתנות והוא לא קירב אותי, לא דאג לי, הוא לא בסדר!

מבינים את היצר הזה? כשבן אדם הולך לצדיק עוזר לו ומביא לו מתנות ושומע בקולו הוא לא עוזר לצדיק - עוזר לעצמו. הוא זוכה.

ואדם שעובד את השם באמת ואוהב את הצדיקים באמת שמח לעזור שמח לתת שמח על כל דקה שזכה אין לו טענות.

הוא היה איש אמת הכפרי הזה הוא ידע שהוא לא בסדר הוא חטא, הוא התרחק, הוא נפל, הוא התבלבל, הוא לא זרק את הבוץ על הצדיק. טוב,

אלה היו המחשבות ששקל בדעתו ובסוף החליט להפוך לגוי וגמרנו

היה בקונפליקט, מצד אחד הוא יהודי היה קשור לרבי כזה צדיק מצד שני הוא בנפילה כזו אז איך הוא אומר אם ניפול אז עד הסוף יהיה גוי אבל יש בעיה - "ישראל שחטא ישראל הוא" ישראל תמיד נשאר ישראל גם אם הוא ממיר את דתו מיליון פעמים. זה לא עוזר זה לא פותר אותו מהמצוות הוא רצה להוציא את עצמו מעול המצוות אבל אין דבר כזה

ובסוף אמר לעצמו שישע לרבי הצדיק ואם הצדיק ישמח לראות אותו זה יהיה בשבילו סימן שלא יתיאש וירצה להיות גוי

תראו איפה היה המסכן הזה אבל היה אמיתי כמו שאומר רבי נחמן בן אדם איפה שנופל משמה צריך לחפש את האמת את נקודת האמת את השם יתברך, נפל נפל.

קודם כל הוא ידע שהוא לא בסדר זה הנקודה הראשונה אני לא בסדר אני נפילתי אני עשיתי חטאים אני לא בסדר רבותי אני לא בסדר זהו שתיים אני רוצה הייתי רוצה להיות בסדר אבל קשה לי שלוש אני לא יודע אם אחרי כל מה שעשיתי יש לי תקנה ככה הוא חשב אבל אני רוצה הלוואי נבוא נראה את הצדיק אם הוא יקבל אותי סימן שבעזרת השם יש לי תקנה.

לפעמים אדם כל כך נפול שהוא מתייאש לגמרי הוא לא יודע בכלל אם יש לו תקנה על מה שהוא עשה אבל פה הקשר שלו עם הצדיק הציל אותו אם לא היה לו את הצדיק היה הולך פאיפן, לגמרי, היה ממיר את דתו וגמרנו לא היה לו עם מי לדבר לא היה לו עם מי ממי לקבל פידבק על המצב שלו מה המצב שלו איפה הוא? איפה הוא נפל?

אז הוא אמר ככה: **אם הצדיק ישמח לראות אותו זה יהיה בשבילו סימן שלא יתיאש וירצה להיות גוי ואז ימשיך לבוא לרבי ויחזור בתשובה על מעשיו**

ז"א שהוא גם ידע שבזה שהוא היה נוסע לרבי היה שמור זה גם נקודת אמת אצלו למרות כל מה שנפל ולמרות הכל אם הרבי יקבל אותו ולא יזרוק אותו אז זה סימן שיש לו תקנה והוא יתחזק ויבוא וימשיך ויחזור כקודם והשם יעזור לו,

ואם לא יקבל אותו הרבי בשמחה יעזוב את היהדות לגמרי, כך סיפר הרבי מנשכיו לרב נפתלי והוסיף שמסיבה זו אמר לו לסוע מייד לביתו מכיוון שידע את מה שחושב הכפרי לעשות

הרבי מנשכיו, הרבי, ביקש מרב נפתלי שיסע לביתו למה? הוא ידע מה יקרה. הוא ידע שהוא קפדן ושם יבוא לשם האיש הזה הוא יזרוק אותו ומי יודע מה יהיה אח"כ. הרבי הרגיש במחשבות של הכפרי למרות שהכפרי היה רחוק הרבי היה קרוב הוא ידע את כל התכנון

ומכיוון שידע הרבי איזה מחשבות עוברות לכפרי בראש הכניס בו את מחשבות התקווה הוא הכניס לו את המחשבה לבוא לרבי, הרבי בעצמו. הבנתם את זה? ההוא היה בתוך הבוץ אז המחשבה לבוא לרבי זה אפילו לא משלו היה זה מהרבי בעצמו. איך יכול להכניס לו מחשבה כזו?

תלמיד: ע"י הקשר שלו שהיה כבר מקודם.

הרב: איך? הוא שולט במחשבה של מישהו אחר? הוא יכול להשתיל מחשבות למישהו? איך? תלמיד: לבקש מלמעלה.

הרב: להתפלל עליו או שהוא השתיל לו את זה בעצמו?

תלמיד: רק להתפלל עליו.

הרב: איך הוא יכול לקרוא את המחשבות שלו ממרחקים?

תלמיד: זה הצדיק יכול.

הרב: זה הצדיק יכול ולהכניס לו הוא לא יכול? יכול או לא יכול

תלמיד: בעבר היה קשר ועכשיו יש לו אפשרות להשפיע

הרב: כמובן שצדיק לא יכול לעשות כלום אם השם לא רוצה אם השם רוצה אז הוא יכול או ע"י תפילה אולי הוא בא לו בחלום בכלל השפיע בו אח"כ השכיח לו את החלום.

שמח הרבי ואמר 'ברוך השם שהכל בא על מקומו בשלום'

יש פה כמה שאלות רבות, אם הצדיק ראה את כל זה איך הוא שמע בקול הרבנית?

תלמיד: כנראה זה חלק מהתיקון של רב נפתלי.

תלמיד: הוא רצה לתקן את רב נפתלי.

הרב: ומה עוד? הוא הכניס לסכנה את האיש הזה.

תלמיד: רב נפתלי קיבל את שלו.

הרב: רב נפתלי בודאי שלמד מזה. מי עוד למד מזה?

תלמיד: הרבנית.

הרב: הרבנית למדה מזה שהיא צריכה לבשל ולהכין דברים לשבת ולא להתעסק בדברים אחרים. זה היה פה, איך אומרים, הליכה על חבל דק. הוא סמך על ה'. הרבי הייתה לו השגה

כזו עצומה שהוא קרא את המחשבות של הכפרי והוא הכניס מחשבות לכפרי אז הוא גם ידע
מתי הכפרי בא כי הוא היה בביתו והוא ידע ואם כן אם היה לו כזו השגה אז למה רצה
לשלוח את רב נפתלי?

תלמיד : הוא יכול להשתיל גם לרב נפתלי מחשבה טובה?

הרב : גם שאלה. למה שלח את רב נפתלי אם הוא סמך על ד' שלמרות רב נפתלי יהיה בסדר?

הא? אולי כי רצה לגייס את הרבנית לתיקון?

תלמיד : ניסיון של כולם.

הרב : ניסיון של כולם.

תלמיד : גם זה שהגיע חושב אחרת גם אשתו חושבת אחרת גם הרב חושב אחרת וגם
התלמיד שלו חושב אחרת כולם למדו.

הרב : כולם למדו. גם הכפרי גם התלמיד גם הרבי למד מזה?

תלמיד : הרבי ידע את כל הסיפור הזה שיהיה בזמן שהוא דיבר עם הרבנית.

הרב : בזמן שהוא אמר לרב נפתלי ללכת הביתה הוא שלח אותו הביתה לא? בשביל זה שלח
אותו הביתה מה שכן צריכים אנחנו לקחת בחשבון שאם ההוא היה הולך הביתה והיה בא
הכפרי והרבי היה מקבל אותו בסבר פנים יפות והיה חוזר למוטב נחמד. אבל כאן : איך שזה
השתלשל : זה הביא לגילוי אלוקות

ז"א כולנו יודעים עכשיו שהרבי ראה ברוח קדשו את המחשבות של הכפרי וראה את הכל
ורואים את ההנהגה שלו וכאן אפשר ללמוד אנחנו היום מאתיים שלוש מאות שנה אחריו
איך הוא עבד שאם היה רק שולח אותו ונגמר לא היינו יודעים מזה כלום לא היה סיפור לא
היה נס לא היה כלום לא היה גלוי.

תלמיד : לא היה יהודי

הרב : איך?

תלמיד : לא היה יהודי הוא היה נהיה גוי.

הרב : למה? אם רב נפתלי היה הולך הוא היה מקבל אותו, כן מה רצית שמה?

תלמיד : איך הרב נפתלי שידע לראות חכמת הפנים לראות את הבן אדם הזה שהוא חוטא
והיה בדרגה כזאת איך הוא יכל לעבור חוויה כזאת אדם כזה שהרב אמר שגם אחרי זה הוא
נודע כרב גדול והכל?

הרב : הוא עוד לא היה רב גדול באותו זמן היה לו השגה אבל היה תלמיד למה היה אצל
הרבי הזה יכול להיות בן אדם שיש לו השגה ואין לו הנהגה הוא לא יודע מה לעשות עם
ההשגה שלו.

תלמיד : זה היה בזמן היניקה?

הרב : הוא לא היה בזמן היניקה הוא היה בזמן המוחין הוא כבר היה לו השגה אבל עדין לא
הגיע לבשלות זה לא מספיק שבן אדם יש לו איזה גילוי או כמה גילויים השאלה מה הוא
עושה עם זה ואיך הוא משתמש בזה ואיך הוא מדריך בזה והוא יכול להחריב את העולם
אנחנו רואים את זה אצל ר' שמעון ובנו שיצאו מהמערה וכמעט החריבו את העולם והשם
החזיר אותם לעוד "שנת השתלמות"

כמו שאומרים כדי שלא יחריבו את העולם זה לא מצחיק זה פשוט כך אז לפעמים אדם יכול
להיות שפותחים לו איזה פתח והוא רואה דברים אבל איפה זה ואיפה כל מה שצריך בשביל
להיות רבי?

זה לא אותו דבר ורבי זה רבי זה לא רק אחד שרואה דברים או מרגיש דברים או יש לו איזה
גילויים מה הוא עושה עם זה אם הוא מנהיג את הענינים של הפרט ושל הכלל של הכלל -

של הצינור ושל הכלל - של כלל עם ישראל יכול להיות בן אדם שהוא רבי בשביל החברה שלו שמה הוא בסדר אבל מושך אותו להיות רבי בשביל הכלל - הוא ייפול ויפיל זה נושא גדול מאד הנושא של ההנהגה תיקון ההנהגה, כן שאלות:

תלמיד : בקשר להתחלה עם הארבה. שהארבה כשהוא ועד שהוא מגיע לגודל הטבעי שלו הוא משיל כל מיני גופים עד שהוא מגיע לשלמות ואח"כ הוא מצטרף ללהקה אז יש עניין של תחיית המתים? כשמדברים על תחיית המתים מתכוונים לעניין הזה, בהתחלה, של עם ישראל?

הרב : כשיבוא זמן של תחיית המתים זה ממש תחיית המתים באמת כולם ימותו לאיזה זמן לפני תחיית המתים ויקומו בגוף חדש כן זה שהוא משיל את הקליפה זה להוציא את הקליפות ואז אפשר להתחבר לכלל אדם שבקליפות האגואיסטיות שלו לא יכול להתחבר לכלל, כן.

תלמיד : בעניין של הבחירה של האדם עפ"י הסיפור הרבי לא שלח לקרוא לו הוא השתיל לו מחשבה.

הרב : קודם כל הוא השתיל לו מחשבה, כן. נחמד אז אתה אומר לקח לו את הבחירה לא הוא נתן לו מחשבה טובה כי לא הייתה לו מחשבה טובה האיש פחד לבוא לרבי מה שהרבי עזר לו כאן זה שהוא א"ל "לא, לא, אתה יכול לבוא לרבי, תנסה, אולי הוא יקבל אותך יפה". זה העזרה שהוא נתן לו אבל הוא לא הוציא לו את הבחירה כי הוא יכל להגיד : לא מה פתאום הוא יקבל אותי יפה?

אני לא שומע זה מחשבה סתם אני לא הולך לרבי הוא לא יקבל אותי יפה. הוא לא הוציא לו את הבחירה הוא רק עזר לו לאזן קצת שיהיה לו איזה סיעתא דשמיא שיבחר כן לבוא לרבי פעם אחרונה תבוא לרבי מה יכול להיות? מקסימום הוא לא יקבל אותך. תלמיד : אז הוא כן חייב לבחור?

הרב : האדם חייב לבחור הרבי רק עזר לו שיהיה לו יותר קל קצת נתן לו הזדמנות בכ"ז הוא היה במצב חמור ביותר כן.

תלמיד : אם בן אדם בא נגיד כמו רבי נפתלי, כל תלמיד איך הוא יודע מתי הוא מתחבר להנהגה נכונה?

הרב : מה הוא רחום אף אתה רחום מה הוא חנון אף אתה חנון. כמו שאמרו פה, התלמידים צריכים ללמוד מהרב אם רב נפתלי היה רואה את הרב מנישכיו כל יום זורק אנשים מכל המדרגות כי הם טמאים אז הוא עשה נכון זו ההנהגה שמה אז זה לא הייתה ההנהגה שם בכלל לא תראו איזה רחמנות היה לרבי שדאג לחסיד שלו שמה בכפר והשתיל לו מחשבה ודאג מה יהיה וחשב לשלוח את רב נפתלי רק כדי שלא יכשיל את הכפרי תראו איזה רחמנות ואיזה התייחסות לכל יהודי היה לו אז איפה זה ואיפה הנהגה של רב נפתלי.

אז אם בן אדם הולך לראות רבי שהוא אוהב ישראל והוא רחמן והוא כל הזמן במקום להיות רחמן ואוהב ישראל הוא שונא ישראל ובעל דינים והוא רק רוצה לבלוע ולזרוק את כולם אז סימן שהוא לא צדק בהנהגה של הרב שלו זה מובן מאוד. כן.

חסיד שהשאיר אצל הרב 'בעל התניא' את הנר"ן שלו

אנחנו מתחילים סדרה חדשה של לימוד בעז"ה, סיפורי חסידים, סיפורי צדיקים. יש בסיפורים האלה פשט ויש בהם הרבה אינפורמציה גם כן, על איך רבותינו חיו, איך עבדו את ה', באיזה דרגות הם היו, אילו השגות היו להם, אילו קשיים.

גם על החלק החברתי, על החלק ההיסטורי- הרקע- של אותו זמן וגם בעניין הזה של השילוב בין הרוחניות לבין הגשמיות, בין הגאולה הפרטית שהצדיקים זוכים לה לבין הגלות הכללית שהיו בה, בין המעל הטבע לבין הטבע, לבין המעל הטבע ובתוך הטבע.

כל הדרגות של עבודות ה' רואים בסיפורים של אבותינו, עד כדי כך שאמרו שסיפורי צדיקים - זה מעשה מרכבה. ולמה זה נקרא מעשה מרכבה? זה מרכבה לשכינה. צדיק הוא יסוד העולם. כל העולם עומד עליו, כל העולמות עומדים עליו.

ברוך ה' שזכינו לזה שיש מסורת שעברה מפה לאוזן, סיפורי צדיקים, סיפורי חסידים מכל העדות במקרה זה, מעדות אשכנז. אבל אנחנו בעז"ה בלי נדר נעסוק בכל העדות, ולא פעם גם כן כשבאו לאיזה רבי לשאול אותו שאלה, הוא במקום לענות תשובה ספר סיפור- של איזה רבי אחר, מה היה שם, מה היה שייך, לתת מוסר השכל וגם כן להאיר את הנשמה של האדם.

ולפעמים אינפורמציה שיש בתוך סיפור, זה דברים שאי אפשר ללמוד- רק ע"י הסיפור, עקב הסיפור. שלא לדבר על זה שזה מושך את הלב, וזה משמח, אז נתחיל:

מסופר על חסיד גדול של הרב בעל ה'תניא' רב פנחס משקלוב שהיה נוהג לנסוע לרבו פעמיים בשנה, בשלושת הרגלים, פעם בפסח ופעם בראש השנה וסוכות. פעם אחת היה חולה ולא יכול היה לנסוע. כשישב בסוכה בחג השני פתאום אמר: 'רבי! הרבי נזכר בי עכשיו!'

במהלך הסעודה בחג השני אמר הרבי לחסידים 'רב פנחס חולה, מה שאין לי אפשרות לתת - אין לי אפשרות לתת אבל רפואה אני נותן לו'. חסידים שגרו בעיירתו של רב פנחס שחזרו מהרבי לאחר החג נכנסו לרב פנחס וביקשו שיתן להם משקה לשתות 'לחיים', כששתו 'לחיים' ספרו לו מה שקרה אצל הרבי.

כשנודע להם שכאשר הזכיר את רב פנחס אמר רב פנחס באותו זמן שהרבי נזכר בו התחילו לעקוץ אותו: איך ידעת? מה? אתה חושב שאתה בדרגה רוחנית גבוהה? והוא ענה להם: לי אין דרגה רוחנית גבוהה אבל כשהייתי אצל הרבי ביחידות בפעם הראשונה מסרתי לו את הנפש שלי ואחר כך מסרתי לו את הרוח והנשמה שלי ובגלל זה שהנר"ן (נ'פ'ש ר'וח נ'שמה) שלי אצלו אז לא 'אני' מרגיש ויודע

עד כאן הסיפור. סיפור קצר ותיראו כמה אפשר להתעמק בו בעניין הזה! בואו ונתחיל.

מסופר על חסיד גדול של הרב בעל ה'תניא' רב פנחס משקלוב שהיה נוהג לנסוע לרבו פעמיים בשנה, בשלושת הרגלים, פעם בפסח ופעם בראש השנה וסוכות.

יש מצווה להידבק בתלמידי חכמים: "עשה לך רב וקנה לך חבר". וזה מכמה סיבות. ראשית, כדי ללמוד ממנו תורה. ושנית: כדי ללמוד ממנו מעשים טובים ודברים שרואים אצל הרב, שעושה, אפשר ללמוד מהמידות שלו. שלישית: להתברך על-ידו.

ע"י שמתקרבים לצדיק כמו שיעקב היה אצל לבן, לבן התברך בגללו. אז זה כמובן הצדיקי אמת, זה מברך את האדם. ויש עוד הרבה סיבות למה להיות קשור בצדיקים "והיו עיניך

רואות את מורידך עיני הצדיק מאירות. וכשם שאסור להסתכל בפני רשע, ככה מצווה להסתכל בעיניים של צדיקים. זה מנקה את הנפש של האדם, זה נותן לו יראת שמים.

פנים- לשון פנים בפנים רואים את הפנימיות של הבן-אדם. בזמנים הקשים של הגלות, וגם היום שטרם זכינו לגאולה שלמה, יש עניין גדול בלהיות קשור לצדיקי אמת, שהאדם הרגיל יש לו עליות ונפילות מליון פעמים ביום, והצדיקים בדרך כלל דבוקים תמיד בה' ית'. "גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עמדי שבטך ומשענתך המה ינחמוני".

זאת אומרת שהצדיקים, גם כשטוב להם, גם כשרע להם, גם כששמח, גם כשרגיל, הם קשורים לה'. הדבקות הזו שהצדיק זוכה להיות דבק בשם ית', כאשר בא בן- אדם ונדבק בצדיק, גם הבן- אדם הזה זוכה.

הוא היה בבית וחשב מחשבות לא טהורות ואחר-כך התעצב אל ליבו, בא לצדיק, רואה אותו, רואה שהצדיק שמח, הוא גם נהיה שמח, שוכח מהצרות שלו, וגם עולה הנה הרב עובד את ה' לשם שמים גם אני אשתדל לעבוד את ה' לשם שמים, מה הוא מסור, גם אני מסור. הוא מראה לי דרך, אני הולך בה. אילו דברים עצומים.

אני רק מתמצת מינימום מה החשיבות של להיות קרוב לצדיקי אמת. הכל אפשר ללמוד. יותר מאשר מהספרים ומהכל. לכן כתוב: "גדול שמושה מלימודה" שימוש תלמידי חכמים. עכשיו, לשיא של שכלול רוחני ומעשי, הגיעו בקשר של הרבי עם החסידים שלו תנועת החסידות - לא סתם קוראים לזה חסידות, תורת החסידות, תנועת החסידות. זה עניין של להיות חסיד. להיות חסיד של איזה רבי אמיתי זה דרגה גבוהה.

החסידים היו בדרגה גבוהה, שלא לדבר על הרבי, באילו דרגות הם היו. להיות חסיד זו לא הייתה עבודה קלה כמו שאנחנו חושבים היום. כן, אני לומד אצל הרב הזה, אני חסיד של הרב ההוא, זה תארים שמחלקים בחינם היום. אבל להיות חסיד של הצדיקים האמיתיים, זה היה עבודה שלמה. זה לא דבר פשוט, זה צריך מסירות נפש, דבר ראשון.

ביטול של האגו, כלפי הרבי. שליטה ברגש, במחשבה, בהרבה הרבה דרגות. אנחנו, יש לנו שכל מגושם. אנחנו חיים בדור שדוגל באגואיזם בעיקר. כן, כשבן-אדם יהיה מבסוט, ייהנה מהחיים וזהו, וכל אחד שיחשוב: 'כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה' יאני ואפסי עוד' כל העולם נברא לשמנני, אדם מרגיש את עצמו שהוא מרכז העולם. לא בצורה מתוקנת, בצורה לא מתוקנת.

ולכן התקשרות קדושה ועדינה ואמיתית, בין רבי לבין תלמידיהם, זה נראה לנו לפעמים בדור שלנו דברים מטורפים. עבודה זרה, עברו את הגבול, מה קרה, מה עושים מהרבי כל-כך הרבה סיפור, וכל הדברים האלה.

גם כן, בחסידויות של היום, לפעמים באמת ההתקשרות לרבי זה בעיקר בכדי לקבל ממנו ברכות ולקבל ממנו כל מיני ניסים וכל מיני ישועות, מי שצריך, ופחות בכדי ללמוד ממנו את דרך ה'. זאת אומרת, כמו שיש ירידת הדורות, בכל תחום יש ירידת הדורות, אנחנו בדור שבינתיים הוא חיצוני.

עד שאנחנו נתגבר ונהיה פנימיים, אנחנו חיצוניים. לכן הדברים האלה נראים לנו דברים לפעמים רחוקים מהשכל הפשוט, האנושי. אבל אנחנו צריכים להבין על מה מדובר, על איזה דרגות מדובר, איך זה הולך. ולהבין שאנחנו הגסי רוח, לא הם המשונים, אנחנו המשונים. כמו שמובא בשם הקדמונים אם הם כמלאכים, אנחנו כבני-אדם, ואם הם כבני-אדם, אנחנו כחמורים ואפילו לא כחמורו של רבי פנחס בן יאיר, שחמורו של רבי פנחס בן יאיר היה לו רוח הקודש. ואנחנו, יש לנו רוח בגב, אולי... לא רוח הקודש. אפילו החמור היה בדרגה יותר גבוהה מהדרגה שלנו.

מסופר בזוהר שרבי פנחס היה יוצא עם החמור שלו לשדה, החמור היה יודע איפה רבי שמעון נמצא. הייתה לו השגה, ויש בזה הרבה סודות, כן, שהיה שם גלגול, לא משנה. לענייננו. אנחנו רואים ככה: יש קרבה פיזית לרבי, ויש קרבה רוחנית לרבי. שאלה ראשונה- זה הולך ביחד? אנחנו רואים פה חסיד שלא היה גר ליד הרבי שלו. היה הולך אליו פעמיים בשנה.

לפעמים, וזה ברוסיה שמה, באוקראינה, כל המקומות, זה מרחקים, לא אוטובוס כמו פה. זה נסיעות של ימים עד שמגיעים. לפעמים אף יותר מזה, בשלגים, בקור, בין שונאי ישראל, כל מיני אנטישמים, זה לא היה דבר פשוט להגיע אל הרבי. כן, זו הייתה מסירות הנפש.

עכשיו גם כן הפרנסה לא הייתה מצויה בדרך- כלל אצל היהודים עד שהיו מגיעים הנשמה יוצאת. פעמיים בשנה היה הולך לרב שלו. הוא לא היה גר לידו, זו שאלה, בדרך כלל אצל כל צדיק או רבי, בבחינת ראש בני ישראל, יש חצר ויש חסידים שגרים מסביב. חייב להיות. הוא צריך מנין, הוא צריך תלמידים, הוא צריך ללמד, צריך להפיץ את הדרך. זה חייב שתהיה קהילה סביבו. בדרך כלל כך היה. חוץ מהקהילה הזו של סביב הרבי יש חסידים של הרבי שלא גרים לידו, גרים בכל מיני מקומות, והם באים בהזדמנויות שונות.

בדרך כלל היו באים לחגים, בזמנים החשובים: שלושת הרגלים אז פה אנחנו מדברים על צדיק אחד, על חסיד אחד שלא היה גר ליד הרבי שלו אבל הוא מסר לו את הנפש והנשמה שלו. זה עיקר הסיפור פה, להבין את הדבר הזה, מה זה הדבר הזה? מה מסר לו? איך הוא מסר לו? מה מסר לו? אז בואו ונקרא: אז הוא היה נוהג לנסוע לבעל התניא'.

בעל התניא הוא ראש חסידי חב"ד. הוא הרבי הראשון של חב"ד שהיה גם כן צדיק עצום, עליון, היה נכד של הבעל שם טוב. מבחינה רוחנית, תלמיד של המגיד ממזריטש, והיה גאון גדול בהלכה ובכל התורה, חוץ מהצדיקות שלו.

ז"א שהיה גם ליטאי וגם חסיד, בעל התניא, אי אפשר לתאר את הדרגה שלו, באיזו דרגה הוא היה. אז הוא היה נוהג לנסוע לרבי שלו פעמיים בשנה, בפסח ובראש השנה וסוכות

פעם אחת היה חולה ולא יכול היה לנסוע. כשישב בסוכה בחג השני פתאום אמר: 'רבי! הרבי נזכר בי עכשיו!'

אנחנו בדרך כלל יודעים על מופתים שעושים הרבי'ס, לא החסידים. אבל פה רואים שהחסיד הזה היה בדרגה גבוהה מאד של התקשרות לרבי שלו. כמו שהגוף מתקשר לראש, כן, יש אנשים שיש להם קואורדינציה טובה מאד ברגלים, בידיים יש אנשים שלא. איך אומרים? הוא בתור חסיד, כמו חלק מהגוף, קשור לראש. הראש זה הרבי. ראש בני ישראל.

אז הוא היה בהתקשרות גדולה מאד עם הרבי שלו, עד כדי כך, שאם הרבי חשב משהוא, זה הרגיש שהוא חושב עליו. היה לו קשר רוחני איתו. ברור שבסוג כזה של קשר צריך להיזהר מדמיונות. בן-אדם שמתחיל להתקשר לצדיקים כבר מתחיל עם כל מיני דמיונות: הרבי חושב עלי, הרבי לא חושב עלי, הוא אמר לי ככה.

עבודת החסידות האמיתית היא לא דמיונות, זה אמיתי. אם אדם זוכה לאיזה עיבור נשמה מהצדיק, או זוכה לאיזה קירוב מהצדיק, או זוכה לאיזה קשר מיוחד עם הצדיק, זה נקנה בעבודה קשה. זה גילוי נניח, אז זה גילוי אמיתי. זה לא מדומיין, זה לא דמיון שאדם מדמיין - מה עכשיו. היו פה השבוע כמה מדמיינים.

ה' שולח להם סימנים כל הזמן. מלאכים, סימנים, הכל דמיון. לא אמיתי. והם מחליטים החלטות לפי הדמיון שלהם, והורסים לעצמם ולאחרים את החיים. זו לא עבודה אמיתית. זו עבודה של הדמיון, שמבוססת על גאווה.

בן-אדם מתלהב, רוצה להרגיש את עצמו בעל מדרגה. זוהי עבודה מדומיינת, לא אמיתית, מזויפת. אבל יש עבודה, הנה אנחנו רואים מדרגות רוחניות אמיתיות. שהאדם לא עבד בשביל לזכות להם. הוא עבד לשם שמים עבד לשם שמים ואם הוא זכה, אז הוא זכה. ואם הוא זכה, הוא הצניע את זה בדרך כלל. לא דברים שהוא הלך ופרסם, החסיד, כן. כנראה שפה, התחושה שהייתה לו, שהרבי חושב עליו הייתה כל-כך חזקה שזה הקפיץ אותו. לא מאמין אחרת שהוא היה אומר את זה למישהו, היה שומר את זה לעצמו. אז רק כשהרבי היה חושב עליו, הוא כבר היה מרגיש את זה.

ובאמת יש דבר כזה. יש דבר כזה כשמוכנים. אפשר גם כן לחשוב על מישהו שיחשוב עליך, אפשר לחשוב על מישהו ופתאום הוא בא, למחרת הוא בא. יש דבר כזה. זה בא פתאום, זה לא בא בתכנון. זה הבזק זה הבזק קרה לי דווקא לפני שבועיים מקרה כזה, שפתאום כשברכתי מישהו, הופיע לי מישהו לתוך הנפש.

אז התקשרתי לאשתי ואמרתי לה: "תתקשרי מהר לבן-אדם הזה, שאלי אותו אם הוא עכשיו דבר עליי". אז אשתי התקשרה אליו (זה מישהו מהמשפחה) והוא לא היה בבית, ואח"כ הוא הגיע ואמר: "כן, בטח, אבל זה לא חידוש, אנחנו כל הזמן מדברים עליו" ובאמת הוא דבר עם מישהו שהיה לידו.

אמרתי לו- לא לא לא, לא דיברת על המשפחה. אתה דיברת בשעה זו עלי. הוא ניסה להתחמק, לחצתי אותו, בקיצור ריכל עלי. אז אמרתי לו: "אתה רואה? אסור לרכל". (רציתי, היות שראיתי את התופעה הזו כל כך חזק, רציתי לבדוק אם זה היה נכון או לא נכון, בשביל זה היה העניין להתקשר) אז זה היה נכון.

אז זה קיים הדברים האלה, של התקשרות רוחנית. אז כאן החסיד הזה הרגיש שהרבי נזכר בו.

במהלך הסעודה בחג השני אמר הרבי לחסידים 'רב פנחס חולה...'

ז"א שגם הרבי הרגיש שההוא לא מרגיש טוב כי הרי הוא לא בא גם כן, חוץ מזה, הוא כנראה הרגיש באותו זמן שהוא לא מרגיש טוב, נזכר בו ובירך אותו.

חסידים שגרו בעיירתו של רב פנחס שחזרו מהרבי לאחר החג נכנסו לרב פנחס וביקשו שיתן להם משקה לשתות 'לחיים'

זה מעניין. הקטע של המשקה בחסידות, כן, כל הזמן משקה מהרבי, יש הרבה נושאים שלא ברורים לנו בתור אנשי תרבות מערביים- מה זה משקה מהרבי? וכל הדברים האלה. אבל דברים שהצדיקים משתמשים, יש להם קדושה.

אם צדיק מברך על משהוא, זה תופס קדושה, זה נקרא שיריים, שהאדמו"רים היו נותנים מהאוכל שלהם, שיאכלו מהאוכל שלהם, ואנשים היו מתרפאים מזה והיו קורים להם מזה כל מיני ישועות. היו לוקחים את האתרוג ועושים מזה ריבה, או כל מיני עניינים.

כל מה שהשתמשו בזה, זה תפס קדושה. זה בדרגות הגבוהות אבל פה זה הפוך. בקשו משקה מהחסיד לא מהרבי, לא הביאו לו משקה מהרבי, בקשו ממנו משקה שיתן להם. העניין הזה של המשקה זה עניין של התקשרות.

ברגע שחסידים אוכלים, שותים, שותים 'לחיים' ושמחים ביחד, זה אהבת החברים, זה דבקות החברים, זה מעלה אותם מעל הטבע, מעל למגבלות, מעל לעצבות, מעל לחומר. זה לא איזה שתייה ששותים בשביל להשתכר.

זה קצת משקה, להעלות את הרוח, להרגיש ככה התעוררות. אז הם בקשו ממנו, למה בקשו ממנו? כי הרבי נזכר בו, ז"א שראו שהוא איש חשוב אצל הרבי, שנזכר בו ובירך אותו, אז בקשו ממנו משקה שיתן להם ושמחו אותו, גם אמרו לו, סיפרו לו, כן.

כששתו 'לחיים' ספרו לו מה שקרה אצל הרבי.

אהה, אתה רוצה לדעת מה קרה אצל הרב? תן לי משקה, אני אספר לך. מבין? ככה. לעשות מזה מעמד מיוחד. אז נתן להם משקה, ספרו לו את מה שקרה.

כשנודע להם שכאשר הזכיר הרבי את רב פנחס אמר רב פנחס באותו זמן שהרבי נזכר בו התחילו לעקוץ אותו

עכשיו התחילו לעקוץ אותו- מה- היום אנשים, כולם ככה, אתה יודע- אל תיגע בי, אני לא אגע בך- כל אחד סגור בתוך עצמו. אף אחד לא אומר לשני מה הוא חושב באמת. אסור. כל אחד בתוך הקליפה שלו- אל תיגע בקליפה שלי! אל תיגע לי בקליפה, עד שגידלתי אותה, 40 שנה, אתה רוצה לגעת בקליפה שלי? בשום אופן לא! כל אחד בקליפתו. סגור בקליפתו, לא מוכן שיגעו בו. אבל אצל החסידים, בעבודה הזאת שהיו עושים, עבודת החבורה לא היה דבר כזה.

הם הרגישו שכולם שייכים לאותו השורש, כולם שייכים לאותו הגוף ואם מישהו נופל, זה כאילו כולם נפלו, לא בסדר. אז נתנו לו על הראש- מה זה, אתה חושב את עצמך בעל מדריגה? אתה, כבר יש לך רוח הקודש, אתה, כבר יש לך השגות מעל לטבע, הרבי אמר, אז אתה קמת, (למרות שזה באמת היה נכון, אבל נתנו לו על הראש שלא יתגאה). זה נקרא עבודה של חבורה.

היום, תיתן למישהו על הראש, הוא לא ישכח לך את זה בחיים... הוא יזכור את זה, איך נתת לו על הראש, איך נתת לו על הראש?! איך?!!!!! צריך לדעת גם איך לתת על הראש, מאהבה, לשם שמיים. אם לא, זה לא תופס. אז כבר נתנו לו על הראש- אתה חושב את עצמך לבעל דרגה רוחנית גבוהה?

והוא ענה להם: לי אין דרגה רוחנית גבוהה אבל כשהייתי אצל הרבי ביחידות בפעם הראשונה

מה זה להיות ביחידות? זה מושגים שצריכים להכיר. כשנכנסים לייעוץ אצל הרבי, זה נקרא להיות ביחידות. יחידות זה גם לשון יחידה. נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, כן, זה איזה שהיא הארה. חסיד מרגיש איזו שהיא הארה משמייים, ככה מרום המעלות שהיה אצל הרבי.

להיות אצל הרבי ביחידות. זה לא סתם, כל אחד נכנס ומדבר, הולך חושב זה, ככה זוכרים כמו שהיום נהיה... זה היה להיות ביחידות. היו מתכוננים שלוש שנים לפני שהיו נכנסים לרבי בפעם הראשונה.

היו מקבלים הדרכה מהחסידים הותיקים איך להתכונן ואיך להיכנס לרבי. הפגישה הראשונה הייתה סימן לכל החיים. היו עושים את זה כאילו באו לפחות לבית המקדש אם לא יותר מזה. ובאמת, לפי ההכנה של האדם, ככה מה שהוא מקבל, כתוב: 'האור מצטייר לפי הכלי'.

אבל זו לא הייתה הכנה חיצונית, לבוא ולעשות את עצמו נחמד וצדיק וזה אצל הרבי, זה היה הכנה אמיתית, פנימית. אדם רצה לבוא, ולקבל את הישועה שלו. את ההדרכה האמיתית, מה הוא צריך מספרים החסידים, שהחסידים היו ככה עושים: מה שאסור- אסור מה שמותר-מיותר כך היו אומרים שלוש שנים לפני שהיו נכנסים לרבי. מה שאסור, ודאי שאסור. מה שמותר, מיותר.

אז היו מזככים את עצמם, אפשר לקרוא לזה סיגופים, עבודה של יראה, התעלות מעל הטבע, כל מיני עבודות היו עושים כדי לבוא בזמן לרבי-מוכנים לקבל את ההארה הנכונה. אז הוא אומר:

לי אין דרגה רוחנית גבוהה אבל כשהייתי אצל הרבי ביחידות בפעם הראשונה מסרתי לו את הנפש שלי ואחר כך מסרתי לו את הרוח והנשמה

זה בכלל מעניין כל הדבר הזה. מה זה אומר? הרי ע"פ האר"י ז"ל, רב האנשים זכו רק לנפש, וגם כולנו צריכים לזכור שהנפש היא לא הנשמה, אבל בתכלס' בשטח, היות שלא עובדים מספיק, זכו רק לנפש. עכשיו גם בנפש יש דרגות. נפש דנפש. רוח דנפש, נשמה דנפש. גם ברוח, גם בנשמה, ז"א שיש בזה דרגות.

כשהוא אומר שהוא נתן לו את הנפש, ואח"כ את הרוח, ואח"כ את הנשמה, זה לא ברור. זה באמת בחינת הנפש הרוח והנשמה, כל הקומה? או זה איזה מדרגה בתוך הקומה של הנפש? זה לא מפורט, זה גם לא משנה. מה הכוונה שנתן לו את הרוח, נתן לו את הנפש, את הרוח, את הנשמה, איזה מין דבר זה? - פעם ראיתי איזה מקום כתוב, לא זוכר מי בדיוק זה היה, אני חושב שזה הבעל התניא עצמו עם עוד כמה חסידים של המגיד ממזריטש שהיה הרבי שלהם, שהם כתבו לו שהם מוסרים לו את הנפש, נתנו לו כתב, כתבו את זה, חוזה הנה הנפש נתונה לו, ככה. זה היה כזה דבר.

עכשיו, בן-אדם, איך ייתן את הנפש שלו לבן אדם אחר? זה נשמע לנו לא נורמלי, הדבר הזה, מוגזם, לא? בסדר, תאהב אותו, תלמד ממנו, תשמש אותו, תעזור לו, תוציא מהכוח לפועל את הדרך שלו, הכל טוב ויפה. מה זה לתת לו את הנפש? את הרוח? את הנשמה? נשמע מושג לא פשוט. אז בדרגה הפשוטה של זה, זה נקרא מסירות הנפש. למסור את הנפש.

אני נותן לך את כל הכוח שלי, נותן לך את כל השפע, נותן את כולי- למטרה הקדושה שלך, ללכת בדרך שלך. לא מהרהר אחריו, מוסר את עצמי, את הכוח, את הכסף, את הגוף, את הנפש, את הכל. שתעלה אותי למדרגות הצדיקים, שנוכל להיות כלי ראוי להשי"ת. בעצם זוהי מסירות להשי"ת, אבל דרך הצדיק.

הצדיק, אמרנו, 'כל העולם נברא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוניי' ז"א שיכול לקבץ את כל הדומם, צומח, חי, מדבר, לעבודתו ית', להעלות את זה, מעלה את הכל לעבודתו, זה צדיק אמיתי. לא מדובר בסתם אחד שקוראים לו צדיק, בצדיק אמיתי, צדיק אמיתי, רבי אמיתי, הוא מעלה את כל העולם.

צדיק יסוד עולם. אז האדם, בזה שהוא בא, אומר או נותן את נפשו, את רוחו, את נשמתו, זו בחינת התעוררות מלמטה להתכלל בתוך הנפש רוח נשמה של הצדיק- ככה יש בכוונות באר"י ז"ל- ולעלות ביחד איתו.

ז"א שזה כמו שהרבי הוא בחינת מכונית כזו, להבדיל, והחסידים אולי טרמפ, עולים ביחד איתו, בזכות זה שהוא מתבטל בפניו: 'אין מלך ללא עם' ברגע שחסיד בוחר לתת את עצמו לרבי שלו, אז הוא נותן כוח גם לרבי כי 'אין מלך ללא עם' אז זה התקשרות של נותן ומקבל. זה הדדי. יש עניין של תלמיד המחכים את רבו, ויש עניין שהרב מחכים את התלמיד.

זה התקשרות פנים בפנים. המשפיע רוצה, יכול ומשפיע, וגם המקבל- רוצה, יכול ומקבל וראוי זה נקרא התקשרות פנים אל פנים. זה דבר שכל חסיד- בנשמתו. כמו שאומרים. אז בזמנו, שאף לעניין הזה, להגיע לצדיק ולתת את כל הכוח שלו לצדיק. איפה זה? איפה אנחנו?

בדרגות שלנו זה מאד מסוכן, הדברים האלה. בדורות האלה גם כן עד שאדם באמת ימצא צדיק אמיתי. אם אדם נותן את נשמתו למשהו שהוא לא אמיתי, אוי ואבוי לו! החרیب את עצמו, החרیب את זה שנתן לו את הנשמה, החרیب את העולם גם.

זה לא עניין שבן אדם ילך ויתן את נפשו את נשמתו אבל בדרגות שלנו ביום הזה יש את העניין של הזדהות. הזדהות עם הרבי אם יש לאדם רבי- בדרך שלו, בתורה שלו, לתת

מזמנך, מכוחך, ממחשבותיך, מכל מה שה' חנן אותך, לחזק את הצינור הזה, להפיץ את המעיינות ולעשות את כל הדברים.

אבל זה מסירות נפש בפועל. בפועל, בהזדהות, בתפילה. לאו דווקא שבן-אדם צריך לקחת את נפשו ולמסור אותה. פה לפי מה שהוא מתאר, הוא אין לו כלום. הוא לא הוא בכלל. הוא רק כלי ריק נהיה. זה בדרגות מאד גבוהות. זה מה שהוא אומר:

לי אין דרגה רוחנית גבוהה אבל כשהייתי אצל הרבי ביחידות בפעם הראשונה מסרתי לו את הנפש שלי ואחר כך מסרתי לו את הרוח והנשמה שלי ובגלל זה שהנר"ן (נ'פש ר'רוח נ'שמה) שלי אצלו אז לא 'אני' מרגיש ויודע

'אין' לא אני, נגמר האני שלו - השאיר אותו אצל הרב. זה לא הוא מרגיש ולא הוא חושב ולא הוא זה. ועדין, כמו שאמרתי, אם זה לא קדוש ואמיתי- זה סכנת נפשות. אבל אם זה אמיתי, כמו שמובא פה בדרגות של פעם, זה היה דבר גדול, וזה נהיה, הופך להיות קומה שלמה- ראש, תוך, סוף גוף אחד בשביל זה היה לחסידויות כוח אדיר גם רוחני, וגם ראינו שכשהיה כבר איזה רבי אחד זכה לרוח הקודש, גם בסביבה התחילו לזכות לזה.

בגלל שהיה עבודה של חבורה, זה היה כמו גוף אחד, זה היה מקושר, הראש, עם התוך, עם הסוף. זה היה עובר. ואח"כ אחרי שהדרגות האלה הלכו, והדרך של הבעש"ט קצת נשכחה, גם מלב וגם ממעש, אז היום אין לך כאלה דברים, כל כך לא מצוי. לא קשר כזה עם רבי, ולא קשר בין חסידים, ולא קשר בין החסידים לרבי. הסיסטמה הזו, השיטה הזו, קצת ירדה. לפעמים נשארה רק חיצוניות.

אבל פעם, זה היה הכוח שלהם, ככה זה עבד, גם במסירות זה גם היה הדדי, גם הרבי היה מוסר את נפשו על החסידים שלו. בתפילה, בדאגה, בברכות, בהדרכה, גם הוא לא היה איש פרטי בעצם. כן, הרבי היה הופך להיות איש כללי, לא איש פרטי. היה לו אמנם גוף, והוא היה צריך לאכול ולישון, אבל לא היה לו חיי פרטיים שלו בכלל. זהו, זה עניין של הסיפורי צדיקים.

המגיד, רבי ישראל מקוזניץ, שסירב לדרוש בעירה עד שהוכח שדרשתו מהשנה הקודמת פעלה על בני העירה

רבי ישראל, המגיד מקוזניץ, התארח בעיר אחת. ביקשו ממנו בני העיר שיתן להם שיעור והוא סירב באומרו 'וכי השיעור שקיבלתם ממני בשנה שעברה עזר במשהו לתקן אתכם? בא לרבי אדם פשוט ואמר לו 'הרבי אומר שהשיעור שנתן בשנה שעברה לא עזר לתקן אותנו, הנה, מאז ששמעתי מהרב את תורתו שכל יהודי צריך לקיים את הפסוק 'שויתי ה' לנגדי תמיד' מצוייר שם השם ברוך הוא לנגד עיני תמיד באותיות שחורות על רקע לבן וזה נותן בי יראת שמים' אמר הרבי 'אם כן הדבר אתן את השיעור' ועורר רבים לחזור בתשובה בשיעור זה

הנה יש לנו סיפור. הסיפור הזה משקף גישות שונות בלימוד התורה. יש גורסים שלימוד תורה זה ידיעה של התורה, וזהו זה. תלמד את התורה, תדע את התורה - עשית את שלך. ואנשי הפנימיות אומרים לא. למוד התורה זה תיקון. אם אדם לומד ולא מגיע לתקון, אז בשביל מה למד? זאת אנציקלופדיה? מחשב גם כן יכול לדעת את כל התורה. וגם יש עניין שאסור ללמד תלמיד שאינו הגון.

רבי ישראל המגיד מקוזניץ זצ"ל הוא כנראה היה בודק. מה שהוא משקיע בדרשה שלו, אם יש לזה תוצאות או לא. אם יש לזה תוצאות, בסדר. אם אין, בשביל מה לתת דרשות? כך הייתה הכוונה הפנימית שלו.

וזה מכמה סיבות: ראשית: כי לא העיקר הלימוד אלא המעשה. והוא רצה שהציבור יבוא לתיקון, אבל אם הוא נושא דרשות והציבור לא מתקן את עצמו, אז הוא מוסיף חכמה, ולא מוסיף מעשים, אז אין חכמתו מתקיימת, בסוף הציבור הזה נופל, או חלק ממנו נופל.

אז ידעו יותר תורה, יהיו יותר ערמומים ויעבדו את ה' פחות, יהפוך להיות מצוות אנשים מלומדה. אז זה העניין הזה שהאור שנכנס בכלי, צריך לזכך את הכלי. אם החושך של הכלי מתגבר על האור, אז מה עשינו? ולכן כשיש בן-אדם שהוא לא מתוקן ומכניסים בו דברי תורה, צריך לבדוק כל הזמן כמו לעשות בדיקת כולסטרול.

לבדוק מה זה פועל, מה שאתה למדת אותו, מה שהוא למד, זה פועל לתקן אותו? כמה זה מתקן אותו? כמה מה שזרעת נותן פרי, או לא? ויש לפעמים שלא. שאתה מוסיף לו חכמה וידע והבן-אדם, זו חיצוניות. הוא לומד את זה מבסוט, אבל בפנים אין 'והשיבות אל לבבך' כלום. ואז אם תוסיף לו עוד ידע וחכמה אתה הורס אותו.

שלא יהפוך להיות בסוף חלילה הפך סם החיים. והדרשה הזו מאד חשובה לדור שלנו כי אצלנו בדור שלנו שהבני אדם אינטלקטואלים, ובלי עין הרע יש אמצעי למוד שלא היה לנו פעם, ויש תקשורת ויש וידיאו ויש טייפים, ויש תחבורה שאפשר להגיע לכל רב, לכל דרשה, לכל מקום, ויש ספרים, יש כסף, אדם יכול לקנות את הבית ולמלא אותו בספריה, פעם זה לא היה ככה, היה ספר אחד לכל העירה, אולי, אולי אצל הרב.

אז יש הרבה אמצעים, הרבה הזדמנויות, וגם אנחנו מושפעים מהתרבות של עשיו, של ציד בפיו, וללמוד הכל רק בראש ולא להפנים שום דבר. היה פה איזה אחד, איש רוחני אחד, בעל תשובה. הוא ככה, אתה יודע, יש אנשים תמימים, איך אומרים? אין להם פילטרים. מרגישים, ואומרים לך מה הם מרגישים, וזהו, בלי להכניס את השכל.

אז הוא אומר שהוא בא מרחוק מחו"ל, הוא רצה 'ואהבת לרעך כמוך', זה היה הרעיון שהלהיב אותו, תינוק שנשבה. אז הוא חיפש בכל מיני מקומות, גם באיזה קומונות, לא

יודע, גם באיזה מקום שמה, ולא מצא. עד ששמה שמע שהמקור של הדברים האלה זה בתורה, אז הוא עלה לארץ והלך ללמוד תורה.

אבל האנשים לא מתלהבים, הוא אומר, זה בלי לב, זה בלי לב, כל היום עם הספר אומרים תקרא מהספר זה לא לא זה בלי הנשמה, אז מה אני אעשה? ככה הוא שואל. אני אומר לו 'אם אתה מבשל, תבשל עם כל הלב, אתה מנקה את הבית, תנקה עם כל הלב, אתה לומד תורה, תלמד עם כל הלב' ככה זה הדרך שלו.

ככה צריך להיות, שהאדם, הוא אומר הכל זה עבודת ה', בכל מקום זה עבודת ה', לא רק עם הספר, אז ככה הוא אמר, פלא פלאים. אז זה הענין פה של הרב. פעם היו 'מגידי' היום קוראים לזה דרשנים.

היו הולכים ממקום למקום, מעירה לעירה ונותנים דרשה לחזק את הציבור. ברור שבגישה המינימליסטית זה טוב שנותנים דרשה גם אם רק בן-אדם אחד מתעורר, זה גם טוב, כן. כאן כנראה הייתה לרבי כונה להתגרות בהם בכוונה. שיכאב להם שהנה הוא נמצא בעיר ולא נותן להם דרשה, שזה לא אוטומטי, שלא יחשבו שזה מובן מאליו.

גם כתוב ככה, שאם יש צדיק והצבור מזלזל בו, לא לומד ממנו, רחמנא לצלן הצדיק נאסף, לוקחים את הצדיקים מהדור, זה לא פשוט הדבר הזה. אז זה מה שהוא עשה בעצם, לקח את עצמו מהצבור ולא היה מוכן לדרוש, שלא יחשבו שזה מובן מאליו ויתחילו לפשפש במעשיהם.

אז הנה ב"ה נמצא האדם ופה אחת השיטות שלנו, לחזק את הדרך שלנו, בקשר ל"שיויתי ה' לנגדי תמיד", שכל יהודי פשוט גם כן יכול לשוות כנגד עיניו את אותיות שם ה' י. ה. ו. ה. וזה מביא ליראת שמים ולדבקות. הנה יש פה מקום:

'הרבי אומר שהשיעור שנתן בשנה שעברה לא עזר לתקן אותנו, הנה, מאז ששמעתי מהרב את תורתו שכל יהודי צריך לקיים את הפסוק 'שוייתי ה' לנגדי תמיד' מצוייר שם השם ברוך הוא לנגד עיני תמיד באותיות שחורות על רקע לבן וזה נותן בי יראת שמים'

דרך אגב, כתוב באר"י ז"ל שלפי הצבע שרואים את האותיות, שם מחשבתו של האדם. למשל אם אדם מסתכל על שם ההויה ורואה אותם באותיות שחורות זה בחינת עולם העשייה.

אם הוא רואה אותם בצורה בהירה, לבנה, זה עולם האצילות. יש גם בצורות שונות, בצורה של אש וכד', זה לא שבן-אדם, הוא צובע את זה איך שהוא רוצה. איך שזה מופיע לו, כן, יש הבדל. אז אם האדם רואה את האותיות בצבע כזה או כזה, שידע שזה מראה על איפה מחשבתו, באיזה עולם. אז זה מעניין שהוא אומר פה- **באותיות שחורות על רקע לבן** אז כנראה בכל זאת, זה עולם העשייה. רקע לבן זה עולם האצילות.

וזה נותן בי יראת שמים

זאת אומרת אצלו 'שיויתי ה' לנגדי תמיד' פעל בכיוון של יראה.

אמר הרבי 'אם כן הדבר אתן את השיעור'

ז"א שהנה, צדיק אחד, כפרי אחד, הכריע את הכף. זה רעיון שמופיע תמיד בחסידות. בסיפורי החסידות מסופר שהיו גזרות וככה, עד שבא איזה כפרי ואמר משהו בתמימות וזה קרע את רוע הגזירה. זה רעיון מהפכני של החסידות, כי פעם זה לא היה נחשב ככה.

בן-אדם פשוט כזה, שבקושי יודע קרוא וכתוב, לא היה נחשב לכלום. בא הבעל שם טוב וחיפש, לא, חביבי, כל יהודי הוא חשוב. אפילו הריקים שבך מלאים מצוות כרימון. אפילו אדם פשוט שלא יודע כלום, עושה משהוא לשם שמים ככה עם כל הנשמה שלו, בתמימות

ובמסירות, זה יכול לעשות נחת רוח בשמיים יותר מאשר תלמיד חכם הכי גדול שעושה איזה כוונות נסתרות.

"מי שמציל נפש אחת מישראל, כאילו הציל עולם ומלואו". אז הנה היה כבר אחד שהתעורר, כבר שווה, שייך, לתת עוד פתח. הנה זה כבר השפיע על אחרים. עד כאן הסיפור הזה.

הרבי מרוזין מספר על המגיד ממזריטש שעשרה חסידים נתבקשו להעיד עליו שהוא צדיק הדור

רבי ישראל מרוזין סיפר על רבו המגיד ממזריטש שעשה פעולות להבאת הגאולה, נשאל המגיד מהשמיים מדוע דווקא הוא פועל להבאת הגאולה? אולי ראוי התפקיד למישהו אחר. וענה שמכיוון שהוא צדיק הדור עליו מוטל לפעול בעניין. שאלו אותו מאין הוא יודע שהוא צדיק הדור? וענה שתלמידיו יעידו עליו שהוא צדיק הדור, ומהשמיים הסכימו לכך שתלמידיו יעידו עליו הנה נפתח פתח.

שאל המגיד את תלמידיו האם נכון הדבר שהנני צדיק הדור? ולא ענו לו. שאל אותם שוב ושוב ולא ענו לו אף מילה למרות שכולם ידעו בבירור שהוא צדיק הדור.

והתוצאה ברורה- הגאולה לא הגיעה. מה זה הסיפור הזה? בואו נראה: קודם כל, רבי ישראל מרוזין היה רבי קדוש. המגיד ממזריטש היה תלמידו של הבעל שם טוב וממשיך דרכו. כל הרביס האחרים באים מהמגיד ממזריטש. הוא באמת היה לא קטן, וגם תלמיד חכם גדול היה, גם בעל עבודה וגם קדוש.

רבי ישראל מרוזין סיפר על רבו המגיד ממזריטש שעשה פעולות להבאת הגאולה זאת אומרת שבאה לו התעוררות שהוא צריך לעשות משהוא בעניין הגאולה. זוהי התעוררות מלמטה. אז

נשאל המגיד מהשמיים מדוע דווקא הוא פועל להבאת הגאולה? אולי ראוי התפקיד למישהו אחר.

זה דבר מעניין מאד. רק גדול מותר לו לדחוק את השעה בעניין הגאולה? סתם יהודי, זה לא טוב שידחק את עצמו? שאלה טובה אה? זאת אומרת משמיים ציפו שהכי גדול בדור יפעל. וענה שמכיוון שהוא צדיק הדור עליו מוטל לפעול בעניין.

צדיק הדור? יש אחד, יש כמה, יש כמה בחינות. אז אנחנו יכולים להסיק מהמעט שלמדנו שיש צדיק הדור אבל יש גם כן עוד בחינות של צדיקים שהם גדולים גם. כי הרי בכל דור יש כאברהם, יצחק ויעקב, כמשה ואהרן, יש ל"ו צדיקים. ומה זה צדיק הדור? זה מישהו מפורסם? זה מישהו נסתר? אולי זה צדיק נסתר שהוא צדיק הדור? צדיק הדור פירושו- רבי, ראש בני ישראל.

זה נשמה כללית שעומדת בראש של הדור. ובתור שכזה, הוא צריך לדאוג לצרכי הדור. אם יש איזה צדיק אחד שהוא גדול בתורה הוא ענק בתורה, והוא איש צדיק, זה מספיק שיהיה צדיק הדור, או לא? באמת מדי פעם אנחנו שומעים שהתלמידים האלה אומרים- הרב שלהם זה צדיק הדור, התלמידים האלה אומרים שהרב שלהם הוא צדיק הדור, כל אחד שיש לו איזה רבי גדול חושב שהוא צדיק הדור.

צדיק הדור זה המנהיג של הדור. המנהיג שיכול לדאוג לכל הדור. בתנאי שהוא צדיק. ז"א הבחינה של התכללות ושל הכלליות ושל היכולת שלו לדאוג לכל נשמות הדור ולצרכים של הדור, להבין את הצרכים של הדור, לתת פתרונות- כולל התעצמות בעניין ההכנה של הגאולה ומה ששייך לבני אדם להכין את הגאולה, כי הגאולה, ה' מביא את הגאולה, בני אדם יכולים רק להתעורר. תוצאות בידי שמים.

בכל העניינים האלה אז הוא צדיק הדור. למשל דוד המלך היה צדיק הדור והוא לא היה תלמיד חכם הכי גדול בדור, היו גדולים ממנו. אבל הוא שאל מה עם הארון? יש את היריעה,

הוא הפריע לו שאין בית. יש לו בית ולהשיי"ת אין בית איפה לשים את הארון עם לוחות הברית.

זאת אומרת שהתעורר לראות איפה החיסרון בדור, איפה צריך לתקן, מה לתקן ומה לעשות. זה בחינה של צדיק הדור. אז עכשיו נשאלת השאלה- המגיד ממזריטש מעיד על עצמו שהוא צדיק הדור? זו לא גאווה? תארו לעצמכם איזה רב יקום היום ויגיד שהוא צדיק הדור.

מה אנחנו נגיד? לא צריך להגיד, מה אנחנו נגיד זה מובן צדיק הדור זה לא מראה רק על צדיקות. היו צדיקים שהיו חזקים, למשל, בגמילות חסדים. היו צדיקים שהיו חזקים בבכי. היו כאלה שהיו חזקים בתהילים או בתפילה, או בסיגופים כל אחד היו לו בחינות חזקות שבבחינה שלהם לא היה להם תחליף, אבל זה עדין לא צדיק הדור.

יכול להיות אחד שצם מערב שבת לערב שבת, אז בקטע של תענית הוא עולה על צדיק הדור. אולי הצדיק של הדור בכלל לא צם, הוא צם רק בצומות הידועים. ז"א שיכול להיות בן-אדם, בן-אדם גדול וחשוב, שיש לו בחינה חזקה מאד, יותר ממה שיש אצל צדיק הדור. זה עוד לא עושה אותו צדיק הדור.

ואם יש כמה צדיקים כאלה בדור, אחד חזק בלימוד גמרא, אחד גאון בהלכה, אחד גדול בשמירת הלשון, אם נצרף את התכונות הטובות של כולם, איפה צדיק הדור ואיפה כולם?! נו, אז הוא לא צדיק הדור? צדיק הדור זה תפקיד.

זה גם קשור לשרש הנשמה, זה גם קשור לתקון, כמובן שאם הוא פושע הוא לא יכול להיות צדיק הדור. זה תלוי בתפקיד. לא רק בצדיקות במובן הזה שהוא צדיק, שרובו טוב, אז מתוקף זה, הרי ברור שהמגיד ממזריטש הוא זה שהיה דואג לצורכי הדור.

הוא זה שהכניס את אש החסידות, הוא זה שהלך ודאג לשלוח את התלמידים שלו לכל מיני מקומות להציל את עם ישראל, הוא נתן את ההנהגות, הוא נתן את הכל. זה בחינת צדיק הדור. אז הוא ידע את התפקיד שלו, לא מתוך גאווה, מתוך הכרה. אם יש לו הכרה כזו, אז הוא צריך-איך אומרים- להיות גבר.

במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש, זה התפקיד שלך, בתפקיד שלו אוי ואבוי אם יחשוב את עצמו קטן, הוא יתרשל בתפקידו, כמו שהיה אצל שאול. שמואל הוכיח אותו- מה אתה חושב את עצמך, נער? אתה ראש בני ישראל, אי אפשר להיות נער.

אם אדם לא ייקח באחריות מלאה את התפקיד שלו, אם הוא גדול הדור, צדיק הדור, אז הוא מסכן הדור. אז כאן לא שייך עניין של גאווה בכלל. הרב, משמים שאלו אותו. אז קודם כל, מתי שהוא התעורר להביא את הגאולה, שאלו אותו- למה מי אתה, שתביא את הגאולה? אז הוא אמר- אני צדיק הדור.

אין מישהו גדול ממך? הוא אמר לא, אני צדיק הדור. אה, אתה צדיק הדור? אם אתה צדיק הדור מוטל עליך לעשות הכל להקים שכונתא מעפרא, זה ברור. שאלו מאין הוא יודע שהוא צדיק הדור? מי שמך להיות צדיק הדור?

וענה שתלמידיו יעידו עליו שהוא צדיק הדור

מה אתם אומרים על זה? מה זה, דמוקרטיה?? בחירות? אם הם בוחרים ברב שהוא צדיק הדור אז הוא צדיק הדור? ומי הם? אם הוא לא ראוי להעיד על עצמו שהוא צדיק הדור, אז מי התלמידים שלו שיעידו עליו? לא כן? נו, מה חושבים על זה? שאלה טובה...מה התשובה? שודאי שראוי לתלמידים לדעת אם הרבי שלהם הוא צדיק הדור או לא. ראשית: היו אצל הרבי ממזריטש נשמות מכל הסוגים שבאו.

אם הוא יכול לפרנס כל נשמה ונשמה לפי התיקון שלה, לפי הדרגה שלה ולעזור לה מבחינה רוחנית, אז הוא צדיק הדור, התלמידים של המגיד ממזריטש, גם הם היו צדיקי הדור, היו גדולי הדור, לא היו אנשים פשוטים.

היו גם פשוטים, אבל היו שם תלמידים לא ברמה פשוטה. ויש גם עניין של צבור. יכנישתא חדא' עשרה מישראל באים ואומרים- הרבי הוא צדיק הדור, יש לזה כוח. עדות. אני הקטן חשבתי שאם אישה מעידה על בן-אדם שהוא צדיק, אז הוא באמת צדיק. אם אשתו מעידה עליו. כי אשתו היא זו שסובלת ממנו, היא יכולה להעיד אם הוא צדיק גדול, אם הוא צדיק קטן, כמה חסר לו עוד.

ופה התלמידים זה בחינת האישה. המיוחד בסגנון החסידי שבחבורות החסידיות הם גם גרו קרוב, גרו ביחד, וראו מה הרבי עושה. זה לא היה איזה רבי כזה מובדל שיש לו עשרים אלף שומרים, עד שאתה מגיע לחצר, ואח"כ עוד עשרים אלף שומרים עד שאתה מגיע לקיר החיצוני, כמו שלפעמים יש בדורות האלה.

בחבורות המקוריות של החסידים זה היה כמו משפחה. אמנם הרבי היה רבי, והחסידים היו חסידים, אבל זה היה כמו משפחה. זה היה חצר באמת. חיו ככה קרוב, אז הם יכלו לראות מה הרבי עושה, מה הרבי לא עושה.

אז זה בחינת אישה כמו שאמרתי בחינת נוקבין-נוק'. הרב- בחינת ז"א, זעיר אנפין. התלמיד הוא בחינת נוק', המשפיע בחינת זכר, המקבל בחינת נקבה.

ודאי שאחר כך החסידים שלו, של המגיד ממזריטש הם בעצמם הפכו להיות רבי'ס אז הם הפכו להיות בחינת ז"א, והתלמידים שלהם בחינת נוק', וככה זה הולך. שם ההויה ככה הולך ומתגלגל. "שרשרת ההויות", יש איזה מאמר כזה. אז זה מה שהוא אמר. עכשיו מהרגע שהוא אמר **וענה שתלמידיו יעידו עליו**

הוא הכניס אותם לניסיון. עכשיו הוא דורש מהם דרגה, התעוררות מלמטה, מסירות נפש, שהם בעצמם יתעוררו להעיד להגיד לעשות, הוא עכשיו הופך להיות כאילו מחוץ למשחק. פה בד"כ הבעיה.

זאת אומרת שהיו תמיד צדיקים גדולים, צדיק זה צדיק, אפשר לסמוך עליו. הבעיה מתחילה בתלמידים, בתלמידי התלמידים, בתלמידי התלמידים של התלמידים, שזה כבר דרגות יותר נמוכות.

בעולם האצילות כתוב: 'לא יגורך רע', אבל מתחת לאצילות כבר מתחיל הרע. בריאה, יצירה, עשייה, כבר הולך וגודל יותר, אז ככל שהתלמידים רחוקים יותר מהדרגה של הרבי שלהם ככה הרע מעורבב אצלם יותר, ואם אתה סומך עליהם, אז אולי אתה נכנס ל'ברוך', נכון? לך תסמוך.

גם ההשגה של התלמידים היא לא כמו ההשגה של הרבי שלהם. אבל המגיד סמך עליהם, היה בטוח שהם יעידו שהוא צדיק הדור, אם לא, הוא לא היה נכנס לזה. היה אומר שהשי"ת יעיד.

שהשמים יעידו, שפמליה של מעלה תעיד, מה הוא אומר? אבל זה לא מקרי. כי תנועת החסידות זה התפשטות של האור לכלים התחתונים: 'התאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים'. אז אם התלמידים של המגיד יכולים להעיד עליו שהוא צדיק הדור, סימן שההשגה שלהם כבר התרוממה,

זאת אומרת שהכלים הנמוכים הם כבר לא כל כך נמוכים. זאת אומרת שהי"י ירד לעקב בחינת יעקב, זאת אומרת שכן יש הכנה לגאולה, הנה יש להם השגה, יש להם מסירות, יש

להם הבנה, יש להם התבטלות, מבינים את הראש, מבינים את הניסיון, מבינים מה רוצים מהם, זה כבר הכנה גדולה.

ומהשמיים הסכימו לכך שתלמידיו יעידו עליו

אתה, המגיד ממזריטש, טוען שאתה צדיק הדור, ובתור כזה אתה יכול להביא את הגאולה, ועליך מוטל העניין ואין גדול ממך כי הכל זה התחיל עם אין גדול ממנו. למה הוא נדחק? אז בואו ונראה. אם התלמידים שלך הם יכולים להיות הרגלים שיוליכו את העניין או לא. זוהי בחינה לתלמידים.

שאל המגיד את תלמידיו האם נכון הדבר שהנני צדיק הדור?

תארו לכם איזה מחזה זה, שהרבי שואל אותם אם הוא צדיק הדור... כמו שאמרנו, מה אנחנו היינו חושבים? מה קרה לרבי? איפה הענווה שלו? איפה זה? לא היינו מתחילים לשפוט אותו?

ולא ענו לו.

אז ראשית, אפשר להגיד זה משמים, כי לא הגיע זמן הגאולה, אם היו אומרים כן אז הייתה באה הגאולה. אבל זה בפשט. בסוד יותר- הם לא היו בדרגה הזו. הם כנראה לא היו יכולים להעיד.

מגלגלין זכות ע"י זכאי, לא יכלו להעיד את העדות הזאת, או לא השיגו, או לא הבינו, או לא העיזו. היה חסר משהוא, איזה מסירות נפש, לא יודע מה, עובדה שזה נתקע ולא יכלו לדבר.

שאל אותם שוב ושוב ולא ענו לו למרות שכולם ידעו בבירור שהוא צדיק הדור.

נסתמו הפיות. פה זה בחינת מלכות- 'לא יכלו דברו לשלום'.

רבי יצחק מוורקי שהחזוה מלובלין הציע לו להיות מלמד

באחת מנסיעות הרב הקדוש רבי יצחק מוורקי ז"ל לרב הקדוש החזוה מלובלין ז"ל אמר לו החזוה: אם יציעו לך לשמש כמלמד הגון באיזה מקום כדאי שתסכים.

קודם כל רואים שהיה פה אברך עשיר שהיה רגיל לנסוע לרבי שלו ויש הבדל בין בן אדם לפני שהוא מתגלה כצדיק לבין אחרי שהוא מתגלה כצדיק. פה הוא לא היה צדיק? ודאי שהוא היה צדיק, אבל עדין הוא לא התגלה.

הוא נכנס לרבי והוא לא שאל את הרבי על עבודה כי היה לו כסף והיה לו מה שצריך, אלא הרבי הציע לו. אח"כ אנחנו רואים בספור שבאותו זמן הרכוש שלו הלך.

מבינים כאן שהרבי ראה את זה ברוח קדשו, זה מצד אחד. אז אולי היה צריך להסתיים הספור בעניין הזה להראות את הגדלות של רוח הקודש של הרבי וגמרנו. אבל זו לא המטרה של הספור, לפי ההמשך. ז"א שבכל ספור חסידי שלומדים צריך גם להתעמק מה המטרה שלו, סתם משהו נעים, חמוד, או שיש איזה מטרות חינוכיות.

הופתע הרב יצחק שכן מעולם לא שימש כמלמד ולא היה זקוק לפרנסה שזו היתה מצויה לו בשפע.

זה דבר חשוב מאד. לפעמים אומרים לבן-אדם: תשמע, תעשה ככה, תעשה ככה, זה מקצוע מתאים לך, זה עיסוק מתאים לך, זוהי אישה הגונה לך, זה מתאים בשבילך, ובן אדם חושב שזו טעות, לא יכול להיות יש גם אנשים שנעלבים: 'מה, בחורה כזו אתה מציע לי? איך זה? כשאדם קרוב אצל עצמו, הוא חושב את עצמו למשהו ופתאום הרבי שלו אומר לו משהו אחר, מביא לו זיווג אחר ממה שהוא רגיל, או ממה שהוא רגיל לחשוב שזה מה שמתאים לו. כי האדם, מה יודע האדם? האדם מכיר את עצמו? אולי קצת במשך השנים הוא מכיר את עצמו, מתוך ניסיון, לא מתוך חכמה, ככה לאט לאט מכיר את עצמו.

הרבי'ס האמיתיים מכירים את האדם יותר טוב ממה שאדם מכיר את עצמו, הרבה יותר עמוק. גם כי האדם עצמו נגוע ואז הוא שופט את עצמו לכל מיני דברים מה שנראה לו, מה שכדאי לו, או מה שהוא חושב על עצמו.

וגם יש רבי'ס שיודעים, כמו הרבי פה. רוח הקודש, גלגולים, תיקונים, עניינים, דברים לא מדרך הטבע. והאדם הוא בטבע, מה יודע הבן-אדם? אז הנה הציע לו פה להיות מלמד, והוא חשב שאולי הרבי טעה, אבל לא ענה לו כלום מתוך כבוד. זה גם כן לא היה אדם פשוט, הרבי מוורקי, הוא גם היה צדיק גדול.

אז לפחות פה זה הנהגה טובה. אם הולכים לאיזה רבי והוא אומר לך משהו ולא נראה לך, לפחות אל תתחצף, זה גם משהו. ז"א שלא תמיד ההדרכות הם בדרך השכל. השכל לפעמים מתברר אח"כ, לפעמים לא מתברר אף פעם.

פה, במקרה הזה ראינו שהוא ראה ברוח קדשו שהוא הולך להיות עני עוד מעט, אז בוודאי שהוא צריך עבודה. אבל לפעמים מקבלים הדרכות שהם לא בדרך של השכל הפשוט של האדם, בן אדם לא מבין מה רוצים ממנו.

הוא לא הבין ולא חקר מפני כבוד הרבי ויצא לבית מדרשו של הרבי.

זה גם כן בא ללמד משהו. כשבן אדם נמצא אצל הרבי, זה לא דבר פשוט. הוא קבל איזה הדרכה שלא נראית לו לפי שכלו, ונראה לו שהרבי טעה, המקום הכי טוב שיכול ללכת זה לבית המדרש של הרבי, לשבת וללמוד, אולי יקבל שכל ויבין מה הרבי רוצה ממנו.

אחרי זמן מה נכנס כפרי אל הרבי והתלונן שמפאת שאין מלמד בכפרו יוצאים בניו לתרבות רעה. הוא ביקש מהרבי שימצא לו מלמד. הרבי יעץ לו לשכור כמלמד את הרב יצחק שאך זה יצא מחדרו תמורת ארבעים זהובים.

יש חובה ללמד את הילדים תורה. הוא פה אומר שזה בגלל שאין לו מלמד טוב. אח"כ אנחנו רואים שגם המלמד הטוב לא הצליח איתם, כנראה שהשכל שלהם היה סתום. קל להאשים את המלמד תמיד.

ובכל זאת רואים שבדרך הטבע המלמד לא הצליח ללמד אותם, הוא היה צריך להתפלל על זה. וזה הדרכה חשובה לכל רב בישראל, לכל מורה בישראל שיתפלל על התלמידים שלו, ולכל ההורים בישראל שלא יחשבו שהכל תלוי רק במלמד, במורה, אולי הילדים לא מתאמצים, אולי הילדים לא מוכשרים, להאשים את האחרים תמיד זה קל. הוא אמר לו לשכור את האברך.

הכפרי הלך ומצא את רב יצחק והציע לו את המשרה. רב יצחק הבין כעת את דברי החוזה והסכים למרות שלא הבין מה פתאום יהפוך דווקא הוא להיות מלמד.

תארו לכם אתם נשואים, נמצאים באיזה עיר ויש לכם חיים מסודרים, אפילו עשירים, הולכים לרבי לבקש איזה ברכה, לשמוע איזה דבר תורה, ופתאום הרבי אומר- אתה, חביבי, לא חוזר הביתה, אתה הולך להיות מלמד שמה, באיזה כפר.

נו, מי יכול לעמוד בזה? זה קל? אנחנו ראינו ספרים שיום אחד התחזק האר"י ז"ל ורצה להביא את הגאולה, אמר לתלמידים שלו, אתם מוכנים לקפיצת הדרך לבוא לירושלים? זה היה ערב שבת. אז אמרו צריכים להתייעץ עם נשותיהם, אז הלכו להתייעץ עם נשותיהם וכשחזרו, הוא אמר זהו, פספסתם.

הייתה עת רצון, אם הייתם באים, הייתה באה הגאולה. האר"י ז"ל. אז הנה הוא הרבי מוורקי היה בדרגה יותר גבוהה. זה נקרא בטול לפני הצדיק. הרבי אמר, מלמד- מלמד. תארו לכם אני לא יודע אם אתם קולטים מה זה שבן אדם עשיר שילך להיות מלמד. מלמד היה נחשב ככה, שמי שאין לו מה לאכול, הולך להיות מלמד.

גם היום מלמד זה לא מציאה גדולה...ומה עם כבוד? ומה עם מחויבויות? התחייבויות, וכל הסיפורים... זה נקרא אמונת חכמים ובטול לפני הרבי.

הוא כתב לאישתו והודיע לה שהוא נהיה מלמד עפ"י דברי הרבי.

בטח מי יודע איזה אישה הייתה לו, בטח אישה טובה וצדקת. אם הוא יכל לפתור את זה רק במכתב- זה סימן טוב.

אחרי זמן מה הגיעה תשובה מאישתו בו היא אמרה שטוב שנהיה מלמד מפני שהצרפתיים במלחמתם ברוסיה עברו דרך העיר ושללו את כל רכושם ולא נשאר להם כלום.

ואם לא היו עוברים שמה הצרפתים והרוסים וכל הספור הזה, היא הייתה מקבלת את זה גם בעין יפה? ז"א שלפעמים יש הדרכה לא לפי השכל. לפעמים אח"כ רואים את ההשגחה ואת השכל- לא סתם אמרנו, הנה זה קרה ככה וככה. אז זה קל ונחמד ונעים ומעניין ומשמח, נכון? אדם מסר את עצמו על משהוא וקבל תשלום מזומן על מה שהוא עשה.

אבל לפעמים לא, ולפעמים זה היה בדיוק הפוך, אז מה עושים אז? זה קשה... לפי הספור הזה רואים שהמטרה לא הייתה לסדר לו פרנסה, המטרה הייתה שהוא ישמע את התורה הזאת שהוא שמע שם.

זאת אומרת שיכול להיות שבהחלט לא הייתה לו בעיה של פרנסה, שלא היו באים הצרפתים וכל הספור הזה, שהמטרה הייתה שילך לשמוע את הדברי-תורה. טוב, מלאכת המלמדות היתה קשה לרב יצחק משום קטנות מוחם של ילדי הכפרי.

כאן הוא מדבר על זה שמוחותיהם היו מטומטמים ולא הבינו אף מילה אחת.
הוא נסע לחוזה וסיפר לו על שקשה לו ללמד את בני הכפרי. אמר לו החוזה: "תתפלל עליהם".

אתם יודעים איזה דבר זה להגיד למישהו היום תתפלל על זה? הרי בשביל מה באתי אליך, בשביל שתגיד לי להתפלל! אפשר לעשות משהו? אין איזה פטנט, נו? אני מהבוקר מחכה פה, בשביל זה באתי? שתגיד לי להתפלל? אפשר לסדר משהו? ולצערנו, אנשים לא תמיד מעריכים את הכוח של התפילה, אבל לתפילה יש כוח. כל העולם מתקיים בשביל התפילה. אז הוא אמר לו:

התפלל עליהם הרב יצחק והם התחילו להתקדם ולהצליח בלימודיהם.

איך זה יכול להיות? איך זה הולך בעניין התפילות? למה זה התקבל באמת? איך זה מועיל תפילה לעניין כזה? האבא עשה הרבה חובת השתדלות למען בניו, זוהי האחריות שלו. הילדים גם כן רצו ללמוד, רק שכלם היה אטום. אז גם הם עשו חובת השתדלות. זה שלא נכנס, זה כנראה מניעות מהשמים, צריך לפתוח את הסתימות הרוחניות ע"מ שהילדים יקלטו.

וזה, מי אחראי על זה? - המלמד! זה התפקיד שלו. גם המלמד עשה בטבע את כל ההשתדלויות - ניסה ולימד ועשה, הלך לרבי שלו, מה יותר מזה אפשר לעשות?? נשאר להתפלל. התפלל וזהו. זה חשוב מאד מאד, הדבר הזה.

היום, מי מתפלל על התלמידים שלו? מי מתפלל על הילדים שלו? כשמישהו יש לו שכל סתום אף אחד לא רוצה לקבל אותו לשיבה לשום מקום. רק אם הוא גאון וחריף לוקחים אותו. זה חנוך עקום. המלמד הוא זה שנותן את המוחין, יש לו כוח. הוא הממונה. הפלא זה בכלל איך אפשר ללמד מישהו? זה הפלא.. היינו מצפים שהחכמה ישר תרד רק מהשמים, רק ע"י תפילה. ללמד זה לא דבר פשוט. זה לא דבר פשוט בכלל.

ז"א יש את הרבי, את המלמד, הוא צריך לצמצם את המוחין שלו למוחין שלהם ולהשפיע עליהם שיקבלו את זה, זה לא דבר פשוט. אנחנו רגילים בזה, אז חושבים שזה דבר פשוט. זה נס שאפשר להעביר משהו ממוח אחד למוח אחר זה נס.

זה לא נס? צריך איזו תשדורת כזו, שבדיוק זה יכנס לו. צדק האבא שאמר שזה בגלל שהמלמד לא טוב. 'רצון יראיו יעשה' המלמד הזה, הייתה לו יראת שמים אז ה' פתח להם את השכל לילדים כי הוא התפלל עליהם, ודאג והלך וטרח. כנראה המלמד הקודם לא התפלל עליהם, רק עשה וזהו.

גם כן, הרבי מוורקי היה רגיל ללכת מעל לטבע כי הרבי אמר לו ללכת להיות מלמד במקום לחזור לעסקים שלו. כמו שאדם מעורר מלמטה, ככה מעוררים עליו מלמעלה. הוא הלך במסירות נפש, לא לפי חשבון הטבע, אז גם היה כוח לתפילה שלו לפעול לא לפי חשבון הטבע, הלאה:

בכפר זה היה מנין קבוע. פעם אחת כעס אחד מהמתפללים על חברו ולא בא למנין. אמר כפרי אחד מהמנין, כתוב: "וירא מנוחה כי טוב, ויט שכמו לסבול", כלומר, אם אדם מבין שמנוחה היא דבר טוב אז הוא סובל את הכל, כי כל מי שאינו כועס על חברו ובעל סבלנות יש לו מנוחה.

זה, כפרי אמר. למה אמר את זה? משום שאחד לא בא למנין. תראו את השגחת ה'. הרבי שלח אותו לכפר הזה ללמד את המלמדות הזה למשך חצי שנה, שנה, לא זוכר כמה כי ידע שיש שמה את הניצוץ הזה, את התורה הזו שצריך ללמוד האיש הזה, רבי יצחק.

הנה זה יצא, דווקא על ידי זה שאחד לא בא למניין. ללמדך שגם אם זה נפילה וגם אם זה חיסרון או משהו שלא הולך כפי שהיית רוצה, זה יכול להביא דווקא משהו גדול. נו, אז צריך להיות קשוב, גם כשמצליח, גם כשלא מצליח, כמו שנאמר שהנבואה והנביאים באו בזכות החוטאים, שאם לא היו חוטאים לא הייתה נבואה. לא שצריך לחטוא בשביל שתהיה נבואה אבל ככה זה יוצא. אז מה הוא למד שמה? שצריך סבלנות, לא צריך לכעוס, שמי שלא כועס על הזולת- יש לו מנוחה.

ובאמת כמה כוחות מוציא שניה אחת של כעס שמישהו מרגיז אותך, כמה אתה צריך אחר כך בשביל להירגע ולשכוח מזה ולסלוח לו ולחזור להיות רגוע עוד פעם, לחזור לתלם. לפעמים כעס של שניה אחת על בן-אדם זה יומיים עד שאתה מתפטר מזה. כל הזמן זה מפריע, איזה מנוחה יש, זה מוציא את כל הכוח.

כאשר סיים רב יצחק את תקופת המלמדות ביקשו הכפרי להישאר. אמר לו רב יצחק: הואיל וקיבלתי את המשרה ע"פ הרבי לכן אני צריך לשאול את פיו בנוגע להבא. רב יצחק שאל את החוזה. החוזה אמר לו שאיננו צריך להמשיך ולהיות מלמד.

הוא כבר ידע שעשה את התיקון הזה, שמע את העניין הזה.

אח"כ שאל אותו החוזה אם שמע איזה דבר תורה בכפר. הרב יצחק לא זכר דבר. אמר לו החוזה איך יתכן שלא שמעת אף דבר תורה במשך חצי שנה?

זה אחד מהנושאים האלה שחוזרים בחסידות הרבה. שלפעמים איזה מישהו הולך ונתקע באיזה יער, מקום, כפר או עיר, או כדי להגיד שמה איזה דבר תורה ולתקן איזה נשמה שם שהייתה מגולגלת או כדי לשמוע וללמוד איזה מידה טובה. זה מוטיב שחוזר כל הזמן. אז איך יכול להיות חצי שנה ולא שמעת כלום?? זה גם כן מביא אותנו למחשבה שיש מקומות שלא זוכים לשמוע דברי תורה. יש מקומות בארץ ישראל שלא זוכים לשמוע דברי תורה, יש מקומות נידחים, ז"א שאי אפשר להגיע לשם מבחינה ביטחונית, זה לא טוב, יש שמה ניצוצות שלא מקבלים תיקון בדומם, צומח, חי.

והם מקטרגים: למה לא עבר פה יהודי? למה לא שמענו פה דברי תורה? לכן גם בזמן הזה מאד חשוב לעשות טיולים רגליים לכל מיני מקומות בארץ ישראל, כמובן לפי החוק וגם בלי להסתכן ולהגיד דברי תורה, תהילים, ברכות ולכוון שיהיה תיקון.

לפעמים איזו נשמה מגולגלת באיזה צמח מאות שנים מחכה שמישהו יעבור ויברך על זה, ויברך ליד זה אפילו, וזה מזכיר את הדבר הזה פה- איך חצי שנה לא שמעת שום דברי תורה גם בבית של האדם! גם חשוב שהבן אדם בבית שלו יגיד דברי תורה. משניות, תהלים, זוהר, תיקוני זוהר, פרשת השבוע, הלכות, שיהיה חיות דקדושה בתוך הבית, שהבית יתנקה. לפעמים אדם לא מקפיד על הדבר הזה.

נזכר רב יצחק בדיברי הכפרי על הפסוק "וירא מנוחה כי טוב" וסיפר לרבי. אמר לו הרבי: "אם כן הלא שמעת הרבה". לאחר הרבה שנים כאשר הרב יצחק נהיה לצדיק מפורסם ונודע בשם הצדיק מוורקי היה נוהג לספר סיפור זה ואומר שאחרי המעשה הזה נתעשרתי שוב ונתתי את שכר המלמדות למלמד אחר ומאז ועד עתה אני עוסק עדיין בתורה ששמעתי בכפר.

זאת אומרת שהרבי מוורקי בעצמו ראה איך הוא התעשר, וכל העניין הזה של - איך אומרים? לפעמים בן אדם מפסיד כסף, מפסיד עבודה, ככה, פה שם, אם הוא לא היה מפסיד את הכסף שלו, בטח האשה לא הייתה מסכימה שהוא ילך להיות מלמד. אז מה אם הרבי אמר? היה מתחיל לחץ. אבל פה לא היתה ברירה.

היא שמחה. זה היה כדי לעזור לו לעשות את העבודה הזו בלי לחצים מהבית. אחר כך עזרה לו, העושר חזר אליו. ולכן אדם צריך להיות קשוב גם לזה. לפעמים יש לו עבודה, לפעמים נותנים לו עבודה אחרת - כל מה שקורה בחיים, זה לא סתם: בהשגחה.

ופה בסיפור לומדים את העניין הזה באופן מדהים: איך בן אדם, משתנים לו כל סדרי החיים שלו, במשך חצי שנה לא נמצא בביתו, וכל זה - בשביל לשמוע דבר תורה אחד קטן, לתקן איזה מידה שאחר כך צריך לעבוד על זה שנים. אז מי אנחנו שאנחנו נדע מה ה' יתברך "מבשל". ולמה? ואיך?

נשאלת השאלה, וכי ה' יתברך לא יכול היה לגלגל את כל זה בלי החוזה מלובלין? זה שהוא היה צריך ללכת לשמה, זה להעלות את הניצוצות; אז זה שהרב היה מגלה לו, זה לא היה עוזר.

הבן אדם מצפה שהרב יגלה לו; למה שיעבוד קשה? אבל מה ה' יתברך היה צריך את הרבי מלובלין בכלל בשביל כל זה? היה שולח, היה עושה את כל הפעולה, בלי הרבי.

בשביל מה כל הסיפור הזה עם הרבי? להראות את גדלותו של הרבי, שנלמד שיש קדושים בישראל? למה הרבי היה צריך להיות השליח לעניין הזה? זה לא היה בעיה, בשביל הקב"ה, בלי הרבי לעשות את זה. כמו שקורה כל יום.

הוא היה שומע מאשתו, ממישהו שבא מהכפר, שהרוסים אכלו לו את התבואה, אני יודע מה, והיה מישהו בדיוק מציע לו מלמדות, והוא היה הולך, זהו!

תלמיד: למה היה עליו דווקא ללכת רחוק?

הרב: כי התורה הזו הייתה שמה דווקא, החידוש הזה ירד דווקא שם. כל חידוש יש לו זמן ומקום ושליח איפה שהוא יורד. לא ככה? אז זה שהוא היה צריך להגיע לשם - היה צריך להגיע לשם. בשביל מה צריך לערב את הרבי בכל הסיפור? כשמשוהו קורה בהשגחה משמים, בלי רבי צמוד, אז קודם כל לפעמים בן אדם בכלל אין לו זכות, הוא בכלל לא מבין - לא למה בא לשמה, ולמה זה קרה לו, ואיך זה קרה לו, כמו שאמרו פה, סתם יבש כזה, הולך, סובל, מיטלטל לאיזה גיהנם שמה, ואפילו לא לומד מה שהיה צריך ללמוד, כמו שהוא בעצמו לא הבין שבשביל זה הוא שם,

רק אחרי שהרבי שאל אותו ולחץ אותו - לא שמעת איזה דבר תורה - זאת אומרת שפה היה בחינת הדעת של הרבי, שהוא ידע שזה לא סתם הדבר הזה, אלא יש לזה סיבה שהלכת לשם. וגם כן, "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", זה כדי שיהיה אמונת חכמים, וגם להראות לנו איזה דרגות של קדושה יש בעם ישראל, שיושב איזה רבי, ויש לו עיניים לראות דברים, שלוקח לשני חצי שנה והוא לא רואה את זה בכלל.

והוא שמה, והוא מלמד, והוא בתוך התפקיד והוא לא מבין כלום. יש עניין כזה, שאם בן אדם הוא צדיק, הוא חי בביטול, והוא חי לשם שמים, ה' יתברך משתף אותו בתיקונים של העולם. זה שהרבי הזה יכול היה לראות דברים ככה מרחוק, זה בגלל שהאגו שלו לא הפריע באמצע, והגוף שלו לא הפריע באמצע, הישות שלו לא הפריעה. למה בן אדם רגיל לא רואה כלום? כי יש ישות, הישות עושה מסך מבדיל.

מסופר על הרבי הזה, בסיפורים אחרים, שהוא היה בכזה שיברון פנימי, והרגיש שהוא לא שווה כלום, שלא ידע אפילו איך להתחיל להתפלל - אני לא זוכר את הסיפור, אבל מביאים את זה - עד שהוא שמח בזה שבא לו לצעוק על איזה משמש והוא לא צעק עליו, במשך כל השנה הוא חיפש איזה זכות, ככה הרגיש את עצמו עני כל כך מבחינה רוחנית, ואז התעודד מזה והלך להתפלל.

אפשר לחשוב איזה אדם לא מתוקן היה החוזה מלובלין?! אבל ככה הייתה השקפתנו על עצמו. רואים מזה את הביטול העצמי הענק שלו, ומזה רואים גם למה הוא זכה לראות דברים.

הרי"ם שנתן לבנו כ'דמי חנוכה' את הרבי מגור

בעל חידושי הרי"ם הרב הקדוש רבי יצחק מאיר מגור זצ"ל נתן כבכל שנה בחנוכה דמי חנוכה לנכדיו. לאחר שנתן לכל הנכדים קרא לנכדו ר' יהודה לייב ושאל אותו מה רצונו שיתן לו כמעות חנוכה? השיב ר' יהודה לייב 'בשביל מה אני צריך מעות?' השיב לו סבו הרי מאז שנישאת עוד לא נולד לך בן. מאחר וכך אתן לך בן בתור מעות חנוכה. וכך היה. אשתו הרתה אך הרגישה חולשה והרופאים אמרו שכנראה תצטרך ניתוח על מנת ללדת. כאשר שמע הרי"ם את זה הקפיד על זה שהתיעצו עם הרופאים ואמר 'הבטחתי לו בן וכך יהיה בעזרת השם ית', וליולדת לא יאונה כל רע. לא פעלתי מה שפעלתי לחינם'. ונתן הוראה לא לשמוע לרופאים.

ביום הלידה היולדת סבלה והתקשתה ללדת, שוב הזכירו הרופאים את עניין הניתוח, אך הרי"ם הקדוש אמר שלא יאונה כל רע ליולדת ולולד בעזרת השם, כפי שהבטיח. לאחר שלושה ימים גברו קשיי היולדת ופנתה הרבנית בבכי לרי"ם בבקשה לנתח אך הוא השיב שעד הלידה לא יתפלל תפילת הבוקר.

ואכן, כעבור זמן קצר נתבשר שילדה היולדת בת במזל טוב. הרי"ם סירב להאמין למשמע אוזניו הרי הבטיח בן.

ובאמת, לאחר פרק זמן קצר נוסף הגיעה הידיעה שנולד בן זכר בשעה טובה. בן זה היה הרבי מגור שנפטר בירושליים, ואז עמד הרי"ם להתפלל את תפילת הבוקר. הרי"ם שלח מכתב לאבי היולדת בו בישר לו את הבשורה והודיע על הברית.

בברית המילה של התינוק, שאביו נודע לימים כבעל ה'שפת אמת', אמר הרי"ם בשמחה שהתקיים בו הפסוק 'גם בני מכיר בני מנשה יולדו על ברכי יוסף' וענה לו רבי פנחס אליהו מפילץ 'ורבי יוסף' תרגום הפסוק שמשמעותו יוסף גידל אותם הרי"ם נאנח ולאחר שבועות אחדים נפטר.

זה הסיפור. בואו נעבור עליו עוד פעם.

בעל חידושי הרי"ם הרב הקדוש רבי יצחק מאיר מגור זצ"ל נתן כבכל שנה בחנוכה דמי חנוכה לנכדיו. לאחר שנתן לכל הנכדים קרא לנכדו ר' יהודה לייב ושאל אותו מה רצונו שיתן לו כמעות חנוכה? השיב ר' יהודה לייב 'בשביל מה אני צריך מעות?' השיב לו סבו הרי מאז שנישאת עוד לא נולד לך בן. מאחר וכך אתן לך בן בתור מעות חנוכה. וכך היה. זה ברכה או זה גזירה? אם זו ברכה, אז זה לא היה עולה משהו. הוא גוזר לכן הוא גם היה בטוח שה' מקיים את זה. ברכה - הוא יכול לברך, אבל אם אין כלי להחזיק את הברכה, זה לא מתקיים. אבל פה, רואים במשך כל הסיפור שהוא היה בטוח ב - 100% שזה מתקיים. תלמיד: מה זאת אומרת 'אם אין לו כלי הברכה לא מתקיימת'?

הרב: זאת אומרת שאם הבן אדם לא ראוי שתתקבל הברכה - לא תתקבל. הצדיק מברך, זאת אומרת: פותח לו פתח למעלה שירד לו שפע. אם אין לו כלי להחזיק את השפע, הוא לא יקבל את השפע - הברכה לא תתקבל. בשביל זה רואים הרבה פעמים צדיקים מברכים, וזה לא מתקיים. אז הוא הבטיח לו את זה, הבטחה של הצדיק.

אשתו הרתה אך הרגישה חולשה והרופאים אמרו שכנראה תצטרך ניתוח על מנת ללדת. כאשר שמע הרי"ם את זה הקפיד על זה שהתיעצו עם הרופאים ואמר 'הבטחתי לו בן וכך יהיה בעזרת השם ית', וליולדת לא יאונה כל רע. לא פעלתי מה שפעלתי לחינם'. ונתן הוראה לא לשמוע לרופאים.

קודם כל, מותר להתייעץ עם רופאים, לפי ההלכה, ואם היא נחלשה מאוד, והייתה בהריון, והרופאים אומרים שצריך ניתוח - אז מה לעשות? הניתוח הזה זה לעשות הפלה, זה לא סתם ניתוח. יש פה שאלה של רצח, צריכים לשאול פוסק. אבל אם התינוק מסכן את חי האמא, יש לו דין רודף.

אבל הרבי הקפיד, למה הלכו להתייעץ עם רופאים, וזה שאלה מאוד מעשית. כל יום אנחנו נתקלים, ללכת לרופא או לא ללכת, לבקש ברכה מרב. ויש מקרים כאלה ויש מקרים כאלה. זה הכל תלוי בדרגה של האדם.

ר' נחמן אמר להתרחק מהרופאים. מכמה בחינות יש הבדל בין הרופאים של אז לרופאים של היום, שאז זה באמת היה פחות מדויק, יותר חובבני. גם היום זה חובבני, והיום זה גם מושחת, אבל יש מקרים שרופאים יכולים להיות שליחים, ניתוח לפעמים צריך.

זה תלוי בדרגה של האדם. הדרגה של האדם תלויה בהנהגה שלו. זאת אומרת, ההנהגה שלו תלויה בדרגה שלו, צריכה להיות מתאימה לדרגה שלו. אם בן אדם יש לו אמונה מאוד גדולה, צריך השתדלות יותר קטנה.

אם אדם יש לו אמונה וביטחון פחות גדולים, אז צריך להשתדל יותר. זה גם תלוי באיזה קיטרוגים יכולים להיות על האדם. אם זה בן אדם שהוא חשוב מכמה בחינות, ומחפשים איך להפיל אותו, איך להוציא אותו מהעולם הזה - אז הוא צריך להיזהר שלא יתפוס איזה קיטרוג.

עכשיו, להאמין ברופא? אסור להאמין ברופא; צריך להאמין בה'. הרופא מקסימום הוא שליח. ואומרים בחסידות שמי שמרפא זה המלאך, המלאך שמתלווה אל הרופא.

ואם הוא רופא גדול, חשוב, מוצלח, סימן שיש לו מלאך רציני שהולך אתו, המלאך רפאל בעצמו הולך אתו. מעניין, היה לי לפני כמה ימים חלום על העניין הזה, שכחתי, עכשיו נזכרתי, בעניין של הרפואה.

ובחלום אמרו, שזה מאוד חשוב מי הצוות, חוץ מהרופא מי הצוות שמטפל בפציינט. שאם יש להם זכות, אז החולה יהיה בריא. האחיות, דווקא אלה שנמצאים אתו יותר זמן; כי הרופא בא, מסתכל, אומר כמה מילים באנגלית והולך. אבל האחיות ואלה - מסתובבים סביבו.

אז כך היה, החלום הזה הורה לתת לזה כוח, לעשות מחקר בעניין הזה. אבל מי ישתף פעולה לעשות מחקר? ודווקא במחלה כמו המחלה ההיא, שיש אנשים שיש להם זכות גדולה, בזכות זה שהם מסתובבים סביב החולה, החולה התרפא. זה לא חשוב מה ייתנו לו.

כתוב: מגלגלים זכות על ידי זכאי. היה מעניין באמת לעשות מחקר, ולראות צוותים. נניח האחיות הזו והאחות הזו היו סביב החולה הזה וההוא, כמה מתו, כמה חיים. זה מעניין, נכון? אבל זה לא פשוט, מי ישתף פעולה? שיגלו שהוא ממית את החולים? אבל יש דבר כזה, וכנראה אנשי החסד הם השליחים הטובים שהחולה יתרפא.

תלמיד: גם מי שבא לבקר את החולה, כמה שיותר באים - לוקחים לו חלק מהסבל. הרב: אבל העניין הזה, צריך לתת עליו את הדעת. מי מסתובב סביב החולה. קיצורו של עניין, הרבי גזר גזירה אז הוא ידע שאם הוא גזר גזירה אז היולדת תלד ויהיה בן ויהיו בריאים, כי הוא גזר גזירה. כנראה הוא גם ידע את המחיר של הגזירה שגזר.

יש פה הרבה שאלות, יותר עמוקות. מה פתאום הוא גזר גזירה כזאת? אולי הוא ידע שהוא ממילא הולך, אז הוא רצה להרוויח נכד? אי אפשר לדעת. ועוד שאלה שנשאלת, איך צדיק יודע שהוא צדיק? כי "צדיק גוזר והקב"ה מקיים".

אז אולי הוא בכל זאת צריך להיות עניו ומבוטל, אז איך הוא יודע שהוא צדיק? מצד שני, אנחנו רואים צדיקים גדולים שהם פיארו את עצמם, אמרו על עצמם דברים גדולים, כמו ר' נחמן - אמר הרבה דברים על עצמו, שאם היה אומר את זה אדם פשוט, היינו חושבים שזה הגאווה הכי גדול בעולם.

אבל כשצדיק אומר דברים כאלה, מקבלים את זה ומבינים שזה אמיתי. יכול להיות גם כן שרבי כזה גדול הוא מרגיש את עצמו שלא צדיק, ולא ראוי, אבל הוא בתקן של צדיק, בתפקיד של צדיק, אז על זה הוא הולך.

תלמיד: אבל למה גזירה? בסופו של דבר נולד בן זכר

הרב: לא, לא גזירה רעה: גזירה טובה. אבל הוא גזר את זה. לא היה להם ילדים.

תלמיד: מה ההבדל בין גזירה טובה לברכה

הרב: ברכה - הוא מברך. אם זה מתקבל - מתקבל. אבל הוא פה גזר. לא היה על שום תנאי. כנראה שהרבי גם התפלל עליהם, אם לא היו להם ילדים כמה שנים - מה, הוא לא דאג? עובדה שהוא קרא לו, הוא לקח אותו בחשבון.

בדור שלנו צריך הרבה זהירות בעניין הזה של ניתוח, לא ניתוח, לשאול רב, לשאול רופא. מבחינת הרופאים, הרבה צריך זהירות, כי הם אוהבים לנתח. ככה נוהגים לשאול כמה רופאים, שלושה רופאים, אני יודע, משהו כזה. אבל מבחינת הרבנים, רב כשאומר לא לעשות ניתוח, כן לעשות ניתוח, הוא לוקח על עצמו אחריות של שפיכות דמים.

אם נותנים לו את הכוח הזה, כמו שנותנים פה לרבי מגור, אז הוא שופך דמים! זה לא דבר פשוט להגיד, לא, אל תעשה ניתוח, תפסיק לקחת תרופות, אל תלך לרופא, כן תלך לרופא: הדברים האלה זה מסוכן מאוד מאוד מאוד.

תלמיד: אז איך אפשר להסתמך על רב אחד

הרב: תלוי מה המוניטין שיצאו לו. איזה שם יש לו. אם יודעים שזה רב צדיק, שמה שהוא אומר זה מתקיים - אז אפשר להסתמך עליו. רק אני אומר, צריך זהירות. הרבי, כשהם הלכו לרופאים, הוא הקפיד על זה, כעס. למה? כי זה לרדת מהדרגה. הוא מסר את נפשו על זה.

תלמיד: כי לא האמינו בו

הרב: מאמינים או לא מאמינים זו שאלה אחת של אמונת חכמים, ודבר אחר זה שהוא הלך מעל לטבע, והם פנו לטבע. אז הם הורידו את העניין. יכול להיות שאולי אם היו הולכים לרופאים התינוק היה מת בכלל - כי זה נגד מה שהרבי רצה.

תלמיד: היה להם ספיקות בו כנראה

הרב: לא יודע אם היו להם ספקות, אבל הנשים שם היו בטח בלחץ ראו שהיא הולכת למות שמה, לא מרגישה טוב, אז לא שאלו הרבה: רצו לרופא. זה טבעי, לא?

והרופאים אמרו שכנראה תצטרך ניתוח על מנת ללדת. כאשר שמע הרי"ם את זה הקפיד על זה שהתיעצו עם הרופאים

אז זה לא אומר שבכל מקרה, אל תשאלו ברופאים. במקרה הזה הוא הקפיד.

ואמר 'הבטחתי לו בן..'

זו הבטחה. הצדיקים הם כמו בנים אצל השי"ת, בני בית. הם מבטיחים, השם מקיים.

.. וכך יהיה בעזרת השם יתברך' וליולדת לא יאונה כל רע. לא פעלתי מה שפעלתי לחינם.' זאת אומרת, שכשהוא הבטיח את ההבטחה הזו הוא לקח בחשבון שזה לא דבר פשוט, שיש לזה מחיר. עכשיו הם הולכים לרופאים, ומקלקלים את ההכנה הרוחנית! הם הורידו את ההנהגה. ההנהגה שלו היא מעל לטבע, והורידו את זה לתוך הטבע.

ולילדת לא יאונה כל רע. לא פעלתי מה שפעלתי לחינם. ונתן הוראה לא לשמוע לרופאים. פה הוא לקח כל האחריות. בהתחלה הוא רק הבטיח בן זכר, עכשיו הוא לוקח גם אחריות על היולדת ושהכל בסדר ושלא ישאלו בכלל ברופאים. זאת אומרת, עכשיו הקיטרוג יותר גדול. איך אומרים? הוא לקח קרדיט יותר גדול מהבנק. כל דבר כזה נמדד למעלה. אולי הוא ראה את זה? יכול להיות שהוא ראה, תכף נראה.

ביום הלידה היולדת סבלה והתקשתה ללדת, שוב הזכירו הרופאים את עניין הניתוח זה גם כן: מתי שמתחילים המשחקים האלה, בדרך כלל ברכה כזו צריכה להיות בסתר, לא צריכים לדבר על זה, לא ללכת לרופאים, לא לבלבל את המוח. הוא בירך - היא בהריון - שלא יהיה עין הרע, להסתיר את זה.

אתם יודעים, לדבר, ללכת, לברר, המיילדת, הזה, ההוא - זה נהיה יותר גרוע, כל פעם המחיר עולה יותר, כי יש מלחמה בשמים על זה, דברי מי יקומו: דברי הרבי - או דברי הטבע? גם אנחנו, בתור בני אדם, צריכים להיזהר לא לעשות כדברים האלה, במקרים כאלה. לא להקשות.

לאחר שלושה ימים גברו קשיי היולדת תמיד ביום השלישי ופנתה הרבנית בבכי לרי"ם הרבנית פה בעניינים בבקשה לנתח אך הוא השיב שעד הלידה לא יתפלל את תפילת הבוקר.

אתם רואים, כל פעם שבאים לבלבל לו את המוח, כמו שאומרים, הוא צריך עוד יותר למסור את נפשו. זה מקלקל! כל פעם שאומרים לו ככה וככה, הוא צריך להגיד - לא. זה דורש עוד, עוד זכויות. הוא לא יתחיל להתפלל שחרית עד שתבוא הישועה - את מעשהו של מי זה מזכיר? חוני המעגל, שחג עוגה ואמר, הוא לא יוצא משם עד שירד גשם. זה דבר חמור מאוד, הדבר הזה. זה לא דבר פשוט. זה כבר מלחמה חזיתית. יכול להיות שאם הם לא היו עושים לו את כל הבלגן הזה, הוא לא היה הולך, הרבי אולי לא היה הולך, זה כל פעם דרש מחיר יותר גדול. זה מעניין, לא? העניין הזה, שהוא לא יתחיל להתפלל שחרית עד שלא תבוא הישועה.

מה זה אומר? זה אומר שהתפילת שחרית שלו חשובה מאוד למעלה, אי אפשר בלי התפילה שלו. מה, אם אחד יגיד "אני לא אתפלל עד שה' לא ישלח לי" - יכול לחכות! חוץ מזה, אסור דבר כזה, שלא תלמדו מזה. זה אסור. מה זה, בתנאי להתפלל? אבל פה הוא עשה מסירות נפש, הוא צדיק, מותר לו. אנחנו אנשים פשוטים - לא לעשות קונצים כאלה; זה אסור. זה יותר דחוק מאשר חוני: זה מוגבל נכון. למה מוגבל? כי זה גם פיקוח נפש ממש של היולדת והוולד. צריכים להיזהר מדברים כאלה, לא לגרום דברים כאלה.

ופנתה הרבנית בבכי לרי"ם

אז כפי שבאים מהצד הזה, הוא צריך להגביר את הצד שכנגד, של הקדושה, של האמונה, של הביטחון עוד יותר, עד למצב שהוא נכנס ממש לדבר קשה מאוד.

ואכן, כעבור זמן קצר נתבשר שילדה היולדת בת במזל טוב.

אה, זה עוד ניסיון. הוא מסר את עצמו על בן, לא על בת.

הרי"ם סירב להאמין למשמע אוזניו הרי הבטיח בן.

זאת אומרת שהוא ידע שהוא הולך על בן.

ובאמת, לאחר פרק זמן קצר נוסף הגיעה הידיעה שנולד בן זכר בשעה טובה. בן זה היה הרבי מגור שנפטר בירושלים.

שהיה צדיק גדול מאוד. אולי בשביל זה היו כל המציאות הזו, שייולד הצדיק הזה. ואז עמד הרי"ם להתפלל את תפילת הבוקר.

ברוך ה'. זאת אומרת שאם צדיק מאחר להתפלל, יכול להיות נחרב העולם! כל התפילות של ישראל תלויות בתפילה שלו, מתי הוא מתפלל, מעלה את הכל. לא פשוט הדבר הזה.

הרי"ם שלח מכתב לאבי היולדת בו בישר לו את הבשורה והודיע על הברית.

אבא לא היה שמה בכלל. ב"ה, אם לא אולי גם הוא היה עושה שם בלגן.

בברית המילה של התינוק, שאביו נודע לימים כבעל ה'שפת אמת', אמר הרי"ם בשמחה היה קידוש השם שהתקיים בו הפסוק 'גם בני מכיר בני מנשה יולדו על ברכי יוסף' וענה לו רבי פנחס אליהו מפילץ 'ורבי יוסף' תרגום הפסוק שמשמעותו יוסף גידל אותם הרי"ם נאנח הוא ידע שהוא הולך ולאחר שבועות אחדים נפטר.

פלא פלאים. ובעניין הזה, מסתכלים גם על הבבא סאלי, שהרי הבטיחו לו שהוא יהיה חי עד שיבוא המשיח, ופתאום הוא הלך לעולמו. אז הוא אמר שהייתה איזה גזירה של שונאי ישראל על הילדים והוא מסר את עצמו על זה, לבטל את הגזירה. והעניין הזה מעניין מאוד. זה בכלל נושא עמוק מאוד מאוד. הרי הצדיקים מגינים על הדור. ומה יוצא להם טוב מזה שצדיק מוסר את עצמו? אז הוא מסר את עצמו פה בשביל הילד הזה, הבבא סאלי הלך בשביל הילדים, כל פעם היו מקרים כאלה, שצדיקים מסרו את עצמם. ובזה יש שתי בחינות: בחינה אחת שלוקחים את הצדיק בכלל בלי לשאול אותו ובלי לשאול את הדור, כעונש על הדור ר"ל, כי אם יש הזדמנות רוחנית לדור, והדור מזלזל בזה, אז לוקחים לו את ההזדמנות.

דבר יותר גדול מרבי קדוש בדור - זה דבר עצום! לא ניצלתם? לוקחים. דבר שני, זה כמו בסיפורים האלה, שהצדיק מוסר את נפשו, לבטל איזה עניינים. זה קשה מאוד הדבר הזה, כי המציאות של הצדיק בעולם הזה זה דבר הכי חשוב; עד שנולד צדיק, ועד שהוא נהיה צדיק, ועד שהוא מגיע לדרגה הזו ויכול פה לעבוד - אומרים, הנשמה יוצאת; אחד מאלפים, אחד ממיליונים. ובוודאי שהגזירות לא בגללו; בגלל כל מיני שטויות שאנחנו עושים. וכשהוא הולך מפה, עוזב אותנו יתומים, הוא לא יכול להמשיך לתקן פה, בעולם הזה. העיקר "התאוה להיות לו דירה בתחתונים".

צדיק גם גורם השראה השכינה, אם הוא זוכה, וקידוש ה', וזכויות, ומרביץ תורה, ומחזיר למוטב, וגורם לניסים ונפלאות. בשביל מה ללכת בשביל איזו גזירה? לא יותר טוב שיהיה פה? בדרך כלל יש ירידת הדורות: כשהולך משה, בא יהושע. אמנם יהושע גם גדול, אבל יהושע זה לא משה.

כן, אבל זה ירידת קומה, לא יעזור כלום. הנשמות שלפני מאה שנה זה הנשמות של הדור שלנו עכשיו? תיקח אפילו סתם זקן מלפני תשעים שנה, אחד שרק אומר תהלים: איזה כוח יש לו בעבודה שלו! זה לא כמונו, זה שורש עמוק יותר. אנחנו בחוץ.

אז מה יוצא מזה? בשביל מה עושים את זה? אנחנו מעדיפים שיחיו, ולא שילכו. במותם הם קרויים חיים גם. כן, בסדר, אבל הם לא פה, הם לא פה. זה לא מקום לסברות.

מה הכוונה? אי אפשר לדעת מה השם רצה אנחנו מנסים להבין את העניין, ללמוד מזה. למה הצדיק דווקא במקרה כזה או אחר הולך? הוא מחליט לתת את עצמו במקום להישאר. מה השיקול? אומרים, מה שה' עושה - עושה לטובה. מה אנחנו שנדע מה יותר טוב? לנו זה קשה. אולי כדי לקדם את הדור הבא? לקרב את הגאולה.

כתוב שצדיקים במותם קרויים חיים, והם גדולים במותם מאשר בחייהם. זאת אומרת, אומר האריז"ל, שכשצדיק הולך הוא מעלה מ"ן יותר חזק מאשר עשה כל החיים שלו, מעלה את כל הניצוצות, מוציא מכל הכוכים, מכל הפינות, זה לא רק מה שאנחנו רואים בעין.

הוא עושה עבודה גדולה מאוד, וכנראה ממתיק את הדינים חזק, גורם לייחוד למעלה, וכנראה זה באמת מחוסר ברירה, זה לא שהיה איזה אפשרות יותר נוחה. זה תלוי, זאת אומרת, מי הצדיק, זה תלוי מי הדור, זה תלוי מה המטרה, זה תלוי מה קורה, מה הזמן, מה הקיטרוג, מה הגזירה. ה' יעזור שלא נצטרך דברים כאלה.

רבי משה שהשאיר ילד אילם מפני שעלול היה להפוך למוסר

ילד אילם בן שבע שנים הובא לפני הצדיק ר' משה צבי מסברן ז"ל כדי שהצדיק יברך את הילד שיתרפא. הרב לקח את הילד העמיד אותו על כסא ושאל אותו 'איזה דברים תדבר אם תוכל לדבר באופן רגיל?' פתח הילד את פיו, לתדהמת האנשים שהיו סביבו, ואמר 'אהיה מלשין על עם ישראל' אמר הצדיק לסובבים: 'רואים אתם כי השתיקה יפה לו?' והילד נשאר אילם.

זה סיפור מפורסם. מה זה בא ללמד אותנו? יש פה הרבה דברים. קודם כל, הלקח הראשי - מה שה' יתברך עושה, עושה לטובה. גם כשקשה לסבול את זה, גם כשהשכל האנושי שלנו לא מבין את זה - כי כתוב, 'ורחמיו על כל מעשיו'. לפי הפשט - רחמים על הילד, שידבר וישמע ויהיה ככל האדם. לא חבל? מסכן, ילד.

מצד שני, הנה במקרה הזה - זה לא אומר שכל המקרים זה אותה סיבה, אבל במקרה הזה, שהיה רב צדיק והיה בכוחו לתת לו לדבר, זמנית, אז רואים שזה גם לטובת ישראל שלא דיבר, וגם לטובת עצמו, כי ככה הוא לא עושה רע לאף אחד.

אבל אם יכול היה לדבר, היה מתחייב לעולם הזה ולעולם הבא שלו, היה מוסר. ככה אנחנו צריכים ללמוד מזה לכל המקרים שבחיים: אדם רוצה איזה שידוך מאוד. הוא בטוח שזה השידוך הכי מתאים לו, הכי טוב בעולם. עומדים להתחתן - וזה מתקלקל. לא עליכם. הוא בוכה, והוא עצוב, הוא כועס, מה הוא לא עושה? אבל יודע תעלומות, יתברך שמו, יודע שזה לטובתו.

לפעמים הבן אדם מאוד רוצה בחורה, הוא בטוח שרק היא, בלעדיה לא יוכל לחיות, ואולי היא מתאימה לו גם, אבל יכול להיות שהוא לא מתאים לה. אם היא מתאימה לו, בשבילו היא טובה; למשל: הוא כעסן והיא שקטה. אז הוא יוכל לצעוק עליה בשקט. היא לא תענה לו.

אז בשבילו זה טוב. אבל אולי היא צריכה דווקא בעל שיהיה עדין אתה, ישמח אותה, ירומם את הרוח שלה? זאת אומרת, בשבילה זה לא טוב. נשאלת השאלה: אם בשבילו זה טוב ובשבילה זה לא טוב, אז זה טוב? זה לא טוב.

אני ראיתי גם מניסיון של הרבה אנשים, שכשזיווג הוא טוב לצד אחד, בסוף זה חוזר כבומרנג, וזה גם לא טוב לצד הזה. זיווג צריך להיות טוב לשני הצדדים, לא לצד אחד. אם צד אחד כל הזמן סובל, ורע לו ומר לו, זה חוזר.

בן אדם עובד באיזה מקום ארבעים שנה, פתאום מפטרים אותו, לא עלינו: הנה עכשיו בימים האלה עושים שביתות ועניינים. זה פשוט, בן אדם מתרגל ארבעים שנה, היה רגיל ללכת לעבודה כל יום, הביא תועלת, הביא פרנסה, כל מלאכה מכבדת את בעליה, הוא נתן את רוב שנותיו הטובות והפוריות למקום העבודה, ופתאום - טרח, הביתה.

הפרטה, צמצומים, לא יודע מה, ואדם נשאר בלי פרנסה, בלי מסגרת, בלי מקום איפה לתרום. ומי ייקח אותו עכשיו? ויש מקרים כאלה, לא עלינו. מה טוב בזה? זה נראה שזה לא טוב. אבל השי"ת יודע מה הוא עושה. זה גם טוב. זה קשה! זה בלתי נסבל, אבל זה לטובתו.

למשל: אולי הוא עמד למות, הבן אדם הזה, ונגזר עליו איזה גזירה, לא עלינו, שיידרס במכונת. במקום זה מקילים עליו: שיישאר בלי פרנסה, "עני חשוב כמת". ולפחות הוא חי.

הוא לא יודע, ואף אחד לא יודע. זה נראה קשה, ומר. הבן אדם הזה, בעקבות זה שארבעים שנה עבד באותו מקום, והוא לא בטח בה', הוא בטח במקום הזה, הוא בטח בבוס שלו, בבעל הבית, עשה מהם עבודה זרה, כאילו הם מפרנסים אותו, שכח שהקב"ה מפרנס אותו;

אז הוא חלילה ילך לעולמו עם פגם כזה באמונה, יבוא בגלגול - מי יודע מה יהיה לו. מפטרים אותו.

אמנם מעמידים אותו בניסיון קשה, וכל הניסיונות קשים, ואנחנו אין לנו כוח בניסיונות, זה ברור. אבל אם מסתכלים לעומק, אז זה לטובתו. אז ככה צריך את האמונה הפשוטה הזו, שכל מה שה' עושה עושה לטובה, צריך להכניס את זה עמוק לתוך הלב. בפה כולנו יודעים להגיד את זה, במיוחד שמדובר על צרות של מישהו אחר. כשמדובר, לא עלינו, על צרות שלנו, אנחנו מתמרדים. אבל צריך להכניס את זה חזק.

זה אחד הדברים היסודיים של האמונה שלנו. להכניס את זה חזק, שלא נצטרך את זה בפועל. כי אם בן אדם באמת מאמין בזה, אז ממתיקים לו את הדין, והוא לא צריך ניסיונות: הוא מאמין בזה, הוא חי לפי זה. לחיות לפי זה.

והשיבות אל לבבך. ואם כבר נגענו בנושא הזה פה, של הילד הלקוי הזה - הרי זה ילד לקוי, ילד חריג, כמו שאומרים היום, בעל מום - שמעתי בשנים האחרונות כל מיני שטויות על הנושא הזה. והיות שזה המקצוע שלי, שאני מורה לחינוך מיוחד במקצועי, אז זה עניין אותי תמיד, הנושא הזה, עבדתי בזה עשרים שנה.

שלא יצא חלילה מהסיפור הזה שכל ילד שלא מדבר ולא שומע הוא מלשין פוטנציאלי. לא! ידוע מהגאון מווילנא שכשהוא היה רואה, למשל, ילד מפגר או איש מפגר, הוא היה קם ונותן לו כבוד. למה? זה נשמה גדולה, נשמה גבוהה. אז יש הרבה ילדים כאלה שבאים לעולם הזה לכפר על עוון הדור בכלל.

אין להם שום עוונות. הם לא באים לפה בגלל שהם לא בסדר: הם באים לפה בגלל שאנחנו לא בסדר. הם מגינים על הדור על ידי זה שהם גם גורמים שיעשו אתם חסד. כי ההורים צריכים לעשות חסד, והמטפלים צריכים לעשות, והמורים עושים אתם חסד. אז הם גורמים רק מצוות בע"ה, וגם מעוררי רחמים.

רבי דב זאב שהיה מגמגם והאדמו"ר מליובאביץ ברכו שיפסיק

ר' דוב זאב גדל בעיירה קטנה בה למד מאנשי הקהילה ההמקומית את דרכם בחסידות על פיה אדם צריך לדרוש טובת זולתו במסירות נפש. בגיל שתים עשרה קנה ידענות באגדות חז"ל ובתלמוד. בעיירתו גרו אנשים פשוטים שלא יידעו קרוא וכתוב הוא ריחם עליהם ולימד אותם להתפלל מהסידור ולימד אותם אגדות במשך כמה שנים. הדבר עלה לו בקושי רב מאחר והיה מגמגם. כשנסע לליובאביטש סיפר לרבי על מעשיו ועל הקשיים שהגמגום גורם לו.

הרבי ייעץ לו להמשיך ללמד ושהשם ית' יתן לו את הכלים לבאר ולהסביר בצורה נפלאה. הרבי הופתע מהשנוי שחל בו כאשר התחיל לדבר בשפה ברורה ונעימה ושמח מאוד. הוא היה אומר 'אני ה'גולם' של הרבי, המהר"ל מפראג עשה גולם של חומר והרבי עשה גולם מבשר'

בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכין אותו. זה שבן אדם יש לו רחמנות לשני, זה שלא יודע ואין לו שכל, והוא משקיע בו ונותן לו את הנשמה, אז השי"ת מזכה אותו. פשוט מאוד. ויש כוח לצדיקים לשנות את הטבע. לצדיקים הגדולים יש כוח לשנות את הטבע.

ברכה אחת - והנה, הפסיק להיות מגמגם. היום היו שולחים אותו לריפוי בדיבור אצל איזה קלינאי תקשורת כמה שנים. בזמן ההוא הספיק ברכה של הרבי, ונגמר הסיפור. איך זה פועל, דבר כזה? קודם כל, ברור שכל פגם גופני יש לו שורש רוחני.

אז יש לו שורש שהוא לא יכול לחתוך את הדיבור כמו שצריך, הפה זה בחינת מלכות. אז הצדיקים יודעים גם לברך וגם לגזור גזירה, וגם לכוון לתיקון של הפגם. לפעמים בא בן אדם, ואין לו זכות. אז אומרים לו: תשמע, אתה רוצה בן? תניח תפילין. טוב, הולך מניח תפילין - טראח, הוא זוכה בבן.

לפעמים האדם כבר עושה מלכתחילה את ההשתדלות שלו, כמו במקרה הזה, שהוא ריחם על אלה שלא ידעו תורה והלך ולימד אותם, אבל זה לא היה עוד בכוחו לפתוח את הצינור של הדיבור שלו למעלה. הוא גם לא התכוון לזה.

אז הוא הלך לרבי, והרבי פתח לו את זה. זה ברכה, זה העניין של פתיחה, פתיחת הצינור. ואז הוא יכול היה לדבר. עד כאן.

העשיר שצחק על רבי דוד מלילוב וירד מנכסיו למשך 10 שנים

'לאן פניך מועדות?' שאל הצדיק ר' דוד מלילוב חסיד עשיר וידוע שנסע בעגלה. החסיד ענה שהוא נוסע לליז'נסק לרבו ר' אלימלך. ר' דוד ביקש להצטרף והעשיר הסכים. בהמשך הנסיעה זלזל העשיר ברבי דוד שהיה עני מרוד ופשוט במראהו ור' דוד שתק ולא הגיב. בליז'נסק התכונן ר' דוד לפגישה עם ר' אלימלך ואילו העשיר נכנס מייד לצדיק. כאשר נכנס ר' דוד לצדיק שהה אצלו זמן רב וכשיצא אמר לעשיר 'כאשר תיסע לביתך ותשמע צעקה, תלך אחרי הקול ואז כבר תדע מה לעשות'

העשיר שינה את גישתו לרבי דוד כשראה שהוא שוהה אצל ר' אלימלך זמן רב והבין שאינו איש פשוט כפי שחשב. התחרט על שלעג לו, והחליט לשמוע לעצתו. בדרכו חזרה שמע העשיר קול צעקה מהיער נזכר בדברי ר' דוד והלך אחרי הקול. הוא הגיע לביצה בה ראה אדם שוקע עם עגלתו. מייד עזר להם לצאת ולקח את האדם שהתברר אחרי כן שהוא שר בממשלה.

כשהגיעו לעיר נפרדו לשלום והשר זכר את מיטיבו. עברו שנים והעשיר, התהפך מזלו, והפך לעני המחזר על הפתחים בעיירות ובכפרים. באחד הימים ניגש למרכבה מלכותית ופשט יד לצדקה. השר שישב בעגלה שאלו לשמו. הוא נבהל אך אמר את שמו. השר שאל אותו אם הוא מכיר אותו וענה היהודי שאינו מכירו. השר התפלא על כך והזכיר לו שהוא השר אותו הציל בעבר.

העשיר סיפר לו את מה שקרה לו והשר נתן לו סכום כסף גדול למחייתו, הוא החל לעסוק במסחר וראה ברכה בעמלו. לימים נעשה ר' דוד לצדיק מפורסם והעשיר נסע אליו מבלי שידע שהוא אותו ר' דוד שפגש כאשר נסע לר' אלימלך מליז'נסק.

ר' דוד הכירו וביקש ממנו לספר לו את קורות חייו, לאחר שסיפר לו אמר ר' דוד 'עליך לדעת שמכיוון שלעגת לי גזרו עליך מיתה משמיים נועצתי עם ר' אלימלך בדבר וביטלנו את הגזירה שהוחלפה בעוני, כיוון שעני חשוב כמת, ומכיוון שהסעת אותי בעגלה שלך לרבי אלימלך ניסיתי להחזיר לך טובה והיא שתקופת העוני שלך תהיה קצרה ותחזור להיות עשיר'

המוסר השכל המרכזי של הסיפור זה לשמור על כבודו של כל אדם. כי אתה לא יודע מי הוא מי. אפשר שבן אדם נראה סתם איזה בן אדם פשוט, איזה אדם מסכן ואולי הוא נשמה גדולה.

וגם אם הוא לא נשמה גדולה, הוא בן אדם, הוא נברא בצלם, וצריך לדאוג לכבודו של כל אדם, ואסור ללגלג על כבודו של אף אחד. "אפילו הריקים שבך מלאים מצוות כרימוני", ו"אין לך אדם שאין לו שעה". ואי אפשר לדעת - מי שלועג למישהו אחר, הוא לועג לקב"ה. כי הקב"ה ברא אותו ככה: הוא ברא אותו חכם או שהוא ברא אותו טיפש, או שברא אותו עשיר, או שברא אותו עני, או מכוער או יפה. נכון או לא? כל אחד נברא לצורך כמה מטרות. והבורא הוא זה שברא אותו כמו שברא אותו, אז אסור לפגוע ולזלזל באף אחד. ופה בסיפור הזה, שהוא סיפור אמיתי, רואים איך הדבר מתגלגל. איך אומרים? כשבן אדם הוא בן אדם רגיל, פשוט, אז הוא יותר בקלות יכול לא ללגלג על אחרים, כי הוא בעצמו מרגיש את עצמו קטן. הבעיה מתחילה כשבני אדם נהיים גדולים.

זה אתה ראת הרבה כאלה: כשבן אדם נהיה גדול אז הוא שוכח שהוא פעם היה קטן, ואז הוא מתחיל לפגוע באחרים, כמו העשיר הזה. זה אני רואה הרבה מקרים, לצערנו. הוא מצד אחד לקח אותו בעגלה, עשה לו טובה, לא?

מצד שני הוא ניצל את ההזדמנות בשביל לצחוק עליו כל הדרך. לפעמים בן אדם מחזיק אשה - נשוי - ומתעלל בה, מזלזל בה, פוגע בה, מרביץ לה, מענה אותה. לא מכבד אותה, לא מפרנס, רק כל הזמן מתעלל בה, כמו שמתעללים באיזה ג'וק ככה. ואני שואל: רגע, אבל למה הוא לא נותן גט? לא, הוא לא רוצה לתת גט.

הוא רוצה את הקורבן, להתעלל בו. יש דבר כזה. גם במקום עבודה ראיתי: יום אחד אתה בא, הבוס מקרב אותך, נחמד, מחייך, מה נשמע, אני מעריך אותך, אתה משהו. ולמחרת הוא מועך אותך, צועק עליך, מקלל אותך ליד כל האנשים, משפיל אותך.

למחרת - עוד פעם: מה נשמע, איך אתה מרגיש, אני כל כך אוהב אותך, אתה מאה אחוז. למחרת - עוד פעם משפיל אותו. וככה הוא מתעלל באנשים. כי אם הוא היה משפיל אותו כל יום, בסוף הוא היה עוזב, הפועל. אבל הוא לא משפיל אותו כל יום: יום כן, יומיים לא, מפיס אותו, ואז יש לו את הקורבן שהוא יכול עוד פעם ל"רדת" עליו אחרי כמה ימים; מחזיק אותו ככה.

ככה כל החיים. אדם שמתעלל בבריות בדרך כזו, יתעללו בו בשמים גם כן אותו דבר, לא יוותרו לו על שום דבר. מי שמזלזל בבריות, פוגע בהם, רומס אותם, גונב אותם, פוגע בהם, משפיל אותם - זה הדבר הכי שנוא בעיני ה'.

במיוחד אם לבן אדם יש כוח, אם הוא הבוס, מה תעשה? יש לך חמישה ילדים בבית, אתה יכול להתפטר? איפה תלך? אתה עובד אצלו חמש עשרה שנה, עשרים שנה, איפה תלך? אז הוא מנצל את זה. אוי ואבוי, אוי ואבוי, שאנחנו לא ניפול לדברים כאלה. כבוד הבריות, זה חשוב ביותר. אז כך עשה העשיר.

מצד אחד לקח אותו בעגלה, מצד שני התעלל בו כל הדרך, צחק עליו. מה יש לצחוק עליו? אז הוא היה צדיק נסתר, ר' דוד, והעשיר הסתבך. הוא פגע בו. אם אנחנו צריכים להיזהר בכבודן של בריות, קל וחומר בכבודם של צדיקים ותלמידי חכמים שצריך להיזהר.

היום, לצערנו, הדבר הזה לא תמיד נשמר. אם יש איזה רב שהוא לא בדיוק הרב שלך, אז אתה כבר יש לך רשות לדבר עליו לשון הרע, לחלוק, להוציא עליו שם רע, לרמוס אותו, להשפיל אותו. לא פעם נכנס לפה בן אדם, נניח הוא רוצה להתחתן עם איזה בחורה שהוא מביא, וכאילו באים לשאול אם הזיווג מתאים; אבל אוי ואבוי אם לא תגיד לו שהזיווג מתאים, כמו שהוא רוצה.

רואים אצלו שכרגע הוא אומר לך שלום, וזה, עדיין הוא לא השונא שלך בפועל. אבל רק תגיד לו שאתה לא מסכים למה שהוא רוצה - תראה איזה 'כבוד' הוא ייתן. יעוות את הדין בכוח.

בכוח הזרוע אפילו. אז זה העניין הזה שלומדים מהסיפור פה: להיזהר ביותר בכבוד הבריות, קל וחומר כבוד של צדיקים ושל חכמים. הנה, על זה שהוא צחק עליו במשך הנסיעה נגזרה עליו מיתה! ופה, במקרה הזה, נודע לו, ונודע לכולנו, שזה מה שקרה.

אבל לפעמים בן אדם פוגע במישהו - גם נגזר עליו, לא עלינו, מכה קשה מאוד, והוא לא יודע, הוא חושב את עצמו מלך העולם. אבל בשמים כבר גזרו עליו. אחר כך הוא יקבל את המכה, אם הוא לא עושה תשובה הוא יקבל את המכה.

הוא אפילו לא יידע מאיפה הוא מקבל את המכה. יבוא ויבכה, רוצה ברכה, הוא מסכן, חטף לא עלינו מחלה, נהיה עני, או איזה אסון קרה אותו, הוא לא ידע מאיפה זה בא לו. אבל זה - יש לזה סיבה. אז אם אדם זוכה, כמו פה, בסיפור, אז הוא יודע למה.

אחרי עשר שנים, הוא ידע. אבל רוב האנשים לא זוכים לזה, לא יודעים אפילו למה חוטפים מכה. אחר כך יש להם טרוניות כלפי שמים, לא עלינו. למה חטפו מכה? הם צדיקים, הם בסדר.

הדבר הזה צריך תיקון גדול מאוד. זה מאוד קל להיכשל בזה. בדור הזה, גם כן, שכולם יודעים הכל על כולם, יש תקשורת, בשנייה אחת יודעים מה קורה באמריקה, מה קורה פה, מה קורה שם, כולם קוראים עיתונים, יש שמה את הרכילות על כולם, כל מי שקורא ומשתתף בזה - הוא שותף לזה.

אם הוא נהנה מזה - נניח, כתוב בעיתון "פלוני גנב". אז הבן אדם קורא את זה ונהנה מזה - איי איזה יופי, תפסו אותו, תראה את הגנב הזה - הוא שותף. אז זה מה שהוא אומר פה. מעניין פה כמה נקודות בתוך הסיפור: שהעשיר נכנס אצל הרבי ר' אלימלך מהר, והצדיק ר' דוד מלילוב לא נכנס מייד. "זה השער לה' צדיקים יבואו בו". צדיקים באים בשער ה' בדחילו ורחימו, לא נכנסים, לא חושבים שהם בעלי הבית.

העשיר חשב - נכנס אצל הרבי חופשי, לא עשה שום הכנות. והנוסע שלו, ר' דוד, הלך התכונן. מה יש להתכונן, תגידו לי? למה צריך להתכונן להיכנס אצל צדיק? על פי החסידות, זה שבן אדם בא לצדיק זה נקרא שהוא נכנס ל"יחידות".

זה נחשב להתגלות משמים לבן אדם. החסידים היו מתכוננים שנים עד שייכנסו פעם הראשונה אצל הרבי, ואז היו מתרשמים מכל דבר הכי קטן שאמר ושלא אמר, איך הסתכל עליהם, מה אמר להם, כמה זמן דיבר איתם, כל דבר ודבר זה היה בשבילם ציון דרך לעבודתו יתברך לכל החיים. זה היה נשאר רשום אצל האדם.

יש כלל בקבלה: שהאור מצטייר לפי הכלי. האור מצטייר לפי הכלי: אם הכלי זך, אז האור נראה זך. אם הכלי מלוכלך - הכלי זה הבן אדם, האור זה המשפיע, זה בחינת הצדיק, שהוא משפיע עליו. אז אם הבן אדם עושה הכנה, עושה תשובה, מתכונן, נכנס ברצינות - הוא זוכה, הוא מקבל ברכה, מקבל הדרכה, מקבל ישועה.

אם הבן אדם נכנס ככה - איך שהוא בא, ככה הוא נראה. זה ברור, שתדעו לכם, שצדיקים, מתי שבן אדם נכנס אצלם, הם בודקים אותו, הם בודקים את האדם, איזה הכנה הוא עשה. הרי כל צדיק אמיתי רק רוצה להיטיב. כמו שהשי"ת מיטיב, גם הצדיקים רוצים להיטיב. יותר משהעגל רוצה לינוק, רוצה הפרה להיניק.

אז בוודאי, אין שום ספק. אבל הוא בודק, האם הבן אדם הזה ראוי לקבל, כמה הוא ראוי לקבל, כמה הוא יכול לתת לו, הן בגשמיות הן ברוחניות, והוא מתאים את האור לכלי.

אם בן אדם למשל בא מלא גאווה, הוא חושב את עצמו שהוא הסגן של הקב"ה, אז הצדיק מה יכול לתת לו? אין לו לתת לו כמעט כלום; אולי, אם יהיה נס, וסייעתא דשמיא, הוא ייתן לו על הראש. יגיד לו: אדוני, תעבוד על הגאווה שלך, אי אפשר לשבת לידך.

אבל לזה צריך נס, סייעתא דשמיא. גם זה, בשביל לקבל תוכחה צריך זכות. אסור להוכיח לך, ואם אתה מעריך שהבן אדם הזה, במקום לשמוח יתחיל לשנוא, להיות יותר גרוע - אז בשביל מה תוכיח אותו? אסור להשמיע מה שאי אפשר לשמוע.

דבר שאי אפשר לשמוע, אסור להשמיע. לפעמים בן אדם הולך לאיזה מקום באים לאיזה צדיק ורואים את החסידים שלו שבחדר אלו שקרובים אליו באופן קבוע ולפעמים מוצאים שהאנשים האלה לא מתוקנים, קורה, אז מתפללים איך יכול להיות שהשמש של הצדיק התלמיד של הצדיק התלמידים החסידים המקורבים מקולקלים ר"ל.

איך יכול להיות דבר כזה? העניין הוא שככל שהאדם קרוב לצדיק יש לו אחריות יותר גדולה לתקן את עצמו ולעבוד לשם שמים לא פחות גדולה יותר גדולה ואם בן אדם לא עושה

לעצמו חשבון נפש כל רגע יכול להיות שליבו גס ומרגיש את עצמו בעל הבית או בן בית והוא מאבד את היראה שצריך להיות כלפי החכם מאבד את היראה גם מאבד את עולמו, הוא חושב שבוזה שהתבשם בריח של הצדיק הוא כבר בעצמו נהיה צדיק זה אוטומטי? זה לא אוטומטי זו עבודה אף אחד לא נהיה צדיק באופן אוטומטי גם לא בן של צדיק, לפעמים בא איזה מישהו נכנס פה ואומר לי אני משפחת זה וזה הוא מתפאר על היחוס שלו אני חושב לעצמי מה הוא רוצה להגיד בזה הבן אדם שהוא ממשפחת זה וזה מה זה שייך? הסבא היה צדיק ברוך השם הוא בעצמו גם כן צדיק או לא זה מה שקובע, לא מי הסבא שלו ולא מי האבא של הסבא שלו ולכן העניין הזה של אלו שבאים באופן חד פעמי לצדיק צריכים להתכונן לעשות תשובה ולטבול אם כן מי שיכול לעשות חשבון נפש לראות אז כמו שבאים לבית המקדש

זה מצד אחד ומצד שני אלו שזוכים להיות מקורבים לכל מיני צדיקי אמת, צריכים להיזהר מאוד לא להפוך להיות מקולקלים זה ניסיון אדרבא להיות יותר ענוים ולהרגיש את עצמם יותר שפלים ולשרת את הציבור באמונה ולהתייחס לצדיק ביראת שמים כמו שצריך ולשמור על הדבר הזה מכל משמר

ואם לא יותר טוב להיות רחוק בשביל מה ליפול וזה לומדים פה מהנקודה הזאת שהוא הכין את עצמו כמה שעות. והוא היה בעצמו צדיק גדול לפני שנכנס לרבי אלימלך ראה את זה בהזדמנות ולא סתם הוא זכה לשעות אצלו גם זה אנשים לא יודעים שהזמן של הצדיקים יקר, יכול להיות בא איזה אחד מתחיל לספר סיפורי סבתא שעה שעתיים 'מלוא כל הארץ כבודו', כבודו של עצמו הוא צריך לספר הכל שעות להסביר את כל הפרטים, לא ככה הוא אם הוא ישב איתו שעות והוא היה צדיק רב דוד בודאי היה לו מה להגיד לו במשך שעות דברים חשובים וזאת גם כן נקודה חשובה של ענוה. וגם העניין הזה של הזמן הצדיקים יודעים גם כמה זמן להשקיע בכל אחד ולפעמים ישועת השם כהרף עין לא צריך יותר מאשר דקה, שניה ברכה אם הברכה מתקיימת מה צריך יותר מזה.

לפעמים אומרים לבן אדם משהו והוא צריך לחזור על זה עשר פעמים, לא אמרת לי אמרתי לך זה וזה לא לא אמרת לי כלום ועוד פעם אומרים לו בסוף הוא יוצא אומר אה הוא לא אמר לי כלום לא עזר לי שום דבר איך זה יכול להיות דבר כזה זו הגאווה של האדם האטימות קרוב אצל עצמו אולי הוא מצפה שיגידו לו מה שהוא רוצה לשמוע גם זה יכול להיות ואם לא אומרים לו בדיוק מה שהוא רוצה לשמוע.

לא פעם באה איזו חותנת עם התמונה של הכלה ואיך שהיא נכנסת ומתיישבת אתה כבר יודע מה היא רוצה שתגיד שהכלה שלה כזו וכזו בשביל זה היא באה מחיפה לשמע דברים רעים על כלתה משדרים לך מה רוצים שתגיד זו עזות פנים.

אז פה רואים שהצדיק רב דוד ישב אצל הרב אלימלך כדי לבטל את הגזירה של האיש הזה והיה בכוחם רק להמתיק את הדין לא לבטל את הדין ומעניין כשהוא יצא מהחדר ופגש שם את העשיר אמר לו כשתלך ביער ותשמע צעקות מיד תיגש והרי זה מה שהביא לו את הפתרון אחרי 10 שנים שהוא הציל אותו ז"א כל התסריט כבר היה מסודר מראש

ואני שואל אתכם אם כ"כ ראו רחוק רבי נועם אלימלך ורבי דוד ורצו לעזור לו לאיש הזה אז כשהוא יצא מהחדר הוא לא יכל להגיד לו תשמע אתה פגעת בי תבקש סליחה איך פגעת בי אז מה אם אני נראה אני מרוד מה אתה פוגע בי? היה מוכיח אותו וזה לא היה הכי טוב?

הרי העשיר ברגע שראה שהוא היה שעות אצל הרבי נועם אלימלך הוא הבין שהוא לא אדם פשוט הוא כבר הצטער אז למה לא נתן לו פתח היה מוכיח והוא ממילא דיבר איתו למה לו

הוכיח אותו? למה לא נתן לו על הראש כמו שאומרים, קודם כל היה צריך לחנך אותו אולי הוא לא ימשיך לפגוע באנשים? נניח

שהרב דוד הזה היה איש פשוט ולא צדיק אז מותר היה לפגוע בו? אם רב דוד היה נכנס שלוש דקות אצל הצדיק סתם כמו אחד מהררוב אז העשיר כבר לא היה חושב שהוא משהו מיוחד הוא לא היה מצטער לא היה מבקש סליחה הוא לא היה מבקש סליחה הוא לא היה מתחרט בכלל.

יש פה משהו עמוק אתם יודעים מה זה עשר שנים להיות מחזר על הפתחים והשפלות לבן אדם שהיה עשיר זה לא דבר קל זה דבר קשה, הנקודה היא כזאת גם כדי לקבל תוכחה צריך זכות לא היתה לו הזכות הזאת בגלל שהיה רגיל בגלל כל מיני עניינים, אם היתה להם האפשרות להוכיח אותו לתת לו על הראש לגמור את הפרשה

היו עושים את זה אבל לפעמים בן אדם כ"כ עסוק בתוך הרשעות שלו, הגאווה שלו ההרגלים שלו הנוראים שלו שאי אפשר להגיד לו אתה לא יכול להגיד לו אין זכות בכלל, אתה לא יכול לעזור לו הוא גם פגע במשפיע שלו הרב דוד המשפיע שלו איך הוא יכול לעזור עכשיו לו וגם כמו שהזכירו פה.

אדם עושה תשובה מבקש סליחה מזה שהוא פגע בו אבל לפעמים יש לו כזה שינוי צורה איך אומרים כזה לכלוך נדבק אצלו בנפש צריך גם מירוק לא יספיק רק תשובה צריך מירוק צריך לסבול שהוא בעצמו ירגיש מה זה להיות עני ולהסתובב ולהיות תלוי בחסדים של אחרים כמו שהרב דוד היה עני וביקש ממנו שיקח אותו על העגלה

אז עכשיו הוא גם צריך לבקש כסף אצל אחרים טובות כדי להתקיים אז הוא באמת יעשה את התשובה האמיתית ז"א שמצד הנוחיות בטח שזה לא נוח עשר שנים שהוא הלך להיות עני וכל מה שעבר עליו מצד הנצחיות הם עשו לו טובה שהם מירקו לו את העוון הזה ואת כל העוונות האלו של הגאווה שלו עד הסוף ניקו אותו נתנו לו תיקון,

זה לא היה סתם עונש בשביל להתעלל בו זה לתת לו תיקון רציני באמת ויכול להיות שאם הוא היה רק מבקש סליחה כי הוא מפחד כי הוא פגע בצדיק נסתר ורק מהפחד על עצמו מבקש סליחה ולא ממש מתקן ולא הושפל כמו שצריך אז הוא ילך מהעולם הזה בלי תיקון.

עכשיו נזכרתי בסיפור שסיפר לי חמי עליו השלום רבי יוסף שבית הכנסת נקרא על שמו סיפור שהוא היה עד. פעם אחת אבא שלו של הרב יוסף נסע ברכבת בפולין וראה יהודי עם פאות יושב מתחת לספסל לא על הספסל מתחת לספסל.

הוא אומר לו מה אתה עושה שמה? אז הוא אומר לו אני אספר לך מה אני עושה, מה קרה? הוא אומר לפני שלוש שנים הוא וחבר שלו רצו לצחוק על איזה צדיק שהיה בכפר של חמי שקראו לו רבי מרדכי רוזנבלט שהיה אדם קדוש והבחור הזה עם הפאות התחפש לאישה ונכנס לרבי לבקש ברכה לילדים הם אמרו אנחנו זוג נשוי אז הוא אומר כן זוג נשוי ואין לכם ילדים אז הם ענו לו אין לנו ילדים אז הוא בירך אותם שיזכו לבן זכר,

טוב הם יצאו החוצה וצחקו זה הצדיק הזה שאתם אומרים קדוש רואה הנסתר בירך אותי ואני גבר בקיצור התחיל לעבור הזמן והוא התחיל להרגיש משהו בבטן הבחור הזה חשב סתם כואבת לו הבטן, הבטן התחילה לגדול כמו הריון אז הם כבר לא צחקו יותר לא ידעו מה לעשות

הלכו לאבא וסיפרו לו אז האבא נתן לו סטירה ולקח אותו לצדיק, אז כשהוא נכנס הוא אומר לו אתה חשבת שאתה צחקת, צחקת על השם יתברך והיה מן מצב מסוכן הלך למות מזה אז הצדיק אמר לו או שאתה עושה עכשיו מה שאני אומר לך במשך שלוש שנים או שאין תקנה למה שעשית.

אז הוא אמר מה צריך לעשות אז אמר לו איפה שאתה תלך במקום לשבת על הכיסא או על הספסל אתה תכנס מתחת לספסל מתחת לכסאות וכשישאלו אותך למה אתה מתחת לזה אתה תספר את הסיפור וככה היה כשהוא פגש אותו הוא היה בדרך חזרה, הצדיק אמר לו שאחרי שלוש שנים יבוא בחזרה ובאותו הזמן הוא היה בדרך לצדיק לקבל ברכה ולהיפטר מזה והוא ניצל ככה הבחור הצעיר הזה.

סיפור הבעש"ט על נשמה שירדה בעבר לעולם לבטל גזרות וינקה מאם נוכריה

מסופר שפעם אחת באה אישה לבעל שם טוב וביקשה שיברך אותה בבנים. הבעל שם טוב בירך אותה וזכתה לבן זכר. כשהיה הבן בן שנתיים באה האישה לבעש"ט עם בנה והוא חיבק נישק ובירך אותו ושמח בו מאוד. כאשר חזרה האם לביתה נפטר הילד. חזרה האישה אל הבעש"ט והאשימה אותו שגרם לפטירת הילד, אמר לה הבעל שם להרגע וביקש ממנה לשמוע את דבריו. סיפר לה הבעש"ט על מלך שהיה חשוך בנים והצטער כיוון שלא יהיה מי שירש את המלוכה, ביקש עצה ואמר לו יועצו שיבקש מהיהודים שיעזרו לו על ידי כך שיתפללו עליו ואם יושע יבטל את הגזרות שגזר עליהם אך אם לא יושע יגזור עליהם גירוש מארצו. וכך היה.

כששמעו היהודים את דבר המלך התחילו להתפלל לשם ולעשות תענית ובשמיים התקבלה תפילתם ונשמה גדולה אחת ביקשה מהקב"ה לרדת לעולם בתור בן המלך, ולמנוע סבל מעם ישראל. הקב"ה הסכים ונולד בן למלך ושמחו יהודי המדינה שבקשתם התקבלה ובוטלו הגזרות.

המלך דאג שבנו ילמד ויחכים וכך היה והילד התגלה כמבריק בעל שכל רב שהתעניין בלימודיו וחפץ להחכים לאחר זמן מסויים שם לב בן המלך שהוא לא נמשך ללימודים שהוא לומד ומרגיש שחסר לו משהו והמלך חשש מאוד והתייעץ עם יועציו מה לעשות עם בנו. יעצו לו שישלח את בנו ללמוד אצל הכומר ושם בוודאי יהיה לו סיפוק בלימוד. ציוה המלך על הכומר ללמדו והכומר התנה שילמדו אבל בזמן מסויים במשך היום הוא מסתגר בחדר ואסור להפריע לו. הסכים המלך לכך והילד התחיל ללמוד והצליח בלימודיו אצל הכומר.

פעם אחת לא התאפק הנער ונכנס לחדר בזמן שהכומר התבודד וראה אותו עטוף טלית ומעוטר בתפילין כשהוא לומד גמרא. הכומר ראה שסודו התגלה ופחד מאוד אך בן המלך התעניין בלימודו והכומר הסביר לו שהוא יהודי וזה, מה שהוא לומד, וביקש ממנו לא לגלות את סודו, בן המלך הבטיח והכומר התחיל ללמדו גמרא ובן המלך סוף סוף מצא מה שחיפש ללמוד.

התפלא בן המלך על הכומר על כך שהוא מסתיר את יהדותו והכומר הסביר לו שמאחר והוא כבר הרבה זמן ככה אין לו אפשרות לעזוב הכל ולצאת מהמסתור מיידי ביקש ממנו בן המלך עצה איך לצאת מהמצב בו הוא נתון כדי שיוכל להתגייר ולהיות יהודי ולברוח מכל העניין של המלוכה. הכומר אמר לו שיבקש מאביו ללכת לראות את המדינה וללמוד איך למלוך עליה המלך שמח והבן ברח מהמדינה למדינה אחרת שם התגייר וחי עם יהודים בקדושה ובטהרה.

לאחר שנפטר עלה לשמיים ושם בבית דין נעשה לו משפט כמקובל נמצאו לו זכויות רבות על מעשיו שעזב את המלוכה לטובת היהדות וליימוד תורה אך בכל זאת קיטררגו עליו שינק חלב במשך שנתיים מאמו הנכריה ונפסק שם שיצטרך לרדת שוב לשנתיים לנוק מאמא יהודיה. כך סיפר הבעל שם טוב לאשה ואמר לה אשריך שזכית להניק נשמה זו!

עד כאן הסיפור. מוסר ההשכל שלומדים כאן כמו בהרבה סיפורים של הבעש"ט וסיפורי חסידים שמה שהשם יתברך עושה, עושה לטובה ולפי חשבון וגם אם הדברים נראים קשים לבן אדם ובלתי נסבלים הרי הכל לטובה אבל אי אפשר לדעת שהכל לטובה כל עוד הבן אדם בעולם הזה,

הוא לא יכול לדעת בפירוש כי הדברים סתומים כדי שתהיה בחירה או שהוא זוכה לאיזה צדיק כמו הבעש"ט שיגיד לו את הסיפור ואז גם כן הוא נבחן באמונת חכמים אם הוא מאמין לסיפור או שמגלים לו משמיים באיזו דרך או שיצטרך להתאפק עד שהוא עוזב את העולם כדי לראות את המשפט איך הכל בדיוק לפי החשבון הנכון, זה הנושא הכללי שזה בא להראות ויש כמה נקודות מענינות בסיפור.

מסופר שפעם אחת באה אישה לבעל שם טוב וביקשה שיברך אותה בבנים. הבעל שם טוב בירך אותה וזכתה לבן זכר.

איזו טובה עשה לה? הרי ידע שהנשמה הזאת צריכה לחיות רק שנתיים והאישה הזאת המסכנה שבאה ובכתה אולי היה יותר טוב לה מבחינתה הרגשית בכלל לא להיות בהיריון ובכלל לא להביא ילד בכלל לא לגדל ילד כזה שהולך אחרי שנתיים לא עלינו ולא עליכם אז איזו מן ברכה זו? ואי אפשר היה לסדר לה בן שיחיה 120 שנה.

יצא לי בעבודתי בחינוך מיוחד באחת השנים לא שנה יותר משנתיים עבדתי במעון לילדים עם פיגור עמוק ביותר מה שקוראים לזה צמחים, הייתי מורה שם והיה לי תלמיד לא עלינו ולא עליכם שמה כל הילדים חוץ מפיגור הם גם מעוותים לגמרי וכל מיני צרות קשות מאוד וזה ההורים שלא רוצים לתת את הילד למוסד רוצים אותו בבית הם מגדלים אותם בבית ובאמת ילדים כאלה במוסדות לא חיים הרבה כי הטיפול בהם מאוד קשה, צריך הרבה מסירות נפש ועכשיו שקראתי את זה נזכרתי שהיה לי תלמיד אחד שנולד נורמלי והכל היה אצלו 100% ילד יפה כמו מלאך מוצלח, בלי עין הרע ילד מותק נשמה, היתה לו איזו מחלה ניוונית ויום אחד התחיל בגיל 7 להיתדרדר ולהיתדרדר, בהתחלה כאב לו הרגל אחר כך סחב את הרגל וכשהיה אצלי בכיתה הוא כבר לא דיבר כבר לא הבין כבר לא כלום הגוף שלו קצת זו אחר כך אני עזבתי אני לא יודע בודאי אחר כך הוא הלך, זוהי המחלה הזאת,

והייתם צריכים לראות איזה צער זה, וזה לא מקרה יחידי לא עלינו ולא עליכם להורים שזכו לילד ואחר כך הילד הולך ונגמר להם בין האצבעות של הידיים, וזה קל להגיד שזו ברכה שהוא זיכה אותה וכל הדברים היפים אבל הבן אדם עצמו לא יכול לסבול כאלו דברים אם כבר רוצים בן, רוצים בן שיחיה שיהיה בן נורמלי שיצליח ומצד שני כמו שאמרו פה יכול להיות בהחלט שלא היתה לה זכות לבן רגיל שיחיה 70-80 שנה והברירה היתה או שלא תלד כלום וזה גם צער גדול או לתת לה את ההזדמנות הזאת, לא שאלו אותה, הבעש"ט לא אמר לה תראי כך וכך העניין את רוצה תקחי לא רוצה תעזבי. הכרתי אישה שהיא אימצה שלושה ילדים פגועים, לגדל אותם אחד עם פיגור קשה ביותר עוד אחד אוטיסט במצב קשה ביותר ועוד ילדה נורמלית חולת סרטן, אישה אימצה אותם לטפל בהם, לא היו לה ילדים שלה.

וגם ראיתי זוג הורים בלי ילדים שלא יכולים להביא ילדים שהתחננו ונלחמו לאמץ אפילו ילד מפגר באהבה גדולה ובמיוחד רצו כזה שיהיה להם חסד לעשות איתו לגדל נשמה. ז"א שגם בדברים האלו זה לא מוחלט העניין, יכול להיות שיש נשמות כאלו עצומות כמו האישה הזאת שאימצה את הילדים האלו או כמו הזוג הזה שלא מסתכלים אם הילד הוא נחמד או לא נחמד אם תהיה להם נחת ממנו אם יביא משפחה, פרנסה. מסתכלים על החסד לעשות עם נשמה ואז נשמה מהסוג הזה שגם לגדל ילד שנתיים לתת לו לינוק ולהביא אותו לתיקון הוא גם כן שמח בזה, ז"א האישה יכול להיות שהיתה בדרגה הזאת שהיתה שמחה גם בזה, שקודם היא בכתה יכול להיות אחרי שהוא אמר לה את המצב היא שמחה, "לפום צערא אגרא".

אנחנו לא יכולים לסבול שום דבר אפילו בן אדם כואב לו הראש לא עלינו כואבות לו השיניים לא יכול לחיות אבל בשמים החשבוניות שונים קצת ויש גם עניין של צער שמזכך ומתקן ומגלגלים זכות ע"י זכאי, קיבלה נשמה קדושה והביאה אותו לתיקון, אבל בכל זאת איך אומרים לא הם ולא שכרם כמו שמובא בגמרא לא רוצים את היסורים ולא שכרם של היסורים לא יכולים לעמוד בזה, היא הביאה אותו לבעש"ט והוא חיבק ונישק אותו, הבעש"ט לא אמר לה כלום הוא נפרד ממנו למה חיבק ונישק אותו? האישה הלכה והילד נפטר ומה היא אמרה, **והאשימה אותו שגרם לפטירת הילד**, שלא נדע איך בן אדם מרגיש דבר כזה, זה גם טבע של האדם כשהוא מקבל דברים טובים מהצדיק הוא מבסוט אבל חלילה אם יוצא משהו לא כל כך כמו שהוא רוצה אז הוא כבר מאשים ומה עשית לי ואיך עשית לי, **והאשימה אותו שגרם לפטירת הילד** היא אומרת.

עוד נקודות מעניינות שיש פה המלך הזה שלא היו לו ילדים והיועץ שלו כל הדבר הזה כדי לגרום ליהודים להתפלל עליו שיהיה למלך בן, הוא גזר את הגזירה.

ז"א אצל האומות יודעים את הכח של תפילתם של היהודים, אנחנו גם יודעים מזה שבהרבה מקומות במרוקו במצרים עד היום הולכים לקברי צדיקים שלנו, מוסלמים, ומתפללים שמה בזכות הצדיק מבקשים רחמים וגם הולכים סתם לרבנים, יש מוסלמים ונוצרים שהולכים לרבנים לקבל ברכות זה קידוש השם, זה קידוש השם אם בא מוסלמי לרב לבקש ברכה או לבקש עצה זה נקרא קידוש השם שרואים שיש אלקים בישראל.

כאשר נהיית צרה לעם ישראל פה רואים נקודה מאוד מעניינת שנשמה יהודית באה להתנדב לעזור לעם ישראל אפילו להיולד בתור גוי, זה חידוש,

ונשמה גדולה אחת ביקשה מהקב"ה לרדת לעולם בתור בן המלך, ולמנוע סבל מעם ישראל.

זה מעניין מגלים לנו טפח מבית דין של מעלה זה לא דבר פשוט גם רואים שהנשמה היהודית הזאת חיפשה את האמת מבפנים ז"א היא הלכה התנדבה, אז נתנו לה לרדת בתוך הגוף של הילד הגוי הבן של המלך אבל הנשמה הזאת לא היתה לה מנוחה היא חיפשה את השם חיפשה את האמת חיפשה משהו אין לה מנוחה אלא בשורשה,

ז"א שבשמים הנשמה היתה במודעות לאיפה היא הולכת אבל כשהיא נולדה פה היא לא ידעה, ילד של מלך מה ילד של מלך גוי ז"א שיכול להיות בן אדם בא לעולם הזה נולד, מי יודע איפה מתגלגל מי יודע איזה גילגולים מחפש את השם יתברך ואולי בבית דין של מעלה הוא חשוב מאוד ופה הוא נחשב לסתם איזה אחד זרוק באיזה מקום, לא מסתכלים עליו אח"כ הוא מתגייר או שחוזר בתשובה ואנשים מזלזלים בו, זה גר אל תתחתן איתו, זה סתם בעל תשובה אל תתחתן עם בעל תשובה. לצערנו יש את הדברים האלה, אם הוא ספרדי אז בכלל הוא מסכן, גם בעל תשובה וגם ספרדי שתי דרגות, השם ישמור על עם ישראל. בקיצור רבותי, לא לזלזל באף אחד לא יודעים מי זה מי ולמה נולד איפה שנולד ומה תפקידו וגם האדם בעצמו לא יודע אבל רואים נשמה גדולה נשמה כזאת מסירות שנולדת אפילו בן של מלך גוי.

זה מזכיר את משה בשביל זה מביא את זה פה בפרשה שפרעה גידל אותו מתעורר לחפש את השורשים, יצא לי לפגוש הרבה גרים, גרים אמיתיים היום יש גם גרים שהם לא אמיתיים וסתם מגיירים אותם וסתם מתגיירים אבל יש גרים אמיתיים שבאמת מתוך חיפוש אמיתי. אז אתה שומע את הסיפורים שלהם זה מדהים זה בדיוק כמו הסיפור פה שנולד שמה באיזה גיונגל ובאיזה חור באיזה מקום ודווקא שמע על היהודים והתחיל להימשך אל הקהילה והלך ושמע והתעניין ולא רצה ללכת לכומר ולא רצה ללכת לכנסייה.

הרבה סיפורים בלי סוף יש כאלה עד שלאט לאט הלך והבין שמה שהוא רוצה זה להיות יהודי הלך ועשה והתגייר וזה גרי צדק אמיתיים וכתוב בספרים שהשם יתברך כבודו עולה בעולם כשהרחוקים ביותר מתקרבים אז אין לנו מצוה מצד אחד ללכת לגייר אנשים ובטח לא בכח אלא להיפך אם בא גר דוחים אותו מנסים אותו בודקים אותו. אבל אם הוא גר אמיתי אם הוא אמיתי אז יש מצוה לקרב אותו ואהבתם את הגר לאהוב אותו ולקרב אותו בהכל. כל מיני כאלה שבהסתר הם שמרו על היהדות בחוץ לארץ. אני חושב שגם בימינו יש כמה כאלו מפורסמים שהם יהודים והם כמרים בדרגות גבוהות ככה שמעתי.

יצא לי לא פעם שבאו לפה כמה גרים כאלה וכתוב שקשים גרים כספחת לעם ישראל, למה? הם קפדניים הם מקפידים על כל מצוה הגרים האמיתיים וזה יוצר קיטרוג כאילו הנה זה התגייר תראה איך שהוא שומר את המצוות ולא תמיד היהודי באותה דרגה, אז באמת רואים את הגרים היו באים עם כזה חיפוש כזו אמת פנימית חזקה שלא מבינים מה הולך פה הם בכלל לא יכולים לקלוט את הדרגה הנמוכה של האחרים לצערינו לפעמים גם של חכמים שהם בדרגה יותר גבוהה כי הם באו מרחוק, אומר שער הגילגולים שיש נשמות של הגויים ויש נשמות של היהודים ויש נשמות של הגרים, הגר יש לו נשמה לא של הגויים ולא של היהודים אלא של קליפת נוגה ויש לו התעוררות בזכות הנשמה הזאת. עכשיו כשהוא מתגייר אז הוא מקבל נשמה משורש יהודי אבל גם לכתחילה אין לו נשמה רגילה של גוי.

יש לו נשמה יותר קדושה ככה מביא הרב חיים ויטאל ובאמת בסיפורים האלו של הגרי צדק האמיתיים רואים את זה איך הנשמה הזו התעוררה וחיפשה ועשתה ובאה לפה ולפעמים הולך לאיזו ישיבה ואומר מה זה 'מצות אנשים מלומדה' הם לא מתלהבים הם לא אמיתיים לא הכל ישר כמו שצריך להיות ואתה נדהם אתה רואה איש אמת ולצערינו אין תמיד הרבה אנשי אמת ככה מובהקים ואין להם מקום זה קשה מאוד להיות גר צדק אמיתי מאוד קשה. העניין הזה הסיפור של הכומר שהוא היה יהודי אז יש הרבה סיפורים כאלה זה מוטיב שחוזר בסיפורי חסידים זה אנוסים זה כל מיני. גם העניין הזה של השנתיים שינק הילד מנוכרית זה גם כן מזכיר את משה רבינו שהוא פסל את דדיהם של המצריות הוא לא רצה לינוק מהם אבל ע"פ ההלכה אם יש תינוק יהודי ואין מי שיניק אותו, זה פיקוח נפש מותר לו בהחלט גם לינוק מנוכריה, זו לא עבירה ובית דין לא יכולים לחייב אותו משהו שלא לפי ההלכה אז זה מעניין פה הקטע הזה אולי לא מבחינת ההלכה אולי מבחינת מידת החסידות בשביל שהנשמה הזאת תהיה מושלמת ולא יהיה כאילו שקיבלה חיות גם מהצד של הנוכרים אז אולי בשביל זה שלחו אותה לשנתיים שתינק מיהודיה זו נקודה למחשבה.

רבי ישראל מוויזניץ "דבר שאסור להשמיע..."

באחד מטיולי הערב של הרב הצדיק ישראל מוויזניצ'ה זצ"ל הגיע לבית מנהל הבנק המקומי שלא היה מחסידיו וביקש להכנס לבית. הגבאי שהצטרף לטיול תמה ולא הבין לפשר הביקור. מנהל הבנק הופתע אף הוא אך קיבל את הרבי בסבר פנים יפות. הוא ניסה להבין מהגבאי לפשר הביקור אך מאחר וגם זה לא הבין, לא ידע להשיבו. הרבי ישב זמן מה בשתיקה ואז קם ונפנה לילך לדרכו. מנהל הבנק ליווה את הרבי לביתו ולפני שנפרד מעליו שאלו לפשר הביקור. הרבי אמר לו שבא לקיים מיצווה וקיימה. לאיזו מצוה הלך לשם? לא שתה ולא אכל רק ישב לא אמר כלום והלך, איזו מצווה זו? קודם כל זה דבר מעניין לא? הרבי בא נכנס לאיזה בית שלא היה רגיל בכלל להיכנס לשם גם המשמש שלו לא ידע מה הוא עושה שם.

התפלא עוד יותר מנהל הבנק ושאל את הרבי איזו מיצווה קיים בביקורו. השיב הרבי שכתוב שכשם שמצווה לומר דבר הנשמע כך מיצווה לא לומר דבר שאיננו נשמע והדרך היחידה שהיתה לו לקיים מיצווה זו היתה דרך הביקור. שאז כשמבקר ואינו מדבר נמצא מקיים את המיצווה.

יש מצוה הוכח תוכיח את עמיתך אבל אם אנחנו נלך להוכיח והבן אדם לא רוצה להיות מוכח לא רוצה לשמוע אז ללכת ולהגיד לו בכל זאת? היום היו אומרים תעמיד אותו במקום מה אתם אומרים? אם הוא לא מסוגל לשמוע אפשר להשמיע לו? לא, למה? מאיפה זה בא? כל המטרה של התוכחה זה שהבן אדם יתקן את דרכו ואם אתה הולך ונותן לו על הראש והוא לא מוכן לשמוע אז הוא יתקן את עצמו? יותר גרוע אולי הוא יכעס אולי הוא יעיז פנים אולי ישנא אולי ירכל אולי ירביץ מי יודע מה,

וגם אתה כבר הוכחת אותו אז זה עוד יותר גרוע קודם אולי הוא לא ידע ואולי הוא עשה עבירה בלי לדעת ועכשיו באת והוכחת אותו וכעת הוא יודע שזאת עבירה והוא בכל זאת מעיז פנים זה יותר גרוע ואם אתה מעריך שהוא כן ישמע לך אז תשמיע לו זה עניין של הערכה אדם צריך להעריך אם השני מוכן לשמוע או לא מוכן לשמוע וזה קשה דבר כזה לא? מי אנחנו שנעריך אם השני מוכן לשמוע או לא לפעמים היו מקרים שחשבו שלא ישמע הלכו ואמרו לו והוא שמע ואמר מה לא ידעתי שזה עד כדי כך באמת אני מצטער ולפעמים חשבו שהוא ישמע באו אמרו לו והוא התנפל ולא רצה לשמוע בכלל אז זה קשה להעריך דבר כזה ולכן הרבי הלך וקיים את המצוה אם היה יושב בביתו אז הוא לא היה יודע עכשיו הוא כבר יודע הוא הלך ולא שמע.

מנהל הבנק התמלא סקרנות וביקש מהרבי לשמוע את שחושב הרבי שמיצווה לא להשמיע לו. הרבי סירב וסקרנותו של מנהל הבנק גברה עוד.
מה אתם חושבים אמר לו או לא אמר לו?

תלמיד: אם הוא התעקש מספיק הרב גילה לו, התחיל לרמוז לו - זה כל המהלך הרב: אתה אומר זה מהלך מתוכנן כדי להביא אותו לזה שישמע בסוף?
תלמיד: לא גילה לו! דבר שלא נשמע אז לא נשמע.

הרב: אבל אתה רואה שהוא פתאום רוצה לשמוע, אולי הוא לא כל כך גרוע כמו שחשבו אותו, יש פה עניין שלא לחשוב שהשני כ"כ גרוע אולי הוא בכל זאת ישמע לכן הוא הלך אליו, אם היה חושב שהוא גרוע לגמרי לא היה הולך אליו, בכלל.

עד שהתחנן בפני הרב שיגיד לו. לאחר שביקש רבות סיפר לו הרבי על אלמנה בת העיר ענייה שחייבת לבנק את המשכנתא על ביתה ואין ביכולתה לשלם ולכן מציע הבנק את ביתה למכירה והיא תימצא חסרת בית.

הרבי אמר שרצה לבקש ממנהל הבנק למחוק את חוב האלמנה ולא אמר משום אותה מיצווה. המנהל נבהל מהבקשה שהושמעה, התגונן ואמר שאין זה חוב אישי אליו אלא אל הבנק.

מה יעשה עכשיו? זו משכנתא זה הרבה כסף לשלם למישהו משכנתא זה קל? הרבי הפסיק את דבריו ואמר שזו היתה כוונתו באותה מיצווה ולכן בחר שלא לומר. אחר דבריו אלו נכנס הרבי לביתו. מנהל הבנק לא ידע מנוח למן אותה שיחה עד שלבסוף מחק את חוב האלמנה מכיסו.

נו פעם היו רביס. היה עוד סיפור, אני חושב של בעל התניא סיפור ידוע שגם כן הלכו לגביר גם היה איזה צורך של כסף באו הנציגים של הציבור והסבירו לו חצי שעה כמה צריך את הכסף בסוף לקח אגורה ונתן להם והם נעלבו נורא, מה אתה נותן אגורה קמצן, והלכו ככה כל מי שהיה בא מבקש לעניין הזה היה מוציא אגורה נותן.

החליט הרבי שהוא ילך בעצמו וכולם היו כועסים והולכים. אז בא הרבי הסביר לו את העניין הלך הוציא אגורה נתן לרבי אגורה הרבי לקח אגורה אמר יישר כח, תזכה למצוות בירך אותו והלך אחרי שהוא הולך האיש שלח את המשרת לקרוא לרביבחזרה, הרבי חוזר בחזרה הולך הגביר מוציא שק של מטבעות זהב נותן לו לרבי בשביל העניין הזה אז הרבי אומר לו יישר כח תזכה למצוות אבל מה הסיפור עם האגורה הוא אומר לרבי תראה אני לא נולדתי עשיר עבדתי מאוד קשה בשביל כל אגורה כשבאים לבקש ממני כסף אני רוצה לדעת אם בן אדם מעריך את האגורה, כל אלו שבאו לבקש כסף זלזלו באגורה אתה לקחת את זה אמרת תזכה למצוות, הבנתי שאתה מבין מה זאת אגורה אז בשביל זה אני מוכן לתת.

דבר נוסף לומדים מהסיפור הוא שצריך להתאים את האור לכלי בזה שההוא לא אמר לו הוא גרם לו לרצות לשמוע זה די עוקצני מה שעשה הרבי שבה וישב ולא אמר כלום שום דבר כאילו הוא התייחס אליו כאל כזה שאין מה להגיד לו

אבל מצד שני הוא בא אליו וישב אצלו ז"א שהיתה לו ציפיה אז הוא שידר שיש לו ציפיה הוא יודע אבל שזה קשה מאוד לעשות את המצוה הזאת ואז הוא לא אומר הוא רק מרמוז. יש תורה גדולה לעניינים האלה מתי אפשר להגיד לבן אדם דברים כדי להגיד לבן אדם דברים, האדם צריך זכות אם אומרים לו משהו זה גילוי פנים לא כך? ואם אין לו זכות ואומרים לו משהו אז זו צדקה ואם בכלל לא מגיע לו, ההפך, לפעמים גם צדקה אי אפשר לתת.

כמה אדם צריך להיזהר לא להיות בין אלה שהם בגדר שאי אפשר להשמיע כל אחד מאיתנו בכמה עניינים הוא בגדר כזה איך אומרים אל תיגע לי בקליפה שלי אני גידלתי אותה 40 שנה נתתי לה אוכל כל יום אל תיגע לי ביצר שלי אני יש לי את הקליפה שלי, מטפח אותה אל תיגע לי בזה.

"בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת "אוי להם לבריות מעלבונה של תורה" מי שומע את הבת קול? הנשמה שומעת ומעוררת את הבן אדם להילחם, לא נחרבה ירושלים אלא בגלל שפסקו ממנה אנשי תוכחה כשהפסיקו להוכיח אחד את השני נחרבה ירושלים

ז"א שכולם היו בגדר שאי אפשר להשמיע להם ולמה אי אפשר להשמיע לבן אדם? עכשיו אנחנו מטפלים בחלק של הבן אדם שלא רוצה לשמוע ולמה הבן אדם לא רוצה לשמוע?

תלמיד : גאווה

הרב : גאווה - "אם כל חטאת", הגאווה היא אם כל חטאת.

תלמיד : הוא תמיד חושב שהוא בסדר ואחרים לא בסדר

הרב : גאווה מתוך בושה גם לפעמים הוא לא יכול לראות את האמת מול העיניים, מה כזה אני? כזה גועל נפש? אל תראה לי שאני גועל נפש.

תלמיד : יש כאלה שיכולים לקבל דיכאון מזה.

הרב : כן נכון להישבר.

תלמיד : אז בשביל מה זה טוב?

הרב : ממש רחמנות על הקליפה.בן אדם לא רוצה לשמוע בגלל הגאווה שלו שלא יגעו לו בנקודה ואז הוא נשאר בלי תיקון ומה יותר גרוע? בשביל זה הבן אדם צריך להתפלל כל יום לשם יתברך שלא הוא ולא אף אחד מעם ישראל יהיו בגדר כזה שאי אפשר להשמיע לו כל עוד שבן אדם אפשר להשמיע לו סימן שיש לו סיכוי, סיכוי לתיקון שלו ויש אנשים שמוכנים כאילו לשמוע אבל זה חיצוני כן באמת אני אחשוב על זה אבל בפנים הם לא מסכימים עם מה שאמרת להם, יהי רצון שכולנו נהיה ברי שמיעה אם לא מושלמים שקשה להיות מושלם שלפחות תהיה לנו המעלה הזאת.

רבי יצחק מוורקי שסבל מאישתו בגלל שפגם בדיבור

הרב רבי יצחק מוורקי זצ"ל סיפר שכשהיה צעיר סבל מאישתו שציערה אותו ועשתה לו עוגמת נפש אבל הוא סבל ושתק. אחרי כמה זמן הוא ראה שהיא מצערת גם את המשרתים שלו אז הוא לא ידע מה לעשות האם להעיר לאשתו על זה כי אולי על צער של אחרים אסור לו לשתוק והוא לא יכול למחול כמו על צער של עצמו. טוב, החליט לנסוע אל רבו הרב דוד מלילוב לשאול מה לעשות.

הוא היה סובל מאישתו. על זה שסבל מאישתו היה מוחל, היה אומר כפרת עוונות מה לעשות היה שותק אבל כשהוא ראה שגם המשרתים סובלים ממנה אולי הוא צריך להגיד לה בכל זאת? אז מה קודם למה? להגן על המשרתים בפניה או שלום בית? תלמיד: קודם שלום בית.

הרב: ומה עם המשרתים? מה הם אשמים שהיא מתנפלת עליהם? איך אפשר לשתוק שהיא פוגעת באנשים אחרים? בואו נגיד ככה כל מיני סיבות חיצוניות אפשר לחיות בלעדיהם אבל אם אין שלום בין בעל ואשה אי אפשר לחיות.

בלי משרתים אפשר לחיות, מי אמר שצריכים משרתים? הוא צריך לשתוק או לא? בקיצור הוא הלך לרב שלו לשאול אותו מה הוא צריך לעשות.

כששמע את הדברים, אמר הרב דוד מלילוב לרבי יצחק: "מה תאמר לי? אמור לעצמך". רבי יצחק לא הבין מה הכוונה של רבו עד שאחרי כמה זמן למד שהבעש"ט אמר שאם אדם פוגם בבחינת המעשה, אז נגרם לו צער מהבהמות ומהמשרתים שלו ואם אדם פוגם בדיבור שלו יש לו צער מאישתו וכל מיני אנשים שמצערים אותו בדבריהם ובקללותיהם, ואם פוגם במחשבה שלו יש לו צער מבנים ואם אדם זכה ותיקן את כל הבחינות: מחשבה, דיבור ומעשה הכל נהפך לטובה. ואז הוא הבין את מה שאמר לו הרב שלו שהכל תלוי בעצמו.

ועל העניין הזה אמר אחד הצדיקים שכתוב "נפש כי תחטא ושמעה קול האלה" שאם אדם חוטא אז הוא שומע קללות מאישתו ומשאר בני אדם.

חזק העניין הזה אז איך הולך הפגם? אם אדם פוגם בבחינת המעשה נגרם לו צער מבהמה ועבדים שלו כי הם בעשיה. הבהמה, עושה מעשים והמשרתים עושים מעשים.

זה בעשיה, ואם אדם פוגם בדיבור שלו יש לו צער מאישתו וכל מיני אנשים שמצערים אותו בדבריהם ובקללות. כפי שהוא פוגם בדיבור ככה פוגמים עליו בדיבור מקללים אותו צועקים עליו משפילים אותו הבוס, השכנים כל מי שיש, ואם פוגם במחשבה שלו יש לו צער מבנים, למה דווקא בנים?

הטיפות של המוח הילדים נמשכים ממוח האב, בקיצור, אין דבר סתם אין שום צער בא לאדם סתם בלי חשבון בלי שהוא עשה משהו בודאי כשאנחנו, מצערים אותנו אנחנו רק רואים את הצד הזה שמצערים אותנו, לא רגילים לחפש מה אנחנו לא בסדר ככה טבעו המקולקל של האדם אבל ע"פ האמת לא יכולים לצער בן אדם בשום דבר אם לא מגיע לו משהו מזה אם הוא לא עשה איזה משהו שמגיע לו ולא סתם כל דבר לפי מה שעשה, כל דבר לפי מה שעשה,

אז הרב הזה ענה לו קצר מאוד לא ישב איתו שעה ולא חצי שעה ולא דיבר איתו דרשות כלום מה אמר לו, "מה תאמר לי? אמור לעצמך!". זהו, שלח אותו.

הרבי מרדומסק שחסידיים הכתירו אותו לרבי

החסידיים של הרב רבי שלמה בעל "תפארת שלמה" מרדומסק הכתירו אותו לרבי. אבל דעתו לא היתה נוחה מזה שהכתירו אותו, החסידיים שלו הכתירו אותו לרבי והוא לא היה מבסוט מזה.

פעם ביום טוב באו אליו הרבה חסידיים אז הוא גער בהם ואמר להם מה אתם רוצים ממני? הרי אמרתי לכם כבר כמה פעמים שאני לא רבי ולא צדיק! אבל החסידיים לא הלכו, אחד החסידיים שהיה תלמיד חכם זקן אמר לרבי, שהחסידיים הם הרוב והרבי הוא אחד. והחסידיים אומרים שהרבי הוא רבי ומנהיג הדור, וידוע ש"יחיד ורבים - הלכה כרבים". יחיד שאומר דבר מסוים ורבים אומרים דבר שונה, הלכה כרבים.

אם כן, אמר החסיד על פי דין הרבי מוכרח לעשות מה שהחסידיים אומרים. אמר לו הרבי: נכון, אתה צודק. זה מה שאמר דוד המלך עליו השלום בתהילים: "אתה ידעת לאולתי ואשמותי ממך לא נכחדו, אל יבושו בך קוויך ואל יכלמו בי מבקשיך" ופירוש הפסוק הוא: אתה ריבוננו של עולם אומנם יודע את איוולתי ואשמותי, שאני לא חכם ולא צדיק, אבל בני האדם לא יודעים את זה, והם אומרים "רבי הושיעני!" ולשיטתם הם צודקים שהרי "יחיד ורבים - הלכה כרבים", אבל בבקשה ממך ריבוננו של עולם: "אל יבושו בי קוויך ואל יכלמו בי מבקשיך".

אומר הרבי מאחר שזה נכון "יחיד ורבים הלכה כרבים" והרבים באו אליו והכתירו אותו לרבי והם סומכים עליו שהוא יעזור להם אז הוא מתפלל לה', אם זה ככה, אז לפחות ריבוננו של עולם תעזור לי שלא נתבייש, שנוכל לעזור להם באמת.

חסיד שירד מנכסיו והרבי מגור הורה לו לא לבקש עזרה

אחד מחסידי הרבי מגור ירד מנכסיו והתייעץ עם הרבי אם לבקש עזרה מקרובי משפחתו אך הרבי לא הסכים

למה הרבי לא רצה? או כדי ללמד אותנו בטחון בשם ושלא יבטח בנדיבים או שאין לו זכות או מאיזו שהיא סיבה. אנחנו היינו אומרים בן אדם, לא עלינו, אין לו פרנסה ויש לו קרובי משפחה עשירים יזכה אותם ויבקש מהם אם הם יתנו לו למה לא? 'עניי עירך קודמים' הם מחוייבים לעזור לו לפני שהם עוזרים לאחרים 'עניי עירך קודמים' עניי משפחתך קודמים לאחרים.

הרבי לא הסכים והחסיד השתומם וחזר לביתו בצער ומצבו נשאר כשהיה
היית אומר בטח בשם 'הבוטח בשם חסד יסובבנו' נתן לו ברכה והשם כבר ימציא לו פרנסה אבל אתה רואה שהרבי גם לא נתן לו ברכה, לא נתן לו לבקש כסף המצב שלו לא השתפר.

המשיך החסיד לשאול את רבו בעניין אך הרבי תמיד ענה לו שלא יבקש עזרה מהם
קודם כל בן אדם צריך לדעת אם הוא מתייעץ עם רבי כמו הרבי מגור שהיה רבי קדוש, בודאי הרבי רחמן ורוצה את טובתו ובודאי הוא לא יעמיד אותו בניסיונות קשים מדי מה שהוא לא יכול לעמוד ובודאי אם הרבי אמר לו לא פעם אחת ועוד פעם ועוד פעם יש סיבה בודאי לדבר, לא? סתם הוא יגיד לו? קודם כל צריך לדעת שלא סתם אמר לו לא, מה הסיבה אנחנו לא יודעים יש עניין של אמונת חכמים.

אצל החסיד בבית גדל העוני ואשתו לחצה עליו כן לבקש מהם עזרה
עכשיו זה כבר לא רק הוא דואג לפרנסה כבר אין מה לאכול לילדים לאישה, איך אפשר לסבול דבר כזה? מי יכול לסבול דבר כזה לא עלינו, וכנראה שאין מאיפה לא עבודה לא פרנסה לא עיסקה לא להיות עבד בשכר כלום.
יכול להיות מצב כזה? לא עלינו יכול להיות מצב כזה לא מפה ולא משם ואישתו לוחצת אותו מה היא תעשה.

שוב פנה האיש לרבי ושאל בעצתו וכשהשיב לו הרבי בשלילה אמר החסיד שאין לו ברירה והוא מוכרח לבקש עזרה מקרובי משפחתו אף על פי שהרבי לא מסכים לכך. פנה לקרובי משפחתו והם סייעו לו ביד נדיבה וסיפקו לו כל מחסורו
מה רע?

לאר מכן חלה מאוד והבין שמחלה זו באה לו מכיוון שלא שמע בעצת הרבי ורצה להתנצל בפניו אך לא יכל לנסוע לרבי מגור כי מחלתו החמירה
בכל זאת עשה נגד מה שהצדיק אמר לו אז מה היה יכול לחשוב? זה בגלל זה. נכון?
שלח החסיד את חברו לרבי מגור שיתנצל בשמו ויבקש מהרבי שיעזור עליו רחמי שמיים.
כשהגיע חברו לרבי מגור ומסר לו את ההודעה אמר הרבי
מה אמר?

שיש מיקרים שאדם מגיע למצב שנגזרת עליו מיתה אך משמים מרחמים עליו והופכים אותו לעני ש'עני חשוב כמת' וזה מה שקרה לחברך וכשלא שמע לעצתי הפסיד חברך את ההזדמנות שניתנה לו משמיים. כשהגיע החבר אל החסיד החולה כבר לא היה החולה בחיים.

הלך, עכשיו יש פה כמה שאלות, כנראה פה הרבי ברוח קודשו ראה שהעניות הזו היא לטובתו ואם היה לו את הכח לראות את זה לא יכול לגזור להתפלל שתבטל הגזירה בדרך אחרת?

אולי היה אומר לו לעשות תשובה אולי היה אומר לו להצטער באיזו דרך אחרת ואם יש לו כזה כח הוא לא יכול לבקש מהשם יתברך ברחמיו האין סופיים בשביל האישה בשביל הילדים לרחם עליו?

לפעמים נגזר על בן אדם - 'הקדוש ברוך הוא גוזר הצדיק מבטל הצדיק גוזר הקדוש ברוך הוא מקים'

תלמיד: סתם, כל אחד שבא הוא גוזר?

הרב: זה לא אמרנו, אבל אמרנו שיש דבר כזה, מתי כן? מתי לא? מה יש תקציב בשמיים? קודם כל היות שהעולם הזה הוא עולם זמני אז יבוא הזמן של כל אחד בד"כ ללכת לעולמו וגם סה"כ הכסף שבן אדם מרוויח סה"כ הבריאות שבן אדם מקבל זה גם מוגבל אם היה אפשר לגזור הכל חופשי,

אז היינו גוזרים שכולם יחיו לנצח וגמרנו כולם יהיה להם פרנסה כולם יהיו בריאים כולם הכל יהיה להם בסדר, אז העניין הזה ש'הצדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים', אולי הוא פתוח לכל דבר, מצד שני ראינו כבר בסיפורים אחרים שאם הצדיק גזר איזו גזירה לא מתקבלת על הדעת מוגזמת שלא מגיעה ע"פ דרך הטבע וכול', אז אח"כ או שהוא שילם בחייו או שקרובים שלו שילמו על זה,

זה לא דבר פשוט גזירה שצדיק גוזר זה לא דבר פשוט, ברכה הוא יכול לברך כי ברכה על תנאי יכולה להתקבל, יכולה לא להתקבל גזירה הוא מכריח אז צדיק לא יכול לעשות מה שהוא רוצה להכריח את הקדוש ברוך הוא בכח,

העניין של ברכה זה גם עניין של קידוש השם בן אדם אין לו ילדים הולך לאיזה צדיק מברכים אותו נהיה לו ילדים אחרי ששנים לא היה,

זה קידוש השם אם הצדיק מכון לקידוש השם ולא לקידוש עצמו אלא לקידוש שם שמים זה קידוש השם ז"א שמיד מרויחים מזה בגזירה זה הולך כנראה ע"פ הדין וזה לא דבר פשוט אבל כן אני רוצה שתדעו שזה תלוי לאן הצדיק פונה לאיזה בחינה הוא פונה בהשגחה. זה תלוי איפה הצדיק פונה כמו שתלוי איפה אדם פונה כלפי שמים ז"א אדם יכול להגיד לו 'ריבונו של עולם תראה אני בחור טוב מגיע לי ככה וככה' ז"א הוא תולה בזכות עצמו הוא יכול להגיד 'ריבונו של עולם תשמע לא מגיע לי שום דבר תרחם עלי' אז הוא פונה לרחמים, לא לזכות, 'ריבונו של עולם אני לא שווה כלום אבל סבא שלי היה צדיק תרחם בזכותו' אז זה זכות אבות, תלוי במה אדם תולה ולאן הוא פונה.

כן, יש כאלה שמתוכחים עם הקדוש ברוך הוא חושבים שמגיע להם ככה וככה 'ריבונו של עולם חזרתי בתשובה אך אין לי פרנסה עכשיו' איזה מן דבר זה? כן, יש אנשים עם כל מיני סגנונות, תמיד צריך לבקש רחמים רבים, רחמים אין סופיים 'ריבונו של עולם תרחם עלי, תראה, מה אני אעשה?

אני פונה אליך תרחם עלי, לא מגיע ליי באותו צורה כמו שאדם פונה עם התפילה שלו לבחינת רחמים לבחינת הדין או לכל מיני בחינות שהוא מעורר, כמו שמעוררים מלמטה מעוררים עליו מלמעלה, אם הוא פונה מבחינת דין אז גם אליו פונים מבחינת דין מלמעלה כן, מגיע לך אז בא נבדוק אם מגיע לך, טראך טראך - לא מגיע לו כלום, אתה צריך לשלם חובות, ככה זה.

גם הצדיק שהוא מתפלל עבור משהו יכול לפנות לרחמים אין סופיים מעל לטבע מעל לכל החשבונות כדי שיהיה קידוש שמו יתברך וזה הפניה הגבוהה ביותר, הוא יכול גם כן לפנות למדרגות יותר נמוכות, אה תראה נגזר לו ככה מה נעשה תרחם עליו, מה נעשה במקום,

אולי יש איזה תקנה, לו אין תקנה אז הוא צריך להיות עני, למה דווקא עני? אולי יכול להיות לו בעיה אחרת או משהו אחר?

זה גם תלוי איך הצדיק פונה למעלה כי הצדיק הוא העו"ד של הקלינט שבא אליו, יש עו"ד ויש עו"ד. אחד יכול לבכין ולא יענה, אחד יגיד איזה דברי חכמה איזה דברי חן ויענה, ישעשע את השם יתברך כמו שמובא "נצחוני בני - נצחוני", ודברים מהסוג הזה, דווקא אחד יבכה וזה לא יעזור לו, אחד יהיה שמח, מבסוט, בטוח שהשם מועיל לו, יועיל לו בתמימות כזאת זה יפעל לפעמים התמימות לא תעזור.

תלוי גם בעת רצון, יש עת רצון, אין עת רצון, כל מיני ענינים. לכן הצדיקים צריכים לדעת איך לכפר על זה גם כן איך גם יכולים לדעת, 'הנה הבן אדם הזה הוא כזה וכזה אתה יודע, ריבוננו של עולם, מה הוא מעולל, איזה פעולות הוא עושה אבל אתה יודע גם כן שפה ושמה יש לו איזה משהו טוב בזכות זה תעזור לו' אז זה יכול גם כן לעורר את הענין.

צדיק נסתר שבא לרבי מרוזין ודיבר איתו ביחידות

לרבי מרוזין הגיע אדם עני וביקש לדבר איתו ביחידות. ביקש הצדיק שימתין לו מעט. תלמידי הרבי ראו בהדרת פניו של העני כי הוא אדם מיוחד וביקשו לשמוע את שיחתם שבוודאי לא תהיה פשוטה, החביאו בארון שהיה בחדרו של הרבי אדם שיוכל להבין את השיחה

תכף נמשיך, מה יש לנו פה, את הרבי מרוזין. הרבי מרוזין היה קדוש עליון היה עובד את השם בגדלות גם בגדלות ממלכות, בגדלות גשמית, היה לו ארמונות וסוסים מפוארים ומשרתים וכלי כסף וזהב. על פי רוב הצדיקים היו עניים, והוא עבד את השם דווקא בגדלות.

מה יותר קשה לצום לשם שמים או לאכול לשם שמים? לאכול לשם שמים יותר קשה. לוקחים בן אדם והוא גם עשיר מופלג וגם צדיק אמיתי, זה דבר גדול מאוד הוא מעלה את כל החומריות לעבודת השם שלא לדבר על זה שכל הזמן מקטרגים עליו האנשים תראה זה מלא כסף זה צדיק זה? וכל זה.

אם הוא עני אז כולם שמחים תראה איזה צנוע בקושי יש לו מה לאכול ככה.

תלמיד: גדול הניסיון של העושה מהניסיון של העוני.

הרב: כן, נכון. אז זה הסיפור של הרבי מרוזין. עכשו הגיע אליו איזה איש אחד והוא אמר לו להמתין כבר האנשים שמו עין עליו שהוא נראה כנראה משהו מיוחד והחליטו לשים מרגל בתוך הארון איפה שהם יודעים שידברו ביחד.

מה דעתכם על הדבר הזה, עזות או הם צודקים? כבר מצינו בגמרא שנכנסו תלמידים אצל רבותיהם גם לבית הכסא וגם לבית המיטות וכשתפסו אותם אמרו 'תורה היא' צריך ללמוד, באמת גם בבית הכסא יש הלכות,

גם בענין ההוא יש הלכות בכל דבר יש הלכות שצריך ללמוד, אבל זה עזות קצת, בכל זאת, עזות דקדושה. ויש שאלה אחרת וכי הם לא ירגישו בו שהוא בתוך הארון שמה?

אז נשאלת השאלה האם צדיק מרגיש כל דבר ויודע כל דבר? לא, אפילו אבותנו הקדושים שהשם רצה להסתיר מהם דבר הסתיר מהם לא חייבים לדעת הכל ולא יודעים הכל ולא רואים הכל למרות שבסיפורים אנחנו רואים אותם בגדלותם שבדיוק הרבי ראה ברוח קודשו איזה מקרה שהיה או עתיד להיות, האם בכל רגע הוא היה ככה? לא ידוע.

אבל כנראה שלא עומדים באותה מדרגה כל רגע וגם יש כל מיני סיבות למה לא לעמוד באותה מדרגה כל רגע וגם יש כל מיני נסיונות ויש כל מיני ענינים, לפעמים יש זכות, לפעמים אין זכות לפעמים ככה, לפעמים ככה לא כל הזמן רואים אותו דבר יש מדרגות.

על כל פנים הם הטמינו פה מלכודת לרבי ולאיש הזה לראות מה יהיה ולקחו דווקא אחד חכם ולמדן כדי שיוכל להבין מה שידברו. היה להם שכל להתאים את האור לכלי.

כשנכנס האיש העני לחדר הרבי התחיל לדבר עם הרבי דברי תורה נשגבים בניגון ובהתלהבות בו בזמן היה הרבי מעשן טבק

תראו בספור כמה פרטים חשובים בעבודת השם אפשר לדלות מכל סיפור הכי פשוט. אז קודם כל הרבי הכניס אותו לחדר מיוחד וסגר את כל החדרים מסביב, כנראה שהוא ידע מי האיש הזה ולא רצה שישמעו בכל זאת.

שתים - הרבי עישן את הטבק שלו גם הבעל שם טוב היה מעשן. היום אומרים שהעישון מזיק לבריאות וזה נכון כנראה. אבל אצל הצדיקים היה להם עבודה בענין הזה, לעלות את הניצוצות מהדומם והצומח לדרגות גדולות יותר, כמו שהחסידיים גם נהגו לשתות,

היום היו אומרים שהם אלכוהליסטים, ואז שתו אבל לא שתו כדי להיות בהמות שתו לשמוח בעבודות השם ולהתרומם ובהחלט האדם הפשוט צריך להיזהר מעישון ושתייה וכל הדברים האלה כי היצר יגיד לו 'בוא תהיה חסיד, בוא תעשן, תשתה' ואח"כ הוא לא יצא מזה.

יש אנשים שהיו בתוך התאוות האלה ואח"כ זכו לחזור בתשובה ובאיזה תקופה למדו תורה והיו 100% ואח"כ עוד פעם נפלו בסמים בסוף נשארו גם לומדי תורה וגם עם סמים וזה דבר קשה ביותר וזה לא קדושה, בהחלט לא קדושה.

צריך להיזהר. אבל אצל אלה קדושי עליון זה משהו אחר, כמו שאמרנו זה דבר לא טוב אבל אצל הצדיקים כל דבר זה עבודת השם והם מייחדים יחודים ועושים כל מיני בירורים בעניינים האלה.

העני התחיל לדבר עם הרבי דברי תורה נשגבים בניגון ובהתלהבות בו בזמן היה הרבי מעשן טבק

מה הענין הזה של לדבר בניגון ובהתלהבות? ההתלהבות בעבודת השם זה דבר חשוב ביותר זה שורף את כל הקליפות כשבן אדם מתחמם באש של התורה, באש של הקדושה אין גדול מזה, ולכן הבעש"ט היה מברך את הילדים תמיד 'שיהיה לך לב חס', לב יהודי חס.

כשהלב חס העמלק לא יכול על היהודי, אפילו אם הוא עושה שטויות או טעויות. אבל זה חשוב ביותר הענין הזה הענין של ההתלהבות דקדושה. והענין של הניגון או-הו... הניגון, יש סודות הכי עליונים שיכולים להיות, לא בכדי בבית המקדש היה ענין של ניגון ושל שירה וכל זה, וההיכל של המוזיקה ליד היכל התשובה וכו' וכו'.

והחסידים והרבי'ס במיוחד העלו את הענין הזה של הניגון לדרגה הגבוהה ביותר של עבודת השם. זה לא סתם איזה ניגון כמו שמנגנים היום כל מיני רעש כזה שרק מלשמוע את זה אפשר למות, אלא זה היה ניגון מהנשמה והסודות האלה ילכו ויתגלו בדורנו בחזרה כל סודות הניגון וכו' זה יתגלה, זה עוזר הרבה לעבודת ה' ואנחנו מתקדמים לכוון הזה. טוב.

העני גמר לומר את דברי התורה וכל אותו זמן עמדו שניהם

זה בכלל מענין למה היו בעמידה ולמה לא ישבו? עמידה - מובא בקבלה זה ענין של השפעה, של זכר, הזכר עומד, וישיבה זה נוק' בחינת מקבל לכן זה הסוד שבתפילה יש זמנים שעומדים ויש זמנים שיושבים תלוי אם צריך למשוך שפע או לקבל את השפע זה ענין של עמידה.

אז שניהם עמדו. עכשיו מה הענין הזה שצדיקים נפגשים ומדברים דברי תורה, בשביל מה זה טוב? מה זה מוסיף? אפשר לדבר דברים אחרים, דברי תורה זה דברי תורה בסדר דברי קדושה ולא דווקא דברי תורה או על מצב הדור, כל מיני עניינים שצדיקים צריכים לכוון. זה מובן אבל להגיד דברי תורה מה הענין בזה? נניח צדיק נסתר מספר לרבי כמה עניינים דחופים. אז ברור שענין של דברי תורה זה דבר חשוב מאוד וגם מבטל את הגזרות וגם מוריד אורות ומוחין דקדושה וגם מחבר בין האחד לשני וגם מצווה ללמוד ביחד ויש חשיבות לכל שניה של צדיקים כאלה שלומדים תורה, זה יכול לעשות את הפעולות הכי חזקות, גם הם הסתירו בתוך דברי התורה שלהם כל מיני עניינים, אז זה לא סתם שדברו דברי תורה.

כל החדר התמלא מריחו הטוב של הטבק שעלה כקטורת

כמו שהיה בהיכל הקודש הקודשים שהיו מקטרים את הקטרת היה מתמלא כל ההיכל קטורת.

העני החל לדבר בסודות תורה והאיש שהתחבא בארון התחיל לא להבין כלום מדבריו

זה דבר גדול, הרי אומרים תורת הנסתר וסודות ורזי תורה -אומרים למה לא מגלים רזי תורה? מה הרבנים האלה הצדיקים האלה שומרים לעצמם את הסודות בואו נגנוב מהם את הסודות נשים להם טייפ נסתתר בארון אז כבר אמרו רבותנו שסוד זה דבר שאין לו לאדם השגה בו לאדם הרגיל גם אם תגיד לו את הסוד הוא לא יבין אותו וצריך הכנה אז הם יכלו לדבר והוא יכל להיות שם בארון מאה שנה גם לא היה מבין שום דבר כלום. אז זה מה שיש, לא הבין כלום.

לאחר שסיים את דבריו שאל את הרבי אם הוא יודע מי המקור של דברי התורה שאמר לו והרבי ענה לו שאלו דברי צדיק נסתר מסויים ונקב בשמו. ענה לו העני עכשיו אני יודע שהרב הוא צדיק הדור לכן אספר לרבי מה שקרה לי

פה הרבי נשאל ע"י הצדיק הנסתר של מי הדבר תורה שהוא אמר, הוא דיבר שעה, והרבי אמר לו שזה של הרבי הזה והזה מזה הבין הצדיק הנסתר שהרבי מרוזין הוא גדול הדור, מה הקשר? יש לכם רעיון?

מזה שהוא זיהה שהדברי תורה שייכים לצדיק הזה והזה פלא לא?

תלמיד: מי? ההלך הזה הבין שהרבי מרוזין הוא גדול הדור?

הרב: כן, מזה שהוא זיהה שהדברי תורה שייכים לצדיק הזה והזה, פלא לא?

תלמיד: רבי נחמן אומר שצדיק הדור מעלה את כל התפילות וכל התורות של שאר הצדיקים הרב: מעלה אותם והוא יודע אותם או מעלה אותם בהיותו צדיק הדור באופן בלי לדעת הא מה אתה אומר?

תלמיד: יכול להיות שאם יתקש לדעת אולי היה יכול לדעת

הרב: רבי נחמן אומר כשצדיק הדור מעלה את כל התפילות, תאר לך, מסכן, אם הוא צריך לשמוע את כל התפילות שלנו ולהעלות אותם, יקח לו הרבה זמן להעלות את כל זה אז איך בכל זאת

תלמיד: אולי אפשר להגיד כמו שכתוב כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני. מה זה בשביל חנינא? בשביל שעושה חנינא. כל צדיק יש לו את הצינור שהוא מקבל ממנו את השפע אז אם הרבי ידע מאיזה צינור ירד השפע הזה אז מסתמא רק גדולי עולם צדיק הדור יודע את כל הצינורות. כל אחד מאיפה הוא מקבל את השפע שלו הרב: מעניין מאוד.

תלמיד: כל העולם בשביל שעושה חנינא בני, בשביל שעושה חנינא

הרב: אבל עכשיו באמת נשאלת השאלה בעקבות מה שאתה אמרת האם באמת צדיק הדור יודע את כל התפילות של כולם ומעלה אותם בעבודה מכוונת ספציפית אן עצם היותו צדיק הדור התפילה שלו עולה יחד עם התפילות של כולם עולות איתו בלי שהוא יודע כל תפילה של כל אחד?

פרצופים שמלבישים חיצוני את הפנימי אז אותו דבר התפלות שהן יותר חיצוניות הן מלבישות את התפלות הפנימיות, הכל עולה ולמשל כשהאדם עושה כונות של האר"י, למשל, אז הוא בעצמו מעלה את העולמות יש לו כח להעלות את העולמות הוא רק מכוון והשם עושה את העבודה, אנחנו יכולים לעשות את העבודה ככה?! אני חושב פה במקרה זה הוא ידע למי זה שייך מאיפה הוא ידע אולי היה לו קשר איתו, אולי הוא היה למעלה שהתורה הזאת ירדה והוא ראה לאיפה זה הולך?

גם מי שיש לו השגה בעולמות עליונים אז הוא רואה איפה זה הולך, כל דבר וגם יש ענין שאפילו בלי השגה הזו חוש הריח הרוחני ההבנה של איזה גוון יש לתורה, כן, מי מסוגל

להוריד דבר כזה אם הוא מצד ימין אם הוא מצד שמאל אם הוא קו אמצעי, ראש, תוך, סוף לאיפה זה שייך.

בכל זאת נניח היום גם אנחנו אנשים פשוטים יכולים לדעת, כן, זאת התורה של הרב הזה, זו התורה של הרב הזה, זה אמר הרב ההוא בטח, בכל זאת הגדולים מכירים אותם אני לא יודע מה היה גדולתו אם הוא היה מפורסם הצדיק ההוא, הצדיק ההוא שהוא זיהה את תורתו, אולי הוא כן היה מפורסם על כל פנים לפי זה הוא קבע כנראה שזה לא היה דבר פשוט כי אחרת כל אחד היה יודע וכל אחד היה גדול הדור, כנראה שזה לא היה מפורסם. **ענה לו העני עכשיו אני יודע שהרב הוא צדיק הדור לכן אספר לרבי מה שקרה לי: הייתי תלמידו של המגיד מקוז'ניץ ולאחר שנפטר הרבי מקוז'ניץ הצטערתי מאוד כי לא העליתי בדעתי איך אסתדר בלי רבי שידריך אותי**

זה מעלה או זה חיסרון הרבי שלו המובהק עמד למות ומכל התלמידים והחסידיים הצדיק הנסתר הזה הצטער על זה הכי הרבה ובכה הכי הרבה ולא יכל לסבול איך הוא ישאר בלי הרבי שלו, לא עלינו, זה מעלה או זה חיסרון?
תלמיד: זה מעלה

הרב: היום היו אומרים זה אדם תליתי, מה הוא תלוי בצדיק הזה? ואם הצדיק ילך לעולמו אז הוא כבר לא יכול לחיות? זה תלותיות. אתה אמור שזה מעלה, זה ביטול אתה אומר? ביטול, התקשרות

תלמיד: 'אבי, אבי, רכב ישראל' כך כתוב באלישע

הרב: מה אומרים פה באגף הזה?

תלמיד: מקור השפע שלו

הרב: מקור השפע שלו?

תלמיד: אוהב אותו

הרב: כל הזדמנות רוחנית שיש לאדם לעלות ולתקן בזכות צדיק בזכות רב אפילו בזכות חבר טוב זה הארה משמים ששולחים לו ואם ההארה הזו מסתלקת זה חסר, אין מי שימלא את החור, כמו שאומרים 'על מה חרבה ירושלים?.. שפסקו ממנה אנשי אמנה'

אם היה אנשי אמנה לא היה נחרב העיר לא היתה נחרבת העיר כל יהודי ויהודי שזכה לאיזה... קל וחומר לרבי צדיק קדוש כמו המגיד מקוז'ניץ מי ימלא את מקומו? וזה עוד חסיד מובהק שלו, תלמיד שלו, הכל הוא יונק ממנו, הכל לומד ממנו פתאום הוא הולך זה יתמות, אמנם הרבי גם למעלה ידאג להם כמו שהארי ז"ל גם אמר לתלמידים ולמהרח"ו שהוא יתגלה אליהם, אם בחלום, אם בהקיץ

ומצד שני זה לא אותו דבר כמו יום יום לדבר אז הוא בכה ולא יכל להתנחם זאת אומרת שהוא היה מאוד מאוד קשור, מאוד העריך את הרבי שלו, מאוד אהב אותו, מאוד, מאוד היה קשור אליו

תלמיד:

הרב: כן, לא יכל לסבול שהתלמיד שלו הלך

כי לא העליתי בדעתי איך אסתדר בלי רבי שידריך אותי

היום אנשים אומרים 'אני רוצה להיות חופשי שאף אחד לא יגיד לי מה לעשות' ופה הוא בכה איך ישאר בלי רב ומנהל זה הבדל המדרגות, כן, גם אפשר לאמר שזה לא קל לקרוא בספר זה קל להגיד, כן, דבר כזה שהוא מצטער על הרבי שלו להיות ליד רבי גדול באמת כל הזמן ולהיות מתבטל בפניו זה גם נסיון לא קל, זה לא קל.

**אז אמר לי המגיד לך למקום מסויים ושם תחפש אדם מסויים ונקב בשמו, ותגיד לו שאני
גוזר עליו שילמד אותך תורה**

אז אנחנו רואים שהחסידי לא יכל לסבול שהרבי שלו הולך בכה, בכה, בכה, מה אמר לו
הרבי? תלך לאיזה עיר פלונית ויש שמה אחד שילמד אותך. מה זה עוזר? למה שלח אותו
דווקא לשם? זה לא הרבי הוא בוכה על הרבי שלו מה הוא שולח אותו לרב אחר?

תלמיד: שהוא ישלח אותו לרבי

הרב: מה אתם אומרים?

תלמיד: שיהיה לו משפיע חדש

הרב: שיהיה לו משפיע חדש. וזה יהיה כמו הרבי מקוויניץ?

תלמיד: הרע במיעוטו

תלמיד: רבי חדש שמתאים לאותו בחור

הרב: אותו בחור?

תלמיד: אותו צדיק.

תלמיד: הוא ישלח אותו לרבי מרוזין

הרב: לא אלמן ישראל, דור הולך ודור בא ככה זה, אז כנראה שהרבי ידע שהצדיק ההוא
החדש הוא מתאים לו, לשורש נשמתו, אז זה לא הרבי עצמו זה פתח, כן. טוב,

ותגיד לו שאני גוזר עליו שילמד אותך תורה

גזר עליו, יעני הוא בדרגה שיכול לגזור עליו אי אפשר לגזור על כל אחד, נכון? אז כנראה
שהוא באמת היה איזה בחינת המשכיות שלו, איזה בחינת השפעה, מהצינור שלו.

**המשיך העני: לאחר ימי האבל עשיתי מה שציווה רבי והלכתי למקום שאמר לי וחיפשתי
את הרב שבשמו נקב רבי ואמרו לי שאין שם רב בשם זה אין ובכל זאת המשכתי לחפש
אותו**

מה אתם חושבים, הרבי טעה?

תלמיד: הוא היה עני.

הרב: אבל קדוש. יש איזה קדוש פה? מה אתה אומר?

תלמיד: הוא היה צדיק נסתר.

**שהיתה לי אמונת חכמים ברבי וחיפשתי בכל מקום עד שאמרו לי שיש אדם בשם זה אך
הוא לא רבי אלא הוא ראש חבורת פרחחים. ביקשתי לראות אותו כי רבי אמר לי את שמו
המדוייק ובאמת הוא היה ראש החבורת פרחחים וכשראיתי אותו נבהלתי מהמחשבה
שיהיה לי רבי כזה**

הא, תארו לכם, כזה פרחח כזה, ראש הפרחחים. נסיון. הרבי אמר ככה והוא מצא ככה מה
עושים?

**אחר כך חשבתי שאולי הוא צדיק נסתר אז הוא מתקרב אליו אז אמרתי לו רבי באתי
ללמוד ממך תורה והוא וחבריו התחילו ללעוג לי**

אז קודם כל כאן קצת יש פה איזה נקודה, אתה יודע, ללמוד מזה משהו הוא הולך לבדוק
האם ההוא הצדיק שהרבי שלו אמר עליו אז הוא הולך ושואל אותו לפני כולם אם הוא
צדיק גלוי אז בטח שהוא לא ראש הפרחחים של הכפר אם הוא ראש הפרחחים של הכפר אז
איך זה טוב שהוא שואל אותו לפני כולם אם הוא נסתר? אז הוא לא יענה לו, יצחק עליו.

איפה השכל הא? אז גם לשאול שאלה צריך שכל, צריך לדעת איפה, צריך לדעת מתי. יש
כאלה אנשים שאני מכיר שתמיד שואלים את השאלות הלא נכונות, במקום הלא נכון, בזמן
הלא נכון ולא מבינים למה עוקצים אותם אבל עוקצים אותם כי מגיע להם.

צריכים לדעת איפה לשאול, מתי לשאול, איך לשאול, נכון? לפני מי, לפני מה, מתי, איפה, זה צריך להכניס חזק לראש. טוב אז הוא צחק עליו:

הוא וחבריו התחילו ללעוג לי

עכשיו בואו נחשוב בענין הזה של צדיקים נסתרים, כן, מצד אחד הצדיק הנסתר הוא צריך להיות נסתר, צריך תחפושת טובה מצד שני יש בזה איזה ריח לא טוב שצדיק כזה נסתר עושה צחוק ברחוב עם אנשים, שותה יין חושבים שהוא איזה מקולקל יש בזה חילול השם, בכל זאת הוא יהודי איך זה מסתדר?

תלמיד: צריך הסתרה ממש גדולה כדי להסתיר שמה.

תלמיד: כנראה שיש שמה הרבה אנשים שמבינים, אם הוא יסתיר מעט יכולים לתפוס אותו, להרגיש בו אבל כשהוא מסתיר בצורה כזו, בהתלבשות כזו, אז אף אחד לא יחשוד אותו אפילו.

הרב: אמר פה מישהו, מה אמרת תגיד בקול רם

תלמיד: הרווח מזה שהוא נסתר זה יותר גדול מחילול השם.

הרב: הרווח של הפעולה שלו הוא גדול מהנזק, כנראה שהרווח כל כך גדול שהנזק הזה, זה מה יש. לכל דבר יש מחיר מה אפשר לעשות? כמו שאומר פה חברנו, היה צריך להסתיר את עצמו טוב טוב אולי ככה בדרך כזו למשל אחד שהוא רואה שחבורת שתינים והוללים אולי חוץ מעבודות סודיות שהוא עושה, כן, שהוא מתפלל בסתר, ועושה דברים, חצות לילה

ודברים כאלה כדי להקים שכינה מעפרה גם יכול פה ושמה לזרוק להם איזה מילה ולהחזיר אותם בתשובה שהם יקבלו ממנו כי ממישהו אחר הם לא יקבלו אין איזה מגע איתם ככה הוא מחיה אותם, מעלה אותם, היו דברים מעולם: מסופר גם על הרבי בונם מפשיסחא שהיה הולך גם כן לכל מיני מקומות כאלה, מסבאות ומקומות כאלה והיה מחזיר בתשובה, היו חושדים אותו שהוא לא בסדר,

חלקו עליו המתנגדים בהתחלה בגלל הענין, הזה היה קדוש עליון, רק שהיה הולך לתקן אותם אז בודאי שיש לזה מחיר, לכל דבר יש מחיר גם להיות צדיק גלוי יש לזה מחיר. טוב, הלאה:

הוא וחבריו התחילו ללעוג לי הרגשתי מושפל

זה נובע מזה שלא היתה לו את הדרך הנכונה לשאול את השאלה

אמרתי לו בשקט שהמגייד מקו'ניץ שלח אותי אליו וגזר עליו ללמד אותי תורה באוזן, זה כבר לחש לו, הוספתי לומר לו שאני לא עוזב אותו בלי שילמד אותי. הוא התחיל להתרחק מהחבורה והלכתי אחריו לפתע אמר יש איזה מקום נטוש בלי נפש אדם לך לשם ותחיה שם כל זמן שאני חי כל ימי חייו של הצדיק הזה, הפרוע, אני אבוא לשם כל לילה באמצע הלילה ואלמד אותך וגם אדאג למזונותיך בתנאי שלא תצא משם ודע שגם לא תראה שם נפש חיה אם אתה מסכים תגייד מהר כן אן לא. כך אמר הנסתר

מה אתם אומרים על זה? הבנתם את התנאים?? שיהיה בתוך החורבה שמה, יקבל אוכל, כל עוד שהרב שלו הזה חי הוא צריך להיות שמה, אסור לו לצאת, הוא ילמד אותו כל יום, כל לילה בחצות. מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: היתה לו דבקות של תינוק לרבי ההוא

הרב: זה בכל זאת חיים מנותקים מכל העולם, אסור לו לצאת מהחורבה לא מניין, לא כלום, חגים, הכל לבד שבתות לבד מה עם אישה מה עם ילדים?

תלמיד: בוחן אותו

הרב: בוחן אותו או שזה אמיתי?

תלמיד : זה גם אמיתי, הוא בודק עד כמה הוא אמיתי
תלמיד : צדיק נסתר, להגיע לצדיק שבהסתרה גדולה צריך גם כן להיות בתנאים לא
שגרתיים

הרב : יש לזה מחיר אתה אומר.
תלמיד : לקבל ממנו את ההסתרה
תלמיד : אם הרבי שלח אותו לשם כנראה שהוא יודע, כנראה שהוא ילמד אותו, כנראה לא
הרבה זמן, למסור לו כמה דברים
תלמיד : כנראה שזה חשוב.

תלמיד : להוא, לרבי הצדיק הנסתר יש לו שתי פנים יש לו את הפן הגלוי ויש לו את הפן
הנסתר והוא לא יכול, הוא היה היה חייב, אם אתה רוצה לקבל ממנו זה רק בצד הנסתר
שלו. בשביל זה צריך את החורבה ההיא ואסור שהוא יצא משם כי אחרת הוא יקלקל לו את
כל העבודה שלו

הרב : בטח כולכם הייתם מוכנים להיכנס לחורבה הזאת נכון?
תלמיד : לא.

הרב : אתה לא היית מוכן? אתה היית מוכן?
תלמיד : כן.

הרב : נו תחשבו, באופן תיאורטי כל אחד היה רוצה, באופן מעשי - מה אתה אומר שמה?
תלמיד : גן עדן במקום כזה.

הרב : גן עדן אה? בלי עול משפחה, בלי כאב ראש, מביאים לך אוכל, לא צריכים לעבוד
בשביל מה דרש ממנו את זה? בגלל מה שאתה אמרת שהוא פחד שהוא ילך ויגלה אותו? מה
זה בעיה טכנית? אין בעיה טכנית ללמד אותו כל חצות לילה והביתה ובמשך היום הוא
עובד, הוא עושה, בעיה לסדר לו איזה סדור? אולי יש משהו יותר עמוק? מה? אתם הייתם
בכלל פעם במקום סגור בלי לצאת כמה ימים?

תלמיד : זה לא קל, אפילו שמקבלים ידע רוחני ומעשים רוחניים זה מאוד קשה להיות לבד,
סגור באיזה שהוא מקום לבד בלי שום אף אחד, אני חושב שאפשר לנצל את זה לטובה אם
יש שם ניצול לטובה הוא יכול לפתח שיחה די טובה עם הקב"ה.
תלמיד : זה מביא אותו להרבה דברים : מצד אחד דורש ממנו ביטול, צריך לדור נדר כזה
גדול

הרב : צייק צ'אק במקום להחליט

תלמיד : משנה לו את כל אורחות חיו, משנה לו את כל התפיסה הרגילה של החיים שלו זה
פותח פתח ללימוד, לשכוח את כל איך שהוא חי עד היום ואת מה שהוא רגיל לעשות דברים
זה יוצר לו חלל ללימוד חדש.

הרב : בשביל מה הוא צריך להיות בחורבה כל היום ולכל ימי חיו מישהו יכול להתחייב על
דבר כזה? ואם הוא יחיה מאה עשרים שנה הוא יחכה מתי ימות כדי שיצא מהחורבה? מה
הענין הזה? עד עכשיו הוא גם היה בקדושה הוא היה תלמידו של המגיד מקוזניץ אז מה
הולך פה?

תלמיד : הוא אומר לו '... אחרי שהרב שלך נפטר אתה צריך להשפיע, ואם אתה רוצה להיות
עבד - אז ככה זה עבד'
הרב : יש עניין שנקרא...

תלמיד: צדיק נסתר אז ככה הוא חי, כמו עבד - בתוך הקליפות ולא בתוך הקדושה, אז אם הצדיק צריך להיות ככה סגור אז כדי להבין את התורה הוא גם היה צריך להיות ככה, סגור בתוך עצמו מבודד מכל הסביבה.

הרב: מפני שלושה דברים אין נכנסים לחורבה, מפני?

תלמיד: מזיקין, חשד ומפולת.

הרב: יפה מאוד, מזיקין, חשד ומפולת והוא אמר לו להכנס לחורבה ולא לצאת משם. ודאי שאם הוא מתחיל לגור בחורבה היא כבר לא חורבה אז היא בית, זה כבר בית שם. זה לא אקראי כזה שהוא נכנס, נו? יש ענין שבנאדם צריך להתחבר לצינור שלו 24 שעות ביממה וזה שונה אם אדם מחובר לצינור שלו 20 שעות, 10 שעות, 5 שעות, 4 שעות גם בלימוד וגם במעשים וגם בדמות הזאת שאדם לובש, אדם לובש דמות מסוימת

למשל בן אדם הוא צריך להיות פוסק הלכה אז הוא צריך להיות 24 שעות פוסק הלכה. תראה את הרבנים הגדולים יש להם יום ויש להם לילה? יכולים לשבת לחשוב על מה שהוא אחר? כדי שכל הזמן הידע יהיה מחודד הם כל הזמן לומדים, כל הזמן, אין רגע אחד, וגם צריכים להיות נגישים לשואלים אותם וגם צריכים להיות דוגמא ו-אוהו!

זה לא פשוט זה בענין של פוסק, למשל, ואם זה מקובל אלוקי כזה קדוש כמו הרב פתיא או כמו קדושים אחרים שהיו הבבא סאלי וכו' הרשב"י, הם נכנסו לצנור שלהם באופן מובהק 24 שעות, הרשב"י לא היה רשב"י 10 שעות ביום ואח"כ היה מישהוא אחר היה כל הזמן.

עכשיו כשעוסקים ברזי תורה בענינים כנראה גבוהים לא סתם הוא שלח אותו לצדיק הנסתר הזה שהיה מאוד נסתר, לגמרי, מי יודע איזה תורות נוראות היו לו, כן, אז הוא היה צריך להיות מנותק מכל מגע עם העולם מכל השטויות והבלים וראיות ומחשבות והדברים הרגילים של האנשים, במה עוסקים אנשים? בפרנסה? רבים עם האישה? בעיות הילדים? השכן ירק עליו? זה קלל אותו? הבוס הרגיו אותו? יש לו 'אובר', צריך כסף? כבוד שלו? במה עוסקים אנשים ביום יום? רחמנא לצלן,

אז אם אדם קדוש בא במגע עם אנשים כאלה זה מוריד אותו. עכשיו הצדיק הזה הלך לשם לעלות הלאה הוא קיבל מהרבי מקוויניץ עכשיו הוא צריך כנראה הוא בזכות הבכיה שלו ושהיה חשוב לו כל כך שהרבי הולך זכה לאיזה פרס רציני שאחרים לא זכו אז הוא גילה לו את הענין וזה צריך ולהבדיל גם כן, זה לעומת זה,

למשל, בן אדם שמנגן באיזה כלי, נגן מעולה מקצועי הוא כל החיים שלו עם הכלי הוא מנגן 14 שעות ליום, ככה הנגנים הגדולים 14 שעות כינור גם כשהוא לא מנגן הוא עם הכנור גם בלילה הוא הוא חולם על הכינור, ככה זה.

כל דבר מובהק זה דורש מהאדם התמסרות מוחלטת זה כלי צריך להיות כלי זך, נקי, לקבל את כל זה כנראה הצדיק הנסתר הזה גם כן הוא עסק בהתבודדות והתבודדות יש לה כת, כח עצום

ז"א שיכול להיות שהמשפיע החדש שלו, כן, רצה שהמושפע הכלי שלו החדש הזה יתחבר לצינור המתאים הוא נסתר והוא איש כזה שמתבודד וכל זה אז הוא גם דורש מהתלמיד שלו אותו דבר יש פה דבר גדול זה דבר של הנהגה חשובה מאוד הרי הקשר בין צדיקים לתלמידים זה בחינת קומה שלמה ראש - תוך - סוף לא יכול להיות שיש צדיקים שנוהגים בדרך מסוימת והתלמידים שלהם נוהגים בדרך אחרת אז הם לא תלמידים שלהם.

אם הרבי הוא איש עבודה והוא איש כזה וכזה אז התלמידים גם אותו דבר. אם הוא איש מתבודד נותן דגש או אם הוא גיבור אז גם התלמידים גיבורים תסתכלו, תראו, תסתכלו על הרבנים של הדור ותראו מי הם ומי התלמידים והולכים בדרכיהם של הראש כמו שהגוף

הולך אחרי הראש ומי שמשנה את אורחותיו מאורחות הראש אז הוא כבר לא שייך לצינור הוא מתנתק הולך לכוון אחר.

זה הסוד של 'בן ישי בראשי' זה הסוד של אלה שמרדו בדוד מי שמורד במלכות חייב מיתה כי הוא רוצה להיות מלך במקום המלך אז נפסק לו החיות וכו' וכו' זה דברים עמוקים זה לא סתם שנתן לו איזה נסיון קטן תשמע אתה רוצה להיות צדיק בוא תשב בחורבה נראה אותך יש בזה הכשרה, טוב, מה ענה לו כן או לא?

עניתי לו שאני מסכים לתנאים האלו ובלבד שילמד אותי

גם הקטע פה של המהירות, כן, תגיד עכשיו כן או לא זה כן ענין של נסיון, כן, ז"א לפעמים יש עת רצון בנאדם בא מבכיין חצי שעה על הצרות שלו אתה מתפלל לשם, שהשם יעזור לו, נותן לו ברכה הוא ממשיך לבכות על הצרות שלו הוא מפסיד את הברכה אם אתה באת למישהו ואתה מאמין שהברכה שלו - ברכה אז תפתח את הידיים לקבל את הברכה, תשתוק, אומרים לך עת רצון בן אדם מקלקל את העת רצון שלו אז גם פה הוא עשה לו עת רצון, קודם כל, כל העולם לא ידע,

חשבו שהוא שיכור שהוא פרחח ובזכות המגיד מקוֹזיניץ נפתח לו פתח לדעת שהוא צדיק נסתר אבל הפתח הזה כהרף עין עכשיו תענה כן אתה מוכן או לא - לא מוכן נסגר, שלום, לך מפה נגמר הסיפור זה גם כן הזמן של הבחירה מתקצר לשניה אם אדם ימסור את נפשו או לא גם כן שמלחיצים מישהוא על השניה רואים מה יש בפנימיותו, 'לא אני צריך לחשוב', 'נלכה ונתייעץ עם נשותינו'

כל מיני דברים כמו שהיה עם האר"י וכו' זה שהאדם פותחים לו פתח שיתפוס את הפתח יש כאלה שבאים לשאול 'איפה אני אגור?', 'מה אני אעשה?' אתה אומר לו אתה תעבור לגור בירושלים אז מתחיל להגיד זה קשה איך אסתדר אז אח"כ הוא מתעכב כמה שנים אם היה תופס מיד היה מזמן בירושלים וכן הלאה טוב אז הוא אמר כן הוא מוכן למדנו בחורבה כמה שנים, כמו שאמר הצדיק הנסתר, וכמו שהוא אמר כך היה הוא היה בא באמצע הלילה מלמד אותי עד הבוקר ומביא לי אוכל עד שהגיע זמנו להסתלק מהעולם. אמרתי לו מה יהיה איתי עכשיו? מי ידאג לי?

מה הועיל לו באמת? קודם הפסיד את הרבי מקוֹזיניץ ועכשיו הפסיד את הצדיק הזה ווהוא ענה לי לא לדאוג כי מעכשיו אין לי עוד צורך ברב נעשה כבר עצמאי

שאלתי אותו איך אוכל להכיר את צדיק הדור? מעניין והוא ענה לי שכשצדיק הדור ישמע את דברי התורה שלמדתי מהצדיק הנסתר, ידע מי אמר אותם וינקוב בשמו
הוא נתן לו את הסימן, לא סתם הוא ידע מזה!
מה היה לו חשוב לשאול ממנו מי צדיק הדור, שיתן לו סימן בשביל מה? ואיך אמר לו שלא צריך רב עכשיו? הרי כתוב עשה לך רב?
תלמיד: זה כבר ראייה רוחנית של בן אדם
הרב: בשביל מה הוא צריך לשאול אותו דווקא בעניין הזה איך הוא ידע מי הוא צדיק הדור?
תלמיד: יש פה עיבור-יניקה-מוחין הוא היה ה-י וזה היה ה-ה עכשיו היה צריך להתכלל ב-ה' הסופית...

הרב: בשביל מה הוא שאל אותו? מה זה חשוב? לא רק זה אלא שאנחנו רואים לפי הסיפור שהוא אחר כך הלך לבדוק אנשים לראות מי צדיק הדור. הוא הלך לרבי מרוזין, נכנס אצלו דיבר דברים. שעה וחצי דיבר איתו ואח"כ אמר 'עכשיו אני יודע שאתה צדיק הדור'. ז"א שהוא הלך לבדוק מי צדיק הדור לא סתם שאל.

תלמיד : צדיק הדור זה הצינור של המשיח והצינור הזה של גאולה מושלמת מסביבו מתרכז סביבו והוא העיקר אפילו שהוא עצמאי זה בידו
הרב : מה אתה אומר שם?
תלמיד :
הרב : אבל הוא אמר לו שהוא לא צריך רב?
תלמיד : לא בתור רב, בתור צדיק הדור כי זה מה שנשאר לו
תלמיד : הוא עכשיו בתור ספירה עצמאית הוא עצמאי לעצמו והוא צריך להיות מחובר לכל הספירות של כל ה...
הרב : מה אתה אומר?
תלמיד : 'עשה לך רב וקנה לך חבר'
הרב : מה זה היה מעניין אותו מי צדיק הדור? אם הוא באמת הגיע ל.. קודם כל תבינו אם הוא אומר לו אתה לא צריך עכשיו לרב סימן שהוא הגיע למדרגה כזו שאין לו ממי לקבל אם לא הוא היה שולח אותו תלך לרב פלוני כמו ששלח אותו המגיד מקוז'ניץ
תלמיד : אולי הפוך?
הרב : ההיפך יכול להיות שאם הוא יקבל ממישהו אחר זה יקלקל אותו.
תלמיד : אולי הפוך?
הרב : רגע, יש עניין שאדם צריך לדעת ממי הוא מקבל תורה, 'אם הרב נראה כמלאך השם צב-א-ות תורה יבקשו מפיהו', אם לא אז לא. הוא קיבל מהרבי מקוז'ניץ וקיבל מהצדיק הזה שהיה כנראה בדרגה עצומה, עבר הכשרה של כמה שנים בחורבה הזו וקיבל וקיבל, עכשיו הוא אומר לו אתה לא צריך יותר רב. למה אמר לו את זה? מכיון שלא היה איזה צינור מתאים כנראה בכל העולם להשפיע עליו בתור רב.
תלמיד : בשביל זה הוא צריך את צדיק הדור להשפיע עליו
תלמיד : הפוך הוא יהיה המשפיע
הרב : זה מענין שני העניינים האלה מנוגדים, מצד אחד הוא אומר אתה לא צריך יותר לרב ומצד שני, הוא שואל אותו אז מי צדיק הדור? אולי הוא חשב שהוא צדיק הדור?
תלמיד : לא
הרב : אלא?
תלמיד : ריבוי המשפיע הוא יקח עוד צינור
הרב : מה, צריך להשפיע לצדיק הדור?
תלמיד : כדי שהוא יהיה צינור שהוא ילך לעולמו אז מי יהיה? הרי אין..
הרב : מי שישפיע למי?
תלמיד : זה שזכה, זה שהיה בחורבה
הרב : הוא ישפיע לצדיק הדור! ?
תלמיד : לא ישפיע הכוונה היא
הרב : אם הוא צדיק הדור הוא המשפיע לכל הדור
תלמיד : אז מי יהיה צינור אחריו, שהוא ילך לעולמו הרי אין?
הרב : אחרי מי?
תלמיד : אחרי זה שהיה בחורבה הרי אין צינור
הרב : אין לו צינור לקבל ממנו?

תלמיד : כן, הרי בגלל זה הוא אמר לו שאתה לא צריך רב כי אין צינור, אז מה יקרה שהוא ילך לעולמו מי יהיה אחריו? לא יהיה שום צינור חלילה! אז הוא צריך שמישהו יהיה אחריו צינור

הרב : אתה טוען שזה שהוא היה בחורבה הוא יותר גדול מצדיק הדור?

תלמיד : לא יותר גדול זה לא קשור לגדולה, זה צינור שאם יש...

הרב : למה זה קשור?

תלמיד : פתיחת צינור נוסף, המשך.

הרב : מי יפתח למי? אני לא מבין אותך

תלמיד : זה שהיה בחורבה - יודע שהוא צריך צינור

הרב : אבל צדיק הדור הוא גדול ממנו הוא צדיק הדור

תלמיד : אז מה הוא מכיר את כל הגוונים?

תלמיד : כן, עובדה שהוא ידע של מי החידושי תורה

תלמיד : אז למה הוא לא אמר לו שצדיק הדור יהיה הרב שלו?

הרב : הוא לא אמר לו

תלמיד : למה בדיוק?

הרב : למה זה שאלה אחרת אבל אל תמציא תאוריות לא נכונות.

תלמיד : זה כמו השבטים שכל אחד יש ראש צינור הנשיא של השבט אבל יש את ה'ראיס' הגדול.

הרב : מה אתה אומר?

תלמיד : הוא עכשיו נהיה משפיע הוא נהיה רב בעצמו.

הרב : משפיע למי?

תלמיד : הוא ראש בעצמו. ואם תהיה לו בעיה הוא לא ידע מה לעשות אם יש איזה בעיה אז

כל הראשים יתאחדו

הרב : מה כבודו אומר?

תלמיד : יכול להיות שכהוא זה היה לו ספיקות לגביו?

הרב : לגבי מי? למי היו ספיקות? למי? תסביר

תלמיד : זה שהיה בחורבה שקיבל מהצדיק הנסתר כהוא זה לא היה לו ספיקות לגבי

הצדיקים אבל עכשיו כשהוא בא והוא נתן לו סימן עכשיו הוא אומר לו 'עתה ידעתי' עכשיו

אני יודע כהוא זה לא ידעתי היה לי ספיקות לגביך אבל עכשיו...

הרב : אבל מה זה מעניין אותו מי צדיק הדור? בשביל מה הוא שאל את זה?

תלמיד : זה עוד שאלה עכשיו

הרב : זה מה ששאלנו בשביל מה הוא שאל את הרבי שלו הנסתר סימנים לדעת מי צדיק

הדור?

תלמיד : צריך...את הקדושה

תלמיד : כי כל השפע צריך לעלות דרך צדיק האמת דרך צדיק הדור

הרב : מצד שני הוא אמר לו אתה לא צריך רב

תלמיד : אולי זה נסיון שהוא אומר לו שהוא לא צריך רב

תלמיד : רב ללמוד ממנו אבל את השפע להעלות את כל הצינור ואת כל ה... דרך צדיק הדור

לאיפה אנחנו מקשרים את כל העבודות שלנו - דרך הצדיק צריך..

הרב: זאת אומרת שיש פה הבחן בין רב לבין צדיק זאת אומרת רב אתה לא צריך אתה כבר יודע תורה אתה יכול לפסוק, אתה איש אמת אבל צדיק הדור זה צדיק הדור זה אתה צריך אה!

תלמיד: לעזור לו

הרב: לעזור לו, לתמוך

תלמיד: גם דרך זה שהוא יודע מי זה צדיק הדור הוא יודע למקם את עצמו בגוף הרב: הוא יודע מזה המון דברים - הוא יודע למשל אם צדיק הדור אומר משהו על דבר מסוים צדיקים אחרים שלא יודעים שהוא צדיק הדור חולקים עליו וזה יודע שהוא צדיק הדור הוא יודע איפה האמת בודאי הוא יודע על מי לסמוך

תלמיד: יש גם דוגמא לזה, קראתי באיזה ספר על יוסף ואחיו מה היה הויכוח? יוסף היה אומר להם תמיד אני הצדיק - אלומתי ניצבה

הרב: והם לא מוכנים

תלמיד: והם אמרו לו מה פתאום יש הרבה צדיקים גם אנחנו צדיקים והוא אמר להם 'לא - כל השפע צריך לעבור דרכי והם חלקו עליו בזה ואחר כך כשהם באו והשתחוו לו וראו שבאמת כל השפע עובר דרכו אז הם קיבלו ואמרו שעכשיו אנחנו רואים שבאמת אתה צדיק הדור

הרב: נכון

הרבי מקוצק שאל חסיד מדוע רבו מבקש משיח ולא שבני ישראל יחזרו בתשובה

פעם אחת בא תלמיד של רבי שלמה לייב מלינטשנא, הרב ר' דוד שהיה אב בית דין בקוֹז'ניץ לרבי מקוצק זצ"ל שאל אתו הרבי מקוצק מה שלום הרבי שלו. ואז אמר שהוא אוהב את רבו מאד, אבל הוא לא מבין למה הוא מתפלל תמיד לה' שיביא את המשיח ולמה הוא לא מתפלל שהיהודים יחזרו בתשובה? הרי זה מה שאמר הקב"ה למשה רבינו עליו השלום: "מה תצעק אלי, דבר אל בני ישראל"

הרב מקוצק ידוע כצדיק שעבד את השם במידת האמת במיוחד היה חריף מאד. ויש הרבה אימרות שמייחסים לו. וגם באיזה שלב הוא החליט שהוא לא רוצה להיות רבי בפועל והוא הרחיק מעליו את החסידים והסתגר בחדרו 20 שנה. לא יצא מהחדר שלו.

ייצר הרע יכול גם להשתמש במידת האמת של האדם בשביל להרוס אותו. צריך להיזהר שלפעמים אדם מרב מידת האמת יכול לעבור את הגבול. זה הופך להיות קפדנות יתר. זה אני אומר בשבילנו הקטנים לא בקשר לרבי. בטח היו לו סיבות למה הסתגר. יש באמת מחלוקת בעניין של הבקשה לביאת המשיח.

שכתוב 'שכלו כל הקיצין ורק תשובה מעכבת' ומצד שני, אנחנו אומרים לשם 'השיבנו אליך ונשובה' בודאי שהשיטה של לבקש משיח בכל מקרה יש בה מעלות וחסרונות. ז"א שבמה שאמר הרבי פה יש צדק שאם מבקשים משיח בלי תשובה אז הוא מעמיד להם מלך שגזירותיו קשות כשל המן.

ר"ל, וזה מעורר דינים וקשיים ובינינו זה גם חילול השם. מה זה 6000 שנה ולא לעשות תשובה? לפחות נעשה משהו. לכבוד השי"ת נגמור את הסבב הזה בצורה מכובדת.

ולכן בגישה הזו של תביא משיח עכשיו בלי התחשבות זה התעוררות מלמטה. יש עם זה בעיה. מצד שני העם עייף ורוצה משיח. השאלה למה רוצה משיח? כי קשה לו כי נמאס לו כי מרחם על ישראל כי על השכינה? כי קשה לו שהשי"ת בגלות מה הסיבה?

כמו בכל דבר יכולים להיות כל מיני סיבות אם אדם רוצה משיח לשם שמיים פירושו כדי שיתגלה ייחוד כבודו יתברך. כדי שיכירו וידעו כל יושבי תבל זה טוב. מצד שני כתוב שמי שרוצה להגיע לאהבת השם צריך להגיע לאהבת ישראל

ז"א שצריך לדאוג לצרכי ישראל וצרכי ישראל וטובת ישראל שייעשו תשובה מעצמם שיזכו בזכות לא כמתנת חינם. ולכן אם אנחנו מנסים לחשוב במחשבת הבריאה כפי שהשי"ת חפץ אז זה שאנחנו נעשה תשובה ולכן הרבי פה, כיון נכון מאד. מצד שני כשיש צרות קשות אנחנו לא יכולים לסבול אז גם רוצים משיח שהשם כבר ישלח משיח. אין לנו כח.

גם בזה יש איזו מידת אמת. ואיזו אמונה בכל זאת אבל זה לא כמו שאם נעשה תשובה. אז כדאי לעשות תשובה.

אישה שבאה לרבי מבעלז ואמרה שאם תיוושע תאמין בהשם

אשה אחת באה לצדיק הרב שר שלום מבעלז וביקשה ממנו איזו ישועה שהיתה צריכה, אז אמר לה הצדיק שהעיקר זה האמונה בה', ענתה לו האשה כתוב בתורה קודם 'ויושע' ואחר כך כתוב 'ויאמינו', אז אם תהיה לה הישועה, אז גם תהיה לה האמונה בה'. על זה אמר הרבי "מעולם לא נצחני אדם אלא אשה זו". והאישה השפיעה בדברים שאמרה וקיבלה כל מה שהיתה צריכה.

זה הסיפור, בקצרה. זו גישה שלמה. מה זה? היא צדקה האשה? היא לא צדקה? אמונה בקב"ה זה ביזנס? אם יהיה לי ישועה אני אאמין ואם לא אז לא? זה ביזנס. אז איפה היא ניצחה אותו? ומה פתאום משמייס התחשבו בה ונתנו לה. הרי זה לא דרך היהדות, דרך היהדות נעשה ונישמע. צריך להאמין בשם אם נותן ישועה ואם חלילה לא נותן ישועה. מה אנחנו מי אנחנו מה מגיע לנו? והאם כל מי שקיבל ישועה מאמין בשם? גם זה לא מובטח אדם יכול יירד לו המלאך גבריאל מהשמיים ויגיד זה סתם זה עב"מ אני יודע מה? לא מאמין גם כשיש גילוי פנים היצר מתגבר גם כן יותר חזק. אז איך בכל זאת זה השפיע? יש פה סוד. שנקרא מציאת חן.

האשה אמרה את זה בתמימות ובחן, כשאדם מבקש מהשי"ת בחן, בשובבות לפעמים זה עושה שם השפעה גדולה אפילו יותר ממה שזה לפי הצדק ולפי האמונה ולפי המדרגות "נצחוני בני, נצחוני בני".

אז גם כן כשאדם בא לבקש אפילו אם אין לו זכות אפילו הוא קצת חצוף, אם הוא עושה את זה בחן זה יכול להשפיע ז"א שיש כל מיני דרכים לפתוח את הפתח למעלה לפעמים בבכי לפעמים בשמחה לפעמים באיזו הברקה של דבר תורה, וזה פותח אף אחד לא יודע מראש. תלוי במצב רוח למעלה איך שזה נכנס.

אך כדרך אמיתית של עבודת השם זה לא כך ויושיע ואח"כ ויאמינו. אבל לפי המדרגה של האשה שהראתה שקצת קראה בחומש וגם מבינה משהו, זה עשה נחת כוח הדיבור שלה. וזה השפיע.

אדם שבא לרבי מקוצק וביקש להשיא את בתו

פעם בא יהודי עני לרבי מקוצק ואמר לו שאין לו כסף להשיא את בתו. הביא לו הרבי מכתב לעשיר ר' חיים משה רוטנברג אחיו של בעל 'חידושי הרי"ם' שיתמוך בו כפי יכולתו. קודם כל יש שאלה : באים לאיזה רבי, מה הרבי הוא עובד סוציאלי? מה הוא צריך לדאוג לכל אחד לפרנסה ולמקצוע ולהשיא את הבת ולקנות נעליים? היו רבי'ס שבכלל לא היו מוכנים לשמוע על דבר כזה, רבי'ס קדושים תבוא לשאול אותי רק בענייני עבודת השם. אל תבוא לשאול אותי בענייני גשמיות כלום. לא בריאות לא פרנסה לא שום דבר. מובן שעמך ישראל אם לא יהיה להם קמח איפה יש תורה? נכון, אז בד"כ אומרים או שזו גישה רוחנית הגישה הראשונה - רק ברוחניות תבוא לשאול אותי. או שהגישה הזו של לבוא לבקש ישועות גשמיות זו גשמיות. אז זה נראה דבר הופכי ויש גישה שלישית שהיא מקשרת שגם הגשמיות זו רוחניות. וגם הרוחניות יורדת לגשמיות. בכל דבר צריך לבקש מה זאת אומרת, אם השי"ת לא ישלח מי ישלח? על כל פנים הוא שלח אותם לאח של ה'חידושי הרי"ם' שייתן לו כסף להשיא את בתו. הגיע העני לעשיר שגר בקינצין, ר' משה חיים. העני היה בטוח שיקבל מהגביר את כל הסכום שהיה צריך לחתונה שהרי היה לו מכתב שקיבל מהרבי מקוצק. ר' משה חיים קיבל את העני בסבר פנים יפות ואחרי שקרא את המכתב הביא לעני בערך רובל אחד. ההוא בא מרחוק בשביל שייתן לו את הכל הביא מכתב וזה נותן לו רובל? מה זה? לא היה לו כסף?

העני לא הבין מה קורה כי הוצאות הדרך עלו לו הרבה יותר, וגם טרח מאד להגיע. והעיקר שלתכל'ס, לצורכי החתונה אין לו אף פרוטה אחת. אבל לא עזר לו שום דבר שאמר, ר' משה חיים לא נתן לו יותר כסף. בלי ברירה הלך העני בצער גדול והתחיל לחזור לביתו. ברגע שיצא העני ר' משה חיים הזדרז והכין את כל צורכי החתונה, לקח איתו הרבה כסף הטעין על העגלות ונסע בדרך שהעני הלך כה עד שהשיג אותו ונתן לו את הכל. שאל העני את ר' משה חיים למה גרם לו עגמת נפש בחינם, שהרי בכל זאת נתן לו ביד רחבה.

קודם כל יכול להיות שהוא בכלל נפל מאמונתו. אולי גם קיטרג על הרבי הזה אולי גם קיטרג על הרבי מקוצק. אולי כך אנחנו בטח היינו מקטרגים על כולם. מה הוא שלח אותי לזה וזה גם כן נתן לי רק רובל. ואין לי עכשיו אפילו איך לחזור הביתה. מותר להעמיד עני בניסיון כזה? מותר או אסור אדם לחוץ אתה יכול לעשות ממנו צחוק? הוא צדק פה, כן, עשה לו עוגמת נפש. מה זו עוגמת נפש? עוגמת נפש זה שהוא הצטער שלא קיבל הכסף או עוגמת נפש זה גם שהוא נפל מאמונתו. מי יודע עד איפה זה הגיע. למה עשה את זה ר' חיים?

ענה לו הרב משה חיים את הטעם למה ציער אותו, כי כאשר היה לעני מכתב מהרבי מקוצק, הוא שכח שיש אלוקים בישראל. ובגלל זה רצה להראות לו שיבטח בה'.

ז"א הוא חינוך אותו העמיד אותו בניסיון וחינוך אותו. אבל, זה מסוכן דבר כזה, להעמיד בן אדם לחוץ ועני בניסיון. קרוב לודאי שהוא ייפול. אפילו שהרב ראה שהוא בוטח במכתב ולא בוטח בה'. השאלה מה הנפילה היותר גדולה?

זה שהוא לא בטח בה' ובטח במכתב? בטבע פרוטקציה הרבי אמר הנדיב ייתן. אז הוא בטח בבשר ודם. או שיותר גרוע זה שהוא התעצבן שלא נתנו לו והוא נפל בגלל זה באמונתו. והיה לו עוגמת נפש. מה יותר גרוע? אנחנו לא ראינו אותו אבל תדמינו לכם בטח העני נכנס עם המכתב הרגיש בטוח כזה הנה הרבי מקוצק מאחורי אולי שכח בכלל להתפלל לה' זה היה נראה לו מובן מאליו. זו נפילה גדולה וקשה מאד שאדם יבטח בטבע ובבני אדם וישכח לבטוח בה'.

וזה לימוד גדול שגם אדם למשל הולך לרופא הוא תכף ייתן לי אנטיביוטיקה בוטח ברופא. צריך לרופא אבל לבטוח בה'. כבר ראינו סיפורים. שאדם הולך לרופא והוא אומר לו שיש לו משהו ויש לו בכלל משהו אחר. או שנותן לו תרופה שהורגת אותו.

לא מתאימה, כל יום יש דברים כאלה. סיכומו של עניין לפעמים צדיק יכול לצער בן אדם. ולהעמיד אותו בניסיון ולגרסו לו לנפילה והמטרה היא לתקן אותו. וזה בא בד"כ במצבים כאלה שאין ברירה אחרת. כי הרי הוא יכול היה להוכיח אותו. מה אתה יושב פה עם המכתב מה אתה חושב שזה המכתב? תבטח בה' וזהו ומה היה צריך לשלוח אותו? כנראה שלא היתה לו זכות והוא לא יכל להוכיח אותו.

יש מצבים שאי אפשר להוכיח בן אדם הוא לא יכול לשמוע אז אי אפשר להשמיע. אז רק זה ששלח אותו לדרך אפשר לו אח"כ לבוא התעוררות מלמעלה מבחינת הרב לעזור לו.

ה'אוהב ישראל' שנפל לו העט בעת שבא לחתום 'אוהב ישראל'

רבי מנחם מנדל מליסקה היה תמיד חותם 'אוהב ישראל' ליד שמו במכתבים שכתב. פעם אחת העט נפל לו בדיוק כשרצה לחתום

קודם כל, מה זה הענין הזה שמישהו חותם אוהב ישראל זה טוב או זה לא טוב?
תלמיד: זה טוב אהבת ישראל,

הרב: מה לא טוב בזה?

תלמיד: זה גאווה

הרב: למה גאווה?

תלמיד: מה הוא שונה מהאחרים?

הרב: הוא אוהב את ישראל מה יש?

תלמיד: כולם אוהבים את ישראל אז למה הוא צריך לכתוב את זה

הרב: כי הוא אוהב את ישראל מאד, מרב אהבתו את ישראל

תלמיד: שיש לו אחדות לכל אחד אין לו הבדל בין שומר יהדות או לא

הרב: אז זה טוב שהוא חותם אוהב ישראל או זה לא טוב?

תלמיד: זה טוב, מה המסוכן בזה? שיבדקו אותו,

הרב: הה יבדקו אותו ויקטרגו עליו, האם הוא באמת אוהב ישראל או לא אוהב ישראל?

תלמיד: ואלה שכותבים הצבי הצעיר באלפי ישראל?

הרב: טוב, אוהב ישראל זה מעלה גדולה להיות אוהב ישראל, אז יבדקו אותו, יכולים

לבדוק אותו גם בן אדם וגם מהשמיים יכולים לבדוק אותו, נכון ואם אדם יכתוב את השם

שלו, עניו, אני העניו, יבדקו אותו אם הוא עניו, לא? נו, נפל לו העט מידו, אז מה?

תלמיד: הרב, מחילה הרב למה אברהם כתב אנוכי עפר ואפר, ואני מה, אז אמר מידות דוד

המלך ומשה רבינו ואברהם אבינו, זה ביטול, זה לא להגיד שאני עניו, אני ענו

זה מעלה, אני עפר ואפר אני כלום אני אפס זה לא שאני ענו.

הרב: אז מה אם נפל לו העט מהיד?

תלמיד: סימן שלא צריך לכתוב את זה

הרב: סימן, סימן שמה?

תלמיד: שהוא עייף

הרב: קודם כל שאלה ראשונה, האם בן אדם צריך להתיחס לדבר כזה? יש על זה דיון

בחסידות, אם בן אדם בא לאכול תפוח מברך וזה בורח לו מהיד האם הוא צריך לקחת את

זה או לא, מה הסיבה שזה בורח לו מהיד? יש כל מיני השערות

א. אולי זה ניצוץ בפנים יש ניצוץ חשוב שהוא צריך לעלות, אז הש.ט.ן. לא רוצה שהוא יאכל

אותו, אז הוא זורק לו את זה, שלא יוכל לתפוס, לעלות אותו,

ומצד שני כתוב גם בפנימיות יכול להיות בדיוק ההפך, שאולי יש שמה ניצוץ שלא צריך

לתקן אותו בכלל, לא מגיע לו תיקון, אז לוקחים אותו, והיו חסידים שהיו הולכים למקום

נותנים להם לאכול, במקום כשר, כן ברור, הם היו רואים לפי ההרגשה אם בא להם לאכול

יותר מידי לא היו אוכלים את זה, ולא פעם ראו שבאמת אח"כ היה איזה משהו, בעיה עם

הכשרות, היה משהו בענין הזה,

מצד שני כתוב שאדם ייתן את הדין על כל מה שראה והיה יכול להנות ולא נהנה.

תלמיד: אבל יש את הרב האדמו"ר שנגיד נותנים לו דג גדול וטועם מהדג ואחרים טועמים

אז מה שיאכל הכל עד שישבע.

הרב: לא שהוא ישבע לא צריך לשבוע טוב אני רואה שאתם מערבבים את הדברים טוב קיצורו של ענין: אם נפל לו העט הוא צריך לתת את דעתו או לא? כל מה שקורה זה בהשגחה לא? צריך לתת את דעתו,

תלמיד: כל דבר יש סיבה,

הרב: כל דבר יש לו סיבה, מצד שני אם אנשים קטנים כמונו על כל דבר קטן שנופל או מסתדר או לא מסתדר נתחיל לתת את דעתנו יכולים גם להשתגע צריך להיזהר, צריך להזהר, מצד אחד הכל בהשגחה אבל מצד שני לא להכנס לזה יותר מידי, אם בן אדם לא בעל מדרגה, היה פה אחד אומר לי נתנו לו אותות ומופתים משמים, שהוא צריך להתחתן עם בחורה הזו והזו, זו בת זוגתו, אמרתי מה קרה?

בא מלאך ואמר לך, לא, אותות ומופתים, אותות ומופתים וסמנים מובהקים, התחלתי לשאול אותו מה הסמנים הכל היה דמיונות שום סימנים ושום כלום, נפל לו העט, הוא מרגיש, הוא הלך לשמה כל מיני שטויות, ז"א שבן אדם צריך להזהר שהיצה"ר לא ישתמש בענין הזה של ההשגחה הפרטית כדי להפיל אותו בדמיון, אח"כ הוא יכול להרוס את החיים שלו ושל כולם.

תלמיד: שאם בן אדם אוכל ונופל לו האוכל מהכפית אזי רש"י מסביר אם אוכל נופל והוא אומר האוכל הזה לא מגיע לי אז הוא אומר עכשיו הוא יוצא בבקר לעבודה ורואה חתולה שחורה, אז הוא ממשיך עוד ארבע מטר עוד חתולה אז הוא אומר אז זה גם כן?

הרב: אבל מצד שני, הבעש"ט לימד אותנו כן להסתכל על מה שקורה כהשגחה פרטית,

פעם אחת העט נפל לו בדיוק כשרצה לחתום

הרים את העט ורצה לחתום וקרה לו מכשול אחר ושוב לא יכול לחתום, מה זה?

תלמיד: סימן שלא צריך.

הרב: למה, מה הסימן?

תלמיד: רצו לבדוק אם הוא באמת אוהב ישראל

תלמיד: זה הענין שאותו מכתב של אותו בן אדם לא היה אוהב ישראל אם הוא באמת אוהב כי אם היה אוהב ישראל הכותב לנכתב כאילו הנכתב לא מגיע לו כי לא מגיע לדרגה הזו.

הרב: למה? אוהב ישראל אוהב כל אחד מישראל.

תלמיד: הוא אוהב הכותב אבל הנכתב לא מגיע לו שיקבל את האוהב ישראל.

תלמיד: הוא כתב את המכתב לישראלי או לגוי

הרב: לא יודע, אני עוד לא קראתי את זה, אנחנו הולכים שלב, שלב, קיצורו של ענין זה נשנה פעמיים, שהוא לא יכול לחתום מה הצדיק צריך לעשות עם זה.

תלמיד: צריך לחשוב על זה.

הרב: מה לפשפש במעשיו?

תלמיד: אולי הוא לא אוהב בדרגה שהוא צריך לאהוב.

הרב: נפל קצת מאהבת ישראל שלו, וכבר התואר הזה לא הולם, וברור שאם בן אדם צדיק באמת, כותב כל הזמן חותם אוהב ישראל והוא עוד חי, סימן שהוא באמת אוהב ישראל, הוא לא היה כותב דבר כזה אם לא, נכון, אתה לא בדרגה הזו כנראה, אבל אם בן אדם באמת אוהב ישראל וכותב את זה, לא יהיה לו שום נזק, אבל פה הנה עובדה פעמים הוא בא לחתום לא הולך לו, אז מה יעשה? יפשפש במעשיו, נכון או לא? אז מה הוא עשה?

ידע הצדיק שזו השגחת השם והצטער מאוד מכיוון שאחז באהבת ישראל והנה יש פגם

בדבר

מה אתם אומרים על זה? מי שנופלת לו העט אז הוא יתחיל לבכות ולעשות תשובה? צדיקים, הם עושים תשובה על כל דבר קטן מספיק להם סימן קטן, "די לחכימא ברמיזה", סימן קטן הם כבר עושים תשובה, וישר יודעים גם למה מאיפה זה בא,

התחיל הצדיק לבדוק ולפשפש במעשיו אך לא ראה מדוע דבר כזה יכול לקרות לו

הא? מה זה אומר?

תלמיד : יגעת ולא מצאת אל תאמין

הרב : מה זה אומר אם בן אדם מפשפש ולא מוצא אולי לא פשפש טוב, או אולי פשפש טוב ולא נתנו לו למצוא, שכן אדם מפשפש במעשיו כדי שיתגלה לו באמת מה הוא עשה לא טוב, צריך גם זכות לענין, לא? אם רוצים להסתיר ממנו משמים. כדי שלא יתקן, כי אין לו זכות, יכולים להסתיר ממנו, מה כל אחד יפשפש במעשיו וישר הוא ידע איזה עוון הוא עשה?

תלמיד : אם הוא היה צדיק והוא לא שם לב שהוא פגע במישהו, כן, אז גם הוא יפשפש במעשיו והוא לא שם לב הוא לא ימצא את זה כי הוא היה צריך לשים לב בדקויות, הרב : והוא לא שם לב בדקויות, מה יעשה עכשיו הצדיק? יתענה? שאלת חלום? מה?

תלמיד : יש לו כמה פתרונות יש תענית דבור, תענית אוכל?

הרב : כבר מלבישים עליו תענית חכו, אולי הוא לא עשה כלום, מסכן מה עשה הצדיק עכשיו? רבותי מה עשה? תיקון כרת? 84 תעניות? מה עשה?

תלמיד : הצדיק עכשיו ממשיך לבכות מה יעשה?

תלמיד : עד שימצא אם זה סימן מהשמים

הרב : הוא צריך להפסיק לכתוב אוהב ישראל זה הענין? רגע אחד רבותי הוא חוזר על זה פעמים כבר, הוא אומר שאם נפל לו העט זה הסימן שצריך להפסיק לכתוב אוהב ישראל לא יותר מזה, זה פתרון טכני זה יראה, טוב בסדר אבל למה הוא צריך להפסיק

תלמיד : עד שיגיע למסקנה למה אח"כ ימשיך

הרב : ובינתיים הוא הפסיק, מה עשה עכשיו הצדיק הזה?

תלמיד : המשיך לבכות,

הרב : **הצדיק שאל את בני המשפחה**, מה שאל אותם?

תלמיד : אם הוא פגע במשהו,

הרב : איך בבני ביתו? 'עניי ביתך קודמים', לא? קודם כל אדם יותר קל בקלות שיפגע במשהו בבית מאשר במשהו מבחוץ כי בחוץ כל אחד נזהר להיות נחמד, בבית יכול להיות שהוא פגע, באחד הילדים, פגע באשתו, בחותנת, אני יודע, לא שם לב ליבו גס בהם, הוא לא שם לב, אבל זה לא מה שהוא שאל אותם, רבותי, הוא שאל אותם שמא העליבו הם את מישהו

תלמיד : כי הוא אחראי עליהם.

הרב : פה זה דבר גדול, הוא ודאי בודאי שהוא בעצמו לא פגע באף בני הבית, כי הוא כבר עשה, הוא פשפש במעשיו, עכשיו הוא בודק אם מצאצאיו מבני משפחתו לא יצאה איזה תקלה, אם יצאה תקלה הוא מרגיש שהוא אחראי על זה, האם זה נכון ככה לחשוב?

הרב : זה דרגה גבוהה מאד, אבל זה נכון?

תלמיד : ודאי הוא אחראי מה הוא אחראי? יש להם בחירה

תלמיד : הוא בעל הבית אם הילדים קטנים אז הוא עליהם

הרב : ואם הם לא ילדים קטנים?

הרב : הם מעל גיל 13 יש להם בחירה מה הוא אשם בזה?

תלמיד : בית זה גוף אחד הוא אחראי

תלמיד: פוקד עוון אבות על בנים ועוון בנים על אבותם פעם כתוב שני כוונים על שלישים ועל רבעים.

הרב: קודם כל הצדיק מרגיש עצמו אחראי על כל דבר גם אם משהו מהשכונה פגע במשהו, הוא אומר אם היה לי מספיק זכות, אז כולם מסביבי היו צדיקים, שהייתי מתקן את כולם גם את אנשי השכונה, וגם את אנשי המדינה כולם היו בסדר, אין לי מספיק זכות, אני אשם, הוא הראש לא? מה אתם חושבים בני הבית פגעו במשהו?
תלמיד: כנראה שכן זה יסתבך עוד יותר זה לא יכול להיות כ"כ פשוט אם הם פגעו זה יגמר מהר.

הצדיק שאל את בני המשפחה שלו מה הם עשו ואם פגעו במישהו וגילה שבא אליהם מישהו עם לבוש משונה הביתה וביקש לראותו ובני הבית לא ארחו אותו

הרב: הא הא הא הא תראו איזה דבר, איזה דרגה, העט שלו נופלת פעמים מהיד והוא יודע שזה לא סתם, מתחיל לפשפש לא מצא, כי הוא לא עשה כלום, אז ראה שבני הבית לא בסדר, מה הענין הזה כ"כ חמור, שלא נתנו לו להיכנס אל הצדיק, תלמיד: מי שצריך את עזרתו ובא לצדיק, צריך לתת לו, ולא לדחות אף אדם.
תלמיד: אולי הצדיק היה יותר מידי עמוס הוא קיבל קהל 22 שעות ואפילו את השעה אחת לא ישן, לא שלא רצו
תלמיד: אוהב ישראל זה ללא גבול.

הרב: אבל מה הוא אשם? מה הוא אשם בזה?
תלמיד: אולי הם חשבו בני הבית שאולי הם עושים את רצונו ולא חשבו שהם לא עושים את רצונו

הרב: ההנהגה, קודם כל הדבר הזה שאסור לאף אחד להרחיק, בן אדם מצדיק, אף אחד היחידי שיכול להרחיק בן אדם מהצדיק זה הצדיק עצמו, אם יש לו איזה שיקול דעת, למה להרחיק אותו, מאיזו שהיא סיבה, לפעמים יכול להיות סיבה, אבל לא בני הבית ולא העוזרים ולא התלמידים אף אחד אסור לו להרחיק בן אדם, זה למנוע טוב מבעליו, יכול להיות בן אדם שהוא עומד שניה לפני ההתאבדות, בדיוק הוא הגיע לצדיק, תחנה אחרונה לפני שהוא קופץ, ולא רואים עליו בכלל, דוגמא, יכול להיות מקרה כזה, ראו בן אדם שעומד לפני, תיכף הוא הולך לזרוק את הכובע, הוא תיכף הוא הולך לעשות איזה עבירה, הוא שבור, אולי הוא בא מרחוק, אולי אין לו מה לאכול, אולי הוא בא לבקש צדקה, אולי הוא ימות אולי מישהו אחר ימות מי יקח על עצמו את האחריות? אף אחד.
אסור להרחיק אף אחד, לפעמים היום באים אנשים מכל הארץ, יכול לבוא בן אדם חילוני, שלקח לו שנה להחליט להגיע וזה הזדמנות לנשמה שלו, התיקון שלו, שיעשה תשובה שיתקרב שיתחזק יבוא איזה אחד יגיד לו, לך מפה, אה, הוא יכול הצאצאים שלו וכולם על הראש של זה שהרחיק אותו, כל העוונות שלו, וכל העברות שלו, אולי מפגישה אחת, מברכה אחת, מראה אחת, היה מתקן אותו.

מה זה צחוק, זה דבר חמור ביותר, כבר ראינו אנשים שמפגישה אחת חזרו בתשובה, מפגישה אחת לקחו על עצמם לתקן את עצמם, אולי זה עת רצון, אז מי הם בכלל? ופה לפי הרמוז בסיפור הם גם עשו ככה, כי ראו אותו שנראה כזה, לא בסדר עם לבוש לא בסדר, אני יודע מה, איש פשוט, קבצן משוגע, אני לא יודע מה, לא נתנו לו להכנס.
תלמיד: בן אדם כזה יבוא ויגיד הרב אוהב ישראל.

הרב: כל בן אדם שבא לרב שמקבל ציבור, היחידי שיכול לדחות אותו זה הרב, אף אחד אחר לא, יכול להיות שבאמת הוא קבל 22 שעות בן אדם, ואין לו זמן לנשום, אז הוא יגיד

לו: אדוני, הרב לא יכול יותר, תחכה, תבוא מחר, תיתן את השם שלך יברכו אותך, משהו קח זה תן לו זה, בדיוק, אי אפשר ככה סתם לזרוק אנשים. אוי ואבוי, **הצדיק הורה לתלמידיו לחפש את האיש ולהביא אותו אליו. הם חיפשו אותו בכל העיר ושמעו שהוא נכנס לאיזה מקום שלא יאה ליהודי להיות בו** הא, מה יגידו עכשיו? טוב שזרקנו אותו, תראה איפה הוא הלך לא? ככה היינו אומרים, אנחנו, הא מה אתם אומרים?

תלמיד: הרב הזכיר לי משהו, על בן שלמד בישיבה, ושם ראש הישיבה אומר זה לא מתאים לו, ורב אחד צעק על ראש הישיבה הזה והבן הזה יצא לתרבות רעה, מחלל שבת הכל. יום אחד נסע בשבת ונהרג השם יצילנו, עכשיו הרב הזה תובע ואומר לראש הישיבה למה לא קרבת אותו, נכון. יש דרכים שאפשר לקרב אותו.

הרב: קודם כל זה שאדם הולך למקום לא הגון, זה כבר אומר שהוא לא הגון? תלמיד: לא, אז בטח שהיה צריך לראות את הצדיק כל שכן, הרב: אולי הוא הלך לשם להציל מישהו אולי הוא הלך לשם להציל משהו? למה אנחנו נחשוב אותו שכבר הלך לעשות עברות?

תלמיד: גם אם הוא הלך לעשות עברות אז בטח שהרב היה צריך לראות אותו, תלמיד: מחילה הרב, יכול להציל משהו אם הוא ניצל אבל הואיל והוא נזרק כי אם באמת היו מכניסים אותו לרב, היה שומע כל מה שהרב אומר לו אז למה ברח?

הרב: אבל מי בן אדם לשפוט על פי המראה החיצוני, מי זה הבן אדם השני, איזה זכות יש להם, אם רואים אותו שהולך למקום לא הגון, קודם כל אולי הוא לא יודע שזה מקום לא הגון? לא יכול להיות דבר כזה, שאדם נכנס לאיזה רחוב, בכלל הוא לא יודע ששמה כל מיני דברים לא בסדר, אולי הוא הלך לשם להציל משהו, לא למדנו כבר בגמרא על זה שהוא בן עולם הבא, ראה, מה היה עושה, זוכרים?

היה בבית האסורים היה יושב בין הנשים לבין הגברים, ופעם אחת תפסו בבית האסורים באשה יהודיה, הוא שפך עליה משהו אדום, ואמר שיש לה אודם נשים כדי שלא יגעו בה וזה בן עולם הבא אמר אליהו, רב ברוקא נכון? אז מה יודעים, מי הולך למקום לא הגון, גם רבי בונם מפשיסחה היו חושדים אותו בזמנו שהלך למקומות לא הגונים, בעיקר כי עדיין לא היה מפורסם לצדיק גדול, חשדו אותו שהוא הולך שמה, והוא היה הולך להציל יהודים היה מחזיר אותם בתשובה מובן שצריך זהירות ובכל זאת אדם צריך להזהר מה יגידו עליו. בן אדם צריך להזהר איפה הוא הולך אבל פה עוד לא יודעים.

נכנסו לשם התלמידים ואמרו לאיש שהרבי רוצה שיבוא אליו והוא סירב לבוא איתם לרבי למה סירב ללכת? נפגע, הא? מה אומרים?

תלמיד: עכשיו שהנשמה שבא לבקש תיקון כבר לא יודע אם הוא יוכל לקבל את התיקון כבר נעלה אותו ניצוץ שבא לתיקון נעלם ונשאר הנשמה שהיתה מעיקרה הרב: מה עשו המשמשים?

תלמיד: שיכנעו אותו

הרב: **תפסו אותו התלמידים הביאו אותו אל הרבי וסיפרו לרבי איפה הוא היה. הרבי לא התייחס לכך כלל** כי לפי מה שהם באו אמרו תראה איפה מצאנו אותו זה יקטרגו עליו **הרבי קיבל את האיש בשמחה וביקש לכבדו במאכל ומשקה** למה הצדיק ידע שצריך לכבד את האיש הזה כ"כ הרבה? תלמיד: יש לו ניצוץ טהור

הרב: כי העט נפל לו מהידים והוא לא יכל לחתום אוהב ישראל ז"א שלא נהג הוא או בני ביתו לא נהגו לפי המדרגה שלו הרגילה היה נפילה אז הוא נתן לו כיבוד **האיש התחיל להרהר בתשובה לאחר שקיבלו הצדיק בסבר פנים יפות**

הוא באמת היה איש מקולקל

תלמיד: זה היה מאד חשוב שיראה אותו

הרב: בא לצדיק וזרקו אותו מנעו ממנו את התיקון.

כולם התפלאו על מעשי הצדיק שכל כך דאג לאדם הזה שהיה מקולקל והוא אמר להם לעתיד לבוא כשיבוא המשיח יביאו הגויים יהודים לארץ ישראל. ושאל וכי בימות המשיח יהיה יהודי שלא ירוץ לראות את המשיח?

כתוב, לעתיד לבוא הגויים יביאו את היהודים מכל המקומות אז שואלים שאלה איזה יהודי יחכה שגוי יביא אותו ימות המשיח הוא צריך לחכות שגוי יביא אותו איזה מן יהודי זה הא מה אתה אומר?

תלמיד: יהודי מפונק

הרב: זה יותר לא הענין של מפונק שנראה כ"כ מתבולל יותר רחוק שהגוי כבר כ"כ קרוב ממנו שהוא מביא אותו מי הם היהודים שיחכו עד שהגויים יביאו אותם.

והתשובה היא שיהיו יהודים עשוקים חזק בקליפות ובחטאים שהגויים יביאו אותם כמו שמביאים קרבן לה' אז אם פגעת באדם יהודי כזה יקר חייב אני לתקן זאת, סיים הצדיק.
עד כאן הסיפור מה לומדים מזה, רבותי?

תלמיד: לא לעכב

הרב: ואני אספר לכם משהו שצריך לבדוק אותו ברצינות השבוע באו ליעוץ שתי בחורות מדרום אמריקה מאורגואי בחורים מדרום אפריקה כל מי שבא מחוץ לארץ אני שואל אותו נו למה אתה לא פה בארץ פה צריך להיות לא בחו"ל דרום אמריקה זה שם דרום אפריקה זה יבשת אחרת נכון רחוקה מה ענו לי: רחמנא לצלך מה ענו לי?

תלמיד: יש בעיות בארץ ישראל.

הרב: לא, בעיות יש בכל מקום בעולם זה לא מה שמפריע להם לא הכסף.

תלמיד: ההורים מונעים מהם.

הרב: לא, למה לא באים לא"י?

תלמיד: מלחמות.

הרב: גם שמה הורגים לצערינו, גם שמה הורגים יהודים

תלמיד: משפחה, הורים.

הרב: לא מתוך הרגל נו רבותי לפשפש לפשפש הפקרות לא זכו הם אבל מה הם אמרו זה חשוב בשבילנו מה הם אמרו

תלמיד: זה יהודי שנשבה אז אין להם מושג

הרב: לא זה לא יהודי שנשבה

תלמיד: אולי טוב להם שמה לא רוצים לבוא צריכים לעזוב

הרב: גם משם כנראה ולא חושבים לבוא לארץ נו?

תלמיד: מפחדים

הרב: לא מה נשאר מה נשאר?

תלמיד: רוצים לחיות בהפקרות

הרב: לא למה אנחנו נדון דבר כזה אנשים טובים מה נשאר? להגיד לכם אמרו לי רבותי הישראלים גסי רוח חסרי סבלנות גסי רוח נכון לא מחכים בתור לאוטובוס לא קמים לאשה

באוטובוס צועקים נותנים לך על הראש לא מתנהגים אליך יפה כולם גסים כולם עצבנים
כולם קשים אנחנו לא רגילים לדבר כזה, נבהלו
תלמיד : כבוד

הרב : זה לא ענין של כבוד זה ענין של דרך ארץ חינוך כן דרך ארץ מה הסיבה זה לא הבעיה,
הבעיה שאנחנו צריכים להיות בני אדם זה מה שצריך אם היינו בני אדם הם היו באים
ומרגישים בנוח הם לא מרגישים בנוח קשה להם בקהילה שלהם אנשים עדינים נחמדים
מנומסים רגועים זה לא משנה מה הסיבה אבל זה מספיק כמו שדווקא נפל לו העט מה היה
אומר : העט הזה לא בסדר. העט לא בסדר, אי אפשר להחזיק אותו, זה נופל. ובמקום להגיד
שהעט לא בסדר הוא פשפש במעשיו פשפש ולא מצא פשפש במעשיהם של בני ביתו
אז זה אני שאלתי את הציבור הנכבד מה הסיבה שלא באים אחד לא אמר מה הסיבה אני
אגיד לכם לצערי זה לא רק שני מקרים כל מי שבא מחו"ל מפה אני שואל אותו למה לא
באים לפה עיקר הבעיה זה הם אומרים פה אנשים קשים גסי רוח אז יש מה לתקן זה מה
שחשוב יש מה לתקן צריך לתקן.

תלמיד : כולם לא של הארץ הזה מכל הארצות באו לכאן מה צריך לעשות כל אחד יש לו את
החינוך שלו יום אחד גוי בחו"ל שאל אותי למה אתם היהודים לא דומים ליהודי אירופה
אמרתי לו מה ככה אנחנו גדלנו לכם דומים לכם הם גדלו איתם דומים להם תרבות שלהם
דומה להם תרבות שלנו דומה לכם אמר כל הכבוד שאלתי כמה יהודים לא ענו לי דבר כזה
הרב : יפה מאד ישר כח.

תלמיד : מה יוצא מזה הרב?

הרב : יוצא מזה שצריך להיות בסדר ומי שצריך לתקן את הענין הזה שיתקן זה מה שיצא
שאווי ואבוי לנו אם אנחנו בשביל לעשות רוח נמנע מאנשים לבוא לפה זה לא מידתו של
אברהם אבינו צריכים לקחת את זה בחשבון וכשרואים עולה חדש אתה היית עולה חדש?
אני הייתי עולה חדש וכשרואים עולה חדש לקרב אותו סובלנות מאד קשה להיות עולה חדש
מאד מאד מאד בכל גיל בכל גיל זה קשה מאד אם הוא מבוגר הוא כבר רגיל לחו"ל
ולכל מה שהיה שמה אם הוא צעיר אז זה גיל קשה והכל קשה זה צריכים לחנך את עצמנו
ולחנך את בני הבית שיהיה את המידה הזו של סבר פנים יפות והוי מקבל כל אדם בסבר
פנים יפות חשוב מאד לא לחשוב שזה סתם מנהג גויים פעם מישהו אמר שנימוס זה מנהג
גויים לא אפשר להיות יהודי כשר ולהיות מנומס לא חיבים להיות גסי רוח
תלמיד : ואהבת לרעך כמוך
הרב : יפה מאד.

'פורים שפיל' שבו בוטלו רק חלק מהגזרות כיוון שה'שר' לא הסכים לבטלן

על פי המנהג למנות בחודש אדר 'תפקידים' שונים מינו בקהילת זידיטשוב 'שרים' 'רב' וכו' בין המינויים מונה אחיינו של רב צבי מזידיטשוב לשר המחוקק חוקים בקיצור היו מרכיבים ממשלה ממשלת צללים לפורים לעשות משחק פורים זה נקרא 'פורים שפיל'

בפורים כאשר שתו הרבה יין פורים נפגשו רבי צבי ואחינו ורבי צבי התנהג אליו כאל שר מכובד וביקש ממנו לבטל כמה גזירות כלכליות שהוטלו באותה שנה על היהודים הבנתם עד פה? היו עושים ממשלה תחליפית עם כל השרים ואלה היהודים היו שותים יין וגוזרים גזרות ומבטלים גזרות מנהלים את המדינה.

לאחר שהסכים השר שיבוטלו הגזירות הכלכליות ביקש ממנו רבי צבי שיבטל גם את הגזירה שצריכים יהודים לשרת הצבא המדינה אך השר לא הסכים לכך כלל אז היו לוקחים לצבא 25 שנה ברוסיה היו לוקחים ילד בגיל 13 ל- 25 שנים זה לא היה, כן, זה לא היה דבר פשוט ושמה מי שהלך בגיל הזה לצבא הלך על היהדות שלו, גמרנו. לא בשר כשר, לא שבת, לא תפילין, לא כלום, אם היה חוזר בכלל. בגלל הדבר הזה, המשפחה שלי ברחו מרוסיה לארגנטינה. זה היה בזמן ההוא, זאת אומרת גם בזמן ההוא היה דבר כזה אז הוא ביקש והשר הממונה לא הסכים כאלו השר הממונה מטעם היהודים לא הסכים לבטל את הגזירה הזו

הרבי ביקש ממנו בכל תוקף שיבטל הגזירה אך הוא לא הסכים כלל וכלל
מה אתם אומרים על זה? זה קורה הרבה פעמים לפעמים יש עת רצון מהשמים ובן אדם רוצה איזה ברכה או הוא לא רוצה את הברכה בדיוק אבל זה מה שהוא צריך אתה מברך אותו כזה וכזה כהנה וכהנה ותגיד לו תגיד אמן הוא לא אומר אמן תגיד אמן לא לא רוצה ככה ולא ככה זה עקשנות דקלוי לבטל לבלבל את העת רצון קיצורו של ענין הוא לא רצה בשום אופן

לא עזרו כל הנסיונות לפנות אליו בבקשה לבטל את הגזירה לא הועילו
למה קשות ורכות? יש כלל: אשה, תינוק ויצר שמאל דוחה וימין מקרבת. אשה תינוק ויצר שמאל דוחה ימין מקרבת, מבין כבודו? לאשה וליצר ולתינוק צריך לחנך אותם ימין ושמאל, שמאל דוחה ימין מקרבת. בשביל זה דיברו איתם אחת קלה אחת רכה אחת רכה אחת קשה לא ילך בטובות יצעקו עליו לא ילך בצעקות ידברו איתו יפה העיקר שיבטל את הגזירה לא ולא

רבי צבי הקפיד עליו וסירב לראותו. לאחר שהתפכח שאלו אותו מדוע לא שמע בקול הרבי? וענה שאינו זוכר כלום ממה שקרה

היה כל כך שיכור שלא זכר בכלל מה היה אתמול ולמה היה אתמול
לאחר זמן מה ביטלה הממשלה את הגזירות הכלכליות אך לא שונו החוקים של הגיוס לצבא. הבינו אנשי הקהילה שזהו רצון השם.

תלמיד: ז"א גם שחקו במונופול היה כאילו באמת זה היה באמת זה כח אמיתי של פורים ונהפוך הוא הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם בפורים יש כח אז אם עושים את המשחק באמת זה עובד
תלמיד: רעיון טוב

הרב: רעיון טוב מאד, אבל רואים שאי אפשר להשתולל, כן, אם משמים לא רוצים זה לא עוזר שום דבר פתאום מה זה אחד מתעקש לא רוצה לבטל את הגזירה ועובדה שהוא לא זכר שום דבר שאם היה זוכר אז זה היה בגלל היצר שלו גאווה שלו עקשנות לפעמים בן אדם נהיה שיכור יוצא ממנו כל הרע אבל שתלמיד חכם צדיק נהיה שיכור לא יוצא ממנו דברים רעות יוצא רק דברים טובים מבין אז הוא לא זכר שום דבר אם הוא היה זוכר ז"א שהיה לו עוד מודעות היה עוד ממודעות אז היצר שלו עבד להתנגד להגיד לא להשתלט להתעקש גאווה שלו משהו הוא לא זכר כלום ז"א הוא בכלל לא היה בכלים שלו הוא היה שיכור הוא לא בגלל מידותיו הרעות אז הוא לא אשם

תלמיד: מה זה תלמיד חכם?

הרב: תלמיד חכם זה תלמיד חכם אז מה אתה שמעת הפוך?

תלמיד: מה שהרב אמר רק יותר מזה שדווקא בפורים ששותים לשכרה תלמיד חכם יוצא ממנו כל הדברים שטובים הטוב שבטוב שבו זה מה שיצא

הרב: זה מה שאמרתי זה לא הפוך גם כן טוב שאתה מסכים

תלמיד: מה זה תלמיד חכם

הרב: זה תלמיד חכם מה זה עכשיו אנחנו בפורים תן לי להמשיך עם פורים אתה תלמד במשך הזמן.

בפורים ביקשו מצדיק להיות 'רב פורים' ולהביא את כל חפציו איתו

בסביבת מגוריו של הגאון רב אברהם מאולינוב היו כמה עיירות וכמו בכל שנה היו ממנים לקראת פורים 'תפקידים'

אותו דבר כמו אלה ממשלה אותם התפקידים

על פי הנהוג 'משנכנס אדר מרבין בשמחה'. היו ממנים 'תפקידים' בצורה הפוכה ממה שהיה צריך כדי שיתקיים הכלל 'ונהפוך הוא'

טוב פה זה קצת שונה מה שהיה יש פה שני דברים זה שעושים סתם נותנים תפקידים בשביל הצחוק בשביל ה"נהפוך הוא" זה דבר אחד אבל במקרה הקודם לא חילקו תפקידים סתם לכל אחד חילקו תפקידים לצדיקים כדי שהגזירות שלהם יתקיימו

למשל אם אנחנו נרכיב ממשלה בפורים לא נשים בראש איזה עם הארץ שלא יודע מה לעשות עם זה ניתן כח למי שיודע מה לעשות עם זה נכון שיביא גזירות טובות ויבטל את הגזירות הלא טובות זה מה שהיה פה במקרה הזה למרות שהוא לא היה עם הארץ וסמכו עליו בכל זאת הוא לא עזר בענין של חילי ישראל אבל פה הוא אומר שהיו נותנים דווקא למי שלא מתאים מי שלא מתאים מבין את ההבדל זה מסוכן אם אתה עושה משחק כזה ומאמין שיש בכח הממשלה החדשה הזו זמנית לגזור גזירות ואתה נותן את זה למשהו שאין לו שכל הוא לא יודע מה צריך לעשות אז הוא יכול לבזבז בזה את ההזדמנות כן אם הוא צדיק אם יש לו גאווה קשה ועקשנות ודברים רעים יצא רק רע מזה לא זה לא הולך כך

שנה אחת חלקו לפני פורים את 'תפקידים' ברודניק ושלחו לרבי אברהם הגאון מאולינוב מכתב בו פירטו את ה'מינויים' והודיעו לו שיבוא עם מטלטליו וכל אשר לו בפורים לרודניק

ככה גזרו עליו

חתמו על המכתב רבני העיירה ובכוונתם היה לבדח דעתו של הגאון ותו לא מאחר ודבר כזה לא יעלה על הדעת ומכיוון שהגאון היה הרב האזורי

סתם קבעו אומרים התלוצצו שיבוא עם כל אשר לו גזרו עליו מה יהיה פה

ובזמן שחגגו את החג בשמחה הגיע הרב הגאון לרודניק עם כמה עגלות שנשאו את כל חפציו, כולם היו המומים כיוון שהתכוונו רק לצחוק איתו ובכלל שכחו מכל העניין.

כשביררו איתו את העניין אמר להם שהוא לקח את הדברים ברצינות מכיוון שהיו חתומים על המכתב גם תלמידי חכמים ומצווה לשמוע בקול תלמידי חכמים.

ביקשו ממנו כולם סליחה.

ככה נגמר הסיפור מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: כל הכבוד לצדיק כנראה שזה היה יצר הרע

תלמיד: גם צדיק צריך לפעול בהגיון

הרב: בפורים לפני ששותים או אחרי ששותים?

תלמיד: אני חושב שזה באמת רעיון לאנשים אנשים פוחזים וכל מיני אנשים כאלה לראשי הענין אנשים האלה הם רגילים לשתות ואז הם לא משתכרים.

הרב: קדם כל לתקן את מה שהוא אומר שזה לא נכון כתוב נכנס יין יצא סוד אם בן אדם מתוקן שהוא משתכר ומאבד את השליטה יוצא בו הטוב שבו המיטב שבו הוא יכול לקבל רוח הקודש הוא יכול להגיד דברי תורה מופלגים מדהימים הוא יכול לבטל גזירות וזה הענין של 'ונהפוך הוא' מעל השכל בשכל לא היה מה לעשות בפורים מעל השכל לכן כתוב 'עד דלא ידע',

עד דלא ידעי' זה דרגה גבוהה ברוח הקדש זה מעל השכל האנושי אבל אם בן אדם הוא גס רוח ועם הארץ והוא משתכר נכנס יין יצא סוד כל מה שהיה בפנים הוא מוציא את זה החוצה ולכן לשים אנשים פוחזים שיהיו ראשי הקהל בפורים זה סכנת נפשות וגם אפילו ששמו תלמיד חכם הנה זה גרם תקלה שהצדיק הזה היה צריך לטרוח בגלל שהם חתמו אם הם לא היו חותמים הוא לא היה בא סתם היו שולחים לו רב הקהל ביקש ממנו לבוא אולי הוא חשב שיש בזה ענין זה הענין או שהוא רצה ללמד את הציבור איך להתיחס למה שחכמים אומרים זה ענין חינוכי רצה לחנך אותם הנה חתמו פה הרבנים מצוה לשמוע דברי חכמים במקום לשמוח בפורים הוא טרח להביא את כל הפקלאך שלו לשמה תלמיד: הוא לא קיים מצוה והתייעץ עם אחרים הרב: שצריכים להיות זהירים מה שכותבים ומה שאומרים זה לא צחוק מה שיוצא מהפה ומהיד זהו זה לא ברשותך יותר גמרנו. יש כח לעוד? תלמיד: הוא רצה להראות להם מה הכח של גזירה של צדיקים הרב: כן

הרבי מקוצק מספר על הרבי מסכוטשוב שנולד בזכות לימוד התורה של אביו ביום פורים

הרבי מקוצק פעם אמר לחסידים שלו על רב אברהם מסכוטשוב חותנו בעל 'אבני נזר' ושאל אותם למה זכה הרב מביילה, אביו של הרבי מסכוטשוב, לבן כזה, גאון וצדיק? ענה להם הרבי וסיפר שפעם אחת בפורים שכל הצדיקים ותלמידי החכמים היו עסוקים בדיוק באותו זמן במצוות היום של סעודת פורים ולא היה בכל העולם באותו זמן אפילו אחד שלמד תורה רק הרב מביילה ישב אז ולמד.

וזה עשה בשמים רעש גדול, כי אם הוא לא היה לומד, היה כל העולם עומד באותו זמן בלא עסק התורה פה למטה. ובגלל זה נתנו לו את המתנה הזו שיהיה לו בן שיאיר את העולם בקדושתו ובתורתו.

מה לומדים מזה? קודם כל העולם הזה נברא בשביל התורה בשביל שעם ישראל יקיימו את התורה אי אפשר לקיים את התורה בלי ללמוד את התורה אם פוסקים רגע אחד כל הלומדים מללמוד את התורה העולם נחרב מחזיר את העולם לתוהו ובוהו וגורם שבירת הכלים אז בן אדם צריך לדעת שבזמנים שרב הציבור לא לומד חשוב שילמד כי אולי בזכותו מתקיים העולם באותו זמן,

יש זמנים כמה דקי לפני שבת לפני פסח כל מיני זמנים של לחץ שאנשים עסוקים בכל מיני דברים ימצא לו אפילו חמש דקות ילמד זה יכול להחזיק את העולם וכפי שהוא החזיק את העולם ככה נתנו לו בן שהאיר בכל העולם.

מכניס אורחים שהיה מתפאר במצווה זו

איש אחד היה מכניס אורחים בצורה בלתי רגילה נותן להם כל מה שהם צריכים ואף יותר והיה מתהלל ושואל את האורחים 'האם ראיתם מכניס אורחים כמוני?'
היה מתהלל, טפשות להתהלל, יש הרבה אנשים באים אומרים 'אני אוהב לתת צדקה' מה הוא צריך להגיד את זה? בשביל מה? מקלקל! נכון? אז הוא היה מכניס אורחים אבל היה אומר אח"כ לאנשים נכון שאני מכניס אורחים גדול?
והבעל שם טוב ידע מזה וידע גם שכל השכר שמקבל האיש על מצווה זו נעשק בידי הס"א למה הלך לס"א?

תלמיד: פניה

הרב: היה פניה הוא היה מתהלל אבל ראינו שצדיקים מתהללים גם מעצמם כמו רבי נחמן כמו רבי שמעון בר יוחאי דוד המלך אמר 'ולא חסיד אני' הרבה ציטטות יש מרבי נחמן על עצמו שהוא נער המטוהר מכל הכתמים הוא איש פלא ונשמתו פלא עליון איש כמוהו לא היה מעולם אז איך זה מסתדר?

דרכי התורה ישרים הם ישרים ילכו במ צדיקים ילכו במ ורשעים, פושעים יכשלו במ אחד מתהלל לשם שמים אחד מתהלל לשם האגו שלו זה היה מכניס אורחים ואומר אני מכניס אורחים אז היה מתהלל בגסות לעצמו אבל צדיקים זה משהו אחר צדיקים צריכים לפעמים גם לעודד את עצמם לא להשבר מרב עומס וצרות וגם להעריך את עצמם.

אם הם לא יעריכו את עצמם מי יעריך אותם? אם צדיק לא יודע את חשיבות מעשיו אז למה שאחרים ידעו את חשיבות מעשיו? שאם זה צדיק נסתר אין לו צורך שאף אחד ידע אבל אם זה צדיק גלוי שצריך להנהיג את הקהילה או כמה קהילות או מליונים של אנשים צריך להיות גם דוגמא ולפעמים הצדיק שבור אז הוא אומר תשמע בכל זאת עשינו משהו בעולם ככה אמר רבי נחמן בכל זאת פעלנו משהו

אז זה הסיבה שהם מתהללים הם לא מתפעלים מתוך ישות שהם יש אלא מתוך אין הם יודעים בפנים בתוך ליבם שכל השגתם וכל מעשיהם הכל משמים רק ברחמי שמים כי אחרת לא יכולים לעשות כלום לא יכולים לעשות שום דבר היום היה כאן איש אחד רב שלקח לו למטרת חייו להפיץ חלק מהתורה חלק חשוב שבדרך כלל לא מפיצים שקשור גם לנושאים של התקופה הזו אז הוא כתב ספרים ויש לו הסכמות ושנים הוא מתרוצץ ולא הצליח להפיץ שום דבר כלום הוא הולך אפילו בהתנדבות הוא רוצה לתת שעור בנושא שלו והוא גאון לא איש שלא יודע זה לא מעניין אותנו אין לנו זמן המערכת עמוסה האברכים עייפים ולא תחשוב שהוא הולך לחילונים או משהו הוא הולך למקומות דתיים לישיבות לכל המקומות רוצה לתת הרצאה אחת לא...

אח"כ הוא רוצה להקים גם מרכז תורני שיעסוק בנושא הזה מהנושאים של התקופה מאד חשוב ולא הצליח 5 ש' הוא מסתובב אפילו שיתנו לו לתת כמה שעות באיזה מקום לא מעט ביותר פעם אולי נותנים לו איזה מקום עושים לו טובה ויש לו הסכמות של גאוני הדור אז אמרתי אז תלך למוסדות של הגאונים שנתנו לך והוא גם הלך ולא נתנו לו לתת הרצאה לא הולך ובאמת מה שהוא רוצה להפיץ זה חשוב מאד אז רואים שהכל בסיעתא דשמיא אדם יכול לטרוח יכול לעשות יכול לרצות יכול לגייס תמיכה ולגייס הסכמות ולעשות דברים ושום דבר לא הולך מעט מעט מזעיר משהו אחר גם עושה מאמצים פחות אפילו והולך לו בלי עין הרע זה סיעתא דשמיא אז הצדיקים יודעים שהכל סיעתא דשמיא מהתחלה ועד הסוף.

על כל פנים האיש הזה היה גס רוח והיה מתהלל מעצמו וכל ההכנסת אורחים שלו הלכה לס"א מה נגיד אנחנו רחמנא לצלן

שלח הבעש"ט אחד ר' זאב תלמידו לאיש ראה את זה כאב לו עד שההוא טורח כל כך הרבה והכל הולך לס"א האיש קיבל אותו בהכנסת אורחים גדולה כדרכו ושאלו אם ראה מכניס אורחים כמוהו?

ביננו, בדור שלנו זה גם טוב אם היה אחד כזה העיקר שיכניס אורחים לא ענה לו ר' זאב ובלילה כשישנו כולם קם ר' זאב ניגש למיטתו של בעל הבית וצבט אותו חלם האיש שמעלילים עליו שעשה פשע ולוקחים אותו מביתו והוא מצליח לברוח לעיירה נידחת שם הופך לפועל פשוט

הבנתם עד פה? הוא גרם לו לחלום, כן, כל החלום הזה ומה היה במקום הזה? ונעשה חולה מאוד ונזכר איך היה להיות עשיר והצטער על מצבו העגום. ר' זאב הפסיק לצבוט אותו והוא התעורר שמח שהיה זה רק חלום.

אמר לו ר' זאב כל הצער הזה שהצטערת בחלום נובע מהסיבה שאתה מתגאה על הכנסת האורחים שלך. רבי, הבעל שם טוב, שלח אותי אליך כי ראה שכל השפע של מצווה זו הולך לס"א והאיש חזר בתשובה על מעשיו והלך לבעל שם טוב שידריך אותו איך לתקן את דרכיו

עד כאן. מה אתם אומרים?

תלמיד: אדם עושה מעשה צריך לשמור אותו לא להתהלל בו
הרב: מצד שני?

תלמיד: אפשר להתהלל לשם שמיים

הרב: מצד שלישי? בודאי אם בן אדם שבור ויעשה איזה מצוה שישמח במצוה הזו לא יודע אם הוא חייב להתהלל ולספר אבל לשמוח במצוה כן רואים כאן לאיש הזה היתה זכות או לא היתה זכות? היתה לו זכות! למה?

תלמיד: כי הוא חזר בתשובה

הרב: לא לפני שהוא חזר בתשובה

תלמיד: באו והוכיחו אותו אז זה זכות כזו זכות הוא תרם

הרב: מצד אחד הוא תרם מצד שני הוא התהלל ממה שעשה, כן, עכשיו יש שתי אפשרויות או שיוכיחו אותו ויעשה תשובה או שיוכיחו אותו ולא יעשה תשובה או שלא יוכיחו אותו בכלל מצב שאין לו זכות אי אפשר להוכיח אותו למה בכל זאת הוכיחו אותו?

תלמיד: יש לו זכות כי הוא עשה

הרב: זה לא מספיק אגב גם איך הוכיחו אותו לא הוכיחו אותו בדרך ישרה לא באו ואמרו לו תשמע מה אתה מתהלל אסור להתהלל אתה לא מבין שאתה גורם ככה שהמצוות שלך ילכו לס"א למה היה צריך לעשות לו חלום? למה היה צריך לעשות לו חלום?

אולי לא רצו לביש אותו בפניו? 'אל תיגע בקליפותי' מה הולך פה? למה צריך יותר זכות? לחלום צריך יותר זכות? למה היה צריך לטרוח לעשות כזה דבר מעל הטבע? סימן שבטבע אי אפשר היה לגשת אליו אז יש לו זכות?

יש לו קלקול שאי אפשר להוכיח אותו אי אפשר להוכיח אותו בשביל זה היה צריך לעשות לו חלום אם היה מתוקן אפשר היה להגיד לו בפנים יא חביבי מה אתה עושה? איזה שטויות אתה עושה? וזהו נגמר הסיפור

ז"א שלא היתה לו זכות שיוכיחו אותו באופן ישיר היו צריכים פטנטים בשביל זה כל מיני פטנטים מצד שני אם לא היתה לו זכות אז לא היו עושים פטנטים בשבילו היה נשאר ככה

כמה אנשים עושים שטויות ואף אחד לא מוכיח אותם, הא? אם כן מאיפה היתה לו הזכות הזו? זה שהיה עושה חסד?

כמה אנשים עושים חסד ועושים שטויות ואף אחד לא בא להוכיח אותם? ממה היתה לו זכות? מהחסד? כל זה הלך לס"א, אתם לא עולים על הנקודה, רבותי, היו לו שתי זכויות: (א) שהיה טיפש. (ב) שהיה תמים. טיפש למה הוא עשה כזו עבודה ובסוף הוא התהלל תמים כי אם היה ערמומי היה מתפעל בלב שלו ולא אומר נכון שאני גדול בהכנסת אורחים היה ילדותי היה צריך שיגידו לו כן אתה גדול מה הוא לא יודע בעצמו שהוא גדול אחרי שהוא עושה כבר את כל ההכנסת אורחים?

מה לומדים מזה? לפעמים בן אדם עושה איזה מעשה גדול במסירות נפש מעשים גדולים אבל עם פניות פנימיות הוא מוסר את נפשו אבל לא לשם שמיים בשביל הגאווה שלו בשביל הסיפוק שלו בשביל הדמיון שלו אז הוא בטוח שהוא מסר את כספו ואת זמנו ואת דמו והוא עשה והוא טרח ופה ושם כל מה שהלך כל מה שעשה הלך לס"א אם יש לו זכות מוכיחים אותו אם יש לו זכות שיוכיחו אותו השאלה אם הוא יעשה תשובה? יכול להיות שהוא לא יעשה תשובה וימשיך לחשוב איזה קרבן מסכן הוא כמה הוא עבד קשה כמה מסר את נפשו כמה עשה כל מיני דברים נתן את נשמתו.

קיצורו של ענין בן אדם צריך להשתדל לעשות לשמה וגם לא עושה לשמה ממש כי יש לו את היצר הרע שמפתה אותו לא לעשות לשמה, אל"ף, ישתדל לא לשמוע בקולו זה שהיצר בא ואומר לאדם תשמע אתה גדול אתה מכניס אורחים גדול אם היה אומר לו תלך מפה אני לא רוצה לשמוע הוא לא היה נופל אבל הוא הסכים הוא קבל את זה והוא לא רק רצה לשמוע את זה בעצמו רצה לשמוע את זה מאחרים למה כי מה ששמע מעצמו זה לא שיכנע אותו כי הוא הרגיש בפנים שזה יש בעיה אבל אם עוד מישהו אחר יגיד לו אז הוא ירגיש יותר טוב אז הוא היה צריך לשמוע את זה ממשהו אחר אז זה שבן אדם עושה לא לשמה ורוצה לעשות לשמה זה טוב מאוד אם הוא מתפלל על זה הוא יגיע אם היצר בא לפתות אותו זה תפקידו אם הוא שומע לו הוא נופל אם הוא בועט בו הוא לא נופל למרות שיש לו את ההרגשה הזו את המחשבה הזו אם הוא דוחה אותה הוא לא נפל אז ניסו אותו ז"א שהוא יכול לבוא אליו כל יום להגיד לו תשמע איזה מכניס אורחים אתה אם הוא היה מצפצף עליו ולא שומע בקולו המצווה הזו לא היתה הולכת לס"א בגלל שהוא הסכים איתו ונהנה מזה אז זה הולך לס"א, ברגע שהוא עושה תשובה זה הכל חוזר לקדושה אבל זה קשה מאד לעשות תשובה בנקודה הזו של לא לשמה כי זה נדבק חזק בפנימיות זה נדבק בפנים צריך להפריד את זה, זה לא קל אבל זה אפשרי.

עכשיו אני אגיד לכם עוד משהו זה זכה שהבעש"ט ראה ברוח קודשו שהוא מקולקל וצריך להוכיח אותו, שלח תלמיד, והתלמיד עשה לו נס מעל הטבע נגע בו הכניס לו סרט למח אוהו שרפו עליו הרבה זכויות מה נעשה אנחנו שאנחנו אין לנו את הבעש"ט ואין לנו את הזכויות האלה ולא כלום?

אז מי יוכיח אותנו? אז אני אומר לכם שכל בן אדם כל יום מוכיחים אותו כל יום מוכיחים אותו! רק הוא לא שם לב לזה שמוכיחים אותו אם צועקים עליו בעבודה זה מוכיחים אותו אם אשתו כועסת עליו מוכיחים אותו אם מצערים אותו באיזה צער כזה או אחר מוכיחים אותו אם הוא רצה משהו ולא הלך לו מוכיחים אותו אם אדם היה בעבודה האמיתית כמו שלמדנו בסיפור הקודם עם העט של 'אוהב ישראל' רק העט נפלה לו מהיד הוא כבר הבין שיש פה פגם למה הוא היה מודע לכל המדרגות שלו וכל הנקודות שלו אז אם אדם פותח את

העינים להסתכל אוהו מיד הוא יראה שמוכיחים אותו הוא לא יצטרך לא את הבעש"ט ולא שיעשו לו חלום מעל הטבע ולא שיוכיחו אותו ישירות.

תלמיד: אבל הרב אמר אתמול שיש סכנה להכנס לדמיונות בקטע הזה.

הרב: נכון, לא בכוון של התוכחה. לא בכוון של התוכחה. בכוון של הגאווה! בכוון של התוכחה לא! אם בן אדם הולך בבית שלו ומקבל מכה ברגל וכואב לו שידע שמוכיחים אותו זה לא סתם, כן! אם הוא רץ לאוטובוס והאוטובוס ברח לו שידע שמוכיחים אותו זה משמים אם אדם נרטב בגשם מוכיחים אותו

כל דבר אין לנו מנין מוכיחים אותנו אם היה לנו זכות היה לנו מנין לא ככה? זהו זה קודם כל אז אמרנו כל דבר לא נעים שקורה לאדם יש סיבה ידע שזה משמים מעוררים אותו מוכיחים אותו הוא יחפש הוא לא יכול להיות בטוח שזה בגלל מה שהוא חושב אבל יחפש יפשפש במעשיו הזדמנות

א. לא לאכול את הלב יותר מידי לא להיכנס לאולקוס אין צורך להכנס לדכאון אבל שיקח בחשבון שמוכיחים אותו מה שהוא עשה לא בסדר אז זה כבר הרגל טוב אז הוא מוכיח את עצמו כל הזמן לא יגיע חלילה לחשבון כזה כי הוא פורע חשבונות קטנים חוב קטן הוא כבר יודע שיש לו חוב, בסדר?

הענין של הדמיונות זה בכוון החיובי לא בכיוון השלילי שאדם מתחיל לדמיין כל מיני דמיונות שמראים לו סימנים משמים שהוא לא צריך לעבוד שמראים לו סימנים משמים שהבחורה שהוא חושב זה שלו וזהו לא חשוב מה היא רוצה אם היא רוצה או לא זה שלו כי הראו לו משמים כל מיני שטויות שמראים לו עכשיו משמים שצריך לנסוע לא יודע לאיפה במקום ללכת לאיפה שצריך ללכת זה דמיונות.

עכשיו יש צדיקים גדולים כמו הבעש"ט שאצלם זה לא היה דמיונות הוא היה מרגיש עובר באיזה מקום עושה ככה מבין שפה יש את התיקון הזה והענין ההוא אבל אנחנו לא ככה אז לא להכנס לדמיון יש אנשים שאני ראיתי פה שבאו שהם מחליטים את החיים שלהם ע"פ דמיונות כאלה יש לו סימן מובהק הוא אומר לי!

איזה סימן ואיזה סיפורים הכל דמיון סימנים מובהקים, אמרתי מה קרה מלאך ירד ודיבר אתך? לפעמים באו גם כן ואמרו לי שהיה לו סימנים כאלה וכאלה בכיוון הזה אבל גם היה לו סימנים בכיוון ההוא אז מה אני ממליץ איזה סימנים נכונים? זה נקרא דמיונות שאדם לא יתחיל להשתגע או שיש אנשים שחיים לפי חלומות

גם כל יום באים לספר לי חלומות חלם את הסבתא חלם את הדודה והיא החזיקה ספר תורה הוא עשה ככה הוא עשה ככה ולתקן מה שצריך לתקן הם לא מתקנים להתנהג כמו בן אדם הם לא מתנהגים אבל חלומות כל שבוע יש לו איזה סיפור עם החלומות כאלו שלפחות הם אליהו הנביא אז זה דמיונות.

בענין של הסימנים יש חילוק וגם בענין של הדרגות, הבעש"ט אומר שאדם צריך להסתכל על סימנים שקורים לו, להבין מזה עבודת ה' אבל אנחנו שאין לנו דעת, איך נבין? יכולים לשער יכולים לקחת את זה כאפשרות משהו ככה קטן לרשום בפנקס איזה סימן במח אבל לא להחליט את החיים לפי זה, זה דמיון.

ט"ו בשבט אצל הצדיק מזידיטשוב

בכל שנה בט"ו בשבט התארחו על שולחנו של הצדיק ר' יצחק אייזיק מזידיטשוב אורחים רבים והצדיק חילק לאורחיו פרות. קרה פעם שלמרות שעל השולחן היו פרות רבים, מפאת ריבוי האורחים לא הספיק הצדיק לתת לכל אורחיו פרות. אמר הצדיק: "אם פירות אתם מבקשים הבה ואגיד לכם איפה תמצאו אותם אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה וכו'... ותלמוד תורה כנגד כולם. לכו ועסקו בתורה ותמצאו, בלי דוחק, פירות הרבה מלבד הקרן הקיימת לכם לעולם הבא".

מה יש לכם להגיד על הסיפור? יותר כלים מאורות. יותר כלים מהשפע שהיה לו.
תלמיד: אולי החסידים אכלו יותר מדי.

הרב: יותר מדי כלים פחות מדי אורות. פה יש יותר מדי אורות פחות מדי כלים מה זה? צדיק שיש לו הרבה פירות אבל אין מי שיאכל את זה מצב הפוך. מה צריך שיהיה?

תלמיד: איזון, גם כלים וגם אורות

הרב: גם כלים וגם אורות רבות

תלמיד: כלים מלאים באורות

הרב: אז מה זה "והריקותי לכם ברכה עד בלי די"?

תלמיד: שמעתי את הסיפור על ריש לקיש שהוא אכל, מסופר על אחד התנאים בגמרא שהוא יצא מדעתו, נכון?

הרב: מי יצא מדעתו?

תלמיד: מסופר דווקא שהוא אכל הרבה פירות, פירות עד בלי די ומזה מהאכילה הזאת הוא יצא מדעתו וזה מתקשר להמשך של הסיפור שהוא אכל הרבה פירות מה זאת אומרת שהוא אכל הרבה פירות?

הרב: משך אורות מה זה לאכול מפרי עץ הדעת טוב ורע? אנחנו אתם יודעים כמה אוכל החגב ליום? לעומת משקל גופו?

תלמיד: 100 גרם

הרב: לא, לא

תלמיד: 2 קילו

הרב: רגע

תלמיד: פי 3.

הרב: חצי ממשקל גופו הוא אוכל זאת אומרת אם אחד שוקל 115 קילו כמה הייתי צריך לאכול ליום 55 קילו, 60 קילו? תאר לך מה זה, זה פלא! איך יצור כזה קטן יכול לאכול כל כך הרבה? "כל עמל האדם לפיו" זהו אנחנו גם חגבים נוגסים.

הרבי מקוצק בעניין אתרוגים בט"ו בשבט

כשהיה הגביר הירש-לייב בט"ו בשבט אצל הרב מנחם מנדל מקוצק כיבדו הצדיק בדג מלוח. לפני שהגיש לו את הדג הוציא ממנו את הביצים, שנקראים באידיש 'רויגן', נתן אותם להירש ואמר: 'הירש לייב אייס (אכול) רויגן'."

באידיש אייס זה אכול, רויגן זה ביצי דגים.

צליל הדברים נשמע כמו אסרויגין. אותה שנה היתה שנת מלחמה, קשה היה להשיג אתרוגים לסוכות והירש-לייב ששהה אז בחוץ לארץ והשיג אתרוג מהודר והביאו לצדיק מקוצק - אז הובן פשר דברי הצדיק בט"ו בשבט, ואכן כתוב שבט"ו בשבט זה הזמן להתפלל לאתרוג ראוי לסוכות.

איסרויגין, מה אומרים על זה?

תלמיד: זה נראה כאילו בלי קשר

הרב: מה עוד? מה לומדים מהסיפור הזה?

תלמיד: היה לו חסידים גדולים

הרב: מה עוד? לומדים שאתרוג זה לא דבר מובן מאליו רבותי, אנחנו פה בארץ לא יודעים איפה ללכת לקנות, היו מקומות שבכל העיירה או בכל הגליל היה אתרוג אחד וכולם היו מברכים עליו מצד שני בטח אתרוג אז היה אתרוג, לא כמו היום איזה לימון לימון מורכב עם ריח של אתרוג

תלמיד: אין יותר מורכבים.

הרב: לא אין כבר? הוא כבר לימון 100%, קיצורו של עניין מה צריך אתרוג נאה? "התנאה לפניו במצוות" כן כתוב אתרוג נאה, נו מה עוד?

תלמיד: האתרוג משקף את הבן אדם?

הרב: חכמת האתרוג. יש צדיקים שבאתרוג היו רואים כל מה שקורה בכל העולם, מסוף העולם ועד סופו, ויש כאלה שהיו רואים רק על הבן-אדם מי זה הבן אדם, מה יש לו, מה תיקן, מה פגם למה? האתרוג זה הלב. לכן חסידים הקפידו לקנות אתרוג עם גארטל כי החסידים הולכים עם גארטל, אבנט. וכל, כל אדם והאתרוג שלו. תביאו אתרוג נראה מה קורה עם הבן אדם, גארטל זה כאילו יש לו מותניים.

תלמיד: מה עם אתרוג תימני?

הרב: כל אחד והתיקונים שלו, חביבי. אם אדם מתפלל שיהיה לו אתרוג מהודר זאת אומרת שהוא מתפלל שיהיה לו לב נקי, שהאתרוג נקי סימן שהלב של האדם נקי איפה פוגם בעיקר הבעיות?

תלמיד: בראש.

הרב: בראש. איפה יש לבן אדם את הבעיות? בראש, מחשבות ועניינים ואם זה בחלק התחתון מתחת לגארטל? אז זה בנה"י (נצח הוד יסוד) אז אדם שמן יש לו אתרוג שמן גם אפשר לראות באתרוג את החיות של האדם, יש לו חיות או לא אם הוא חי או שהוא בר מינן.

הצדיק מזידיצ'וב שכלי הבית שלו היו פשוטים

רב יצחק איזיק מזידיצ'וב השתמש בכלי בית פשוטים ובכלי כסף השתמש רק לתשמישי קדושה: מנורות אחדות לנרות של שבת, כוס גדול ליין של קידוש, קופסא של בשמים להבדלה, מנורה קטנה להדליק בה נר חנוכה, שעון של כיס קטן שהשעות היו כתובות בו באותיות עבריות א,ב,ג וכו' שהיה מונח מולו תמיד על השולחן. פעם זכה חסיד עשיר אחד בהגרלה בשולחן קטן של כסף והביא אותו מתנה לצדיק.

מה הוא עשה עם זה? כל התשמישי בית שלו הכל היה בפשטות רק מה שהיה שייך למצוות היה לו מהודר יותר של כסף וכו'

הרב: הוא קבל את השולחן, הוא לא קיבל את השולחן?

תלמיד: למה לא?

הרב: והוא קיבל את השולחן? או לא הסכים לקבל?

הסביר לו הבן שלו הרב רב אליהו שבשולחן הזה אפשר להשתמש בחנוכה ולהעמיד עליו את המנורה של חנוכה בזמן הדלקת הנרות וזה הידור מצווה.

מה עשה הצדיק הסכים או לא?

תלמיד: בינתיים עוד לא.

הסכים הצדיק לקבל את המתנה הזו, אבל כל השנה עמד השולחן בבית של בנו ורק בימי החנוכה הביאו אותו לחדר של הצדיק.

זה הסיפור הזה משתמשים בו להסביר עניינים עמוקים בקבלה בענין רצון לקבל לעצמו או רצון לקבל על מנת להשפיע יש משל האורח, אז יש פה כמה דקויות של הענין הזה שצריך לפרט קדם כל לתשמישי ביתו ועניניו האישיים הוא השתמש רק בדברים פשוטים כמו 'חנינא בני, שכל העולם ניזון בזכותו והוא הסתפק בקב חרובים מערב שבת לערב שבת'

ז"א רצון לקבל לעצמו בדברים האישיים וזה הכל פשוט מיטה בן אדם צריך שולחן בן אדם צריך אבל לא מכסף ולא מזהב אז זה ההנהגה שלו של הצדיק פה של רב יצחק איזיק מזידיצ'וב בעניני מצווה דווקא דברים של כסף וזהב כי יש כלל 'התנאה לפניו במצוות'

זה מכבד את המצווה לפעמים האנשים אומרים מה בנו איזה בית כנסת תראה איזה בית-כנסת בנו שלוש קומות שיש הכל מפואר מה יש? קזינו, להבדיל, כן, אפשר לעשות משי ובית כנסת לא?! זה התכלית של השיש לבית כנסת, לבית מדרש בעניין של מצוות צריך לתת את המיטב שבו כמו בבית המקדש גם בית המקדש בנו אותו יפה חומרים יפים הכל היה נאה לא אדם יביא משהו ככה סתם מהמיטב גם הקורבנות שלא יהיה בהם מום וכו'

הכל שלמות להראות זה להראות שיכל העולם נברא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוניי להעלות את הדומם צומח חי מדבר לעבודת ה' זה מה שהיה בבית המקדש וזה הכלל הזה של להתנאות במצוות שאדם יעשה סוכה נאה לאו דווקא בשביל עצמו כי זה מצווה להראות שחשוב לו המצווה מוכן להוציא על זה כסף אתרוג נאה יוציא על זה מה שצריך זה לא אומר שאדם צריך לבזבז את כל כספו כן

אבל מצד שני צריך גם כן לא לקמצן כמו שאומרים זה מצווה של הקב"ה זה לא שלך תכבד ולכן הוא היה משתמש בכל העניינים של המצוות בעניינים של כסף וזהב פתאום הביאו לו שולחן מכסף אם זה היה פשוטים הוא היה מסרב לקבל?

לא, אם זה היה קופסא מכסף בשביל לשים את האתרוג הוא היה מסרב לקבל? לא, אבל הביאו לו שולחן קטן מכסף עד שהוא לא ידע איך הוא ישתמש בזה בשביל מצוות הוא סירב

לקבל אם זה היה שולחן גדול אולי הוא היה אומר טוב, שולחן שבת אני יודע, סעודות, ברגע שנמצא איך להשתמש בזה הוא קיבל את זה החליטו לשים על זה נרות חנוכה על השולחן אז הוא קיבל אבל הוא לא השתמש בזה כל השנה רק לחנוכה אפילו לא נהנה מלהסתכל על זה או להרשים מישהו עם זה כל השנה זה לא היה אצלו בכלל זה היה אצל הבן שלו אתם מבינים את הדרגות של ההנהגה בקשר לרצון לקבל רצון לקבל לעצמו לא בא בחשבון רצון לקבל ע"מ להשפיע כן רצון לקבל לעצמו מה שהוא צריך לקיומו כן זה הכרח הבן אדם הוא בן אדם זה דרך עבודתו.

רבי יהודה צבי והשוחרט שלא רצה להראות את סכינו

האדמו"ר מסטאטרין, רבי יהודה צבי, היה לוקח איתו שחרט ובודק וכמה חסידים כשיצא ממדינתו. הוא היה אומר להם איפה לישון ואיפה להתפלל.

בשביל מה לקח איתו שחרט ובודק מטעם עצמו?

תלמיד: שיהיה אוכל כשר

הרב: מה אין שחרט בעירה איפה שהוא הולך?

תלמיד: הוא לא סומך

הרב: לא סומך. למה לא סומך, אם כולם סומכים? העניין של השחיטה זה לא דבר פשוט, זה להעלות את הניצוץ שיש בתוך הבהמה. ואם השחרט הוא לא אדם כשר, לא ירא שמים, תוכו לא כברו, לא תמים, לא עושה את הכוונות הנכונות, אז הבהמה הזאת יכולה לקבל פסול גם שתהפוך לטרפה או נבלה, זה דבר אחד.

אבל גם מבחינה רוחנית, אז זה לא רק חשוב, גם כמו מזוזה, כן, זה לא חשוב רק שהכתב יהיה יפה, תלוי מי כתב את זה, אם כתב ירא שמים או לא, תפילין, ספר תורה. גם שחרט, זה חשוב מאד מה מידת היראת שמים שלו. אז היה לו שחרט שהוא סמך עליו, שזה ירא ה'.

החסידים מאד הקפידו לאכול אוכל כשר, שיהיה כשר, במיוחד בשר ועופות, שיהיה כשר בהידור. אז לכן לקח איתו בדרך כלל שחרט. גם לקח אנשים איתו, למה לקח אנשים איתו? תלמיד: שיהיה לו מנין.

הרב: שיהיה לו מנין, שיהיה לו ליווי. אסור לתלמיד חכם ללכת לבד. שיהיה לו משמשים - כבוד התורה.

למה היה אומר להם איפה להתפלל ואיפה לנוח?

תלמיד: לתקן את המקומות שהם נמצאים.

הרב: גם לתקן וגם מסופר על הבעל שם טוב שהוא נכנס פעם לאיזה בית מדרש ויצא מיד. אמרו לו: מה קרה? הוא אמר: היה כל כך דחוס מדברי תורה שלא יכולתי להכנס.

זאת אומרת שהדברי-תורה היו בלי יראה ובלי אהבה ולכן לא עלו למעלה. אז לא היה מקום בבית המדרש. אז הוא היה אומר להם איפה להתפלל, שיתפללו במקום קדוש. יכול להיות מקום שנראה קדוש והוא לא קדוש. אדם איפה שהוא הולך להתפלל הוא נותן כח למקום הזה איפה שהוא מתפלל. אולי שמה יש מישהו שהוא לא כמו שצריך, אולי זה, אולי זה.

ככה הוא אמר להם איפה להתפלל ואיפה ללון. ללון - זה בודאי שלא יצא להם שם רע חס וחלילה שלא ילכו ללון באיזה מקום לא טוב או משהו. אדם צריך להיות זהיר, קיצורו של עניין, בכל עניינו.

פעם עצרו באיזה בית והרבי רצה לאכול בשר. החסידים התפלאו כיוון שפתאום הרבי רוצה לאכול בשר במקום שאינו מכיר את השחרט והבודק

הוא לא לקח את השחרט שלו והוא גם היה מוכן לאכול בשר. הוא קבע מראש שבמקום הזה יאכל בשר.

אחד החסידים שאל את בעל הבית שהיה אדם פשוט אם יוכלו לאכול אצלו והוא ענה שישחט בהמה ויכין להם ארוחה. הם הבחינו שסכין השחיטה תחובה בנעל שלו.

לא באיזה מקום מכובד, סתם תחוב בנעל.

הוא הוציא את הסכין ושחט בהמה, בדק אותה והכין להם ארוחה. הרבי אכל מהבשר והחסידים התפלאו איך הרבי אוכל מהשחיטה של הכפרי הפשוט בלי לבדוק אותו למה אכל אצלו לפי דעתכם?

תלמיד : התמימות שבו, הפשטות שבו קנתה אותו.
 הרב : אם הוא היה פשוט ותמים וגם עם הארץ?
 תלמיד : השחיטה היתה טובה, זה מה שחשוב.
 תלמיד : הוא ידע את זה לפני שהוא שחט, הוא קבע שהוא יאכל שמה.
 תלמיד : הוא ראה שיש שמה צדיק, הצדיקים יודעים.
לאחר הארוחה ביקש הרבי מהכפרי שיראה לו את סכין השחיטה שלו
 מה דעתכם על זה? הרי את הסכין צריך לבדוק לפני השחיטה, לא אחרי השחיטה?
 תלמיד : סמך עליו ובכל זאת רצה להיות בטוח.
 הרב : סמך עליו ורצה להיות בטוח? אחרי שהוא אכל?!
 תלמיד : רצה לראות באיזה רמה הסכין הזאת, ששחטה לו כל כך טוב.
 תלמיד : הוא לא רצה לבייש אותו.
 הרב : אם היה מבקש ממנו קודם, הוא לא היה מתבייש, בסדר, באו רוצים לראות את הסכין - בבקשה. אבל קודם הוא שוחט ואוכלים ואחר כך אומרים לו "תשמע, תראה לי רגע את הסכין" אה, כבר לא סומכים עליו עכשיו?
 תלמיד : אולי בזמן הסעודה היתה לו גאווה, עכשיו הרב רוצה לבדוק.
 הרב : מה אתם אומרים, הראה לו או לא הראה לו?
 תלמיד : בטח שהראה לו.
הרב : והכפרי לא רצה להראות לו
 למה?
 תלמיד : כי היה פסול.
 הרב : מה זאת אומרת, הוא אכל את השחיטה שלו.
 תלמיד : אתה נותן לבן אדם שיאכל בבית שלך ואחר כך שיבדוק אותך?
 הרב : את הסכין שחיטה, לא סכינים רגילים.
 תלמיד : מה פתאום שיתן לו.
 הרב : מה זה "מה פתאום" זה רבי!
 תלמיד : אז מה, למה שיראה לו את הסכין?
 הרב : למה לא, לבדוק אם הסכין בסדר, אם היא כשרה. אולי הוא ראה שמשוהו לא בסדר רצה לראות אם זה בגלל הסכין. למה הוא לא רוצה להראות לו את הסכין?
 תלמיד : לא רוצה לצער אותו.
 הרב : מה אתה היית חושב אם הוא לא רוצה להראות לך את הסכין?
 תלמיד : שזה לא בסדר, אם אתה יודע שאתה בטוח, אתה מראה. אם אתה לא בטוח אתה לא מראה.
הרב : לאחר שהרבי ביקש ממנו שוב ושוב אמר הכפרי...
 מה אמר לו?
אמר הכפרי מעולם לא הראתי את הסכין שלי לאף אחד
 נו, אז זה דבר חמור שהוא לא הראה את הסכין לאף אחד?
מעולם לא הראתי את הסכין שלי לאף אחד חוץ מלאליהו הנביא
 השוחט הזה היה מהצדיקים הנסתרים. למה הוא לא רצה להראות לו את הסכין?
 תלמיד : אולי כדי להמשיך להיות נסתר.
 הרב : הוא לא רצה להראות לו א. כי הוא היה מראה את זה רק לאלהו הנביא. אז אם הוא מראה את זה למישהו אחר, אולי זה פוגע בכבודו של אליהו, לא? ב. כנראה שבאמת היה

בזה קדושה כל כך גדולה שלא רצה שיראו את זה, שלא יגלו אותו. מה זה מלמד אותנו הסיפור הזה? לא לשפוט לפי מראה עיניים, ככה בקלות בן אדם איך שהוא לבוש, איך שהוא מתנהג. איפה שהוא שם את הסכין, לראות את מה שבתוך הקנקן, מה שבתוך האדם.

רבי גבריאל שנסע לרבי אלימלך עם עגלון צדיק נסתר

ר' גבריאל מטשכובי נסע לרבו ר' אלימלך מליז'נסק וכל הדרך היה העגלון מקניט את הצדיק רבי גבריאל לא ענה למרות שלא היה לו נעים לשמוע זאת. משמשו של הצדיק רצה להכות את העגלון אך הצדיק לא נתן לו

הוא צוחק על הצדיק, מה זה?

הצדיק לא נתן לו, וכשהגיעו לליז'נסק הרבי אלימלך הקדים ובא לקבל את פני העגלון בשמחה והיו ביחידות זמן רב. למרבה הפלא.

פעם היה רבי גבריאל באיזה עיירה וראה שם את העגלון משוחח עם פועל פשוט

הוא כבר ידע שזה לא עגלון פשוט, אם הרבי לקח אותו ליחידות ועשה לו כבוד כזה, בטח הוא צדיק נסתר או משהו, אז הוא אמר עכשיו אני אראה מי זה העגלון הזה.

הקשיב רב גבריאל לשיחתם בלי ששימו אליו לב

על מה אתם חושבים שהם דברו?

תלמיד: תורה.

תלמיד: בניה.

תלמיד: גמילות חסדים.

תלמיד: עניני דיומא. כל מיני דברים של החיים.

תלמיד: או שלמדו תורה ביחד.

הרב: אז הוא עמד באיזה פינה שלא יראה אותו העגלון והיטה אזנו לשמוע שיחותיהם.

כשהקשיב לשיחתם שמע אותם מדברים על כך שרק אצל רבי אלימלך יש מעט מן אמת אתם שומעים! אחרי שנפטר רבי אלימלך פגש רב גבריאל את רב אורי וסיפר לו מה ששמע מהצדיקים הנסתרים שלרבי אלימלך יש מעט אמת אז אמרו בצער שגם המעט אמת הזו נלקחה מהם כשנפטר

מה אתם אומרים על זה? אתם יודעים מי זה היה הרבי "נועם אלימלך"? הוא היה קדוש כזה, אין בכלל בדורות, כזה קדוש כמוהו. היה רואה מסוף העולם ועד סופו, היה תלמיד חכם עצום וצדיק שאת הספר שלו בכלל אי אפשר להבין מרוב העומק שלו, והיה גדול הדור גם בתקופת המגיד ממזריטש, לפני 250 שנה בערך. אחד כזה שאלהו התגלה אליו והמלאכים דברו איתו. הוא אמר שרק אצלו היה "מעט אמת", הם אמרו שני אלה. איך יכול להיות דבר כזה?

תלמיד: נראה לי היו מלאכים אלה.

תלמיד: זה אומר שהם היו יותר גדולים ממנו

הרב: בטח שהיו יותר גדולים, זה ברור, איך אפשר להגיד על אחד כמו ה"נועם אלימלך" שרק אצלו היה קצת אמת?

תלמיד: תלוי מי היה כל הדור הזה אז?

הרב: אתה יודע איזה דור זה היה, הלוואי על הדור שלנו 10% מזה כבר היה בא משיח. כל גדולי החסידות היו. כולם עם רוח הקודש.

תלמיד: אז איך נבין את "מעט אמת"?

תלמיד: הם היו אנשי אמת, הם היו אנשים פשוטים.

הרב: הם לא היו אנשים פשוטים בכלל, הם היו לימד - ויו-ניקים (ל"ו צדיקים נסתרים).

תלמיד: אתה יכול להסביר.

הרב: זה כמו להגיד שאצל הבעל שם-טוב, רק אצלו היה "מעט אמת", אצל משה רבינו, רק אצלו היה "מעט אמת".

תלמיד: כל אחד היה לו קצת מהאמת.

תלמיד: אולי הוא שמע רק חלק?

הרב: לא, הוא שמע הכל

תלמיד: מה שבשבילנו נראה מי יודע מה, בשביל אותם צדיקים זה "מעט אמת".

הרב: יפה מאד. כשאנחנו מסתכלים על הצדיק ר' אלימלך מלמטה למעלה, לא רואים איפה מגיע השורש שלו ואיפה מגיעה גדלותו, וזה אמת כי אנחנו מי אנחנו - רימה ותולעה. אבל אלה שהם היו, כנראה, כמעט כמו מלאכים, הם מסתכלים מלמעלה למטה, מה הם רואים - יחסית זה "מעט אמת" רק אצלו היה קצת אמת. אבל המעט אמת הזו-הו-הו-הו-הו הלואי כמה אחוזים מזה.

הסבא משפולי שעשה דין תורה עם הקב"ה

בתקופת רבנותו של הסבא משפולי היה רעב גדול.

היה צדיק אחד שקראו לו "הסבא משפולי", "דער שפולי זיידע" שהוא היה צדיק עליון. אז בשנה השלישית לזמן שהוא היה רב בשפולי היה רעב גדול.

הסבא משפולי שהיה נוהג לדאוג לפרנסתם של הנזקקים, במיוחד יתומים ואלמנות, לא יכל לשבת בשקט וכל הזמן חשב איך לבטל את הגזירה

טוב, יש פה שאלה עמוקה שהרי כל ישראל ערבים זה לזה וכשיש צרה, לא עלינו, של הכלל, אם יש צדיקים, או צדיק, מספיק גדולים, אז אין צרה ה' מוחל. מאיפה אנחנו לומדים את זה - מר' שמעון בר יוחאי שבזמן שהוא היה חי 40 שנה לא נראתה הקשת. כשהקשת נראית בשמים - סימן שאין זכות לעולם להתקיים, אין מספיק זכויות. וה' יתברך מקיים את העולם רק בגלל שהוא הבטיח שלא יחריב את העולם.

אז 40 שנה שלא נראתה הקשת זה זכות עצומה לר' שמעון. עד כדי כך שאם יש צדיקים וקדושים אחרים שהיו רוצים לבקר בהיכל של ר' שמעון בשמים, דבר ראשון ששואלים אותם, ככה מובא, "האם נראתה הקשת בימך?" זאת אומרת אם בימך נראתה הקשת סימן שאתה לא בדרגה של ר' שמעון ואין לך מה לבקר שמה. זאת אומרת שעצם המצאותו של צדיק כמו ר' שמעון, הוא הרי העיד על עצמו שיכל לבטל את מידת הדין, תארו לכם איזה זכות היתה לו.

אם כן, מצד שני, גם בימיהם של הצדיקים והקדושים הכי גדולים היו תמיד צרות. זה לא פשוט שבזכות נשמה אחת, אפילו שתהיה קדושה ביותר ותעבוד קשה ביותר, ותעשה את כל המסירות נפש וזיכוי הרבים וכל מה שאפשר. בכל זאת, איך אומרים, המשקל לא תמיד, להכריע את הכף לזכות מוחלט, שלא יהיה אפילו צרות זה לא פשוט.

ויש הוראה שאם, לא עלינו, נפטר צדיק, אז כולם צריכים לפשפש במעשיהם. כי לפעמים לוקחים אותו תמורת העוונות של הדור. ואם נפטר צדיק, לא עלינו, בעיר מסוימת, אז כל העיר צריכה לפשפש, בשכונה מסוימת...

וגם הפוך, אם במקום מסוים יש צדיק ובכל זאת יש צרות - סימן שאין מספיק זכויות, כל מה שעושים - זה לא מספיק.

ובדור הזה שלהם, היה דור עצום, של גדולים, ובכל זאת היה צרות, אבל איך אומרים "תמיד יכול להיות יותר גרוע". ככה אמר אליהו הנביא. "תמיד אפשר שיהיה יותר גרוע". אז פה היה להם גזרה של רעב. זה לא דבר פשוט הרעב, זה גזרה על הקיום כמעט, אם אין משהו לאכול. "אם אין קמח אין תורה". כל הגלות באירופה הם סבלו מרעב, אבל כנראה שהיו תקופות יותר ויותר קשות.

עכשיו הצדיק רואה את עצמו אחראי על העדה, ולכן הסבא משפולי היה כל הזמן דואג לאביונים ולאלמנות וליתומים. מנסה לעשות חסד שבגוף, יש חסד בנפש ויש חסד בגוף. לדאוג להם לצרכי קיום.

וזה לא פשוט, זאת אומרת הקהילות שמה, לדאוג לצרכי הקיום של היהודים, זה לא היה דבר פשוט, לא דבר מובן מאליו, זה לא מדינת ישראל, זה עיירות שם בתוך האנטישמיים ושונאי ישראל, זה לא דבר קל.

אז הוא דאג לזה ועבד על זה, בחינת החסד - כל החיים. ועכשיו בדיוק בצינור שלו - מכה. כי הרי אם הוא רואה את עצמו, אחראי, זאת אומרת לדאוג לצרכים הגשמיים של הדור שלו ופתאום יש רעב, זאת אומרת שהקטרוג זה בצינור שלו.

אם הוא היה אחראי יותר על דברים אחרים, תלוי, באמת אנחנו רואים שיש צדיקים בכל דור ודור, שמוסרים את עצמם, במיוחד בתחום מסוים, יש כאלה שמוסרים את עצמם בכמה וכמה תחומים, יש כאלה שלוקחים על עצמם פדיון שבויים, וכו' כל מיני מבצעים. וכל אחד - חוץ מהעבודה הכללית של להקים שכניה מעפרה, לקחו להם סוגי עבודה. הרב לוי יצחק מברדיטשוב - ללמד סניגוריה, בזה הוא עסק.

ובאמת שאי אפשר לעסוק בכל הדברים. גם היום אפילו שיש יותר אפשרויות גם אי אפשר לדאוג לכל העניינים, כל הזמן. פה בירושלים, הצדיקים שלקחו על עצמם ענין של שבת וצניעות. יש איזה זקן אחד שמסתובב, אולי עכשיו כבר לא, אבל שנים מסתובב מבית כנסת לבית כנסת בכל הארץ, זקן בן 90 או יותר, ללמד עניני טהרת המשפחה ולחזק בעניינים האלה, כל שבת - מקום אחר, מתרוצץ, מתרוצץ.

טוב, אז הוא אכל רק לחם ותה, שאם הציבור בצער אז בודאי שהצדיק בצער.

ככל שעבר הזמן כן גדל הרעב ורבו הפניות לרבי משפולי שיבטל את הגזירה

זה גם כן פה איזה דבר מעניין מאד. מענין שבעניין הגשם, ישר כשלא יורד גשם, כולנו - עיניים לשמיים "ריבוננו של עולם תשלח גשם" וזה נראה לנו הגיוני, שהגשם, תלוי בקדוש ברוך הוא, למה- זה בא מלמעלה ישר, אז אנחנו מרגישים את זה. אבל לא עלינו כשיש צרות אחרות, לא תמיד אנחנו חושבים שזה קשור לקב"ה.

לפעמים זה קשור באיזה פקיד או באיזה רופא או באיזה פרוטקציה או באיזה משהו, השתדלויות בטבע. בגשם - אין הרבה השתדלויות בטבע שאפשר לעשות חוץ מאשר לבכות ולבקש שישלח גשם. אז פה ברעב - אותו דבר. כשיש רעב - מה "מאין יבוא עזריי". אדם מרגיש את החסרון, ואת הפתרון - בקודשא בריך הוא, אין חכמות.

ופנו אל הרבי במכתבים

ומה הסבא קדישא יכול לעשות? מה הצדיק הזה יכול לעשות? מה שולחים אליו מכתבים? אבל זה דרכו של עם ישראל, כשיש צרה, זועקים לשמים ומזרזים את הצדיקים שיעשו עוד השתדלות, שיעשו עוד משהו, אולי איזה תפילה, אולי איזה סגולה אולי איזה משהו, אולי יגזרו צום, אולי יגזרו לימוד תורה, לעשות משהו כדי לתקן. וזה יפה כאן שהצדיקים ראו בו את הכתובת, וכל אחד ראה את עצמו קטן ושלח אל הגדול ממנו. מה עשה הסבא משפולי?

הסבא משפולי שלח לקרוא לעשרה צדיקים מגדולי צדיקי רוסיה

זאת אומרת כל אחד מהם היה הו הו... מגדולי החסידות כולם, כולם עם רוח הקודש, כולם צדיקים עליונים. עשרה.

"שיבואו תכף לשפולי." בשביל מה צריך עשרה? - מנין. יש תיקונים שצריך מנין.

קרא לכולם שיבואו בתאריך מסוים אליו הכניס אותם לחדר וישבו כולם מסביב לשולחן

ביניהם רבי זאב מז'יטומיר רבי זושא ועוד צדיקים גדולים.

אמר להם הזיידע'ר 'התכנסנו פה מכיוון שיש לי דין תורה עם הקב"ה ואני ממנה אתכם

לדיינים כיוון ששכינה שורה בעשרה ואין מקום בו הקב"ה איננו נמצא'

זה דבר קשה מה שהוא החליט. לבוא לדין תורה עם הקב"ה. זה צעד נואש, כמו שאומרים, מי יכול לבוא לדין תורה עם הקדוש ברוך הוא? "ורחמיו על כל מעשיו", וכל מה שה' יתברך עושה - עושה לטובה. ואולי אם יבטל את הרע - יהיה קטרוג יותר גדול ויבוא מכה יותר קשה, חס וחלילה. ומי יש לו זכויות לעמוד כנגד ה' יתברך? ולעשות לו דין תורה? ובכל זאת אני פוגש אנשים, יש אנשים שבאים ואומרים לי, יש לי דין ודברים עם הקב"ה. עזות. חושבים אולי לפעמים שזה מוצדק, אבל זה עזות! יותר טוב לבקש רחמים, לעשות תשובה, לבקש רחמים גדולים, אינסופיים, לעורר איזה תיקון במידות, משהו פרטי, משהו כללי.

לבדוק מה הסיבה של הרעב, למה רעב? מה קרה? ומה שחטאנו - בא נתקן. אבל לבא בתלונות ולעשות דין תורה? ובכל זאת אם הסבא קדישא הגיע למסקנה שזה מה שיש לעשות ולקח את עשרת גדולי הדור שיבואו אליו, איך אומרים, כנראה שהגיעו מים עד נפש. לא נשאר כבר, בדרך של בקשות ורחמים, אם כי "שערי דמעה לא ננעלו" כנראה שלא הצליחו.

הצדיקים התחילו להתפלל בתחינות שהרעישו עולמות ואמר השמש בפקודת רבו שדין

התורה יתקיים תוך שלושה ימים

מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: דרך הדין תורה יפשפשו במעשים שלהם.

הרב: לא נראה לי שזה המטרה פה. המטרה זה להתווכח עם הקב"ה. רוצים להתווכח, לנצח את הקב"ה כמו שכתוב "נצחוני בני, נצחוני" כן לפעמים היו מקרים כאלה, שאמרו איזה משהו ש... הנה הבנים צודקים. הרי הקב"ה חפץ חסד הוא, הבעיה זה מידת הדין, הרי שם ההוויה זה איך שהשם מנהיג את העולם, שיש גם דין, לא רק חסד ורחמים. אם מידת הדין קטרגה צריך להשתיק את מידת הדין לא יעזור כלום.

אז או שמתקנים, עושים תשובה וכד', או שמשתיקים את מידת הדין בדרך חכמה. אולי בזכות התורה או בזכות הצדיקים. מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: אז דרך הויכוח יגיעו למה שלא בסדר כלפי הקדוש ברוך הוא.

הרב: והוא עוד לקח על עצמו שלושה ימים! עוד שלושה ימים - יהיה דין תורה. כמו שצריך, הכריז.

תלמיד: מה שגוזרים למטה ככה גוזרים למעלה.

הרב: כן, אבל לפעמים גוזרים למטה וזה לא מתקבל למעלה. זה לא פשוט.

תלמיד: זה נראה לי שזאת עזות.

הרב: עזות פנים דקדושה, זה לא בשביל הסבתא שלו, זה בשביל הכבוד שלו? זה בשביל אנשים שלא היה להם מה לאכול! כן תמיד מתעוררות שאלות כאלה, בודאי בשואה היו

שאלות כאלה, בודאי אז שהעיפו עלינו טילים גם כן היו חסידים, צדיקים שחשבו שצריכים לעשות איזה משהו. לפעמים בשביל להביא משיח עושים דין תורה וכל מיני עניינים, מנסים. בודאי שזה לא דבר פשוט, יכולים ללכת כולם! יכולים להפסיד את העולם הזה ואת העולם הבא שלהם, כמו כלום.

בשלושת הימים האלו התענו הצדיקים והתפללו לקב"ה שיבטל את הגזירה

שלושה ימים של תענית, זה לא דבר פשוט, בשביל כל הציבור.

ביום הרביעי הכריז משמשו של הסבא הקדוש שמתחיל הדין תורה וכולם ישבו באימה

והתחיל - מה אתם אומרים? הצליח או לא הצליח? תמיד זה מצליח?

אמר הסבא הקדוש: בשם כל יהודי רוסיה אני תובע לדין תורה את הקב"ה על שלא נותן להם מזונות. הלא בני ישראל הם עבדי השם ועל פי הדין אם העבד לא עושה מלאכתו בראוי אשם בכך האדון כי נתן לכל יהודי יצר רע מאוד שתמיד לא מאפשר ליהודי לעבוד אותו ית' בצורה הראויה ואני מוכן להשבע, הוסיף הסבא, אלמלא היה ליהודי יצר רע היה עובד את אדונו כראוי

מה אתם אומרים על זה? בודאי שמצד השורש ישראל קדושים, ואם לא היה לנו יצר הרע בודאי לא היינו עושים שום עבירות. אבל זה טענה מחוכמת, כי זה הרי התנאי, עבודה שהי נתן, בשביל זה עשה אותנו עבדים ונתן לנו את היצר הרע - שנעבוד. זה העבודה. לא עושים את העבודה - אז יש בעיה. ובכל זאת

לאחר סיום דבריו התדיינו הצדיקים שמונו לדיינים בעניין ולאחר זמן מה אמרו את פסק הדין שלהם והוא שעל הקב"ה לפרנס את העדה וכשם שבבית דין של מעלה הסכימו לכך יסכימו לכך בבית הדין של מעלה.

נו, תפס או לא תפס?

תלמיד: תפס

הרב: איך זה תפס? ככה הדין באמת? לא ככה כתוב בחוזה. אמנם מצד אחד ה' יתברך הבטיח לא לחסל את עם ישראל, אבל, האוכל תלוי בעבודה. אנחנו הלא אומרים את זה כל יום ב"שמע ישראל" - "ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש" נכון? אז איך, אלה הצדיקים לא יודעים את זה? אלא מה, להתווכח עם הקב"ה אפשר? אפשר להתווכח? - עשו שובבות. קבעו שככה הדין וזהו. מה שבית דין מכריז - זהו זה. נכון או לא? זה לא בית משפט זה בית דין של גדולי הדור.

לאחר שהכריזו על כך שוש פעמים ישבו לאכול סעודה גדולה בשמחה שתו 'לחיים' ונסעו לדרכם

נו מה אתם אומרים? זה יותר על הצד שהקב"ה גוזר והצדיקים מבטלים, צדיק גוזר והקב"ה מקיים. יותר על הצד הזה מאשר הדין תורה.

תלמיד: אבל גם עצם הפעולה, הם ישבו שלושה ימים בצום, כולם היו באחדות. בדבר אחד. הרב: כאיש אחד בלב אחד, זה א'. ב' - כל הצדיקים של הדור באו. ג' - עשו פעולה, השתדלות, לנסות להתווכח באיזה אופן, ושלא יהיה חילול ה'. כי אם הקב"ה אחרי דבר כזה לא יענה - זה חילול ה'. וגם שתו לחיים - וזה כשלעצמו מעורר את השמחה למעלה, ובטח היו מבסוטים והשמחה כבר מבטלת את הכל, כתוב "בשמחה תצאו". נו מה הסוף של העניין?

נסעו לדרכם ולאחר כמה ימים התחילה הממשלה לייבא דגנים ממדינה סמוכה בזול לאחר שתוקנו הדרכים לרוסיה

תקנו את הדרכים הרוחניות אז נהיה דרכים מתוקנות במציאות.

**תכף ירד מחיר החיטה המקומית כי שמעו הסוחרים שמגיעה חיטה בזול ושקט הרעב
ברוך הי לעולם אמן ואמן.**

רבי יעקב שיעץ לחסיד ללכת להשתטח על קבר האדמו"ר האמצעי

פעם אחת נסע אברך שעסק במסחר לקנות טבק בעיר ניג'ין, פעם טבק היה טבק, היום גם הטבק - לא טבק, האברך אהב את הרב החסיד ר' יעקב קוויזניר זצ"ל שגר בעירו ובא להיפרד ממנו לפני שנסע. ר' יעקב אמר לו שלמרות שאינו מאנ"ש, אני"ש זה ראשי תיבות - אנשי שלומנו, מבקש הוא ממנו שיכנס להשתטח על קברו של האדמו"ר האמצעי החב"די בניג'ין

מה זה הענין הזה של אני"ש תגידו לי? זה דבר טוב? זה לא טוב? מה זה אנשי שלומנו? אני"ש זה אומר - אנשי החסידות הספציפית. ברסלב קוראים לאנשים שלהם - אני"ש, חב"ד קוראת לאנשים שלהם - אני"ש.

זה מי שמשתייך לאותו חצר חסידית, זה אני"ש - אנשי שלומנו. אז מצד אחד זה נחמד, שכן אדם יש לו השתייכות, ושייכות, וחברים, וחבורה, יש לו אבא, יש לו אימא - "מסודר". מצד שני, מבחינת כלל עם ישראל זה נשמע לא טוב - אני"ש. כל עם ישראל זה אני"ש מה זאת אומרת? מצד שלישי, כל חסידות זה בעצם קומה שלמה, זה צינור שלם, ראש-תוך-סוף. שהרבי הוא הראש. ובאמת באופן מהותי אמיתי, בלי קשר למחלוקת או היבדלות מעם ישראל, באמת יש ענין כזה שנקרא אני"ש, זה דבר עמוק. זה השתייכות רוחנית לאותו שורש. ואדם "חושב" שהוא בוחר בזה, הוא לא בוחר בזה, זה מהותי משמים. עד כדי כך שראינו בסיפורים, שלמשל המגיד ממזעריטש לפני שהיה מכניס מישהו לחבורה של החסידים שלו היה עושה שאלה בשמים אם הוא שייך לזה או לא שייך לזה. ברור שבעדה של חסידים שרוצים לעבוד את ה', בהנהגות מסוימות, מיוחדות. לכל חסידות יש את ההנהגות שלה, במה הם מקפידים יותר איזה דגש הם נותנים. באיזה דרך הם עובדים.

אז אם יש בן אדם שהוא לא מאנ"ש והוא בתוך האנ"ש. איך אומרים בספרדית "זה כמו צפרדע משלולית אחרת", זה מפריע. כי אחד הדברים של קומה שלמה זה שכל האברים עובדים ביחד. כמו בגוף, אם יש אבר שעובד לא בכיוון הגוף אז זה פוגם בגוף. מצד שני, יש ענין של התכללות, שצריכים להתכלל בכלל עם ישראל. מצד אחר - כל חסידות יש לה את התפקיד שלה. בא נגיד שגם חצר של מתנגדים - זה גם "חסידות". אם יש בית מדרש ליטאי, גם הוא יש לו את ההנהגות שלו, כמו חסידות בדיוק. רק להדגש ליטאי. זה גם שמה אני"ש, מה שלא תעשה איך שלא תעשה - נהיה הענין הזה של אני"ש. כיוון שכל עם ישראל כולם באים מנשמת אדם הראשון, וכל אחד בא מאבר אחר של אדם הראשון, יש אנשים שבאים מאותו שורש, מאותו אבר.

ובתוך כל אבר גם כן יש פנימיות-אמצעיות-חיצוניות, ראש-תוך-סוף. אז ממילא אנשים ששייכים לאותו אבר - זה אני"ש. ובאמת באופן מהותי, כתוב בשער הגלגולים של האריז"ל שאם יש אנשים ששייכים לאותו שורש ומישהו מאותו שורש עדיין לא תיקן את עצמו, אין מנוחה לכל השורש, גם אלה שכבר לא בעולם הזה, מדורות קודמים, אין להם מנוחה עד שאחרון הניצוצות, ככה זה נקרא "ניצוץ", של אותו שורש יהיה לו תיקון. יכול להיות, רחמנא ליצלן, בן אדם קטן פה מעכב שורש עצום למעלה מלהיות במנוחה. ובכל זאת, יש מושג שנקרא "נשמה כללית", כמו נשמת משה רבינו, כמו נשמת דוד המלך. מי שיש לו נשמה כללית הוא כולל בתוכו את כל האנ"ש של כל האנ"ש, הכל כולם אני"ש אצלו.

והוא גם אחראי על התיקון של כולם. הוא גם נושא בעוון של הדור, רחמנא לצלן. הבנתם?
אז אפילו מילה קטנה כמו אנ"ש זה לא דבר קטן. זה צריך התעמקות.
הדבר המתוקן בענין הזה, שמצד אחד, האבר המסוים צריך את הקיום שלו תארו לכם
שהכבד לא יקבל את החיות שלו, או חלילה הכליות לא יהיה להם את החיות שלהם. אז
הלך על הגוף. אז צריך שיהיה את החיות.
זה בחינת אנ"ש, החיות לאבר הזה. מצד שני צריך שהאבר יהיה ביחסים טובים עם כל
האברים של הגוף, זה התכללות, זה אחדות, אהבת ישראל. שאם לא - הגוף הולך. וככה זה
התיקון, מצד אחד אנ"ש - כן, מצד שני - אהבת ישראל לכולם, והתכללות עם כולם, ודאגה
לכולם. לא רק לעצמו. כי כפי שבן אדם שדואג רק לעצמו, הוא אגואיסט.
קבוצה שדואגת רק לעצמה על חשבון כלל עם ישראל ולא על מנת לעזור לעם ישראל - זה
אגואיזם. אז כפי שאדם פרטי חייב לאכול, חייב להתלבש, חייב להתחתן, חייב לעבוד, חייב
לדאוג לבריאות שלו, לגוף שלו לכל דבר שלו, ומצד שני הוא גם צריך לתת לכלל, ככה
קבוצה של חסידות, קבוצה של אבר שלם.
צריכה גם לדאוג לעצמה אבל גם לדאוג לגוף, וכפי שעל פי הרפואה אם יש איזה אבר אחד
בגוף שמסכן את הגוף אז חותכים אותו ומצילים את הגוף ולא את האבר.
אם אי אפשר אחרת. ככה אותו דבר, כולם צריכים להתבטל כלפי הענין של כלל עם ישראל,
ולא בשום אופן שאבר אחד ימכור את כל עם ישראל בשביל שהוא יהיה שמן וטוב לו.
עיוותים כאלה קרו במשך הדורות, לפעמים, מהגלות, מזה שלא היה פשוט, גם בירידת
הדורות יש לזה נטיה לקרות, לענין הזה, צריך להקפיד מאד.
טוב, אז הוא אמר לו למרות שאתה לא מאנ"ש, במקרה זה - חסידי חב"ד, תלך בבקשה
להשתטח על קברו של הצדיק.
מה זה הענין של להשתטח על קברו של צדיק? זה באמת נושא ארוך. בכמה מילים רק,
בקבר של הצדיק יש חלק של הנפש שלו ששורה שם כל הזמן. גם כשהחלק העליון של הנפש
של הצדיק עולה לגן עדן אחרי המוות.
יש חלק שתמיד נשאר בקבר הצדיק. והיות שזה חלק מאותה נשמה, אז יש לה קשר גם עם
מה שיש בעולמות העליונים. כשבן אדם בא לקברו של צדיק ומשתטח, זאת אומרת, מבטל
את האגו שלו כלפי אותו צדיק שיש שמה ואומר תהילים לעילוי נשמת הצדיק, נותן צדקה
לעילוי נשמת הצדיק ולומד מהתורה שלו, אצל רשב"י, למשל, זוהר.
אז "שפתיו דובבות בקבר" כתוב. בכלל, כשלומדים תורה של מישהו והוא כבר בקבר -
שפתיו דובבות בקבר. אז ממילא יש עליה לצדיק, ויש עליה לאדם שעוזר לעליתו של הצדיק.
והצדיק מתפלל עבורו ומוריד לו ברכה, כמו שהולכים לרב. צדיקים במותם נקראים חיים.
ויש גם ייחודים מיוחדים שמיחדים בקבר של הצדיק, מי שראוי לזה.
לייחד את הנפש שלך עם הנפש של הצדיק, את הרוח שלך עם הרוח של הצדיק, את הנשמה
עם הנשמה וכל מיני ענינים, כל מיני כוונות. וזה עוד יותר משפיע למי שמתאים לו. למי שלא
מתאים לו - זה יכול להזיק! אסור. על כל פנים - לא מתפללים לצדיק, מתפללים לה' יתברך
בזכות הצדיק. "ריבונו של עולם תעזור לי בזכות ר' שמעון בר יוחאי..." ככה.
אז הוא שלח אותו במקרה הזה לקברו של האדמו"ר האמצעי, בנו של האדמו"ר בעל התניא.
האברך הבטיח לו שיקיים מצוותו, ובוודאי שאסור להבטיח דברים, צריך להגיד 'בלי נדר',
ונסע לדרכו. היה בדרך כמה חודשים ועסקיו לא הצליחו ובנתיים אשתו חולה מאוד
והרופאים שטיפלו בה חששו לחייה עד שפעם אחת אמרו נואש כי היא שכבה מחוסרת

הכרה ולפתע התחילה להתאושש בצורה מפתיעה וניסית ללא כל עזרה מהרופאים ותרופות

טוב לענין הרפואות והרופאים והשתדלויות והדברים האלה - יש הרבה מה לדבר, אבל אין לנו הרבה זמן. קיצורו של ענין. אין הרופאים מרפאים, אומרים בחסידות, אלא המלאך שמתלווה לרופא. לכל רופא יש מלאך שמתלווה אליו לרפא. ואם זה הרופא של המלך, יעני, הרופא הכי טוב - יש לו את המלאך רפאל בעצמו הולך איתו. והענין של התרופות והדברים שנותנים - זה רק השתדלות.

אבל גם כתוב מצד שני שיסורים שבאים על האדם משביעים אותם באיזה יום הם צריכים לצאת ממנו, ועל ידי מי, ועל ידי איזה תרופה ועל ידי איזה רופא, ויש עניין כזה "מגלגלים זכות על ידי זכאיי" - יכול להיות שיש איזה צמח שדווקא הוא צריך לתת אותו כי זה הזכות שלו, כדי שהחולה יבריא, ויש כל מיני השתדלויות.

כמו בכל נושא יש השתדלות ויש אמונה אם אדם יש לו יותר אמונה הוא עושה פחות השתדלות אם אדם יש לו פחות אמונה - עושה יותר השתדלות. יש כאלה שעושים הרבה השתדלות למרות שיש להם הרבה אמונה כדי לעבוד על מידת העצלנות.

יש כמה ענינים, כמה עבודות חשובות בענין הזה כמו שכבר הסברנו במקומות אחרים אי אפשר להרחיב. קיצורו של דבר, פה היא התחילה להתרפא לבד. גם מובא בספרי החסידות שיש לרופא רשות לרפא רק אחרי שצדיק מברך ונותנים פדיון נפש. אז זה משפיע ולא לבד.

עכשיו הרפואה בימינו באמת התקדמה ועושים דברים טובים מאוד. מצד שני גם עושים מעצמם עבודה זרה לא פעם. והם החלטיים באבחונים שלהם ובענינים שלהם ובסוף אתה שואל שלוש רופאים כל אחד אומר משהוא אחר ונותן טיפול אחר, אז היה ראוי שיהיו יותר ענווים קצת מבחינה מקצועית אני מדבר, לא להיות כל כך בטוחים שמה שהם אומרים - זה ככה זה.

וראינו שכשהולכים לרופא צריך נס, לחזור גם משמה, צריך להתפלל, זה לא פשוט, עם כל הטכנולוגיה וכל הענינים אם ה' לא עושה נס מסכן הבן אדם, זהו זה בענין הרופאים. היא - התרפאה לבד.

כשחזר האברך לביתו מיהר אל רבי יעקב וסיפר לו את אשר אירע לו בדרך: שלא הצליח במסחרו ובמשך כל הזמן הרגיש שאשתו חולה מאוד

על זה אמרו חז"ל - "אדם לא רואה אבל מזלו - רואה" לפעמים אדם לא רואה, הנפש יודעת זה קורה הרבה

תלמיד: זה אינטואיציה?

הרב: זה משמים, משמים מכניסים לו מחשבות - כדי שיתפלל עליה. וגם לפעמים אדם כל כך קשור למישהו, לאישתו לאבא שלו, לסבתא שלו, שזה ממש כמו גוף אחד, נשמה אחת אז כל דבר מרגישים זה פלא, אז ככה הוא חשב.

וכשהגיע לניגין נזכר בהבטחתו לרבי להשתטח על קבר הצדיק החב"די

דרך אגב, הצדיקים שמחים שבאים להשתטח עליהם, זה הכנסת אורחים, זה שלא נשכחו מן העולם, וזה עליה רוחנית כמו שאמרנו הרבה דברים יש בזה.

והמשיך לספר שכאשר נזכר בהבטחתו מייד טבל במקווה והשתטח על ציון הצדיק

למה הלך לטבול במקווה? הרי אחר כך הוא הולך לקבר?

תלמיד: קבר של צדיק...

הרב: קבר של צדיק - אין בו טומאה, אבל אסור גם לכהנים להכנס בכל זאת לקבר של צדיק, ככה זה ההלכה. לפעמים גם קוברים עוד יהודים ליד הצדיק ואפילו לא רואים - לא נכנסים, על כל פנים ללכת למקווה זה דבר גדול, חשוב מאוד מטהר את הנפש.

הלכתי לטבול במקווה

זה הכנה שהוא התכוון בשביל לבא טהור לצדיק, אדם נכנס אצל הצדיק עם כל השטויות שלו, והצדיק צריך לקלוט אותו עם כל הקליפות שלו, עם כל היצרים שלו עם כל השטויות שלו, זה לא קל. כי הצדיק רוצה להיות בקדושה, דבוק בשורש, פתאום בא לו אחד נראה לו כמו סוס, אחד נראה לו כמו בהמה, אז החסידים היו מתכוננים בין השאר היו טובלים. ואם זה עוד צדיק שהוא כבר קבור צדיקים במיתתם הם גדולים מאשר בחייהם, אז עוד יותר. אז הוא טבל ואחרי זה נכנס לאוהל של הצדיק,

כשנכנס לציון צדיק סיפר לרב יעקב הרגיש פחד גדול

פחד - יש כל מיני סוגים של צדיקים. תלוי מה השורש שלהם, יש שהם מצד הגבורה, הם גיבורים, מספרים על כמה צדיקים שאם הם לא היו צועקים על בן אדם לא היתה באה לו ישועה. רק אם הוא היה צועק עליו סימן שהתקבלה הבקשה, היה בא בן אדם, אם הצדיק לא היה צועק עליו זה לא היה טוב, הוא היה חייב לצעוק עליו, זה צדיק גיבור. ויש רחמנים, מצד הרחמים, ויש חסידים, מצד החסד. כל אחד לפי מה שהוא, פה הוא נכנס - קיבל פחד, ממה יכול להיות הפחד הזה? או מצד שורש הנשמה של הצדיק שהוא בחינת יראה, אז נכנסים אצלו - "מתים מפחד". או מצד שאולי כמו שאמרתי נשמתו מרגישה משהו ומשמים נותנים לו פחד כדי שיעשה תשובה. מי שיש לו קצת רגישות יכול בקבר של כל צדיק להרגיש את הנשמה של הצדיק איזה צדיק היה. באיזה דרך הוא עבד אם הוא מצד הגבורה, אם הוא מצד החסד, אם הוא מצד הרחמים. מה הרגש אם הוא היה שמח, אם היה קודר, היו צדיקים קודרים, אף פעם לא שמחו, תענית, שק, סיגופים רציניים, הסתכלו על בן אדם הרגו אותו רק מלהסתכל עליו. ויש צדיקים שמחים, תלוי. על כל פנים, הוא נכנס שמה חטף פחד מוות.

'פחד מאוד ורצה לצאת משם אך מייד התגבר על יצרו, הלא קבור שם צדיק! והתחיל לומר פרקי תהילים והתעורר בבכי גדול

לענין הבכי, באמת עוד בדור שלנו, שאנחנו יש לנו לב קשה, והגבר צריך להיות גבר ואסור לבכות. אם בן אדם בא לו לבכות שיבכה כן אבל שיעלה את הבכי לשורש עליון. אם הוא מתחיל לבכות בגלל שהוא דואג מה יהיה עם הפרנסה, זה בכי נמוך, אז יבכה על גלות השכינה, יחד עם הצער שלו, יבכה על הצרות של עם ישראל, יבכה על הצרות של האנשים, אז הוא מעלה את הבכי מסתם בכי לבכי אמיתי זה ענין של הבכי.

אחר כך השאיר כסף לפדיון נפשו ונפשות בני ביתי ובכללם אשתו והרגיש טוב עד שלא יכול היה לעזוב את המקום

קודם הוא בכה. כששם את הפדיונות, פדיונות זה כנראה כסף הוא מתכוון פה, פדיון הנפש, אז הרגיש עונג, כנראה נמתקו הדינים.

לא יכול היה לעזוב את המקום

ברגע שאדם בוכה, הרי שערי דמעה לא ננעלו, גם אדם מתנקה מהבכי הוא מראה לקב"ה שהוא לא גבר, הוא לא גיבור והוא לא מנהל את העולם, הוא ילד הוא מסכן, הוא צריך רחמים, כמו שמעוררים מלמטה - ככה מעוררים מלמעלה. אחרי שהוא בוכה ומתנקה, אז אולי כבר אין מחיצה שמפרידה בינו לבין הקב"ה, בינו לבין הצדיק. ואז נכנס בו אור בנשמה, זה מה שהוא מרגיש כאן פתאום את הענין הזה של השמחה והעונג. העונג, כשיש

לאדם התעלות רוחנית יש לאדם עונג רוחני, מרגיש כמו גן עדן, זה סימן טוב, והוא לא רצה להתרחק בשום אופן מהאוהל הקדוש. זה בודאי כי הוא הרגיש שהוא דבוק בשורש שלו.

ולמרות ששמחתו היתה גדולה במקום נסע משם לביתו והיה שמח כל הדרך הביתה

אנשים לא כל כך יודעים, אולי נגיד כמה מילים על זה, כשבן אדם הולך לקבר של צדיק, במיוחד אם יש לו זמן לנסוע, שזה לא ליד הבית שלו, צריך להתכונן, להתכונן נפשית, חוץ מתשובה ומקווה וכל זה, לא לדבר שטויות, לעשות חשבון נפש לחשוב מה הוא ידבר, איך הוא יתחבר, בצורה רצינית, לא באים סתם, זה לא קלות ראש "אה, כן עשינו טיול, הלכנו אצל הרבי הזה, יצאנו אחר כך צחקנו בחוץ המשכנו בסוף עם השטויות, לשון הרע, כל מיני עניינים, בורסה", לא.

כפי שחשבה ההכנה כשהולכים לצדיק, חשוב אחר כך כשיוצאים מהצדיק, לא לאבד את מה שהאדם קיבל שם. צחוק, קלות ראש, שיחה בטלה, כל זה מיד מסלק את ההשראה הזו שאדם מקבל, ומה שהוא אומר פה **שהיה שמח כל הדרך הביתה** זה חשוב מאד שאדם ינסה לשמור את ההישג שהשיג בנפשו עוד, עוד יום, עוד שעה, עוד שנה, כמה שהוא יכול. מה שקורה כשבאים לקבר של הצדיק, אם האדם זוכה הוא מתעלה, הוא מרגיש את הקדושה במקום וזה מעלה אותו ישר, בלי מחשבות, ישר זה מעלה אותו, זה הטעם המיוחד, אחר כך כשהוא הולך צריך לשמור על זה, לא לקלקל.

כשהגיע הביתה שאל את אשתו מה שלומה ואיך היה בהעדרו והיא ספרה לו את מה שקרה שהיתה חולה ופתאום התרפאה והם בדקו ומצאו שהתחילה להתרפא ביום בו היה אצל קבר הצדיק מייד רץ לספר זאת לרב יעקב

הענין הזה, שהוא הרגיש גם כן שאשתו היתה חולה, זה נובע מאהבה שבין הבעל לבין האשה, שהיא חשבה לו והוא דואג לה והוא אוהב אותה כל חייו והוא מכבד אותה ואז הוא מרגיש כל דבר קטן, וגם היא מרגישה אצלו, וזה דוגמא שיש שלום בית - שכונה ביניהם. איך צריך לבנות את הבית האמיתי היהודי, היום לצערינו, הרבה שטויות יש בבתיים, הרבה קטטות, צרות, גרושים, אחד לא מבין את השני, אחד לא אכפת לו מהשני, אחד פוגע בשני, אחד דורך על השני, צריך תיקון לעשות לענין הזה.

האברך סיים באומרו שצדיקים אלו חסרים לאחר מיתתם אמר לו רב יעקב את מה שנאמר בגמרא 'גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם'

מה הסיפור הזה בא ללמד? שבן אדם לא יהיה גס רוח כיוון שהתחלנו את הסיפור והסברנו שהאיש הזה הוא לא היה מחסידים דווקא, אבל החבר שלו שלח אותו, נתן לו עצה טובה, תלך לשם, מה אכפת לך ללכת לבקר את הצדיק? הלך, בזכות זה שהלך - אישתו ניצלה, פשוט מאוד. זה מובן - משמים, שאמרו לו לעשות את זה והוא הלך. אם בן אדם יש לו גסות רוח וגאווה והוא חושב שהוא מבין הכל והעולם צריך להתנהג בדיוק כמו שהוא רוצה ובדיוק כמו שהוא חושב ובדיוק לפי השכל שלו, לפעמים נותנים לו עצה טובה והוא לא שומע, הוא צוחק, הוא מבטל את זה, הוא אומר "זה שטויות, באמת" האדם צריך להיות קשוב, כל יום נותנים לו עצות טובות, גם ציפור יכול לתת לו עצה טובה כמו שלמדנו בפעמים הקודמות שכל יום מוכיחים את האדם, הוא יוצא פתאום מקבל מכה ברגל - זה תוכחה. לפעמים בא חבר נותן לו איזה עצה ככה סתם הוא לא יודע מאיפה זה בא, זה לטובתו.

איזהו שוטה? המאבד כל מה שנותנים לו, מיהו שוטה? מיהו טיפש? - המאבד כל מה שנותנים לו, לכן אדם צריך להיות עניו ועם עיניים קשובות לראות מה ה' פותח לו כל יום, כל רגע, כל שעה, ומישהו יכול לדעת מה יהיה עוד רגע? לפעמים בן אדם בא נותנים לו עצה,

הוא אומר אה זה...., אומרים לו כמה דברים - "לא אמרת לי כלום". אומרים לו עוד פעם -
"טוב לא עזרת לי", למה? - כי לא אמרת לו מה שהוא רצה לשמוע, ולא תמכת במה שהוא
רצה שתתמוך אז לא עזרת לו כלום.

רבי לוי יצחק מברדיטשוב והמלמד החדש

כשבא רב ברוך מריקא לשמש כמלמד תינוקות אצל רבי לוי יצחק מברדיטשוב הפשיט אותו רבי לוי יצחק לגמרי והתחיל למשש אותו בכל האברים ולא חדל מלומר את המילה 'כשר'

מה זה הדבר הזה? קודם כל ר' לוי יצחק מברדיטשוב היה ידוע כאוהב ישראל ומלמד זכות על היהודים. הענין הזה שהוא מישש את כל האברים של המלמד זה דווקא בא ממידת הדין, זה קפדנות, מה זה מלמד צריך להיות מלאך?
תלמיד: האברים של האדם מלמדים על החלקים הפנימיים.

הרב: זה ברור, כל אבר ואבר של האדם מעיד על הפגמים שלו, מה היה צריך לעשות את הבדיקה הזאת? וודאי שהמלמד לא הרגיש בנוח במיוחד, מה אתם אומרים? אז קודם כל בשביל לדעת אם בן אדם פגום לא צריך לבדוק את האברים שלו הגשמיים, אפשר להסתכל עליו ולדעת, בלי לגעת בו, יש כוונות שעושים, על פי האריז"ל, לקדש כל אבר ואבר שכל אבר ואבר יהפוך להיות מרכבה לקדושה,

אולי גם הרבי רצה בזה להראות לו שיזהר כי הוא בודק אותו טוב. מה הענין הזה? מלמד הוא מלמד תינוקות לא, זה האחריות הכי גדולה, למסור לו נשמות ישראל הטהורות שילמד אותם, זה שהרבי אהב כל אחד מישראל, אהב את כלל עם ישראל ואת התינוקות שלא חטאו בודאי שהוא אהב והיה צריך לדאוג להם, אז יכולים לפעמים להיות קפדן ולשם שמיים ומתוך אהבה, זה לא דווקא מתוך מידת הדין. גם אולי, זה לא כתוב פה, גם אולי בדק אם הוא בריא, שלא יהיה איזה מחלה מדבקת או משהו. זה על כל פנים מה שהוא עשה.

לאחר תקופת עבודתו ביקש רבי לוי יצחק מרבי ברוך שימשיך לעבוד אצלו אבל התנה עמו תנאי ש...

מה התנאי שהתנה לו?

תלמיד: אולי אם יתקן את הפגם שיש בו

הרב: אולי הוא לא מצא שום פגם

תלמיד: הוא בדק אותו

הרב: אולי הוא לא מצא שום פגם, הוא אמר הכל כשר, איזה תנאי נתן לו?

תלמיד: משהו שיהיה יותר לשם שמים

הרב: למה, מי אמר שהוא לא לשם שמיים? מה אתם כולם כבר מאשימים את המלמד?

איזה תנאי נתן לו?

תלמיד: שישן שם אולי

הרב: קרוב, קרוב.

התנה עמו תנאי שיאכל איתו מאוהב צלחת

לא לישון, לאכול. איזה מין דבר זה? שיאכל איתו בצלחת אחת?

הרב: קודם כל, לאכול בצלחת אחת עם הרבי, מה המשמעות של זה? קודם כל זה כבוד, זה

קירוב, זה נקרא לקרב אותו, לאכול באוהב צלחת. דבר שני זה התקדשות, מה שהרבי אוכל

זה הכל מתקדש. הוא אוכל ביחד איתו. רואים פה מה שאמרנו בהתחלה, שהרבי דאג

שהמלמד יהיה צדיק יסוד עולם, וגם שיתקדש באוכל, למה? מה קשור האוכל? שלא יהיה

טמטום המוחין ולא יהיה טמטום הלב, צריך להעביר את המוחין שלו לילדים. מה אמר

המלמד, רבותיי?

תלמיד : לא התנגד
הרב : מה אמר המלמד?
תלמיד : אמר משהו צנוע, הצטנע קצת
תלמיד : רצה משהו עוד יותר, אולי לשתות מאותה כוס, לא יודע.
תלמיד : אמר "בסדר"
הרב : או אחד שעונה לענין. מה אמר לו המלמד?
תלמיד : הצטנע.
הרב : מה אתה אומר? מה אתה היית אומר?
תלמיד : היה נשוי המלמד הזה, הרב?
הרב : לא יודע, בכלל לא כתוב פה, כנראה שהיה נשוי! מה אמר המלמד
תלמיד : לכבוד זה יחשב לי
הרב : מה אתה אומר?
תלמיד : שהוא צם משבת לשבת
הרב : אסור למלמד לצום משבת לשבת. הוא צריך להיות רגוע ולהיות עם כוחות לתלמידים
איך הוא צם?
תלמיד : הוא אמר שהילדים גם יאכלו איתו
הרב : איך כולם יאכלו מהצלחת נו? טוב,
ביקש רבי ברוך לחשוב על ההצעה
הוא צריך לחשוב על זה. למה הוא צריך לחשוב על זה?
תלמיד : אולי הוא מחזיק מעצמו יותר
הרב : יותר ממנו - לא!
תלמיד : מחויבות
הרב : מה המחויבות בזה?
תלמיד : יכול להשרף
הרב : נו מה אומרים פה, אה קירבת יתר, אולי הוא מפחד מה יש לפחד? שאם בן אדם
מתקרר יותר מידי שלא יהיה לבו גס, אני מתרגל אני סחבק עכשיו נהיה. אסור, צדיק זה
צדיק צריך דיסטנס, צריך אהבה ויראה גם יראה לא רק אהבה, כן גם עם ה' יתברך גם עם
הצדיק, "את" לרבות תלמידי חכמים נכון "את ד' אלוקיך תירא" מה זה "את" לרבות
תלמידי חכמים. להיות קרוב זו אחריות.
מה עשה?
בדיוק באותו זמן הגיעו לעיר האחים הקדושים רבי אלימלך מליז'נסק ורבי זושא מניאפולי
ורבי ברוך חשב להתייעץ איתם בעניין
לא ככה ספונטני, הכל פה בהתיישבות הדעת. כן מה אמרו לו הצדיקים, רבותיי?
תלמיד : זכית, ברכו אותו.
תלמיד : הסתכלו על הדרגה שלו באיזה דרגה הוא נמצא
הרב : הסתכלו אם זה מתאים לו? הרבי לא ידע מה שהוא מציע!! למה הוא לא קיבל את זה
מיד רבותיי? פחד שהרבי מנסה אותו?
תלמיד : היה עניו
הרב : אולי הוא לא ראוי אבל אם הרבי אומר. פה זה עבודת הקדש שיאכל בקדושה כדי
שיוכל ללמד את התינוקות, זה לא פשוט הדבר הזה. כל מה שמלמדים כפירה זה הכל בא

ממאכלות אסורים שאכלו כל הפרופסורים האלה וכל אלה שממציאים תורות חדשות זה הכל מלאכול דברים לא כשרים.

תלמיד: אולי הרבי רצה לבחון את המדרגה שלו, אולי הפוך על הפוך, אולי הוא רצה בזה להראות לו אם הוא יסכים אז זה מראה על גאווה מצד המלמד? שידע את מקומו?
הרב: אולי זה שהוא אמר שהוא צריך להתייעץ זה גאווה. הצדיק אומר מה אתה צריך להתייעץ!

תלמיד: אולי הוא ניסה אותו?

הרב: מה ניסה אותו! הרבי אמר - עושים! מה איזה ניסה אותו מה לא ניסה אותו?

תלמיד: הוא לא אמר שהוא רוצה להתייעץ אמרת שהוא רוצה לחשוב

הרב: מה הוא צריך לחשוב כ"כ הרבה? הוא מכניס את השכל שלו הוא הולך לחשוב.

תלמיד: הוא אולי הוא מופתע

תלמיד: הוא מגיע למדרגה אחרת צריך לראות את עצמו במדרגה השניה יותר קרוב לצדיק אולי האופי שלו השתנה קצת.

הרב: נו אז מה? לא סומכים על הרבי

תלמיד: השאלה אם התפקיד שלו

הרב: לא סומכים על הרבי? ואם הרבי אמר לו מה הוא צריך להיות בטוח, הרבי אמר - גמרנו.

תלמיד: הוא הציע לו את זה בתור נסיון לא בתור באמת

הרב: לא הוא לא אמר לו זה נסיון, הוא אמר לו זה התנאי, הוא אמר לו שזה התנאי אם לא אז לא, הוא לא ימשיך להיות מלמד, או זה או כלום.

תלמיד: אולי לא מתאים לו הזמני ארוחות מתי שהרבי אוכל, אולי הוא אוכל יותר או אוכל פחות.

הרב: כן זה הבעיה? לא לפי זה, זה הולך, זה אנשים פשוטים חושבים בדרך כזו טכנית אולי אוכל מעט הרבי הזה, רעב לא זה הבעיה.

תלמיד: יש פה בעיה של קומה, אני לא חושב שיש פה בעיה אחרת

הרב: אבל למה הוא לא הסכים מיד?

תלמיד: הוא חשש מזה כנראה זה קפיצה בשבילו

הרב: "קרבת אלוקים לי טוב"

תלמיד: אם אתה ראוי - כן, אם לא - אז ההפך.

הרב: והרבי לא ראוי להגיד לו אם הוא ראוי או לא ראוי?

בדיוק באותו זמן הגיעו לעיר האחים הקדושים רבי אלימלך מליז'נסק ורבי זושא מניאפולי ורבי ברוך חשב להתייעץ איתם בעניין. כאשר התקרב לדלת חדרם שמע את רבי אלימלך לומד את הפסוק 'ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם לפני האלוקים' ואומר שעל פסוק אמרו חז"ל שהם אכלו לפני משה אז למה כתוב שאכלו לפני האלוקים? מכיוון שכל מי שנהנה מסעודה שמשותפים בה תלמידי חכמים כאילו נהנה מזיו השכינה

לפי זה, מה? מה זה אומר?

תלמיד: זה אומר שאם הוא רוצה זיו שכינה אז הוא צריך ללכת לשבת על קערתו של רבו

הרב: מה אתם אומרים?

תלמיד: לא נראה שהמלמד לא ידע את זה

הרב: הוא ראה בזה השגחה שהוא שמע בדיוק שמדברים על זה. מה לא ראה בזה השגחה? לפי זה מה צריך לענות? כן לאכול או לא לאכול?

אמרו חז"ל שהם אכלו לפני משה אז למה כתוב שאכלו לפני האלוקים? מכיוון שכל מי שנהנה מסעודה שמשתתפים בה תלמידי חכמים כאילו נהנה מזיו השכינה ז"א שאם יאכל אצל הרבי כאילו הוא נהנה מזיו השכינה מה רע בזה? אה? לפי זה הוא צריך להסכים לא כן?

תלמיד: זה הבעיה הוא צריך לאכול לשם שמים הרב: מה הבעיה בשבילו אם הרבי בדק אותו לפני כן בכל אבר ואבר וראה שהוא כשר אז כנראה שהוא לא מפחד מלאכול לשם שמים. נו לפי זה צריך ללכת לאכול? לפי הפשט הזה? **המשיך רבי אלימלך והקשה**

הרבי אלימלך המשיך לשאול את האח שלו **מה הפלא? הם כן אכלו לפני האלוקים מכיוון ש'מלא כל הארץ כבודו'** הוא אמר איזה מן שאלה זו? בטח מלא כל הארץ כבודו **אלא, הוסיף הצדיק, מכיוון שהיה שם משה רבנו יראו מפניו וקצת 'שכחו' את יראת אלוקים**

תארו לכם משה רבינו היה בא לפה, כן בכבודו ובעצמו ואנחנו אמורים לאכול איתו לא היה לנו קצת יראה לשבת פה ולאכול איתו. הוא לא היה מאפיל קצת על יראת האלוקים באותו זמן? ממי יותר קל לירא מאלוקים או ממשה? תלמיד: משה.

הרב: למה?
תלמיד: כי אתה רואה אותו, אתה רואה קדושה לפניך זה יותר יראה מקדושה שאתה לא רואה.

תלמיד: אבל אם אתה אוכל מהשולחן של המלך זה יותר הרב: נתרכז בנקודה הזו עכשיו, מה יותר קשה לירא מדי' או לירא מהצדיק? כל אחד פה אומר משהו אחר. כמו שאמרנו אם היה פה משה רבינו, כן, היינו מפחדים ממנו יראת הכבוד גם אבל גם יראת היראה.

תלמיד: כמו שבן אדם מפחד מאש יותר מאשר מחשמל זה גלוי הרב: כן, מצד שני גם אפשר להגיד הפוך זה בשר ודם מה יש לי לירא ממנו כ"כ, מה' יתברך אני ירא עוד יותר ממלך מלכי המלכים, זה רק נציג שלו פה קצת מה יש להשוות, אפילו עם משה רבינו לקב"ה.

אז זה תלוי במדרגה של האדם "ויאמינו בד' ובמשה עבדו" צריך לירא את ד' ואת התלמידי חכמים אם האדם בדרגה נמוכה הוא ירא את התלמידי חכמים לפני שהוא ירא את ד'. מדובר פה על צדיקים שמילה שלהם זה היה מילה, קללה זה קללה, ברכה זה ברכה. מה הוא החליט אם כן לפי מה ששמע פה?

תלמיד: הסתבך עוד יותר **אלא, הוסיף הצדיק, מכיוון שהיה שם משה רבנו יראו מפניו וקצת 'שכחו' את יראת אלוקים**

המסקנה הפשוטה מזה זה שלא צריך לאכול אצל הרב, למה? ירד לו יראת אלוקים יהיה לו יותר יראה מהרבי מאשר מאלוקים.

היה רבי אחד שלא היה נותן לחסידים שלו לבא לסדר פסח, אבל הרבה רבי'ס כן נתנו, שאלו אותו - למה? אז הוא אמר שבלילה הזה כל יהודי צריך להרגיש בן חורין וחסיד אצל רבו - לא יכול להרגיש בן חורין. הוא לא נתן לבוא. יש גישה כזו יש גישה כזו, יש מדרגה כזו יש מדרגה כזו.

רבי ברוך קיבל דבר תורה זה כעצה לעניינו מפי רבי אלימלך

לא טוב לאכול תמיד עם הצדיק, ככה הוא פסק לעצמו ולא קיבל את ההצעה. זה בכלל תמוה, סוף סוף הרבי מברדיצ'וב הציע לו להיות אצלו מלמד בתנאי שיאכל איתו בצלחת אחת, לא מספיק שהוא לא ענה לו כן מיד, בטח, טוב, הרבי אומר - מה אני ומי אני, אלא אמר לו: אני צריך להתיישב בדעתי. הלך לשאול את הצדיקים, הוא לא פגש את הצדיקים, הוא לא דיבר איתם, הוא לא בירר וליבן את כל הנקודות. הוא רק שמע מה שהוא אומר לפי זה תפס ע"ז טרמפ כמו שאומרים ואמר זה השגחה זה משמים בדיוק דיברו על התשובה, הלך וקיבל את זה כפשוטו וסירב לרבי.

תלמיד: ז"א הרב פיטר אותו בתשובה פשוטה מאד, אולי זאת היתה דרך לפטר אותו הרב: לא לא תביא לפה כל מיני דרושי הסתדרות.

תלמיד: אבל זה מענין

הרב: אבל זה לא היה כוונה של הרב לפטר אותו. הכוונה של הרב זה שהוא ישאר. תלמיד: אנחנו לא יודעים את זה, הוא התחיל לבדוק אותו ואחרי זה הוא מציע לו הצעות כאלה קשות מאיפה אנחנו יודעים מה הוא רצה? הוא פיטר אותו בלי לעלוב בו.

הרב: זה לא השאלה עכשיו, השאלה מה שאמרתי, איך ע"פ איזה פסוק שהוא דיבר הרבי אלימלך לפי תומו דיבר על איזה משהו הוא שמע את זה ועל זה הלך? אז בא אני אגיד לכם זה דרך מסוימת בעבודת ד' לראות בכל דבר שאדם שומע ורואה רמז משמים, הדבר הזה היה חזק בזמנו של הבעש"ט ותלמידיו שבאמת היה להם גלוי פנים ובכל דבר ודבר ראו, ופה באמת הרבי היה צדיק, המלמד היה צדיק, והצדיקים היו צדיקים, כולם בדרגות גבוהות, בדיוק הוא חשב על השאלה הזו הלך אליהם לשאול וזה מה שהם אמרו עוד לפני שהוא ראה אותם, אז אולי הוא כיון בזה שזה משמים.

אולי גם כיון בזה שאולי הרבי ענה לו רבי אלימלך ברוח קדשו, שאולי הוא כבר ידע מה השאלה, וזה גם קרה הרבה פעמים שאחד ידע מה שיש אצל השני והוא כבר ענה לו ישר. איך אנחנו במדרגה שלנו היינו צריכים לנהוג? ללכת לאיזה מקום לשמוע איזה משפט שמישהו אומר, איזה צדיק, ולפי זה ללכת? ממה נפשך, אם יש לך ביטול כזה גדול אז תתבטל ישר אצל הרבי הוא אמר שתאכל אצלו צלחת - תאכל צלחת. אה אתה תמים נכון, אתה שומע, כל דבר זה משמים, חוץ ממה שאמר הרבי זה לא משמים. זה אתה צריך לחשוב.

אז מצד אחד אתה צריך לחשוב, להתיישב בשכל, מצד שני כשאתה הולך לשאול רבי אחר הוא אומר איזה משפט ואתה בכלל לא שאלת אותו, לפי המשפט הזה אתה כן הולך, למה?! זה סותר את השיטה! זה סותר את השיטה, רבותי!! אם אתה הולך בביטול, אז מספיק מה שאמר לך הרבי שתאכל אצלו בצלחת.

אם אתה הולך לפי השכל, בבדיקה מעמיקה אז תלך ותשאל את הצדיקים. אל תיקח איזה משפט שעבר באוויר ותעשה מזה תשובה. לך תשאל, אולי תבוא לרבי אלימלך אולי הוא יגיד לך: לא, תהיה אצל הרבי. בטח, בודאי, תנסה, כדאי.

אז אתה מתבטל ביטול פשוט איפה שנח לך?! זה תשובה לא בקשר לצדיקים, בודאי שהצדיק הזה ידע יותר טוב מאתנו איפה הוא מתבטל ולמה הוא עושה ככה ולמה הוא עושה ככה. אבל זה התפלפלות בשבילנו, שאנחנו לא נסלף איפה שנח לנו - אנחנו מתבטלים, איפה שלא נח - אנחנו הולכים לשאול מישהו אחר, איפה שנח לנו - אנחנו שומעים מה הוא אומר בלי ששאלנו אותו ולפי זה פוסקים לנו. אז תחליט לפי איזה דרך אתה הולך.

הבעש"ט לחש לעגלון בחתונת בנו

הבעש"ט השיא פעם אחד מנכדיו במעמד כל החבריא-קדישא, כולם באו לחתונה, חבורה שלו זה נקרא חבריא קדישא.

וכיבד את בעל ה"תולדות" בסידור הקידושין, והלה קיבל.

תולדות יעקב יוסף זה הרב מפולנאה זה הספר חסידות הראשון שיצא. חוץ מקדוש וצדיק הוא גם היה גאון אדיר בכל התורה. יש לנו את הספר מי שקורא בזה צריך להיות ת"ח בשביל להבין מה שהוא כותב. אז הבעש"ט כיבד אותו לחתן את הנכד שלו. והוא קיבל את ההזמנה.

והיו מהלכין שורות - שורות הבעש"ט ה"תולדות" והחבריא למקום החופה, הלכו איפה שהחתונה,

והנה יהודי נוסע לקראתם. והבעש"ט יצא מהשורה ואמר לו כמה דברים בלחישה, אח"כ חזר לשורה

הבנתם? מה אמר לו?

תלמיד: באיזה כיוון נוסע נגדם או איתם? אם זה באותו כיוון אולי אמר לו שיתקדם לפנייהם ויודיע שהם באים

הרב: בשביל זה הבעש"ט צריך לצאת מן השורה לדבר עם העגלון? יש לו תלמידים בשביל זה. תלמיד: הזמין אותו

תלמיד: היה צדיק נסתר

הרב: תדעו לכם שאנשים גדולים כמו הבעש"ט לא עושים תנועת יד או רגל סתם, אלא יש דברים בגו.

התפלאו התלמידים ואמרו: "אין זה כי-אם צדיק נסתר הוא", ומתוך נמוס שלחו את צעירי התלמידים לתהות על קנקנו, שחפצו להתוודע אליו.

ברור שכשרבי כמו הבעש"ט הולך בדרך והתלמידים שלו הולכים איתו אז מסתדרים כמו שצריך לפי ההלכה כל אחד במקומו. נכון? מי שגדול אז הוא קרוב לרבי מי שפחות גדול בצדדים עד שהצעירים והפחות מכובדים מאחורה בצדדים. אז הצעירים הלכו לראות מה עם צדיק נסתר הזה שחשבו אותו צדיק נסתר.

וילכו שנים מצעירי התלמידים אחר עגלת היהודי ונכנס לחצר בית מלון. ניגשו אליו בזה אחר זה ואמרו: "שלום עליכם רבי!" ותמה "אני? לא רבי ולא בן רבי אני" אך הם בשלהם טורדים אותו באמרים שלשוא יסתתר, יודעים הם שהוא צדיק ושיתוודע אליהם.

מה אתם אומרים מה ענה להם? לא צדיק ולא בן צדיק!!

אך הוא המשיך לטעון על דברתו ולהכחיש מה רוצים ממנו,

אז אמרו לו שבהיות רבם פונה אליו תכף שפגשו חזקה שהוא נסתר, ואין כוונתם להניחו. ובראותו שלא ימלט אמר להם: באמונה, יהודי פשוט הייתי מעולם, אך אתם לעולם לא תניחוני ולכן אספר לכם את דברי רבכם ותראו במה כוחו גדול. ואז סיפר להם שהוא דר מול חברו בעיר אחת, והם כאחים מנעוריהם, לא יסתרו איש מרעהו בכל דבר, שמחותיו שמחותיו וצערו וצערו צערו.

הנה חיים שני יהודים, חברים טובים נאמנים כאחים, אחד שמח בשמחת חברו, זה דרגה ז"א אין קנאה אין שנאה אין מחלוקת, אחד אוהב את השני, דבר יפה. זה דבר מצוי? נדיר. שני חברים טובים זה דבר נדיר.

תלמיד: שני חברים זה לא כ"כ נדיר אבל זה הרבה פעמים לא מחזיק מעמד

הרב: כל אחד שמח בשמחת חברו ומצטער בצער זה דרגה? זה טוב? "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד". ענין החברות זה ענין נכבד בעבודת ד' עובדה שכתוב "עשה לך רב וקנה לך חבר" אם זה לא היה חשוב זה לא היה כתוב. עשה לך רב - שתלמד ממנו, עשה לך חבר - שתוכל ללמוד אתו ולדבר אתו בענינים של עבודת ד' וגם בכל הענינים שיעזור לך שתעודד אותו, ומצד שני מי שיש לו קצת נסיון יודע שזה נדיר ביותר שיש חברים אמיתיים שזה מחזיק כל החיים או הרבה זמן כמו שאומרים פה חברינו המבוגרים בד"כ היצה"ר הורס את זה. אבל מה המינון הנכון בחברות במיוחד בדור הזה זה דבר חשוב, מצד אחד צריך להיות חבר, מצד שני כל אחד גם צריך את הפרטיות שלו שהיצר לא יכנס והאדם לא יחשוף את עצמו יותר מידי ג"כ בפני השני, היום הוא חבר מחר אולי הוא יספר מה שספרתי, אז צריך לפתוח את הלב אבל גם לא את כל הלב, אלא א"כ זה אנשים קדושים זה משהו אחר, אבל אנשים רגילים צריך זהירות.

ואמר שחברו רוכל בכפרים, ומביא סחורה משם העירה למכור, ומשלם את חובותיו מחודש לחודש, משאיר למשפחתו כדי חיותם, וחוזר חלילה.

איך, מה אתה אומר על זה? חיים טובים? פרנסה קשה? מה אתם אומרים? יש פרנסה קלה תגידו לי?

תלמיד: בורסה

הרב: בורסה זו פרנסה קלה, אתה חושב? אתה יודע כמה אנשים עם התקף לב באו לפה מהבורסה? מהפרנסה הקלה הזו?! היית אומר שיועץ לבורסה זו פרנסה קלה, נכון? זה הכי מסכנים. גם כן יש כמה שבאים כל פעם שהבורסה עולה יורדת משגעים אותם כן, אין להם יום ואין להם לילה, למה הם משחקים בכסף של אחרים, וכשטוב כולם שמחים וכשרע אוכלים אותם חיים. אבל יש פה משהו חשוב בענין הזה שבאמת דרכי הפרנסה השתנו בעולם. כל החיים השתנו.

תלמיד: פעם היו הסוחרים לוקחים את הסחורה איתם, מוציאים את הכל, היום שולחים במשאית דרך קימונאים ומחלקים את הסחורה.

הרב: וגם פחות מסובך מהיום. אמנם הכל מודרני ויש פקס ויש זה אבל החיים לחוצים. אז האדם ידע, יש את הסחורה שלו, הוא הולך לשוק, מוכר, לוקח כסף, הולך הביתה ושלוש על ישראל. היה עסוק בעניניו, היה בריא, היה עובד עם הגוף לא רק עם השכל והכל היה נראה אחרת. אבל מה נבכה על מה שאין.

פעם אחת כשחזר מדרכו ובאו קרוביו לשמוח אתו,

הוא היה אורח בבית שלו

באתי עימהם, והיות שגסים היינו זה בזה, פתחתי את הארון לקחת לעשן טבק.

מה זה הענין הזה של ליבנו גס זה בזה, בני"א מתרגל אצל השני, נהיה בן בית, פותח ארון פותח פריז'יידר פותח זה, וזה טוב או לא טוב? זה לא טוב, צריך להיזהר גם בעניני צניעות וגם בכל הענינים, גבול. לא לעבור גבולות, אף פעם אל תעברו גבולות.

תלמיד: בכל זאת טוב שכן קרוב מאח רחוק

הרב: כן. אבל לא להכנס לתוך הארון שלו, יש גבול. כמו שאמרנו "וקנה לך חבר" אבל עם גבולות, במיוחד בדור שלנו. אקיצר, הוא נכנס לארון שלו, לקח טבק משם

והנה צרור הכסף שהביא מדרכו מונח כך שם בארון.

מה אתם חושבים שקרה?

תלמיד: יצה"ר אמר לו

הרב: מה?

תלמיד : תיקח קצת.
הרב : מה אתה אומר?
תלמיד : לא קרה כלום כי הם חברים טובים
הרב : מה אתה אומר? נו זה נושא פיקנטי נו תדברו, מה עשה מה קרה?
תלמיד : בטח אמר לו לשמור על הכסף
תלמיד : היה מופתע אולי
הרב : היה מופתע כן.
תלמיד : אולי חשד בו?
הרב : חשד בו במי? הוא חשד בחבר, החבר ראה את הכסף סתם זרוק בארון בהישג יד, מה קרה? מה אתה אומר?
תלמיד : כלום לא קרה
הרב : מה היה ראוי שיקרה?
תלמיד : שישגור את הדלת של הארון
הרב : ומה עוד?
תלמיד : שיגיד לו, תראה אתה שם את הכסף שלך בצורה מסוכנת ולא באיזה כספת או משהו, זה הרבה כסף.
הרב : לא שמים את הכסף ככה, לא מפקירים את הכסף. גם "לפני עוור לא תיתן מכשול" נכון? תלמיד : חבר שלו הוא לא יגנוב לו את הכסף.
לא יכולתי להשלים עם חוסר האחריות של חברי לסכן כך את משפחתו וחיינו.
כל החיים שלו הרי הוא הלך, מכר, הביא, זו הפרנסה שלו הוא צריך את הכסף לחובות ולעוד קניות לא?
החלטתי להבהילו על מנת שיוסיף לקח, ולקחתי את צרור הכסף, על מנת להחזירו לאחר מכן.
זה טוב מה שהוא עשה? לא, למה לא?
תלמיד : חבר שלו יחשוב אולי גנב והתחרט
הרב : קרוב משפחה רחוק קצת שלי ג"כ עשו לו קונץ לא כזה אבל דומה, הוא היה בעיר אמרו לו תרוץ הביתה הבית שלך נשרף, כשהוא רץ קיבל התקף לב ומת והבית שלו לא נשרף ולא כלום והבן דוד שלי גדל יתום בגלל זה מקונץ כזה כן. "מדבר שקר תרחק" טוב, ככה הוא עשה הוא לקח את הכסף.
והלכתי לביתי, וכוונתי לחזור עוד שעה קלה.
חוץ מזה בני"א יודע מה יהיה עוד שעה? אם הוא ימות והכסף אצלו ואף אחד לא יודע. ואם יהיו אצלו גנבים ויקחו ממנו את הכסף מה הוא יעשה לחבר שלו? נכון, נכון.
ואכן, כשגילה חברי שהכסף איננו, כמעט שפרחה נשמתו, גם בני ביתו לא ידעו היכן הכסף, ומהומה קמה בבית, עתה באו גם שכניו ובראותם צער המשפחה גדלה המהומה שבעתיים, בינתיים חברי גם אשתו החלו מתעלפים. כששמעתי המהומה, הלכתי תכף להחזיר הכסף, אולם בראותי את המהומה...
מה עשה?
תלמיד : פחד, נרתע, התבייש
הרב : בושה מצד הסטרא אחרא

בראותי את המהומה לא קם בי עוד רוח להודיע לעיני כל את שעשיתי, וחישבתי שילכו השכנים להחזיר הכסף, אך הקול יצא וכל העיר כמעט שיצאה ונכנסה בביתו, וקשה היה לי לקיים עצתי יותר ויותר.

תלמיד: הוא היה לוקח אותו לצד

הרב: הוא בטח היה כועס עליו אם הוא היה אומר לו שהוא לקח את הכסף. יכל לא לסלוח לו גם על זה ובצדק מה זה, זה הרי התעללות. כל זה מתחיל מגאווה שכן אדם רוצה ללמד את החבר שלו לקח, זה הגאווה הזו, 'אני ילמד אותו לקח!'

שאילו קמתי והודיתי לכתחילה הייתי אשם רק בגרימת עגמת נפש, ועתה יחשדו בי בגניבה לכתחילה, וחרטה בדיעבד - שלא יכולתי לראות בצרת חברי, ונחמתי.

גרם לעצמו מלכודת רצינית עכשיו יהיה לו שם רע אם הוא יחזיר את הכסף ויחשבו אותו אולי הוא גנב. וזה נראה לכם אולי סיפור אבל אני שומע הרבה ספורים מהחיים מאנשים דברים כאלה קורים הרבה שבשביל איזה שטות שבנ"א עושה נחרבים לו החיים לגמרי בשביל דבר קטן בכל מיני תחומים ככה זה הולך.

חזרתי לביתי מתייפח במר נפשי, ובני הבית חשבו שצערי צער חברי, בעוד אני מצר על מה שעוללתי ולשווא מחשב להחליץ מן הסבך.

מה היה צריך לעשות רבותיי?

תלמיד: היה צריך להחזיר את הכסף בצורה כזאת כאילו באה הישועה ממקום אחר שמצא אותו בחצר, שמצא אותו כן, לתת לו בדרך שיהיה לו ישועה שמחה בדרך אחרת כאילו די לקח ודי החזיר

הרב: אימא שלי עליה השלום היתה אומרת השקר הכי טוב זה האמת תבוא תגיד תשמע אני ראיתי את הכסף בארון רציתי ללמד אותך לקח לקחתי את זה ולא ידעתי שאני אצער אותך ככה, וככל שעובר הרגע - יותר קשה. גם זה ענין שבנ"א נכנס לאיזה טעות ואין עם מי לדבר, אין לו עם מי להתיעץ עם מי לשפוך את הלב אז זה נהיה יותר גדול ויותר גדול וכבר הוא חי באיזה עולם מפחיד. נכון או לא? מכירים את זה, הדמיון מתנפח, זה נהיה כבר משהו לך תתמודד עם זה, זה כדור שלג כן, כן.

אחר כך נסתבכו העניינים עוד יותר.

איך?

תלמיד: זה הגיע לנציג

הרב: לא

תלמיד: משטרה

הרב: לא

תלמיד: באו גנבים

הרב: אתה מכיר את הסיפור אה אתה מרגל, מי שמכיר את הסיפור לא צריך לדבר **אחר כך נסתבכו העניינים עוד יותר, שאותם בעלי חוב שהיו לו תמיד החלו לחשוב שבדה את הכל.**

זה נפילה בשרשרת,

החל מדיבור בחשאי וכלה בריש גלי, עד שבאו בפועל לביתו כדי ללחצו.

יכול לקרות דבר כזה? כל יום יש דברים כאלו כשמריחים מישהו חברה פושטת רגל באים כל הנושים כל אחד רוצה להיות ראשון. בטח.

כך נמשך הדבר ימים מספר, ואני אנה אני בא.

מה קרה בסוף רבותי מה קרה בסוף? מה עשה בסוף?

תלמיד: זה שעשה את כל הסיפור הזה לא נגרם לו צער כל יום ויום? בטח ודאי יכל למות מצער.

הרב: כן, איך זה נגמר? קשה מאד אבל יש כן משהו חידוש עכשיו
מכיוון שבאתי לכך, התגרה בי יצה"ר באמרו שבין כך איני יכול להחזיר הכסף, מוטב שאשתמש בו וכבר אחזיר לו בדרך כלשהי.

תלמיד: שישקיע את זה בבורסה
הרב: איך הוא בא בדיוק, איך הוא נכנס בדיוק עכשיו היצר?
תלמיד: מהתחלה הוא נכנס, בהתחלה הוא לא יכל להגיד לו "תגנוב", אז הוא אמר לו "רק תלמד לקח"

הרב: קדם כל הוא צודק, מה פתאום הוא נוגע בכסף זה לא שלו זה כבר יצה"ר, כלומר הוא בהתחלה בא לו בפנים של מחנך, לחנך אותו. בכלל מה פתאום הוא פותח את הארון שזה לא שלו, לא ככה? ומה הוא לוקח כסף שזה לא שלו? זה כבר יצה"ר.

ז"א שזה לא חידוש עכשיו שהוא פתאום בא ואומר לו תקח את הכסף בינתיים תעבוד איתו. זו התוצאה, עכשיו הוא מתגלה, קודם זה היה לבוש יפה. אבל בהתחלה הוא לא הבין שזה יצה"ר בהתחלה כשהוא לקח את הכסף הוא חשב שזה יצר הטוב, הוא בא עכשיו לחנך את חברו, אז פה היה איך אומרים, לא היה כ"כ מסריח הוא לא היה כ"כ אשם, אם כי בכל רגע שהוא ראה שהעסק מסתבך והחבר בוכה ואנשים מדברים והוא שתק זה כבר היה יצר רציני מאד כן כי הוא דואג לעצמו.

לכבוד שלו שלא יחשבו אותו שלא יקרה לו משהו ולא אכפת לו מה שקורה לחבר שלו בעצם. אכפת לו מחברו, רק מעצמו אכפת לו יותר! מעצמו אכפת לו יותר. אם היה אכפת לו מחבר שלו היה בא ואומר קח על המקום.

כן, טעיתי. רק שהוא דאג לעצמו, בהתחלה כאילו דאג לחברו אבל היצר גרם לו לעשות עבירה שזה לגנוב את הכסף בעצם, אפילו שהוא התכוון להחזיר זו גניבה. ואח"כ הוא התחיל לדאוג לעצמו במקום להודות "מודה ועוזב ירוחם" להודות בטעות, דאג לעצמו. אח"כ ראה בצער חברו שצועקים עליו גנב ורמאי והוא הגנב והרמאי והוא לא אומר לו! לא הגן עליו. ועכשיו איך אומרים "עברה גורת עברה", עכשיו הוא כבר אומר לו בגלוי: יה חביבי לא תוכל להחזיר את הכסף בא בינתיים תעבוד איתו. מה קרה רבותי מה קרה?
וכבר הייתי שומע בקולו, אלא שא"א לי להעלות עלי חשד בעירי, אילו הייתי מחל לעסוק במה שדורש כסף,

דרך אגב אנחנו מדברים תמיד במלחמת היצר על מלכודות לטווח ארוך, פה היה מלכודת כבר טמונה לפני הסיפור הזה, ביחסים האלו שהיו ביניהם, שהלב שלהם היה גס אחד בשני ואחד נכנס לתוך הארון ולתוך הבית של השני כאילו פה קומונה, אין גבולות. זה כבר היצר, שמה התחיל הסיפור! אין גבולות מה זה אין גבולות.

תלמיד: יכול להיות גם בעיות של אשת איש.
הרב: ה' ישמור. שתי בעיות יש כאן וזה דבר שאני פוגש כל יום את הדברים האלו, א' מצד האורח שאין לו גבולות, ב' מצד המארח שלא שם לו גבולות ולא מרגיש שהדבר לא נכון, וגם ההפך כי הרי הוא היה מתארח גם אצל חברו ובטח לא היה גבולות שמה.
צריך הכל שיהיה גבולות, קדושה זה גבול. מה זה קדושה? גבול, סייג, גדר. עכשיו היצה"ר הפך להיות היועץ שלו, יועץ השקעות.

ואותו יצר יעצני לקיים את המזימה במקום רחוק, להעביר את ביתי שמה אחר זמן, ואף אם ילעיזו עלי, במקום רחוק לא איכפת לי כל כך.

רבותי, תראו מה הוא אומר פה, בתחילה היה אכפת לו שלא יוציאו עליו שם רע שהוא לקח את הכסף בתור גנב, עכשיו הוא כבר עלה בדרגה, הוא בדרגה כזו שאם זה יהיה מרחוק לא כ"כ יהיה אכפת לו.

איך הוא עבר מזה שהוא רצה להוכיח את חברו וללמד אותו לקח למצב שבו לא יהיה אכפת לו לגנוב את הכסף ושיגידו שהוא גנב העיקר רק בעירה אחרת? כל יום עוד קצת אומר לו תעשה ככה תעשה ככה עד שהוא אומר לו לך עבוד ע"ז, ככה כתוב נכון או לא? פלא פלאים. הוא כבר תכנן את הכל וכבר לא יהיה אכפת לו,

בני"א עושה עברה שונה בה שונה בה נעשית לו כהיתר כל רגע שהוא מחזיק את הכסף ולא החזיר כאילו עושה עוד עבירה זה הופך להיות לו כהיתר, זה כבר כסף שלו, הוא בכלל עכשיו חושב איך להרוויח כסף בלי שיתפסו אותו וגם מהשם שלו כבר לא אכפת לו, כבר איבד את הבושה. לפעמים הבושה מפני בני אדם זה דבר טוב, זה שומר על האדם זה שומר על החברה, צריך בושה מפני המקום יתברך אבל לפחות, אם לא, אז בושה מפני בני אדם זה גם משהו, זה גם איזה גדר, נכון?

פה כבר אין לו בושה בפני עצמו ובפני אף אחד מה עשה האיש?

וזה החילי לעשות, שכרתי לי סוס ועגלה ויצאתי לדרך.

ראש תוך סוף, קודם מחשבה - מעשה.

אמרתי אנסה את מזלי, אולי יקרה ה' לפני איזו פרנסה,

פה ג"כ יש את הנקודה הזו שהוא מההתחלה לא סיפר לאשתו אם היה מספר לאשתו אולי היתה מזעזעת אותו "מיד תחזיר את הכסף!", "איך עשית דבר כזה!" עזר כנגדו, הוא שמר את זה בסוד, היצר בישראל אותו לאט בישראל לבד. אז הוא נסע.

והנה נקרייתם בדרכי בתהלוכת הנישואין. והלא רבכם לא ראני מעולם, והוא ניגש אלי ואמר שיבוא הוא עצמו להעיד שכוונתי היתה טובה לכתחילה, ובלבד שאחזיר את הכסף מיד.

ועתה הנה רווח לי, אקיים את דברי רבכם הקדוש, והכל יבוא שלום על מקומו ומנוחתו.

עד כאן הספור. למה הוא זכה בגלוי פנים? למה הוא זכה שהבעש"ט יחזיר אותו בתשובה? איזה מין דבר זה, מה זה, גנב כזה, רמאי, רימה את החבר שלו, שיקר את כולם, שיגע את כולם, הלך, למה הוא זכה? כל גנב זוכה שמחזירים אותו בתשובה? תלמיד: היתה לו כונה טובה?

הרב: הסוף מעיד על ההתחלה הוא עשה תשובה עכשיו הוא מוכן להחזיר את הכסף ז"א שבהתחלה כן היתה לו כונה טובה באמת הזדעזע בשביל חברו. תלמיד: כל הדרך היה אכפת לו מחברו.

הרב: לא כבר לא היה אכפת לו מחברו, ביזנס בשבילו.

תלמיד: אולי ההוא היה כל כך צריך את הכסף. זה היה הענין.

הרב: שמעתם מה הוא אומר? הבעש"ט ריחם על זה שלקחו לו את הכסף ולא על הגנב, בשביל זה אמר לו להחזיר את הכסף, הבטיח לו. הצער של כל המשפחה ושל כל העירה, הצער של הרבים, כל הנושים וכל הנשים. אחד נופל ומפיל את כולם. אם אחד לא מחזיר את החובות הוא לא יכול להחזיר, זה לא יכול להחזיר, כל העירה יכולה ליפול מדבר כזה, תגובת שרשרת.

כן, יפה מאד, יכול להיות ככה. בודאי שזה עמד מול עיניו של הבעש"ט יותר מאשר רק להחזיר אותו בתשובה, שיחזיר את הכסף. איך הבעש"ט ראה את כל זה כשהוא עבר בעגלה ככה בשניה, איך? ידע את כל הספור נתן לו את הפתרון?

תלמיד : צדיק רואה הכל

תלמיד : הוא היה באותה עירה שהיה הבעש"ט?

הרב : לא מה פתאום, זה הוא ראה ברוח קדשו, מה זאת אומרת, הוא ראה או אמרו לו משמים אבל בענין זה מה שאני רוצה לומר שמבחינה רוחנית מי שיש לו השגות רוחניות לא כדרך הטבע, בדרך גילוי אלוקית, הוא יכול גם לראות את כל זה מתי שזה קורה גם לא לראות את כל זה מתי שזה קורה, אלא מראים לו פתאום, או אומרים לו פתאום, עכ"פ בני"א יכול להשיג בראיה רוחנית ובשמיעה רוחנית מליון של פרטים ושל דברים בשניה.

זה השגה שלא כמו שאנחנו כל דבר צריכים להבין בשכל אחד ועוד אחד ועוד אחד זה בז'ז'ז' כמו סרט, רואה את הכל במכה אחת. כמו מסך כזה, כן, הוא ראה את כל מה שקרה, כל ההתלבטות מה שקרה לו הכל בשניה הזו שעבר הבחור הזה.

ז"א, פעם אמר לי חכם אחד שאבא שלו היה לומד תורה היו באים מלאכים ללמד אותו. הוא אומר שהבקיות שלו בתורה היתה מדהימה כזו שבדרך הטבע א"א להגיע ללמוד כזה בכלל, רק בגלל שלימדו אותו מלאכים, אז הכניסו לו את זה כמו שיוסף למד 70 לשון בלילה אחד. אנחנו לא יכולים ללמוד לשון אחד בכל החיים, וככה גם יהיה לעתיד לבוא בע"ה בגאולה. בגאולה שכל ישראל יהיו נביאים ויראו דברים מופלאים, הכל ככה בשניות, פלא פלאים, זה רק מראה לכם איפה אנחנו ואיפה הצדיקים.

הבעש"ט שריפא חולה ברוחניות ובגשמיות

במקום אחד שעבר הבעש"ט היה איש אחד חולה מאד, עד שהרופא נתייאש כבר והחולה לא יכול לדבר, כשראה הבעש"ט אמר שיבשלו לו מרק של בשר. והחולה כשאכל מיד התחיל לדבר, עד שהבעש"ט ריפאו לחלוטין.

והרופא שאל אותו משתאה על הרפואה, הלה גידיו התקלקלו ואין לו רפואה? ענה לו שאמת שבהשגה גשמית כך הוא, ואולם הוא השיג את החולה ברוחניות, והחולה פגם באותם רמ"ח איברים ושס"ה גידים ברוחניות שכנגד הגשמיות במצוות לא תעשה, ונכנס לסכנה ר"ל ואמר הבעש"ט שדיבר עם נשמתו וזו קיבלה תשובה על עצמה, ונתקנו גידיו ברוחניות, ויכולתי לרפאו.

טוב, זה באמת דבר מענין מאד, ובכ"ז יש הרבה אנשים שהיו חולים וכתוצאה מהמחלה חזרו בתשובה ואפ"י בצורה חריפה מאד ולא התרפאו אז מה אתם אומרים על זה? זה ברור, אם אדם חולה בגוף אז זה ברור שהוא צריך לעבור משהו בגוף, אבל הנה החולה הזה היה אנוש אפ"י בטבע נתקלקלו כבר הגידין שלו, והבעש"ט דיבר עם הנשמה היא קבלה על עצמה לעשות תשובה.

והאדם הזה הבריא ואנחנו רואים הרבה אנשים שעושים תשובה ולא מבריאים. הוא לא הסביר את זה כאילו שזה מקרה חד פעמי, הוא הסביר את התאוריה, שזה אמת ע"פ התורה, רמ"ח איברים ושס"ה גידים כל מצווה שאדם עושה מחיה איזה אבר וגיד וכל עבירה פוגמת בהם.

תלמיד: יש מצב של חולה שהוא פגום מגלגול קודם

הרב: נו אז מה, כשאדם עושה תשובה הוא גם מתקן את הגלגול הקודם.

תלמיד: זו הסוגיה של הייסורים, אולי בזה שהאדם עושה תשובה, אז התשובה מכפרת. יש דברים שהתשובה מכפרת ויש דברים שלא ושהייסורים מכפרים.

הרב: יש גם עוד שאלה מענינית, אם הבעיה זה לעשות תשובה, בשביל מה נתן לו מרק בשר לאכול? שיעשה תשובה וזהו.

תלמיד: השתדלות בטבע.

הרב: טוב זה ברור שכל עברה שאדם עושה פוגם במקום מסוים בעולמות רוחניים וגם בנשמתו, תלוי גם אם זה נשמתו, זה יכול להיות בגוף נפש רוח נשמה - איפה שהפגם מגיע, בודאי שאם אדם עושה הרבה שטויות, הרבה עברות אז זה פוגם את הגוף שלו.

לפעמים התשובה זה מספיק, אם הוא עושה תשובה, לפעמים זה לא מספיק כי הוא צריך להמשיך לסבול לפי מה שהוא עשה. בכל זאת כל סבל שאדם סובל לא עלינו בעולם הזה מכפר לו לעוה"ב, אז לפעמים זה לטובת האדם שהוא יסבול למרות שעשה תשובה וזה מנקה אותו מהרבה דברים,

ואם לא היה סובל פה היה סובל שמה פי כמה מונים, ומה שדי יתברך עושה - עושה לטובה, ובכ"ז יש פה גם את הענין של הצדיק, שדווקא הבעש"ט בא, ודווקא הוא אמר לעשות לו בשר, ודווקא הוא דיבר עם הנשמה.

לא כל רופא בימינו מדבר עם הנשמה, בד"כ גם עם הגוף לא מדבר. מדבר עם האחיות מסביב וזהו, אתה בכלל לא יודע מה יש לך, מה אין לך, כלום, אתה בכלל לא בתמונה. אני זוכר שהייתי בביה"ח, כל יום היה בא פרופ' עם כל הפמליה שלו אפ"י בוקר טוב לא אומרים לך, כי אתה לא בני"א אתה רק פצע לפצע לא אומרים בקר טוב, מסתכלים עליו מדברים

בשפה של בית מרקחת והולכים הבן אדם לא חשוב איזה גישה מעניינת יש פה הבעש"ט
לפחות דיבר עם הנשמה של הבן אדם זה כבר יותר טוב.
טוב אז זה ההסבר לענין הזה אם אדם יודע פנימיות התורה הוא גם יכול לדעת איזה מחלות
נגרמות כתוצאה מאיזה עברות. יש דברים שאפשר לדעת בשכל להקיש איפה המטרה,
בראש, בגוף, בסוף, לפי כל הענינים, זה הספור.

הבעש"ט מכפר על שלא מיחה בידי אישתו שפגעה ביתומה

הרה"ק ר' דוד מטלנא ז"ל סיפר, שפעם כשנסע הבעש"ט עם שלושה מתלמידיו המובחרים, ר' דוד ממיטליר ר' דוד סירקיס ור' דוד לקס ולהבדיל, העגלון אלכסיי הערל, והיה הבעש"ט מושיב את אלכסיי בגבו לסוסים ועשו קפיצת הדרך,

זה מענין הענין הזה עם אלכסיי הזה, בשביל מה הוא לקח אותו בכלל? אם הסוסים היו קופצים בקפיצת הדרך מה צריך את הגוי הזה? השתדלות בטבע, למה לקחת גוי ולא יהודי? איזה גוי זכה כל פעם לקפיצת הדרך! זה ידוע מהרבה ספורים שהיה לו עגלון גוי.

טוב, קיצורו של ענין, הוא לקח את העגלון, גם השתדלות בטבע, וגם הוא לא יודע אולי לא ילך לו פתאום קפיצת הדרך מה זה הכל מובטח מראש? כל הזמן הצדיקים באותו דרגה של ניסים? לפעמים אולי יכולים לנסות אותם את הצדיקים שלא יהיה להם ניסים.

בענין של הגוי יכול להיות שזה התיקון שלו איזה תיקון לגוי הזה כל הענין הזה, אולי הוא מחסידי אומות העולם. קיצורו של ענין היה קפיצת הדרך.

ביום השני לנסיעתם, והנה תעו ביער, ובקושי ראו אור יום ואין דרך, וחלשה דעת הבעש"ט ולא הבין פשר המחזה,

פתאום לא קפיצת הדרך ולא כלום, לא יודעים איפה נמצאים בכלל.

וגם הנה נסתלקו ממנו המוחין

זה דבר מענין, מה זה הסתלקו המוחין מהבעש"ט? מה פירוש הדבר?

תלמיד: כל הידע שלו

הרב: איך אנשים הולכים להבדיל לאוניברסיטה לומדים, דוקטור, פרופ', מה אתה רוצה להגיד שבשניה הם יכולים לאבד את הכל? מה זה הסתלקות המוחין רבותי? איך?

תלמיד: מאבד קשר.

הרב: קודם כל לאדם יש כמה מוחין שלשה, חכמה בינה ודעת, זה א', ב' יש מוחין בקטנות ויש מוחין בגדלות וגם בזה מחולק, יש קטנות א' גדלות א', קטנות ב' גדלות ב', כשאומרים שהסתלקו המוחין מה הכוונה שהפך להיות שוטה? הסתלקו המוחין בגדלות, לא היה לו השגה, בדרך כלל הבעש"ט ראה מסוף העולם ועד סופו היה לו רוח הקודש היה לו כל מיני הופעות כאלה כמעט כדרך הטבע כבר אצלו כקנין. פתאום לקחו לו את זה. ד' נתן וד' לקח.

שאדם לא יחשוב שהכל בשליטתו אפי' אדם קדוש אם ד' רוצה - לוקח לו את המוחין. מה הסיבה שהוא לקח לו את המוחין?

תלמיד: בגלל שלקח איתו את הגוי

הרב: לא זה היה קבוע.

תלמיד: נסיון.

הרב: מה אתם אומרים? מה התועלת יש בנסיון אם לוקחין לבני"א את המוחין? למה לא לעשות לו נסיון עם המוחין? עבודה בקטנות. ז"א עצם זה שלקחו לו את המוחין זה כבר הנסיון לא שיש נסיון בדרך, זה שלקחו לו את המוחין, כן ככה אתם אומרים?

בודאי שזה שלקחו לו את המוחין אם הוא רגיל בדרגה מסוימת פתאום אין לו את ההשגה אז זה כבר נסיון וחשך זה בודאי אבל יכול להיות שגם יש לו עוד איזה משהו, לפעמים יכול להיות לכפר על משהו לא? לנסות את האדם, הרבה מאד סיבות יכולות להיות.

גם באדם אחד יש כל הזמן שינויים במוחין, פתאום יש לו יותר השגה, פתאום יש לו פחות, פתאום עוד פעם חזק יותר, פתאום זה בהיר לגמרי, פתאום לא, כל הזמן אותו דבר? טוב.

והנה נסתלקו ממנו המוחין והיה כאיש פשוט

ז"א לא נשאר טיפש אבל היה איש פשוט, כמונו.

וכך המשיכו עד יום שישי

זה היה ביום שני,

ובערב שבת קדש כשעוד לא הגיעו לישוב נצטער הבעש"ט ומתוך כך התנמנם וחשבו התלמידים שהנה יודיעו לו משמים את אשר עליו לעשות.

מה לפי דעתכם גילו או לא גילו לו? יגידו או לא יגידו לו?

תלמיד: יגידו לו.

הרב: אבל בשביל מה שמו אותו בקטנות מוחין?

אך הנה נתעורר ולא גילו לו דבר

למה יש סיכוי שבנ"א שהוא בקטנות כשהוא ער, איך יש סיכוי שכשהוא ישן יהיו לו דברים בגדלות?

תלמיד: הנשמה עולה למעלה

הרב: ומה עוד? מה צריך יותר זכות שיגלו לו כשהוא ער או שיגלו לו כשהוא ישן?

תלמיד: כשהוא ער.

הרב: כשאדם ישן אז הגאווה שלו כבר לא כ"כ, יש ביטול היש, וגם הנשמה עולה לשורש, יותר קל לגלות לו, גם יש ענין של חלום, לפעמים גם מגלים לבנ"א סודות, ולפני שהוא מתעורר משכיחים לו את זה, כי אין לו זכות, או שהוא לא צריך לזכור את זה כשהוא מתעורר.

והם נצטערו יותר והיו ביגון גדול.

אם הרבי בקטנות מוחין אז מה יגידו התלמידים. מה היו עושים היום התלמידים אם איזה רבי יש לו גדלות מוחין פתאום אין לו?

תלמיד: עוזבים אותו.

הרב: אבל ביער לא יכולים לעזוב אותו, לאיפה ילכו? עוד מהמרים שהוא יחזור לגדלותו.

ויהי כחצות היום, האיר להם אור. כלשהו מרחוק ושמחו באמרם: הנה הגיעם השי"ת למקום בו יוכלו לשבות לכל הפחות. ונסעו לעבר אותו האור, והנה בית קטן באמצע היער. וכשהגיעו אליו ראו איש גס מגושם לבוש כאחד הריקים, עומד יחף על מפתן הבית, וכששאלוהו אם אפשר לשבות אצלו השיב: "איני רוצה בכם ובשבתכם, שרואה אני את פניכם כפני חסידים ומגידים אשר אני גם אבי וזקני מעודם היו מתעבים את שכמותכם, לכו מכאן, איני רוצה להביט בפניכם"

מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: זה גם משמים. מכוון.

הרב: חלק מהנסיון, בשביל מה?

תלמיד: לא יודע, אם הייתי מכיר את כל הסיפורים לא הייתי...

הרב: אתה צריך השגה שיהיה לך. עד שמצאו את המקום הזה, גם אדם בתוך נסיון לפעמים אומר טוב נפילתי עד כדי כך סגרו לי עד כדי כך, לפחות את הצרכים המינימליים ד' יתן לי. אחרי שבוע שהסתובבו ביער פתאום גם זה אין, להראות לך ששום דבר לא מובן מאליו, כלום, אתה חושב שבת כן שבת הבאה אני פה, בא נראה אתה חושב בעזרת ד', לא יודעים מה יהיה עוד רגע, גם צדיק כזה כמו הבעש"ט הוציאו לו את המוחין.

ולשאלתם אם יש יישוב במרחק שבת, ענה שהישוב הקרוב רחוק כזמן שנסעו עד שם.

בקיצור, אין להיכן ללכת.

התחילו התלמידים לפייסו בתחנונים שיניחם לשבות שם

שבת!

ושיחזוהו בממון רב הרבה מכפי הרגילות עד שבקושי התרצה להם וגם זאת על פי כמה סייגים

מה דעתכם איזה תנאים התנה איתם?

תלמיד: רק בלי מנהגי חסידות

הרב: טוב כוונת טוב, אתה מכיר את הספור? מי שמכיר שלא יגלה

לבל ירימו קול בתפילתם ויבריחו את הנכרים הבאים לקנות אצלו יי"ש, ובכלל לא יאריכו בתפילה

שלא יאריכו בתפילה

כי הוא משביע את רעבונו השכם בבקר ובערב, ולבל ידקדקו בכשרות האוכל כדרך החסידים השוטים

מה אתם אומרים על זה, זה נשמע כמו מילואים. טוב עכשיו במקום נסיונות ביער יש מילואים לאנשים.

כשנחו סוף-סוף מהדרך, שאלו הבעש"ט אם יש היכן לטבול לכבוד שבת,

מה ענה להם?

והאיש פתח בקללה נמרצת

זה מוכר לכם דברים כאלה, יש דברים כאלה בעולם תגיד?

ואמר שמובטח לו שהם גנבים וכמעט שגירש אותם אם לא שצלחו לפייסו בדברים ולשכך

חמתו

פה אמנם זה ספור מצחיק ונחמד אבל צריך ללמוד מזה, כשבנ"א נמצא תחת מדת הדין ופה רואים שפתאום הם היו רגילים איך אומרים לנסוע בקפיצת הדרך פתאום אפילו אין להם איפה לטבול לשבת

ז"א שמשמים מתיחסים אליהם לא לפי מדרגתם הרמה הרגילה אלא ירדו פלאים כמו שאומרים, הבנ"א במצב כזה צריך להיות מפוקח לפחות להבין שמשמים לא מתיחסים אליו כמו קדם ולהזהר, החסידים רצו ללכת לטבול מה הם חשבו, איפה הם נמצאים, אדם צריך לדעת להתאים עצמו למציאות, למקום, למה שד' מזמן לו. זה קשה מאד.

ועוד ברמה כזו של רבי ופתאום מצב כזה שמקללים אותו ובקושי נותנים לו לאכול ולא נותנים לו לטבול זה לא פשוט זה כבר צער ונסיון קשה אבל אדם צריך להיות ער לשינויים האלה. לפעמים בנ"א ראינו רגיל להרוויח עשרת אלפים שקל לחדש ופתאום מפטרים אותו לא עלינו ואין לו כלום אז הוא רוצה להמשיך לחיות לפי הרמה של עשרת אלפים שקל - זה לא מתאים, אדם צריך להסתכל איך ד' מתנהג אליו.

ולא היה שם כלים כי אם קרש אחד מונח על ארבע יתדות, ורק כמה חדרים חרבים, ושום איש גם לא ערלים שקונים יי"ש כדברי האיש,

אף אחד לא היה שם

אף לא היו שם בע"ח או עופות וכד', ויאחזם רעדה ופחד. בין כה השמש לבא והאיש עדיין מהלך בין הכתלים ומכרסם איזה אבטיח ושורק כמנהג ערלים, לפנות ערב לקח בד שחור ועב ופרש על הקרש, ועליו שם חתיכת טיח לתקוע בו את הנר. מנחה לא ראו שהתפלל וכבר התחיל לקבל שבת בהבלעת המילות כדרך ע"ה עד שהוכרחו לקצר כפי שהתנה איתם.

לשבת שלום שלהם השיב: "שנה רעה תבוא לכם" וכשפתחו בשלום עליכם חירף וגידף עד שהיו חייבים לידום.

המשא ומתן הזה בין מה שהם רגילים לבין מה שהוא מוכן לתת להם זה חוזר על עצמו כל הספור.

לקח לידו יי"ש על מנת לקדש, ואמר שיצאו בברכתו, צער גדול,

התחננו שיוסיפו עוד על שכרו ובלבד שיניח להם לקדש על שלהם, ללא הועיל, והוכרחו לצאת בברכתו, שאמר ג"כ בדילוגים והבלעה כתפילתו, והניח להם אך בקושי כמה טיפות לטעום. אח"כ שם על השולחן לחם שחור ועב מעורב מורסן, וכשביקשו לחם משנה כמעט שבלעם חיים, והתעקש לפרוס בעצמו באמרו שידיהם מאוסות ונתן להם כ"א פרוסה אחת ואח"כ הביא נזיד עדשים בקערה ואמר להם שיאכלו בכפותיהם כולם יחד עמו מאותה קערה, ולא נתן שום מאכל אחר. אף לא הניח להם לזמר זמירות שבת, וכשרצו לברך במזומן הראה להם מעות - "זהו מזומן" הראה להם כסף,

הכלל לא יכלו לדעת כבר שבת אם לא מרוב שסכסך דעתם מה זה תגיד?

תלמיד: מצד אחד הוא בכלל קיבל אותם אבל עשה את המינימום. הרב: נתן את המינימום, מינימום השפע, כדי חיותם המינימלית, ויהי ממחרת, ובטרם האיר היום כבר היה מהלך יחף ונחפז בתפילתו ובהבלעה וכו' כבליל שבת והזדרזו להתפלל אף הם ולקצר, ואותו יום ייסרם שבע כבאתמול, ואמר כשרצו לסעוד אחר מנחה סעודה ג' שהם זוללים וסובאים, שמא רוצים שיישחט להם צאן ובקר והביא להם?

טוב הרבה אין לו מה לתת להם.

והיה להם לצאת בדברי תורה שאמרו איש לרעהו בהסתר גם זה הוא לא נתן להם

והם משתאים איש אל רעהו לאמור: מה זאת עשה אלוקים לנו, מה עוד שהבעש"ט היה בלי השגה ולא ידע מאומה. במוצש"ק עוד היה מחרפם כמעט עד אור ליום א', נחו מעט והתפללו ותיקין ורצו לנסוע לדרכם, אך הנה סגר בעדם הדלת באמרו שהכין כבר סעודה לאותו יום, הציעו לשלם לו וללכת ואז עלתה חמתו: שמא גזלן אני שאקח מעות חינם - והוכרחו לישאר ולסעוד עמו שוב, וכך היה עד יום רביעי, שכן היו יראים לנסוע ביער בלילה.

בקצור לא נתן להם ללכת ושיגע אותם כל השבוע.

ביום ד' לקח את כל רכושם בעד המזון שלחם לדרכם לקח להם גם את כל הכסף

עוד הם יוצאים, והנה נפתחה דלת אחת ויצאה אישה מקושטת עשירה ואמרה לבעש"ט אנא שבתו אצלי בש"ק! נשתומם הבעש"ט ושאל שתי פליאות בדבר: האם את יודעת שרב אני, וא"כ מדוע החרשת כל השבת עד עתה? והיא שואלת: כלום אין רבי מכירני? והוא לא הכירה.

אמרה: בשנה זו וזו כשהייתי משרתת בביתו ואני יתומה מאב ואם, ראשי היה מוכה שחין והרבנית היתה מגרדת ומשפשפת את הפצעים בכל ע"ש. פעם הייתי צועקת ומסרבת וסטרה על לחיי - והרב שתק מנגד ולא מיחה בה.

הבנתם? היא היתה יתומה, היא היתה גרה אצלם, הרבנית נתנה לה סטירה בשביל שתתן לגרד לה את הראש לשבת והיא בכתה והבעש"ט ראה את זה ולא אמר כלום שתק.

ויצא דינו מלפני הקב"ה כביכול בעצמו שיאבד חלקו לעוה"ב שעבר על "יתום ואלמנה לא תענון"

על דבר כזה שהוא לא מיחה.

ויהי וכשנישאתי ובעלי צדיק גדול

זה הגס רוח הוא היה צדיק נסתר,

ומסתיר מעשיו, ראינו את הגזירה ודאב לבנו, נשאנו תפילה לפניו ית' שיסלח לו, ונענינו

שתופר לו שבת א' שהיא מעין עולם הבא, ובראותנו שאין מי שיפר

מי יפר לבעש"ט את השבת?

גמרנו שנעשה זאת אנו ועתה הנה מובטח לו חלקו כמקדם. עתה חזרו המוחין לבעש"ט

ראה והנה אמת דברה אליו האשה, אז נשארו לשבות שם בשמחה, וחיזשו עם הצדיק

הרבה בסודות התורה, ונסעו לדרכם בשלום.

מה אומרים על זה? מה זה בא ללמד?

תלמיד: כל רע שבא לבנ"א זה רק לטובה.

הרב: לא מובטח לבנ"א שום דבר יכול להיות לו עולם הבא הכי גדול אם הוא עובר על משהו

ובמיוחד מצוות שבין אדם לחבירו אפילו הוא לא עבר הוא לא עשה לה נזק ואפילו זה היה

לצורך מצווה, מה הרבנית רצתה - לרחוץ את הילדה לשבת, אבל התעצבנה נתנה לה סטירה

והרב ראה את זה ושתק והיתומה הזו אין מי שיגן עליה, ומה אנחנו נגיד על זה?

תלמיד: צריך להזהר במעשינו.

הרב: כל העוה"ב שלו הלך. בגלל שהם היה להם השגה והבינו את הצרה שהוא נכנס היה

להם את הזכות להתפלל עליו ולצער אותו כדי לכפר לו. ז"א שאם היא לא היתה נשואה

לצדיק כזה שהיה בעל השגה אז מי יודע איפה היה הבעש"ט למרות כל מה שהוא פעל

בעולם. זה ד' יתברך מקפיד עם חסידיו כחוט השערה ובמיוחד בענינים שבין אדם לחבירו.

ודווקא תראו זה מחזה שקורה כמעט בכל מקום, מה לחץ לפני שבת צריך למהר עוד מעט

זה, הילד עושה בעיות נותנים לו שתי סטירות ילד כנס לאמבטיה תצא, במקרה זה, זה לא

היה ילד שלו, זה היה יתומה - גמרנו.

ז"א שיש נסיונות שהם באים בתוך החיי יום יום בהפתעה בסדר הרגיל אדם בכלל לא שם

לב לזה לא מוכן בכלל עובר על זה ולך תדע מה זה גורם, אח"כ יש לו צרה כזאת צרה שהוא

לא יודע מאיפה זה בא. ד' יעזור שנהיה זהירים.

עגונה שבאה אל הרב מנישכיו הוא בירכה ובדרך 'פגשה' את בעלה

פעם באה לרה"צ ר' ישראל מנישכיו אשה עגונה לשאול איה בעלה וענה לה: שתלך לשלום וה' ישלח לה מהרה ישועה בדרך.

זה מענין, לפעמים אדם הולך לצדיק עם איזה בעיה והצדיק רק מברך אותו לפעמים בא אדם עם בעיה והצדיק מברך אותו ומבטיח לו, לפעמים בא אדם עם בעיה והצדיק נותן לו עצה, לפעמים בן אדם בא עם בעיה והצדיק נותן לו פתרון. יש הרבה דרכים, לפעמים בן אדם שנותנים לו ברכה מזלזל, מה עזרת לי מה רק ברכה? אבל ברכה אם היא מתקיימת זה יכול להיות רציני אז הנה פה הרבי מנישכיו

שתלך לשלום וה' ישלח לה מהרה ישועה בדרך

מה זה? זה מינימום, לא? נשמע מינימלי מאד בטח היא ציפתה שיגיד לה תלכי לכפר הזה והזה הרחוב הזה והזה שמה הוא נמצא, בשביל מה היא באה לרבי? ובמקום זה הוא אמר לו תלכי ה' יעזור זה בסדר ה' יעזור וזהו, מענין.

הלכה ובאה לכפר זפרווייא וישבה בפונדק, ושם בא חייל פולני לפתע רוכב על סוסו, וסר לאותו פונדק, שתה יי"ש וישב ליד העגונה, וזו התרחקה ממנו כדרך נשות ישראל הצנועות. לעג לה החייל: למה זה תתרחקי פתאום ואנו היינו מקורבים לפנים! ותכר האשה את בעלה והוא ממשיך ומזכיר את שמות אבותיהם, וביתם וסימנים מובהקים. תוך כך הגיע עוד חייל כמוהו ושתה בפונדק, והתחילו סוסיהם לריב, התחילו אף הם לריב, וירקם החייל השני ויהרוג את החייל הראשון והאשה הותרה לינשא על פי עדים שהיו במקום. ובאמת אמר הצדיק בעלה מת כבר, ואין מתירים עפ"י רה"ק, ולכן התלבש בדמות חייל כדי שאפשר יהיה להתיר את האשה על פי דין תורה.

ז"א שפה אנחנו רואים שהרבי אמר לו שה' יעזור, זה היה צ"ק עם כסוי לא צ"ק בלי כסוי, ולא רק זה, אם היה אומר לה שהוא מת מה זה היה עוזר? האם הרבי ידע בדיוק מה יהיה? אולי כן אולי לא אולי סמך על סיעתא דשמיא עכ"פ השם גילגל לה את כל הענין, צדיק גוזר הקב"ה מקיים עד כדי כך שהבעל התלבש בדמות של אדם חי ונרצח ליד עדים כדי להתיר אותה לפי דין תורה איזה כח יש לצדיק!

בעל התניא שנגלה אל בעל ה'צמח צדק'

האדמור בעל ה"תניא" היה נגלה לאחר הסתלקותו בחזיון הלילה ובהקיץ לאדמור בעל ה"צמח צדק" והיה פותר את שאלותיו בנגלה ובנסתר.

זה דבר מענין בעל התניא מתראה אצלו אחר הסתלקותו גם בהקיץ וגם בחזיון לילה, מה ההבדל?

תלמיד: בהקיץ הנשמה בגוף.

הרב: איך הנשמה בגוף והוא מת? האם זה אומר שהוא ראה אותו בתוך הגוף, דמות עם גוף? בשר ודם?

תלמיד: בדמיון, בעיני רוחו

הרב? בעיני רוחו?

תלמיד: ממש ככה במציאות

הרב: כמו שאנו מדברים?

תלמיד: כן.

הרב: לא מובא פה באמת איך הוא ראה אותו אבל זה היה בהקיץ הוא לא ישן הוא היה ער, או שהוא ראה את הנשמה שלו הרגיש את הנשמה שלו, או שאולי הנשמה התלבשה באיזה גוף כזה זמני בדמות בעל התניא ואח"כ כמו מלאך כזה, שלפעמים הוא נראה כמו בן אדם והוא מלאך. והיה רואה אותו גם כן בחזיון הלילה. למה צריך יותר זכויות?

תלמיד: בהקיץ!

הרב: בהקיץ.

והיה פותר שאלותיו בנגלה ובנסתר

היתה פה היום איזה אשה אחת זקנה אשתו של איזה מקובל גדול שנפטר שהיה בעל השגות ברוה"ק והוא הופיע אצל הבן, אחרי שנפטר, בחלום כל פעם ואמר לו כל מיני נפלאות אז היא אומרת שיום אחד הופיע אצלו, ואמר לו: 'שמע', מה זה 'שמע'? נוטריקון: שחרית, מנחה, ערבית. וככה כל מיני דברים יפים. טוב, אז הוא היה רגיל בזה, צריך זכות מיוחדת לזה, ככה גם האר"י ז"ל הבטיח לתלמידים שאם הם יהיו ראויים הוא יבוא אליהם או בהקיץ או בחלום, שלא יפחדו.

פעם אחת, נתעוררו לו שאלות עת הסתגר בתלמודו, ולא יכול לפתור, ולא יכול לראות את בעל התניא כהרגלו, והצטער מאד על כך.

מסופר על הגאון מוילנא שהציעו לו מגיד מהשמים, ובא מגיד מהשמים ואמר לו שהוא ילמד איתו תורה והוא דחה אותו אמר לו לא רוצה, אמר לו, למה? אמר רוצה להתייגע לבד בתורה לא בזכות מגיד מהשמים רוצה להתייגע, ופה אנו רואים שהרבי היה מתייגע ולא היה לו פתרון לכמה ענינים והשתוקק שבעל התניא יבוא לעזור לו, מה אתם אומרים ע"ז? מה ההבדל פה ופה?

תלמיד: זה ענין של כמה זכות שלו

תלמיד: זו היתה ההנהגה שהוא היה רגיל בה ורצה להמשיך בה

תלמיד: לכל אחד היתה הנהגה אחרת

הרב: קודם כל, יש כל מיני דרכים בעבודת ה', יש מי שעובד בשכל, יגיעת השכל, יגיעת בשר וע"י זה שהוא מתייגע בלימוד בתוך הגמרא בתוך התורה ככה הוא גם מתקן את נפשו גם מתקן את העולם גם מוריד אור מהעולמות העליונים לתוך העולם הזה ובזה עבודתו, ושמציעים לו איזה דרך אחרת של התגלות אל טבעית הוא לא רוצה גם ענין של שכר לעולם

הבא אם הוא מתייגע יש לו יותר שכר ויש לו גם יותר זכות, אם הוא מתייגע בעצמו אז יש לו יותר הרבה זכות, זכות שלו יכולה להגן יותר גם על הדור וכולי וכולי.
זה ענין של צינור של עבודה דרך עבודה, בעל ה"צמח צדק" זה שהיה זוכה ש'בעל התניא' היה מתגלה לו זה גם גילוי של אלוקות לא בדרך של השכל של לימוד התורה אלא הופעה על טבעית בזכות צדיקותו בזכות התיגעותו בזכות עבודתו זה גם מוריד אור, זה גם גילוי פנים לכל הדור, תארו לכם שאליהו הנביא היה בא לפה, דוגמא, כן, אז זה לא גילוי פנים לדור זה לא זכות? בטח! זה עבודה אחרת זה עבודה שמיועדת לגרום להופעה על טבעית בתוך העולם.

גם כל מה שאמרתם זה גם נכון, טוב, מה קרה עכשיו שהוא התקשה דווקא והרב לא בא? קודם כל אם אדם רגיל כבר במשהו אז יכול להיות שמשמים גם מנסים אותו, לראות מה יקרה כשהוא לא יקבל את מה שהוא רגיל, קצת

איך אומרים? לנסות לראות איך הוא מקבל את זה איך הוא מתמודד עם זה, ראינו אתמול הבעש"ט שהלך לאיזה מקום והסתלקו ממנו המוחין לגמרי נהיה אדם פשוט, נסיון לראות, טוב אתה רגיל כל הזמן להיות מנהל להיות מלך, להיות נסיך בוא נראה אותך פעם פשוט, אם תוכל להסתדר עם זה או לא אם תעבוד את ה' בקטנות גם. יכול להיות שזה סתם מקרי? שבעל התניא עסוק במשהו אחר ובשביל זה הוא לא בא?
תלמיד: אולי לא רצו לגלות לו את הסוד לגבי הנושא שהוא שאל?

הרב: היה יכול להתגלות לו ולהגיד אני לא יכול לספר לך. אין דבר כזה שבן אדם זוכה להתגלות כזו גדולה סתם ואין דבר כזה שהוא לא זוכה להתגלות פתאום אם הוא היה רגיל, זה לא סתם, לא במקרה בודאי זה בהשגחה ולפי הזכויות שלו אפילו שהוא רגיל לכן הוא היה בצער גדול".

לאחר זמן, כשהלך פעם להתפלל בהשכמה אצל האדמור האמצעי חותנו, פגש בשוק איש ירא שמים פשוט, והיה ביום השוק, והאיש ביקש ממנו גמ"ח שלושה רובל, והשיבו כי יבוא לביתו אחר התפילה ושם ילווה לו.

מה דעתכם על זה?

תלמיד: הרב הרגיש שיש לו בעיה אז הוא התחיל לתת גמ"ח
הרב: מה אתה חושב שהוא סוחר? עבודת ה' זה מסחר?
תלמיד: לא, אבל זה גם חזרה בתשובה.

הרב: אתה אומר שהוא הרגיש שיש לו בעיה אז הוא התחיל להיות גומל חסדים, זה עבודה לא לשמה, אולי היה גומל חסדים כל הזמן? זה גם חזרה בתשובה אבל לא לשמה, הוא דואג לעצמו, זה לא מתאים לו, זה לא הדרגה שלו?

תלמיד: כל תשובה שבן אדם עושה ומשתדל להיות בסדר עם הקב"ה באיזה שהוא מקום הוא דואג לעצמו

הרב: לא, לא ולא. זה לא לשמה, זה 'יראה תתאה' זה יראת העונש בן אדם מרגיש שקודם היה בסדר פתאום הוא מרגיש איזה הסתר פנים הוא אומר טוב עכשיו נתחיל לתת לו גמ"ח בגלל שאני בהסתר פנים

התלמיד: חזרה בתשובה זה טוב

הרב: לא, זה חזרה תתאה. אני מסביר לך, זה לא לפי הדרגה שלו בכלל, זה אדם פשוט כמו שאתה אומר אחד משלנו אז הוא מרגיש קצת בחושך הוא אומר אני אתן צדקה ה' יקרב אותי לגרמייהו עבדין - ז"א הוא עובד לעצמו כי הוא רוצה שה' יקרב אותו אבל זו לא ההנהגה של ר' כזה הוא בטח תמיד נתן גמ"ח זה לא חידוש בשבילו. אז שוב, הוא פגש את

האיש ביום השוק, הוא ביקש ממנו גמ"ח, הוא אמר לו אחרי התפילה שיבוא יתן לו הוא פעל נכון כן או לא?

תלמיד: היה צריך על המקום אם היה לו.

הרב: ואם לא היה לו?

תלמיד: הוא לא היה צריך להבטיח

הרב: כשמישהו מבקש צדקה שלא יגיד לו עוד מעט, תכף אחרי התפילה למה אולי זה בשביל להצילו, אולי לא יהיה אחרי התפילה, אולי לא יחיה בכלל אחרי התפילה מי יודע מה יהיה. נחום איש גמזו יש סיפור כזה שעני ביקש ממנו והוא אמר לו עוד מעט בינתיים העני מת מרעב.

תלמיד: פה, זה לא פיקוח נפש הוא היה איש מסחר, מסחר זה לא פקוח נפש?

תלמיד: זה לא עני שעומד למות מרעב,

הרב: מי אמר לך? יכול להיות איש מסחר שכל מסחרו הולך עוד מעט "פייפן" אז הוא עני, אולי הוא צריך את הכסף הזה בדיוק לעסקה ואם לא, הוא מפסיד את העסקה של כל החודש ולא יהיה לו מה לאכול, ואולי יש לו חובות?

תסתכלו לפעמים שומעים בן אדם הפסיד 4 מיליארד דולר או דברים כאלו אז אנחנו לא יכולים לקלוט סכומים כאלה, צריך להבין שמה שאצלנו זה 4000 שקל אצלם בהשקעות שלהם זה גם ככה, כמו שאנחנו כואב לנו 40,000 שקל להפסיד זה מכה 4000 שקל זה מכה יש כאלו שגם 40 ש"ח זה מכה אצל הגדולים גם יכולים להפסיד את הכל, את כל המיליארדים בעסקה אחת קטנה שחסר להם כמה עניינים וזהו.

תלמיד:

הרב: שבן אדם אפילו בדרגה גבוהה שזוכה להתגלויות כאלה, פתאם לא זוכה, אז הוא צריך להרגיש שהוא בדין עכשיו שהוא בנסיון בודקים אותו, ושיבדוק את עצמו עוד יותר לראות איפה הפגם.

והלך לביהכנ"ס, ובעודו מתעטף בטלית חישב שהיה צריך לתת לו מיד, שהרי עלול האיש להפסיד מסחר באותו זמן, שיום השוק היה.

אם היה נותן לו את הכסף, מה עשה?

תלמיד: חלץ את התפילין והלך

הרב: קודם כל הנה הרב היה, כן, איש צדיק וקדוש ומודע לכל מה שקורה, עובדה שכשהוא נזכר בבן אדם הוא לא הוציא את זה מהראש שלו, נתן את דעתו, אנחנו לא עושים ככה אנחנו עושים הפוך, משהוא ביקש ממנו משהו הלכנו לתפילה והוא מופיע לנו עוד פעם בראש מוציאים אותו מהראש, תן לנו להתפלל וזהו.

תכף הוריד טליתו, לקח חמישה רובל מביתו, הלך לשוק, שכבר נתקבצו בו איכרי הכפר, ומצא את האיש לאחר טרחה רבה, ונתן לו ההלוואה, וחזר להתפלל, וכשנתעטף בטלית ותפילין ראה לפתע את בעל התניא שפתר לו את ספקותיו, ואמר לו: "מי שנותן גמ"ח לישראל בלב שלם בלי פניות ובאהבה, ככתוב "ואהבת לרעך כמוך" נפתחים לו שערי היכלי מעלה"

מכאן מבינים בדיוק שהשערים נסגרו לא סתם, וגם מבינים שהרב בעל ה'צמח צדק' עשה את הגמ"ח (גמילות חסדים) הזה לא כדי שבעל התניא יתגלה אליו ולא בגלל שום דבר אחר, פשוט דאג ליהודי הזה ופתאם הבין ש - 'רגע אולי הוא מפסיד במסחר בגללו ורץ ועשה ולא דאג לעצמו בגלל שזה היה אמיתי, אז הבעל תניא התגלה אליו אבל אם היה עושה את החשבון: 'אה, רגע, אני עכשיו נמצא בבדיקה כנראה ושלחו לי כך וכך ואני לא נתתי לו ואני

אתן לו אולי אחר כך נזכה' הוא לא היה זוכה שום דבר זה נראה אתו דבר אבל זה לא אותו דבר.

הרבי שקדושתו התגלתה למתנגד

לר' מאיר חסידו של הרה"צ ר' מרדכי מליכוויטש היה שותף בשם ר' גרשון, שהיה מתנגד לחסידות. ר' מאיר היה אומר לו שייסע עמו לרבו פעמים רבות, ולא הועיל, אולם פעם א' היו עקב מסחרם בליכוויטש.

לחץ אותו בוא נלך
הפעם לא סירב ר' גרשון, מאחר שכבר היו שם, והלך עם ר' מאיר לרבו, שהיה מסב בסעודה

ראה ר' מאיר והנה שותפו מתלהב מאוד.

כלומר המתנגד מתלהב מאוד.

אח"כ שאלו ר' מאיר, מה ראית שהתפעלת כבר בפעם הראשונה, וענה לו ר' גרשון שראה את אכילת הצדיק והיא בקדושה גדולה, בחינת עבודת כהן גדול בבית-המקדש. ויצר לר' מאיר וילך ושאל את רבו: אני שנוסע תמיד אצלו איני רואה מה שראה שותפי בפעם הא'!?

מה ענה לו הרבי?

תלמיד: הוא היה צריך לראות את זה בשביל להמשיך לבוא ואתה לא אמר הצדיק: "מתנגד צריך לראות בעיניו, ואתה החסיד-עליך להאמין"

הרב: מענין, לא?

ר' יואל החסיד עם העזות דקדושה

ר' יואל צאפליר ז"ל היה חסידו של הרה"ק "הזקן" ר' מרדכי מליכוויטש ז"ל. כל העולם, ואף הפריץ וגויי הכפר, החשיבו אותו לאדם תם וישר.. היה לבוש ככפרי פשוט, באדרת כבשים קצרה, וחגור חבל.

זה שעם ישראל יצא לגלות בין האמות, 'מפני חטאנו גלינו מארצנו' זה חילול ה' כי בניו של מקום לא ראוי להם להיות בגלות ולא ראוי להם להיות כעבדים של עבדים ראוי להם להיות כמלכים אלא, בגלל החטאים גלינו מארצנו, בכ"ז זכינו בגלות שיהיו יהודים צדיקים ועצם זה שהם היו צדיקים וישרים ותמימים בקרבת הגוים וזוה עשה קדוש ה' שראו בכ"ז את ההבדל בין היהודים לגויים בכל הקומה שלהם אז הנה מדובר על יהודי פשוט שגם הגויים העריכו אותו

פעם א', כשישב הפריץ במסיבת רעיו הפריצים, התפאר בר' יואל שהוא חוכר נכבד ואיש יחיד במינו, והפריצים חביריו רצו מאד לראותו, והפצירו בפריץ שישלח להביאו בפניהם היחס הזה של הפריץ ליהודים זה היה כמו אדון לעבד פחות או יותר, הם היו תלויים בפריץ הזה בכל דבר ודבר ר"ל השפלה גדולה.

ויצו הפריץ, ור' יואל בא לבוש כרגיל, אדרת כבשים קצרה חגורה בחבל, וטלית קטן שצציותיו הארוכות מבצבצות תחת לאדרת.

מתחת לעור של הכבש הזה היה לו את הציציות שנראו לחוץ, והפריץ ביקש ממנו שיסתירן, לבל ילעגו לו חביריו.

באמת יש מחלוקת אם צריכים ללכת עם הציציות בחוץ או עם הציציות בפנים, יש הנוהגים כך ויש הנוהגים כך. במקום כזה איפה שהגויים בן אדם מחפש בטח שלא יצחקו עליו שם את הציציות בפנים ודווקא הכפרי הזה לא. לא הסכים עשה קידוש השם.

ור' יואל השיב בפליאה לאמר: "בצצית שהיא חיינו אתבייש!?"

ובפנקס החשבונות-בהקפה שהיה רושם את חובות היי"ש של הגויים רשם בתחילת כל דף מלמעלה: "אני מאמין באמונה שלמה שהבורא ית' הוא רב ושליט לכל עלמין, עיקרא ושרשא לכל עלמין"

הוא היה עושה עבודה נאמנה וחי בפשטות הוא היה בעל אמונה חזקה ובלי חכמות כמו שיש היום

ויחד לו סוס לבן לרכב עליו אל רבו.

זה סוד של החסידות, שהיו ראביס בדרגה מאוד גדולה עם רוח הקודש בקדושה עליונה והיו להם חסידים והם התחממו לאורם של הראביס ולפעמים זכו לגור בקרבת מקום ולפעמים גרו רחוק פעם בשנה היו מגיעים לרבי מקבלים קצת אור ומחזיקים עם זה כל השנה. תארו לכם מה זה גלות שלא נדע מה זה גלות

ומפי הצדיקים אמרו שכשהיה משקה את סוסו זה מהבאר, היה נגלה לו אליהו.

'בכל דרכיך דעהו' אם אדם מקים פסוק זה באמת גם כשהוא משקה את הסוס הוא יכול גם לעבוד את ה' בזה וגם לזכות לגילוי. גם היום! אם אדם עושה את מלאכתו נאמנה ולשם שמיים בעל אמונה וישר עושה קידוש השם כל דקה זה נחשב לו עבודת ה' במיוחד בא"י שיש בזה הרבה מצוות של ישוב הארץ.

יום אחד היה לפתע חפץ מאוד עד כלות הנפש לשמוע מרבו איזה ענין בעבודת השם.

הוא רצה לשמוע איזה דיבור על עבודת ה' מפי רבו היה צריך לנסוע במיוחד עם הסוס ולהגיע לכפר אחר לשמוע משהו ז"א לפעמים יש כמות ויש איכות אם יש גם כמות וגם

איכות מה טוב, ואם אין איכות ויש כמות גם טוב אבל לפעמים איכות עדיף על כמות אם בן אדם ישמע דבר אחד כמו שצריך זה יחזיק אותו כתוב מי שיש לו יראת שמיים דבריו נשמעים.

אם לרב יש יראת שמים אמיתית הוא יגיד מילה אחת הבן אדם מהמילה הזו יכול לחיות כל החיים זה יאיר לו וזה הענין שיוסף עמד לחטוא הלך לעשות מלאכתו את צרכיו נראתה לו דמות דיוקנו של אביו, לא היה צריך יותר תוכחות מוסר כלום, אביו היה קדוש ברגע שהוא הלך לענין שם בבית היה בסכנה אז אביו הופיע אצלו רק דמות דיוקנו וזה זעזע את הנפש שלו זה קישר אותו לשורש שלו שאדם מקושר לשורש שלו היצר לא יכול לו,

שאדם מתנתק משורשו היצר תופס אותו וגומר אותו ולכן כתוב בתהילים 'ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבותימו' זה העבודה של היצר הפרטי ושל היצר הכלל 'ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבותימו' לנתק את האדם מהשורש שלו מהרב שלו מנשמתו מהלימוד שלו מדרכו בעבודת ה' רק תנתק אותו זהו לא צריך יותר אח"כ הוא כמו שלוקחים איזה פרח וחותכים את זה מהשורש גמרנו יחזיק יום יחזיק יומיים זהו!

וזה הסוד ג"כ שהגויים רוצים היום לנתק אותנו מא"י מחברון מירושלים מהכותל מכל מקום הם יודעים את זה לאט-לאט, עוד חלק, עוד חלק, לא ישאירו כלום. לנתק אותנו, גמרנו, ר"ל. טוב, אז הוא פתאום היתה לו השתוקקות לשמוע דברי תורה מהרב שלו זה נקרא התעוררות מלמטה. למה היתה לו השתוקקות לשמוע דבר מה מהרב שלו?

תלמיד: הרגיש שחסר לו אור

הרב: יפה מאוד, הרגיש שנשמתו נחשכת כלומר כבר מה שהוא ידע ומה שהיה לו לא הספיק לו היה צריך הארה חדשה. מה עשה?

ומיד חבש סוסו ונסע לבית-רבו, והיה שם באותו יום הרה"ק. ר' אשר מסטולין. ולא יכול היה ר' יואל לכנוס הביתה, שהם סגרו את הדלת ויצאו לפרוזדור הבית כחום היום.

מה עשה? יש פה סוגיה רבותי שבן אדם רוצה לעשות משהו בקדושה ונחסס לו הדרך מה הוא צריך לעשות? צריך להתעקש? צריך ללכת מסביב? לוותר? צריך להגיד 'זה לא הדרגה שלי עכשיו?' 'אין לי זכות?' מה יעשה? תלמיד: להתעקש ולחכות.

הרב: להתעקש אתה אומר? אבל כתוב לא לדחוק את השעה, ומה שהשם עושה, עושה לטובה, אז אולי צריך לוותר, לחזור?

תלמיד: אולי צריך השתדלות, צריך התעוררות נוספת.

ור' יואל בכלות נפשו לדברי הרה"ק התדפק על הדלת ובקול קרא: "פיתחו לי"!

הרב: מה זה נקרא עזות דקדושה? זה בא מתוך מסכנות זה לא בא מתוך עזות זה הישרדות הוא הרגיש שהוא הולך למות אם הוא לא ישמע את מה שהוא רצה לשמוע, זה לא עזות, עזות זה כשאדם מרגיש בכח הוא עכשיו יצא נגד כל העולם ויעשה דבר, זה עזות דקדושה וזה לא מה שהוא הרגיש בפנים זה פשוט הגנה עצמית. מה קרה רבותי?

והרב מסטולין נבהל מקול הדפיקה פתאום ויקרא: "מי זה?! ויען ר' יואל: "אני!. ויצעק הרב מליכוויטש "אי הבריה בעולם שתאמר על עצמה "אני"? -אני ה' ולא אחר, רק הקב"ה עצמו יאמר-"אני", לא אחר!"

זה מה שאמר הרבי. מה עשה רב יואל?

וכשמע ר' יואל את הדברים שוב לא נכנס הביתה, שהשביעו הדברים לנפשו- אלא רכב על סוסו הלבן חזרה לביתו

תלמיד: העיקר שמע אותו הספיק לו.

הרב: העיקר שמע אותו והספיק לו, או העיקר מה ששמע ממנו?

תלמיד: גם מה ששמע

הרב: לא, לא גם מה ששמע, בגלל מה ששמע, בן אדם משתוקק כ"כ הרבה בא לרבי שלו בסוף הוא אומר לו "איזו בריה שבעולם שתאמר על עצמה אני? אני ה' ולא אחר" זה מספיק לו? מה אתם אומרים?

תלמיד: נתן לו כיוון לעבודה

הרב: אהה! נתן לו כיוון עבודה, איזה כיוון עבודה?

תלמיד: ענוה, בטול

הרב: נתן לו כיוון עבודה זה לא רק איזה משפט קטן עם זה הוא הלך ועבד איך? כל פעם שבא לו להגיד אני, הוא כבר לא אמר אני, אני חותם לכם, זה קל להגיד אתם יודעים איזו עבודה זו? זה קשה מאד, שניה אחת בן האדם בחיים שלו לא מגיע לזה שלא יהיה לו אני, לבטל את האני שלו כל מה שהוא עשה הוא יושב בישיבה לומד כל הזמן אני ואני, אני ואפסי עוד.

אז הוא קיבל מה שהוא רצה או לא? צריך להבין שהרבי אומר תורה זה לא דבר פשוט כמו שאנשים חושבים יש כמה סוגים של דברי תורה, כאן מה שהוא אמר זה יצא לו מעומק הלב לרבי, יש ענין שנקרא שיעור שהוא נותן שיעור ויש ענין שנקרא מאמר, מאמר זה זמן מיוחד שהצדיק מתבטל לגמרי כלפי שמיים והוא רק מעביר את מה שהוא מקבל ואז יכול להיות שאח"כ הוא גם לא זוכר בכלל מה שהוא אמר, אז בודאי שיש הבדל. תורה יכול להגיד בן אדם רגיל, אותם דברי תורה יכול להגיד בן אדם. צדיק זה לא אותו דבר כשלומדים תורה יורד אור מהעולמות העליונים לעוה"ז לתוך הנפשות גם אז אם זה רב צדיק אמיתי מתי שהוא אומר תורה יורד אור חזק מעולם האצילות וזה ממתיק את הדינים ומבשם את הנשמות ולא משנה בכלל אם הוא אומר פסוק אחד או עושה סוגיה עמוקה או מלמד משהו קל זה לא משנה כ"כ,

משנה המצב של הדביקות של הצדיק בזמן שהוא אומר את התורה והמצב של הקשב וההתבטלות של החסידים ששומעים את דבר תורה יכול להיות שיבוא מישהו בזמן שהרבי נותן דבר תורה מבחינת ההתבטלות - מאמר - והוא לא ירצה לשמוע זה לא מעניין אותו אז הוא יזלזל בזה אבל אם הוא מבין את החשיבות של הענין אז זה יכנס לו לתוך הנשמה הוא לא ישכח את זה בחיים שלו.

ר' זושא משמח חתן וכלה

פעם עברה תהלוכת נישואין ליד בית הצדיק ר' זושא מניאפולי. כשראה הצדיק מחלונו את התהלוכה, יצא לרחוב ורקד בשמחה רבה לפני החתן והכלה.

לשמח חתן וכלה, מי שמשמח חתן וכלה זה כמו לשמח את השם יתברך ואת עם ישראל כשחזר לביתו, העירו לו בני הבית שאין זה לכבודו לרקוד לחתונה כלשהי ברחוב. דבר דומה היה למי? דוד המלך.

ענה להם ר' זושא: "אספר לכם מעשה שקרה לי בנעורי עת למדתי אצל הרה"ק ר' יחיאל מיכל ז"ל המגיד מזלוטשוב, פעם חירף אותי רבי הקדוש.

איך יתכן שרבי מחרף את תלמידו? יש דבר כזה? תלמיד: כלפי חוץ,

תלמיד: לבייש אותו להמתיק את הדין מעליו

הרב: לחנך אותו, לנער אותו כמו שאומרים, לשפוף אותו.

לאחר מכן, פייס אותי ואמר: 'ר' זושא, מחל לי שביזיתך'.

אז כבר לא נראה שזה חינוך או המתקת דין, מה, אז הרבי סתם כעס? תלמיד: שמאל דוחה ימין מקרבתו

הרב: פה הוא לא קירב אותו הוא ביקש ממנו סליחה, יש הבדל בין לקרב אותו ובין לבקש ממנו סליחה, נניח שהרבי החליט שהוא צריך לחנך את התלמיד אז הוא צועק עליו מבזה אותו, בסדר, זה שמאל דוחה, ימין מקרבת זה לא לבקש ממנו סליחה זה להגיד לו טוב בסדר אני יודע שאתה גם בחור טוב בכ"ז קצת צעקתי אבל מגיע לך כי כך וכך, לא לבקש ממנו סליחה שצעקתי עליך.

תלמיד: הוא רצה ללמד אותו לסלוח

הרב: הוא רצה ללמד אותו לסלוח או לבקש סליחה? יש אנשים שקל להם לבקש סליחה, יש אנשים שמוכנים למות ולא לבקש סליחה, אז אולי הוא צעק עליו ואח"כ ביקש ממנו סליחה לחנך אותו שידע לבקש סליחה?

והשבתי שאני מוחל.

ז"א שהוא מסכים עם זה שהרבי לא היה בסדר והוא מוחל לו עכשיו עושה לו טובה ב"ה הוא יהודי טוב הוא מוחל לו, ז"א שאם הוא מוחל לו הוא מעריך שהרבי טעה נפל, כעס עליו סתם.

לפני השינה בא רבי וביקש שוב שאמחל לו, ושוב אמרתי שאני מוחל. וכשישנתי נגלה אלי בהקיץ הרה"ק ר' יצחק מדרוהוביץ ז"ל אבי-רבי ואמר: "את בני היחיד שנשאר בעולם התחתון אתה רוצה לאבד בכך שהעליבך?"

מה לומדים מזה? א. שנשמת הצדיקים בעולם העליון קשורים לנשמות שלמטה הם שומעים ורואים מה קורה פה, אבא נשאר אבא גם כשהוא בעולם העליון והבן פה זה אבא שלו, אם זה אבא קדוש אז יש לו כח זה נקרא זכות אבות ולכן שהיו רוצים למנות נשיא בישראל היו בודקים אם הוא צדיק אם הוא חכם אם הוא עשיר ואם יש לו זכות אבות ואם היו אותם התכונות ולשני היה זכות אבות את מי היו בוחרים?

את מי שיש לו זכות אבות, אז יש בזה משהו בזכות אבות, לפעמים זה הפוך אם לבן אדם יש לו איזה אבא קדוש איזה סבא קדוש והוא עצמו לא כ"כ קדוש אז תועיל הזכות אבות או להפך? זה יכול להיות לו קטרוג זכות אבות, איך אם סבא כזה קדוש אבא כזה קדוש אתה כזה?! אז יש בזה אליה וקוץ בה, עכ"פ מה עשה רב זושא?

ועניתי: "ר', הרי מחלתי בכל לבי ונפשי-מה עוד עלי לעשות?" ואמר: "בא אתי ותראה איך עליך למחול". קמתי ממיטתי והוליכני למקווה, וציווה ז"ל שאטבול ג' פעמים ואומר בכל פעם שאני מוחל לבנו, וכשסיימתי לעשות כדבריו ויצאתי מהמקווה, ראיתי והנה פני ר' יצחק מאירות באור גדול עד מאוד, ולא היה אפשר להסתכל בו. וכששאלתיו לסיבת הדבר, אמר שזכה לכך בהיותו נזהר כל ימיו בג' דברים שאמר ר' נחוניא בן-הקנה שבשלהם זכה לאריכות ימים.

איזה דברים הוא אמר?

א' לא נתכבד בקלון חברו.

תכף נאריך בזה,

ולא עלתה קללת חברו על מטתו, והיה ותרן בממונו.

שלושה דברים הרב הזה עשה בחייו כמו ר' נחוניא בן הקנה, מה זה להתכבד בקלון חברו? מה זה?

תלמיד: הוא לא פגע בחבר שלו

הרב: לא, יש לו חבר והחבר הזה מתבזה נופל קורה לו איזה מקרה לא נעים, והאדם שמח, אה הנה יופי חוטף, להתכבד בקלון חברו זה יכול להיות בסתר בלב שלו לאו דווקא בפומבי, אבל זה חברו איך אפשר להתכבד בקלון חברו? אם זה שונא שלו אני מבין הוא שמח שהשונא שלו נפל, אבל אם זה חברו? דבר פשוט מאד, הוא מקנא בחבירו יש לו קנאה בחבירו אז חברו נופל הוא שמח, הוא אוהב אותו הוא חברו הוא קרוב אליו כמו שאומרים אבל יש לו קנאה הוא מקנא בו הנה הלך לו הוא הצליח ואני לא הצלחתי, אה, עכשיו הוא נפל,

אה אנחנו עכשיו בסדר, זה להתכבד בקלון חברו לא בקלון השונא שלו, זה יותר חמור כי זה חברו, הוא חושב שהוא חברו בלב שלם אבל הוא מקנא בו לכן זה דבר חמור, ולכן מי שמתכבד בקלון חברו אין לו חלק לעולם הבא מה יעשה מי שמתכבד בקלון חברו? הוא צריך להתפלל לשם יתברך לא לקנא בחבירו.

יריבוננו של עולם, תוציא את הקנאה הזו לא רוצה להיות קנאי לא רוצה להתכבד בקלון חברי, אני רוצה לאהוב את חברי בלב שלם תוציא ממני את זה! תרחם עלי, לא רוצה להיות כזה', זה א' זה תפילה. בכל פעם שבאה לו הרגשה כזו שרוצה להתכבד בקלון חברו ידחה אותה.

זה שההרגשה הזו מתעוררת זה לא נפילה זה נסיון היצה"ר בא לפתות את האדם שיהנה מקלון חברו, אבל אם אדם דוחה את זה ואמר לו לך מפה אני לא מוכן אז לא מוכן אז הוא לא נופל זה שזה מתעורר זה לא הפגם זה נסיון אם אדם מסכים ובאמת מתכבד הוא נופל. וזה דבר אחד הוא אף פעם לא נתכבד בקלון חבירו אולי לא ניסו אותו בכלל בעניין הזה אבל יכול להיות שניסו אותו והוא דחה את הנפילה, הוא לא נפל. אם לא מנסים אותו אז זה לא דבר קשה, הוא טהור קדוש לא מנסים אותו, אבל אם הוא בן אדם פשוט בודאי שינסו אותו הוא למטה אז היצר בא אליו, כשהוא למעלה היצר לא יכול לו, אז אם בן אדם עוד לא למעלה בוודאי שינסו אותו אז מה יעשה?

ידחה את זה מעליו? על כל פנים כאשר אדם הוא יותר קטן יש לו נסיונות יותר גסים למשל לא לגנוב, לא לנאוף, לא לדבר לשון הרע דברים כאלה. כאשר בן אדם יותר גדול יש לו נסיונות רוחניים אחרים, דקים יותר, למה?

אם היצר יבוא לו בדבר פשוט כזה כמו זנות או גניבה הוא לא ישמע לו, ינסו אותו אולי כן, אבל הוא לא ישמע לו כי הוא כבר בדרגה אחרת, אבל יכול להיות שהוא יהנה מאיזה חידוש שהוא יעשה בתורה דברים יותר דקים

ולא עלתה קללת חבירו על מטתו

הרב: מה זה?

תלמיד: שאדם הולך לישון כל המחשבות כל מה שהוא עבר במשך היום שלו לפני שהוא הולך לישון הוא מבקש סליחה מכל האנשים שפגע בהם.

הרב: עשה חשבון נפש לפני שמע ישראל קיבל על עצמו "ואהבת לרעך כמוך"

תלמיד: הוא לא הלך לישון עד שהוא לא סדר את כל מה שעבר כל היום

הרב: מה זה קללת חברו?

תלמיד: מישוהו שפגע בו הוא סלח לו

הרב: יפה!

והיה ותרן בממונו.

מה זה דבר כ"כ גדול להיות ותרן בממונו?

תלמיד: אמונה

הרב: איפה אמונה?

תלמיד: ענוה

הרב: איך ענוה? ותרן בממונו זה מעלה, איזו מעלה זו מה יש בזה?

תלמיד: הוא הבין שזה לא "כוחי ועוצם ידי", הוא התיחס כאילו זה לא שלו, הממון זה הנפש של האדם הוא גם צריך לדאוג לאן כספו מגיע שלא ילך לדברים אסורים, איש נתינה איש של חסד הוא לא היה קמצן

הרב: מה מעלה זה להיות ותרן בממונו? אתם מכירים מישוהו ותרן בממונו? איך בן אדם מגיע למצב כזה שהוא ותרן בממונו? הטבע של האדם הוא שיש לו מנה הוא רוצה מאתיים.

יש בן אדם שהוא לא מחשיב את הממון לכולם אז קל לו להיות ותרן בממונו, ויש בן אדם שמחשיב את הממון לדבר מאד גדול קשה לו לוותר על הממון, יכול להיות בן אדם שמחשיב את הממון הרבה דבר גדול והוא מוכן להיות ותרן בממונו,

ז"א הוא מעריך את הכסף גם מבחינה מעשית גם מבחינה רוחנית הוא מבין שזה דבר חשוב זה הדם זה הנפש זה הכל הוא מבין את החשיבות הוא מבין מה הוא יכול לעשות עם זה והוא מוותר, ויש אדם שהוא אינו מבין מה זה כסף, יש דבר כזה.

או שאף פעם לא עבד או שאף פעם לא היה חסר לו הוא לא מעריך, בן של עשירים מה הוא יודע מה זה כסף אז ותרן בממונו זה לא בפשטות שאחד יש לו כסף מוותר עליו, תלוי מיהו מהוא למה הוא מוותר איך הוא מוותר מה הוא מבין בזה, וגם פה הזכיר מישוהו שלא בכל מקרה בן אדם צריך להיות ותרן בממונו אם הכסף הזה ילך לרע זה טוב שיהיה ותרן בממונו, שלא סתם עכשיו תלכו תוותרו על הממון בכל דבר,

אלא במקרה שהכסף לא הולך לרע ויש איזה ויכוח על זה וזה נאה צריך לוותר על ממונו, זה ותרן בממונו לא סתם לזרוק את הכסף לא סתם לוותר בשביל שהבן אדם יקח את זה לקנות סמים, וזה טוב לתת לו?

אם אדם הולך ומתקלקל מזה אז לפי התורה לא נותנים עכ"פ עפ"י הפנימיות ותרן בממונו זה אחד שהפך את הרצון לקבל ע"מ להשפיע שהוא לא לוקח לעצמו דברים מה שהוא יש לו רצון לקבל ע"מ להשפיע נחת רוח לשם, מזה הוא זכה הרבי הזה לפניו מאירות

הוסיף ואמר הרה"ק אבי-רבי, שמה שהשיג מאותם ג' דברים אפשר להשיג ע"י שמחה

איך זה יכול להיות? לא נתכבדתי בקלון חברי, לא עלתה על מיטתי קללת חברי וותרן בממוני הייתי, שלשת הדברים האלה שייכים לבן אדם לחברו ענין השמחה שייך לבן אדם לעצמו, לא?

הרב: שמחה זה אומר תוצאה של השלמות אז אם הוא יהיה שלם יהיה לו שמחה, ואם יהיה לו שמחה אז הוא ישיג את מה שהשיג השני, רבי נחמן אומר שאדם ישמח את עצמו בכל דבר זה השמחה החיצונית זה יעורר את השמחה הפנימית, עכשיו, יכול להיות שאדם שמח לפעמים או קצת שמח, להיות שמח תמיד זה לא דרגה פשוטה.

נכון, הרבה אתם מכירים ששמחים כל הזמן? עכשיו, יש גם כזה שנראה שמח והוא לא שמח, שמח באמת הוא מתכווין אם בן אדם שמח באמת סימן שיש לו אמונה שלמה מי שיש לו אמונה בטחון שלם בשם יתברך הוא שמח תמיד הוא יודע כל מה שה' עושה, עושה לטובה הוא שמח על כל דקה שהוא עובד את ה' אין לו בעיה עם קלון חברו אם חברו קילל אותו זה בכלל לא נכנס לראש שלו גם אצלו ממון לא נחשב באמת לשום דבר

אמר ר' זושא: כשראיתי את שמחת הנישואין, מיהרתי לצאת ולשמוח בשמחה של מצווה
כל הגדולים אמרו שהם הגיעו לדרגה שלהם משמחה של מצווה שמחו לעשות את המצווה עשו את זה עם כל הנשמה בלי שום מחשבות כל הנשמה התמסרה למצווה, זה יכול להיות צדקה זה יכול להיות כל דבר שמחו, זה מבטל את הכל זה לא סתם שמחה חיצונית.

החסיד רב גבריאל שנרדף ע"י בני משפחתו

החסיד הרב גבריאל היה נרדף ע"י בני משפחתו שניסו לפגוע במצבו החומרי משום שהצטרף לחסידי האדמו"ר הזקן - הרב בעל התניא.

'הרבה שליחים למקום הרבה שליחים ליצר גם שכן אדם רוצה להתחבר לקדושה יש הרבה שליחים להפריע לו לפעמים אשתו לפעמים החברים שלו השכנים שלו ההורים שלו כל מיני בכל מיני דרכים העיקר לא לתת לו להתקרב היות שאדם רגיש בעיקר לאנשים שקרובים אליו אם ההורים יגידו לו אל תלך לבעל התניא הוא ילך?

אם האשה תגיד לו אם אתה הולך אוי ואבוי אל תחזור, אז הוא ילך? אם הילדים מתנגדים או אם החברים אז הוא ילך? דרך האנשים הקרובים הוא תופס אותו לכן אנחנו רואים בדור הזה כל מיני זוגות שאחד חוזר בתשובה והשני לא ומתחזק בכל הכח לא לחזור בתשובה ולא לתת לשני לחזור בתשובה ולהכשיל אותו אפילו, לא עלינו ולא עליכם,

כל זה בגלל שהיצר יודע על מי לעבוד ואיך לעבוד ואיך לתפוס את הבן אדם ובודאי שתופס את הבן אדם איפה שקשה לו להשתחרר ולכן צריך להיות עז פנים בקדושה עז כנמר לא לשמוע בקול אף אחד שאדם רואה את הקדושה ללכת ע"ז עם כל הכח וזהו זה בלי חשבונות בלי התחשבויות בלי כלום ואז הקליפה נופלת אם נותנים לקליפה כח היא בולעת אותך

ככה זה הקליפות הקשות האלה אין פשרות בענינים האלה, לצערנו ככה זה לפעמים בן אדם צריך לעשות מלחמת קדש עכ"פ ככה הם רצו לפגוע בו במצבו החומרי וודאי ש"אם אין קמח אין תורה" אז באיזה דרך הם יכולים לפגוע? בפרנסה שלו בעל המאה הוא בעל הדעה

החסיד לא נבהל מרדיפות בני משפחתו ודבק בעוז באדמו"ר. יום אחד הלך לליאזני אל הרב האדמו"ר.

מה כל הסטרא אחרא מנסה למנוע מהחסידים לדבוק ברבם? מילא הוא ינסה מהרב למנוע ממנו ללמד למנוע ממנו להיות צדיק אבל החסידים זה אנשים פשוטים מה יש להם אם אנשים פשוטים?

קדם כל אין יהודים פשוטים כל היהודים יקרים כל קליינט שווה היום בכלכלה אומרים שצריכים להשתדל שיהיה קליינט לכל החיים ככה עושים מוכרים לך מכונה ואתה תלוי בהם לכל החיים גמרנו אין לך חלקים אין לך שרות אין לך חומרים רק אתה תלוי בהם, כאילו הם מכרו לך מכונה, הם מכרו לך לא רק מכונה והם קובעים גם מתי אתה תצטרך להחליף את המכונה,

וכך היצר רוצה שיהיה לו קליינט לכל החיים חבל על כל אחד שמשתחרר זה קליינט עכ"פ יש פה ענין נוסף כתוב "אין מלך ללא עם" אם יש אדם צדיק הכי גדול בעולם ואין לו תלמידים מה זה שווה? למי הוא משפיע לעצמו?

משפיע באופן מופשט אבל תלמידים זה הרגלים שלו זה הידים שלו זה להוציא מהכח אל הפועל את התורה שלו אז אם בעל התניא היה בעולם ולא היו לו חסידים היה משפיע אותו הדבר? צינור בלי כלים אז אין איפה לשפוך את המים, ולכן במיוחד בהתחלה כתוב "כל ההתחלות קשות"

בהתחלה, בעל התניא בהתחלה שהתחיל להיות רבי והיה צריך להפיץ את חסידות חב"ד אתם יודעים איזו חסידות זו? איזה קדושה איזה ספרים ועוד בימים ההם בכלל היה צריך לפרוץ את הדרך הזו בודאי שהסטרא אחרא לא היתה מעוניינת עד כדי כך ש'בעל התניא' ישב בכלא כמה פעמים הלשינו עליו וכל מיני דברים מהסוג הזה ובודאי שכל חסיד שיכלו לעכב זה טוב מאד ובכ"ז הרב גבריאל מסר נפשו ודבק ברב

הרב גבריאל מעולם לא התלונן לפני הרב על קשייו החומריים, להפך, תרם תמיד ובעין יפה כאשר הרב הטיל סכומים על חסידיו לצורכי פדיון שבויים וכדומה.

הרבי היה עוסק בפדיון שבויים ובכל מיני צרכי ציבור, היה מטיל מס על כל אחד מהחסידים צריכים לתת כך וכך כסף יש איזה מצווה לעשות וזהו. היה אומר את הסכום וכל אחד היה צריך להתגייס ואם בן אדם לא הולך לו טוב אז מה הוא נותן צדקות הוא שומר על הגרוש. אבל זה היה חסיד - חסיד! לא היה מוכן לוותר היתה לו מלחמה תראו איזה מלחמה. אני עוד הפעם אומר מילא הרבי יש לו מלחמות, טוב אבל חסיד שיהיו לו כאלה מלחמות? שפוגעים לו בפרנסה, שצריך למסור את נפשו, שמשפחה עושה לו צרות? זה נשמע כמו מלחמת גוג ומגוג דבר כזה.

שוב פעם אני אומר מה כל כך חשוב החסיד הזה? אבל עוד חסיד ועוד חסיד זה קומה שלימה וזה מה שחשוב ולכן הצד השני לא מעוניין בשום אופן ולכן פגע לו בפרנסה ובכל זאת הוא לא ויתר והמשיך לתת צדקה למה?

אם בן אדם נמצא בצרה כלכלית הוא מחויב לתת צדקות? הוא מחויב לתת קצת אבל לא מה שכל אחד נותן אלא הוא הבין שזה חלק במלחמה, אם הוא יפסיק לתת את הצדקה לצרכים של החסידות, מה שהרבי קבע, אז הוא כבר איננו אותו חייל שהיה קודם, הוא מוותר ליצר, הוא מבין שזו מלחמה פה ולכן נתן אפילו שאין לו. זאת אומרת לא מבחינת הדין שהוא חייב לתת זו הייתה מסירות-נפש שלו, הוא יתן והשם ירחם. יש דבר כזה

לא רק רדיפות סבל הרב גבריאל, אף לאחר עשרים וחמש שנות נישואיו לא היו לו בנים. גם על קושי זה לא התלונן הרב גבריאל.

יש אנשים שבאים לצדיק רק בשביל לקבל ברכות ועצות וישועות זה מה שמעניין אותם, גם אנחנו הולכים לקברי צדיקים ולכותל כדי לבקש כל מה שחסר לנו אבל האמת שהולכים לקברי צדיקים צריך לבקש קודם כל בשביל עם ישראל היתה פה זקנה אחת ניצולת שואה שבאה לבקש עבור בנה כל מיני עניינים של המשפחה ובקשה כל מיני עניינים כמו שאמא מבקשת, לא רק זכותה - חובתה לבקש אחרי שגמרה לדבר על המשפחה התפרצה בבכי כזה קורע לב על מה? היא אומרת מה יהיה עם עם ישראל?

מה היא יכולה לתרום בשביל עם ישראל? מה היא יכולה לעשות? אשה מבוגרת. והבכי שלה על עם ישראל היה יותר גדול מה שהדאגות שלה למשפחה שלה היה לפני שנתיים, שלוש. אז בוודאי שכן אדם צריך לבקש על הצרכים שלו כמו שכתוב בספרים שאפילו על שרוך נעל אדם יבקש אבל או לפני או אחרי כל אחד לפי דרגתו והבנתו, גם יבקש בשביל הכלל, גם בתפילות שאדם מתפלל בבית בינו לבין עצמו יבקש בשביל הכלל, רק זה קדושה, אם אין דאגה לכלל זה לא קדושה זה רצון לקבל זה לא רצון להשפיע. טוב, אז החסיד הזה היתה לו הנהגה לא לבקש שום דבר על העניינים שלו, יש לו צער, יש לו דוחק, אין לו בנים אין לו פרנסה יש לו צרות הוא לא אמר לרבי שום דבר.

מאיזה צד זה בא העניין הזה? מה היתה המטרה שלו? למה הוא עבד את השם בדרך הזו? זה מצד הגאווה? כאילו אני לא צריך את הברכה של הרבי, אני מסתדר לבד, זה מצד הביטול? תלמיד: זה מצד הביטול, כאילו שהוא מאמין שהקב"ה ידאג לו אם מגיע לו ידאג לו, לא מגיע לו - לא ידאג לו

הרב: הוא מאמין? במה הוא מאמין? שמה שהשם יתברך עושה עושה לטובה?
תלמיד: לטובה כן.

הרב: אבל זה כואב לו יש פה עוד נקודה בקשר שלו עם הרבי הוא לא רוצה לצער את הרבי, הוא לא רוצה להשתמש בקירבה שלו לרבי לקחת לעצמו דברים, אני לא אומר שזה פסול אני אומר שזה בסדר אם בן אדם מאמין ברבי ויש בכוחו של הרבי להשפיע לו טובה למה לא, זה לא אסור אבל אצלו הוא היה כזה ככה משתמע פה, והוא לא רצה לבקש בשביל עצמו לא רצה לצער לא רצה ללחוץ, יש הנהגות כאלה כל אחד לפי מה שהוא. תלמיד: צדיק גדול זה.

הרב: זה לא אדם פשוט שלא נדע מי שאין לו ילדים יודע כמה הדבר הזה קשה. בן אדם נשוי שלא זוכה לראות ילדים שנים שנים זה בושה, בן אדם שבור ואשתו מצטערת ומצערת אותו, הוא מתבייש מהאחים שלו, מההורים שלו ומכולם זה כמו, איך אומרים?, כמו אילן סרק, לא עלינו, שלא נותן פרות.

הוא בטח אומר מי יודע מה החטא שחטאתי למה אין לי ילדים, זה צער שאי אפשר לתאר הדבר הזה, צער קשה מאד. שלא לדבר גם על קינאה שבכל שמחה איפה שיש ילדים הוא מקנא, זה טבעי מתעוררת הקנאה ואז הוא מתבייש מעצמו למה הוא מקנא באחותו שיש לה עשרה ילדים והוא אין לו כלום, זה ניסיון קשה מאד לא סתם ההלכה מחפשת פתרונות בצורה מאד מאד גמישה, הזרעה מלאכותית, תרומת זרע יש היום מגוי, כל מיני פטנטים שהמדע וודאי מחפשים כדי להביא ילדים, וההלכה הייתה אומר היא לא תתחשב בזה, מה פתאום או שבאים או שלא באים, לא, יש הרבה היתרים בגלל הצער הגדול של הניסיון הזה, ניסיון קשה.

היום נתבשרנו בברית מילה, בא איש אחד ואומר 'אשתי שלחה אותי להגיד לך ש - 6 שנים לא היו לנו ילדים והיתה בכל מיני טיפולים ואתה אמרת לה להפסיק הכל וכבר יש לנו בת בת ששה חודשים מאז', ברוך השם, אז יש לפעמים שלא עוזר שום דבר רק באמונה פשוטה זה עוזר, ישועת השם מהשמים. טוב, בקיצור עשרים וחמש שנה! אתם יודעים מה זה? של נישואים בלי ילדים? בכל זאת הוא לא אמר אפילו לרב שום דבר.

פעם אחת העריך הרב בעל התניא את הרב גבריאל בסכום מסוים לצורך פדיון שבויים. הרב העריך שרב גבריאל יכול לתת סכום מסוים, בטח הוא ידע כמה יש לכל אחד לפי היכולת אמר להם.

הרב גבריאל שיתף את אישתו בקושי שלו לעמוד בסכום לאחר שהתרושש מרדיפות בני משפחתו.

ז"א תמיד הוא היה שמח לתרום ולתת, עכשיו כשביקש ממנו, לא שלא שמח על זה שביקש ממנו, שמח, רק היה עצוב שאין לו אין לו את הסכום. תלמיד: יקח הלוואה הרב: לא יודע.

אישתו ניסתה לחזק אותו באמונה בשי"ת והסבירה לו את דברי האדמו"ר שצריכים להיות בשמחה ולהאמין בוודאי השם יעזור.

באמת אני אגיד לכם שכולנו חיים בנס והפרנסה של הבן אדם זה בנס נס מושלם רק אנחנו עיוורים, ולא רואים את זה. כל פעם באים אנשים מספרים לי שיש להם פרנסה, אני שואל כל אחד מה הוא עוסק מה המקצוע אח"כ אני מסתכל ואומר

הרב: הבן אדם הזה שווה את הכסף שמרוויח? רואים אותו ככה מכופף עייף לא כל-כך מוצלח ובכל זאת השם מסדר לו לא בגלל שמגיע לו, בגלל שהשם מפרנס, זן מפרנס לכלי לא בגלל שמגיע לו לא בגלל שהוא מסוגל לא בגלל שהוא שווה את הכסף, לא שווים, במיוחד

כשמתבגרים עוד יותר מי שווה את הכסף בקושי מתפקדים בקושי זים בקושי עושים משהו,

כבר הידע זה לא מה שהיה גם כן, אנשים מתפרנסים זה ברחמי שמים זה הכל השם פשוט מרחם, בן-אדם עושה השתדלות והשם שולח לו. טוב, מה עשתה?

הלכה אישתו ומכרה את תכשיטיה והביאה את הכסף לרב גבריאל ואמרה: הנה הסכום שציווה עליך רבינו.

תראו איזו אשת חייל עטרת בעלה, כן, מי שזוכה לאשת חייל, כמה שמחות, יהי רצון שתזכה, בשביל אישה למכור את התכשיטים, היום אני מסתכל אני ראיתי בת שנה וחצי שמסתכלת בראי ו...! אני יפה? הקוקיות יפות? הזה יפה?

שמלה חדשה, אז שאישה תמכור את התכשיטים בשביל לתת לרבי? הרי בד"כ רק מקטרגים על הרבי, מה אתה אצל הרבי? מה אתה נותן לו כסף? תביא את הכסף. פה הפוך - הלכה מכרה נתנה לו.

היא נתנה בידיך את צרור הכסף ויעצה לו לנסוע מייד ולמוסרו לרב.

מה העניין הזה של הזריזות פה?

תלמיד: צריך זריזות

הרב: זריז במצוות. מה עוד?

תלמיד: היצר יפגע

הרב: איך יפגע היצר? נו?

תלמיד: היא בעצמה אולי תצטרך את זה למשהו.

הרב: קודם כל זה פדיון שבויים, רבותי, אז וודאי שצריך להזדרז, כבר למדנו את זה בסיפור קודם, אתם זוכרים? סיפור על שהרבי המגיד ביקש כסף ואחד הביא לו מייד, ואחד הביא לו למחרת. נספר סיפור בתוך סיפור.

קיצורו של עניין, המגיד ממזריטש היה נוהג לבקש משני חסידים כסף, סכומי כסף לכל מיני מצוות שהיה צריך לעשות, אז היו שני חסידים שונים, אחד היה עובד בביטול פשוט, אחד היה יותר חכמולוג מתעמק, קראו לזה שאחד עשה עבודה מלמעלה למטה ז"א הוא היה צריך להבין קודם ואח"כ לעשות, מלמעלה למטה, והשני מלמטה למעלה - נעשה ונשמע, קודם עושה אח"כ מבין,

תלמיד: מה יותר טוב?

הרב: אתה תשמע את הסיפור אתה תבין לבד. קיצורו של עניין: הוא שלח את הגבאי, את המשמש, לשני החסידים האלה ואמר שצריך כסף, הלך לראשון, לזה שעושה קודם כל, אמר לו הרבי צריך כסף, שואל כמה? אומר הרבי לא אמר כמה, מה עשה החסיד?

הלך, נכנס לתוך החדר לקח את כל הכסף שהיה לו ונתן לרבי במקום. טוב, המשך הגבאי לחסיד השני אמר לו הרבי שלח אותי צריך כסף שואל כמה? אמר הרבי לא אמר כמה, טוב, תגיד לרבי שמחר אני אבוא אליו, אשאל אותו כמה ואני אתן לו.

וככה הגבאי חזר עם הכסף ונתן את הכסף לרבי, הרבי שואל איפה הכסף של השני? הוא אמר שמחר יבוא ויתן, טוב, אז החסיד שהביא את הכסף מייד הוא גם בא לרבי, איך שהוא נכנס לרבי הוא אומר לו צריך לעבור דירה, הרבי אומר לו, לחסיד, צריך לעבור דירה, אתה צריך לעבור דירה. מה עשה החסיד?

תלמיד: עבר דירה

הרב: יצא מהרבי, הלך, מכר במקום את הבית שלו, אסף את כל המטלטלים, שם על עגלה, ונסע לרבי ונכנס לשבת שם בבית הכנסת לחכות מה הרבי רוצה כבר, שכח מה שהשיג,

הכסף שהשיג, במקום מכר, זהו, בלי חכמות הוא היה גר באותו מקום יחד עם השני באותו רחוב

ואז מגיע החסיד הזה רצה לנסוע הרי לשאול כמה הרבי צריך, הוא אמר מה עכשיו אני אסע? קודם כל אני אתפלל, אני אוכל משהו ואז אני אסע לרבי אז הוא הלך להתפלל אכל משהו ונשרף כל הרחוב ונשרף כל הרכוש שלו ורק הוציא את הילדים שלו שלא ילכו, הציל אותם ברגע האחרון, הגיע לרבי ללא כלום.

אז על זה אמר רבי אחר אתה את רואה ההבדל בין זה שעושה מייד בזכות זה שעשה מייד אז הוא ניצל, הרבי ראה שהולכת להיות שריפה אז אמר לו אתה צריך לעבור דירה, הוציא אותו. אם השני גם היה בא מהר לתת את הכסף גם היה מציל אותו.

אבל היה לו זמן למחרת אז הלך לו הכל זה בעניין של הזריזות אז בוודאי אם הרבי מבקש כסף לשבויים אולי זה עניין של פיקוח נפש. מייד צריך לתת את הכסף, אז היא צדקה שמכרה את התכשיטים ומיד אמרה לו לנסוע, זה ענין של זריזות מבחינת המטרה. וגם מה שאמרו פה בן אדם יש לו כסף עוד רגע יבוא מישהו או צריך לקנות משהו והכסף הולך, גמרנו, לא נשאר כלום.

הרב גבריאל ידע שבדרך כלל שולח הרב שליח לאסוף את כספי הפדיונות ואולם לאחר שסבל נזק נוסף מאחיו וחשש שלא יעמוד בניסיון וישתמש בכסף שנתנה לו אישתו, קם ונסע לליאזני לאדמו"ר.

הנה הוא פחד שבנסיון הזה לא יוכל לעמוד.

בבואו אל האדמו"ר הגיש את הסכום ואמר שהגיע בכוחות עצמו משום שחשש שמא יזדקק לכסף למחייתו ולכן לא התמהמה. הרב ציווה למנות את הכסף.

דרך אגב, כתוב בחסידות שאסור לספור את הכסף בקול, אם סופרים את הכסף בקול נהיה עין הרע על הכסף. אז צריך לספור במחשבה, לא בקול. מאה, מאתיים, שלוש מאות בראש שלא יהיה עין.

הרב ציווה למנות את הכסף וכך עשה. כשפתח את הצרור גילה לתדהמתו שהמטבעות היו נוצצות כחדשות הרב התבונן ואמר: 'בתרומת המשכן היו זהב כסף ונחושת ולא היה דבר המבריק זולת המראות הצובאות שמהן נעשו הכיור וכנו. הכיור וכנו היו האחרונים בכל כלי המשכן ותשמישם הוא בראש כל עבודות המשכן שכן נעוצה תחילתן בסופן.'

הבנתם - בתרומת המשכן הרי הביאו תרומה לעשות את המשכן במדבר, כן, מקשיבים? היו זהב וכסף ונחושת היו כסף - לשון כיסופים, קו ימין, זהב - קו שמאל כמו אש כזה מבריק ונחושת - תפארת, קו אמצעי נחושת יש לו שני הצבעים,

ולא היה דבר המבריק זולת המראות הצובאות

מה זה המראות הצובאות? זה המראות שהנשים השתמשו במצרים כדי להביא את העניין של פרו ורבו כדי שהעם יתרבה ויצא ממצרים. את זה צריך ללמוד, אי אפשר פה להכתיב יותר מדי, על כל פנים המראות הצובאות האלו זה הלך לכלי המשכן זה הלך לבית המקדש.

בגלל הקדושה שהיה בזה כי היה בהן מטרה לשם שמים שמהם נעשו הכיור וכנו מה זה איזה כיור היה בבית המקדש? כיור למה? ליטול ידיים ורגליים הכהנים היו נוטלים ידיים ורגליים לעבודה וזה עבודה ראשונה שהיו עושים מה היה דישון המזבח החיצון כל בוקר דבר הראשון היה הולך הכהן נוטל ידיו ורגליו מסדר ועולה למזבח החיצון וחותר את הגחלים מסדר את הענינים בשביל זה היה צריך ליטול ידיים זה מה שאומר פה:

שאל הרב את רב גבריאל מאין הגיעו אליו מטבעות אלו.

ז"א הרבי קודם כל אמר את הדבר תורה שלו והסתכל על זה והמטבעות היו מבריקות ואח"כ הוא שאל מאיפה בא לו כסף זה

פתח רב גבריאל את סוגר ליבו וגילה לרבו את הרדיפות החומריות מהן סבל בשנים האחרונות ואיך אישתו מכרה את תכשיטיה כדי שיוכל לעמוד הסכום לו התחייב.

הרי היא בעצם עשתה מה שעשו הנשים הצדקניות במצרים כשאשה נותנת את התכשיטים שלה לעבודת השם זה לא דבר פשוט כל-כך.

שוב התבונן הרב ואמר: "בת דינה, בטל דינה" (מסכת סנהדרין) ובירך אותו שיזכה בבנים ובנות מאריכי ימים לדורי דורות. "ייתן ה' לך הצלחה בכל אשר תפנה אושר ונשיאת חן בעיני כל רואיך". הרב הורה לחסיד לסגור את חנותו ולהתחיל לסחור באבנים טובות.

שמעו מה שזה לא סתם הרבי נתן לו ברכה נתן לו גם דרך, וכל זה על מה? על מעשה של אשתו, היא גם היתה צדקת וגם היתה חכמה, עשתה התעוררות מלמטה הבריקה את המטבעות כדי שתבריק המזל. אנוכי השיבה לו אשתו שפשפתי רבי שיתחיל מזלו להתנוצץ ולזרוח.

ואכן כך עשה הרב גבריאל והחל לעסוק במסחר באבנים טובות וה' נתן לו הצלחה כברכת רבו. אחרי שנה ילדה לו אישתו בן בכור. הוא עלה והצליח במסחרו והתעשר ואחרי 40 שנה במסחרו העבירו לידי בניו והוא עסק בתורה וצדקה וגמילות חסדים. בעירו התחזקה והתפתחה עדת החסידים.

מה רואים כאן רבותי? מה לומדים מזה?

תלמיד: שאדם צריך להאמין עד הסוף ולא להתייאש

הרב: מה עוד?

תלמיד: ולא לעשות חשבונות לדברים והקב"ה יסדר את זה

הרב: יש מוחין דקטנות ויש מוחין דגדלות כל הגלות שלנו כל הצרות וכל מה שקורה לנו זה כי אנחנו במוחין דקטנות. כל הזמן מוחין דקטנות מה אמרת לי מקודם שאנשים עסוקים בשטויות בכסף באינטריגות בבעיות אישיות בדימיונות כל מיני שטויות.

אנחנו צריכים להגיע למצב שנהיה כל הזמן במוחין דגדלות לא במוחין דקטנות להחליף המוחין דקטנות במוחין דגדלות וגם כשאנחנו צריכים להשתמש במוחין דקטנות זה יהיה תוצאה של המוחין דגדלות ולא ההיפך שיהיה לנו רק מוחין דקטנות כל הזמן עפ"י מוחין דקטנות בן אדם אין לו כסף, מה פתאום שיילך וייתן לרבי את הכסף בשביל פדיון השבויים, שיילך לחפש לו עשירים אין לנו וזהו.

נכון או לו? במיוחד בדור הזה כל מה שנעשה במוחין דגדלות נזכה פי כמה וכמה משמים בהצלחה. אנחנו רואים את זה כל יום פה בחוש ברוך השם, כו או לא. צריך ללכת מעל הטבע באמונה שלימה לא בחשבונות של בן אדם זה לא מתאים ליהודי יהודי מתאים לו להיות בן של מלך השם יעזור ונזכה.

הרבי מז'יטומר שטיפל בבעל שציער את אישתו

אל הרבי זאב מז'יטומר זצ"ל בעל 'אור המאיר' באה אישה ובכתה קשות על שבעלה השיכור מכה אותה.

הרב: יש דבר כזה בחיים?

תלמיד: ברוסיה כן.

הרב: הלואי והיה רק ברוסיה. זה אחד הדברים הכי קשים, פה מדובר על אשה שבאה להתלונן שהבעל שלה משתכר ומרביץ לה מכות רצח, זה אחד הדברים הכי קשים למה? מה האשה תעשה איפה היא תלך, היא תלוייה בו והוא מתעלל בה. ומי שמתמכר לשתיה זה קשה מאד לצאת מזה, כמעט בלתי אפשרי, אז זה חוזר על עצמו גם שותה וגם מרביץ וגם חוטפת מכות איפה היא תלך. אז היא באה להתלונן אצל הצדיק

היא סיפרה איך שברחה פעם לבית הוריה העניים, ואח"כ בא בעלה והבטיח שיפסיק להשתכר ולהכותה.

זה דבר ידוע אח"כ כשהוא מתעורר הוא מבקש סליחה למה הרבצתי למה הרסתי הוא מרגיש לבד, וזה המתעלל צריך את הקורבן שלו תמיד לא? מצד אחד האשה עוזרת עושה הכל והבעל מכה אותה מרביץ לה דרך אגב עשו מחקר ומצאו שנשים מוכות כולן יש להן רגשי אשם. חושבות שאולי הן אשמות ולרוב אחרי שמנסים לשקם אותן חוזרות לבעל כי ההתעללות זה מה שגורם גם תלות.

ייסורי מצפון הכל ביחד זה הרס קשה מאד של הנפש. קשה מנשוא, 200,000 נשים מוכות יש בארץ זה מה שמפורסם יש כאלה שלא מפרסמות. טוב אז הוא הבטיח לה שיפסיק לשתות, הפסיק לשתות לפי דעתכם? למה בן אדם משתכר מתמכר לאלכוהול?

תלמיד: בוכה על יגונו הוא על משהו

הרב: איזה יגונו? יש לו אישה טובה

תלמיד: זה עניין של רצון עצמי

הרב: הנאה, רצון לקבל, הוא נהנה מזה

תלמיד: בהתחלה נהנים ואח"כ זה תלות

תלמיד: הוא רוצה להיות בעולם אחר

הרב: לברוח מהעולם הזה.

תלמיד: לברוח מעצמו בטח

הרב: מה עוד

תלמיד: שוכח את כל הצרות

הרב: אני חושב שרוב השיכורים הם דיכאוניסטים והם מוצאים את הפתרון בזה, יש תאווה גם בעניין הזה, תאווה, זה גם אולי טעים, לפעמים אני יודע מה שותים

תלמיד: בהתחלה זה כמו סגריות להראות שהוא גבר ואח"כ הוא מתרגל. הרב: אז אם רוצים להוציא אדם מהדבר הזה, צריך להעלות אותו מבחינה רוחנית וזה לא קל זה גם הורס את המוח של הבן אדם. במשך הזמן הוא כבר השכל שלו הרוס.

תלמיד: שליטה באברי הגוף

הרב: הכל, שורף הכל, שלא נדע. זה יהיה השיעור הזה יהיה לעילוי נשמת נחום בן אסתר וגם שלמה בן אסתר זה גם כן עכשיו, איזה חודש אנחנו?

תלמיד: אדר

הרב: בענייני יין צריך להזהר בענייני יין

תלמיד : פורים

הרב : פורים, טוב, היא חזרה אליו או לא?

תלמיד : חזרה

הרב : מה אתה אומר? חזרה, חזרה אליו, היום להתגרש זה קל יותר אבל פעם בחוץ לארץ איפה יהודיה תתגרש? איפה היא תלך? מה היא תעשה? היום קשה אבל יותר קל.

תלמיד : לציבור הדתי זה קשה מאוד.

הרב : יותר קל משהיה פעם. יש רבנים שהם נגד זה שאנשים יתגרשו בשום אופן שלא יתגרשו, אפילו אם יסבלו סבל גיהנום הכי גדול, עקרונית, הם לא יגידו לאף אחד להתגרש, וזה לא עפ"י האמת, עפ"י האמת אם האשה עוברת כזה גיהנום למה שתעבור גיהנום? היו פה הרבה כאלה, הן אומרות 'אני רק רוצה שקט לא רוצה כלום רק שקט, לא רוצה לשמוע אותו לא רוצה לראות אותו תן לי פינה מטר על מטר ורוצה שקט' ככה מתחננים.

היא האמינה לו וחזרה אך הוא לא עמד בדיבורו ושב לסורו ועוד הוציא עליה שם רע כאילו זנתה עם אחר.

'הרצחת וגם ירשת?' לא מספיק מה הוא מרביץ לה משפיל אותה, מתעלל בה גם הוציא עליה שם רע. הרשעות אין לה גבול, זה בד"כ גם הולך ביחד, הוא צריך לתרץ למה הוא מרביץ לה נכון? אז הוא צריך להמציא איזה המצאות.

המשיכה האישה בצער רב ואמרה שביקשה ממנו גט פיטורין.

מה אתם אומרים הוא מוכן לתת לה גט?

תלמיד : לא

הרב : למה לא? למה הוא רוצה שלום בית? מי יבשל לו? מי ינקה לו? מי יטפל בו כשהוא שיכור? לא יהיה לו למי להרביץ.

תלמיד : מי לא הסכים הרב או הבעל?

הרב : הבעל. שאלתי אם הוא הסכים לא אמרתי אם הוא הסכים או לא, רק שאלתי.

ואמרה שביקשה ממנו גט פיטורין אך הוא סירב ואמר 'אני רוצה יותר להיות אלמן מלהיות גרוש'

אני כבר פגשתי כמה מקרים שאמרו את זה והקליפה הזו קיימת בעולם. זה לא רק מהספר הוא מעדיף להיות אלמן מאשר גרוש

תלמיד : ממש רע

הרבי : רע, רע

אמר לה הצדיק שתבוא אליו עם בעלה

בשביל מה? בשביל מה הוא רוצה שתבוא אצלו? לשכנע אותו, מה עוד?

תלמיד : אולי יברך אותו?

הרב : לברך אותו אפשר גם ממרחקים

תלמיד : לטפל בו

הרב : מה זה לטפל בו?

תלמיד : לראות אם אפשר לתקן משהו צריך לקחת אותו לדין, לכפות עליו.

הרב : לכפות עליו מה?

תלמיד : גט

הרב : גט

תלמיד : אולי להפחיד אותו?

הרב : להפחיד אותו שמה?

תלמיד : לא יודע, אולי יפחיד אותו במשהו שיפסיק לעשות לה צרות יכול להפחיד אותו אני לא יודע, אולי הוא ירא מהרב הזה

הרב : זה ירא ממישהו? בשביל מה הוא רוצה שהיא תביא אותו? אתה שומע? היא סיפרה שהוא גם מרביץ לה וגם מוציא עליה שם רע וגם היא ביקשה ממנו גט הוא היה מוכן לתת לה, לא? מה אמר לה?

תלמיד : בשום פנים ואופן

הרב : אמר לה שהוא מעדיף להיות אלמן ולא גרוש מה הרב אמר?, תביאי אותו אלי' בשביל מה הרב רוצה שהוא יבוא?

תלמיד : ירגיע אותו, ידבר איתו

הרב : ידבר איתו, יברך אותו

תלמיד : מספיק שיראה את הרב

תלמיד : יפחיד אותו

הרב : יפחיד אותו מה עוד?

תלמיד : אולי זה ירגיע אותה שהיא תראה שיש טיפול קצת בעניין

הרב : טיפול במעקב

תלמיד : לתת לו מוסר

הרב : לתת לו מוסר. יש ענין של פנים בפנים זה שונה מאשר מרחוק חוץ מזה, עצם זה שהוא בא לצדיק זה התחלת התשובה שלו זה כבר תיקון שלו לגאווה שלו, ואולי יצטרך לחכות איזה 10 שעות, עוד יותר טוב.

תלמיד : הוא היה מוכן לבוא?

הרב : לבנתיים אני לא יודע, אני אומר אם הוא היה מוכן לבוא, יש שיכורים שבאים לפה והם רוצים תיקון לפחות הם אומרים את זה, אפילו אם זה לא רציני, זה משהו, זה יותר טוב מאשר יישב בבית, ולא אכפת לו שום דבר נכון? למה, מצווה גוררת מצווה, לפעמים בן אדם במעגל סגור של עבירות ומביאים אותו לבית-כנסת אומר אמן על משהו נותן לו קצת על הראש זה שובר את המעגל.

אמרה והאשה הרי הוא לא ירצה כלל

לא ירצה לבוא כלל. מה עושים?

תלמיד : תחבולה

הרב : תחבולה, איזה תחבולה?

תלמיד : בתחבולות עשה לך מלחמה

הרב : למה הוא לא ירצה לבוא כלל?

תלמיד : בשום פנים ואופן

הרב : הוא יבוא לצדיק? הוא רק רוצה לשתות יין ולהרביץ מכות.

תלמיד : אגו, בצד השני

הרב : יש בזה כמה דרגות יכול להיות שזה אגו יכול להיות שזו בושה גם, גם פחד וגם בכלל לא בראש שלו הוא בכלל לא מבין מה רוצים ממנו, בשכרון הזה, בשיכור, יש דרגות כמה האדם הרוס, לפעמים הוא הרוס לגמרי, אין עם מי לדבר בכלל, הלך עליו. מה עושים? איזה תחבולה היית מציע?

תלמיד : הרב הולך אליו

הרב : הרב לא הולך אליו

תלמיד : הא, לא הולך אליו?

הרב: לא
תלמיד: יש מסיבה אצל הרב, שיבוא לשתות
הרב: הרוצה את הרב יבוא אליו. נו? מה עושים איך מביאים אותו?
תלמיד: משקה
תלמיד: מראה לו כאילו שהוא צודק
הרב: מי צודק?
תלמיד: השיכור
הרב: נו? אין דבר קשה יותר בעולם מאשר לשכנע שיכור, נכון או לא? שיכור זה עקשן הכי גדול שיש בעולם. לך תשכנע אותו.
תלמיד: אומר 'כן, כן, עוד מעט' כמו אחד שרוצה לישון.
הרב: טוב, מה אמר לה הצדיק?
אמר לה הצדיק שכשתבוא לביתם לא תריב עמו ותדבר אליו יפה. כשתראה אותו שותה יי"ש שתבקש גם היא קצת יי"ש.
בשביל מה?
תלמיד: בדרך כלל שיכורים אוהבים חברה שישתו איתם
הרב: שישתו איתם, לא למות לבד
תלמיד: כן. הם נדיבים, תשתה ומוזגים עוד.
הרב: תשתה לחיים?
תלמיד: כן.
הרב: איזה עצה זה?
תלמיד: זה עצת אחיתופל, זה.
הרב: מה המטרה שלו?
תלמיד: הזדהות
תלמיד: שתהיה בראש שלו ושבחד, היא תוכל לדבר איתו וכל מה שתגיד לו הוא יקשיב באותו רגע
הרב: אולי גם היא תהיה שתיינית?
תלמיד: לא. כוסית אחת.
הרב: זה לא כוסית אחת, כוסית אחת, זה מתחיל מכוסית אחת. יש נשים שתיניות?
תלמיד: יש
הרב: בטח, ועוד איך
תלמיד: אני מכיר מישהי שנפטרה מזה
הרב: השם ישמור. אז איזה מן עצה נתן הרבי? שהיא תרד לדרגה שלו? שתפסיק להרגיז אותו? אולי היא מרגיזה אותו? אומרת 'תפסיק לשתות, תפסיק לשתות' אז הוא מכניס לה מכות? ככה הוא לא ירביץ לה אם היא גם שותה איתו. להתחבר איתו? מה העצה הזו?
תלמיד: אולי תגמור לו את השתיה?
הרב: תגמור לו את השתיה? טובים השניים מן האחד? מה ההגיון? נו? אתם יושנים. נו?
תלמיד: שיהיה שויון צורה אז היא תוכל לדבר איתו
הרב: השתוות הצורה. תראו מה אמר לה:
תשתי קצת יי"ש תשבחי את היי"ש מאוד.
תגידי 'מ... טעים איזה יופי' מה ההגיון בזה?
תלמיד: להראות לו שכאילו הוא צודק בשתייה שלו והיא בראש יחד איתו

הרב : להתאים את האור לכלי. אל תדון את חברך אך תגיע למקומו.

בצורה הזו תתנהגי כל פעם שבעלך ישתה.

כמה שותה שיכור כל יום?

תלמיד : בקבוקים.

תלמיד : זה צורך.

תלמיד : שתיים.

הרב : כמה? כמה שותים?

תלמיד : בקבוק, שתיים.

הרב : של מה?

תלמיד : של 777

תלמיד : יש כאלה שותים גם שלוש

הרב : של מה? של עראק?

תלמיד : יש עראק, שותים בירה ועראק יין ועראק וודקה

הרב : שלוש בקבוקים ליום

תלמיד : יש כאלו, אבל הממוצע זה בקבוק. אם הם שותים הרבה בקבוק אחד גומר אותם

הרב : גומר אותם. כבר אין להם כח לסבול את זה

תלמיד : כי הם לא אוכלים כלום

הרב : גם לא אוכלים, אז כל פעם שהוא שותה הוא שותה כל היום או שותה כמה פעמים

ביום?

תלמיד : הם שותים ויושנים, שותים ויושנים

תלמיד : אני חושב הוא תופס את עצמו ושותה באותו רגע

תלמיד : אחר כך הם נרדמים, מתעוררים שוב, עוד הפעם.

הרב : אז כל היום היא גם תשתה, וגם היא תהיה שיכורה

תלמיד : כל עמוד בכביש נהיה חבר שלו

ותאמרי לו שאף פעם לו ידעת כי טעם היי"ש הוא טוב ולכן הוכחת אותו כששתה אבל עתה

משנודע לך טעמו של היי"ש רוצה גם אני לשתות.

מה אתם אומרים על זה? זה יעשה אחדות ביניהם?

תלמיד : לא אבל אם השיכור הראש שלו עוד חושב הוא יגיד 'מה? היא רוצה להיות שיכורה?

זה יפגע בה, זה לא טוב לה, באיזה מקום הוא יבין וכבר הוא יעצור אותה ויעצור את עצמו.

תלמיד : זה לא טוב לה ולא טוב לו, לא יהיה מי שיכין את האוכל

הרב : בהתחלה הוא ישמח אחר כך הוא יצטער

תלמיד : זה עניין של כסף, זה הוצאה

הרב : כמה הוצאה?

תלמיד : אם זה וויסקי זה 300 שקל

תלמיד : היום בארץ המשקאות זולים מאוד יחסית.

הרב : 10 שקלים?

תלמיד : 12, 15 שקל

הרב : אז זה מכה קשה מאוד זה לא טוב, זה היה צריך להיות יקר

תלמיד : וויסקי יקר

תלמיד : כל המשקאות זה עולה בין 11 ל- 20 שקל כל מיני סוגים

הרב : חזקים, אלכוהול

תלמיד : ב'מחנה יהודה' אפשר בפחות מ- 10 שקל
תלמיד : יש ב- 7 שקל, 5 שקל אפשר לקנות בקבוק שתיה
תלמיד : אין מיסים

הרב : איך? אז צריך לעשות מיסים. טוב אז עכשיו היא כבר יודעת, יש לה תוכנית. עד מתי?
מה עושים אחר כך? ככה היא תישאר איתו כל הזמן?

תלמיד : עד שהוא יתפכח והוא יגיד לה 'תפסיקי את לשתות, את תבואי איתי'
לאחר מספר שבועות תאמרי לבעלך ששמעת שאצל הרב זאב מז'יטומיר יש יי"ש משובח ורוצה את שתסעו אל הרב לשתות מהיי"ש ולקנות ולהביא הביתה. כך תעשי, אמר לה הרב, לא תשני דבר.
ככה אמר לה הרבי.

תלמיד : אם היא כבר שותה אז היא כבר מתמצאת
הרב : היא כבר יודעת איפה יין טוב.

תלמיד : היא גם מתעניינת

הרב : היא כבר מהחבריה. נו? דרך אגב זה לא נראה לי, שמעתי כמה מקרים של נשים שהתחילו להיות נרקומניות בגלל הבעל כדי להיות איתו באותו ראש והן הפכו גם כן להיות מסוממות. תכליס, רבותי, זה הצליח או לא?
תלמיד : נקווה שכן.

תלמיד : בטח שהצליח.

הרב : מה?

תלמיד : אם היא הקפידה לשתות מעט ולא להיות בגילופין זה הצליח
הרב : יש פה חכמה גדולה בדבר הזה תחשבו טוב.

מילאה האישה אחרי דברי הצדיק ולבסוף הצליחה להביא את בעלה לצדיק. כאשר הגיעו לצדיק, הוציא הצדיק בקבוק יי"ש ומזג לשניהם.
למי?

תלמיד : אחת לאישה ואחת לגבר

תלמיד : אחת לגבר אחת לצדיק

הרב : מה אתם אומרים?

תלמיד : אחת לאישה ואחת לצדיק

הרב : אחת לאישה ואחת לצדיק? והוא, מסכן השיכור? הוא יתיבש.

הבעל חטף את כוסו שתה והלל את היי"ש.

מקום טוב שמה לשתות יין.

הצדיק פנה אל האישה ואמר :

מה אמר לה? מה אמר לאישה?

תלמיד : מה פתאום את שותה

הרב : מה היה החשד שחשד הבעל את האישה? שהיא סטתה אז הוא אמר לה :

"וואם לא סטית תחת אישך הנקי ממי המרים המאורים האלה"

תלמיד :ההוא שיכור מה מביין?

הרב :תשמע, כך אמר הצדיק. מה קרה?

מיד שסיים הצדיק להגיד את דבריו החל הבעל לצעוק כי היי"ש בוער בקירבו. 'רחמו עלי' זעק הבעל 'קירבי נשרף ועוד מעט אמות'.

מה הוא עשה לו?

תלמיד : נתן לו חומצה זרחתית.
הרב : לא, נתן לו יין, אבל על ידי הפסוק הזה שהוא אמר זה פעל כמו המים המרים
המאררים, אצלו, להרוג אותו, לא מספיק מה שהיה עושה לה גם היה חושד.

אמר לו הצדיק 'מוטב שתישאר היא אלמנה ולא אתה אלמן'
הרי הוא רצה להיות אלמן ולא להיות גרוש אז עכשיו הוא עשה לו שהיא תישאר אלמנה ולא
הוא אלמן

רק יצאו דברים אלו מפי הצדיק נפל הבעל על פניו בבכי. אמר לו הצדיק: 'התוודה על
עוונותיך'. התוודה הבעל והתחייב בתקיעת כף לחזור למוטב ולחיות בשלום עם אישתו.

זה עזר?

תלמיד : לא

תלמיד : עזר

הזהיר אותו הצדיק שאם יחזור לדרכו הרעה הוא ימות ללא ספק. הוסף הצדיק ואמר:
'אלא יודע אני שלא תוסיף עוד לשתות יי"ש'.

הוא שינה לו את הדיסקט, הכניס לו גועל נפש מהיין שכר.

חזרו האיש ואישתו לביתם הם חיו חיים טובים והבעל נעשה בעל תשובה.

אה, זה כשיש כח לצדיקים תראו איזה כח.

הרועה 'השיכור' שבירך את הרב בבנים

לאחר שנים רבות בהן לא נפקד הרב הגדול בתורה בבנים הגיע הרב לצדיק רבי יששכר דב, האדמו"ר מרדושיץ. הוא התחנן לפני הצדיק שיתפלל בעבורו ואמר שלא יעזוב את בית הצדיק עד שיקבל תשובה.

בקיצור יש פה רב שהוא רב גדול שהולך לרבי מרדושיץ ואומר שאם לא יתנו לו תשובה בקשר לזה שאין לו בנים הוא לא אז משם.

הצדיק שלח אותו אל רועה שהיה גר בעירו ושהנודע בשמו 'חנן לי הרועה' ואמר לו שהוא מסוגל להושיעו, עוד אמר לו הצדיק שאם יתקל בקשיים יציין שנשלח בפקודת האדמו"ר. שמח הרב וחזר לביתו.

מה עשה? הרועה צאן, מה עשה עם הכסף שהיה מרויח?

תלמיד: נותן אותו לצדקה

הרב: נותן אותו לצדקה. מה אתה אומר?

תלמיד: קנה יין.

הרב: קנה יין? אתה יודע את הסיפור?

תלמיד: לא.

הרב: לא, מי שידוע את הסיפור שלא יגיד. מה עשה עם הכסף?

תלמיד: שם בקופה

הרב: שם בקופה, טוב.

אותו רועה נהג היה לקנות יי"ש מכספי פרנסתו

מה עשה עם היין?

תלמיד: שתה מה?

תלמיד: השתכר

הרב: השתכר?

ולהשתכר עד איבוד החושים.

מה אתה אומר על זה?

הצעירים באותה עיר, בראותם את הרועה השיכור היו לועגים לו ומשליכים עליו חפצים.

מה אתם חושבים?

תלמיד: על זה שביזו אותו?

הרב: לא. היה רב אחד שהלך לרבי מרדושיץ וביקש ממנו בנים, הוא אמר לו 'אני לא יכול לעזור לך אבל תלך לרועה צאן הזה הוא יעזור לך', הנה עכשיו אנחנו רואים שהרועה הזה

הוא סתם שיכור אז איך הוא שלח אותו אליו? מה יעזור לו?

תלמיד: יש לו את אותו בעיה כנראה אין לו בנים.

הרב: נו, אז איך הוא יעזור לו?

תלמיד: בטח יש לו איזה רעיון

תלמיד: אולי יכול לשתות מהיין

הרב: איך? שישתה יין גם כן ישתכר? זה רעיון טוב (צחוק)

תלמיד: אולי הוא יעזור לו לצאת מהשיכרות שלו אז...

הרב: אהה, טוב, בוא נראה מה אומר הספר:

בשובו לעירו יצא הרב לבקש את הרועה, מצאו והמתין עד שיתעורר משכרונו וביקש את בקשתו. הרועה צחק ושאל איך הרב מצפה לישועה משיכור פשוט עם כמוהו. השיב לו

הרב כי האדמו"ר פקד עליו להושיעו. או אז הבטיח הרועה את עזרתו בתנאי שתישמר זהותו הנסתרת. אמר לו להישמר ולא להגיב גם כשיראה את צעירי העיר לועגים לו.

מה עשה הרב?

תלמיד: הלך הביתה

הרב קיבל על עצמו שלא לחשוף את הרועה ובאמת כעבור שנה נולד לו בן זכר.

מה זה?

תלמיד: צדיק נסתר

תלמיד: נס

הרב: צדיק נסתר, נס מה עוד? נס וצדיק נסתר?

תלמיד: צדיק נסתר זה לא נס.

הרב: צדיק נסתר זה גם נס

תלמיד: זה לא סתם צדיק נסתר, זה בצורה מסויימת, סופר נסתר מה שנקרא.

הילד גדל וכבר למד בחדר ולא עבר זמן רב והוא החל להתרועע עם צעירי העיר וכמותם ביזה את הרועה. הרב שידע על התנהגות בנו וחבריו לא יכל להגיב כפי שהבטיח לרועה. רק כשנפטר הרועה גילה הרב שהספיז אותו את זהותו, את מעשיו ואת גודל צדיקותו של ר' אלחנן זצ"ל - הרועה הנסתר.

מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: כיפר אולי על החטאים של האחרים הזה שהוא שתה ושהתעללו בו הילדים וזיכה את האלה בבנים בדרך הזו

הרב: מעניין. איך הוא מכפר על החטאים בזה שהוא משתכר?

תלמיד: קודם כל בזה שהוא משתכר הוא בורח, הוא בורח ולא רק שהוא בורח הוא גם מקבל עונש גם רוחני וגם פיזי בזה שגם מכים אותו ומשפילים אותו.

הרב: מה אתה אומר?

תלמיד: כנראה שכל הגידופים וכל האלו שבני הכפר היו... הוא כאילו היה שותה הכפר מצד אחד מצד שני, בסתר, הוא היה עושה כל מיני מעשים טובים.

הרב: צריך לשאול את השאלה, רבותי, איך הוא היה צדיק נסתר והיה שיכור והיה נזרק על הרצפה, אין בזה חילול השם? מה אתם אומרים?

תלמיד: מזכיר את הסיפור עם הלץ שהיה פעם

הרב: זה לא לץ, זה שיכור

תלמיד: אולי רק ככה יכל להסתתר מהסטרא אחרא, הרב, אולי רק בדרכים כאלה משונות יכל להסתתר מהסטרא אחרא. צדיק של דור או משהו כזה מאוד מסובך דבר כזה.

הרב: וזה שהילדים היו זורקים עליו אבנים, זה לא היה גורם קטרוג?

תלמיד: לא, לא יודע.

הרב: סתם על שיכור מותר לזרוק אבנים?

תלמיד: לא יש הבדל

הרב: מה אתה אומר?

תלמיד: הוא לא היה עושה את זה כאילו היצר לו היה בא והיה משתכר בגלל חוסר ברירה, הוא עשה את זה בכוונה כדי שיבזו אותו וזה שהוא עשה את זה בכוונה וידע איך שהכל הולך להיות זה לא מעורר קטרוג.

הרב: יש פה עוד שאלה מעניינת: אם הרבי מרדושיץ לא יכל להועיל להביא בן והוא שלח אותו לרועה הזה שהיה צדיק נסתר איך היה לו כח לגזור עליו שיטפל בו? הרי אם הצדיק

הנסתר יותר גדול מהרבי מרדושיץ מי הוא שיפקוד עליו? נתן לו פקודה שהוא חייב לברך אותו

תלמיד: יכול להיות שזה דרך בשבילו להתגלות אם לא היה שומע היה יכול להתגלות הרב: לא. מה אתם אומרים על זה? נו? אתם נרפים, להתעורר.

תלמיד: לכל דבר יש את השליח שלו

הרב: לכל דבר יש את השליח שלו, מה עוד?

תלמיד: גם אמונת חכמים.

הרב: מה זה אמונת חכמים? איפה?

תלמיד: כאילו הזה שאין לו ילד אם הוא מאמין בחכם כל הזמן גם כשהוא הולך לרועה הזה ורואה שהוא לא איזה בן אדם נורמלי ובכל זאת הוא מאמין ברב הקדוש שהוא אמר לו שהוא יתן לו את הבן

הרב: לא בקטע הזה של להאמין או לא להאמין. באופן מהותי אם הרבי אין לו את הכח לתת לו בן והשני יש לו את הכח איך הוא יכול להכריח אותו? הרי בהתחלה הוא אמר לו שזה... מה אתה עושה צחוק?, רק כשהוא שמע שהרבי פקד עליו, אין לו ברירה, הוא חייב לברך אותו.

תלמיד: אולי זה הדרך של סימנים ביניהם.

תלמיד: בסך הכל הוא עשה את רצון הרבי

תלמיד: ככה הוא יודע שזה בא מהרבי ולא סתם בא לבלבל לו את המוח

תלמיד: יכול להיות שהרבי לא היה צריך ל.. לא היה עניין שהוא יכול או לא יכול להביא בנים העניין שלו היה לכוון כל דבר למקום הנכון שלו ההוא יקבל את הבנים שלו דרך הצדיק הזה אחד אחר יקבל רפואה דרך דבר אחר הרב: מה זה חדר מיון?

תלמיד: משהו כזה, להביא דברים למקום שלהם

הרב: מה עוד?

תלמיד: אולי להראות שסך הכל כולם שליחים וגם איזה רועה שיכור יכול להביא לו בנים. בסך הכל גם הצדיק הוא השליח של הקדוש ברוך הוא, הכח זה לא מהצדיק אז אם גם איזה רועה שיכור יכול להביא לו בנים אז הוא לומד שהכח זה לא מהצדיק עצמו אלא מהקדוש ברוך הוא

הרב: ואתה חושב שהרועה צאן הזה סתם היה שיכור? או שהיה צדיק נסתר?

תלמיד: סביר להניח שהיה צדיק נסתר.

הרב: מה זה סביר להניח הוא אומר פה שהיה צדיק נסתר, לא היה סתם שיכור שהוא שלח - 'לא תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך' לא זה העניין.

תלמיד: זה היתה רק מסכה

הרב: כן. אבל אתם לא עונים למה שאני שואל כל אחד אומר מה שבראש שלו, תענו לי על השאלות

תלמיד: מה השאלה

הרב: השאלה, כבר פעם שלישית אני אחזור? הרבי לא יכל לברך אותו שיביא בן כי אם היה יכול היה מברך אותו בעצמו. מה הוא צריך לשלוח אותו וגם לחשוף את הצדיק נסתר הזה? לא הגיוני, נכון? הוא לא יכל מאיזו שהיא סיבה. הוא שלח אותו לצדיק הנסתר והצדיק הנסתר כן בירך אותו וכן התקבלה הברכה שלו, כן? יפה. זאת אומרת שהצדיק הזה גדול מאוד,

תלמיד : יותר גדול ממנו

הרב : שהוא יכל לפעול יותר מהרבי, אז איך הרבי פוקד עליו? הרי הוא בירך רק כשהוא אמר לו 'בפקודת הרבי' אז הוא לא היה לו ברירה והוא בירך. הרי כבר ראינו סיפורי צדיקים נסתרים לפחות מקרה אחד, שאחד מהצדיקים הנסתרים צחק על איזה רבי אחד, קרא לו בשם הפרטי, זוכרים את זה? מוטל'ה הוא שאל או משהו כזה

תלמיד : הלל הזקן?

הרב : לא, לא, לא, אחד הסיפורים האלה, לא משנה, על כל פנים זו השאלה.

תלמיד : איך שהוא קטן בדרגה אומר לצדיק גדול ממנו, פוקד עליו, איך זה יכול להיות?

תלמיד : כבוד הרב, אנחנו למדנו שיש כמה סוגים של צדיקים מכל מיני צדדים. יש כאלה שבאים מצד החסד ויש כאלה שבאים לא מצד החסד, מהגבורה. יכול להיות שהרב הזה היה מצד הגבורה והרב הזה היה מצד החסד ולכן הוא הפנה אותו לצד הזה

הרב : טוב, אני אענה לכם. נו?

תלמיד : זה לא נכון. יכול להיות שכשהוא שאל את הרב והוא אמר לו 'אני לא אז מפה בלי תשובה' התשובה שנתנו לרב משמיים גילו לו שמה שיכול לעזור זה לשלוח אותו לרועה. זה מה שמשמיים סדרו את הדברים לא שזה מי יותר גדול. משמיים סדרו את זה בצורה כזאת ש..

הרב : טוב

תלמיד : רק את זה שהוא מעניש את עצמו כל יום, כל יום הוא בעצם מעניש את עצמו אומן אולי לכפר על החטאים שלו

הרב : הוא לא מעניש את עצמו הוא מעניש את הסביבה

תלמיד : גם יש לנו גלגל חוזר שאותו בן שהוא הביא גם זורק עליו את אותם אבנים

הרב : טוב, קודם כל יש עניין כזה לפעמים צדיק מפורסם הס"א משגיחה עליו ב - 10 עיניים שלא יוכל להוריד את השפע, ככה אומר רבי נחמן, וצדיק נסתר אז הוא נסתר, פחות יש השגחה עליו, אז הוא יכול להוריד שפע שאותו צדיק לא יכול. מאיזו שהיא סיבה באותו זמן. זה א'.

אז לכן הוא שלח אותו אליו, חוץ מזה כנראה יש עניין אחר זה עניין של הנהגה שבין הצדיקים יכול להיות בהחלט שהצדיק הנסתר הוא, בשביל הענין הזה, הוא גדול ממנו בשביל שאר העניינים הוא לא גדול ממנו בוודאי שהרבי, אז לא יודע אם הרבי מרדושיץ אבל יש רושם כזה,

ברגע שיש צדיק שהוא מפורסם הוא בחינת מלכות הוא בחינת מלך, בגלוי לא בהסתר, אז מלך הוא גוזר, אין חכמות, כל האחרים הם משרתים יכול להיות שיש צדיק נסתר קדוש מאד. ויש רבי שהוא גדול הדור, מנהיג הדור, והוא פוקד, הוא המפקד.

כמו שגם בצבא, להבדיל, יכול להיות מפקד וחייל שהוא פי מיליון יותר טוב מהמפקד בשטח בכל הוא עושה פעולות קומנדו משהו נועז, אבל, יושב איזה זקן שבקושי אז הוא נותן לו פקודות. זה העניין של הנהגה של הצדיקים והנהגת הדור.

עכשיו למה היה משתכר? כתוב בפורים שאדם צריך להשתכר 'עד דלא ידע', כתוב בספרים שיעד דלא ידע' זה רוח הקודש, שיש איזה רוח הקודש בדרגה שנקראת 'עד דלא ידע', ושבפורים יש את הסגולה הזו שעל ידי זה שאדם ישתכר והבחירה שלו וההכרה שלו והשליטה שלו נעלמת כי הוא שיכור אז יכולה לשרות עליו הרוח הזו שהיא בדרגה יותר גבוה מהשכל, והשכל לא מפריע כי השכל משותק כשאדם שיכור, שיכור.

אז יכול להיות, באמת, שהוא כדי לזכות לדרגה מסויימת היה צריך היה להיות שיכור גם כדי שהסי"א לא תרגיש בו. גם זה היה המסיכה שלו זה היה המסיכה שלו, שהוא שיכור הוא לא צדיק, סתם איזה שיכור. ובזכות זה שהיה משתכר היתה לו האפשרות לעזור לדור. איך אומרים? זה הבגדי העבודה שלו.

ככה הוא נראה. וגם אדם צדיק בדרגה כזו, כל מה שהוא עושה - הוא עושה לשם שמים, אז גם משתכר לשם שמים. אנחנו אוכלים, שותים, עושים ככה, עושים ככה, לא לשם שמיים אבל אדם צדיק כזה כל מה שהוא עושה זה לשם שמים, גם אם הוא משתכר, גם אם הוא משתכר זה לצורך גבוה: לשמור על עצמו, לשמור על הדור. לך תדע מה.

זה המסיכה שהיתה לו, כנראה שהיה כל-כך גדול, בענין הזה, שדווקא היה אסור לו להתגלות שהיה צריך תחפושת כזו, עד כדי כך, תחפושת על גבי תחפושת, כדי שאפילו שיבזו אותו הילדים, לא חשוב, העיקר שלא יגלו אותו, 'בתחבולות עשה לך מלחמה'.

החסיד העשיר והאורח שהביא יין חריף לפסח

החווה מלובלין הפנה אחד מחסידיו שלרגל עיסוקיו היה צריך לשהות בברלין בחג הפסח, אל איש עשיר המתגורר בברלין אצלו יוכל להשיג מאכלים כשרים למהדרין מן המהדרין לפסח. החסיד הגיע לברלין ימים מספר לפני פסח ודרש לכתובת הגביר.

כשהגיע לגביר אמר לו יש לו שליחות מהרבי מלובלין אליו, שהמליץ לו הרבי לשהות אצלו בחג הפסח. הגביר שמח ואירח את החסיד בחג. החסיד הביא עימו בקבוק יי"ש שלא היה בנמצא מי שישתה ממנו מבלי למוהלו במים. בליל הסדר החסיד מזג לגביר את כל ארבע הכוסות מאותו היי"ש מבלי למוהלו במים. הגביר שתה את כל ארבע הכוסות ולא ניכר היה בו שהושפע משתית היי"ש. אז הבין החסיד כי למרות שבימי שהותו אצל הגביר לא חש בגדלותו הגביר הינו צדיק נסתר.

מה אתם אומרים על זה?

לפני פרידתם ביקש החסיד את ברכת הגביר וביקשו שיגלה לו את זהותו. התפלא הגביר על בקשתו ואמר: "די לך בזכות שזיכה אותך הרבי מלובלין, אל תדרוש עוד והצלח בדרכך".

מה זה פה? מה לומדים כאן?

תלמיד: זה סוג אחר של תחפושת.

הרב: סוג אחר של תחפושת, איזה תחפושת היתה לזה?

תלמיד: זה של עשיר ההוא היה של עני

הרב: של עשיר, וזה גם כן שתה יין ולא השפיע עליו. ההוא שתה יין והשתכר. איך זה? אה? איך זה שבסיפור הקודם השיכור, הצדיק הנסתר, היה שותה ומשתכר ופה הצדיק הנסתר שתה ארבע כוסות של יין חריף ביותר ולא השתכר ולא אז?

תלמיד: כי לא היה לו שום חוש טעם בכלל

הרב: לא היה לו חוש טעם? זה קשור לחוש טעם?

תלמיד: כן, הוא לא היה בכלל כאילו נהנה מהגשמיות

תלמיד: כנראה שהוא שולט במעשיו לא משפיע עליו שום דבר.

הרב: מה

תלמיד: לא, הוא לא היה נהנה מהגשמיות בכלל

הרב: וההוא היה נהנה מהגשמיות?

תלמיד: הגשמיות שלו היתה גבוהה, רמת ה..

תלמיד: נהנה מהגשמיות לשם שמיים, זה בכלל כלום אפילו לא טועם לא מרגיש בהבדל בטעם אם היינו נותנים לו מים הוא גם לא היה מרגיש שזה מים או כוהל.

תלמיד: אני חושב שמרוב שהוא היה צדיק היין... כמו שאנחנו למדנו עם הסיפור עם האיש ההוא שצבתה בטנו כתוצאה מהיין אז פה יש לנו מצב ההיפך שהוא בזכות צדיקותו היין לא השפיע עליו.

הרב: האור מצטייר לפי הכלי, נכון, זה שתה יין וזה שתה יין, זה השתכר וזה לא השתכר איך זה? תגיד איזה משהו.

תלמיד: הוא השתכר בשביל לכסות את התחפושת שלו זה השתכר..

הרב: זה לא השתכר

תלמיד: זה לא השתכר בכדי להראות את הגדולה שלו כדי להראות את הגדולה שלו למלך

הרב: לאורח. מה אתה אומר?

תלמיד : אולי הוא רצה לבדוק אותנו
תלמיד : אולי הוא מושפע מהגשמיות.
הרב : היה מושפע מהגשמית, וההוא היה מושפע מהגשמיות?
תלמיד : תלוי לאיזה מטרה משתמשים בגשמיות, כן.
תלמיד : כן, הוא כן היה נהנה מהטעם.
הרב : מי אמר לך שהוא היה נהנה למה אתה ממציא?
תלמיד : לשם שמיים אבל.
הרב : מי אמר שהוא היה נהנה?
תלמיד : עובדה שהוא השתכר.
הרב : השתכר זה לא אומר שהוא נהנה אז מה?
תלמיד : לא, לא אני התכוונתי שכאילו מה שאומרים אוכל לשם שמיים הוא אוכל הוא טועם ואת הטעם זה לשם שמיים אבל הוא טועם את הטעם אם זה חמוץ או מתוק.
הרב : אולי לא? אולי לא.
תלמיד : מה?
הרב : לא לא לא לא לא אתה לא מדייק
תלמיד : הרב, מתעסקים פה בצדיקים לא בבובות. היין משפיע על הגוף, אנחנו מתעסקים פה בצדיקים, פה זה עניין של נפש, נשמה מי מתעסק פה בעניין של גוף?
הרב : נו? היין משפיע על הגוף. מה אתה אומר? נו מה אומרים שמה? נסתמו המעינות? רגע, מה אומרים בפינה?
תלמיד : כל אחד לפי המערכת שלו
הרב : מה זה כל אחד לפי המערכת שלו? אבל פה הוא הבין שהוא צדיק נסתר מזה שהוא שתה ולא השתכר ושמה צדיק נסתר כל הזמן היה שיכור
תלמיד : יש פה העניין הזה שבכוונה הביא לו את היין הזה, המיוחד שהוא חזק הוא רוצה כאילו לראות אם הוא היה אדם כזה פשוט הוא היה שותה אז כאילו...
הרב : יש את היין המשכר ויש את היין המשמח. כשעם הארץ שותה הוא משתכר, כשתלמיד חכם שותה הוא לא משתכר, זה מביא לו חידוש המוחין. אבל פה שניהם לא עמי ארצות, מה אתה אומר?
תלמיד : אולי זה העבודה שלו?
הרב : קודם כל רבותי זה שהשיכור הראשון היה משתכר לא בטוח שבאמת היה משתכר אולי הוא עושה את עצמו שיכור?
תלמיד : איך הוא עושה?
הרב : זה בעיה לשחק שיכור? נו?
תלמיד : הנהגות שונות.
הרב : הנהגות שונות. כנראה זה תלוי בבחירה אם העשיר הזה רצה להשתכר הוא היה משתכר גם מחצי כוס. לא רצה להשתכר - לא השתכר, יש להם שליטה של הנשמה על הגוף כ"כ חזקה שלפי העבודה שהם צריכים לעשות ההוא היה צריך להראות שיכור אז אולי היה משתכר באמת אולי לגמרי היה צריך לסלק את המוחין שלו, לגמרי והיה צריך לקבל את המכות מהילדים ואת הגידופים וכל הדברים האלה. והעשיר למה הראה את זה? למה הוא לא ראה שזה משפיע עליו?
תלמיד : בשביל להראות למלך כמה..
הרב : איזה מלך? אין פה שום מלך, האורת. הוא לא מלך.

תלמיד : האורח, בא אורח לעשיר, לא למלך, הוא צדיק נסתר, צדיקים הרי יש להם כוחות הרב : כן, אז למה הוא רצה להראות לו את זה שהוא צדיק נסתר?
תלמיד : כי הוא הבין שהוא בוחן אותו מה הוא לא הבין שהוא בוחן אותו?
הרב : אולי הוא לא הבין?
תלמיד : צדיק לא הבין?
הרב : אולי הוא לא הבין, הוא שתה את היין ובאמת היין לא משפיע עליו פשוט מאוד.
תלמיד : הוא כיוון.
הרב : מה?
תלמיד : הוא כיוון שזה לא ישפיע
הרב : הוא כיוון, אולי זה אוטומטי לא משפיע?
תלמיד : רמת הרוחניות שלו גבוהה, כמו שהרב אמר, שהיין נכנס, השכל משתק והרוחניות עולה, רמת הרוחניות שלו היא כזאת גבוהה שזה לא משפיע עליו
תלמיד : 'נכנס יין - יצא סודי' עכשיו יודעים שהוא צדיק נסתר.
הרב : למה הוא לא אמר לו שזה חריף? בוא נוסף מים מה יש? זה לא גאוה, שהוא הראה את כוחותיו? זה לא גאוה?
תלמיד : גאוה לשם שמיים לא?
תלמיד : היה לו זכות, לחסיד הזה להכיר את הצדיק נסתר הזה זה לא אומר ש..
הרב : ש..
תלמיד : עד לדעת שהוא צדיק נסתר ולא להסביר.
הרב : זאת אומרת שהצדיק נסתר, כן. אבל אנחנו יודעים כמה שהצדיקים נסתרים נזהרו מזה שיגלו אותם
תלמיד : אבל הם נתנו לאנשים לדעת אחד קיבל עזרה והשני קיבל...
הרב : לפעמים, לפעמים. מחוסר ברירה אבל כנראה שזה מאוד פוגם בעבודה שלהם אז בשביל מה הוא הראה לו את זה?
תלמיד : יכל לעשות את עצמו שיכור.
תלמיד : אם הם מתגלים זה מפריע להם בעבודה שלהם.
הרב : בגלל שיפריעו להם בעבודה שלהם? בגלל זה? עצם זה שמגלים את הגילוי הזה שהוא כבר לא נסתר זה כבר מפריע, בלי שיבואו להטריד אותם.
תלמיד : זה עוזר לסטרא אחרא בטח.
הרב : אז פה מה הוא מראה לו שהוא יכול לשתות ארבע כוסות יין חריף וזה לא משפיע עליו? בשביל מה?
תלמיד : יכול להיות הוא בא הביא לו, אמר לו 'אתה תשתה רק מהיין הזה'
הרב : מי אמר לו?
תלמיד : האורח
הרב : האורח קובע?
תלמיד : לא יודע.
הרב : הוא יכל לטעום ולהגיד 'תשמע זה מאוד חזק אני לא יכול'
תלמיד : אולי זאת שגיאה אני לא יודע.
הרב : אולי זאת שגיאה
תלמיד : כן.
הרב : אלא, מה אתה אמרת שמה?

תלמיד : אני? כלום.

הרב : שתית יין? כנראה שהיה עניין פה שהחסיד ידע שהוא צדיק נסתר ושילמד, כנראה מזה שהוא הסתכל ובדק אותו כל הימים ולא ראה אצלו כלום ופתאום ראה דבר כזה, שילמד לא לזלזל באנשים. אי אפשר לדעת, גם כן, מי עומד בפניך, מי הוא, מה הוא, אה? וכנראה מזה שהוא היה זוכה לאכול אצל הרבי מלובלין כמו שהוא אמר לו אז זה גם זכות לא קטנה, נכון? אז היה מגיע לו כנראה, גם לראות את זה.

הוא גם הבין כנראה, שהרבי שלח אותו לא רק בגלל שרק אצלו יש מצות ויין אלא שהיה מגיע לחסיד הזה איזה התעלות, איזה נקודה... גילוי, לא שלח אותו סתם. מה, אין מצות במקום אחר? רק אצלו?

תלמיד : כבוד הרב, אבל יש פה איזה משהוא שלא ברור כל כך בכל העניינים האלה

הרב : כן

תלמיד : וזה הקדוש ברוך הוא דואג שיהיו פה צדיקים נסתרים בכל דור ודור זאת אומרת שהם אמורים לא להתגלות כי זה כל הצינור שלהם, אז למה פה הוא מתגלה בזה שהוא עוזר לאותו אדון ושמה פה הוא מתגלה עם היין בכל מקרה לסטרא אחרא יש פה נגיעה אין פה אפס בדברים האלה.

הרב : בוא נגיד שיש, כנראה, כמה דרגות ויש כמה מקרים שצריכים להתגלות קצת יש שצריכים להתגלות לגמרי, כמו הבעל שם טוב שהיה קודם נסתר ואחר כך הוא התגלה ויש כאלה שלא צריכים להתגלות בכלל וגם כשהם מתים אף אחד לא יודע עליהם כלום אבל אם לא יהיה עניין של מגלה טפח ומכסה טפחיים מי היה יודע שיש צדיקים כאלה? אז ככה יש לנו קצת מסורת, קצת סיפורים מזה שקצת זה התגלה וההוא גילו אותו קצת, אחרת לא היה נשאר כלום, לא היינו יודעים מזה בכלל, אז לכן מראים שבכל דור ודור קצת מתגלים בענין מסוים.

תלמיד : מעניין שזה פעם ראשונה בסיפורים האחרונים שנתקלנו בתחפושת דווקא של אדם אמיד, כל הזמן זה היה עגלון וכל זה בדרך כלל זה כאנשים פשוטים, הם מתגלים.
הרב : מה זה בא ללמד אותך? אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו.

ראש הישיבה שנתמנה לרבי

הדרך שבה הפך הרב הצדיק ר' אברהם מסלוניס זצ"ל, ראש הישיבה בסלוניס, לממלא מקומו של ר' משה מקוברין זצ"ל היתה ע"י שבאו תלמידי וחסידיו הרבי מקוברין לאחר מותו וקיבלו את הרבי מסלוניס לרבי.

ז"א קודם הוא היה ראש ישיבה ואח"כ כשנפטר הרבי באו כולם ועשו אותו רבי. לא ראש ישיבה - עשו אותו רבי. עליה בדרגה? כן? מה ההבדל בין רב ראש ישיבה לבין רבי?

תלמיד: רב"י זה ראש בני ישראל

כ"ק הרבי שליט"א: ראש בני ישראל. מה עוד?

תלמיד: רב זה מנהיג.

כ"ק הרבי שליט"א: וראש ישיבה זה לא מנהיג?

תלמיד: זה מנהל

כ"ק הרבי שליט"א: מנהל? ראש ישיבה זה מנהיג רוחני, מה זאת אומרת?

תלמיד: יש כמה ראשי ישיבות ורבי אחד, לא?

כ"ק הרבי שליט"א: לא, לכל ציבור של חסידים יש רבי.

תלמיד: יכול להיות כמה ישיבות לכל ציבור של חסידים?

כ"ק הרבי שליט"א: כן. נו? מה ההבדל בין רבי לרב?

תלמיד: רבי נותן דרך פנימית לעבודת השם ורב הוא...

כ"ק הרבי שליט"א: ורב לא?

תלמיד: מדריך

תלמיד: רב נותן הדרכות יותר חיצוניות ודרך פנימית בדרך כלל לא נותן.

כ"ק הרבי שליט"א: ואם יש רב שנותן דרך פנימית?

תלמיד: ראש ישיבה יש לו רק את הישיבה שלו לרבי יש את הקהילה שלו, את הציבור שלו.

כ"ק הרבי שליט"א: ואם יש רב שהוא רב של קהילה, ואין לו ישיבה?

תלמיד: זה רק קהילה, רבי כזה יכול להיות לו מאזורים שונים.

כ"ק הרבי שליט"א: זה עניין של אזורים?

תלמיד: צינור.

כ"ק הרבי שליט"א: צינור. צינור למה?

תלמיד: הוא, יש לו כיוון מאוד מסוים בעבודת השם הוא...

כ"ק הרבי שליט"א: ולרב אין?

תלמיד: אני חושב ש - י' הזה זה בא מ"אבא" זה גם אבא וגם רב.

תלמיד: רבי זה צדיק

כ"ק הרבי שליט"א: או. ויכול להיות ראש ישיבה שהוא לא צדיק?

תלמיד: רבי מתפלל, מקבל ברכות, יותר, זאת אומרת דואג לקהילה, לכלל גם בפרטי אבל יותר בכלל.

כ"ק הרבי שליט"א: טוב, לא נסבך אתכם. רב זה רב ורבי זה רבי, אין ביניהם שום דבר דומה, הרב הוא לומד תורה והוא מלמד תורה, כל מי שמלמד את חברו או את בן חברו תורה הוא רב, רב גדול, רב קטן זה רב. יכול להיות רב גדול מאד שכל העולם שומע את התורה שלו והולך לפי מה שהוא אומר והוא לא רבי, הוא רב. זה בענייני תורה.

ורבי זה צינור, זה ראש צינור, זה ראש קומה שלימה שיש לו בדרך כלל חסידים, הוא רועה רוחני, יש לו, כן, השפעות רוחניות והשגות מעל לדרך הטבע בדרך כלל, מהשם יתברך, והוא

בעל דרגה רוחנית של צדיק, יש הבדל בין אדם שהוא צדיק כי הוא כל היום לומד תורה, מקיים מצוות ומלמד תורה, לבין צדיק במובן החסידי של המילה, צדיק חסידי זה תפקיד מיוחד.

זה לא רק אדם שזכויותיו מרובות על עוונותיו. זה לא רק אדם מתוקן, יש לו תפקיד, להוריד שפע, להנהיג את הבריאה, לקשר בין עליונים לתחתונים, לתת דרכי עבודה, היו רביעם שלא היו גדולים בהלכה או לא היו גדולים בנגלה אבל היו גדולים בעבודת השם, בקבלה, בחסידות.

מה שהיום נקרא מקובל בלשון עדות המזרח, זה לא רבי, זה מקובל, גם הוא נותן ברכות, גם הוא מוריד שפע, גם הוא עושה הכל, אבל בד"כ אין לו תורה ודרך עבודה ואין לו חסידים שהולכים לפי דרכו הרוחנית המיוחדת, יש לו מקורבים, אין לו חסידים. יש הבדל בין עוזרים ומקורבים לבין חסידים. כמו שיש הבדל בין חסידים לבין תלמידים.

הבעש"ט הוא הרבי הראשון, אחרי הבעש"ט היה המגיד ממזריטש, ואח"כ זה התחלק. אז פה הרב הזה שהיה רב גם כן, רבי יכול להיות גם רב, אבל רב לא בהכרח יהיה רבי, הרב הזה הפך להיות רבי. ויש בד"כ גם דרך איך הופכים אדם לרבי: או שהרבי הקודם של החסידות ממנה אותו לרבי או שהחסידים ממנים אותו לרבי. מניין חסידים או יותר מחסידים הוותיקים מבקשים שהוא יהיה הרבי של החסידות.

ואז מושיבים אותו כל חסידות יש לה איזה טקס בעניין הזה. בקיצור, הם קיבלו אותו לרבי, ובעיקר זה ששומעים בקולו זה עושה אותו רבי. רבי זה בחינת מלך ו"אין מלך ללא עם". יכול להיות רב גדול ועצום ואין לו תלמידים, רבי לבד הוא לא רבי, רבי צריך חסידים. אז קיבלו אותו עליהם לרועה ולרבי.

אב בית הדין בסלונים, הגאון ר' יצחק אייזיק מסלונים זצ"ל בעל "עמק יהושע" ו-"נועם ירושלמי" היה מהמתנגדים לחסידים.

תבינו שהחסידים הביאו שינוי מהפכני בעם ישראל בעבודת השם, עד שהופיע הבעש"ט עבודת השם זה היה רק ללמוד ולקיים מצוות. ללמוד גמרא, ללמוד הלכה, ראשונים, אחרונים. מי שהיה חריף בלימוד היה נחשב למשהו מי שלא היה חריף בלימוד אז היה עם הארץ או סתם בעל בית.

לא מעבר לזה. החסידות עשתה הרבה מהפיכות בעבודת השם: קודם כל נתנה פתח גם לאנשים הכי פשוטים שגם יהיו בעלי מדרגות. והחסידות זה התלבשות מסויימת של הקבלה, מי שלומד חסידות מהספרים רואה שהכל מושגים של קבלה.

הקבלה היא מופשטת, החסידות הלבישה את זה בתוך הנפש המשכלת ונתנה דרך מעשית איך להתגבר, איך להתעלות, איך לעבוד לשם שמים. הדרכה רוחנית ונפשית. שקודם זה לא היה כל-כך, גם התחדשו דרכים לעבודת השם, לא דווקא ע"י לימוד.

ע"י התבוננות, ע"י יחודים, ע"י תפילה, ע"י התבודדות, ע"י שמחה, ע"י הידור במצוות, ע"י עשיית מצוות בסתר. יש כאלה שעשו גם סיגופים. ע"י עבודת החבורה, לא עבדו לבד, עבודה בחבורות החסידים ביחד עם הרבי, כל זה לא היה קיים קודם. גמילות חסדים, מסירות נפש, 'עבודה של ברית' קוראים לזה, כביכול כרתו ברית, החסידים, כרתו ברית, כבר לא הרגישו כל אחד לחוד, לבד וזהו.

כמו אחים בעבודת השם, אחד עזר לשני בגוף ונפש, בהכל, זו מהפיכה. זה שעגלון יכול לזכות בגילוי אליהו זו מהפיכה של החסידות. זה שיהודי צועק "אבא" וקורע את כל הרקיעים, ולא חייבים לעשות כוונות האר"י ז"ל בשביל זה, או להיות למדן, זה חידוש, כל

זה, זה לא היה, אז בוודאי שהדבר הזה גם איים על השליטה הקהילתית, החברתית, הרוחנית, על ההיררכייה הרוחנית של הרבנים, של הגדולים, של הפוסקים, של הלמדנים. כי אם אדם פשוט גם כן יכול להיות צדיק וגדול ולבטל גזירות או לעשות כל מיני דברים, אז מה יוצא מזה שאתה עכשיו למדן? וכל עבודת הרבי והחבורה והניסים שהיו גלויים אז חזק מאד, אצל האדמו"רים ורוח הקודש, כל זה בילבל קצת את העולם כמנהגו נוהג' שהיה לפני החסידות. וגם כן היות שזה הופיע בזמן לאחר שכל מיני כתות יצאו לתרבות רעה, ר"ל, אז חשדו אותם אולי גם הם איזו כת כזו, פחדו, אולי גם הם לא ישמרו את ההלכה ולא ילכו לפי התורה, ולכן התנגדו, עכשיו תארו לכם שהיה רב שהיה ראש ישיבה פתאום הוא נהייה רבי. היה גאון אחד בעל "עמק יהושע" ו"נועם ירושלמי" מהמתנגדים לדרכי החסידים.

בהזדמנות אחת כשנפגשו ר' אייזיק והצדיק ר' אברום בשמחה שאל הגאון את הצדיק: "הרי אנו מכירים זה מכבר, איך פתאום הפכת לצדיק וקדוש?"
שאלה טובה? אתמול הוא היה איש פשוט עכשיו הוא נהיה לצדיק, רבי ולקדוש איך יכול להיות?

תלמיד: אין יחוס אין כלום?

כ"ק הרבי שליט"א: שאלה שאל. שמעת את השאלה?
תלמיד: כן.

כ"ק הרבי שליט"א: מה התשובה? שאלה שאלה! מה התשובה?

תלמיד: הלמדנות וההכרה הסביבתית היא זו שמקנה יכולת להגיע גם לרמה רוחנית, ומסתבר, כנראה, שזה לא ככה אדם יכול להיות קדוש וטהור ולהתפתח ולגדול בשקט, בסתר, בפשטות.

כ"ק הרבי שליט"א: אפילו בתוך הישיבה, אפילו בתור ראש הישיבה. זאת אומרת שיכול להיות לו גם מדריגה קודמת ואף אחד לא הרגיש בזה. והגיע הרגע, ופתאום הוא צריך להיות מנהיג אז זה יוצא. לא יש מאין. אה?

כ"ק הרבי שליט"א: אתה חושב, אבל פה יש קושיה עקרונית. יש עניין שאומר 'שער הגלגולים' הרב חיים ויטאל זצ"ל שנקרא עיבור נשמה. עיבור נשמה זה מייד. יכול להיות בן אדם פשוט, עושה מצווה אחת במסירות נפש, בטהרה, לשם שמיים כפי שהיה נוהג לעשות צדיק אחד בגלגול אחר, משורש נשמתו הוא יכול להתעבר בו, יכול להתעבר בו אפילו משה רבנו, והנה הרב חיים ויטאל עמד להתעבר בו רבי עקיבא.

בסה"כ לפני 400 שנה, ז"א שיש עיבור נשמה, יש עיבור שהוא זמני, ואז נראה את הרב הזה פתאום נהיה גדול לשבוע או לחודשים או לשנתיים, אח"כ מסתלק ממנו העיבור כי הוא לא בסדר, והוא חוזר להיות איש פשוט. ויש מדריגה שיכול להיות שלא הייתה גלויה, במקרה הזה, שמתגלה והוא כן היה גדול גם מקודם. מה אתם חושבים? מה ענה לו הצדיק?

תלמיד: יכול להיות שגם הייתה הוראה של הצדיק הקודם.

כ"ק הרבי שליט"א: מה ענה לו הצדיק לרב? ענה לו בכלל?

תלמיד: אני לא הייתי מתייחס.

כ"ק הרבי שליט"א: אתה לא היית מתייחס, בשביל זה אתה לא רבי, הרבי צריך להתייחס, הוא איש ציבורי, נו?

תלמיד: זו שאלה בשביל לבייש זו לא שאלה טובה.

כ"ק הרבי שליט"א: זו שאלה שיכולים להיות לה שתי סיבות: או לשם שמיים באמת הבן אדם תמה: 'מה קרה לך אתמול היית כזה עכשיו נהיית קדוש? אנחנו מכירים! אנחנו חברים!'

תלמיד : אמר לו ככה בזלזול
 כ"ק הרבי שליט"א : רוצה לפגוע בו?
 תלמיד : מקנא
 תלמיד : נראה יותר כאילו רוצה לפגוע בו
 כ"ק הרבי שליט"א : הוא מקנא בו? נו תכליס, מה ענה לו, נו?
 תלמיד : קודם לא ועכשיו כן?
 כ"ק הרבי שליט"א : ככה עוד רעיון
 תלמיד : באמת ניסה להגיד לו בפליאה אולי באמת לא יודע.
 כ"ק הרבי שליט"א : באמת לא יודע מה אתה אומר, נו?
 תלמיד : מקנא.
 כ"ק הרבי שליט"א : הוא אמר לו אתה מקנא? נתן לו על הראש, ככה פשוט?!
 תלמיד : מי אמר שהוא קדוש?
 כ"ק הרבי שליט"א : מה זה מי אמר? התנהגו אליו כקדוש, נתן 'שיריים' בטח. נטלו לו ידיים. נו.
 תלמיד : צריך לדעת להגיד לו משהו עוקצני.
 תלמיד : אמרו לו בחלום.
 כ"ק הרבי שליט"א : אמרו לו בחלום?!
 תלמיד : אולי חסידים מינו אותו.
 כ"ק הרבי שליט"א : ענה הצדיק לרב אייזיק : הרי כתוב - כלי של תבואה פשוטה, ערמה של תבואה פשוטה ובא יהודי והפריש מהערמה קב או קביים לשם תרומה ואמר : 'הרי זו תרומה', נעשית אותה תרומה קדושה.
 כי הוא הפריש ממנה אז היא כבר קדושה
אסורה לזרים ולטמאים ונאכלת בקדושה ובטהרה
 עצם זה שהוא בא ומפריש - גמרנו המעשרות האלה זה אסור להדיוט וכו'
המשיך ואמר : כך גם כשמדובר באיש פשוט כשקבוצת יהודים מפרישים אותו לשם קדושה וקוראים לו רבי ע"י מעשה זה חלה עליו קדושה.
 זה הדרך השלישית להתמנות לרבי, שהחסידים מינו אותו לרבי-גמרנו אז הוא רבי אז קודם היה פשוט עכשיו הוא לא פשוט, יש בו קדושה. איך התשובה שלו?
 תלמיד : קצר וקולע.
 כ"ק הרבי שליט"א : זה נראה לכם שזה ככה?
 תלמיד : נראה לי תשובה בשבילו, מצד אחד תשובה לצדיק.
 כ"ק הרבי שליט"א : כן. השאלה היא אם עצם זה שעשרה יהודים ייקחו איזה מישהו ויהפכו אותו לרבי זה עושה אותו קדוש? רבי זה נשמה כללית, זה סוג של נשמה, אז או שזה אדם פשוט שזכה עכשיו לעיבור והוא נהייה גדול באמת או שלכתחילה היה גדול
 תלמיד : אם עשרה אנשים מאמינים באדם ואומרים שהוא רבי קודם כל הם נותנים לו את הכוח.
 כ"ק הרבי שליט"א : בחירה.
 תלמיד : כן.
 כ"ק הרבי שליט"א : על ידי הבחירה שלהם "מעלים את המניות שלו"?!
 תלמיד : כן. גם מבחינה רוחנית הוא עולה יותר.

כ"ק הרבי שליט"א : עולה יותר אולי. אסור לרבי להתמנות ולהסתמך על החסידים. מסכן רבי שיהיה תלוי בחסידים שלו.
תלמיד : הוא לא מסתמך.
תלמיד : הם יכולים גם להוריד אותו לא רק למנות אותו.
תלמיד : הוא שואב מהם הרבה כוח.
כ"ק הרבי שליט"א : איך?
תלמיד : מהתלמידים שלו.
רב : שואב כוח?
תלמיד : כן.
כ"ק הרבי שליט"א : לא צריך לשאוב כוח מאנשים רק מהשם יתברך.
תלמיד : בסדר, אבל אנשים עוזרים. מניין זה כוח.
כ"ק הרבי שליט"א : יש בזה מעלות. אבל אם הרבי תלוי בחסידים שלו אז זה לא רבי.
תלמיד : אז מה הוא רב?
כ"ק הרבי שליט"א : הוא מסכן.
תלמיד : לא ראיתי אף פעם ענף שתלוי מלמטה. ענף צריך להיות תלוי מלמעלה.
כ"ק הרבי שליט"א : טוב, הלאה.
תלמיד : הקב"ה מסדר שתהיה מציאות שצדיק שצריך להשפיע על העם או שהעם ידרוש את זה וימנה אותו או שיסובב איזה סיבה אחרת שיתמנה למנהיג?
כ"ק הרבי שליט"א : ברור שאם אין לרבי סיעתא דשמיא אז הוא לא רבי. מה יש לרבי אם לא סיעתא דשמיא? רק סיעתא דשמיא. ואם הוא לא ראוי אז לא תהיה לו סיעתא דשמיא, גם אם ימנו אותו מאה איש, לא עשרה!
יהי רצון שנוזכה לרעבס של אמת!

העשיר שביקש לתרום מכספו לרבי מרדומסק

איש עשיר אחד הגיע אל הרב הקדוש רב שלמה מרדומסק זצ"ל, בעל "תפארת שלמה".
האיש שהיה קמצן ביקש לתת סכום כסף גדול לפדיון.

הרב: מה זה פדיון?

תלמיד: פדיון שבויים.

הרב: פדיון שבויים. מה זה פדיון?

תלמיד: פדיון נפש.

הרב: פדיון נפש לא פדיון שבויים פדיון נפש מדובר פה. מה זה פדיון נפש מי יכול להסביר?

תלמיד: כפרה.

הרב: כפרה?

תלמיד: זה במקום.

הרב: במקום מה?

תלמיד: אם אדם צריך פדיון נפש עושים עליו לימוד.

הרב: מה עושים?

תלמיד: פדיון נפש זה גם עניין של לקרוא כמה פסוקים.

הרב: לקרוא פסוקים?

תלמיד: להעלות את הנשמה.

הרב: להעלות את הנשמות של המתים או של החיים?

תלמיד: של החיים

תלמיד: כתוב, נדמה לי, בגמרא, שיש אנשים שלפעמים חייבים כרת או כל מיני פגמים

הרב: מה זה פדיון נפש?

תלמיד: זה לשלם כסף.

הרב: מה זה פדיון נפש? מה זה פדיון נפש?

בן אדם נמצא בצרה בן אדם לא נמצא בצרה. כל בן אדם שרוצה לעלות שרוצה שימרקו את
הדינים מעליו, יתבטלו הדינים, יפתחו לו השערים. יש בן אדם שאין לו איזה עוונות? אדם
זה בן אדם, לכפר על העוונות נותן פדיון נפש.

פדיון נפש זה כסף. הכסף זה הדם זה הנפש של האדם, את כוחו הוא השקיע בזה, את זמנו
הוא נתן לזה, זה החיים שלו, זה הבחירות שלו זה הכל זה הכסף וזה הוא נותן לצדיק
הצדיק עושה עם זה מצוות או שהוא נהנה בעצמו, אם הוא כהן שהיה נהנה מהקורבן או
שעושה עם זה מצוות.

אם הוא נהנה בעצמו הרי הצדיק מה שהוא עושה הרי זה לשם שמיים, ואם הוא למשל לקח
את הכסף עם זה קנה אוכל לשבת ואכל בשבת, אז הכסף הזה מאותו האיש שהיה במצב
ירוד, השתמש הצדיק במצווה כזו לשבת, הוא מעלה אותו, עם הכסף מעלה את הבן אדם.
עד כדי כך שמובא בספרים שאם באים ולא נותנים צדקה, לא נותנים אפילו פרוטה, כלום,
זה פחות תופס - הברכה פחות חלה. לא רוצה להגיד לגמרי לא חלה, אבל פחות. יש גם
מתנת חינם. זה העניין של הכסף ככה זה בנוי.

כמו שהיו באים לבית המקדש, הצדיק זה כמו מזבח היו באים אל בית המקדש ונותנים.
עכשיו פדיון יש כל מיני סוגים יש פדיון עם מטבעות שעושים עם כל מיני מטבעות כאלה וכל
מיני חישובים, יש פדיונות לפי הקבלה ויש פדיון סתם שזה ברכה, אתה נותן את הכסף
מקבל ברכה וה' גדול וזהו זה. פדיון נפש.

ונותנים את זה גם לפני הימים הנוראים אבל גם אפשר לתת סתם פדיון נפש כל פעם שאדם מרגיש צורך.

**איש עשיר אחד הגיע אל הרב הקדוש רב שלמה מרדומסק זצ"ל, בעל "תפארת שלמה".
האיש שהיה קמצן ביקש לתת סכום כסף גדול לפדיון.
יש דבר כזה?**

תלמיד: זה שנותן את המעות היה קמצן?
הרב: כן.

תלמיד: בשביל זה הוא נתן שטר גדול של מעות ולא של רובלים.
הרב: מה אתה אומר?

תלמיד: יחסית למה שהוא היה...

הרב: הוא היה קמצן גדול, כן. ומה עשה הרבי?
תלמיד: דחה.

הרב: דחה את הכסף?
תלמיד: כן.

הרב: למה?

תלמיד: כי זה קרבן שה' לא רוצה אותו.

הרב: וי וי וי, למה לא רוצה אותו? אדרבא! אם הוא קמצן והוא מביא את הכסף הוא התגבר על קמצנותו.

תלמיד: פדיון נפש.

הרב: פדיון נפש, כלומר יצא לו מזה משהוא?

תלמיד: לא, בן אדם כזה עשיר שרוצה לפדות את נפשו צריך לשלם יותר.
הרב: לא. הוא הביא הרבה, סכום גדול הוא הביא.

תלמיד: אז למה הוא הביא מעות ולא רובלים?

הרב: לא לא לא אתה לא מבין. סכום גדול של כסף נו. קיבל את זה?

תלמיד: אם לא מקבל את זה הרבי, אם הכסף לא כשר.

הרב: אם הכסף לא כשר אז הוא ישאר בלי שום כסף, הרבי.

תלמיד: לא, אבל יש כסף שלא כדאי לקחת.

הרב: שלא כדאי לקחת, למה?

תלמיד: אם זה גזל או גנבה זה לא כשר.

הרב: לפי זה אמרתי לך הוא ישאר בלי שום גרוש הוא לא יקח שום כסף. אין כמעט כסף שהוא טהור לגמרי. מספיק שבן אדם אפילו שכיר אצל מישהו ודקה אחת מתבטל ממלאכתו, הוא גזל אותו כבר גמרנו, וכן הלאה. כן מה עשה?

תלמיד: לקח.

הרב: לקח ו...

תלמיד: שאל אותו מה העניינים, מה קרה פתאום?

תלמיד: ברך אותו.

הרב: ברך אותו ונגמר, שלח אותו הביתה?

תלמיד: שאל אותו מה קרה.

הרב: מה קרה למה?

תלמיד: אולי אמר לו תיתן לעניים?

תלמיד: בטח הרב ידע למה הפדיון הזה.

תלמיד : כנראה זה היה רק חלק כנראה הוא לא עשה תיקון לקמצנות.
הרב : ככה פשוט בא בן אדם והרבי אומר לו אתה קמצן, לך תתקן את הקמצנות אתה יודע
מה זה בן אדם קמצן? אתה פגשת פעם בן אדם קמצן?
תלמיד : אי אפשר לדבר איתו.

הרב : לא אתה הורג אותו אם אתה אומר לו לך תתקן את הקמצנות ככה במכה.
תלמיד : אולי הוא שאל אותו בשביל מה הוא צריך את הפדיון וככה הוא נכנס איתו...
הרב : בן אדם קמצן זה בנפשו הוא מרגיש שאם לוקחים לו 10 אגרות הוא מת, זו מחלה. מה
אתם אומרים? כל מי שבא מקולקל אצל רבי, הרבי יכול להגיד לו בפנים : 'זה הקלקול
שלך?' מצד הרבי הוא בודאי יודע, הוא יכול להגיד?
תלמיד : לא.

הרב : למה? יש מצווה לא לומר מה שאי אפשר לשמוע.
תלמיד : כמו עם הקמצן ההוא...
תלמיד : אסור לפגוע באדם.
הרב : אסור לפגוע בבן אדם, ואם צריך לפגוע בו?
תלמיד : אם אתה אומר לו בפנים שלו דבר כזה והוא נפגע?
הרב : אבל זה התפקיד של הצדיק, בשביל מה באים לצדיק רק להרוויח פדיון נפש וזהו?
תלמיד : אי אפשר להוכיח את הבן אדם.
הרב : בשביל מה הוא בא?
תלמיד : אולי בעקיפין להגיד לו.

הרב : הוא רק בא לתרום, ולהרגיש את עצמו גדול שתורם כסף וזהו?
תלמיד : בן-אדם עשה עברות הוא צריך להביא קרבן.
הרב : הוא צריך קורבן, אבל הוא לא מתקן את מה שהוא צריך לתקן.
תלמיד : אולי הרבי צריך להגיד לו משהו שהוא יבין.
הרב : מספר לו סיפור, מה אתה אומר?
תלמיד : הוא לקח את הכסף ואמר לו שזה לא יועיל.
הרב : זרק אותו, גם נתן כסף וגם זה לא יועיל, והוא קמצן 'זה הכי טוב' לקחת לו את כל
הכסף ולהגיד 'זה לא יועיל', אז הוא מת במקום צריך טיפול נמרץ, ולא יצא כלום מכל
הכסף הזה.

תלמיד : אולי החתים אותו על הוראת קבע.
הרב : טוב,

הצדיק סירב לקבל ממנו את הכסף
למה רבותיי?

תלמיד : לחנך אותו.

הרב : לחנך אותו שמה?

תלמיד : זה לא לשם שמים או לשם דבר מסוים.

הרב : מה אתה אומר?

תלמיד : אולי זה כמו הרב שהלך לקמצן ולא דיבר כי זו מצווה לא להשמיע מה שאי אפשר
לשמוע

הרב : כמו שההוא לא דיבר, כדי שההוא ידבר אתם זוכרים? רעיון. יותר לעומק רבותי, יותר
לעומק. יש פה פגם יש פה פגם אצל האיש הזה, הוא קמצן, הוא לא נותן כלום לאף אחד, נותן
רק לעצמו. עכשיו הוא בא לתת פדיון נפש. למי הוא דואג?

תלמיד: לעצמו.

הרב: לעצמו, הוא ממשיך לדאוג רק לעצמו, הוא לא דואג לרבי הוא לא דואג לשם שמייס, הוא לא דואג לצורכי הכלל, כלום.

תלמיד: 'מתוך שלא לשמה יבוא לשמה'

הרב: אם רוצה לבוא לשמה, אם לא זה לא אוטומטי. זה לא אוטומט צריך שיהיה לו רצון לבוא לשמה. מה אתה אומר?

תלמיד: רוצה לשעבד אותו.

הרב: מי רוצה לשעבד את מי?

תלמיד: הקמצן.

הרב: הוא רוצה לשעבד את הרבי? איך?

תלמיד: נותן לו כסף ואז הוא חייב לו משהו.

הרב: משחד אותו?

תלמיד: כן.

הרב: יש דבר כזה? כן? יכול להיות דבר כזה?

תלמיד: לא.

תלמיד: למה לא יכול להיות דבר כזה?

תלמיד: הרבי הוא לא...

הרב: אם הרבי נתון להשפעות של כסף, יותר טוב שיתפטר.

תלמיד: לא, אבל אולי הוא חושב ככה הבן אדם הזה.

הרב: הוא. יכול להיות, כן.

תלמיד: לכן הרבי לא רוצה לקבל את הכסף.

הרב: כתוב, כתוב ככה, שאנחנו מפתים את השם יתברך בשפתיים שלנו, מפתים אותו.

תלמיד: אולי ככה מרגיש הרבי, שזה מה שהוא חושב, למרות שהרבי לא נתון לשוחד.

הרב: ובכל זאת אם יש אדם קמצן כזה וחולני ומלא כסף ובא לרבי ונותן לו כסף בשביל פדיון נפש, יש בזה איזה ניצוץ של קדושה, או לא?

תלמיד: הרבי יכול לנצל את זה בו כדי...

הרב: יש בזה איזה ניצוץ של קדושה עצם זה שהוא בא ונותן?

תלמיד: יש.

הרב: אפילו שזה 'לגרמיהו' אפילו שזה לעצמו?

תלמיד: אם זה אדם שזה קשה לו.

הרב: אלף, התגבר ובא ונתן. בית, אולי הוא גם אולי חושב, יכול להיות שגם הרבי יודע שהוא קמצן. גימל, בכל זאת הוא מאמין במערכת הזו של הצדיק, של הקב"ה, של העבירות, שזה יכול לפדות אותו, נכון? אז יש פה איזו אמונה, הוא מראה שיש בו אמונה, הוא לא מתוקן אבל יש בו אמונה. למה הוא דחה אותו?

תלמיד: למה?

הרב: זה מה שאני שואל אתכם.

תלמיד: הפדיון שלו, מה שהוא צריך בעצם לתיקון שלו, אם הוא ייקח את הכסף הוא לא יכול להביא לו את התיקון בעצם. הדרך היחידה לקרב אותו אל התיקון זה או לקחת את הכסף ולהגיד לו שזה לא יעזור, או לא לקחת את הכסף.

הרב: למה? אבל כתוב שמצווה גוררת מצווה זה שהוא נותן עכשיו את הכסף הזה, זה פתח, בכל זאת נפתח, הארנק שלו נפתח לצורך מצווה לא סתם ללכת לאיזה משהוא.

תלמיד : אולי הרבי יודע שהוא ימות מחר ואין לזה תקנה?
הרב : למה אין תקנה?
תלמיד : לפדיון.
הרב : אדרבה, אם הוא יודע שהוא ימות מחר צריך לקחת את הכסף מייד.
תלמיד : אז מה הסיבה שהוא לא רוצה?
הרב : נו תתאמצו.
תלמיד : רצה לעשות השקעה לעתיד.
הרב : השקעה?
תלמיד : אם הוא היה לוקח עכשיו את הכסף ואם הוא היה מצליח לפצח את האגוז הקשה הזה, אז היה פה...
הרב : מה הוא ביוזנסמן, הרבי, חושב על השקעה לטווח ארוך?
תלמיד : לא, גם בשביל לתקן אותו בשביל לתת לו את הכסף לצדקה וגם לדאוג לעם ישראל, לעניים, השאלה איך? שמעתי סיפור דומה זה סיפור רציני מאוד, הרב, שבא בן אדם, שהיה לו כל כך קשה עד שהחליט לבוא ובא ונותן כסף והרב אומר לו 'לא לא', על הבן אדם הזה, פתאום זה מכה רצינית בשבילו. יכול להתעורר אולי.
הרב : יכול להתעורר?
תלמיד : כן, להתחיל לחשוב מה קרה פה, מה זה, ויתחיל לשאול את הרבי...
הרב : קודם כל זה עלבון גדול מאד לבן אדם.
תלמיד : נכון, זה מכה רצינית.
הרב : אם בא בן אדם רוצה לתת תרומה ואתה לא לוקח את התרומה שלו.
תלמיד : אבל כנראה לרבי הייתה סיבה למה.
תלמיד : ילמד מזה.
הרב : מה עלבון? מה הוא ילמד מזה, בפעם הבאה הוא בכלל לא יבוא, 'מה אני צריך את הרבי? הוא לא לוקח את הכסף שלי'
תלמיד : ברגע שהוא דחה אותו אז האדם ישאל : 'תגיד לי רבי למה אתה לא רוצה?' אז הרבי יגיד לו
תלמיד : אולי הרבי ידע בגלל שהוא אדם קמצן ואהב כל כך הרבה כסף? זה בעיה מאוד מאוד קשה זה החרץ ככה לחדור אל הנשמה שלו
הרב : איך?
תלמיד : לשבור אותו ואז הוא לב שבור
הרב : טוב, הנה הפתרון :
הצדיק סירב לקבל ממנו את הכסף. לאחר שעזב העשיר את בית הצדיק נשאל הצדיק מדוע לא הסכים לקבל את הכסף למרות שהיה זקוק לאותו הסכום?
יש פה פרט נוסף הצדיק היה צריך כסף באותו הזמן והם ידעו אפילו המקורבים, הוא לא לקח את הכסף, למה לא לקח את הכסף? פחד לתלות בבשר-ודם?
תלמיד : שליח.
הרב : שליח?
תלמיד : עשה תיקון לאיש.
הרב : מה עשה לו תיקון?
תלמיד : לא, השיקול שלו היה מצד התיקון. הוא ראה באיזו שהיא צורה שהנתינה של האיש לא תביא לו תיקון.

תלמיד : יכול להיות שלפעמים כאשר רשע עושה מצווה אז זה הולך לכוון הלא טוב וזה גורם לו יותר להתחזק בישות שלו זה שהוא נתן את הצדקה, יכול להיות שהרבי ראה שדווקא בעניין הזה של קמצנות אז פה ההפך זה יחזק אותו יותר בקמצנות שלו כי הוא מרגיש ש...

הרב : שהוא כבר נתן?

תלמיד : כן. והשם לא רוצה שהרבי ייקח את זה.

תלמיד : השם מציל את הרב

הרב : אולי הוא לא ידע שהוא מציל אותו. הרבי לא רצה להיות מוצל על ידי כסף של קמצן?

תלמיד : הוא לא רצה להעליב את הקבצנים.

הרב : איך?

תלמיד : נניח יש כאלה שיכולים לתת 10 שקל.

הרב : כן.

תלמיד : אז הם יגידו 'אנחנו אפסים...'

הרב : בגלל זה הוא לא קבל את הכסף?

תלמיד : בודאי.

הרב : לשמור על כבודם של עניים.

תלמיד : אי אפשר לקנות את החסד של הקב"ה רק מפני שיש לו הרבה כסף.

תלמיד : היה צריך לקחת את הכסף.

הרב : יש משהו במה שאתה אומר. אם אדם חושב שיעשה עבירות ויש לו כסף והוא בא ונותן הרבה כסף ומתכפר לו, זה עושה באמת את התשובה, איך אומרים היום?, למסחרה.

סתם ככה 'אחטא ואשוב אחטא ואשוב אתן כסף ואני נפטר בשלום'.

תלמיד : זה פעם ראשונה, זה לא שהוא עשה את זה קודם.

הרב : מצד שני זה קמצן, עד שההוא הביא את הכסף הנשמה יצאה לו, למה הוא לא קיבל

את זה?... טוב רוצים את הפתרון?

הצדיק ענה : אם הייתם רואים איך שמח העשיר לקחת את הכסף בחזרה היה ברור לכם

מדוע סרבתי לקבל ממנו.

תלמיד : זה לא היה בלב שלם.

הרב : זה לא היה בלב שלם. הוא שמח לקחת את הכסף בחזרה, הוא לא נפגע. אם הוא היה

נפגע אז היה התחלה של תיקון, זאת אומרת שהוא בא, הביא את הכסף, אתם מבינים? לא

קבלו את הכסף. אחרי שהוא התגבר על הקמצנות שלו באמת התכוון, אז הוא נפגע, אבל זה

הוא שמח שלקח את הכסף בחזרה. אגב, אם צדיק לא רצה לקבל הבן אדם היה חייב לקחת

היה יכול להשאיר על השולחן וללכת או להתעקש 'אני לא מוכן אתה חייב לקבל את זה

אתה לא רוצה את זה תעשה עם זה מה שאתה רוצה אני לא לוקח'.

תלמיד : יכול לשאול...

הרב : לא שאל ולא כלום. הוא שמח. מה זה מראה? איפה דרגת הקלקול שלו. שזה הצגה כל

זה, שהוא הביא את הכסף, הוא הביא את הכסף, זה גם היה לו קשה להביא והוא שמח

לקחת את הכסף יותר מאשר הצדיק היה מקבל את הכסף, איזה קלקול זה ילדותיות,

ילדותיות.

תלמיד : אם הצדיק היה צריך תרומת דם והבן-אדם הזה היה מביא לו תרומת דם זה היה

אותו הדבר? היה מותר לו על תרומת הדם?

הרב : לא יודע.

תלמיד : מה ההבדל?

הרב: יש בזה דברים אחרים. השאלה פה שנשאלת זה שהוא לא הביא את זה מכל הלב אז צריך לקחת או לא לקחת?
תלמיד: צריך לקחת.
תלמיד: אולי הוא עשה לו ניסיון?
הרב: והוא הפיל אותו. הוא לא עמד בניסיון.
תלמיד: אבל הוא לא יודע שהוא נפל. הוא שמח.
הרב: הוא שמח הוא בהמה.
תלמיד: הוא לא עזר לו בזה שהוא לא לקח.
הרב: בטח שהוא לא עזר לו כי הוא הלך כפי שבא, עוד יותר מקולקל.
תלמיד: נו אז מה באמת למה הצדיק עשה את זה?
הרב: כי הצדיק הסתכל על זה שלא נותן בלב שלם, היתה לו הנהגה לא לקחת אם לא נותנים בלב שלם.
תלמיד: הוא צדק הצדיק הזה?
הרב: מי אני שאני אגיד אם הוא צדק. זה הרבי מרדומסק לא צדיק קטן, זה הרבי מרדומסק רק לפי השם אתה יכול לפחד ממנו. זה עניין של הנהגה, עניין של הנהגה, זה יש מחלוקת בגמרא, האם יכניסו לבית-המדרש רק מי שתוכו כברו או כל מי שרוצה לבוא וללמוד תורה יבוא וילמד. אז מתי שהייתה הנהגה רק מי שתוכו כברו בית המדרש היה די ריק. מתי שנפתחו הדלתות כל מי שרוצה לבוא יבוא וילמד התמלאו הספסלים והוסיפו עוד ספסלים. זאת אומרת עד כמה הצדיקים הולכים בעניין זה בדרישה חזקה או בדרישה של רחמים או באיזה דרישה יש להם.
תלמיד: אבל זה לא דרך החסידות.
הרב: יש כל מיני דרכים בחסידות, יש כל מיני הנהגות לצדיקים. ודאי, אם הרב היה לוקח את הכסף זה היה משפיע טוב על האיש הזה, כי הרב היה עושה עם זה מצוות ודברים טובים באופן אוטומטי הוא היה מזכה אותו.
תלמיד: כמו שאמרת קודם אולי הרב היה הולך לאכול עם זה.
הרב: כן, זה לא משנה מה היה עושה עם זה, זה היה מעלה אותו, יכול להיות שהוא לא רצה לקבל, כדי להעמיד אותו בניסיון, אבל האיש שמח ולקח את הכסף אז עכשיו מה יגיד לו הצדיק 'תחזיר את הכסף'? יכול להיות שרק רצה לחנך אותו, לא התכוון באמת לא לקחת. אמר לו 'אני לא לוקח' לראות אם הוא באמת רוצה או לא רוצה.
תלמיד: אבל הוא השיג הפוך מזה.
הרב: עכשיו יש עניין, שכמו שאמרתי, יש הנהגה כזו קדושה שרוצה רק דברים נקיים עד הסוף: הכסף לא נקי הוא לא לוקח את זה זאת אומרת לא בא מכל הלב - לא לוקח זאת גישה יש הנהגה בזה.
תלמיד: אני, למשל, לא מוכן לקחת רכוש גנוב, לקנות.
הרב: אתה מוכן?
תלמיד: לא. אפילו אם זה ברבע מחיר, לא מוכן.
הרב: טוב מאוד, נו.
תלמיד: אפילו לא בחינם.
הרב: טוב, אנחנו נמשיך ברשותכם עוד סיפור שקשור לעניין הזה ואז אולי אנחנו נבין עוד דברים.

משקה שתחילתו לרצון וסופו שלא לרצון

ב'טיש' אצל הרב שלמה מרדומסק היה מנהג שהיו החסידים תורמים יין
מה זה 'טיש'? זה כשיושב הרבי עם החסידים, שרים, דברי תורה, נותן להם שיריים, זה בדרך כלל ביום שישי בלילה.

תלמיד: מה זה שיריים?

הרב: שיריים. הוא אוכל דג ומשאיר להם קצת מהדג, ואחר כך הם אוכלים את הדג זה מעלה אותם. אז היה שוב פעם טיש אצל הרבי הזה והיה מנהג שכל אחד תורם יין:

והיה אחראי להכריז מי תורם יין

תורמים יין לשתות לחיים.

תלמיד: מנדב יין.

הרב: מנדב יין.

כאשר אחד החסידים תרם יין ציווה רבי שלמה להוציא את היין מהשולחן
מישהו תרם יין והרבי אמר תורידו את זה מהשולחן. מה אתם אומרים על זה?
תלמיד: אותה ההנהגה.

הרב: איך הרגיש האיש הזה שהורידו לו את היין?

תלמיד: גם לא נתן את זה בלב שלם וגם לא...

הרב: עוד לפני כולם הוא הוריד את זה.

תלמיד: מה זאת אומרת. זה מעליב מאוד.

תלמיד: אולי הוא מחלל שבת בפרהסיא או משהוא כזה?

הרב: הרבי לא קיבל את היין, לפני כולם רבותיי, אמר להוריד את היין.

תלמיד: חמור מאוד.

תלמיד: זה בושה.

הרב: מה אתה אומר?

והסביר את מעשהו לחסידים: כתוב במשנה: 'יש משקה שתחילתו לרצון וסופו לא רצון
הרי זה מכשיר לקבל טומאה' כמובן שמדובר בפשט על דיני טומאה אך המקרה הזה קשור
למשנה זו כיוון שעכשיו רוצה החסיד לתרום יין אך כשיצטרך לשלם עליו לאחר מכן
יצטער שתרום ולכן מעשה זה לא נעשה בנפש חפצה ועדיף שלא יעשה.

זאת אומרת עכשיו כשזה לפני כולם הוא מעמיד יין, אבל כשהוא יבוא לשלם אחרי יום טוב זה לא יהיה ברצון.

תלמיד: כמו שמוכרים עליות בבתי-כנסת, ואחד אומר 100,000 שקלים ואין לו 1000 אפילו, אז אם הגבאי חכם אז הוא לא שומע אותו בכלל.

הרב: מה אתה אומר?

תלמיד: יש הרבה מבטיחים ולא נותנים בלב שלם, אז באותו רגע של שמחה - שמחים ואחר כך הם מתחרטים.

הרב: טוב, אז פה אנחנו רואים שזה לא היה מקרי שהוא לא לקח את הכסף של הקמצן. זה ההנהגה שלו. מה ההנהגה שלו? הוא לא לוקח כסף או מתנה שזה לא ברצון ובלב שלם. יש עם זה מעלה קדושה, כי בעצם זה בא לחנך את האנשים לתת בלב שלם, אתה לא נותן בלב שלם - אל תיתן, לא צריך. עכשיו, מצד שני, אם זה מפורסם אצל אנשים שזאת ההנהגה שלו אז אנשים יתכוונו חזק, לא יבוא אחד סתם יתן שהוא לא מתכוון.

תלמיד: צריכים להיזהר.

הרב: אם זה מפורסם אז לא יהיה מכשול, כבר יודעים שזאת ההנהגה של הרבי הזה, הוא לא מוכן לקחת כסף כאשר זה לא ברצון. זו דרישה מאד גדולה, מאד גדולה מבני האדם הפשוטים, תבדוק ממנו בדיוק מאיפה מתוך המעיים שלו הוא מוציא את הכסף, או לא. אבל יש גבול גם אם הרבי הוא מצד הרחמים, והוא לא קפדן בעניין הזה ומוכן לקבל מתנות וכסף גם כשזה לא לשמה, יש בכל זאת כנראה איזה גבול, שגם אסור לעבור. כמו שהזכיר פה חברנו, שאם בא איזה מליונר אחד עם ארבעה מליון דולר, קח, אבל אחר כך הוא רוצה להשתלט על הצדיק ועל ההנהגה שלו, אז שייקח את הארבעה מליון דולר לעצמו. זה תלוי עד איפה העזות שלו, עד איפה התחמון שלו, עד איפה השוחד שלו, עד איפה הקלקול שלו. היו מקרים מעולם. יכול להיות באמת שהרבי רצה, כמו הקמת המשכן, שהכל יהיה טהור, הכל ככל אשר ידבנו ליבו, שאדם יתנדב מתוך הלב שלו ולא סיפורי-סבתא. תלמיד: אבל הרב אמר בעצמו שאפילו אדם באמצע העבודה ירים טלפון - זה גזל. אם מסתכלים על זה כך אז אין סוף לזה. הרב: שם לא היה טלפון, בזמן ההוא, טוב.

בנית בית הכנסת של הרבי מבעלז

כשבנה הרב שלום מבעלז את בית הכנסת שלו התחיל גוי עשיר לבנות מול בית הכנסת בית יראה, להבדיל.

זה לעומת זה פלא פלאים הרבי הקדוש התחיל לבנות בית כנסת והרשע הזה התחיל לבנות בית עבודה זרה איך זה יכול להיות?
תלמיד: זה יצר הרע

תלמיד: כמו עם משה ובעל פעור תמיד הטומאה רוצה לינוק מהקדושה הרב: גם שרוצה לינוק מהקדושה, נכון. זה לעומת זה להפריע לקדושה גם תארו לכם ב"ה אנחנו בעיר הקודש, ירושלים, אין כמעט דברים כאלה יכולים להתפלל באים לבית הכנסת זה בית כנסת, עוד בית כנסת ועוד בית כנסת, בלי עין הרע אבל שמה, בחוץ לארץ, אין אתר פנוי אדם הולך לבית כנסת הוא צריך לעבור ליד עבודה זרה הוא מתפלל לידו יש עבודה זרה זה לא דבר נעים. זה לעומת זה.

הפריץ שלח שליח לומר לרבי

הפריץ הזה שלח מישהו

לומר לרבי שהוא המן השני

מה אתם אומרים? הפריץ ידע מי זה המן הוא אמר על עצמו שהוא המן השני

תלמיד: אני אומר לו דיר בלאק

הרב: מה ענה לו הצדיק?

תלמיד: אני מרדכי השני

הרב: שהוא מרדכי מה ענה לו הצדיק? ענה לו?

תלמיד: הרב שאל אותו אם הוא יודע מה היה הסוף של המן

הרב: איזה עזות אבל להגיד דבר כזה אני במו אוזני שמעתי בחוץ לארץ שגוי אמר זה הגרמני ימח שמו הוא לא גמר את העבודה, חבל, הקליפה הזו עוד קיימת.

תלמיד: אני שמעתי את זה בארץ את המשפט הזה.

הרב: כן,

הצדיק שלח לומר לו שיפול וינזק כמו שקרה להמן הראשון.

פעם בא בנו של הפריץ אל הצדיק בזמן שהלך ברחוב ואמר לו לאכול חתיכת בשר טרף שהיה בידו

נתן לו לאכול, לרב.

איך שאמר את זה מייד נפל על הרצפה בבהלה כי חש ברע מייד נודע הדבר לאביו הרשע והוא בא אל הצדיק וביקש שיסלח לבנו

מה עשה הרב מחל או לא מחל?

תלמיד: דרש שיעביר את בית היראה למקום אחר

תלמיד: זה היה בחוץ לארץ אולי מחל

הרב: מה העניין שזה חוץ לארץ

תלמיד: שלא יהיו גזרות לא יהיו כל מיני בעיות כאלה

הרב: גלות, לא להתגרות בגויים

תלמיד: יותר מדי לא אבל זה העמיד אותו במקום נתן לו קצת לחשוב על זה

הרב: בלי להיכנס לעניין מחל או לא מחל?

תלמיד: מניח שלא

הרב : לא מחל
 תלמיד : מחל בתנאי
 הרב : מה אתה אומר
 תלמיד : חייב למחול
 הרב : חייב למחול למה? קודם כל זה שהבן של הרשע הזה בא והתגרה ברב ומיד ניזוק זה
 קידוש השם
 תלמיד : זה כבר עונש
 הרב : לא עניין של עונש זה קידוש השם רואים יש דין ויש דיין צדיק מישראל זה לא הפקר
 תלמיד : גם הפריץ ראה את זה.
 הרב : גם הפריץ ראה את זה ורצה לבוא בא ובקש סליחה מהרב שיתפלל עליו
 תלמיד : אולי הרב ביקש סליחה שיעביר את הכנסייה למקום אחר
 הרב : הוא ביקש סליחה ובקש שיתפלל על הבן שלו הוא הבין שבגלל שהבן פגע ברב ניזוק
 ושיש בכוחו של הרב להושיע אם הוא יסלח לו ויתפלל עליו הוא יחיה וזה לא איזה איש
 פשוט זה הבן של השליט שמה וגם היהודים יכולים חלילה כן לסבול או משהו נקמות
 ועניינים מה אתה חושב שם? מה אתה אומר אליהו?
 תלמיד : עד שיבוא אליהו
 הרב : הוא כבר הגיע אליהו, נו, הוא מחל או לא?
 תלמיד : מחל
 הרב : מחל לו עם תנאי או בלי תנאי
 תלמיד : עם תנאי
 הרב : מה התנאי
 תלמיד : שהאבא שלו יזיז את הבית יראה
 הרב : האבא שלו בעצמו בא לבקש סליחה
הרב לא הסכים למחול
 הרב לא מחל רבותיי והבן הלך לעולמו בעודו צעיר נתן לו מכה למה לא מחל הרב?
 תלמיד : יכול להיות ש... 'אם מלכות מוחלת על כבודה - כבודה לא נמחל' יכול להיות שהרב
 ראה את עצמו בדרגה שאי אפשר למחול על כבודו.
 הרב : מה אתה אומר אותו הדבר כבוד התורה כבוד התורה יכול להיות שגם משמים אמרו
 לו לא למחול רק רגע אם הוא היה מוחל יכל להיות שמחר בבקר עוד פעם יעשו צחוק.
 תלמיד : אולי הוא מכיר את הפריץ הזה והילד שלו
 תלמיד : אבל פה הרב יש עוד מעט חזקה בנה ממול בית הכנסת ועוד הבן שלו מרגיז את הרב
 זה שמן על המדורה מדורה ועוד מדורה.
 הרב : אולי הרב ראה שהרשע הצעיר הזה, מי יודע, איזה צרות יעשה לישראל אם הוא יחיה
 אז לא מחל, שימות הכוונה להציל את ישראל
 תלמיד : זה עניין של יראו ויראו
 הרב : למען יראו ויראו נכון זה רשע עם עזות כזו לא ראינו הרבה כאלה רשע בן רשע יש לו
 יחוס
 תלמיד : זה די דומה למקרה של משה שהרג את המצרי הסתכל כה וכה וראה שבעצם לא
 יצא ממנו כלום.

הרב : נכון אולי הוא ראה בזה הצלה לישראל. לא העיקר למחול כל כך מהר, אם היה מוחל והוא היה חי אחר כך היה מתנכל ליהודים מי יודע איזה רשע היה שם בתוכו, טוב מה קרה הלאה מה עשה הפריץ עלה הפריץ?

תלמיד : לפי דעתי התחיל להיות יותר קשה

ומאותו זמן גבר כעסו של הגוי והיה פוגע בו בכל הזדמנות שיכל

זה פלא. אם הוא ראה שהבן שלו מת בגלל שפגע ברב איך הוא מעיז גם כן לצאת נגד הרב? טיפש.

תלמיד : זה הגויים אולי הגויים קשי עורף

תלמיד : זה כמו פרעה שום דבר לא עזר לו, לא עוזר כלום.

הרבי מבעלז בנה את בית הכנסת שלו גבוה יותר מבית היראה של הגרף למה?

תלמיד : שלא יתפללו מול

הרב : הלכה. כך ההלכה, כך ההלכה.

תלמיד : בטח ההוא שתק על זה

והגרף ניסה לבנו את בית היראה יותר גבוה מלחמת גבהים

כשראה זאת אמר הרבי 'יהי רצון שלא יצליח לגמור לבנות את הבית שלו'

והוא הלך עד הסוף, הוא כנראה ראה את הקליפה הזו ואמר אם זה אין ברירה רק לצאת ראש בראש. לפעמים יש קליפה שאי אפשר למחול ואי אפשר להדיין ואי אפשר משא ומתן ואי אפשר שום דבר עמלק זה אין חכמות

לאחר זמן קצר התגלה שהמגרש עליו בונה הפריץ את בית היראה שייך למישהו אחר והפריץ בנה שם בעורמה והמגרש עמד למכירה אמר הפריץ שאם יקנה את זה יהודי הוא פשוט יהרוג אותו

מה עשה הרב?

תלמיד : קנה את המגרש

תלמיד : קנה את זה ע"י צד שלישי

הרב : צד שלישי אה מה עשה הרב?

היה לרב מכר גוי שהעריך את הרב מאוד. שלח לו הרב הודעה שיקנה את המגרש בכל מחיר שיבקשו וכך היה המכר קנה את הבית עבור הרב ושם המשיך לבנות הרב בנינים נוספים. הגוי הלך ובנה בית יראה במקום אחר מול בית הכנסת של הרבי

כבר קנו את המקום שלו אז הוא לא ויתר

מול בית הכנסת של הרבי וביקש לעשות אותו גבוה מבית הכנסת קליפה עקשנית

בינתיים התקרב חג הפסח הגרף הוציא חוק שלא יפתחו שום מאפיית מצות בעיר בעלז בקיצור, אין מצות

הרבי נהג לשלוח בכל שנה את כל תלמידיו לעיירות הסמוכות בחג הפסח במקום שישבו איתו הוא היה שולח אותם, למה?

תלמיד : יעזור לסביבה

הרב : יעזור לסביבה מה אתם אומרים?

תלמיד : בין הזמנים

הרב : בין הזמנים אה?

תלמיד : 'יפוצו מעיינותיך חוצה'
הרב : להפיץ את החסידות? מה אתם אומרים?
תלמיד : יכול להיות.
הרב : עוד סיבה דווקא בפסח הוא שולח את כולם?
תלמיד : כדי שתהיה אפית מצות בכל מקום
תלמיד : אפית מצות בהידור
הרב : בקיצור כל מיני המצאות יש לכם
כל השנה היו אוכלים על שולחנו אך בפסח לא ניתן היה לעמוד בנטל
לא היה מספיק כסף לרבי לפרנס את כולם, להאכיל את כולם אז הוא פיזר אותם
ואז דאג להם הרבי למקום העיירות הסמוכות בו יוכלו לאכול וללון
מה עשה הרבי? ההוא גזר שלא יהיו בכלל מצות מאיפה יהיה מצות?
תלמיד : אני חושב שהוא שלח את החסידים
הרב : נו מה עשה הרבי השנה הזאת שלח אותם עוד יותר מהר?
תלמיד : כן
תלמיד : לא שלח אותם
הרב : לא שלח אותם השאיר אותם אצלו? ומצות מאיפה?
תלמיד : מהעירות הקרובות
הרב : מהעירות הקרובות מה אתה אומר?
תלמיד שיעשו הם מצות.
הרב : אבל יש חוק שאוסר לפי השכל אם בכל שנה הוא שולח אותם לפני הפסח כי הוא לא יכול לשאת בהוצאות הוא מתחשב במציאות אם הוא לא היה מתחשב במציאות היה הולך על פי נס היה משאיר אותם כל פסח אצלו והשם ישלח לו שק של כסף וגמרנו עובדה שהוא כן מתחשב במציאות ועכשיו המציאות הטבעית עוד יותר גרועה כי הוציאו חוק שאי אפשר לאפות מצות אז מה יום מיומיים עכשיו אז עכשיו הוא בודאי צריך לשלוח אותם חודשים לפני לא להשאיר אותם אצלו לא ככה?
תלמיד : לא הבנתי, הרב, פה יש מלחמה הרב אומר מלחמה עקרונית, שמד, רוצים למנוע מהיהודים את המצות שלהם אז הוא לא יכול להתכופף הוא לא יכול להיות חלש הוא לא יכול לחשוב לפי הטבע ולפי השכל האנושי 'הבוטח בשם חסד יסובבנו'
הרב : עד הסוף ילך ככה אתם אומרים?
באותה שנה ציווה הרב על כולם להישאר אצלו כל ימי חג הפסח ראש בראש והוא בוטח בקדוש ברוך הוא שיהיו מצות בשפע
ו'אין סומכים על הנס'
תלמיד : היתה לו תכנית.
תלמיד : הוא עשה כבר השתדלות, הוא עשה דרגה אחת של מקום הראשון זה של מישהו אחר המקום השני שעבר לכביש השני הוא לא יכול הוא נמצא בדרגה גבוהה שלו זה קידוש שם שמים לא נס אלא זה קידוש שם שמים
הרב : הוא רואה שהשם איתו
תלמיד : כן, הוא התחיל עם זה לא נקרא עכשיו שאני סומך על הנס אם זה היה בהתחלה אבל עכשיו כבר התחיל
הרב : התחילה הישועה וכמו שהיה עם המן הראשון כך יהיה עם המן השני. מסירות נפש, לפתוח איזה פתח מעל הטבע.

תלמיד : הוא עושה את זה על חשבון החסידים
הרב : גם על חשבוננו, הוא שם את כל כובד משקלו על העניין הזה, הרבי.
תלמיד : הוא לא יכול

הרב : עובדה שכן, עובדה שהוא יכול זה מה שהוא עשה הוא לא ויתר לו הוא מהתחלה לא ויתר. בוא נגיד ככה, נניח שהייתה בצורת באותה שנה באזור הזה ואין לעשות מצות מה היה עושה הרבי היה אומר לחסידים שלו להישאר איתו או היה שולח אותם יותר רחוק? היה שולח אותם יותר רחוק. משמים גזרו שלא יהיו מצות מה נעשה? הוא לא יריב עם הקב"ה בשביל זה. אבל פה יש רשעות של הרשע הזה כולם יודעים את הסיפור : יש מלחמה בין הקדושה לבין הטומאה מי ינצח הרשע הזה או הקדושה?
תלמיד : הוא לא היה מוכן להתכופף.

הרב : אין להתכופף יה חביבי אנחנו בזמן האחרון יותר מדי מתכופפים התרגלנו במדינה להתכופף אבל אתה רואה שהצדיקים שלנו לא התכופפו והם היו בגלות תחת החוקים שלהם לא מדינה ולא צבא כלום הלכו עם השם יתברך וזהו זה. הרב הוא גם הכריז שהוא בוטח בשם שהוא בוטח בשם יתברך שמצות תהינה בשפע זאת אומרת פה הוא גייס את הקב"ה בפומבי לא בסתר, בוטח בשם יהיה בסדר הוא הכריז בפה שלו, הרב, הוא בוטח תלמיד : זה חשוב מאוד

הרב : כן גייס אותו, גייס את הקב"ה בפומבי זה לא אותו הדבר כמו שהיה אומר 'תישארו, יהיה בסדר, השם יעזור'

תלמיד : עכשיו זה בעצם דבר שמתחייב שיהיה לו

הרב : מתחייב עכשיו גמרנו אם השם יתברך אוהב אותו ואוהב את עמו ישראל הוא חייב לעשות את הפעולה כביכול השם לא חייב כלום אבל הוא קצת הכניס אותו לתוך המערכה.
תלמיד : לא הייתה ברירה

הרב : לא הייתה ברירה

תלמיד : אחרת היה ההפך קורה

לאחר מספר ימים רכב הפריץ על הסוס שלו ובא מולו פריץ מהעיר הסמוכה והם התחילו לעשות הפגנת כוח מי יפנה דרך לשני

הרי זה בדיוק מה שהוא עשה נגד הרב, מי יתכופף : בית היראה יהיה יותר גבוה, חלילה, או בית הכנסת יהיה יותר גבוה. מי ינצח.

תלמיד : זה שליח

הרב : השם שלח שליח בדמות גוי שילך נגדו ראש בראש

הפריץ מבעלז קיבל מכה ונהרג וכל היהודים בעיר שמחו לשמע הבשורה

תלמיד : זה טוב מאוד שזה בא בדמות גוי.

תלמיד : זה חיבור בין פורים ופסח

תלמיד : זה היה שליח טוב כי אם זה היה שליח יהודי זה לא היה טוב.

הרב : פלא פלאים.

כשהתחיל הרבי לבנות את בית הכנסת התפלל לקב"ה שכל מי שיבוא להתפלל בבית הכנסת תישמע תפילתו בשמיים

איך יכול להיות דבר כזה רבותיי?

תלמיד : לא יודע

הרב : יש הרי כתוב שאסור להתפלל תפילת שווא : אם אדם מגיע לעיר ושומע צווחות הרי זה אסון אין לו מה להתפלל 'שלא יהיו אלה בני ביתי' כי האסון כבר היה זה תפילת שווא

ובכל זאת מה אם איזה צדיק מתפלל להשם שכל התפילות שיתפללו אצלו בבית הכנסת יתקבלו איפה בחירה איפה עניינים? נניח שזה לא מתקיים אז בשביל מה הוא התפלל בשביל מה הוא ביקש נניח שהבקשה שלו לא מתקבלת אז בשביל מה הוא מתפלל ואם היא מתקבלת מתבטל העולם למה? מתבטלת הבחירה. למה כולם יבואו להתפלל שמה, יביאו את המשיח תמיד שומעים את כל התפילות נו איך פותרים את הקושיה לא הבנתי ? תלמיד : כל התפילות נשמעות אבל לא כולם מתקבלות.

הרב : יכול שהבקשה של הרבי מתקבלת אבל אז השם יתברך ימנע מאנשים לבוא להתפלל כי אם הם יתפללו שמה יתקבלו התפילות ויביאו את המשיח. עובדה שהמשיח לא בא. אז למה הוא בקש?

תלמיד : מה רע לבקש זה מזיק לבקש?

הרב : נו

תלמיד : הרבי התכוון שהמקום יהיה יותר קדוש ממקום אחר, זה כל רצונו, זה לא חייב להיות אבסולטי.

הרב : זה בודאי לא התכוון, הרבי

התפלל לקב"ה שכל מי שיבוא להתפלל בבית הכנסת תישמע תפילתו בשמיים

רבתיי, שלוש פעמים ביום אנחנו מבקשים את זה ב'שמע קולנו' מה הפלא פה? שמה בקש? בקש מה שאנחנו מבקשים כל יום זה הפתרון

פעם אחז הצדיק דלי עם מלט והלך לעבוד בעצמו בבניית בית הכנסת

עשה טוב או לא עשה טוב?

תלמיד : זה בזבוז זמן

תלמיד : הוא עשה טוב

הרב : הוא אומר שזה בזבוז זמן ואתה אומר שהוא עשה טוב. מותר?

תלמיד : מותר בטח מותר

הרב : מי שמתמנה לפרנס על הציבור אסור לו לעשות מלאכה לפני שלשה והנה הוא הלך מה אתה צוחק שם?.. הוא פרנס מפרנס באופן רוחני את העדה מה אתה אומר כתוב שאפילו אם בן אדם הוא צדיק והכל שיעשה משהו לכבוד שבת יטאטא את הבית או יסדר את הסוכה, משהו, יעשה בסוכה אפילו אם עושים לו את הסוכה שיעשה משהו קטן לשם מצווה וזה גדולתו ולא ההפך זה מצווה

פעם אחז הצדיק דלי עם מלט והלך לעבוד בעצמו בבניית בית הכנסת. אחד מאנשיו ביקש

לשאת את הדלי בידי

מה הוא אמר?

תלמיד : שלא יגע בזה הוא רצה לעשות את זה לבד זה מפריע לו

הרב : הוא היה צריך להציע את עזרתו או לא?

תלמיד : כן בודאי

הרב : כן

הרבנית ראתה מחזה זה והיתה צדיקה גדולה בעלת מדרגה והורתה לאיש לא להפריע לרבי

כי הרבי עושה כוונות קדושות

תלמיד : כוונה הוא עושה

הרב : תראה איזה רבנית הייתה, הא?

תלמיד : לא סתם הוא הלך לעשות הייתה לו כוונה

הרב: היא הבינה את זה, כן, שהרבי עושה עבודה כזו זה לא דבר פשוט אולי הוא בונה את בית המקדש בכלל, לך תדע, מה הוא עושה, כן, נכון, והאיש היה איש טוב הוא רצה לעזור לרבי. הרבנית הייתה חכמה היא ידעה שאסור לעזור לרבי בעניין הזה

דבר ידוע בחסידות בעלז שהרבי בכוונה לא סיים לבנות את בית הכנסת ושאת בית הכנסת הזה ממשיכים לבנות עד ביאת המשיח, זה טוב כן, וכך ממשיכים עד היום בכל פעם להוסיף משהו.

יש כאלה שרוצים לעשות את הספרים מושלמים שלא יהיה מה לתקן צריך שיהיה תמיד מה לתקן

תלמיד: זה מהיסוד.

פעם הציעו לרבי סכום כסף גדול כדי לגמור את בניין בית הכנסת

הרב: קבל או לא?

הרבי לא קיבל ואמר שרצונו שבבניין בית הכנסת ישתתפו כל עם ישראל

הוא לא היה מוכן לקבל כסף אחד גדול - רצה לזכות את כולם בכסף קטן מה אתם אומרים על זה? היום יכול לחשוב עשיר שאם הוא בונה בית כנסת זה שלו שצריכים להושיב אותו במקום מכובד או לתת לו כבוד או הבנים שלו יכולים לחשוב ככה יש דברים כאלה בעולמות העשירים.

תלמיד: אבל לפעמים עושים הסכם אם בן אדם בא ותורם חלק גדול מבית כנסת, עושים איתו הסכם שהוא תורם את זה בתנאי ששם בית הכנסת יהיה על שמו וזהו

הרב: מה?

תלמיד: שם בית הכנסת יהיה על שמו, ככה הוא רצה, וחוף מזה אין לו שום דבר יש הרבה בתי כנסת זה הסכם

הרב: היום גם מוכרים בלטות שבבית הכנסת מוכרים כל מי שרוצה לתרום לבית הכנסת מוכרים לו בלטה

תלמיד: כמו בספר תורה - אות

מסופר על הרבנית מבעלז שהיתה ערה אלף לילות רצופים עם הרבי

אלף לילות זה 3 שנים בשביל מה?

תלמיד תוך כמה זמן?

הרב: לא משנה אלף לילות, בשביל מה היא הייתה ערה אלף לילות?

תלמיד: בשביל שתהיה ב'היכון' אם הוא צריך איזה עזרה או משהו.

תלמיד: היא עשתה תיקון חצות

הרב: היא עשתה תיקון חצות. מה אתה אומר?

תלמיד: חיכתה למשיח

הרב: חיכתה למשיח

תלמיד: אולי בשביל לשמש אותו אם תהיה בעיה או משהו

הרב: מה אתה אומר אמרה תהילים? מה עשתה?

תלמיד: הסתכלה עליו

הרב: הסתכלה עליו

תלמיד: התפללה

הרב: התפללה

מסופר על הרבנית מבעלז שהיתה ערה אלף לילות רצופים עם הרבי והיתה מחזיקה לו את הנר כאשר למד את כוונת בניית בית הכנסת ורכש יראת שמיים

תראו איזה מסירות

תלמיד : אשת חיל

ואם היה נרדס הרבי היתה מעירה אותו אחרי זמן של נר חנוכה

תלמיד : זה בערך חצי שעה

הרב : ומי היה מעיר אותה?

תלמיד : היא לא הייתה ישנה בכלל

בלילה האחרון נרדס הרבי וישן חזק והרבנית לא הניחה לו לישון כיוון שבלילה הזה רכש

את כל הדרגה הרוחנית

תלמיד : הוא סיים יום

הרב : אז היא תיתן שמשוהו יקלקל ויקח את הדלי כשהוא הולך לעשות את הכוונות האלה

היא ידעה עם מי יש לה עסק

כשנפטרה הרבנית לימד עליה זכות לפני הקב"ה ואמר : 'ריבוננו של עולם הרבנית עשתה

אותי יהודי! אילו יכולתי הייתי מחייה אותה ואתה ריבוננו של עולם יכול להקים את כנסת

ישראל מדוע אינך מקים אותה?'

כנסת ישראל זה הרבנית של הקב"ה פלא פלאים ועל מה אנשים מוציאים את החיים שלהם

היום ועל מה אלה הוציאו את הלילות שלהם.

תלמיד : הסבא של הסבא של אשתי לא היה ישן בלילות היה שם את הרגלים שלו בקרח

בשביל לא להירדס הרב : אנחנו דינו אם לא נישן בימים איזה מדרגה היום מי שלא רדום

רבי לוי יצחק והרב שלמה מקרלין שביטלו גזרות עם אליהו הנביא

רבי לוי יצחק מברדיטשוב כיהן כרבה של פינסק הסמוכה לקרלין פינסק וקרלין הן סמוכות זו לזו ונחשבות כמעט כעיר אחת. אז בפינסק היה הרב לוי יצחק מברדיטשוב ובקרלין היה יושב באותו זמן הרב שלמה מקרלין הוא נהרג על קידוש ה' בשנת תקנ"ב פעם קרא רבי לוי יצחק לרב שלמה אליו וישבו שניהם שעות מספר בלי לדבר וניכר בהם שהם מרוכזים במשהו לאחר מכן התחילו לצחוק בשמחה
מה זה?

תלמיד: יש שמה איזה חידוש או משהו

הרב: אבל מה זה מה הוא קרא לו הוא בא לא דיברו אחר כך צחקו...

תלמיד: זה היה דבר שלא צריך להישמע.

הרב: בטח אתם התנסיתם כל אחד באיזה זמן באיזה חלום, חולמים חלום ולפעמים רואים שבחלום לא מדברים בפה מדברים דרך המחשבות ראיתם את זה? בחלום לפעמים רואים שמדברים דרך המחשבות לא דרך הפה, מה שאצל מישהוא זה חלום אצל מישהו אחר זאת מציאות כנראה.

המשמש של רבי לוי יצחק התפלא ושאל את רבו לפרש העניין

היום היו חושבים שהם.. לא עלינו.

ענה לו רבי לוי יצחק שהיה קטרוג על היהודים והתאספו כל השרים לגזור גזירה לגרש את היהודים מהמדינה

זה נשמע מובן הדבר הזה, 'למה רגזו גויים ולאומים יהגו ריק' אז יושבים יחד לחתוך צריך לחתוך 'מלכותא דרקיעא כמלכותא דארעא' 'מלכותא דארעא כמלכותא דרקיעא' גם בשמיים חותמים, אמנם לא בעט כמו שאנחנו חותמים, אבל המלך חותם ויש פיתקאות נכון כמו שפה יש פיתקאות, נכון? את השורש הרוחני אז כמו שפה חותמים שמה נחתם גם כן.

תפילות הרבות לאבינו שבשמיים אומר רבי לוי יצחק מברדיטשוב תפילות הרבות לאבינו שבשמיים לא נענו

אז קודם כל רואים שהרבי ידע את הגזירה. שתיים התפלל התפלל ולא עזר, זאת אומרת לא תמיד התפילה מועילה לבטל את הגזירות. יכול להיות שלא מספיק שהוא יתפלל אולי צריך יותר, שעוד מישהו יתפלל.

פעם התפללתי במסירות נפש על העניין וגילו לי מהשמיים שרק רב שלמה מקרלין יוכל לבטל את הגזירה מכיוון שאלהו הנביא מבקר אצלו באופן קבוע אז קראתי לו בזמן שהתאספו השרים לגזור את הגזירה

מה שאנחנו לומדים מכל הסיפורים האלה זה שיש מהלכים, יש מהלכים יש זמן יש שליחים יש מקום מי צריך להתוועד עם מי באיזה זמן באיזה כוונה באיזה עניין כמו שבעולם הזה עושים דברים באופן, גם, זמן מקום אז גם בעניינים הרוחניים הגבוהים האלה גם כן,

אותו דבר אז דווקא הוא קרא לצדיק רבי שלמה מקרלין שיבוא אליו בזמן שהגויים צריכים לשבת שמה באסיפה שלהם צריך ללמוד מזה צריך לכוון ולמה אם משמיים יודעים שיש בכוחו לבטל את הגזירה, למה לא מבטלים בזכותו את הגזירה וגמרנו? בשביל מה צריך שרבי לוי יצחק יקרא לו? יבוא בדיוק בזמן שהשונאים יושבים שמה ומתכננים את המזימה ושניהם ביחד יתפללו לא מספיק אם בשמים מונים את הזכויות לא יודעים כבר שזה...
תלמיד: שלא יהיה גאוה.

הרב: איזה גאווה. האנשים האלה אין להם גאווה. מה צריך לעשות כאן? אם לא מעוררים מלמטה - לא מתעוררים מלמטה לפעמים כן אבל לפעמים לא, על פי רוב צריך לעורר מלמטה, כל התפילות של רבי לוי יצחק הועילו לו לדבר אחד: שיגלו לו מי יכול לבטל את הגזירה, לא לבטל את הגזירה, מי יכול לבטל את הגזירה.

צריך עבודה זאת אומרת שמשמיים מצפים לעבודה של הצדיקים, לא אוטומט. אין אוטומט, צריכים להפגש צריכים להתפלל צריכים לכוון צריכים לעשות משהוא בעולם הזה. ולמה היה לו את הכח הזה? כי אליהו היה מבקר אצלו, מה זה העניין הזה שאליהו היה מבקר אצלו?

תלמיד: אליהו זה צדיק גדול.

הרב: מה יש לאליהו הנביא לעשות אצלו כל יום?

תלמיד: רואה אותו בחלום יום יום.

הרב: לא, הוא בא לבקר אותו.

תלמיד: מגלה לו סודות אולי מסתרי הלימוד.

הרב: יש גילוי אליהו בגוף, שאליהו בא ממש כמו בן-אדם, ויש גילוי בתוך הנפש, בהסתר, אבל אם אליהו היה בא אצלו כל יום סימן שהיה לו מה לעשות אצלו כל יום, בוודאי שאם הוא היה חוטא הוא לא היה בא אליו רק בגלל שהיה צדיק גדול ויש הבדל אם אליהו בא פעם אחת, הוא רגיל אצלו ואליהו קנאי אז אם הוא היה עושה איזה חטא או משהוא ומשהוא הכי קטן, לא היה בא אליו.

תלמיד: אומרים שפנחס הוא אליהו

הרב: כן, היו כבר סיפורים בגמרא שהיה רגיל אצלו, ובגלל שחשב ככה או אמר ככה לא בא אליו כמה חודשים

אז קראתי לו בזמן שהתאספו השרים לגזור את הגזירה. כשבא ראינו שכל השרים הסכימו לגזור את הגזירה ופחדנו מאוד

אז הנה יושבים שני הצדיקים והם רואים מה שהרשעים האלה הולכים לעשות ושהם הסכימו שניהם יש להם ראייה לראות את העניינים מרחוק ורואים שאין מה לעשות תראו מה זה כמו שאצלנו המציאות אנחנו רואים את החבר את הזה את הכביש את הרחוב ככה הם גם רואים מעבר לגשמיות, בעיני רוחם.

כשבא ראינו שכל השרים הסכימו לגזור את הגזירה ופחדנו מאוד לא יכולנו אפילו לומר מילה אחת

לא סתם הם נשתתקו הם לא יכלו להוציא הגה מפיהם מה היה הפחד פה? מה איזה גזירה היתה? לגרש אותך מהמקום? זה גזירה? תלמיד: זה גלות.

הרב: כנראה שזה כן גזירה גזירת גלות, בן-אדם רגיל בבית שלו, במקום שלו, בעבודה שלו בסביבה שלו, לוקחים אותו עם הילדים שלו עם אשתו יאללה, לך לך, זה לא דבר קל, אם זה קהילה שלמה, והרבה פעמים היו דברים כאלה בגלות. תלמיד: גירוש ספרד.

הרב: כן לא רק בגירוש ספרד, גם באירופה כל פעם היו אומרים 'יאללה צאו מכאן', היהודי הנווד.

תלמיד: היו מסכנים זה היה זכות גדולה ונוראה, אח של בבא סאלי עליו השלום ר' דוד אבוחצירא זצ"ל הוא ראה גזירה בעיר שלו כמו שהזכיר שבדיוק קרה והוא הלך למושל אמר לו תראה תתלה אותי ותעזוב את היהודים. וככה זה היה

הרב: הוא מסר את עצמו.

תלמיד: כן אח של הבבא סאלי ר' דוד אבוחצירא זצ"ל.

הרב: בקיצור לא יכלו להוציא מהפחד הגה אחד מהפה והנה המנהג אצל השרים אשר אפילו אחד יכול למחות ולעכב גזירה חדשה כמו בשמיים גם כן יכול לבוא איזה מליץ יושר ולבטל את הגזירה, ככה בארץ גם כן שר אחד יכול לקום ולהגיד 'לא לא מוכן'.

פתאום ראינו את אליהו הנביא בא לשם בדמות גרף זקן
אליהו הופיע אצלם באסיפה,

ישב ביניהם אליהו וכשהגיע תורו לחתום לא הסכים לחתום מייד התחילו כולם לריב
וקרעו את המכתב. כשראינו את זה שמחנו מאוד וצחקנו

בשביל זה הם צחקו, תמוה הסיפור, וכי יש כח בגויים לגזור גזירות, ואליהו הנביא צריך להטריח את עצמו לבוא ולהתחפש לגוי כמו בהצגה ולהיכנס שמה ולסרב לחתום? אם השם רוצה הוא מבטל ככה את הכל מי הם בכלל?

מה שזה בא ללמד שיש קשר הדדי בין שמים לארץ, אמנם לפעמים יש בית-דין למעלה יושב אבל הם מחקים לבית-דין של מטה מה יהיה פה מה יקבע פה כדי לגזור אז בוודאי שהיה קטרוג למעלה ולכן ישבו הגויים האלה למטה וגמרו אומר להוציא את הגזירה והיה צריך שיבוא אליהו מלמטה לבטל את הגזירה,

כדי שיבוא אליהו היה צריך שיתקבצו ביחד הרבי שלמה מקרלין עם הרבי לוי יצחק מברדיטשוב בזכות זה שהם התאחדו - אלה נתפרדו, זה לומדים דברים חשובים מאוד, עמוקים מאוד, שאין שום דבר שנעשה אוטומטי לא יתעצל האדם ויחשוב שהוא ישב בבית והוא יבטל את הכל והוא ינהל את הכל לפעמים זה הולך לפעמים זה לא הולך אפילו אחד גדול כמו ר' לוי יצחק מברדיטשוב,

מי כמוהו סנגורם של ישראל לבד לא היה לו את הכח לבטל את זה ואולי אם לא היה בא הרב מקרלין לא היה כח גם לבטל את זה ובזכות זה שהוא היה מתעלה כזה בקדושה שאליהו היה רגיל אצלו דווקא אליהו בא לשם להתחפש ולבטל את הגזירה ולא מלאך אחר יכל לבוא מלאך אחר לא דווקא אליהו נכון?

תלמיד: כבוד הרב, עוד דבר ראינו שהם הגיעו לדרגה גבוהה והגיעו לאחדות ביניהם.

הרב: כן

רבי אלימלך ששפך מרק וביטל כך גזרה

לפני שנהיה מפורסם היה יושב רבי מנחם מנדל מרמינוב אצל הצדיק רבי אלימלך מליז'נסק

זה הינועם אלימלך,

באחת מארוחות יום שבת כאשר ישבו כולם לאכול לקח רבי אלימלך קערה מלאה מרק והפך אותה פתאום

מה זה?

תלמיד: היו שני דברים המשמש היה גוי ו...

הרב: לא לא לא לא לא משמש גוי ולא כלום, מה זה הדבר הזה? הוא בכוונה לקח את הקערה שפך אותה "הפך את הקערה על פיה" למה זה? כל המרק נשפך.

תלמיד: בלי לטעום?

הרב: בלי לטעום.

תלמיד: זו גזירה גם.

הרב: איזו גזירה אין פה שום גזירה.

רבי מנחם מנדל צעק בבהלה זה האורח שלו, כן, הצדיק השני רבי יקחו אותנו לבית הכלא! מה זה? מה נראה לך?

תלמיד: כן מתקשרים ביניהם, עשה משהו עם הגוי

תלמיד: הוא עשה שפוך חמתך על הגויים וההוא אמר יקחו אותנו למשפט.

הרב: הם לא חיים בדיוק בעולם הזה באופן רגיל אז הוא אמר

כששמעו זאת כולם התאפקו לא לצחוק והתפלאו לשמע דברי הצדיק

מה הוא ענה לו? מי שיודע לא יגיד, מה ענה לו?

תלמיד: שלא יקחו אותם לכלא

הרב: מה אתם אומרים? מה היה לו? מה ענה לו?

אל תדאג אין מה לפחד! לא יקרה לנו כל רע. לאחר מכן הסביר למסובים את מעשיו: יש איזה שר ממשלה רשע שזומם לפגוע ביהודים עכשיו ניסה לכתוב את הגזירה במגילה ולהביא למלך שיחתום על זה, כמו המן הרשע, אך כל פעם שניסה לעשות זאת לא הצליח מסיבות שונות

תראו איזה עדינויות יש פה. מובא בקבלה דין שנדחה - מתבטל אם יש איזה דין שחושבים אותו ליום פלוני שעה פלונית מצליחים לדחות את זה שלא יצא לפועל - מתבטל.

לא הצליח להביא את הגזירה למלך, לשולחן המלך, אבל היום הצליח השר לכתוב את המגילה כולה והתכוון להביא אותה לחתימת המלך כאשר לקח כלי עם חול כדי לפזר אותו על הדיו הרטוב הפכתי את קערת המרק והוא התבלבל ולקח במקום החול את הדיו ושפך על המגילה

מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: מה שהזכיר הרב על הגזירה שלמטה ולמעלה אותו דבר פה יש את הגזירה שכבר במקביל וזה שפך את הקערה והשני שפך את הדיו

הרב: איך? תמוה כל זה לא?

תלמיד: לא רק שהם יודעים הם עושים איזה שהם פעולות שמשפיעות

הרב: נו? איך זה?

תלמיד : זה תמוה בעינינו כי בדרך כלל יש השתדלות מחשבתית שפועלת דרך למעלה כאן יש איזה שהיא עשייה שפועלת ישירות על ה...
הרב : נו? תמוה הדבר הזה, למה הוא צריך לעשות את זה?
תלמיד : בשביל לבטל את הגזירה.
תלמיד : בפעולה הזו הוא משפיע למעלה.
הרב : משפיע למעלה ומלמעלה למטה או זה מלמטה למטה? מלמטה למעלה.
תלמיד : הוא כל כך היה בתוך העניין הזה שהוא ראה שמה שבדיוק איך שהוא לוקח את הקערה של החול הוא כל כך היה שם כולו שמספיק שהוא במקום שהוא נמצא שהוא משפיע עליו זה היה...
הרב : איך זה עבד?
תלמיד : מעשים גשמיים משפיעים על מעשים רוחניים.
תלמיד : צדיק גוזר ה' מקיים
הרב : פעם הבאה שהם ישבו שמה אנחנו נהפוך, מה אתם אומרים? מה אומרים פה אלה ששותקים? תגידו משהוא! נו :
תלמיד : יש עוד משהוא גם שראינו את משה רבינו מעשה הגשמי הזה שהוא יושב על כסא של פרעה ולקח את הכתר, מה הוא יהיה מלך? המעשים הגשמיים האלו כן משפיעים.
הרב : מה זה כישוף? מה אתם אומרים?
תלמיד : כמו שהיה עם נחשון בן-עמינדב שחצה את ים סוף גם כן פעולה שהוא עושה במסירות נפש באמונה שלמה עושה פעולה בטבע וה' מגיב ואולי גם כאן
הרב : הרי היום כל האנשים הולכים, עושים, זורקים, זה ליד הדלת עושים כל מיני שטויות ומאמינים שזה משפיע זה כישוף שמכחיש פמליא של מעלה כתוב מה זה כישוף? כישוף שכאילו מכחיש את ההשגחה של ה' יתברך, כל אחד יבוא יעשה ישים פלפל ישים מלח לא יודע מה והוא כבר סידר לו את המזל פותח לו את המזל מה זה? כזה כח יש לאנשים? אני שואל אותכם.
תלמיד : בענינים האלה אין קשר, כאן יש קשר פה הוא שפך את המרק שם הוא שפך את הדיו יש איזה שהוא קשר זה לא סתם מלח ומשהוא אחר פה יש קשר ממש ישיר מה שהוא עושה שמה הוא גם עושה אותו דבר יש כל מיני סיפורים...
תלמיד : "מכשפה לא תחיה"
הרב : איך זה פעל? מלמטה למטה? מלמטה למעלה מלמעלה למטה?
תלמיד : הרי יש עילאה ויש תתאה, התתאה נתנה הוראה לעילאה והעילאה ביטל את התתאה זה תתאה עילאה עילאה תתאה.
הרב : זה טיל מהיבשה לשמיים מהשמיים ליבשה?
תלמיד : אני חושב שהרב הוא עשה גם משהוא לאנשים האחרים שהוא הדגמה.
הרב : הדגמה? למה לא היה מספיק שהוא יתפלל? ממה נפשך, אם יש לו כוח כזה שהוא כבר מבטל את הגזירה היה מתפלל "ריבונו של עולם שיתהפך לו הדיו" והיה מתהפך הדיו, מה הוא צריך להפוך את הקערה שעל השולחן?
תלמיד : אולי ליצר צריך לעשות את זה, אולי זו פעולה שצריך לעשות על היצר
תלמיד : הרב, יש דברים שהם טבעיים אסור לצדיק שיסמוך על ניסים הוא הולך לפי הטבע הטבע מה אומר? דיו יעשה משהוא נגד הטבע עם מים שזה אומר שזה יהי קיימא בר קיימא אז זה הוא הרי מים לא בר קיימא ודיו - בר קיימא עכשיו הוא הפך את הקיימא ללא בר קיימא.

הרב : אז שישפוך את הדיו למה שהמסכן ישפוך את המרק?
תלמיד : כי הם היו בסעודה. היה איזה מן מגנט כזה
הרב : מגנט, כישוף מה קרה לכם?
תלמיד : כמו שהם יכולים מצד הטומאה לעשות כישוף, גם לקדושה יש כח
תלמיד : אותו דבר אפשר להגיד גם עם משה רבנו שהוא היכה עם המקל מה זה פתח?
הרב : יפה אמרת, נו?
תלמיד : אני זוכר סיפורים של הסבא שלי שהיו הולכים למישהוא הוא היה קושר נגיד קשר
והוא היה בא בתחנונים וצועק וזה היה משפיע באותו רגע
הרב : זה כישוף, מה אתה אומר? אה, לא מבין מכישוף?
תלמיד : אתמול אמא שלי הלכה לקנות בגדים של הריון
הרב : זה לא קשור בכלל
שאלה : השתדלות
הרב : השתדלות בטבע
תלמיד : כן, כמו משה
הרב : מה אומר פה האגף השכלי ההנדסי? אתה לא אמרת כלום
תלמיד : לא פלא שכמו שקרה
הרב : בשביל מה היה צריך להפוך את הקערה?
תלמיד : זה מוטו כזה, להפוך את הקערה על פיה זה מוטו כזה.
והרב מנחם מנדל מרמינוב ראה את כל זה בעיני רוחו ו'שכח' שהוא כאן וחשב שאני הפכתי את הדיו
הרי האברך הזה אמר "שיקחו אותנו לבית סוהר" נכון? הוא חשב שהרבי בעצמו לקח את הדיו והפך אותו ולכן צעק מרוב פחד "שיקחו אותנו למאסר"
וראו כל החסידים את גדולתו של רבי מנחם מנדל מרמינוב
מה אתם אומרים על זה? שניהם ראו את הדבר אחד הפך את הקערה, השני חשב שיקחו אותנו לבית סוהר כי חשב שהרבי בעצמו הפך את הקערה זאת אומרת שהרבי לא הפך בעצמו אלא איך? כתוב שבזמן של מלחמת עמלק משה הרים את ידיו ויגבר ישראל וכשהוריד את ידיו - גבר עמלק, מה עשו כדי שלא...
תלמיד : החזיקו לו את הידים למעלה
הרב : נו אז מה? ומה מוסבר על זה? וכי ידיו של משה עושות את המלחמה?
תלמיד : זה שליחות, משה זה שליח
תלמיד : בשביל מה הרים את ידיו משה? הידיים של משה עושים משהוא?
הרב : השתדלות בטבע
תלמיד : מה זה השתדלות בטבע?
הרב : השתדלות, עשיה עולם העשיה, צריך לעשות משהו אז הוא עשה משהוא הפך את הקערה והוא הפך את הדיו אבל אם השם לא רצה ההוא היה הופך את הדיו? פשוט היה צריך לעשות את ה"פיניש" פה כדי שתבטל הגזירה הזו.

רבי זושא שבא אל המגיד ממזריטש ונשלח חזרה לביתו

רבי זושא נהג לנסוע פעמיים בשנה אל המגיד הקדוש ממזריטש פעם בקיץ ופעם בחורף
רבי זושא מניאפולי הוא האח של ה'נועם אלימלך' פעמיים בשנה היה נוסע אל הרבי שלו,
ו**כל פעם היה נמצא אצל המגיד חודשיים עד שלושה**
זאת אומרת כמה היה כל שנה? חצי שנה אצל הרבי חצי שנה אצל האישה. הלואי עלינו
תגידו

פעם בא אליו ביום שישי בבוקר ערב שבת כשנפגשו המגיד ורבי זושא אמר לו המגיד שהוא
גוזר עליו לחזור לביתו
מה אתם אומרים על זה?
תלמיד: הוא מהתחושה שלו אמר לו שילך הביתה.
הרב: מה עשה רבי זושא?
תלמיד: נסע הביתה.
הרב: אתה הדובר היחידי היום פה? מה אתם אומרים?
תלמיד: שאל אותו מה קרה.
הרב: שאל אותו מה קרה, אתה מה אומר? שאל אותו או נסע הביתה?
תלמיד: נסע הביתה.
הרב: נסע הביתה.

רבי זושא התפלא ואמר שבא לשלושה חודשים ולא יוכל לציית לגזירה

מה אתם אומרים מה קרה עוד, מה זה בא לרבי ושולחים אותו הביתה, כמובן שהוא לא
יכול להתנגד לגזירה של הרבי, נכון?
לא יוכל לציית לגזירה אלא אם ילמד אותו הרב דבר מה שיחזק אותו במשך שלושה
חודשים

הרב: מה זה?
תלמיד: צריך "טעינה"
הרב: בשביל זה באים לרבי, לקבל כח. יקבל כח משמים. זה לא רצון לקבל? אנחנו למדנו שזה
רצון לקבל לא?
תלמיד: לקבל על מנת להשפיע.
הרב: אז הוא רצה עכשיו לקבל כח השפעה שיחיה אותו שלושה חודשים, איך זה יכול
להיות? מה יתן לו? מה לימוד שיחיה אותו שלושה חודשים? זה משהו רגשי זה משהו בלב,
זה דבר תורה, זה דברי תורה, עצה, ברכה.
תלמיד: מוחין.

הרב: מה זאת אומרת מוחין?
תלמיד: כח רוחני שיחזיק אותו.
הרב: מה ז"א שיחזיק אותו? שיחזיק איתו מעמד? שיחזיק אותו בצורה טובה מאוד?
שיחזיק אותו במינימום, מה?
תלמיד: קדושה בעולם המעשה.
הרב: שירגיש קדושה בעולם המעשה.
תלמיד: "מילוי מצבר"

תלמיד: דרך עבודה.

הרב: דרך עבודה, שיתן לו דרך לעבוד עליו למשך שלושה חודשים, הוא ביקש כח השפעה, ולא דרך עבודה.

תלמיד: הוא ביקש רצון.

הרב: רצון שיהיה לו, רצון למה? רבי זושא לא היה אדם קטן, הוא לא היה יכול לבקש מהקב"ה? כמו שכתוב: "הנותן ליעף כח".

תלמיד: דרך הצינור שלו.

הרב: ענין של צנרת.. כנראה, שיש משהו שיש מהרבי יכול לתת לו שהוא לא יקבל מאת השם יתברך, למה? כי כך ברא השם יתברך את הענינים, אם הכל היה רק ישירות ממנו, אז לא היינו צריכים רבנים, צדיקים, משפיעים, היינו פונים לשם יתברך וזהו, יכול להיות שאם אדם פונה אולי אין לו מספיק זכות, אולי יש לו זכות לקבל חיות ליום אחד, לא לשלושה חודשים, הוא ביקש בהקפה, מראש, אבל אתם שומעים את הלשון שלו:

שילמד אותו הרב דבר מה שיחזק אותו במשך שלושה חודשים

הוא לא ביקש תורה, ברכה, עצה, דרך עבודה הוא לא ביקש כלום. הוא ביקש השפעה, ז"א שאצל הצדיקים אפשר לבקש כל מיני דברים, מה אמר לו הרבי?

תלמיד: ברכה

הרב: ברכה, נכון מאוד, ברכה מורידה שפע, יש דרך אחרת להוריד שפע חוץ מברכה? תפילה, ברכה, מעשים.

תלמיד: צדקה אבל הרבי איך יוריד לו שפע?

תלמיד: יתפלל בשבילו, יברך אותו

הרב: מישהו אמר יסתכל עליו, יש דבר כזה גם. איך הוא יוריד לו שפע לשלושה חודשים. ואיך יוריד את זה הכל במכה אחת ואח"כ זה יופיע לאט לאט, שלא יהיה לו שבירת כלים לא? איך יוריד לו את השפע מה אמר לו הרבי? תן איזה ניחוש.

הרבי אמר: שים לבך היטב להדרכה זו:

הוא נותן לו הדרכה, לא ברכה ולא תפילה, ולא כלום, הדרכה, מה זה אומר? דרך לעבודה. מה אמר לו?

תתבונן בתינוק ותלמד ממנו את שלושת התכונות הבאות

איזה תכונות?

תלמיד: תינוק לא מדבר.

תלמיד: תמימות.

תלמיד: אומר את האמת.

תלמיד: חן.

תתבונן בתינוק ותלמד ממנו את שלושת התכונות הבאות

קודם כל הוא מפרט עכשיו את התכונות, אבל אם הוא אומר לו להתבונן אז למה הוא אומר לו בעצמו?

תלמיד: אולי הוא לא יודע.

הרב: אנחנו יודעים והוא לא יודע.

תלמיד: אולי יש מאה תכונות.

הרב: שימצא אותם לבד.

תתבונן בתינוק ותלמד ממנו את שלושת התכונות הבאות: התינוק אינו מתבטל אפילו לזמן קצר התינוק תמיד בשמחה וכאשר הוא רוצה משהו מאביו הוא פורץ בבכי

אז מה אמרנו שאינו מתבטל רגע, שהוא בשמחה וכשהוא צריך משהו הוא בוכה. למה הוא אמר לו להתבונן בתינוק ואמר לו את התכונות ולא נתן לרבי זושא להגיע לבד?
תלמיד: מי אמר שאלו תכונות טובות?
הרב: זה שהוא עליז זה טוב, זה שהוא בוכה וצריך משהו זה טוב.
תלמיד: מי אמר שזה טוב?
הרב: זה טוב, אם לא, הוא ימות.
תלמיד: הרבי הרגיש שרבי זושא הגיע לפרקו, והוא יכול להיות עצמאי.
הרב: להיפך, לא הבנת מה שאני שואל, אדרבא, הוא אמר לו להתבונן בשלוש תכונות של התינוק ואח"כ פירט אותם, אז נתן הוא לו את זה מוכן.
תלמיד: הוא לא אמר לו להתבונן, כדי לראות שאלו התכונות, אלא להתבונן בכל תכונה ותכונה ולהבין ממנה את העומק שלה.
הרב: לא, הוא אמר לו להתבונן בתינוק, ולמד ממנו שלוש תכונות. קודם כל זה נכון שבזה שהמגיד ממזריטש מפרט את התכונות של התינוק, עדיין, אדם שסתם שומע את זה ולא מתעמק יותר, סתם שמע משהו,
אז ברור שאם רבי זושא יתעמק בזה יקיש לעבודת השם, להיות תמיד שמח, אם חסר משהו לבכות, ולא לבזבז רגע, להיות כל הזמן בפעילות, לא להיות בטלן. יפה מאוד, אבל בכל זאת רבי זושא יכול היה להבין את זה לבד, למה הוא אמר לו את זה הרי רבי זושא לא ביקש הדרכה, ביקש כח השפעה, וזה נתן לו הדרכה ומפרט לו את זה, זאת אומרת שהוא הכניס את כח ההשפעה בהדרכה הזו בדבור שאמר.
הוסיף המגיד 'גם מגנב תוכל ללמוד הרבה'
מה אפשר ללמוד מגנב?
תלמיד: תחבולות להשיג את המטרה.
תלמיד: דבקות.
תלמיד: עובד בלילה.
תלמיד: לוקח בקלות, והולך בקלות.
תלמיד: מתפלל לשם.
תלמיד: מסתכל אחורה, מפחד.
תלמיד: מסתתר. הולך בחשאי, מסירות נפש, ערמומיות.
הרב: עזות יש לו. מה עוד?
תלמיד: לוקח מאלו שיש להם.
תלמיד: עושה איזון בעולם.
הרב: יותר נכון הוא יודע איפה יש.
תלמיד: הולך על חבל דק.
תלמיד: מסכן את עצמו.
תלמיד: אין שער שהוא לא פותח.
הרב: מטפס מעלה מעלה מה עוד?
תלמיד: לא מספר סודות.
הרב: תכנון, לא להתיאש. זריז, לא אמרתם, טוב נראה מה הרב אומר.

גם מגנב תוכל ללמוד: הגנב עובד בלילה על פי רוב, אם לא מצליח בלילה אחד הוא מנסה שוב בלילה השני, ובבוקר מוכר את מה שהשיג בלילה במחיר זול כדי להסתיר את השגיו, אוהב את חברו ומוכן למסור נפשו עליו, מוסר נפשו על דברים פעוטים ואפילו אם אינם ודאיים, אינו מתבייש במלאכתו ולא מחליף אותה בדבר אחר, אינו נחשף ואינו מודה בגניבתו גם אם ייסרו אותו

מה יש לזה לעבודת השם?

תלמיד: לעבוד את השם בלילה.

תלמיד: דבקות במטרה.

הרב: עיקר עבודתו של הגנב היא בלילה, כתוב שעיקר תלמוד תורה מחצות הלילה, דרך אגב אנשים חושבים שהם יכולים לשמוע את הגנב בלילה, הוא יכול לבוא לשבור את החלון, את הדלת, ולא שומעים אל תסתמכו על זה ששומעים.

תלמיד: גנב יכול גם לבוא ולהתקלח, ולא שומעים.

הרב: עיקר עבודתו של הגנב היא בלילה, למה קורא לזה גנב, שהוא גונב מיצר הרע, יצר הרע רוצה שהוא ישן בלילה והוא גונב ממנו הוא לומד.

אם לא מצליח בלילה אחד הוא מנסה שוב בלילה השני

זה גם בתפילה, גם בדבקות, בהתבוננות, ביחוד, בלימוד, עקשנות דקדושה, התמדה, לא מתיאש.

אוהב את חברו ומוכן למסור נפשו עליו

ככה הצדיקים צריכים לאהוב אחד את השני עד מסירות נפש, ז"א עבודת צוות.

מוסר נפשו על דברים פעוטים ואפילו אם אינם ודאיים

ככה גם הצדיקים שרואים שצריך לעשות מצווה, ומסירות נפש עושים, הרי כל הצדיקים נבחנים על דבר קטן קודם כל, בודקים אותם, אם יהיו רחמנים עם הצאן, אם יהיו זריזים, נאמנים, השם בודק את הצדיקים בדבר קטן אח"כ בדברים גדולים, למה?

אדם בדבר גדול, היית חושב שיבדוק אותו בדבר גדול ולא בדבר קטן, דבר קטן לא נורא, דבר גדול זה חשוב, אבל זה לא ככה, שאדם רגיל, דש בעקביו, על דבר קטן לא שם לב, הצדיקים שמים לב כחוט השערה בכל דבר ודבר,

גם דבר קטן אצלם זה גדול, גדול בוודאי שהוא גדול, אבל גדול גם גדול, דבר קטן גם גדול, הכל חשוב הכל עבודת השם, האדם הרגיל אומר אני צם ביום כיפור, אני לא מערבב בשר וחלב, חושב שהוא כבר צדיק יסוד עולם, למה הוא שומע את התחלה של התורה, חושב ששאר הדברים הם קטנים ומזלזל בהם.

ובבוקר מוכר את מה שהשיג בלילה במחיר זול כדי להסתיר את השגיו

מה זה אומר שאם הצדיק יושב בלילה ויש לו השגות, בבקר הוא לא מספר את כל מה שהוא השיג, הוא מספר חצי, מסתיר את עצמו, לא מספר הכל, שלא ידעו מה שיש בידו, למה אם ידעו מה שיש בידו? היצר יתפוס, יקנאו, יקטרגו, עין הרע, השם ישמור.

זה מה שנקרא "סוד השם ליראיו", אם אדם זוכה לאיזה סוד משמים לא צריך לגלות אותו אפילו אם מיסרים אותו, אם יש צורך שעה, משהו, כן, אבל סתם ללכת לספר דברים לא צריך זה הכל ענין של הסתרה.

הגנב אינו מתבייש במלאכתו ולא מחליף אותה בדבר אחר

מה זה? הצדיק לא מתבייש בעבודת השם שלו והוא לא יחליפנה לעולם במשהו אחר וגם הצדיק הוא גם כן מבחינת "גנב", כתוב על משה רבינו, שעלה לשמים ולקח שבי, הוריד את התורה, משה רבינו היה בחינת "גנב", הוא לקח את התורה, מיד שלקח את התורה מהשמים

והוריד אותה לפה, יצר הרע שאל איפה התורה, כתוב במדרש: התחילו לחקור איפה התורה?

איפה התורה? - ישר מסר אותה לעם ישראל, גמרנו, מכירים את זה יש מדרש כזה, נתתי אותה לבן עמרם, נתתי אותה לזה, נתתי אותה להוא, וכבר התורה היתה אצל עם ישראל, "עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם" הבנתם מה שאמר לו, זה 2 ההדרכות שאמר לו, זה הספיק לו לשלושה חודשים?

אז ההדרכה עצמה, זה הדרכה לכל החיים, או לכמה חיים, אבל זה נתן לו גם הנאה שיכלית אבל גם הנאה רוחנית, להנות, ושניהם הוא קיבל, זה לא אותו דבר כמו שאנחנו אומרים עכשיו כמו שהרבי אמר אז, כשהוא אמר לו את הוא הכניס לו חיות לשלושה חודשים.

שיר-השירים של רב אהרן מקרלין

סיפר הרב הקדוש הלל מפאריטש שפעם ישבו תלמידי המגיד בליל שבת ועסקו בתורתו, לפתע נכנס לחדר המשמש של המגיד וביקש שיאמרו לרב אהרן מקרלין שיפסיק לומר את 'שיר השירים' כיוון שהוא מרעיש עולמות ומפריע למגיד לישון הוסיף רבי הלל שעל ידי מעשה זה למדים אנו את גדולת המגיד הקדוש ששנתו היתה יקרה יותר מ'שיר השירים' של רבי אהרן מקרלין.

הבנתם, מה זה אומר כל זה? המגיד ממזריטש הלך לישון, אחד התלמידים שלו שהיה קדוש, אמר שיר השירים, שיר השירים שלו הרעיש את כל העולמות, וזה הפריע לרבי לישון, אז הוא השתיק אותו, שלח מישהו להשתיק אותו, השינה שלו חשובה יותר משיר השירים, איך זה יכול להיות?

תלמיד: הרבי ממזריטש הוא כללי.

הרב: הרבי מקרלין לא כללי, זה מה שאתה חושב צריך לצבור כח?

תלמיד: הנשמה של הרבי, המגיד ממזריטש היתה למעלה, והיא הושפעה.

הרב: קודם כל, יש כמה שאלות, איך רעש רוחני מפריע לישון? הרי הוא מרעיש את כל העולמות, הוא לא התכוון שהקול שלו צועק ואי אפשר לישון.

תלמיד: הרב, כיוון שהם מאותו שורש...

הרב: אתה כל יום עם אותו שורש, תעבור... כבר אמרת שלוש פעמים שהם מאותו שורש.

תלמיד: אם זה מאותו שורש ומאותו צינור... זה חייב לעבור דרך הרבי שלו.

הרב: עזוב צינור, עזוב שורש... כן, קודם כל איך זה עושה רעש?

תלמיד: שאדם יושן הנשמה שלו עולה למעלה, וכל אחד לפי הדרגה שלו, עולה כמה רקיעים, בשיר השירים שהוא אומר, הוא מגיע לאותו מקום שנשמתו של רבו מגיעה, וזה מפריע לו.

הרב: לא, זה לא מפריע. כן.

תלמיד: אולי בשיר השירים הוא מוציא דינים.

הרב: שיר השירים לא מוציא דינים. נו, תגיד משהו.

תלמיד: שהרבי הלך לישון היה מטייל בעולמות, ותלמידו היה מרעיש בשיר השירים והפריעו לו. ובגלל זה הוא לא יכל לעשות את העבודה שלו.

הרב: גנבו לו את ההצגה?!

תלמיד: אז הוא לא היה נפטר? אמרת ז"ל.

הרב: ז"ל, כי הוא כבר נפטר, עכשיו הוא נפטר.

תלמיד: בגלל זה לא הבנתי הכל, זה יותר פשוט.

הרב: אתם לא מתאמצים, נו, תגיד משהו.

תלמיד: צדיק בשינה ממשיך בעבודה שלו, וכנראה שהוא הפריע לו לישון הוא הפריע לו בעבודה.

הרב: איך שיר השירים יכול להפריע בעבודה?

תלמיד:

הרב: לא זה הענין, ברור שיש עבודה שאדם ער, וברור שיש עבודה שאדם ישן, כפי שאדם עוסק בקדושה כך בלילה שהוא יושן הוא עולה למעלה וממשיך לעבוד, אם הוא עוסק בשטויות, כך הנשמה שלו מסתובבת בהיכלות של השטויות, אם אדם עושה עבודת השם, אז הוא ממשיך לעבוד את השם, עכשיו בכל זאת,

למרות שהצדיקים הם עובדים גם בשינה וגם בעירנות, אם הם ישנים ומישהו מפריע להם לישון אז הם יצאו מעולם השינה ויחזרו לעולם הזה, ומובן שאם הוא מרעיש את כל העולמות, אז הוא מתחיל להרעיש מפה ועד למעלה את כל העולמות, כי העבודה של שיר השירים היא מלמטה למעלה, אז הוא מפריע לו לישון,

פשוטו כמשמעו, כמו שרעש פה מפריע לו לישון, אז הוא מתעורר, ואם הוא מתעורר הוא לא יכול לעבוד את העבודה שלו בשינה, עכשין העבודה שלו בשינה יותר חשובה מאמירת שיר השירים של הרבי השני, לכן הוא אומר שצריך להשתיק אותו, מה לומדים מזה? ביטול.

שאדם לא יחשוב את עצמו שאם שהעבודה שלו אפילו אם היא קורעת את כל הרקיעים, ומרעישה את כל העולמות, זה קודם כל, אולי יש עבודה של מישהו אחר יותר חשובה מעבודה שלו, וקודמת, אולי הוא סתם מפריע, הרי מה שיותר פנימי יותר חשוב, ומה שיותר חיצוני מפריע, אסור שהחיצוני יקבל את המקום של הפנימי, כי אז הוא מחריב את העולם, הפנימי זו הנשמה, והחיצוני זה הגוף, העבודה של שיר השירים שלו היתה פחות חשובה והיא יכולה לעלות יפה כל עוד לא מפריעה לשני לעשות את העבודה הפנימית שלו, אבל אם זה מפריע לעבודה הפנימית שלו למרות כשלעצמה העבודה החיצונית של השני היתה חשובה מאוד הפנימית יותר חשובה, ולכן היא צריכה להתבטל.

ואיזו עבודה אפשר לעשות בזמן השינה שהיא יותר חשובה משיר השירים? יש הרבה עבודות, קודם כל כתוב בספרי הקבלה שהנשמה עולה, מעלה מ"ן, מים נוקבין שהיא עולה בשינה למעלה, זה גורם לזיווג בעולמות העליונים, בסדר, זה על-פי הקבלה, חוץ מזה יש זמן בשינה שהנשמה לומדת בגן עדן, אם זה אחרי חצות בלילה, ויכול להיות גם בזמנים שהם לא מוגדרים שהצדיק יושן בכל זאת נשמתו עולה למעלה, ומגלים לו כל מיני ענינים חשובים,

גם יכול להיות שמלמדים אותו תורה, גם יכול להיות שמגלים לו רזים, גם נבואות, כל מיני דברים חשובים, יכולים בחלום אחד להראות מיליונים של דברים, ויפריעו לו לישון אז הוא יפסיד את כל הגילויים, ואם הוא מפסיד את כל הגילויים, גם העולם מפסיד את כל הגילויים, אם לצדיק יש לו השגה אז לכל העולם השגה, אם לא כולם הולכים בחושך,

בשביל מה יש צדיק, חוץ מזה, יש בחלומות גם שליחויות, כל מיני, אפילו של פיקוח נפש, כבר היו סיפורים על צדיקים שחלמו שהם הולכים והורגים איזה רשע, ובאמת ההוא היה מת, ההשגה של החלום זה לא השגה של לימודים, של תפילה, פה בעולם הזה,

זו השגה שיכולה להביא דברים עצומים, זה דומה לנבואה, כיוון שהנביא גם היה יוצא כאילו מהגוף שלו, מתי שהיה מקבל את הנבואה, מה שנקרא התפשטות מהגשמיות, וזה בעירנות זה מאוד קשה, בזמן השינה זה טבעי זה שיד לענין של השינה, באופן טבעי זה עליה של הנשמה באופן טבעי בלי מאמצים מיחדים,

וכך הלאה וכך הלאה, יש בזה הרבה סודות, אז בוודאי ששינה של צדיק גדול כמו של הצדיק ממזריטש, שהוא היה גם גדול הדור, היתה יותר חשובה מהתעוררות מלמטה של צדיקים גדולים אחרים שגם עבודתם של צדיקים שלעצמם היא יקרה מאוד, אבל אם היא מפריעה לעבודה הפנימית של השני, אז זה לא קודם,

לכן הוא אמר לו נכון מאוד, כי לפי ההלכה אתה יכול להגיד הפוך, כי זה אומר שיר השירים וזה סתם יושן, מה פתאום שישתוק לו, לומד גמרא וזה יושן, זה לא אותו דבר.

תלמיד : האם הוא יודע שהוא מפריע למגיד ממזריטש?

הרב : בוודאי שהוא לא יודע, כי אם היה יודע הוא לא היה מפריע, כי הוא היה התלמיד שלו.

תלמיד : אז מה מצפים, אם הצדיק הזה לא יודע, אז איך אנחנו נדע.

הרב: בדרך שאדם רוצה ללכת מוליכים אותו. אם בן אדם לא רוצה להפריע, אז הוא יהיה מספיק עדין ורגיש להשתדל לא להפריע, ואם בכל זאת הוא חושב שהוא עושה מצוה גדולה, וסך הכל המצוה הזו רק מפריעה, ואם באמת ככה הצדיק היותר גדול מודע לזה, אז הוא יגיד לו, מה שצריכים להבין שלא החשבונות של הפשט זה מה שקובע, יש חשבונות אמיתיים, עמוקים, שצריכים להבין את המערכת איך היא עובדת. טוב? עוד סיפור יש כוח?

הגזרה על לקיחת יהודים לצבא ונסיון של הרבי מסקווער לעוקפה

בנו וחותנו של חסיד גדול של הרבי יצחק מסקווער שהיה חותנו של הרבי מרוז'ין היו צריכים להתגייס לצבא באותו יום החסיד ביקש מהצדיק לברך אותם ומסר לו את שמותיהם בפתק הרבי בירך אותם לאחר מכן ביקש החסיד שהרבי יקבע סכום לפדיון נפשם כדי להבטיח שתתקיים הברכה

הרב: כך החסיד, הלך לרבי, היו לו שני בנים בצבא שמה ברוסיה זה לא הצבא שלנו כן, גם היו תקופות שהיו לוקחים את היהודים לעשרים וחמש שנה לצבא, כל מיני זוועות, לא כשרות לא שבת, אז בעצם חוץ מממות פיזי זה היה יכול להיות גם מוות רוחני ליהודי שהולך למקום כזה, בגלל זה רצו להשתחרר, שלא לדבר על שאר הענינים, זה ממש פיקוח נפש, אז הוא הלך לרבי, ורצה שהרבי יברך, הוא בירך הוא ביקש שהרבי יקבע איזה סכום כסף הוא רוצה לפדיון נפש, כדי שברכה תחול. מה אתם חושבים עשה הצדיק?

תלמיד: זו בעיה.

הרב: איזו בעיה?

תלמיד: ברכה, אמרנו שהיא תנאי, והבן אדם הזה רוצה להיות בטוח שהתנאי כבר מתקיים, והצדיק לא יכול להבטיח רק אם הוא גוזר.

תלמיד: אם הצדיק רוצה לגזור אז הוא יגיד לו את הסכום, הוא צריך לגזור שזה יתקיים.

הרב: הוא רצה לתת כסף פדיון נפש והוא שאל את כמה כסף הרבי רוצה על זה. מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: על עצם השאלה או מה תשובה של הרבי.

הרב: לא, קודם כל על עצם הענין שהוא לא הספיק לו הברכה, הוא רצה לתת כסף, זה טוב לא טוב, זה נכון זה לא נכון?

תלמיד: זה נכון.

הרב: זה נכון, למה?

תלמיד: כי אין הברכה שורה על כלי ריק.

הרב: אולי הרבי חושב, נניח אנחנו היינו מוכנים לתת מאה שקל, אולי הרבי חושב לפי המצב החמור של המקרה אולי צריך אלף שקל, שיהיה לו מאמץ, מאה שקל זה לא ישפיע, יכול להיות דבר כזה על פי האמת, כן יכול להיות דבר כזה.

תלמיד: זה לא תלוי בכסף, זה ביחס לבן אדם.

הרב: כן נכון זה תלוי בכל מיני יחסים, יחס לבן אדם, יחס למקרה, לזמן, לקושי, למשימה, ל"עובר ושבי" שלו בשמים.

תלמיד: הרב הוא הציג את זה בזמן לא טוב, אם הוא היה מציג את השאלה שלו עוד לפני שהרב ברך אז זה היה יותר במקום, פה זה קטנות אמונה, אחרי שהרב ברך הוא מבקש ממנו כמה לתת בשביל בטוח שתקבל הברכה.

הרב: ומה אתה חושב שכל מי שהולך לרבי כולם בגדלות אמונה?!

תלמיד: הרב אמר חסיד.

הרב: בסדר, אז מה?

תלמיד: איך הרבי יודע את זה...

הרב: אם זה רבי הוא יודע, זה לא אנשים קטנים, זה אנשים גדולים אלה, הרבי מרוז'ין והרבי הזה.

תלמיד : מה השאלה?

הרב : קודם כל באמת, שהוא דורש מהרבי שיגיד לו את סכום הכסף שהוא רצה שברכה תחול? ברכה בלי כסף לא תחול? לפעמים כן, יכולה לחול, ברור שכסף זה לא מאמץ שהאדם עושה, כי הכסף זה הדם, דם של האדם, הדמים, זה הנפש שלו, טוב, אז יכולים להגיד שהוא חסר אמונה, למה הוא רוצה דווקא כח?

תלמיד : הוא דווקא כן מאמין.

הרב : הוא כן מאמין, מאמין שמה? שהכסף יעשה את העבודה.

תלמיד : לא, שבכסף שהרב יגיד, הוא יעשה תיקון מסויים.

הרב : תיקון גדול...מה הרבי עשה? או אמר לו כן, או אמר לו לא, או אמר לו סכום, או אמר לו כן, בלי להגיד סכום,

תלמיד : "ככל שידבנו ליבו"

הרב : כמה שהוא רוצה, כמה שהוא חושב, כמה שהוא יכול, והוא לוחץ את הרבי, הרי יש אנשים "לחצנים" בעולם, נו,...

לאחר מכן ביקש החסיד שהרבי יקבע סכום לפדיון נפשם כדי להבטיח שתתקיים הברכה
זה קצת כפייתי הבטוח הזה שהוא רוצה להיות בטוח, הוא צריך לסמוך על השם יתברך, הוא לא צריך להיות בטוח.

אך הרבי לא הסכים לקבוע סכום פדיון

הרבי לא הסכים

היה נהוג בשושלת הצדיקים הזו שמי שמבקש ברכה נותן גם פדיון נפש

זה כן היה הנהוג אצל הרבי'ס, שכן אפילו דבר קטן, רצית לקנות סוס בזול, אתה נותן לו עשר שקל ואתה זוכה.

מנהג זה קבלו מאביהם רבי מרדכי מצ'רנוביל

בגלל הענין הזה, פדיון נפש, זו בחינה... כדי שהברכה תחול.

אמר הרב יצחק מסקווער שמאחר ומדובר בשירות צבאי הוא צריך לפעול בצורה מיוחדת

והטעם לכך נעוץ בעובדה שכאשר היה אצל הרבי מרוז'ין בצעירותו יצא איתו פעם לטיול

זאת אומרת לא סתם. הרבי אמר לו לא, הרי כולם היו אומרים בסדר, היו אומרים תביא כך

וכך כסף וגמרנו, אבל הרבי הזה לא, הוא גם מסביר למה לא, הוא היה אצל הרבי מרוז'ין הלך לטייל איתו, לנסוע איתו לטיול.

הגענו לאיזה בית משתה והרבי מרוז'ין ביקש ממני לקרוא ליהודי שנמצא שם. קראתי

לבעל הבית אך הרבי אמר לי שהתכוון לקרוא לאיזה יהודי שהיה מתחת לשולחן

הבנתם, צריך לדעת למי לקרוא.

פניתי אל האיש והערתי אותו משנתו הוא התעורר ונתן לי בעיטה על שהפרעתי לו לישון

אמרתי לו שהרבי מרוז'ין קורא לו החוצה

הרב : מה עשה האיש הזה? נתן לו עוד בעיטה?

תלמידים : כנראה היה צדיק נסתר.

האיש יצא מתחת לשולחן והלך החוצה אל הרבי מרוז'ין הלכו הרבי והאיש לאיטם ודיברו

זמן רב רציתי לשמוע את שיחתם ומאחר והיו שקועים בה התחבאתי והקשבתי

טוב עשה או לא?

תלמיד : לא.

תלמיד : יצר הסקרנות, יצר הלימוד.

הרב: אבל אם הרבי חשב שהוא יכול לשמוע, למה לא הזמין אותו לשמוע? נו, מה אתה אומר?

תלמיד: טעה. אם הוא לא היה צריך לשמוע אז לא היה שומע.

הרב: אם הוא לא היה צריך לשמוע אז לא היה עוזר לו גם אם היה שם את האוזן שלו מתחת לפה שלהם. פורץ גדר זה.

התחבאתי והקשבתני. בין השאר שמעתי את האיש אומר שהוא שליח מפמליא של מעלה שבה לבקש מהרבי שיסכים לגזירה משמיים שיגויסו גברים יהודים לצבא הרוסי

הרב: מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: זה לא מעלה ולא מוריד.

הרב: מה זה לא מעלה ולא מוריד? הוא מפמליה של מעלה בא.

תלמיד: אז מה?

הרב: מה זה אז מה?

תלמיד: זה נביא שקר.

הרב: זה נביא שקר?! זה מפמליה של מעלה.

תלמיד: נו, אז מה.

הרב: זה לא נביא שקר, מה אתה מערבב. אולי זה מלאך בכלל, שלחו שליח מפמליה של מעלה, ובקשו מהרבי שיאשר, קודם כל זה מעניין לא? מה רוצים מהרבי הזה שיאשר?

תלמיד: שהרבי יפסיק לבקש בקשות, ושישרתו בצבא.

הרב: לא רק שיפסיק לבקש בקשות, שיסכים לגזרה הזו.

תלמיד: "צדיק גוזר והקב"ה מבטל", חייבים את ההסכמה שלו, אחרת הוא יבטל את הגזרה.

הרב: "הצדיק גוזר והקב"ה מבטל", אבל ראינו של"פנטנט" הזה יש הגבלות, הצדיק לא יכול לבטל כל הזמן, אחרת היו מבטלים את כל הצרות וגמרנו, עובדה שלא.

תלמיד: זה יכול לפגוע בבני משפחתו.

הרב: זה יכול לפגוע לא רק בבני משפחתו, זה יכול לפגוע בו, זה יכול לפגוע בכל עם ישראל, יכול לפגוע בכל העולמות.

תלמיד: כנראה שכן היה לו כח לבטל לכן פנו אליו.

הרב: שיסכים, שלא יעשה צרות.

תלמיד: אני חושב שיש קשר בין העולמות, העליון והתחתון, שניהם צריכים להתנהג אותו הדבר.

תלמיד: גם הרע הוא טוב, פה למטה רואים את זה בצורה שלילית, ולמעלה רואים את זה בצורה חיובית.

הרב: פה לא מדובר על התוכן, נניח לא ידענו איזו גזרה, איזו גזרה שהיא, שלחו שליח לרבי והוא צריך לקבוע אם זה יהיה גזרה או לא יהיה גזרה, מה רוצים ממנו?

תלמיד: כנראה יודעים שהוא מהמתנגדים לענין הזה.

הרב: אופוזיציה?

תלמיד: הרע במיעוטו.

הרב: אבל, זה לא מה ששאלתי, אני שאלתי, אם יש כבר גזרה שולחים שליח מיוחד בדמות של אדם, מפמליה של מעלה כדי שהרבי יאשר את הגזרה, לא מספיק שלמעלה יאשרו את

הגזרה? מה הרבי, מסכן, צריך לסבול?

תלמיד: הרבי אחראי על היהודים.

הרב: הרבי אחראי על היהודים!! אז מה.

תלמיד: עצם הגיוס זו גזרה.

הרב: זה לא בגלל שהרבי אחראי על היהודים, הם רצו את ההסכמה שלו, כי כנראה היה ביכולתו להפריע בענין הזה. וכי לא היה לו מספיק רוח הקודש להגיד לו, מה היה צריך לשלוח לו שליח?

תלמיד: הם התווכחו.

הרב: אז מה, נשמה לא יכולה להתוכח?

תלמיד: הסכמה רשמית.

הרב: הסכמה רשמית, חותמת? קודם כל, יש דבר כזה שלפעמים בבית דין של מעלה יש מחלוקת ורק בבית דין של מטה מכריעים את המחלוקת.

תלמיד: פה יש לנו גם עד, רוצים להראות דברים למטה.

הרב: כדי שיהיה לנו גם לימוד. מעניין הדבר הזה מאוד, עצם זה ששואלים את הרבי, רוצים את ההסכמה שלו, איזה רבי יסכים לדבר כזה.

תלמיד: כנראה בשמים ראו שאם לא יגזרו את הגזרה הזו אז הצוררים יזיקו לעם מאוד וכנראה שזה עדיף.

הרב: קודם כל, ברור, על עצם הענין זו גזרה נוראית, פשוט מאוד, לשלוח יהודים לצבא זה דבר נורא, אבל גם כתוב: "כל מה שהשם עושה, עושה לטובה", יכול להיות שזה נורא, אבל יש משהו יותר נורא, זה במקום זה, דבר נוסף, כנראה בגלל שזה גזרה כל כך נוראית, וזה לא ענין רק פרטי של בן אדם אחד, אלא דבר של הכלל, וזה מאוד מאוד קשה, לכן שלחו שליח מיוחד, ולכן גם רצו גם חתימה של הרבי, ולא גזרו ככה סתם וזהו, אם כי לא בכל גזרה ידוע לנו שהיה דבר כזה, אבל במקרה הזה ידוע לנו מהסיפור. מה ענה לו הרבי רבותי? תלמיד: יש לו זכות לא להסכים.

שמעתי את האיש אומר שהוא שליח מפמליא של מעלה שבא לבקש מהרבי שיסכים לגזירה משמיים שיגויסו גברים יהודים לצבא הרוסי ובלי הסכמתו הצו לא יוכל לצאת לפועל

הרב: זה המצב, הרי בחורבן ירושלים ידוע שכל עוד הנביא היה בירושלים לא יכלו להחריב את העיר, השם שלח אותו לאיזה מקום, שיצא מהעיר, החריבו את העיר, בתחבולה, וכאן, כנראה היה לו כזה כח שבלי הסכמה שלו, אי אפשר.

ענה הרבי מרוז'ין שאם הדבר תלוי רק בו הוא לא מסכים לגזירה שכזו

איך יסכים לדבר כזה, מה ענה לו האורח מהעולם העליון?

תלמיד: הוא חייב לקבל.

הרב: אבל הוא לא אמר לו שהוא חייב לקבל. אז הוא לא הסכים.

אמר לו האיש שהוא שליחו של השם בכבודו ונשלח לומר לו שרצון השם הוא שיסכים הרבי לגזירה

סיבכו את הרבי פה, וכי אם היתה גזרה, זה לא משמים הגזרה, זה לא על דעת השם יתברך, בוודאי שכן, אומנם יש בית דין בשמים של צדיקים, ויש בית דין של מלאכים, אבל מי שקובע את הפסק, זה השם יתברך, נכון?

ובכל אופן אז זו גזרה משמים, ובכל אופן באו לשאול אותו את הרבי, ובכל אופן אמרו לו, תדע לך השם רוצה שתסכים, יש לך בחירה, אתה יכול לא להסכים, אבל השם יתברך ממליץ, מאוד רוצה שתסכים. היו דברים כאלה עם משה רבנו לא? מה עשה הרבי?

תלמיד : לדעתי הרבי ענה כך : "אני שלעצמי לא מעוניין בגזרה זו, אבל אם הקב"ה רוצה, מי אני שאמנע בעדו", משהו כזה, דיפלומטיה.

הרב : זו לא דיפלומטיה. או שהוא מתבטל כלפי שמים, מה שהשם רוצה, או שהוא לא מתבטל. המליצו לו המלצה חמה שיסכים.

תלמיד : הוא יסכים, אבל לא אמר את דעתו, הוא חיב להגיד את דעתו, הוא לא בן אדם פשוט.

הרב : הוא יכול להגיד את דעתו, אבל "תכליס" בסוף, שורה תחתונה, כן או לא זה מה שהוא צריך לענות, הוא יכול לדבר הרבה, הוא יכול גם להגיד לא.

תלמיד : "מחני נא מספרך".

הרב : "מחני נא מספרך", מסירות נפש, מה הרויח עם ישראל אם לקחו אותו, והגזרה תמשיך להיות? יכול להיות שהוא יפסיד את הכל, את העולם הבא שלו, ועם ישראל יפסיד אותו בעולם הזה, וזה יעשה בלגן, ללכת, איך אומרים על קידוש השם תלוי, לפעמים יותר טוב לחיות על קידוש השם, ולא ללכת על קידוש השם, תלוי מה צריך לעשות.

תלמיד : התפקיד של הרבי זה לא לדאוג לעצמו, אלא לעם. אם הוא יסכים הוא דאג לעצמו.

הרב : לא, אולי הוא דאג לעולם, שהעולם צריך אותו פה.

תלמיד : אולי הוא הציב תנאים.

הרב : הציב תנאים, איך אפשר שיהיו שמורים בצבא הרוסי, מה תגייר את הצבא הרוסי? "עולם כמנהגו נוהג", מעניין פה, אני אשאל אותכם ואתם תגידו לי, מי חושב שהוא צריך להסכים? יצביע.

(מעט מהתלמידים מצביעים)

עכשיו אשאל אותכם מה הרב צריך לעשות על פי דעתכם להסכים או לא להסכים?

(מסי' תלמידים אומרים להסכים)

מי חושב שלא צריך להסכים יצביע. רוב מוחץ, היהודים רחמנים, היהודים רחמנים.

תלמיד : אולי זה נסיון.

תלמיד : צריך לחשוב מה זה להיות בצבא הרוסי ולא להיות יהודי.

הרב : כן, זה דבר חמור, זה ברור.

תלמיד : הקב"ה מתייעץ עם רב, זה משהו מדהים.

הרב : הוא לא מתייעץ, הוא נותן כח ברב שהוא יקבע, הוא רק נותן לו המלצה שכדאי לו שישמע בקולו, זה הכל, זה הסיפור.

תלמיד : אולי יש פה כמה ענינים.

הרב : יש כמה ענינים, בטח, קודם כל יכול להיות שזה הרע במיעוטו הגזירה הנוראית הזו, עובדה שלמשל השואה זה היה יותר גרוע מללכת לצבא הרוסי. קודם כל, מבחינת הרבי, אני לא יודע אם היו לו נתונים נוספים, אולי היו לו נתונים נוספים, מבחינה אישית הוא היה יכול להסתבך מ - 2 התשובות,

אם ציפו מן השמים לנסות אותו ושהוא ירחם על עם ישראל ולהגיד לא, הוא לא מסכים, והוא אומר, כן, אני מסכים, אז ישרפו אותו על זה למה הוא לא דאג לעם ישראל, ואם מהשמים ציפו שיגיד כן, כי זה לטובת עם ישראל והוא יגיד לא, כי הוא מבין טוב אז גם ישרפו אותו, מסכן הרבי, לא כדאי להיות רבי, בקיצור. נו, אז מה הוא ענה?

תלמיד : זה העניין של התבטלות פה יש לו בחירה.

הרב : פה, השם אמר לו מה לבחור, מה אתה רוצה, והרבי לא יכול היה להתחמק ולהגיד אני לא מוכן? לא זה, ולא זה, תחליטו אתם, העמיד אותו בניסיון מאוד קשה. אם הדבר היה

סגור מראש שהרבי צריך להגיד כן, מה בכלל שואלים אותו? מה רוצים להכניס אותו בתוך זה, בשביל מה?

תלמיד: כדי שירכך את זה, כשהוא מעביר הלאה.

הרב: איפה ראינו בתנ"ך עוד מקרה כזה שמלמטה ומלמעלה הצטרפו בגזירה. תלמיד: אלישע.

הרב: מכירת יוסף רבותי, האחים צירפו את הקב"ה, הפוך מפה, פה הוא מצרף אותנו, שמה צירפו אותו, אז יש כנראה דבר כזה, כמו שהאחים של יוסף צירפו אותו לגזירה, כך השם יתברך רוצה לצרף את הרבי, תתעמקו במשמעות של הדבר הזה, זה דבר עמוק מאוד, הרי אחרי שהגזירה הזו תצא, כל היהודים היו מתחילים לבכות ולצעוק לשם, עננו השם, עננו לבטל את הגזירה של הצבא,

אבל, זה חתום פה הרבי הסכים, התפילות לא יעזרו, הוא צירף את הרבי, רב"י, זה, ראש בני ישראל, הוא צירף את הרבי זאת אומרת הוא צירף את הפמליה של מטה בענין הזה, ואף אחד לא יודע, מי חייב לדעת זה משהו סודי, לפי ההלך פה זה סודי, לא שפירסמו את זה בעיתון שהרבי הסכים, זה סודי,

אבל, השם יתברך צירף את הבכיר של הבנים באותו הזמן כנראה, זה הכל תלוי בו, אז הוא היה גדול של הדור, וגדול של הדור הסכים, אז אם גדול של הדור מסכים, יבואו הקטנים אח"כ ויצעקו זה יעזור משהו, לא יעזור כלום, זאת אומרת בזה שהשם יתברך מצרף את גדול הדור לגזירה שלו, סגר, איך אומרים, את כל בלבולי המוח, והצעקות, והתלונות, אין אתם הסכמתם, הגדול שבינכם הסכים, מה יש לכם להתלונן עלי, ולצעוק אלי,

ז"א שקב"ה רצה לסגור את "העסקה הזו הרמטית" כמו שאומרים היום, שלא יהיה פתח אח"כ לפרום את זה, נכון או לא?
תלמיד: כנראה הנושא התחיל קודם.

הרב: בוודאי התחיל קודם, אמרו לו לך למקום פלוני יש שמה שליח מהשמים שאתה צריך לדבר איתו. זהו.

ענה הרבי מרוז'ין שאם הדבר תלוי רק בו הוא לא מסכים לגזירה שכזו. אמר לו האיש שהוא שליחו של השם בכבודו ונשלח לומר לו שרצון השם הוא שיסכים הרבי לגזירה. אמר הרבי חייב אני לקיים רצון השם יתברך אין באפשרותי למחות. והאיש הלך. המשיך רבי יצחק מסקווער לספר: מכיון שזו גזירה כזו שהסכים לה הרבי מרוז'ין אין לי אפשרות לקחת ממך כסף לפדיון נפשם

הוא יודע מה שורש של הגזירה הזו מה הוא יכול לקחת עכשיו פדיון נפש, סתם!!

אך אני מאחל לך שלא ילכו בנד וחתנד לצבא

זאת אומרת שהגזירה כך היא, ובאמת היהודים הלכו לצבא, אבל, יש יוצא מן הכלל, באופן פרטי שהשם אולי יעזור להם להנצל.

תלמיד: אולי יש להם זכויות.

הרב: זכויות, אני יודע איך תקרא לזה!!

הברכה התקיימה והם לא שירתו בסוף הצבא הרוסי

מה לומדים מזה רבותי? לומדים מזה דבר אחד, שהעולם הזה לא מתנהל בפשט, ולפעמים אנו רואים כל מיני חילוקי דעות בין גדולי ישראל, זה אומר כך וזה אומר כך, וצריך לעשות כך, ורואים שאחד מסכים לדבר מסויים שלא נראה לנו בכלל,

אי אפשר לדעת, "נסתרות דרכי השם", וכל מה שהשם עושה עושה לטובה, ולך תדע למה כל אחד אומר מה שאומר, ומחליט מה שמחליט, כמובן שישנם כמה תנאים לזה שבאמת זה שמחליט הוא באמת הרבי, הוא באמת גדול הדור, באמת צדיק תמים באמת עושה לשם שמים, באמת יש לו שליח שבא ואומר לו השם רוצה ככה, ובאמת השליח אמיתי, ולא איזה שקרן ורמאי, שליח אמיתי משמים, וזה לא דבר קל, ובכלל, הסיטואציה הזו מענינת שולחים שליח משמים לרבי, והוא צריך להיות זרוק מתחת לשולחן באיזה בית מרוח, מענין ההסתרה הזו, אנחנו חושבים יבוא מלאך ככה, יכנס לבית המדרש ב- 12 בלילה, ויגיד לו... "נסתרות דרכי השם".

רבי לוי יצחק מברדיטשוב 'בודק' את התבשילים

פעם כשהתארח רבי לוי יצחק מברדיטשוב אצל רבי שמילקה מניקלשבורג, נכנס למטבח ושאל את הרבנית מה היא מבשלת לארוחה, כשהוא עטוף בטלית ומעוטר בתפילין איך זה נראה? מה הוא דואג לאוכל? טלית ותפילין?

הרבנית התפלאה מאוד על שאלתו והתפלאה עוד יותר כשהמשיך לשאול איך היא מבשלת ועוד שאלות בעניין אבל ענתה לו על כולן.

תלמידי רבי שמילקה ראו את ה'אורח' מתעניין בארוחה וזלזלו בו אך לא אמרו לו דבר. לאחר מכן הלך רבי לוי יצחק אל בית המדרש ודיבר עם יהודי פשוט ודבר איתו בענייני היום בו בזמן שהתפלל רבי שמילקה לפני התיבה. ראה אותם תלמיד של רבי שמילקה והעיר להם בכעס שיהיו בשקט.

מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: הוא מושך תשומת לב.

בשעת הארוחה רבי שמילקה הבחין ברבי לוי יצחק שבא להתארח והושיבו לידו ואכלו ביחד מאותה צלחת. התפלאו תלמידי רבי שמילקה עוד יותר, סיפרו לרבם את מעללי ה'אורח' ושאלו אותו מדוע הוא מתנהג אליו בכבוד רב.

כתב אישום רציני.

ציטט רבי שמילקה לתלמידיו את מאמר הגמרא: "רב לא שח שיחת חולין מימיו"

מה אתם אומרים על זה?

המשיך רבי שמילקה והקשה: מדוע מזכירים בגמרא שהוא לא שח שיחת חולין? וכי התנאים והאמוראים האחרים כן דיברו דברי חולין? ובכל זאת מה המעלה הגדולה שבכך?

נו, מה אתם אומרים על זה?

תלמיד: זה סימן של גדלות.

הרב: גדלות?! אולי בשבילנו, אבל לא בשבילו, זה כל גדלותו?! שמר על פיו, לא דיבר דברים בטלים, כל תנא ואמורא היה לו דרך מיוחדת, תמשיכו לחשוב קצת. קודם כל אדם יכול לדבר דברי תורה וזה יהיה "דברים בטלים", או שלא לשם שמים, אדם יכול לדבר דברי חולין וזה יהיה לשם שמים, אז זה יהיה "דברי תורה",

ותירץ: גם כשהיה רב מדבר דברי חול, כביכול, היו אלו דיבורים ברמה רוחנית גבוהה כיוון שיחד יחודים עליונים והגדולה שלו היתה שהיה עושה כך מהבוקר ועד הלילה עם כל אחד שדיבר איתו ותמיד היה מחזיק את המוחין כמו שצריך.

ישנם צדיקים שיכולים להחזיק המוחין בעבודה כזו שלוש שעות או יותר, אח"כ נופלים מדרגתם,

וכמו שרב לא שח שיחת חולין מימיו כך גם רבי לוי יצחק מברדיטשוב

מה אתם אומרים על זה? איך יכול להיות שהוא דיבר עם הרבנית מה היא מבשלת לארוחת צהריים, ועוד כל מני שטויות, איך עשה מזה יחודים? זו השאלה, איך הדרך? הוא לא מסביר את הדרך הוא רק אומר עובדה. מה עשינו? איך יכול להיות שאדם מדבר דברים של חולין ומיחד יחודים עליונים?

תלמיד: הוא מעלה את הניצוצות.

הרב: איך הוא מעלה את הניצוצות, אולי הוא מפיל את הניצוצות. יש פה כמה סודות, אבל מה שייך להגיד לכם אם אתם תעשו אח"כ את הדברים האלה, ותחשבו שאתם מעלים את הניצוצות, ושיחת חולין זה משהו טוב, ובסוף יצא מזה סתם שטויות.

קודם כל: "סור מרע, ועשה טוב", אם אדם עוד מרכל, מדבר לשון הרע, מקלל, מתעצבן, קודם כל אדם צריך לנקות עצמו ולחיות לשם שמים, ואח"כ כשמתקדש, ומטהר, ומתעלה, אז יוכל לעלות ניצוצות בשיחות חולין, אם לא, במקום לעלות ניצוצות, אז הוא יוריד את הנשמה שלו. מבינים? אבל סתם ככה על דרך ההתבוננות, למשל הוא נכנס למטבח ושואל מה מבשלים היום, יש בזה כל מיני ענינים,

א. הצדיקים יכולים לקשר את הדיבור לשורש שלו, השורש הרוחני העליון מה מבשלים היום? זה, איזה ניצוצות מעלים היום. איזה תיקונים יש היום. מה זה ביטול זה תיקון, זה העלאה של הדומם, והצומח, והחי לבחינת מדבר, אם היא יודעת לבשל באמת, זה אם היא יודעת לכוון להעלות את הניצוצות, זה מה שהוא שאל, וכך הלאה. זאת אומרת אפשר לשאול כל מיני שאלות אם האדם יודע את הסוד של הדבר הוא יכול באמת לעשות כל מיני כוונות, ויחודים ותיקונים והסתרות מבלי שהיצר מרגיש, חושב שזו שיחת חולין.

הצדיקים האמיתיים אין להם בכלל שיחות חולין אין להם רגע אחד פנוי, ברגע שאדם פנוי רגע אחד מהקדושה מי נכנס במקום זה, הסטרא אחרא, "אין אתר פנוי מינה", אין, אין אתר פנוי, אם לא הצד הזה אז הצד הזה, או זה, או זה.

או קדושה או טומאה, הנה, בטח אדם שעושה עבודת נפש ומתעלה, רואה שהמחשבות שלו של פעם הלכו והתעלו, אם פעם היה חושב כל היום שטויות, עכשיו חושב נטו שעה שטויות, שאר הזמן עסוק בדברים רוחניים, הצדיקים הגדולים עסוקים כל הזמן בדברים רוחניים גם כשהיה תופר מנעליו, סנדלים, היה מיחד יחודים, זה "בכל דרכיך דעהו", יש בזה הרבה סודות, אבל כמו שהגדרתי זה צריך להזהר לא לחיות בדמיון.

מה שהוא עשה זה מאוד מסוכן במקרה הזה, טלית ותפילין, אחד פוחז יכול להסתכל עליו ולהגיד מותר, גם אני אעשה אותו דבר, זה מסוכן, מסוכן מאוד, עובדה ששמה היה מקום של יראת שמים, אז גם הרבנית הבינה שזה לא בסדר שהוא בא, וגם הרבנית וגם התלמידים,

עד שהבינו שזה רב גדול אז אמרו טוב יש לו את הסיבות הנסתרות למה עשה כך ולמה עשה כך, אבל בפשט זה אסור, אפשר גם להביא את הציבור לידי מכשול שיחשבו אותו לא בסדר וכל מיני דברים, קיצורו של ענין צריך להזהר,

לא לכל אחד יחשוב ויבוא "לא כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול" מה עוד לומדים מהסיפור הזה? לא לדון את האנשים כל כך מהר לכף חובה ושיש עבודות נסתרות לא בדרך הרגילה.

תלמיד: הרב אנשים לא כולם חיים ברובד הזה של הפנימיות של הצדיקים, הצדיקים הם צריכים להיזהר במקומות האלה.

הרב: זה מה שאמרנו צריך זהירות שהציבור לא יטעה.

במקרה זה הרבי בברדיצוב פעל כך כדי ללמד שישנם עבודות נסתרות שלאדם פשוט לא מובנות.

הגזרה על הזקן והפיאות בפולין

פעם נגזרה גזירה על יהודי פולין שיפסיקו ללכת עם פאות, זקן ולבוש מיוחד והדבר זעזע את כולם

ידוע שכתוב שהיהודים ניגאלו ממצרים על שלא שינו את שמותיהם לשונם ומלבושם היום רואים יהודים עם לבוש גלותי ויש כאלה שלא מבינים מה פתאום הולכים עם הלבוש הזה גם יש את הלבושים של היהודים מעדות המזרח - הגלביות, מה יש לא לשנות? אפשר להסתכל על הלבוש של חסידים הם לא שינו אפילו את הצבע של הגרביים את האורך של הגרביים כל אחד מאיפה שהוא בא, חושבים שזה סתם אבל זה דבר עמוק הוא לא סתם זה השורש של העניין זה בגלות מצרים בכל זאת מי שלומד פנימיות יודע שיש בחינת לבוש, לבושים מלבישים, לבושים מתלבשים זאת אומרת שגם המראה החיצוני של היהודי הוא חשוב לא רק המראה הפנימי שלו לכן גם אצל התימנים אומרים איך קוראים לפיאות סימנים?

תלמיד: 'סימונים'

הרב: נכון, 'סימונים', סימנים שאתה יהודי אם יהודי מורידים לו הכל משאירים אותו בלי בגדים אבל יש לו פאות אז יודעים שהוא יהודי מהפאות שלו אז זה לא רק פולקלור וזה לא רק עקשנות של חוגים מסוימים ושמרנים לשמור על הלבוש יש בזה סודות הרבה גם הלבוש עצמו זה כמו שאמרנו פעם זה ימין על שמאל לא כמו שבאופן רגיל שמאל על ימין זה שימין צריך להיות על שמאל שמאל צריך להתבטל בפני ימין וגם הצבע - וגם האורך הכל על פי הסוד

אז רצו לשנות את הלבוש שלהם וגם יש ענין שנקרא חלוקא דרבנן וזה על פי הסוד זה החלוק שלובשים בעולם העליון וזה עשוי מהמצוות שאדם עשה פה לכן אומרים אם הוא לא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת הכוונה מה יאכל בעולם הבא אז הוא יהיה ערום מהמצוות כיוון שהמצוות זה הלבושים

וזה ברור שהמצוות הם הכלים שאדם עושה לקבל את השפע לעתיד לבוא זה תיקון של הרצון לקבל לעצמו שלא יהיה לו שינוי צורה אז יוכל לקבל את השפע זה חלוקא דרבנן. טוב, פה רצו לא רק להוריד להם את הבגדים ולשנות את הבגדים גם לגלח את הזקן ואת הפאות זה גזרת שמד דבר כזה אמנם סתם באופן רגיל בן אדם שמתגלח עם מכונה חשמלית זה לא נקרא עבירה, כן, גם אם בן אדם גוזר את הפאות ומשאיר שיעור תפיסה זה בסדר לא חיבים פאות עד הרגלים לא חיבים זקן עד הברכים

ובכל זאת ברגע שהציבור הולך בדרך הזו ורוצים לחייב אותו כמו פה לעבור, לחתוך את הזקן, את הפאות אז על פי דין תורה יש 'יהרג ובל יעבור' רק על שלש עבירות: גילוי עריות, שפיכות דמים ועבודה זרה אם רוצים לחייב את האדם או את הציבור באחד משלושת העבירות הוא צריך למסור את נפשו יהרג ובל יעבור אבל פה רוצים רק שיורידו את הזקן מה יש?

קצת לגזוז את הפאות לא נורא לשנות קצת את הלבוש אבל אם זה בכוונה להעביר על דת זה נקרא שעת השמד שרוצים לשמד את היהודים ואז אפילו על שרוך נעל הוא צריך למסור את נפשו אם זה במכוון למשל בזמן מלחמת המפרץ אמרו שצריך לגלח את הזקן בשביל להכנס לתוך המסכה הזו לא היתה כוונה בזדון לא ידוע שהיתה כוונה בזדון שאנשים יתגלחו

מצד שני היה גם כן רשלנות שלא דאגו לבעלי זקן כי לא היה אכפת להם אם זה היה מדינה שהולכת לפי ההלכה אז היו דואגים שהמסכות יהיו גם לבעלי זקן לא נראה שזה היה בכוונה להוריד את הזקן אם זה היה בכוונה כדי שכן אדם לא יהיה לו זקן מבחינה דתית אז בודאי שהיה אסור להוריד את הזקן אפילו אם זה היה סכנה של מה שהיה.

קיצורו של עניין הדברים האלה לא סתם, איך אומרים? שמתחילים עם גזרות מהסוג הזה לא פשוט הדבר בוא נראה מה קרה שם

ניתן ליהודים פרק זמן שלאחריו יהיו מחוייבים לקיים את דברי הגזירה

שלא נדע כאלה דברים, בחו"ל כל פעם היה משהו

בהתחלה הגזירה באה על יהודי ורשה ואחר כך על כל יהודי פולין

זה נקרא התפשטות של הדין זה מתחיל מדבר אחד לכל מיני דברים.

מאחר ויהודי ורשה לא קיימו את הפקודה מרצונם השוטרים עמדו ברחובות ועשו זאת ליהודים וגם הממשלה נסתה לתפוס את הרי"ם הקדוש במטרה לגרום לו לקיים את דברי הגזירה כי ידעו שאם הוא יוריד את הפאות והזקן יהיה קל יותר להשליט את הגזירה על שאר היהודים

ללכת לראש, תמיד יש לס"א עוזרים מצד הקדושה שנותנים עצות, גם היום. פלא פלאים.

כאשר שמע הרי"ם הקדוש שהשלטונות מחפשים אותו הלך לגור במקום סתר

למה ברח? הרב צריך לברוח? אם הוא בורח - כל היהודים יכלו לברוח? היהודים לא יכלו לברוח? למה הוא ברח? נתן מקום לשעה 'אין יוצאים נגד רשע שהשעה משחקת לו' בודאי שהיה צריך לברוח גם כבוד התורה מה לעשות ואז אם היו מגלחים אותו היו מגלחים את כולם אז בודאי שהיה צריך לברוח עד יעבור זעם. יש ענין שאם הדין מתעכב - מתבטל. זוכרים את זה?

משלחת של יהודים פנו לשלטון וביקשו שלא ינהגו בר"ם הקדוש בצורה כזו מחפירה מאחר והוא בעל סמכות אצל היהודים והשלטונות הבטיחו להפסיק לרדוף אותו, הרי"ם הקדוש חזר לביתו אך שינה את שם משפחתו לשם אלתר

אלתר זה זקן, ותיק

כדי להוסיף לו חיים מאחר והיה בצרה. ככל שעבר הזמן התפשטה הגזירה בפולין ונחלקו הדעות בין הרבנים אם להתיר לקיים את גזירת המלכות והיהודים לא ידעו כיצד לנהוג לא כל כך פשוט, כנראה,

רבנים מסויימים החמירו בעניין מאחר ומטרת הגזירה היתה להעביר את היהודים על דתם ובמקרה זה ההלכה פוסקת יורג ובל יעבור,
מה שאמרנו,

רבנים מסויימים פסקו שלפי דעתם אין בכוונת השלטונות להעביר את היהודים על דתם לכן ההלכה אומרת במקרה זה למסור את הנפש רק אם העבירה היא אחת משלושת אלה: עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים.

קודם כל מה זה הדבר הזה שהוציאו גזרה כזו? מה זה הדבר הזה, רבותיי? סתם בא גזרה על מדינה שלמה? רחמנא לצלן, נו? מה אתה אומר? ודאי, הגוים הם רק שליחים ומה אפשר להבין מהגזירה אפשר להבין משהו?

תלמיד: העם חטא במשהו

הרב: וודאי שאם הינו נקיים לא היתה באה גזרה אבל למה דווקא הגזירה הזו ולא גזרה אחרת? יכל להיות לא לשמור שבת או לא לימול את הילדים או לא לשמור כשרות, למה

דווקא הגזירה הזו על הפאות, הזקן והלבוש? החכמה העליונה, למה גזרה את הגזרה הזו ולא גזרה אחרת? כנגד מה זה?

תלמיד: ממוקד בגברים

הרב: יפה מאוד, מה עוד?

תלמיד: טשטוש הענין

הרב: יפה! בעצם מה זה בא להגיד? אין הבדל בין יהודים לגויים! אתם לא תיבדלו, אתם תיראו כמו גויים, למה זה בא? למה זה בא? כי היתה התבוללות! היתה התבוללות, היו משכילים, אה, יש משכילים? יש מתבוללים? יש יהודים שרוצים להיות ככל הגויים? טראח! גזרה בענין הזה

תלמיד: אבל הגזירה היתה דווקא ליהודים שלא היו מתנהגים כמו הגויים, היתה צריכה להיות נגד המשכילים

הרב: נכון נכון אבל 'כל ישראל ערבים זה לזה' קודם כל, 'כל ישראל ערבים זה לזה', שתיים, לפעמים יכול להיות גם בן אדם שיש לו זקן ופאות ולבושים של יהודי ובפנים הוא גוי הוא לא תוכו כברו.

אז בוא נראה אם תוכו כברו או לא תוכו כברו, זה הגזרה אם תוכו כברו הוא יהיה מוכן למות! ואם אינו תוכו כברו אז הוא יוריד את הזקן 'לא נורא מה זה זקן? כמה פאות בשביל זה צריך למות?' נכון או לא?

ז"א שמצד אחד זה על הרחוקים שלא שמרו מצד שני זה גם על הדתים ששמרו לראות אם הם אמיתיים או לא עד איפה זה מגיע. אגב, זה קשור אחד בשני כי כל עם ישראל זה צוות אחד אז אם יש כאלה שרחוקים זה בעיה שלהם אבל זה גם בעיה של הדתיים ואם יש דתיים שהם לא דתים כמו שצריכים להיות זה בעיה שלהם וזה גם בעיה של כולם, הכל. בקיצור, הביאו את הגזרה הזו לבדוק את העם, המים המרים המאחרים, ז"א שלא עלינו, כל פעם שיש גזרה לכלל או חלילה, לפרט, בגזירה עצמה וזה מה שחשוב פה ללמוד יש רמזים על מה זה בא ולא יביאו גזרה על דבר מסוים בלי להראות לך מאיפה הקיטרוג, מאיפה השורש של הדין למה יש את הדין הזה

רבי אברהם מצ'כנובי עמד בראש הרבנים שהחמירו ופסקו 'יהרג ובל יעבור' והכריז על כך בעיר צ'כנובי וציוה על תלמידיו לעסוק בסוגיה זו ביתר שאת על כל פרטיה ודקדוקיה. היו בעירו כמה שהיו עוסקים בתורה והתנגדו לפסק בטענה שהוא פוסק הלכה יחידי מול רבים שפסקו ההיפך

כן, זה לא פשוט הדבר הזה בודאי שאם הם היו מתנגדים יכלו להסתכן בנפשם היו תופסים אותם כמה רשעים, מכות, זה לא דבר פשוט, אז כעסו על הרב במיוחד שהיה מחלוקת שרבנים אחרים לא החמירו אז מה ענה הרב על זה?

אמר לו רב אברהם ששמע שגם הרי"ם הקדוש פסק כמוהו.

ענו לרב שאי אפשר להסתמך על שמועה והרב אמר שהם צודקים ונסע לרי"ם בוורשה לברר איתו את העניין

אז הרב הסכים שהוא לבד לא יכול להכריע בשביל כולם צריך לפגוש את הגדול השני כשנודע דבר נסיעתו ניסו הקהל הקדוש ובני ביתו לשנות את דעתו הרי זה היה זמן קשה מאוד הטענות נגד נסיעתו היו שבזמן קשה כזה אין הקהל יכול ללא מנהיג רוחני וכן שהדרכים מסוכנות ביותר אך הרב היה מוכרח לנסוע והבטיח לא לשבת שם

זה לא פשוט הדבר זה שבאו ולחצו אותו מה הוא דן דין יחיד אז זה הכניס אותו למסירות
נפש לנסוע ועכשיו זה מסוכן בשבילו אם זה מסוכן בשבילו אז זה מסוכן לקהל שלו גם כן,
זה לא דבר פשוט, עובדה.

**רב אברהם נסע לוורשא והתקבל בבית הרי"ם בחום אך סירב לשבת שם בשום אופן
למה? למה הוא לא רוצה לשבת?**

הרי"ם ביקש ממנו בכל לשון של בקשה שישב אך רב אברהם סירב
זה קצת מלחיץ לא? - בא אדם מכובד צדיק אתה רוצה שישב הוא לא מוכן לשבת מה הולך
פה? הוא לא רוצה לשבת אצלך בבית? מה אתם אומרים? למה הוא לא רצה לשבת?

הרי"ם עמד גם הוא כיוון שכבוד רב אברהם עמד
איך הוא ישב והאורח הצדיק עומד? אז עמדו
**אמר רב אברהם לרי"ם את מטרת בואו - לשמוע את דעתו בעניין הגזירה מה מטרת
השלטונות?**

למה שאל אותו על מטרת השלטונות? אולי זה סתם התלבשו על הזקן והפאות ועל הזה זה
לא שרוצים להעביר את היהודים על דתם

ענה הרי"ם שדעתו היא שמטרת השלטונות להעביר את בני ישראל מדתם פחד השם בירך
רב אברהם 'ברוך שכיוונתי לדעת חכמים' עסקו שני הקדושים בהלכה של קידוש השם
ולאחר מכן נסע רב אברהם לביתו. בדרך שאל החסיד שליווה את רב אברהם מדוע לא ישב
אצל הרי"ם? ובמיוחד כש'אין מסרבים לגדול'?
מה ענה לו?

ענה רב אברהם שמאחר וכשיצא מביתו הבטיח שלא ישב שם היה מוכרח לקיים הבטחתו
הוא התכוון שהוא לא נוסע להשאר שם אבל יצא לו לשבת, לשבת אז זהו הוא הוציא מהפה
- גמרנו!

וזה למרות שהתכוון שלא יתעכב אך מאחר ואמר זאת הוא קיים את דבריו גם כפשוטם

וזה בטח גם אם הוא רק היה חושב על זה גם כן לא היה יושב. זה לא רק בגלל משמעות
המילה, בגלל הכוונה שלו, אמר? גמרנו! לא ישנה. פלא פלאים, יפה, אז עכשיו הוא כבר לא
דן יחיד זה כבר לא דעת יחיד זה כבר שניים, שני גדולים. מה קרה?

חסיד שנסע לרבי מקוצק הודיע שדעתו של הרבי מקוצק להקל בעניין
והרבי מקוצק היה חריף, הרי ידוע, אז איך הוא מקל בענין הזה? מה זה שיפור פני העיר
שאמרו רק להורד את הזקן והפאות שיהיו כולם יפים? מה הכונה שלהם? זה נראה שזה
בכוונה, מה? לא יודע בוא נראה:

כשהיה החסיד אצל הרבי מקוצק ושאלו לדעתו שאל אותו הרבי מה דעת רבו, רב אברהם
בעניין הגזירה וענה לו החסיד את דעת רב אברהם ודעת הרי"ם שאין להקל ועל היהודים
למסור נפשם בעניין הגזירה

התפלא הרבי מקוצק על שכך נפסקה ההלכה על ידם ואמר שנית שעיין בסוגייה ולא ראה
מקום להחמיר והוסיף שיותר טוב היה שידאגו לייסר את ישראל שיחזרו בתשובה ולא
יפקירו את דמו של הציבור

זאת אומרת, אצל הרבי מקוצק הענין היה לא רק ענין פה של מה ההלכה אלא איך לעשות
כדי להקל על ישראל ולא שיצטרכו למסור נפשם, כשאנחנו יושבים פה זה מאוד נוח להגיד
יהרג ובל יעבור, אבל שמה זה היה ממש יהרג ובל יעבור!
תלמיד: אז מה עושים?

הרב: תיכף נראה יש המשך אל תפחד. מה קרה הלאה רבותיי?
עברו כמה חודשים, היהודים לא קיימו את הגזירה והשלטונות התייאשו מליישם אותה כמו שצריך על פי החוק

משמים רואים שהיהודים מוכנים למסור את נפשם
פנו כמה משכילים ומתבוללים אל השלטונות והלשינו על כך שלא מתקיימת הגזירה
ואמרו שבטח יהודים עשירים שחדו את השוטרים, מריח טוב, וביקשו שהרי"ם בעצמו
יוכרח ללקרוא ליהודים לקיים את דברי הגזירה כיוון שעל פי התורה עליהם לקיים את
גזירת המלכות על פי הכתוב 'דינא דמלכותא - דינא'
מה יוצא למשכילים מהענין הזה? מה יוצא להם מזה טוב, מזה שיהודים יורידו את הפאות
ואת הזקן?

תלמיד: זה עוזר להם נגד נקיפות המצפון שיש להם
הרב: 'כולנו עם אחד, כולנו אותו דבר, אין דתיים ולא דתיים, כולנו חילונים' הרי הם יזמו
את זה. הם חממו את הסיר הזה, רצו קידמה, נו, רצו שהעם היהודי המפגר יתקדם יהיה
לבוש יפה וכל זה. יתקדם לא להיות פרימיטיביים כל כך עם פאות וזקן הקליפה הזו עוד לא
נגמרה. מה אתה חושב שהיא נגמרה?

**ואמרו גם שרק הרי"ם בדעה שיש להתנגד לגזירת המלכות ושאר הרבנים מסכימים לכך
לכן יש לאסור אותו עד שישנה את דעתו**
תראה איך הם יודעים להכנס בדיוק לעשות את המחלוקת להצביע את מי יש להכניס
למאסר הכל ככה מדויק ידעו את כל המפה.

**השלטונות עשו כעצת המלשינים וציוו לתפוס את הרי"ם ולאסור אותו, פשוט מאוד,
הרי"ם נאסר ונלקח לבית הכלא**

פשוט מאוד הפריע, הפריע למלאכה, הפריע ל'ביזנס' אומרים היום.
כשהיה עצור ניסו לשכנעו לשנות את דעתו ואיימו לגלח את זקנו ופאותיו
'ננתקה את מוסרתיו ונשליכה ממנו עבותימו'
אמר הרי"ם שלא ישנה את דעתו בשום אופן גם אם יקיימו את האיומים עליו
רצו לגרום לו להיות חוטא ומחטיא כי על פי שיטתו היו צריכים למסור את נפשם. השם
ישמור.

**כשראו שלא ישנו את דעתו שמו אותו ביחד עם אסירים שהיו פושעים גדולים וכשראו
אותו האסירים באו אליו ואמרו לו שמנהגם הוא שכאשר בא אסיר חדש הם נוהגים לתת
לו פקודות והוא חייב לבצע אותן**

אנחנו בכלל לא יכולים לקלוט מי היה הרי"ם מגור, איזה דרגה היתה לו, לצדיק הזה, תארו
לכם, הכניסו אותו למדור הקליפות שמה אם אנחנו לא יכולים לעמוד בזה, תארו לכם הוא,
אז יש לו לבצע את הפקודה שלהם או שישמש את כולם במשך איזה זמן עד שיבא אסיר
חדש אליהם. היום ברוך השם שיש בעלי תשובה שהתחילו לגדל זקן וההורים מתנגדים
והאשה מתנגדת וזה מתנגד וההוא מתנגד, מה מפריע להם שיגדלו זקן? תראו זה איזה
סיפור זה, טוב,

**שאל הרי"ם מה רצונם והם ענו לו שישב על אחד מהם שהיה יהודי אך הוא לא הסכים
לשבת על יהודי ורק כאשר התחנן היהודי שישב עליו כי אם לא ישב יעשו לו, ליהודי,
האסירים צרות גדולות**

מה עשה הרב ישב או לא ישב? למה אסור לשבת על יהודי? מה קרה? זה שהם רצו שהוא
ישב על היהודי קשור לענין הגזירה שברגע שהרבי אמר יהרג ובל יעבור בעצם כביכול הוא

לא דואג ליהודים הוא גורם להם מוות לעומת הרבנים האחרים שהקילו, כאילו הוא יושב עליהם, עכשיו אומרים לו לשבת בפועל על היהודי, כל יהודי הוא ספר תורה אז אסור לשבת עליו, מה עשה הרבי?

תלמיד: לא ישב

הרב: מצד שני אמר לו האסיר היהודי אם לא תשב הם יתנו לו מכות יעשו לו צרות ז"א שאם הוא ישב עליו קצת הוא יציל אותו,

אז ישב עליו הרי"ם זמן קצר עד שהפסיקו להכריח אותו

ישב עליו קצת בכל זאת אם הוא לא היה יושב עליו היו חוטפים שניהם

לאחר שנאסר הרי"ם נעשה רעש גדול בקהילה היהודית ונשלחה משלחת לרבי מקוצק על

דבר המאסר כששמע על כך הרבי מקוצק לא התרגש

אתה הבנת? איך?

תלמיד: הוא צפה את זה

הרב: בגלל זה לא נראתה שום התפעלות? באו סיפרו לרבי מקוצק שהרבי מגור בכלא ולא נראתה בפניו שום התפעלות, למה?

תלמיד: הוא ידע שאלו יהיו התוצאות של ההחלטה, לכן הוא החליט אחרת

הרב: בכל זאת זה לא כואב לו?

וציווה הרבי מקוצק לכתוב ליהודי וורשא לא לדאוג כלל לרי"ם ולפאות שלו כיוון שבזכותו יושעו

ונהפוך הוא, זה מעניין, זה הוא ראה ברוח הקדש או ראה על פי החכמה איך אתם חושבים? ברוח הקודש ראה את זה? איך על פי החכמה אפשר לדעת? איך הוא הקיש איך הוא ידע שככה זה יהיה?

תלמיד: אם תפסו אותו ואסרו אותו איך זה שלא הורידו לו את הזקן והפאות?

הרב: כי לא היה להם זכות משמים ז"א שהרבי מקוצק הבין טוב. לאסור אותו - אסרו אותו את הרבי מגור אבל לגעת בזקן בפאות שלו לא יהיה להם זכות לא היה להם זכות לא שפחדו, אין, משמים לא יתנו חילול השם כזה ככה הוא העריך לפי כל המערכה הזו, כן, כל הזמן וכל הענינים ואם לא יכלו להוריד לו את הזקן ואת הפאות אז בודאי, איך אומרים? הכלל הוא שהס"א בולעת ובולעת מהקדושה עד שלא יכולה לבלוע יותר וזה נתקע לה בגרון ואז היא מקיאה את הכל עד שהיא מתה, ככה אומר רבי נחמן, אז ככה זה נראה פה בלעו בלעו בסדר לקחו אותו למאסר השפילו אותו אבל כשיגיע לזקן ולפאות לא יוכלו לגעת ואז יתחילו להקיא את הכל ואז מתבטלת הגזרה.

מה אתם אומרים? לפעמים יש ירידה לצורך עליה, לפעמים לצדיק נעשה לו עוול נעשה לו כאב דורכים עליו עושים לו צער, ובזכות זה, כמו שאמרת, אז הדור ניצל והוא ידע את הקדושה של הרבי מגור שלא יכול להיות שיוכלו לגעת לו בזקן ובפאות זה לא פשוט הדבר הזה זה לא הפקר העולם לא הפקר חוץ מזה יכול להיות שגם הוא אמר את זה כגזרה עצמה שהרבי מקוצק גזר עכשיו תתבטל הגזרה עכשיו הגזימו,

על כל פנים, זה נראה שהוא הבין את זה על פי החכמה שככה יהיה ודרך אגב זה ככה גם יפה שזה היה נגד דעתו מה שעשה הרבי מגור הפסק הלכה ובכל זאת הוא העריך אותו ואהב אותו ודאג לו והכל ז"א זה היה מחלוקת לשמה מדויק בלי שום ענינים אחרים

דבר המאסר המשיך לעורר מהומות בקרב היהודים והרבה יהודים, ביניהם משכילים, מחו על המאסר של הרבי - דבר הפוגע בכבוד כלל היהודים

הבנתם? בכל זאת גם הרבה מהמשכילים והמתבוללים רגזו ורגנו מאוד על מהמעשה זאת אומרת גם הם הרגישו שפה פוגעים ביהודים אז בואו נעשה סדר: הרי שהיו כמה משכילים וכו' מאוד מתבוללים וקשים שהם הלכו ובישלו את הדיסה, והיו אחרים, עמך ישראל, שלא היו שומרי מצוות כמו שצריך אבל הם לא עד כדי כך לקחת את הרבי למאסר? זה לא נראה להם כל מיני כתות

מול מועצת העיר התאספו עשרות אלפי יהודים וגם גויים היו שם ובכו על האסרו

איך זה? כמה מהגויים גם כן היו לטובת היהודים

תלמיד: העריכו את הרבי מגור

הרב: יש גם חסידי אומות העולם בין הגויים תמיד בכל הפוגרומים וכאלה היו גויים שעזרו ליהודים.

הדבר נודע לאזני הנציב המקומי שהתייעץ בדבר ונאמר לו שיש חשש למהומות רציניות מצד היהודים וכן לחצו עליו ראשי הקהל הגויים שישחררו את הרי"ם כיוון שלא יתכן לאסור ראש קהל כמוהו. והרי"ם שוחרר מייד

ז"א שיחררו אותו, אתחלתא דגאולה מה קרה הלאה?

לאחר ששוחרר הרי"ם לא שקטה העיר כיוון שרצה הקהל להתנקם במוסרים ורדפו אותם בכל מקום בתגובה גברו ההלשנות של המוסרים

תראו מה זה מחלוקת,

כשגברה המחלוקת לא מצא הרי"ם עצה אחרת אלא לצאת מן העיר

יצא מהעיר וגמרנו למה החסידים התעצבנו שנגעו ברב שלהם, אם הוא יצא משם אז יהיה שקט.

הרבי יצא מהעיר ורשא לנויבידבור והחסידים הצטערו על כך שאולי יחגוג את חג הפסח מחוץ לביתו, בגלות, וניסו לשכנע אותו לחזור אך הוא השיב שלא יחזור עד שתבטל הגזירה

אגב, זה גם כן כוונה נסתרת ברגע שצדיק הולך לגלות זה צער השכינה, גלות השכינה, עוד יותר וזה יכול לבטל את הגזרה, היסורים שלו.

הרי"ם התקבל בנויבידבור בכבוד גדול והכינו לו שם כל מה שהוא צריך והוא היה מרוצה קמעא ואמר נויבידבור - חצר חדשה בפולנית. וכבר חג הפסח היה ממשמש ובא והרי"ם התכונן לקראתו וכתב מכתב לחסידיו שלא יעוררו מחלוקת בעבורו והעיקר שיקיימו 'ואהבת לרעך כמוך' כי חשש שאם לא יחוג את החג בעירו יהיה לחסידיו קשה ומעט לפני פסח התבטלה הגזירה ובאו חסידיו בשמחה לקחת אותו לעירו ורשא

מה לומדים מזה רבותי? מי צדק?

תלמיד: הרי"ם והרב אברהם

הרב: הם צדקו, מה אתה אומר?

תלמיד: שניהם צדקו, כשיש מחלוקת בין צדיקים לכל אחד יש בחינה מסויימת של אמת והקב"ה עושה כל מיני דברים כדי לאזן את הכל.

הרב: 'אלה ואלה דברי אלוקים חיים' ורואים שהמחלוקת היתה לשם שמים בין הגדולים כי הם אהבו אחד את השני ודאגו אחד לשני ובטחו אחד בשני והעריכו אחד את השני והתפללו אחד על השני וזה הציל את הכל אם לא היה כזה כמו הרבי שמסר נפשו על זה והלך בענין הזה של יהרג ובל יעבור מי יודע עוד איזה גזירה יכל לבוא הוא בעצם בתקיפות שלו במוכנות למסור הוא וכל ישראל את נפשם עצר את הדבר שלא יהיה יותר גרוע

ז"א כשיש גזירה והיא לא באה סתם אנחנו רואים לפי הרקע שלא כל היהודים היו אז מתוקנים שמה אם רוצים, איך אומרים? להקל לא בטוח שיכולים להציל ואם מוסרים נפשם יכול להיות שזה יבטל את הדין בשורש מראים בעליל שלא מוכנים להראות כמו גוים לא מוכנים

זה צד אחד מצד שני גם רואים, איך אומרים? שזה שפסק ככה הנה מתחילים בך כמו שמובא כמה פעמים בענינים אחרים דווקא אותו תפסו בוא נראה אותך עומד על זה, מוסר את נפשך, אתה פסקת לכולם ככה בו נראה אם אתה עומד בזה, זה קיטרוג אישי עליו בשביל זה לקחו אותו לבית סוהר היות שהוא היה מוכן אז שיחררו אותו וגם כל הגזירה נתבטלה.

הבעש"ט קונה עצים ומבטל קיטרוג

פעם הבעל שם טוב הקדוש התפלל לפני התיבה כשליח ציבור ופתאום באמצע התפילה הפסיק ויצא לרחוב שלפני בית הכנסת וראה שם גוי אחד עומד ומוכר עצים, הבעש"ט קנה ממנו עגלת עצים וציווה על הגוי להוליך את העצים לבית המדרש. אח"כ ציווה הבעש"ט לאנשיו לשלם לגוי בעד העצים ולתת לו יין שכר כתוספת בעד זה שהוליך את העצים לבית המדרש.

אמר הגוי 'ברוך אלוקי היהודים שיש לו עם קדוש כזה, אילו היה קונה גוי אצלי את העצים לא היה נותן לי מאומה בעד זה'. שמעו התלמידים ובכל זאת התפלאו מאוד על הבעש"ט שהפסיק באמצע התפילה בדברים בטלים ובקניית עצים ושאלו אותו על כך מה נראה לכם?

תלמיד: בטח שהוא לא יעשה דברים בטלים אבל ככה זה נראה
השיב להם הבעש"ט: ראיתי שיש קיטרוג למעלה על היהודים הדרים בכפרים על שהם מטעים את הגוים בחשבון ומרמים אותם והוכרחתי לסתום את פי המקטרג בזה שהערל שבח מאוד את היהודים ואמנם בזה נסתתמו טענותיו של המקטרג
הבנתם את זה? יש איסור להונות גוי, בטח, אסור. יש בזה גם חילול ה' אז הם הוננו את הגוים אז קיטרגו עליהם באמצע התפילה הוא ראה את הקיטרוג אז עזב את התפילה, תכליס, וגרם לו לשבח וגרם לזה שיתבטל הקיטרוג.

הרואה אומר: זה משהו לא נורמלי עוזב את התפילה הולך לקנות עצים מגוי מביא אותם באמצע התפילה מה נראה אם כן פה מה ההבדל בין התפילה שלנו לבין התפילה של הבעש"ט? שאצל הבעש"ט לבטל את התפילה - זה התפילה, ואצלנו להגיד את התפילה - זה ביטול של התפילה, אנחנו שומרים רק שיהיה רצף אבל הוא ראה איך התפילה עולה ושהיא לא מתקבלת וראה את הסיבה וראה איך לבטל את הקיטרוג בשורש אז אם היה לו כזה דרך יכל בהחלט להפסיק באמצע את התפילה.

ז"א שהתפילה שלנו, אנחנו חושבים שזה חובה רק כלפי שמים ואומרים אותה ככה שלש פעמים ביום ואצל הבעש"ט זה היה דבר חי! זה היה עם תגובה מיידית מלמעלה מה המצב מה הולך מה לא הולך איך לתקן את המצב זה לא רק היה אמירה של כמה פסוקים כמו שאנחנו עושים במקרה הטוב אנשים חושבים שלתפילה אין כח אולי כשמישהו לא עלינו חולה אז מאמינים בזה יותר כואב הלב דואגים על משהו אז מתפללים עם כל הלב.

באופן כללי אדם מתפלל ככה או שהוא חושב על מה שהוא מתפלל או שהוא לא חושב על מה שהוא מתפלל לא מאמין שכבר מיד יש תוצאות לא כל כך מרגיש את זה שהשם שומע אתו אנשים הצדיקים רואים שהתפילה זה כלי עבודה, זה כלי זין, זה לא סתם ויש דברים שאפשר לבטל בתפילה יש דברים שלא - צריך שהצד השני ישבח.

בעל התניא 'נכדו' של הבעש"ט

פעם אחת נמצא 'בעל התניא' בעיירה שנשרף בה בית אחד. ביקש האדמו"ר מחסידיו שיביאו אותו למקום וכשהגיע לשם עמד והתבונן כשהוא נשען על מקלו והדליקה כבתה מאליה.

קודם כל, בזמנים ההם הבתים היו עשויים הרבה מעץ, ואם היתה פורצת שרפה זה יכל לשרוף את כל הכפר. זה לא היה פשוט ולא היה אמצעים כמו היום אלקטרוניים או משהו לכבות, או חומרים כימיים. עם דליים, אז זה שהוא הלך שמה והסתכל על זה וכיבה את השריפה זה בהחלט מופת גדול גם היום זה מופת גדול, ראינו ביער ירושליים ובעוד מקומות שהשם, חלילה, רצה שתהיה שריפה לא עזר שום דבר נשרף הכל החיילים שעסקו בכיבוי השריפה ראו את הפלא וסיפרו על כך למפקד שלהם, המפקד ציווה לקרוא לו וכשבא אליו 'בעל התניא' שאל אותו אם יש לו קרבה משפחתית לבעל שם טוב אולי הוא הנכד שלו

איך שר צבא גוי יודע מי זה היה הבעש"ט והבן שלו והנכד שלו?
האדמו"ר השיב לו שבאמת יש לו קרבה לבעל שם טוב אבל הסביר לו שזו קרבה רוחנית, שהוא נכדו הרוחני זאת אומרת שהוא תלמידו של המגיד ממזריטש שהיה תלמיד של הבעל שם טוב. נכדו הרוחני. סיפר לו מפקד הצבא שכאשר אביו היה מפקד בצבא התגעגע לאשתו מאוד וכי לא שמע ממנה זמן רב וכשראו חיליו את צערו המליצו לו לפנות לבעל שם טוב אולי הוא יוכל לעזור לו כי היה ידוע בניסים ונפלאות שעשה, ובאמת הוא שלח אנשים לקרוא לבעש"ט אך הבעל שם טוב לא רצה לפגוש אותו

היום כל אחד חושב שאם הוא רוצה לבוא אז חיבים לקבל אותו הבעש"ט לא קיבל כל אחד כאשר שמע זאת אבי, המשיך מפקד הצבא, ביקש שוב מהבעש"ט לבוא אך הבעש"ט סירב. לאחר מכן הכריז שאם לא יקבלו הבעש"ט יפגע ביהודים על ידי כך שיאכסן בבתיים את חייליו ומאחר והזמן היה ערב חג הפסח - דבר זה יביא חמץ לבתי היהודים. הבעש"ט הסכים והזמין אותו לפגישה.

ז"א היה צריך להתחשב בנסיבות, כמו שאומרים היום, לבעל הזרוע יש תמיד אמצעים נכנס אבי לבית הבעש"ט עם עוזרו וכשנכנס ראה מראה. סידר את הופעתו והנה ראה במראה את אשתו כותבת מכתב גם העוזר ראה את המחזה והם ראו בדיוק את מה שכותבת האשה, שהיא בסדר וילדה בן ומצטערת שלא יצא לה לכתוב, אינטרנט, ואבי הודה לבעש"ט על הטובה הרבה שעשה לו במיוחד כאשר קיבל לאחר זמן קצר את המכתב שאשתו כתבה לו.

יפה מאוד זה מסיפורי הבעש"ט, מתאים, אני שמעתי מחכם אחד סיפורים דומים על הדוד שלו זכותו תגן עלינו,

וגם הוא עשה כאלה ענינים אבל בתוך כוס מים, פעם הוא קיבל איזה מכתב שהיה צריך לנסוע למקום רחוק לעשות שמה איזה תיקון והוא פחד אם כן לנסוע או לא לנסוע אז הביא את הדוד של הרב עלון הסתכל בתוך כוס מים, זה צריך להיות בחור מתחת לגיל 13, אסור שיהיה בר מצווה, ושם איזה כוס מים ואמר לו להסתכל. מה אתה רואה בפנים?
אז הוא אמר שהוא רואה שמה עיר וראה שמה כל מיני עניים. מה אתה רואה עוד? אז הוא אמר שהוא רואה שמה כמה, לא זוכר אם זה היה אנשים או מה, אמר להם שישחטו פרה הלכו ושחטו פרה ולא יודע מה עוד שיבשלו אותה בישלו אותה,

שיאכלו אמרו ברכת המזון הכל הילד רואה בתוך הכוס בסוף הוא שאל אותם אם לעשות את הנסיעה או לא לעשות את הנסיעה אמרו לו לעשות את הנסיעה ככה הוא נסע וחזר הכל היה בסדר משהו כזה כמה סיפורים בסגנון הזה,

הענין של המראה גם כן זה מופיע בכמה מקומות שדרך המראה ראו כל מיני דברים. גם רואים דרך האתרוג היו רואים מסוף העולם ועד סופו וגם דרך הזוהר היו רואים כל מה שקורה בעולם,

כמובן מי שזוכה אז יש נפלאות כאלה היום, כמו שאמרתי קודם יש מחשב, יש אינטרנט, יש מטוסים. רואים שיש דברים כאלה שיכול להיות ראייה לרחוק. לוויין. באופן פיסי אנחנו קוראים לזה זה גם נס, זה לא נס? כל יום מסבירים את התופעות האלה בדרך אחרת. עכשיו ראיתי שגם האטום זה לא החלקיק הכי קטן יש עוד חלקיקים יש עוד דברים בין אטום לאטום שלא גילו עכשיו הם מגלים כל פעם יגידו משהו אחר אז זה הכל ניסי השם יתברך ובודאי שבכח הצדיקים הגדולים להפוך את הטבע למה שהם רוצים תלמיד: אבל מה ההבדל בין דבר כזה לבין סיפורים כמו חנינא בן דוסא שהיה אומר זה יחיה וזה ימות ואז מתברר שתפילתו היתה שגורה בפיו כשהיה מתפלל מה ההבדל לבין אלו שראו למרחוק?

הרב: שזה היה לו סימן, הוא היה לו סימן שכאשר תפילתו שגורה בפיו סימן שהוא חי אם לא סימן שהוא הולך ז"א שכשהוא היה מתפלל הוא היה בביטול הוא לא היה כבן אדם שמתפלל היה מבוטל כלפי שמים כמו צינור, כמו שאנחנו אומרים 'השם שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך' אנחנו חושבים שאנחנו פותחים את הפה ואנחנו אומרים אבל בתפילה אנחנו אומרים 'השם שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך'

ז"א אנחנו מודים שאנחנו לא פותחים את הפה ולא כלום הכל בידי שמים שאם השם לא נותן לאדם לפתוח את הפה הוא יפתח את הפה? הכל משמים 'השם שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך' ככה הוא היה מתפלל והוא ראה אם זה הכל עובר ככה כמו סרט בפה שלו, בלי הפרעות אז אין קיטרוג אין כלום סימן שהבן אדם יחיה ואם היה לו הפרעות סימן שמשמים מראים לו שהוא ילך היות שהוא היה צדיק קדוש אז יכל לסמוך על הסמנים אדם פשוט פחות יכול לסמוך יכול להגיד ככה יכול להגיד ככה אבל אצל צדיקים הסימנים הם יותר מובהקים כמו שאדם אומר מה ההבדל,

איך אדם יודע אם חלום הוא אמיתי או לא חלום אמיתי אצל אדם רגיל הוא לא יודע להבחין זה יכול להיות חלום חזק והוא סתם יכול להיות חלום סתם הוא אמיתי הוא יודע מה יתקיים? בכלל אדם חולם זה מתקיים? לפעמים קורה.

אצל הצדיקים יש להם סימנים מתי שהחלום הוא אמיתי מתי שהחלום הוא סתם, אותו דבר בתפילה.

גוי שביקש מהמגייד מקוֹז'ניץ שיברכו בבנים

השר הנסיך צירטניצקי העריץ מאוד את המגייד הקדוש מקוֹז'ניץ זצ"ל. פעם אחת בא השר בבקשה אל המגייד הקדוש שיברכו בבן כי לא היו לו בנים

זה שגוי בא לצדיק יש בזה קידוש השם כשמאמינים ביהודי ובהשם יתברך שיש את כוחו להושיע. מצד שני, לך תברך גוי שיביא ילד מי יודע מה הילד הזה יהיה. אוהב ישראל או אולי להפך נכון? מה עשה הרבי ברך אותו או לא? נו מה אתם אומרים ברך אותו שיהיה לו בן לגוי הזה או לא?

תלמיד : כן

הרב : למה ואם הבן יהיה רשע?

תלמיד : הוא ראה את זה ברוח הקודש

הרב : אה, הכל מסודר עם רוח הקודש? מה אתם אומרים ברך אותו או לא ברך אותו? לא יכל לברוח ממנו?

המגייד ברכו ואמר: 'ריבונו של עולם יש לך כל כך הרבה גוים יהיה לך עוד גוי אחד' וברכתו נתקימה ונולד לו בן. פעם אחת שיבח השר לפני אחיו את המגייד אבל אחיו לא האמין לו ולעג לדבריו, אמר אחיו של השר לשר אני אראה לך שהמגייד אינו יודע בין ימינו לשמאלו, הנה בני הוא בריא אולם הוא ימצא בביתך ואני אסע למגייד ואבכה לפניו על בני שהוא חולה

עשה סיפור לפברק יגיד שהבן שלו חולה והוא בריא.

וכן עשה, השיב לו המגייד מהר וסע לביתך לראות את בנך בעודנו חי כי הוא נוטה למות, וכן היה כי תקף כשנסע לביתו לבחון את המגייד נחלה בנו מאוד ומת קודם שראהו טוב, כן יפלו כל שונאי ישראל.

גדולתו של המגיד הגדול ממזריטש

גם רבי מנדל מפרמשליאן היה תלמיד של המגיד ממזריטש. כאשר נתפרסם שמו של המגיד בעולם, רצה הצדיק רבי מנדל מפרמישליאן לנסוע אליו לראותו. כשיצא מביתו אמר למשמש שלו - כאשר נגיע למקום שלא מכירים אותי אז אל תקרא לי רבי. אז שאל אותו המשמש 'איך אקרא לך?' ענה לו 'תקרא לי ברוך' וכן עשו. כאשר הגיעו אל המגיד נכנס רבי מנדל עם המשמש שלו, הושיט המגיד את ידו ואמר לו שלום עליכם רבי מנדל מפרמשליאן. אמר המשמש למגיד 'אין שמו של זה האיש מנדל'. אמר המגיד 'כל העולם קוראים אותי המגיד הגדול וכיצד נהייתי למגיד גדול? כי כאשר רק עולה בדעת הרב, רבי מנדל לנסוע אלי, מיד אני מרגיש זאת. ומה אתה אומר איך נקרא שמו?' אמר המשמש 'ברוך'. אמר המגיד 'גם ברוך יהיה'.

בספור הזה אנו רואים שני גדולי עולם זי"ע המסתתרים מהיצר כל אחד לפי דרכו: המגיד ממזריטש מסתתר מאחורי גדלותו הרוחנית שכביכול מתפעל מעצמו על גדלות זו - אך בעצם בכך שמסביר מדוע קוראים לו המגיד הגדול ומגלה כביכול את דרגתו שענינו הרוחניות רואות מסוף העולם ועד סופו, הוא מסתיר את דרגתו האמיתית של ביטול האגו! וכך העין השטחית יכולה לטעות בו שכביכול מתפאר מעצמו! ע"י התפארות זו הוא גם מלמד את רבי מנדל דרך בעבודת השם ע"י שאדם מראה את עצמו גדול ונותן לשני התחושה שע"י כך הוא בעצם קטן המתפאר מעצמו, כאשר דרגתו הרוחנית היא של ביטול מוחלט של אישותו כלפי שמים!

ואילו רבי מנדל מסתתר בסיפור זה מאחורי השם ברוך - ולא רוצה שיקראו לו רבי - אצל המגיד ממזריטש. זאת אומרת שהוא מסתתר מהיצר ומראה לכאורה שהוא באמת לא רבי אלא אדם פשוט. זהו בעצם הסתר הרבה יותר פשוט מהסתרו העצמי של המגיד ממזריטש! אבל לעיתים טוב לאדם שינהג גם בפשטות ובביטול פשוט וגלוי. ולכן ענה לו המגיד: "גם ברוך יהיה" להורות שעבודה פשוטה זו של הסתר גם טובה לפעמים.

יהיה רצון שנזכה כולנו לעבודה אמיתית לשמה ולהסתתר מבעל הדבר ולנצחו כרצון השם ית'!

תלמיד המגיד ממזריטש ותלמיד המגיד מזלוטשוב

עכשיו על הרבי רבי מרדכי מנשקין יש הרבה סיפורים עליו
תלמיד : מי?

הרב : רבי מרדכי מנשקין יש כח לעוד סיפור או לא?

תלמיד : בטח

הרב מנישכין היה נוסע למגיד ממזריטש עם רבו, ר' יחיאל מיכל המגיד מזלוטשוב.

מי נסע למי כמה ולמה? הקשבתם? לא הקשבתם בכלל

למגיד ממזריטש עם רבו, ר' יחיאל מיכל המגיד מזלוטשוב

מי הצטרף אליו?

תלמיד : לא יודע

הרב מנישכין.

הבנתם? אז גם המגיד מזלוטשוב היה קדוש גם התלמיד שלו היה קדוש והלכו לרבי הגדול

קרה שהרב מנישכין בא לבקש במזריטש את רבו.

הגיעו לשם והיו שם. עכשיו, הרבי מזלוטשוב היה אצל המגיד והתלמיד שלו, הרבי מנישכין

שעוד לא היה רבי, נכנס אצל המגיד לחפש את הרבי מזלוטשוב, הרב שלו האישי. מותר לו?

תלמיד : כן

שאלו אחד מהמפורסמים שבתלמידים, ר' שלמה לוצקיר מה בקשתו.

היה שמה תלמיד של המגיד ממזריטש תלמיד גדול ושאל את רבי מרדכי מנישכין 'את מי

תבקש?'

השיב לו הרב מנישכין: "את רבי אנוכי מבקש!"

עשה פשע? אה?

תלמיד : עשה ישע

הרב : אם כי בבית המגיד זה קצת עדין, נקודה עדינה. הרי רבו בא לרבו וזה תלמיד של רבו

בכל זאת כשהוא נכנס אצל הרב הגדול אולי, אולי יכל להגיד אני מבקש את הרבי מזלוטשוב.

פה נכנס קצת נקודה כזו של מי של מי, נכון?, נקודה עדינה.

תלמיד : בעיה פוליטית

הרב : מפאת כבודו של המגיד ממזריטש הוא לא היה צריך להגיד ככה. אני הקטן חושב בביתו

של המגיד ממזריטש הוא לא היה צריך להגיד 'את רבי אני מבקש' אלא את הרבי הרבי

מזלוטשוב הוא את הרבי מזלוטשוב אני מבקש כי, ממה נפשך, ברגע שנכנס אצל המגיד והוא

קורא לרבי שלו - 'הרבי' אז הוא כאילו לא של המגיד ממזריטש. זה לא מכובד.

תלמיד : יכול להיות שזו המציאות

הרב : יכול להיות שזו המציאות אבל יש דרך ארץ.

תלמיד : יכול להיות שהוא לא מכיר.

הרב : הוא לא מכיר שזה הרב של הרב שלו הוא מכיר יש פה נקודה עדינה או לא.

תלמיד : כן קצת.

הרב : נכון מה אתה אומר.

תלמיד : כן.

הרב : זה קצת פוגע ככה תחשוב קצת לא עדין.

תלמיד : עוד לא דיבר עם אחד ממסיקי התנורים של הרבי

השיב לו הרב מנישכין: "את רבי אנוכי מבקש!". שאלו: מיהו רבך?

תלמיד: כאילו שהוא לא יודע מי הרב שלו.
הרב: הוא יודע בדיוק יש פה עניין של ענוה נאמנות השתייכות יש פה כמה עניינים, העמיד אותו במקום.

ענה הרב מזישקוב (שהיה עוד בצעירותו ושימש אז ברשזוב) שרבו הוא המגיד מזלוטשוב.

הרב: עכשיו הוא אמר את השם טוב יפה עד פה מי היה בדרך הנכונה.

תלמיד: התלמיד של המגיד.

הרב: התלמיד של המגיד כי שאל אותו מי רבך הוא אומר לו והעמיד אותו במקום בעדינות כמו שאומרים עכשיו מסתבך העסק.

גיחך ר' שלמה ואמר: "אתה ורבך לרבי צריכים"

הרב: התלמיד של המגיד ממזריץ' אמר לו לרב מרדכי אתה ורבך לרבי הם צריכים. כי הם באים לרבי ממזריץ', עכשיו הוא כבר לא עשה לו בעדינות הוא נתן לו מכה הוא פגע בו וברבו. כן או לא, כאילו אם אתה ורבך לרבי צריכים איזה רב יש לך? מה אתה מבקש את הרב שלך עשה אותו ואת הרב שלו קטנים, פגע בו. מה צריך לפגוע בו, היה צריך לפגוע בו כן או לא?

תלמיד: תלוי אם היה צריך לחנך אותו אז בזה גמר את החינוך שלו.

הרב: עשה נכון או לא רבותיי?

תלמיד: מאוד מאוד מסובך להגיד.

הרב: יש פה דברים עדינים מצד אחד הוא שמר על כבודו של המגיד ממזריץ' שזה רבו ורבו של השני גם והוא צדק ששאל אותו מי זה רבך? כדי להגיד לו אתה נמצא אצל המגיד עכשיו מה אתה אומר לו את הרבי אני מבקש אז אמר הרבי מזלוטשוב זאת אומרת תלמיד: אמר המגיד מזלוטשוב.

הרב: כן הרבי המגיד.

תלמיד: זה לא אותו דבר.

הרב: זה אותו דבר זה לא הבעיה, הבעיה עצם העניין אבל בזה שהוא אמר שהוא מצד אחד הרבי מזלוטשוב, אז הוא פירט את מה שקודם הוא לא פירט אבל הוא גם הזדהה שזה הרבי שלי כאילו הרבי מזלוטשוב זה הרבי שלו אבל המגיד ממזריץ' זה לא הרבי שלי ולכן אמרתי את הרבי שלי אני מחפש בבית של המגיד ממזריץ', שהרבי שלו בא למגיד ממזריץ', זה קצת בעיה בכל זאת.

אז אפשר להגיד שהתלמיד של המגיד שאמר לו אתה והרב שלך צריכים לרבי היה איזה ניצוץ עדין מאוד של אמת. כאילו למה אתה פה אומר שאתה מחפש את הרבי שלך, מה אתה מדגיש את זה, תגיד אתה מחפש את הרבי מזלוטשוב בסדר באופן כללי למה אתה צריך פה להוציא לי את העיניים ולהגיד אתה מחפש את הרבי שלך. שפה זה הבית של הרבי הגדול. תלמיד: שהוא גם הרבי שלי.

הרב: שהוא גם הרבי שלו וגם הוא הרבי של הרבי שלך.

תלמיד: נכון ואולי הוא אותו אחד שמדבר הוא ברמה של המגיד מזלוטשוב כי הוא תלמיד של הרבי אי אפשר לדעת.

תלמיד: הרב אמר שהוא תלמיד מתלמידיו הבכירים של המגיד ממזריץ'.

הרב: תיכף נראה את ההמשך.

תלמיד: ככה זה נראה.

הרב: כן אז הוא בעצם מה עשה.

תלמיד: הרים את עצמו לעומת....

הרב: לא, מה עשה התלמיד של המגיד ממזריץ' החזיר אותו למקומו.
תלמיד: כן.

הרב: ומצד שני אולי פגע בו לא?

תלמיד: קצת קצת קצת.

תלמיד: התלמיד בא לרב אחר ואומר לו אני מחפש את הרבי שלי בשביל מה אתה בא לרבי שלך ואתה מחפש את הרב השני זה לא תמוה.

הרב: איך?

תלמיד: התלמיד בא לרבי הזה ואומר לו אני מחפש את הרבי שלי אם אתה בא לרב אחר מה אתה מבקש את הרב השני.

הרב: הוא יכול לבקש אולי הוא צריך אותו יכול לקרוא לו בשם היה צריך להגיד בשמו אני מחפש את הרבי מזלטשוב.

תלמיד: אפילו את הרב מזלטשוב כי רבי אמרתי שיש לזה....

הרב: לא, הוא לא היה רב למה לעשות אותו רב? רבי מזלטשוב מעניין, עדין! מה קרה הלאה?

תלמיד: התלמיד הזה שענה לרב ענה לו לפי איך שהוא פנה בחוצפה כזו עדינה אז הוא ענה לו גם כן בתשובה חריפה עדינה.

הרב: מצד שני אם יש חסיד שיש לו רבי והרבי הזה יש לו רבי? מה אדם חייב להיות תלמיד רק של הרבי הכי גדול לא יכול ללכת לרבי יותר קטן? א. אולי זה משורש נשמתו, זה התיקון שלו אולי הוא שכן שלו והוא גר 1000 קילומטר מהרבי הגדול והוא איתו לומד והוא מתייעץ איתו, רגע, רגע, יש בזה פגם אבל ברגע שהתלמיד של המגיד ממזריטש אומר לרבי מנישכז שהרב שלך ואתה צריכים לרבי, הקטין לו את הרבי הפרטי שלו בעיניו אולי הוא מפיל אותו ככה עכשיו הוא יגיד 'נו באמת חשבתי שיש לי רבי, עכשיו פתאום הרבי שלי צריך לרבי אז אולי הרבי שלי הוא לא כל כך רבי זה לא מכה קטנה שהעמיד אותו במקום, יכול להיות שהפיל אותו, לא כן? הא?

תלמיד: הוא יכול להגיד לו: 'אתה רוצה לעזור לי או שאתה מתפלסף איתי' הוא אומר 'אני מחפש את הרבי שלי כאילו הרבי שלו ידוע מספיק אני אומר רבי וכולם יודעים.

תלמיד: זה גם כבוד רבו

הרב: כבוד רבו, כן. אבל אתם הבנתם מה שאני אמרתי עכשיו שבזה הוא הקטין לו את הרבי? אסור להקטין לבן אדם את הרבי שלו אם הוא מאמין בו אם הוא זה, בסדר טוב ואני שואל אתכם אם לא היה צריך את הרבי מזלוטשוב אז השם לא היה בורא אותו לא? כנראה שצריכים גם אותו.

אז הוא אמר לו:

"אתה ורבך לרבי צריכים".

הביט בו הרב מנישכזי בכעס נתן ידו על שכמו כאומר הנה הגדלת לדבר

בקיצור הוא נפגע.

תלמיד: הרב הגזים

הרב: הגזמת

תלמיד: מי זה שם את היד על הכתף מי למי?

הרב: הרבי מנישכזי לתמיד של המגיד ממזריטש לא יודע עשה איזה תנועה כזו כאילו מה באמת הגזמת

תלמיד: למה מי אתה

הרב : לא למה מי אתה אבל הגזמת
ור' שלמה הנ"ל היה רגיל לעסוק בנסתר אחר חצות עם המגיד ממזריטש

תלמיד : לא סתם אחד

הרב : זה לא היה אחד קטן זה היה תלמיד גדול

וראה המגיד שאינו משיג בלימוד.

הרב : לא קולט כלום

תלמיד : איבד אור

תלמיד : הקטע הזה השפיע עליו לא הצליח בלימוד.

הרב : על מי השפיע?

תלמיד : על התלמיד.

הרב : איזה תלמיד?

תלמיד : של המגיד ממזריטש.

הרב : זה זה הוא שהוכיח את השני מה שהוא עושה השפיע עליו איך השפיע עליו?

תלמיד : על הגאווה שלו

הרב : על הגאווה שלו

תלמיד : לא, כעס

הרב : הוא לא כעס השני כעס

תלמיד : אולי הוא לא היה מרוכז חשב שהוא לא בסדר

תלמיד : לא, הוא כעס בהתחלה כאילו אמר לו תלך תשיג רב שניכס צריכים רב

הרב : לא כעס, לא כתוב פה שהוא כעס הוא אמר משהו חריף

תלמיד : אבל אולי הוא לא היה מרוכז, חשב על העניין הזה

תלמיד : אטם לעצמו את הלב כי הוא פגע במישהו

הרב : קודם כל הוא לא סתם פגע במישהו הוא גם אטם לשני את הלב כי הוא אמר לו

שהרבי שלו לא רבי ז"א סגר לו את הברז של ההשפעה אז עכשיו סגרו לו הנה עכשיו הרבי

שלו גם לא רבי כי הוא לא מצליח ללמד אותו או שהוא רבי והוא לא חסיד כי הוא לא קולט

שאלו: "מה אירע?"

מה קרה לך שאתה לא מבין היום את הלימוד?

תלמיד : כאילו שהוא עוד לא יודע

תלמיד : זה באמת שאלה, הרב.

שאלו: "מה אירע?", רואה אני כי אינך תופס כלל. ושמה ח"ו פגמת?"

איך זה, מה זה קשור? מה זה שכל? יושבים לומדים את העניין, מה שכל של הבן אדם נפגם

מדבר כזה, נהיה טיפש? מה אתה אומר שם?

תלמיד : טמטום דמוחין

הרב : טמטום דמוחין למה? פעם אני נכנסתי לאיזה ישיבה, ישבו שם כמה חבריה צעירים,

למדו והרביצו האריז"ל, עולם האצילות, זהו אתה הרגשת כאילו זה סחורה בשוק ז"א

שבשכל אפשר ללמוד, להבין. מה זה קשור לשכל בכלל נו?

תלמיד : אדם שעוסק בקדושה אם הוא פוגם במשהו כל הנשמה בורחת ממנו.

הרב : הקדושה, אבל השכל למה בורח?

תלמיד : הכל בורח ממנו הוא מאבד את הכל.

הרב : הוא מאבד את המוחין.

תלמיד : יש חכמה ויש בינה. הוא איבד חכמה.

הרב : מה אתה אומר!

תלמיד : תיקון

הרב : מה תיקון?

תלמיד : קופץ כמעשה נקודת התשובה הזה זה בתוכו דווקא בשעת הלימוד.

הרב : הפריע לו משהו, אולי היה סתום לגמרי, לא נשאר לו מוחין, הנשמה שלו נסתלקה, מה אתם אומרים?

תלמיד : הוא אמר שיש שני סוגים של שכל : שכל אחד שכל הרגיל ויש את השכל האלוקי. השכל האלוקי סימן שזה הדרך ללימוד כזה עם המגיד ממזריטש לא היה לו.

הרב : הסתלק ואולי הסתלק גם השכל הרגיל?

תלמיד : זה יכול להיות שישאר, זה טבעי. השכל האלוקי הסתלק.

הרב : מה אתה אומר?

תלמיד : שגם האלוקי יכול להסתלק

הרב : רחמנא לצלן, הכל יכול להסתלק.

תלמיד : הם התעסקו בתורת הנסתר זה לא בדרגה של כל אדם

תלמיד : אבל זה לא מה שהרב הרגיש הרב הרגיש שהשכל האלוקי הם עסקו בדברים דקדושה

הרב : הוא הרגיש שהוא לא מבין כלום, התלמיד סתום, אם בן אדם אין תחושה של קדושה למה זה? לא שכל, תחושה בלב של קדושה

תלמיד : כי הוא פגם

הרב : הוא פגם חטא יא חביבי חטא האור מסתלק.

תלמיד : נכון, עזב הכל

הרב : אז זה מה שהוא שאל אותו אם הוא פגם חכמה לומדים בלב לא בשכל רבותיי 'חכמת הלב'.

השיב: איני מכיר סיבת הדבר.

הרב : זה לא שזה היה לו בראש והוא חזר על זה ונקודת התשובה וכל מה שאמר פה האיש עם הכובע הירוק שלא רוצה להגיד את שמו זה פשוט הוא לא ידע למה

תלמיד : יותר בעיה

הרב : אם בן אדם פוגם והוא לא יודע למה ועושה תלמיד - השם יעזור. שילך לבקש סליחה יעשה משהו.

תלמיד : אבל הוא ידע שהוא פגם

הרב : אם בן אדם לא יודע למה הסתלקו לו המוחין אז הוא לא פשפש מספיק.

תלמיד : יכול להיות שהוא בכלל לא הרגיש

הרב : יכול להיות שהוא חושב שהוא צודק, שהוא נתן לו על הראש כמו שצריך. הא?

תלמיד : יכול להיות שהוא עוד לא הספיק להרגיש את הצדיקות בלימוד והרבי...

הרב : הוא הספיק, אל תמציא, אל תמציא "אינני יודע סיבה לדבר" זאת אומרת שהוא יודע שהמצב על הפנים רק לא יודע למה.

תלמיד : צריך לעשות 'בואו חשבון'

הרב : רחמנא לצלן, 'מלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו' זה העניין הזה שלא נהיה ריקים שאל תשאיר אותנו ריקים. לא נכין כלים - לא נדע כלום. אם אדם חוטא, פוגם, והוא לא יודע

שהוא חטא ופגם זה הכי גרוע - יכול להמשיך לחטוף מכות והוא לא יודע מאיפה זה בא לו בכלל ואיך הוא יתקן.

תלמיד : זה טוב שהוא יודע איפה הבעיות שלו.

הרב :

הוסיף לשאול: "ושמא פגעת באחד מהחבורה?"

תלמיד : אז הוא יחשוב עם מי הוא דיבר היום.

הרב : רגע, זאת אומרת שהמגיד ידע, הוא ידע כבר הוא שואל ספציפי לא שאל אותו אם אכל משהו לא בהכשר הוא שאל אותו אם פגעת במישהו מהחבריא. ואם פגע במישהו שלא מהחבריא אז מה, אז זה בסדר?

תלמיד : לא. הבעיה שהקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה.

הרב : אז מה זה משנה אם הוא פגע במישהו מהחבריא או מישהו אחר שלא מהחבריא?

תלמיד : הבעיה כל אדם לא רק בחברה.

הרב : כל אדם. למה הוא שאל אותו על מישהו מהחבריא?

תלמיד :

הרב : למה כל שכן מישהו מחוץ לחבריא, זה יותר חמור זה חילול השם, זה החבריא של המגיד והתלמיד פגע במישהו שמחוץ לחבריא. זה חילול השם אם הוא פגע במישהו מהחבריא עוד יכולים להבין אותו כי זה אנשים שעובדים אנשים שאוהבים אנשים שקרובים אז מה אתה אומר לי זה יותר חמור מישהו זר?

תלמיד : רצה לתת לו רמז בשביל שיוכיח אותו שההוא לבד יוכיח את עצמו.

הרב : נו? למה הוא שאל על העניין של החבריא, מישהו מהחבריא?

תלמיד : כי הוא ידע שהוא פגע במישהו מבחוץ אבל הוא רצה שהוא יבין לבד.

תלמיד : אולי שסוג העונש מתאים לסוג האדם?

הרב : איפה השכל שלכם? נו?

תלמיד : עם החבריא הוא אמר לו, כאילו פתח לו דרך שיהיה לו יותר קל

הרב : חבריא זה עוד מילא.

תלמיד : שיבדוק את עצמו עוד יותר, פתח לו פתח.

הרב : בוא נראה הוא שאל אותו אם פגם ח"ו הוא אמר שלא ידוע לו.

הוסיף לשאול: "ושמא פגעת באחד מהחבורה?"

הוא שאל אותו שמא פגעת באחד מהחבריא אז היה פה, אז היה פה דיון מיותר, חמור, אם הוא פגע באחד מהחבריא או פגע במישהו בחוץ. זה חילול השם אומרים זה מהתלמידים של המגיד תראה איך שהוא פוגע בבני אדם אם זה מישהו מהחבריא עוד יכולים לספוג, כמו שאומרים, נכון? אז למה הרבי שאל אותו אם הוא פגע במישהו מהחבריא?

תלמיד : הוא נתן לו כיוון מחשבה לא יכל להגיד לו בדיוק כמה הוא פגם נתן לו כיוון והגיע לזה לבד איפה הוא פגם איך הוא פגם.

תלמיד : הוא ראה אותו סתום בעבודה שלו עם החבריא.

הרב : מה עם החבריא? הוא למד איתו לבד.

תלמיד : אה לבד?

הרב : כן רבותיי, קודם כל, לפגוע באחד מהחבריא זה דבר חמור מאוד. היו מובחרי עם ישראל גדולי עם ישראל הגדולים של הדור. אם הוא פגע באדם בחוץ יש ענין של חילול השם אבל אם הוא פגע באחד מהחבריא איך אתה פוגע באחד מהחבריא? זה המרכבה.

אתה יכול לעשות חורבן. זה לא פשוט. זה א' ב', הוא אמר לו גם התלמיד הזה הוא מהחבריא, זה שפגעת בו ואמרת לו מי הרב שלך ואתה והרב שלו צריכים לרבי. הוא

מהחבריא איך פגעת בו? אתם מבינים? הוא מהחבריא חביבי למרות שהוא התלמיד של הרבי מזלוצ'וב אבל הוא שייך לחבריא שלנו.

תלמיד: הם מאותו צינור

הרב: כן. איך פגעת בו?

ענה שאינו מרגיש, אלא שאירע דבר עם הרב מנישכ'ז.

עכשיו פתאום הוא מצא את הכתובת אבל הוא עוד לא מבין את הענין.

וסיפר גוף העניין.

מה אמר לו המגיד?

אמר לו המגיד הקדוש שימהר לפייסו כי לא תהיה לו רפואה. הלך אל הרב מנישכ'ז וסיפר לו מה שקרהו, ואמר שרבו ציווה עליו "לפייס את כבודו".

תלמיד: למה אמר לו שככה ציווה? שיעשה את זה טבעי. כאילו כפייתי.

הרב: כאילו כפו עליו.

תלמיד: תגיד אני מצטער

הרב: מצד שני זה נכון שרבינו ציווה אותו שידע שרבינו יודע והוא האיר את עיניו. נניח אתה פוגע בי, חלילה, ואתה לא מרגיש יכול להיות נכון? עכשיו אתה גם לא חושב להגיד לי סליחה כי אתה לא חושב שפגעת בי. עכשיו בא משהו ואומר לך תשמע, פגעת בו תבקש סליחה. אז אתה אומר לא שמת'י לב. ואתה בא ומבקש סליחה בשמך, כן, זה דבר אחד. אם אתה בעצמך מרגיש שפגעת בי ומבקש סליחה זו כבר דרגה יותר טובה. לא צריך עזרה של מישהו הוא לבד מבין שפגע ובא לבקש סליחה. אבל אם הוא צריך שמישהו אחר יגיד לו סימן שהוא כזה בטמטום שלא קלט בכלל שפגע או חשב שזה מצווה אז עכשיו התלמיד בא ואומר לא אני הגעתי לדרגה הזאת של להבין שפגעת'י בך אלא הרבי אמר לי.

הייתה לו כוונה לפגוע בו ולחנך אותו אבל אפשר להגן על כבוד הרב שלו בלי לפגוע בכבוד הרב של השני. נכון? ואני שואל אתכם, היות שהחסידי הרגיש, שהתלמיד של המגיד הרגיש שזה לא יפה שהרב מנישכ'ז אומר אני מחפש את רבי בבית של המגיד. היה צריך לומר לו: כבודו, אתה בבית של המגיד ואתה יודע שרביך בא אל המגיד תגיד שאני מחפש את הרבי מזלוצ'וב ובזה נגמר. היה צריך להכניס לו מכה? אנחנו צריכים להזהר כי הלשון חדה אפשר לחתוך בן אדם במילה אחת בלי לשים לב גם בלי כוונה רעה, לא היתה לו כוונה סתם לפגוע בו הוא היה אדם גדול. מה ענה לו הרב מנישכ'ז? הוא בא לבקש סליחה, מה הוא אמר לו? מחל לו, או שלא מחל לו?

קודם כל, נקודה הכי חשובה מכל השיעור הזה שנזכור תמיד - אפשר להגן על כבודו של הרב בלי לפגוע בכבודו של רב של מישהו אחר. זה דבר כל כך חשוב שאין לכם מושג כמה מחלוקות ושינאות חינם בעם ישראל בגלל חסידים שפגעו בכבוד רבם, פוגעים בכבוד רבם של אחרים. אחר כך כדי להגן עליו אפשר להגיד אתה פגעת בכבוד רבי, אתה לא בסדר, להוכיח אותו. אבל בלי לפגוע בכבוד רבו. אם לא האדם עושה את אותה הטעות, זה דבר חשוב.

השיב לו שעל כבודו יכול למחול, על כבוד רבו - לא.

הרי הוא אמר לו אתה והרבי שלך צריכים לרבי. הוא פגע בשניים בו וברבי שלו. אז על עצמו הוא מוחל אבל על כבוד רבי הוא יכול למחול? הוא צריך לגשת לרבי זה לא הכבוד שלו זה הכבוד של הרבי שלו. מה הוא צריך לעשות עכשיו?

תלמיד: ללכת להתנצל בפני הרבי מזלוצ'וב

הרב: על פי דין הוא חייב לבקש. טוב תראו מה הוא אמר:

ואמר לו שנחסמו כל מדרגותיו כי היה בנפילה.

עכשיו הוא אומר לו: את האמת את מה שניגרם הרי הוא היה סתום בלימוד לא יכל ללמוד כל המדרגות שהיו לך הכל נפל. איך הוא יודע? הוא גם היה קדוש הוא אמר לו, עד איפה הפגם שלו מגיע.

ושעליו להתחיל לעבוד מחדש ומה ששיג ישיג.

מפחיד מה? מה הוא בסך הכל אמר, מה הוא בסך הכל עשה? רצה להעמיד אותו במקום אבל עבר את הגבול במקום להגן על כבוד רבו פגע בכבוד של הרבי שלו.

ואמרו, שבשל כך נפסל ע"י המגיד מלהנהיג את ההמונים,

המגיד ממזריטש פסל את התלמיד שלו שקראו לו רבי שלמה מלהיות רבי בגלל המעשה הזה, הרי התלמיד הזה רבי שלמה הוא פסל רבי אחר אז עכשיו המגיד ממזריטש פוסל אותו מלהיות רבי שלא יהיה מנהיג להמונים.

תלמיד: הוא כנראה היה יותר מדי מצד הגבורה

תלמיד: אבל כתוב 'היכן שבעלי תשובה עומדים..'

הרב: לא ראינו שהוא עשה תשובה הוא בא לבקש סליחה בגלל שהרבי הציל אותו והאיר את עיניו אם לא הוא היה לא ידע אפילו מה הוא עשה אז מה שניגזר עליו זה שהוא איבד את המדרגות שלו והוא צריך להתחיל מהתחלה וחוף מזה הוא לא יכול להיות מנהיג של הציבור, ואם הוא עושה תשובה הוא יכול להרוויח את כל המדרגות בקש סליחה מזה סליחה מזה עשה תשובה, מה יש, למה פסל אותו מלהיות מנהיג להמונים?

קודם כל יש את העניין של 'הוו מתונים בדין' צריך להזהר, איפה זה ואיפה המצב שלנו? כתוב: 'אם הם כמלאכים אנחנו כבני אדם אם הם כבני אדם אנחנו כחמורים' פעם אחת הוא פגע במישהו והלך עליו. אם כולם היו מקפידים ככה כמו שהקפיד עליו המגיד ממזריטש אולי לא היו מחלוקות ושנאת חינם בעם ישראל.

לא היו ממנים מנהיג כזה שפוגע באחרים זה כנראה דבר עמוק עמוק העניין הזה. פה צריכים להתבונן מה החטא והפשע שהוא עשה עד כדי כך שהוא לא יכול להיות מנהיג להמונים אז הוא פסל אותו מצד אחד להיות מנהיג להמונים.

אך לסוף העמידו במקומו, את מי שהיה שקול כנגד רבים, והוא - הצדיק ר' שלום מבעלז.

עכשיו זה יותר נחמד. איך? מצד אחד הוא פסל רבי אז פסלו אותו מלהיות רבי ומצד שני הוא גם כן הוכיח קצת את התלמיד שלא היה בסדר במאה אחוז, כשאמר "את רבי אני מבקש". אז לתלמיד גדול הוא זכה. איך זה מדויק מידה כנגד מידה! הרבי הזה רבי שלמה בגלל שהוא פגע בתלמיד וברבי מזלוציוב אז המגיד ממזריטש לא איפשר לו להיות רבי אבל בכל זאת הוא העמיד תלמיד שהוא רבי זה הרבי מבעלז הראשון הוא בעצמו לא זכה אבל התלמיד שלו כן.

ר' נחום שלא שמע את דברי המגיד ממזריטש

כשהסתלק הבעש"ט הנהיג במקומו המגיד הגדול ממזריטש. ר' נחום דבק בו והיה לתלמידו המובהק.

יש תלמיד מובהק ויש תלמיד שאינו מובהק, תלמיד מובהק זה תלמיד שלמד את רוב תורתו את כל תורתו מהרב הזה זה נקרא תלמיד מובהק מרב אחד ומי שלמד מכמה רבנים אז הוא לא תלמיד מובהק של מישהו אבל פה בחסידות תלמיד מובהק הכוונה שהוא חסיד שלו דבוק בו,

ושלחו המגיד להיות מגיד מישרין בקהילות ווהלין, והביא רבבות לחסות בצל השכינה בחסידות,

שמה לא היו מפיצים בדפים, ספרים היו הולכים נותנים שיעורים מסתובבים בכל הערים. היום יש גם כאלה שנותנים ככה שיעורים.

וכשהיה שומע ד"ת אצל רבו, עשה זאת ממקומו, וגם כשהיה רחוק לא התקרב.

כנראה היה בית מדרש גדול ואפילו אם ישב רחוק בפינה היה שומע מה שהרבי אומר. היה שהמגיד פתח בשבח תלמידי ר' נחום באזני המסובים, ור' נחום היה מתקרב יותר ויותר וכבר עמד סמוך לרבו.

רבי נחום הפך להיות תלמיד מובהק של המגיד ממזריץ והוא היה שומע את התורה של רבו אפילו מרחוק. יום אחד המגיד ממזריץ התחיל להגיד שבחים עליו וראו שרבי נחום מתקרב.

...יותר ויותר וכבר עמד סמוך לרבו, ונראה בעליל שהוא מתאמץ לשמוע

מה זה? רוצה מחמאות? תמיד בשביל לשמוע את התורה של הרבי שלו הוא יושב רחוק לא מתקרב כשאומרים מחמאות עליו הוא מתקרב ומתקרב מה זה?

ודבר זה הפליא את הנוכחים שכן לא עשה כן בשעת ד"ת. אז אמר המגיד שר' נחום קידש אבריו במידה כזו, שאינו יכול לשמוע שבחו, וסבר שנתקלקל ואינו שומע, ולכן התקרב יותר ויותר, וגם עתה אינו שומע, שאין זה כערכו.

אנחנו רק רוצים שיספרו בשבחנו... התוכנה שלנו עובדת הפוך.

תלמיד: הוא עמד לידו ולא שמע?

הרב: כן הוא לא שמע. מנעול. לא נותנים מה שלא צריך לשמוע. איך הוא הגיע לדרגה הזאת? שמה שאינו צריך לשמוע אינו שומע, איך עבד על עצמו?

תלמיד: כמו שאפשר לא להסתכל על משהו אפשר לא לשמוע

הרב: אתה אומר שיש בחירה גם בשמיעה למשל הוא לא רוצה לשמוע לשון הרע, הוא לא רוצה לשמוע דברים בטלים, לא רוצה לשמוע ליצנות, לא רוצה לשמוע רכילות ובכל זאת בן אדם בתוך העם יושב ואי אפשר לאטום את האוזניים אז מה עושים? בדרך שאדם רוצה ללכת מוליכין אותו - אם אדם לא רוצה לשמוע לא ישמע באמת, הוא לא רוצה לשמוע אז הוא לא ישמע, כמו שהוא לא שמע.

זאת אומרת אדם שנמצא בחבורת ליצים אין לו ברירה לא יכול להשתמט משם מדברים כל מיני דברים והוא לא יכול להחליף נושא כי אם לא מחליפים נושא והנושא הבא גם ירכלו או יגידו דברים ואין לו ברירה. למשל, הוא נוסע במונית מירושלים לתל אביב. מה הוא יכול לרדת מהמונית, אז מה יעשה?

לא ירצה לשמוע יבקש מהשם לא לשמוע יצייר בתוך האוזניים שלו ש-ד-י שיומר ד'לתות ישראל. שלא יכנס איסור לאוזניים ואם בכל זאת לפעמים אדם שומע ואין לו ברירה, כי הוא לא הגיע לדרגה הזאת, יכוון לתיקון.

למשל אם הוא שומע לשון הרע על מישהו אז יתפלל עליו שיחזור בתשובה או יתפלל שהאמת תצא לאור ואם הוא באמת רשע גדול יתפלל שלא יזיק לאף אחד - ישתמש במה ששמע לעבודת השם או ללמד זכות או תפילה או משהו אחר ואז אפילו אם הדיבור לא כל כך בסדר הוא מעלה אותו. זה על רגל אחת. עכשיו נשאלת השאלה אם כן מה הפסול שישמע את השבחים שלו, שבחים עליו?

תלמיד: סכנה של גאווה

הרב: סכנה של גאווה? כל מי שאומרים לו שבחים הוא מתגאה? יכול להתעורר אצלו מחשבה של גאווה זה עוד לא אומר שהוא יסכים עם זה. אין אומרים לפני אדם את כל שבחו מעט שבחו אומרים נכון? למה הבן אדם רוצה שבחים ושונא ההפך משבחים? יש בזה שתי מידות, שתי דרגות יש אדם שרוצה את השבחים בשביל האגו שלו והוא מתגאה מזה והוא שונא את ההפך מהשבחים כי זה פוגע לו באגו הוא מתבייש בפני הבריות אומרים עליו שהוא עם הארץ, שהוא נוכל שאומרים עליו כל מיני דברים. זה בטבע. ויש דרגה טובה מזו לעבודתו יתברך שאם בן אדם למשל צדיק או רב או אדם חשוב ומשתדל לעשות עבודתו לקידוש השם ושומע שאומרים עליו ההפך זה כואב כי זה חילול השם.

לא כואב לו בשביל עצמו כל כך כי מה יכול לעשות חוץ מלעשות תשובה אבל זה כואב בשביל השם יתברך שזה חילול השם. ואם הוא שומע שיבחו אז אולי זה עושה קידוש השם ושמח בזה שהינה זכה לעשות קידוש השם ומעשיו עלו יפה בעיני אלוקים ואדם והיצר לא מצליח להכנס בהם וגם בענין של אהבת ישראל אם בן אדם יודע שלא מגיע לו מה שאומרים עליו אז מסכן מי שאומר עליו אם באמת לא מגיע ומדברים על מישהו אוי ואבוי לזה שמדבר אם לא יסבול בעולם הזה יסבול בעולם הבא או יסבול בשניהם מי יודע.

אז מבחינת אהבת ישראל אז האדם שלא מגיע לו שיאמרו הפך שבחו ואומרים הפך שבחו מצטער על זה שהם יענשו גם לפעמים יכול להצטער על הטמטום שלהם על החושך על האנדרלמוסיה ועל מה שהולך בעולם ויש בענין הזה של שבח וגנאי שאומרים מידת ההשתוות קוראים לזה חכמינו שכן אדם לא ירום עד השמיים כשמשבחים אותו ולא יפול מתחת לאדמה כשמגנים אותו,

יגיע להשתוות שכביכול לא ישנה לו אז על פני השטח זה נראה מידה טובה שאדם לא זקוק לשבחים ולא מתגאה ולא זקוק לשבח ולא לגנאי ולא מתיאש, זה שוב פעם אם בן אדם בטבע זו מידה טובה אבל אם בן אדם עובד לשם שמים בודאי שיפריע לו אם אומרים גנותו כי זה חילול השם ואם אומרים את שבחו זה משמח כי זה קידוש השם אז זה תלוי הדברים עדינים מה שטוב לאחד לא טוב לשני על כל פנים פה הוא אמר את שבחו האישי שלו של רבי נחום, ושעוד לא היה רבי מפורסם כנראה היה תלמיד שלו ובענין הזה שאומרים שבחים לבני אדם הדבר מסוכן מאוד מאוד ראינו הרבה אנשים שנפלו בגלל ששיבחו אותם אחד שהלך לאיזה מישהו אמר לו כן אתה צדיק יש לך נשמה גדולה

אז אחי"כ הוא היה מרביץ לאישתו ועושה את כל הצרות בעולם והיה אומר מה אתה רוצה אני צדיק אני גדול את צריכה להתנהג אליי בכבוד זה מצחיק אבל זה היה, השתמש בזה לרעה, לכן כאשר משבחים בן אדם זה טוב כדי לשמח אותו לעבודתו מפארים אותו לפעמים מתחת לפני הקרקע לתת לו הערכה עצמית מסוימת כדי שיעבוד את השם כי לפעמים אדם לא מעריך את עצמו הוא לא יודע שהוא בן של מלך

אז צריך להגיד לו חבל על החיים שלך תראה אתה זרוק אתה נשמה לא חבל עליך תקום תעבד את השם תעשה דברים טובים זה שבח שמרפא אבל האדם המקבל את זה צריך לקבל את זה גם כן בצורה חיובית כזאת ולא בשביל לעשות בזה שימוש רע נניח בזמן שהוא שבור

יזכר אה הרב אמר לי שבכל זאת אני נשמה ואני צריך לקום ולמה לי לחיות בבוץ ואז הוא ישתמש גם בשבח לשם שמיים, השבח האישי.

יש פה עוד ענין לפעמים בן אדם עובד את השם בתמימות זה הטבע שלו, בשביל מה לנו להכניס לו חוכמה אם הוא עובד בתמימות וטוב לו והיצר לא מפיל אותו. שישאר בתמימות שלו אם אתה מכניס לו אז זה נהיה ערמומי ואז הוא לא מגיע לדרגה של התמימות שהיתה לכתחילה אלא צריך לעבוד קשה בשביל להגיע לתמימות מתוך חוכמה ואולי הוא לא יגיע אז הוא מפסיד את זה ומפסיד את זה ומה עשית לו. אבל בדור שלנו צריך חוכמה בגלל שהדור לא כל כך תמים כבר כמו שהיה פעם.

פעם היתה תמימות יותר גדולה היום פחות ולכן צריך חוכמה להילחם. אז כאן רבי נחום כניראה היה תמים ואם היה שומע שמשבחים אותו אולי זה היה מזיק לו ולכן משמים שמרו אותו שלא ישמע יכול להיות שאם היה בדרגה יותר גבוהה אז זה לא היה מזיק לו. אז הרבי אמר אז מה, בסדר, אז הוא משתדל הוא עובד את השם. הצדיקים הגדולים אין להם הרגשה של יישות גם אם כולם ישבחו אותם וימחאו להם כפיים ויתנו להם פרס נובל זה לא משפיע עליהם בכלל הם יודעים שזה הכל שטויות וגם יודעים את חסרונם הם יודעים מי באמת יכול לתת שבח, רק השם יתברך יכול לתת שבח אמיתי הוא יודע את כל החשבון. אנשים יודעים את כל החשבון? לא יודעים שום חשבון. השם יתברך יודע את החשבון של כל אדם וגם אדם עצמו יודע שחסר פה ופגום שמה ונפל כאן ועשה שמה, מחשבה כזאת תפסה אותו במעשה כזה עשה ומדיבור כזה לא נישמר. האדם לא מלאך.

אז אם בן אדם עובד לשם שמים איך ישמר בשבחים. באמת אם הוא יודע שאנשים שמשבחים אותו לא ממש יודעים את החשבון ולכן גם אם הרבי שיבחו אותו זה לא היה צריך להשפיע עליו בכלל כי הוא יודע שחוץ מהשבחים יש גם את ההפך תמיד.

בן אדם לא מושלם, לא גמור ובכל זאת הנה משמים שמרו אותו לא לשמוע את השבח כי זה היה מזיק לו ויותר צריך להיזהר לשבח נשים או להשתבח מנשים אחד הדברים המפתים ומפילים חללים בעולם זה שמשבחים אישה. לא את האישה של עצמו. אשת איש או נשים אחרות צריך זהירות גדולה בענין הזה... כמו שאמרתי יש בן אדם שהוא שבור אז צריך להגיד לו מילה טובה אז זה משהו אחר אבל הכול בקור לא שיתלווה לזה חיבה.

מתחיל בשבח סמוי, קודם כל תשומת לב, הנחש התחיל לדבר עם חוה נתן לה תשומת לב, נשים דעתן קלה א' היא ענתה לו, כבר פתחה פתח מה היא צריכה לענות לו, זה לא צנוע, מה את מדברת עם נחש, ב' הנחש אמר, השם אמר שאתם רוצים להיות כאלוקים, בשביל זה אמר לכם לא לאכול מהעץ אתם רוצים להיות כאלוקים,

זאת אומרת אתם גדולים, את גדולה את חשובה את יכולה להיות כאלוקים תאכלי, תראי השם לא רוצה לתת לך את הדרגה האמיתית שלך, מגיע לך דרגה יותר גבוהה, זה נקרא שבח שהיה מתחת לדברים שהוא אמר וככה גמרנו.

יצא לי כמה פעמים לטפל במקרים כאלה שנדהמתי במקרה כזה איך נשים נפלו ברשת, תמיד זה התחיל ככה, בשבחים, ואם כבר התחלתי בענין הזה ק"ו בנו של ק"ו נשים שמכירים אותם בעבודה ידידים קרובים חברים קרובי משפחה,

צריכים להיזהר עוד יותר בעניין הזה, זה שובר את המחיצות וזה קושר את הנפש, אם מדברים עם בני"א פעם אחת בחיים והוא הולך ולא ראית אותו יותר אמרת לו איזה עידוד תשמע אתה יש לך נשמה גדולה חבל עליך תעבוד את השם, וזה נכון גם, עשית לו טובה הוא הלך עובד את השם גמרנו אבל אם כל יום הוא תחת מגע אישי זה לא טוב יותר מדי שבחים זה מסוכן.

תלמיד : אני שאלתי על שבחים לא לגבי איך היא נראית וכל זה שבחים לגבי עבודה, שעבודה לא בסדר נותנים על הראש שהעבודה בסדר להגיד העבודה בסדר.

הרב : בגבול, ובקור ובזהירות ובקמצנות
תלמיד : טוב אני מטבעי כזה אז אין לי בעיה.
הרב : טוב, הלאה.

פעם ישב ר' נחום ללמוד בבית המדרש, ובא אליו זקן אחד ואמר לו שלימודו חשוב ויקר בשמים, והוא מלאך נברא מהתורה הזו ורצה ללמוד עמו כמו בעל "בית יוסף".

כתוב בשער הגלגולים שכשאדם לומד תורה מההברות שהוא מוציא מהפה נבראים מלאכים ולכן צריך ללמוד בקול לא בלי להזיז את השפתיים ומובן שאם אדם לומד לשם שמים נבראים מלאכים קדושים שלמים אם לא עלינו בן אדם לא לומד לשם שמים, למשל עם מיני נגיעות פגמים בלב אז המלאך שנברא הוא גם כן פגום בלב וכך הלאה וכך הלאה, והצדיקים הגדולים שזכו המלאכים האלו באו איתם באו והתגלו אליהם וזה נכון זאת אומרת הדבר הזה כתוב בספרי הקבלה שיכול לבוא פתאום מגיד מהשמים שנברא כתוצאה מהלימוד תורה, לפעמים הם מדברים בתוך הפה של האדם גם, לא שבאים בגוף אלא מתוך האדם מדברים ככה מובא למשל הרמח"ל היה לו מגיד מהשמים שכתב ממנו ספרים וכל זה, לגאון מוילנא בא לו מגיד מהשמים והוא סרב ללמוד איתו אמר לו: "לא רוצה", רצה להתייגע בעצמו (דיברנו ע"ז פעם). עכשיו, בא מגיד לרבי נחום מצ'רנוביל כך וכך אמר לו מה ענה ר' נחום?

תלמיד : אהלן וסהלן.

הרב : הסכים, מה אומרים פה.

תלמיד : אולי הלך לשאול את הרב.

הרב : למה?

תלמיד : ענווה, להתבטל לפני הרב.

הרב : מה אתם אומרים.

תלמיד : הוא לא הסכים ללמוד איתו.

הרב : לא הסכים, למה?

תלמיד : רצה ללמוד לבד.

הרב : כמו הגאון, מה אתה אומר? הסכים ללמוד עם המלאך, או לא?, מה אתה חושב?

תלמיד : לא יודע יש סיכוי שכן ויש סיכוי שלא.

הרב : מה נראה לך, שורה תחתונה.

תלמיד : מה שנראה לי עליו, שלא יסכים.

הרב : מה אתה אומר?

תלמיד : לא הסכים.

הרב : לא למד איתו שלח אותו שילך לשמים.

תלמיד : בטח שלמד איתו. נראה לי, שהמקרה של הגאון, זה מקרה מיוחד.

הרב : הוא היה ליטאי הוא רצה ללמוד תורה, איזה חסיד אז אם בא מלאך הוא ישתה לחיים עם המלאך.

תלמיד : למה לא!?

הרב : למה לא אתה אומר. טוב.

השיב לו ר' נחום: "עלי לשאול מרבי קודם"

מה זה פה, יש לו עסקים עם מלאכים? הוא צריך לשאול את הרב שלו, עשה נכון או לא? אולי הפסיד את עולמו? נתנו לו הזדמנות חד פעמית ניסו אותו, הוא לא רוצה לא צריך כמו שהיו מקרים כאלו שניסו ואם אדם לא תפס את השעה הלך ממנו.

תלמיד: אני חושב שזה בסדר.

הרב: מה אתה אומר, החלטת היום לא לדבר. רבותיי, נו? עושה נכון או לא עשה נכון?

תלמיד: עשה נכון מאד.

הרב: עשה נכון, קודם כל צריך לשאול את הרב, כי הרב הוא המורה הוראה שלו. אולי נתנו לו הוראה משמים שלא מתאימה לו, המלאך שנברא הוא לפי המדרגה של האדם, אולי זה מלאך פגום, אולי זה מלאך פיקטיבי.

כשבא למגיד, ושאלהו: "האם למדת מפיו דבר מה?" ענה ר' נחום שלא. אמר המגיד

מה אמר לו? שילמד איתו או שלא ילמד איתו?

תלמיד: ביקש ממנו סימן או משהו.

תלמיד: לא יודע.

תלמיד: פסק לו.

הרב: מה פסק לו וזה מה שאני שואל אותך.

תלמיד: פסק לו שכן.

תלמיד: אני אומר שלא.

אמר המגיד יפה עשית, ואותו "מלאך" היה היפוך סיתרא דקדושה.

מה אתם אומרים על זה רבותיי? רבי נחום זה שלא הרגיש זה לא מפליא כי הוא היה עובד כנראה מתוך גבורה הצטמצמות הוא גם לא שמע מה שלא צריך לשמוע היה לו יראה גדולה. זה עבודה מיראה שאדם לא שומע לא רואה שומר על טהרה על קדושה על פרישות זה לא סתם, קיצורו של עניין, אם הוא היה כזה נזהר, כן, ובודאי היה נזהר כי לא כל צדיק זכה שלא ישמע מה שהוא לא צריך לשמוע מעטים זכו בנקודה הזו.

תלמיד: בשביל זה הוא הלך למגיד.

הרב: אז אם כן, אם הוא כזה נזהר.

תלמיד: אז איך זה שהביא לו תקלה לידו.

הרב: הביאו לו ניסיון. מה אתם אומרים על זה? הדבר מזעזע קודם כל, כזה צדיק עובד בכזו טהרה והנה מנסים אותו.

תלמיד: זה בגלל ששיבח אותו אז התחילו לנסות אותו.

תלמיד: רצו לבדוק עד כמה היראה שלו.

תלמיד: הדרגה של הניסיון זה בהתאם לקליטה שלו.

תלמיד: כתוב גם שיש ניסיון כמו שהיה למשה רבנו שעם ישראל חטא בחטא העגל ה' אמר לו שהוא יעשה אותו לגוי גדול והוא ישמיד את העם, משה אמר שהוא לא מסכים, כתוב שאם משה היה מסכים הוא היה מאבד את כל העבודה שלו, אז יש ניסיון לפעמים,

הרב: על כל הקופה.

תלמיד: שנותנים למישהו גדלות לבדוק אם זה לשם שמים.

הרב: איך הוא ניצל.

תלמיד: הלך לרבו.

הרב: ביטול כלפי רבו, ענוה, הרי תארו לכם אם היה בא איזה מלאך אומר לנו אהלן וסהלן אני נבראתי מזה, אוי עד איפה אנחנו היינו קופצים, והוא אמר רגע אחד אני צריך לשאול

את הרב שלי זאת אומרת אני לא ראוי להחליט אם כן צריך ללמוד איתך או לא צריך ללמוד איתך? אני לא יודע, מה אתה רוצה ממתני נלך לרב, התבטל, זה הציל אותנו. כתוב בספרים בדרך כלל שבן אדם מתחיל לקבל גלויים מעל הטבע כאלו ואחרים זה מצד הסטרא אחרא, כן, ככה מובא בספרים, יש כל מיני ספרים פנימיים שמלמדים את האדם לעשות יחודים ולהיכנס לאיזה עולמות אז שמה אתה צריך לראות מלאך והנה המלאך הזה והוא, הרבה ספרים כאלו יש אז מובא בכל הספרים האלו שהגילויים הראשונים הם מצד הסטרא אחרא בדרך כלל, למה?

כי בעליית העולמות קודם עולם העשיה אחר כך היצירה אחר כך הבריאה רק באצילות "לא יגורך רע" אז אם הנשמה מתחילה לעלות בהתחלה יש כל מיני ענינים עד שהוא שמה למעלה זה יכול להיות כל מיני ענינים, פה הוא לא מביא את זה אבל הרמח"ל מביא את זה, הוא אומר שיש סימן מובהק שאפשר לדעת אם זה מצד הקדושה או מצד הסטרא אחרא אם בא מלאך או מגיד ואתה יכול לשאול אותו בכל פרד"ס [פשט, רמוז, דרש, סוד] התורה כל מה שאתה רוצה והוא עונה והוא יודע כל השאלות אז הוא מצד הקדושה אם לא יודע לענות פתאום משהו סימן שהוא מהסטרא אחרא, בגלל שהמגידיים מצד הסיטרא אחרא לא יודעים הכל, כיוון שלא כל הסודות נמסרו לסטרא אחרא אם לא היה נחרב העולם, קצת, אז קצת הוא יודע לענות אבל יותר מידי הוא לא ידע. בשביל זה הוא לא התעסק איתו ואמר שהוא הולך לרב שלו.

ור' נחום סיפר שההין למאן לו

היה צריך אומץ הוא אמר,

בשל מעשה שהיה בילדותו והיה יתום מאם ודודתו גידלתהו עם ילדיה, ותמיד חילקה לו מהאוכל חלק קטן יותר, פעם לא היתה בבית והאוכל עמד מוכן ולקח חלקו הקטן ואכל. עשה בסדר או לא?

תלמיד: לא!

הרב: זה החלק שלו, מה לא?

תלמיד: זה החלק שלו היה קודם אולי הפעם היא לא הייתה נותנת לו בכלל?
תלמיד: אולי הכל לאחרים.

כשחזרה אמרה לו דודתו שלמרות שלקח חלקו הקטן - היה לו ליטול רשות לפני כל מעשה - ונהג לעשות כן בכל ימי חייו.

בשביל זה הדודה הצילה אותו, שהלך ליטול רשות קודם, לפני שהוא לוקח. בכל זאת רואים שמשמים ניסו אותו את רבי נחום והוא לא נפל, אנחנו שאלנו איך מנסים צדיק כזה שכל כך היה נזהר שאפילו דיבור אחד לא שמע מה שלא היה צריך לשמוע בכל זאת ניסו אותו, אבל בכל זאת הצילו אותו, לא נפל.
תלמיד: בזכות הדודה שלו.

הרב: בזכות הדודה שלו, הוא לא לקח שמה עוז הוא לא לקח פה. זאת אומרת שהוא למד שלא צריך לקחת בלי רשות. תראו מבחינה חינוכית איך הדבר חשוב לחנך את הילדים לדברים הנכונים, בדרך הנכונה ללכת לא כמו שלפעמים עושים היום, הילדים היום חושבים שהכל מגיע להם, זה התחלת הקלקול אם לא נותנים להם מרביצים להורים, לא כולם חס ושלוים אבל יש דבר כזה.

השידוך שנעשה בעינים עצומות

הרב הקדוש רבי מרדכי שהיה מגיד מישרים בעיר צ'רנוביל נולד בשנת תק"ל לאביו הרב הקדוש רבינו מנחם נחום מצ'רנוביל. רבי נחום גידל בביתו בנוסף לילדיו יתום מקרוביו ובהגיע היתום לפרקו השתדך עם יתומה שאימץ בביתו המגיד ממזריטש שידכו בין היתום ליתומה של הרבי ושל הרבי השני, זה טוב לאמץ ילדים יתומים? תלמיד: כן.

הרב: יפה, הכל נשמע טוב ובכל זאת בדור שלנו צריך בדיקה עמוקה לנושא הזה. תלמיד: אם בן אדם מאמץ למשל בת.

הרב: קדם כל יש שאלות של יחוד של צניעות כל מיני שאלות. שתיים, באמת שיהיה כוחות נפש לטפל בו כמו שצריך שלא יעשה נזק לכל המשפחה ולא נזק ליתום, זה לא פשוט כל כך תלוי גם באיזה גיל, באיזה גיל הילדים, תלוי איך היחסים בבית, יש הרבה מה לבדוק חוץ מהדברים הרשמיים, בזמן ההוא כנראה זה היה טוב מאד.

כשרצו לקבוע את המועד לחתונה רבי נחום אמר שהוא מוכן שהחתונה תהיה בכל זמן שיקבע. המגיד ממזריטש אמר לו הרי אני לוקח את הזוג לאכול על שולחני ולכן קודם תביא את הנדוניה שהבטחת

נדוניה לבת היתומה, מי צריך להביא את הנדוניה.

תלמיד: המגיד ממזריטש, אני חושב, הוא אימץ את היתומה.

הרב: לא, רבי נחום הבטיח נדוניה, הוא צריך להביא.

רבי נחום נאלץ לנסוע למכריו כדי לאסוף את הכסף לנדוניה ואת ההוצאות של החתונה, אבל היו לו הרבה הפרעות בדרך.

למה המגיד לא ויתר? למה לחץ אותו?

תלמיד: אולי נסיון, אולי גם לא היה לו כל כך הרבה כסף למגיד - לחלק, לא?

אבל היו לו הרבה הפרעות בדרך, מתי שכבר היה לו את הכסף שהיה צריך הגיע לעיר קטנה שלא היה בה מקווה נתן רבי נחום את כל הכסף למקווה

עשה נכון או לא עשה נכון?

תלמיד: באה לידו מצווה - עשה.

הרב: אבל הוא לא קיבץ בשביל מקווה, הוא קיבץ בשביל הכנסת כלה.

תלמיד: הוא בטח בשם.

הרב: הוא קיבץ להכנסת כלה יתומה.

תלמיד: המקווה משמש להרבה כלות.

הרב: יפה אמרת, אפשר להגיד שהמקווה זה להרבה הכנסת כלות בעזרת ה', אם אין מקווה אין כלה, מה עשה?

תלמיד: התחיל לקבץ עוד הפעם.

הרב: לא!

רבי נחום חזר בידיים ריקות אל המגיד,

מה אמר לו המגיד?

תלמיד: שאל מה עם הנדוניה?

תלמיד: אמר לו יפה עשית.

המגיד שאל מה עם הנדוניה, השיב לו רבי נחום שהמצווה שעשה בכסף תהיה הנדוניה לזוג

מה זה פה ביזנס? מה ענה על זה המגיד?

תלמיד: הסכים.

תלמיד: לא הסכים, צריך לאסוף עוד צדקה.

אבל המגיד לא וויתר, ורבי נחום היה צריך לנסוע פעם שניה

צדק המגיד? בודאי שהוא צדק! מה זאת אומרת, מה זה? קדם כל הוא התחייב להביא את הכסף. שתיים, זה יתומה אין לה כלום אין לה אבא אין לה מי שילביש אותה אין לה שום דבר, גם הוא יתום הילד, מהמצווה, מזה לא יכולים להתפרנס צריכים תכלס! "אם אין קמח אין תורה", מה יעשו?

המצווה זה טוב לעולם הבא השכר של המצווה לעולם הבא לא לעולם הזה, והוא התחייב על משהו יש כל מיני רחפנים שמתחייבים על משהו הולכים בסוף עושים משהו אחר חושבים שזה בסדר באים לרבי מבסוטים בניתי מקווה הרבי אומר כל הכבוד שבנית מקווה לך תביא נדוניה! בטח זה דבר חינוכי וזה דבר אמיתי גם מה זה פה?

תלמיד: מה אמרו בשמים על הסיפור הזה?

הרב: אני עוד לא הייתי בשמים..., אבל זאת אומרת של'זרימה' הזו יש גבול, הוא זרם עם ההשגחה נכון? ראה צריך מקווה נתן את הכסף כמו בסיפורי חסידים, אבל הרבי לא ויתר לו, למה? יש מציאות! אתה תזרום בשביל עצמך כמה שאתה רוצה, אבל על חשבון היתומה והיתום? אפשר לזרום?

מבינים, יש מציאות יש התחייבות, הרבי אמר לו ללכת עוד פעם להביא תכלס! זהו! אם הם יוכלו לאכול מהמקווה להתלבש מהמקווה, בסדר, היה תורם להם את המקווה שיתפרנסו מהמקווה... נכון? אדם יכול לצום אם הוא רוצה אבל לא להרעיב את האחרים. מה קרה עכשיו לרבי נחום?

בפעם השניה אסף כסף לנדוניה והכסף הספיק אפילו להוצאות של הדרך ונשארו לו 40 רובל כסף, רבי נחום חזר למגיד, הביא את הכסף לנדוניה וקבעו זמן לחתונה

דרך אגב היום יש כל מיני עניינים, תנאים, כמו שפעם מדברים על כסף מדברים על זה, הרבה פעמים לא נעים הענין של הכסף לפני החתונה, מי נותן מה מי נותן זה, אבל הנה אפילו אצל אנשים קדושים ביותר בעניינים של כסף - זה עניינים של כסף! כי "אם אין קמח אין תורה!" נכון או לא? "אם אין תורה אין קמח", טוב,

רבי נחום חזר למגיד, הביא את הכסף לנדוניה וקבעו זמן לחתונה, מתי שיצא שמע שהמגיד אומר לאשתו, שהמחותן שלהם כבר נתן מה שהבטיח והם בכל מקרה צריכים לתת מתנה יפה לזוג ולכן הוא מציע לתת את המנורת של שבת מכסף ומעכשיו תדליק הרבנית במנורת ברזל

כמו שאמרתי לכם לא היה כסף למגיד איך היה מחתן אותם? אז עכשיו צריכים לרדת מהכסף לברזל, מה אתם אומרים על זה? תלמיד: בשביל יתומים, בטח.

איך ששמעה הרבנית את בקשת הרבי

מה אמרה? לא הסכימה?

תלמיד: אמרה להוסיף עוד משהו...

הרב: מה אתה אומר?

תלמיד: הסכימה.

הרב: הסכימה,

איך ששמעה הרבנית את בקשת הרבי התחילה לבכות

למה היא התחילה לבכות, רבותי?
 תלמיד: זה מצווה שהאשה מקפידה עליה נרות שבת.
התחילה לבכות בגלל שכבר כמה שנים היא מדליקה את נרות השבת במנורה מהכסף ועכשיו לא תוכל לכבד את השבת כמו שצריך
 צדקנית, מה עושים מה קודם למה?
 תלמיד: פרנסת יתומה הכנסת כלה.
 הרב: בודאי שיתום ויתומה קודם לזה שזה יהיה מברזל, היא לא תצא ידי חובתה אם זה מברזל? תצא ידי חובה, אז למה היא בכתה?
 תלמיד: חבל לה.
 הרב: היא הייתה צריכה לשמוח מה קרה מה עשו?
רבי נחום חזר לבית של המגיד
 תלמיד: היו לו עוד 40 רובל.
 הרב: אתה יש לך חשבון, אתה, רק אתה יכול לזכור את זה.
רבי נחום חזר לבית של המגיד והביא להם את סכום הכסף שנותר לו, 40 רובל, כדי שהרבי יקנה בכסף מתנה לזוג
 זאת אומרת שבסוף רבי נחום שם את הכל,
המגיד שמח מאוד ואמר שצריך לשלם למחותן על המתנה וברך אותו שיזכה שיוולד לו עוד השנה בן שיהיה צדיק וקדוש במיוחד, ובאמת באותה שנה נולד לר' נחום ר' מרדכי שהיה קדוש וצדיק זכותו תגן עלינו
 עכשיו יש סיפור שמשתלב עם סיפור הזה:
מספרים על הלידה של רבי מרדכי מצ'רנוביל שאביו רבי נחום שהה בבית של המגיד ממזריטש ופעם אחת אמר המגיד ממזריטש לתלמידים שלו שצריכה לרדת לעולם נשמה גבוהה וחשובה שלא היה כמותה כבר מאות שנים ולכן הוא מצווה עליהם לנסוע לביתם ואולי אחד מהם יזכה בנשמה הגדולה הזו, שמעו התלמידים בקול המגיד רבם ונסעו כולם לביתם
 מה אתם אומרים על זה רבותי? קדם כל מקודם ראינו שהוא ברך אותו שיזכה לבן שיאיר ולכן הוא נולד רבי מרדכי, פה אומרים לנו סיפור אחר, צריכה לרדת נשמה גדולה לעולם כל אחד ייסע לביתו נראה מי זוכה.
 תלמיד: להסתיר.
 הרב: להסתיר מה, בוא נשים דברים כדיוקם. הוא באמת הבטיח לו זה סיפור אחד, יש עוד נשמות יקרות בעולם שיכולות לבוא, עכשיו נשאלת השאלה מה זה שהוא שלח אותם כל אחד לביתו אולי יזכו בנשמה הזו, מה זה פה לוטו? אני שואל, מה, לא ידוע בשמים למי תלך הנשמה, מה זה תחרות?
 תלמיד:
 הרב: כתוב באמת בשער הגלגולים שאדם יכול להוליד ילדים לא משורשו הרי עם הנשמה הזו היא לא שייכת לשורש נניח של אחד התלמידים האחרים והוא יזכה לה, אז איך היא תרד דרכו? תרד דרכו - זה מותר זה אפשרי דבר שני מה שאמר כבודו פה שזה תלוי בהתקדשות. בשעת הענין בשעות המצווה, מי שיתקדש יותר יזכה לה, טוב.
כשרבי נחום היה בדרך לבית שלו החליט לנסוע דרך קוריץ ולבוא אל הרב הקדוש ר' פנחס זצ"ל ולבקש ממנו לעזור לו לזכות בנשמה הקדושה שצריכה לרדת

עושה בשכל? פרוטקציה? פטנטים? הלך לבקש ברכה של הצדיק מה רע בזה?! מה הוא לא צודק, היה עניו הוא הלך לצדיק השני שיברך אותו.

כשבא רבי נחום לרבי פנחס מקוריץ וביקש ממנו את מבוקשו

מה ענה לו ר' פנחס מקוריץ?

תלמיד: לא, לא מענינו הענין הזה.

תלמיד: ברך אותו.

תלמיד: לא יכול להתערב.

אמר לו רבי פנחס שיבוא איתו למקווה, הלכו שניהם למקווה, כשטבל רבי פנחס פעם אחת

אמר לרבי נחום פעלתי כבר שתזכה בנשמה הקדושה שצריכה לרדת

מה אתם אומרים על זה? הרבי ממזריטש אמר שכל אחד ילך ומי שיזכה יזכה, זה הלך לרבי השני הוא טבל במקווה וזהו.

תלמיד: הוא לא אמר באיזה דרך הוא יזכה.

הרב: יפה, הוא אמר מי שיזכה, הוא היה עניו וחכם הלך לרבי קיבל את המקווה זהו זכה, מה אמר לו על זה רבי נחום?

אמר רבי נחום לרבי פנחס שרוצה שיהיה לו מהנשמה הזו דורי דורות של צדיקים עד שהמשיח יבוא

מה ענה לו ר' פנחס?

תלמיד: ברך אותו.

תלמיד: הלך לטבול עוד הפעם.

רבי פנחס טבל פעם שניה ואמר שגם את זה פעל,

מה עשה רבי נחום?

תלמיד: חיפש עוד משהו.

הרב: אם זה הולך ככה חלק.

רבי נחום ביקש עוד

מה ביקש?

תלמיד: פרנסה.

הרב: פרנסה, אם הם כבר יהיו צדיקים אז גם שתהיה להם פרנסה מה יש? קודם ברוחניות אח"כ בגשמיות

רבי נחום וביקש עוד שרוצה שלא יהיו צאצאיו נצרכים לעולם ולבריות

ביקש בצניעות לא? מה א"ל ר' פנחס?

תלמיד: עד כאן.

הרב: טבל עוד פעם?

ענה לו הרבי, רבי פנחס, את זה אי אפשר לפעול אלא העולם יצטרך ללצדיקים והצדיקים יצטרכו לעולם, נפרדו זה מזה ורבי נחום נסע לבית שלו. לאחר שנסע רבי נחום בא אל רבי פנחס גם בעל התניא, רבי שנאור זלמן מלאדי וביקש גם שיהיה רבי פנחס בעזרו, היה עוד חכם, ויזכה בנשמה הגדולה, רבי פנחס מקוריץ אמר לו שכבר הקדים אותו הרב רבי נחום מצ'רנוביל.

הוא כבר זכה, גמרנו נגמר המכרז

באותה שנה זכה רבי נחום בנן צדיק עם נשמה גבוהה וחשובה והוא הרב רבי מרדכי מצ'רנוביל.

זכותו תגן עלינו.

רבי שניאור זלמן מגיע למזריטש

סיפור על איך רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התניא הגיע למזריטש למגיד ואיך הוא נקשר עמו.

בזמן שנשמע בעולם על תלמידי הבעל שם טוב ובפרט נתפרסמה תפילתם של חסידי מזריטש וגם הלימוד בעיר וילנא התפרסם ביותר באותו זמן חשב רבי שניאור זלמן, "בעל-התניא" האם לנסוע למזריטש או לוילנא

הרי בעל התניא גם היה גאון וגם היה קדוש וצדיק זאת אומרת שהיה לו פוטנציאל לשני הכיוונים ללכת להיות למדן או ללכת להיות חסיד והוא היה צריך להחליט לאיפה הוא הולך גם היה באותו תקופה היה ג"כ תקופה חזקה של גאונים מאוד, הגאון מוילנא וגם פרח החסידות שני המרכזים היו חזקים מאד והנה יושב לו חסיד שהוא גם למדן והוא צריך להחליט איפה הוא הולך, מה הוא החליט? איפה הלך? לוילנא או למזריטש, איפה הלך קודם?

תלמיד: לוילנא.

תלמיד: למזריטש.

תלמיד: לוילנא.

לוילנא אתם אומרים בואו נראה:

חשב בעל התניא האם לנסוע למזריטש או לוילנא עד שחשב, הרי ללמוד אני יכול אבל איך להתפלל עדיין איני יודע, ולכן הלך בעל התניא למזריטש. אשתו גם הסכימה לנסיעה זו אחרי שהבטיח שלא יתעכב שם יותר משנה וחצי ללמוד אצל המגיד

היום בקושי בן אדם יכול לצאת מהבית שלו לבית הכנסת. פעם, היו אנשים יכולים ללכת מהבית ללמוד שנה וחצי, פלא.

הלך עם אחיו שלא ביקש רשות מאשתו

אחיו של בעל התניא,

יצא לדרך, כשהגיעו לעיר אחת מת להם הסוס

מת להם הסוס, הנסיעה זה לא היה כמו היום במטוסים, מסוקים, אוטובוסים, אניות. סוס ועגלה סיפור שלם, מת הסוס מה זה, סימן?

תלמיד: לשנות כיוון.

הרב: או להמשיך ברגל - מסירות נפש.

תלמיד: מאותתים לו שמהו לא בסדר.

הרב: מה מאותתים לו רבותי?

תלמיד: אולי שאחיו לא ביקש רשות מאשתו.

הרב: צדקת.

כשהגיעו לעיר אחת מת להם הסוס, בעל התניא אמר שהסיבה לכך היא שאחיו לא קיבל רשות מאשתו ואמר לו, שכנראה אינו צריך לנסוע עימו למזריטש ולכן הוא צריך לחזור לביתו ורבי שניאור ילך למזריטש ואמר לאחיו שמכל מה ששיג שם יחלק איתו חלק

בחלק

שלח אותו הביתה.

בדרך למזריטש עשה לעצמו סימן שאם ימצא שם איזה חידוש בנגלה יישאר שם ללמוד תורה ואם לא יחזור לבית שלו

למה עשה סימן כזה? הרי הוא הלך לשם ללמוד להתפלל הוא אומר מה צריך להיות חידוש בנגלה דווקא? פחד ביטול תורה, פחד אולי הם לא יודעים תורה, בכל זאת החלק הזה של הלמדנות היה טבוע אצלו חזק, אבל זה לא הגיוני.

תלמיד: המגיד ממזריטש היה ידוע גם כגדול בנגלה אז איך הוא לא ידע את זה בעל התניא. הרב: אנחנו יודעים כי יש ספר אבל אולי לא שמעו עוד בדיוק מה הוא יודע מה הוא לא יודע, אולי אמרו גאון אבל יש יותר גאוני? אבל זה קצת בעייתי העניין הזה כי בן אדם הולך למקום מסוים למטרה מסוימת מה הוא צריך סימן למשהו הפוך? וכי החסידות אין לה זכות קיום בלי איזה חידוש בנגלה, חייב שיהיה חידוש בנגלה? אלא כנראה היות שהוא היה מורכב משני חלקים הוא רצה רבי שיהיה לו את שני החלקים, ככה זה נראה גם נגלה וגם עבודת השם עבודה פנימית, ובטח לא כל מי שהלך לשם עשה לעצמו תנאי כזה.

תלמיד: זה יכול להיות אחרת, שלחסידות יש איזה כח מעצמה?
הרב: יש!

תלמיד: איך, איזה?

הרב: נשמת התורה! זה לא שזה נגד הנגלה, אבל לא חייב שהוא יהיה הגאון הגדול ביותר בנגלה הרבי שלו, כמו שהוא לא ילך לוילנא לחפש גאון בחסידות, הוא ילך לוילנא בשביל ללמוד נגלה, לפול ללמוד מה שלמדו בוילנא.

תלמיד: אבל גם נגלה זה נשמת התורה.

הרב: בודאי שהכל קשור, כל התורה זה דבר אחד יש פרד"ס, תורה אחת אין מאה תורות, אבל יש הדגשים שונים, שאתה הולך לוילנא אתה לא תחפש שם חידוש בחסידות אז שאתה הולך למזריטש מה אתה מחפש שם חידוש בנגלה, בודאי שתחפש שישמרו את ההלכה, כן, אבל אתה לא הולך לחפש גאונים בנגלה שם כי זה לא היה המקום שם, מבין? צריך לדעת איפה הולכים, זה לא מוריד מהתורה, זה מראה לך כמה התורה אין סופית שאדם הולך ופוסק בענייני טהרה חייב להיות שהוא פוסק גם בענייני שבת בדיוק באותה הרמה? לא! אבל זו המומחיות שלו, אותו דבר שם, אבל שוב פעם אני אומר זה היה מתאים לו לבעל התניא לעשות לו סימן כזה כי הוא היה מאד קשור ללמוד.

הוא היה שם תקופה ולא שמע שם שום חידוש בנגלה, החליט לחזור לביתו,
מה אתם אומרים?

תלמיד: המגיד ידע את הסימן שהוא עשה ובכוונה לא נתן לו חידוש.

הרב: אולי כל דבר יש לו את הערך שלו כמו שאמרנו, הוא הלך למרכז החסידות מה הוא מחפש שמה חידוש בנגלה, היה צריך להתמקד בחסידות לראות מה זה החסידות, עובדה שהיה שם איזה זמן והוא לא מצא שם שום דבר והחליט לחזור לביתו, איך אומרים היום בלשון הרחוב - זה פספוס! ככה זה נראה,

לקח את המקל והתרמיל שלו ונכנס להיפרד מהמגיד ממזריטש

מה אתם חושבים שאמר לו המגיד? אמר לו חידוש? למה לא אמר לו קודם?

תלמיד: שאל אותו למה הוא הולך.

הרב: הדבר זה יש לזה כלל האור מצטייר לפי הכלי, בא אדם ללמוד תורה או ללמוד חסידות אצל הרבי, מה שהוא קולט זה לפי הכלי שלו, זה לא אומר שזה הרבי, כל אחד בא עם איזו צפייה, אחד בא וחושב שהרבי יקרא לו את המחשבות, אחד בא וחושב שהרבי צריך לדעת עליו את הכל, אחד בא ורוצה לראות שהרבי הוא גם גאון. כל אחד, איך אומרים, עם הצפיות והרצונות שלו, האם הרבי חייב לספק את הסחורה לכולם? חייב לעמוד במבחן של מי שבא ללמוד אצלו?

תלמיד : הוא הרבי, זהו!

הרב : הוא הרבי, רוצה תאכל אתה לא רוצה אל תאכל, מה אתה רוצה ממנו? נכון? זאת אומרת שאדם בא ללמוד באיזה מקום הוא צריך ענווה קודם כל, לבוא איך אומרים עם ראש פתוח לראות מה מלמדים שם, לא לבוא ולבדוק אם הוא לא יודע בדבר הזה אז אני כבר הולך, חכה, כמובן מי אנחנו שנבקר את בעל התניא אבל ככה היה בהתחלה.

לקח את המקל והתרמיל שלו ונכנס להיפרד מהמגיד ממזריטש, כשיצא (הוא נתן לו ללכת) נזכר בעל התניא ששכח משהו בחצר של המגיד וחזר לקחת את הדבר

זאת אומרת הוא כבר היה אצל המגיד אמר לו שלום אמר לו שלום הלך, מה הוא שכח משהו בחצר של המגיד

כשחזר ראה יהודי שבא למגיד הקדוש ושאל שאלה על כשרות ריאה, עמד והקשיב לדברי המגיד ונבהל כששמע את החידושים שחידש המגיד בעניין הזה, ומיד החליט שהוא צריך להישאר במזריטש

פשוט משמים רצו ללמד אותו משהו, מה רצו ללמד את בעל התניא? מה לומדים מהספור? פה רואים הרי הוא ציפה שהוא יבוא והמגיד באיזה שהוא שלב יגיד איזה חידוש, הוא לא אמר, רק ששכח ובא להיכנס לשם שמע שהוא אומר למישהו אחר בכלל חידוש גדול, הוא ראה את ההשגחה!

איך ההשגחה עובדת שם, בכלל שבאים לחצר של רבי קדוש, מצפים שהכל יהיה על השולחן? חייב להיות הכל מסודר לפי מה שהאדם חושב? וכבר ראינו גם כן אצל המגיד מקרים שמישהו בא לשבת, גם כן, האחים אז באו לבדוק אותו, הוא דיבר על סוסים ועל כל מיני דברים ובכלל לא אמר שום דבר תורה.

כל השבת, כל הדברי תורה שלו היו מוסתרים בתוך מה שהוא דיבר דברי חולין כאילו. הבנתם, גם מצד אדם מצפה והנה הרי בעל התניא היה צדיק והשם יתברך רצה שהוא יתקרב לדרך החסידות עובדה שהוא היה ראש חסידות חב"ד זה לא דבר קטן אבל הוא רצה שיתקדם איך שהשם רוצה זאת אומרת ה' גלגל לו את זה בדרך שהוא רוצה, לא שדווקא יבוא והמגיד יגיד לו כן בא תשב תשמע חידוש, תמיד בעבודה האמיתית יש דברים מוסתרים ויש דרכים, אדם צריך ענוה.

מיום שבא רבי שניאור זלמן למזריטש מצא חן בעיני המגיד, רבו, וקירבו המגיד בכל ליבו. האדמו"ר האמצעי סיפר בשם ר' שניאור זלמן שכשבא למזריטש למד מהלאו יותר מההן

מה זה אומר?

תלמיד : לא לעשות עבירה.

הרב : מה עוד?

תלמיד : מכל מה שלא היה שמה הוא למד יותר ממה שהיה שמה.

הרב : מה אתם אומרים באגף הזה? מה לא צריך לעשות איך לא לעבוד את השם, זה לא טוב זה לא טוב זה ככה לא זה לא והכן יצמח משם, זה יותר עמוק מהענין הזה, זה פשוט כנראה לאפשר לו לגלות את הכן בעצמו הרי זה מאחד מהיסודות של החסידות שאדם תצריך להתאמץ ולהתבונן ולהתעמק והוא צריך לעלות בעצמו לבחור לו את הדרך המתאימה לו, אם יגידו לו כך וכך וכך אז מה הוא עבד ומה הוא עשה, אז מה לא זה רואים וגם כן לומדים ומה כן זה הוא צריך להתאמץ, הנה יש פה פרוש

ופירש את דבריו, שכל התלמידים הקשישים היו משמשים את המגיד הקדוש, לפי סדר שסידר המגיד, יום אחד בחודש והוא זכה ברוך השם איך שהגיע למזריטש נמצא תוך זמן קצר ברשימה של המשמשים, תוך שבועיים כבר היה בן בית ומצא חן בעיני המגיד ללמוד

עמו, והמשיך לספר שראה שביום חמישי וביום שישי המשרת של המגיד היה עסוק בהכנות הבית לכבוד שבת קודש, ולכן היה נמצא בחדרו של המגיד כדי לשמש אותו. לא היה לו משמש באותו זמן, אז הוא היה משמש איתו אישית.

בהתחלה לא רצה המגיד להשתמש בו אבל כשראה את גודל התשוקה של בעל התניא הרשה לו לשמשו, הרבה חסידים שבאו למגיד הקדוש שמעו על הקירוב הגודל שקירב אותו המגיד ולכן דאג מעין הרע חס וחלילה אמר בעל התניא למגיד כל מה שהיה בלבו וכששמע המגיד את דאגתו עמד ושם את שתי ידיו על ראשו וברכו בברכת כהנים. כשגמר לברכו דיבר איתו זמן רב על השולחן ערוך ומאז גם החבריא קדישא חיו איתו באהבה

פה הוא נגע הרבי בנקודה עדינה הרי אנחנו מצפים באים למקום קדוש שאפילו התלמידים הכי קטנים הם אנשים גדולים ועצומים ועובדים את השם חזק מאד ומצפים שיהיה אחווה אהבה הבנה קירוב לבבות אחדות שלא יהיה קנאה ולא תחרות ולא שנאה הרי כל אחד יודע את מקומו, בטח לא לעשות עין הרע אחד על השני לקטרג אחד על השני ודברים מהסוג הזה והנה הגיע רבי שנאור זלמן והרבי קירב אותו מאד והוא פחד שלא יעשו לו עין הרע התלמידים הותיקים, מה אתם אומרים על זה?

איך ההנהגה בקירוב תלמיד חדש, אחד בא ומקרבים אותו בחום אחד בא ובקושי מסתכלים עליו, אחד ככה הרי כל רבי יש לו את ההנהגה שלו, יש רבי שלא מקרב אף אחד רק שאדם מתקרב לפי יכולתו לפי כוחו, יש כל מיני הנהגות מה הנכון? ועובדה שאחרי שהוא אומר שהוא ברך אותו אז כולם התייחסו אליו טוב, רק אחרי שהוא ברך אותו, זאת אומרת היה צריך ברכה שתשמור עליו, מה אתם מסבירים, נו? השתתקתם כולכם? תלמיד: אומרים שיש עין הרע. ידוע תמיד שאנשים באים ללמוד ביחד ואם יש רב, תמיד יש תחרות בין התלמידים להיות קרוב כמה שיותר לרב כדי לשמש אותו והוא הרב צריך אותו כדי למנוע את כל העניין הזה.

הרב: למה זה צריך להיות מובן מאליו, שיש תחרות. תחרות במקום טבעי אבל במקום על טבעי שאנשים צדיקים כל אחד מחפש לעבוד לשם שמיים למה שיהיה תחרות ושנאה וקינאה ועין הרע ר"ל.

תלמיד:

הרב: אבל שם הכל היה מוזר, מה קרה לך, כל הדברים שם היו מוזרים לא בדרך הטבע, מה אומר כבודו שם?

תלמיד:

הרב: גונב את ההצגה?! אבל אין אדם נוגע מה שמוכן לחברו כמלוא נימה ואותו דבר כלפי שמיא השם יתברך לא יכול לאהוב את כולנו אותו דבר? בעיה בשבילו, וצדיקים דומים לבוראם.

תלמיד: היחס שלהם האמיתי בלב שלהם ודאי הוא של אהבה לכולם.

הרב: הדוגמא של יוסף ואחיו אולי קשורה לפה, שבשביל כוחות, כותונת פסים נגרמה הגלות.

תלמיד: אני חושב שברוב המקומות אנשים הם לא במעלות הכי גבוהות במדרגות בינוניות ומטה הם רואים הם חושבים שכן אדם לפי החובות שלו מקבל את הזכויות שלו, ז"א כמו שאמרת קודם: אם הוא רואה שהוא טרח והיה הרבה שנים וכל זה אז הוא חושב שהוא צריך להיות הכי קרוב לרב, ככה זה הגישה פתאום בא איזה בן אדם חדש נכנס לפניו לא יורד לרמה שהוא כזה גדול שהוא צריך להיות קרוב לרב, הוא משהו כזה, הוא

מלכתחילה ממבט ראשון אומר רגע מה זה מה השקיע פה מה נתן פתאום הבן אדם הזה נהיה קרוב לרב.

הרב: רואים שבסיפור של רבי שניאור זלמן הוא הפך להיות ראש חסידי חב"ד, זה לא פשוט הוא היה כנראה צריך את ההדרכה היותר קרובה ולא מכל צדיק שבא לרבי ממזריטש יצא ראש של חסידות עצומה כזו, כן ואי אפשר לסמוך על הרבי שהוא יודע מה הוא עושה אולי דווקא משהו מקולקל יותר קירבה או משהו שבור צריך יותר קירבה אולי ככה אולי ככה זה לא אומר שום דבר הקרבה אולי זה שהוא נתן לו, במקרה זה, זה לא ככה, אבל נניח נתן לו לשמש אותו אישית אולי זה כל התכלית של החיים שלו סוף סוף הגיע לתפקיד שלו נותנים לו לשמש את הרבי זה העולם הבא שלו אז מה יש לשים עין על זה מה זה בני אדם, זה חסידים ממזריטש זה לא בני אדם שם!

תלמיד: אצל אחי יוסף גם כן דומה?

הרב: שם היה גזירה של הגלות אז גלגלו את זה באיזה דרך, בן אדם שעובד עבודה פנימית הוא מנסה לעבוד את השם לשם שמיים והוא בקרבת צדיק וצדיקים וידוע שאלה הם היו צדיקים לא יכול להתעלות מעל הקנאה שלו קצת חייב להיות תחרותי וקנאי לשים עין על זה שזה היה אצלו יומיים וההוא היה אצלו 4 ימים או אני יודע מה, למה זה צריך להיות ככה, למה אתם מסכימים כולם שזה טבע האדם וככה צריך להיות?

בטח לא צריך להיות ככה! זה שקינאה מתעוררת זה העבודה של היצר הרע זה התפקיד שלו אבל אם אדם דוחה את זה הוא לא נופל, אבל אם הוא אומר כן אני אקנא בו, תראה שזה אך קרב אותו הרבי בא לי לחנוק אותו.

אז הוא נפל. בודאי כמו אצל אדם צדיק עצמו, בן אדם שמתקדש מעט מלמטה מקדשים אותו הרבה מלמעלה לאט לאט הוא טהור מחשבות טהורות הכל נקי, לשם שמים ויותר ויותר אם יש מקום קדוש שיש עוד אנשים כאלה בסוף בטח שם קדושים חייב להיות הכל טהור נקי, מה זאת אומרת קינאה ותחרות מאד חמור הדבר הזה.

תלמיד: בתקופה שלנו אנחנו גדלים במה שניקרא תחרות אבל בתקופה ההיא זה לא היה ככה. אני אומר בכלל באופן כללי, גם בבית הספר גם בכל מקום זה תחרות.... זה טבוע בטבע באדם התחרות.

הרב: אבל האדם צריך לשאוף להיות הוא עצמו והוא יגיע למיטב שהוא יכול להגיע כלפי שמיא כלפי עם ישראל, כלפי הרבי שלו, למה הוא צריך להסתכל על משהו של משהו אחר? הרי בודאי יש לכל בן אדם הפלוס ואת המינוס אנחנו אם נדע את החבילה של כל אלה שמקנאים בהם לא נרצה בכלל להחליף, רק אנחנו לא יודעים חושבים הוא ההוא בטח טוב לו מי יודע? אולי זה ששימש את הרב עמד להתאבד ובשביל זה הרבי לקח אותו שלא יתאבד, אני יודע מה? רוצים להחליף איתו, למה הפשט הזה במוח של בני האדם? למה מסכימים עם זה?

קורח ועדתו, קין והבל, לא חסר דוגמאות. מה אומרים על רחל אמנו היא התגברה על זה ובזכותה יוצאים מן הגלות. יש דוגמאות שהתגברו על העניין הזה לא חייבים להשלים.

תלמיד: כמה יש כאלה?

הרב: כמה! כולם צריכים להיות כאלה.

הרב: יפה. אז הוא היה צריך ברכה מה הברכה הועילה לדבר הזה. הרי יש לאנשים בחירה אז הרבי בירך אותו אז מה?

תלמיד: ברכת הכהנים?

הרב: כן. מה זה?

תלמיד : בנוכחות כולם?

הרב : לא. כנראה שלא בנוכחות כולם. הברכה זה המשכה של שפע של אור שמקיף את האדם ששומר עליו ברכת כהנים : "יברכך ה' וישמרך". שמירה, שלמרות שעשו לו עין בגלל שהרבי קירב אותו לא יצליחו להפיל אותו.

תלמיד : הרב אני הייתי רוצה לשאול שאלה על עניין הברכה.

הרב : כן, אם נדע לענות לך.

תלמיד : אבל הזוהר אומר ש"אין ברכתא שריא ריקנן", ברכה לא שורה בזה, מה זה אומר?
הרב : בן אדם, נותנים לו ברכה אם נניח מצד הצדיק יש לו זכות לתת לו ברכה והוא מברך ומוריד שפע, אבל אין לבן אדם כלי, אין לו זכות לקבל את הברכה אז זה לא מתקיים.
צריך לעשות זכויות אז לכן כשהולכים לצדיקים נותנים משהו לצדקה שיהיה כלי. או עושים גם תשובה עושים איזה מאמץ או הצדיק אומר תשמע תקרא תהילים נותן לו איזה משימה, תעשה ככה. שתוסיף לו את הזכות שתהיה כלי לקבל.

מתי שהיה המגיד ממזריטש למדו ממנו גאוני עולם וחסידיים רבים.

התלמידים של המגיד היו חסידיים וקדושים גדולים וגאוניים גדולים

שהיו גדולים ומפורסמים מאד

התלמידים של המגיד היו מפורסמים מאד.

ביניהם היו, בין השאר: רבי לוי יצחק מברדטשוב, רבי אהרון שלמה מקרלין, רבי אלימלך ורבי זושא ובראש הגאוניים רבי פנחס ורבי שמלקה, והגאון הצדיק רבי מנחם מנדל מויטבסק,

רק מלשמוע את השמות האלה אפשר היה להבין מי היה המגיד ממזריטש שהוא היה רבי שלהם

הצעיר ביניהם היה הרב רבי שניאור זלמן בעל התניא. הוא היה צדיק מצניע לכת, והסתיר מאד את גדולתו בנגלה ובנסתר.

אף אחד מתלמידי המגיד לא הכיר את גדלותו אמנם כולם ידעו שהוא נער ישר אולם את גודל בקיאותו בלימוד לא ידעו. מכיון שלא ידעו כמה הוא גדול השתמשו בו החסידיים לשליחויות והוא תמיד הזדרז לשמש תלמידי חכמים. אבל רבו המגיד ידע את גודל למדנותו של בעל התניא ורחבו אותו מאד. פעם המגיד אמר דרשה עמוקה לפני החסידיים הגאוניים. ביקשו הצדיקים לחזור על הדברים ששמעו זה עתה ולא יכלו, מרוב שזה היה עמוק,

הצטערו מאד ובאו אל המגיד ובקשו שיחזור על הדברים שנית, אמר להם המגיד תלכו אל הנער המופלא רבי שניאור זלמן ותגידו לו שאני מצווה אותו לחזור לפניכם על הדרשה, הדבר היה תמוהה בעיניהם מאד אבל הלכו ועשו כמצוות רבם כשבאו אל רבי שניאור ואמרו לו את ציווי רבו נהיה חיוור.

הוא ידע שמעכשיו ידעו כולם על יכולתו הגאונית ולא יתנו לא עוד לשמש אותם ובפרט שמצות שימוש תלמידי חכמים הייתה גדולה מאד בעיניו ומצד שני חייב לחזור על הדרשה שאם לא יחזור על הדרשה הוא עובר על מצוות רבו.

הרב : מה עשה?

תלמיד : חזר על הדרשה.

תלמיד : קודם כל מצוות רבו.

הרב : נו?

חזר על הדברים מהדרשה וכולם התפלאו מאד למשמע אוזניהם ומיד הבינו החכמים שהוא צדיק וגאון עולם והתחילו לכבד אותו יותר ויותר. ולמרות זאת לא שינה רבי שניאור זלמן מהתנהגותו.

זאת אומרת הוא היה עניו ונשאר עניו.

בלילה אחד כשכל התלמידים ישנו כבר רבי מנחם מנדל מויטבסק שהיה עדיין ער ראה את המגיד הולך עם נר בידו ומסתכל בפנים של כל תלמיד ותלמיד פקח את העיניים והקשיב היטב לשמוע מה אומר הרב וראה אותו עומד ליד רבי שניאור זלמן ומתבונן היטב בפניו ואמר 'הפלא ופלא שהשם יתברך מלך רם ונישא שוכן בתוך גוף קטן ושפל'.

תכף אנחנו נכנס לעניין הזה.

הזדעזע רבי מנחם לשמוע את הדברים ולמחרת סיפר לחבריו את מה ששמע בלילה. רצו התלמידים לדעת את מהותו של רבי שניאור זלמן וניסו לתהות על קנקנו אבל הם לא הצליחו. פעם כשרצו הרבנים רבי פינחס ורבי שמלקה לנסוע לביתם ביקשו מהמגיד שני דברים אחד, שיסביר להם מאמר מהזוהר שהתקשו בו. שנים, שיסביר להם מהותו של רבי שניאור זלמן. הסביר להם המגיד את המאמר שבזוהר אבל על מהותו של האברך אמר שהדבר הזה קשה יותר מן הזוהר ולא יוכל לגלות להם דבר.

הרב: זה מן הספרים של חב"ד, יש פה נקודה שעולה על הפרק במיוחד בחסידות חב"ד היא צריכה בירור מה העניין הזה של "הפלא ופלא השם יתברך מלך רם ונישא שוכן בתוך גוף קטן ושפל". מה זאת אומרת הקב"ה שוכן בתוך גוף של בן אדם?

תלמיד: זה הנשמה!

הרב: אה, אבל זה לא נשמע ככה.

תלמיד: עיקר האדם זה הנשמה לא הגוף. משה רבנו איש האלוקים.

הרב: כן. שכינה מדברת מתוך גרונו.

תלמיד: כביכול הקב"ה נמצא בתוך... ממש.

הרב: אין דבר כזה. זה לעשות את האדם עבודה זרה, צריך להיזהר פה כחוט השערה בהגדרות זה לא דבר פשוט! נו?

תלמיד: מדובר על השכינה.

הרב: נו, אז מה הוא לא אמר שכינה הוא אמר השם יתברך מלך רם ונישא שוכן בתוך גוף קטן ושפל.

תלמיד: כתוב בתניא שהנשמה היא חלק אלוק ממעל ממש.

הרב: כן יפה, עכשיו מה שיוצר, אם לא תבינו נכון את המושג יכולים להתחיל לעבוד בן אדם עבודה זרה, להגיד השי"ת נמצא בתוכו. להבדיל אין סוף הבדלות, גם הגויים אומרים ככה בכל מיני דעות כוזבות שלהם.

תלמיד: זה הנשמה.

הרב: נכון. הוא לא אמר הנשמה אבל, מישהו יכול לבאר מה זה חלק אלוק ממעל? מה זה? מה הבדל בין החלק לבין הכל?

תלמיד:

הרב: איך נפרד הנשמה מהבורא? מת הפסיק להיות בורא והפך להיות חלק אלוק ממעל? רק חלק, איך? לקחו סכין וחתכו? אז קודם כל צריך לדעת ולא לשכוח שזה הנשמה ושזה לא הקב"ה שוכן בתוכו ודאי שצדיק או רבי כזה גדול הנשמה שלו גבוהה וגדולה ונקיה ומה שאתם רוצים אבל זה לא הקב"ה,

הקב"ה הוא הבורא וכן אדם הוא נברא וגם הנשמה היא נבראה איך הפכה להיות הנשמה חלק אלוק ממעל מי שמסביר את זה יפה הוא בעל הסולם זי"ע הוא אומר כיצד הנשמה הפכה להיות נשמה ונפרדה מלהיות בורא והפכה להיות נברא, מה התהליך שקרה הוא אומר לבשה שינוי צורה, ברגע שמתוסף בנשמה רצון לקבל לעצמה אפילו בכהוא זה היא מפסיקה להיות בורא והופכת להיות חלק אלוק ממעל יש לה שינוי צורה היא הופכת להיות כלי, כלי זך, מה שאתם רוצים אבל זה כלי זה כבר לא בורא וברגע שהנשמה הפכה להיות נשמה היא לא תחזור להיות בורא זה לא שהבורא נכנס בתוך הבן אדם.

זה נשמה היא נפרדת מהבורא מקבלת אור מהבורא היא מקבלת חיות היא מקבלת שפע היא מקבלת עונג היא מקבלת מה שאתם רוצים היא כלי גם לעתיד לבוא גם אחרי שיבוא משיח וכל הנשמות שלנו יתאחדו בחזרה לנשמת אדם הראשון ואדם הראשון יעלה לדרגה שלפני החטא וגם בשלבים ועוד ועוד הנשמה תהיה הנשמה והכלי יהיה הכלי תהיה כלי ולא תהיה אלוה, והדבקות זה שאין שינוי צורה פירוש השתוות הצורה השתוות הצורה זה לא שאין רצון לקבל יש רצון לקבל אבל על מנת להשפיע אז זה לא עושה שינוי צורה זה רצון לקבל מתוקן אבל יש רצון לקבל כי אם אין רצון לקבל אין כלי והכלי לא מתבטל, כי ה' יתברך ברא את העולם כדי להיטיב אם לא יהיה מי שיקבל את ההטבה בשביל מה ברא את העולם אז בהחלט שייך שישאר הכלי הכלי מזוכך, הכלי טהור, הכלי קדוש, מה שאתם רוצים אבל זה כלי. מה?

תלמיד: איך אפשר שלא לקבל?

הרב: מי אמר שלא צריך לקבל?

תלמיד: יש מציאות שמקבלים, איך אפשר שלא לקבל?

הרב: לא אמרנו שצריך לא לקבל אמרנו שצריך לקבל על מנת לעשות נחת רוח לה' אז זה לא עושה שינוי צורה אז מצד אחד מתקיימת הנשמה ומתקיים הכלי ומצד שני זה לא עושה שינוי צורה זה לא פוגם בה וזה המצב המתוקן **ראה** לעתיד לבוא שיהיה לכל הנשמות וכו'.

המגיד ממזריטש כתלמיד הבעש"ט

המגיד ממזריטש קיבל באימה וביראה את תורתו של הבעש"ט שיצאה מפיו הקדוש. לפי עדותו של ר' שניאור זלמן הרב בעל התניא: "היה יכול להמשיך יראה עילאית אפילו בצומח ובדומם". היה נכנע כלפיו ללא גבול ובכל ליבו ונפשו היה מסור לו.

הרב: מי היה נכנע כלפי מי?

תלמיד: המגיד ממזריטש.

הרב: המגיד ממזריטש כלפי הבעש"ט.

סיפר המגיד - ביקשתי שיראו לי מן השמיים אדם אחד שכל איבריו וגידינו הינם קדושים, והראו לי את דמותו של הבעל שם טוב שהיא עשויה כולה אש, בלא גוף ובלא דמות הגוף לא חומר ולא גשם אלא שלהבת טהורה. והוסיף המגיד, פעם מבעוד יום הכיפורים כאשר ישבתי ליד שולחנו של הבעש"ט ראיתי שכולו אש ולהבה, ידיו ידי אש ומאכליו מאכלי אש,

אחרי זמן גילה לי הבעש"ט שבאותה שעה למד את כוונות האכילה מפי משה רבינו אותם הכוונות שהיו לו בעלותו להר סיני והיה שם ארבעים יום ולילה ללא אוכל. כשלהבת בגחלת דבקה נשמתו של המגיד בבעש"ט רבו.

דביקותו הנפלאה ברבו לא תתואר, היתה לו תשוקה עזה לכל ניד קל שלו ולכל הגה מפיו שהסעיר והרעיש עולמות, וראש לכל: יראתו. שהיתה יראתו מפניו יראת הרוממות. מורא שמיים ממש.

הרב: טוב זה גם חשוב לשמוע את הדברים האלה לראות איך התייחסו לבעש"ט התלמידים והמגיד חשוב מאד.

העגלון שמיהר לשבת של הרי"ם

פעם בימות החורף נסע הרי"מ מגור ז"ל בעל "חידושי הרי"מ" להרבי מקוצק הרב: זה הרבי מגור נסע לרבי מקוצק.

ואז הדרכים היו מקולקלות, וכמה פעמים נשברו אופני המרכבה, ועל כן נמשכה הנסיעה הרבה יותר זמן מהרגיל עד שביום ערב שבת בבוקר עדיין היו רחוקים מרחק של כמה פרסאות מקוצק. הרי"מ נצטער מזה הרבה, כי לא הורגל לנסוע בדרך בערב שבת, וכבר עלה בדעתו לרדת ולשבות באיזה כפר על אם הדרך, גם החסידים שנסעו יחד עימו נצטערו כולם על זה ולא ידעו מה לעשות. הרי"מ שאל את בעל העגלה אם יש באפשרותו לבוא לקוצק לכל הפחות איזה שעות קודם קבלת שבת, ואמר לו כי הדבר נוגע ללבו מאד שבשבת קודש יהיה בקוצק ואם יוכל להתאמץ בזה יהנה אותו מאד.

בעל העגלה היה איש פשוט ובשמעו עד כמה הדבר נוגע להרי"מ אמר שיעשה כל שביכולתו למלא חפץ הרי"מ. חגר בעל העגלה בעוז מותניו ונסע במהירות ככל האפשר כשהגיעו לחצי הדרך נפל אחד הסוסים ארצה מרב היגיעה ומת במקום, כשראו זאת הרי"מ והחסידים נצטערו מאד.

טוב, מת הסוס.

והחליטו שישבתו בדרך אבל בעל - העגלה הפציר מאד בהרי"מ שימשיכו לנסוע הלאה. דווקא בעל העגלה.

ואמר כי יקר לו מכל היאך שיוכל להנות את הרבי ובעיניו ברור שיבואו לקוצק בעוד מועד. הרי"מ שמע לדבריו ונסעו הלאה. ובאמת באו לקוצק בעוד היום גדול.

הרב: בעל העגלה התאמץ ובקיצור הגיעו בזמן.

אבל בליל שבת מת גם הסוס השני של בעל העגלה.

הרב: עייף מת.

תכף כששמע את הרי"מ שלח להודיע לבעל העגלה שלא ידאג למאומה כי אם ירצה השם מיד אחרי שבת ישתדלו בעדו החסידים ויתנו לו כסף לקנות שני סוסים טובים.

הרב: בסדר?

אבל הצער נגע מאד מאד ללבו של בעל העגלה עד שנחלה ומת שם בקוצק.

הרב: בעל העגלה בעצמו מת.

אמר הרי"מ ז"ל כי כשבא בעל העגלה לבית דין של מעלה לתת דין וחשבון על מעשיו בעולם הזה אמרו המקטרגים כי היה אדם פשוט וריק ממעשים טובים. אבל מלאך אחד מליץ טוב הרבה להפוך בזכותו כי מחמת שמיהר ליום שבת קודש איבד את רכושו ואחרי כן גם את נפשו וגם יגע מאד לזכות אחרים שיוכלו לבוא למחוז חפצם עד שבת קודש.

הרב: אני לא הייתי בבית דין של מעלה אבל היה אפשר להוסיף גם כן שזה לא סתם שהוא עזר ליהודים עזר גם לצדיק להגיע למחוז חפצו.

ויצא פסק דין

הרב: מה פסק דין?

תלמיד: זכאי.

הרב. זכאי, מה אתם אומרים?

תלמיד: יחזור בגלגול.

הרב: יחזור בגלגול, מה אתם אומרים נו? מה אתם אומרים מה הפסק דין? מצד אחד היה ריקן כל החיים שלו.

תלמיד : החיו את שני הסוסים שלו.

הרב : אתה קראת הרבה סיפורים אני רואה, אולי ישקלו את כל הדרך משם עד קוצק את כל העפר. תכלס.

תלמיד : לי לא נראה ככה שהכל חלק.

הרב : למה כי אתה לא חסיד?

תלמיד :לא בגלל שאני לא חסיד, אינני מאמין שאדם שכל החיים לא שמר על כלום מול אחד שהשתדל גם ההוא יעלה למעלה ויסדר לו ככה שהכל יסתדר.

הרב :אתה הולך במידת הדין, בקיצור, חסיד של מידת הדין.

תלמיד :אמת, זה לא יכול להיות אחרת.

תלמיד :אני חושב שהוא מת בזמן, עם המעשים הכי טובים, במיטבו.

תלמיד :בגלל המעשה הזה שעשה הוא זכה בעולם הבא.

הרב :”יש קונה עולמו בשעה אחת”.

ויצא פסק הדין שבזכות שבת קודש

הרי הוא מסר את נפשו על זה ואת רכושו.

שבזכות שבת קודש יהיה פטור מכל עונש בעד העבירות שעשה בחייו. אבל לתת לו גן עדן רוחני גם כן אי אפשר שכן הוא ריק מכל מעשים טובים, ולכן פסקו לו שיהיה בעולם הדמיון שיהיה נדמה לו שהוא חי בעולם הזה, ויהיו לו ארבעה סוסים דוהרים לתומים לעגלה יפה ויסע תמיד על דרך רחבה וטובה בלי מכשולים וזה יהיה בשבילו העונג הגדול ביותר שבכל מיני תענוגים רוחניים.

הרי כתוב ”העולם הזה דומה לפרוזדור בפני עולם הבא, התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין” ו”מי שטרח בערב שבת, יאכל בשבת” והאיש הזה לא טרח כ”כ במשך חייו לא

טרח בכלל חוץ מהמעשה הזה שזכה בו ולא הכין כלים רוחניים, אם היה לומד תורה!

מה זה ”חלוקא דרבנן”, מה זה הלבוש של האדם בעולם הבא? זה המצוות והמעשים הטובים שהוא עשה. אם היה לומד תורה אז היה לו לבוש רוחני אם היה עושה מעשים

טובים אז היה לו לבוש של עשיה אבל פה היה לו רק מעשה אחד שלא כ”כ הספיק

אבל מצד שני בכל זאת השם יתברך לא מקפח שכר כל בריה והוא עשה מעשה גדול שהוא רצה לזכות אותם להגיע שלא ישארו בשבת בדרך הוא גם הפסיד את רכושו בשביל זה וגם מת מצער מה זה פשוט? מה אתם אומרים? וזה עולם הבא, מה שנתנו לו להיות בעולם הדמיון? הוא מת על קידוש השבת מה זה צחוק? זה לא מריח טוב, הפסק הזה לא נראה מספיק טוב.

תלמיד : נראה שפה אצלנו בבית דין של מטה יש עירעור.

הרב : האמת שיש דבר כזה, דרך אגב, יש עניין כזה שבן אדם לא עלינו הולך לעולמו, שומעים מה שהאנשים מדברים ברחוב וזה קובע גם למשפט שלו.

תלמיד : אם היו לומדים לעילוי נשמתו משהו. אז זה היה עוזר לו אישית?

הרב : בטח שזה היה עוזר! כל מה שעושים לעילוי נשמת המתים זה עוזר.

ועכשיו, אמר עוד הרי”מ התישב לי מאמר הגמרא בעבודה זרה י”ז-י”ח, שכתוב בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת, והמפרשים שואלים למה בכה רבי? אדרבא צריך היה

לשמוח על שבשעה אחת אפשר לקנות עולם הבא, אלא רבי בכה על איש שהוא כמו בעל העגלה שלנו שהוא ריק ממעשים טובים, ועשה איזו מצוה גדולה שזכה על ידה לעולם הבא

אך לפי מושגיו והרגשתו של האיש אי אפשר לתת לו אלא תענוג מתענוגי העולם הזה שזהו רק גדר של ”חיי שעה” והוא קונה עולמו - בשעה אחת

אז בשעה אחת הוא אומר נותנים לו חיי שעה שכר דמיוני כזה.
**רוצה לומר עולם הבא שלו יכול להיות רק ברמה של חיי שעה של העולם הזה ועל כגון זה
בכה רבי**

מה אתם אומרים על זה? זה סותר אבל את הפשט, זה סותר את הפשט של הגמרא יש קונה
עולמו בשעה אחת - הוא קונה עולמו לא סיפורי מעשיות! קונה עולמו. נכון או לא?
לנצח ידהר עם הסוסים זה תענוג? בכל זאת מגלגלים זכות ע"י זכאי אם היתה לו זכות
להציל את היהודים האלה מחילול שבת או מלשבות בשדה וגם עזר לצדיק להגיע למחוז
חפצו סימן שהיתה לו זכות למרות שהיה איש ריקן ולא עשה שום דבר.
**והרי"מ סיים בזו הלשון אנחנו מצידנו לא נשארנו כפויי טובה ופעלנו, שנפקחה עין שיכלו
להרגיש שהוא מת ושרק תענוג של הבל ניתן לו**

עשה לו טובה בזה? ההוא נפסק לו להיות בעולם הדמיון ולחשוב שהוא חי והיה חי ככה על
הסוס איך אומרים לנצח תהנה מהסוס והרי"מ ריחם עליו איזה מן שכר זה? התפלל שיפכח
השכל שלו ויבין שהוא מת ושנתנו לו שכר דמיוני. אז אני שואל: יותר טוב כבר שיחשוב
שהוא חי ויהיה בדמיון מה עזר לו בזה שפכח לו את העיניים?
תלמיד: שיתיסר ובזה ימרק את עוונותיו.
הרב: אבל מחקו לו את מה שצריך למרק.
תלמיד: לא יכול להיות שאין לו מזה פתח עכשיו, אחרת הוא לא היה עושה את זה.
הרב: זה לא כלום, לא סוס ולא עולם הבא.
תלמיד: יש לו אפשרות להתחרט, עכשיו אולי זה יעזור לו.

**אנחנו מצדינו לא נישארנו כפויי טובה ופעלנו שנפקחה עין שיכלו להרגיש שהוא מת ושרק
תענוג של הבל ניתן לו ואחרי כן השיג מקום בגן עדן התחתון**

זה לא אמרתי לכם קודם, מה לומדים מהסיפור הזה? לעזור לצדיקים, הצדיקים יכולים
לשנות להתפלל בעד נפטרים, לפקוח עיניים, לפעמים אנחנו רואים איזה בן אדם פשוט
שפתאום נתפס על איזו מצוה חזק, דווקא איזו מצוה והעין הרגילה שלנו של הבני אדם
אומרת לו מה קרה לך מה נהיית עכשיו צדיק מה אתה רודף אחרי הדבר הזה אתה לא עושה
שום דבר לא שומר כלום דווקא את זה אתה עושה!?
ומפסיקים אותו באים להחליש את ידו לא לעשות את זה, אי אפשר לדעת אולי זו המצוה
שעומדת לו לאדם, אז לא להרפות ידיהם של אנשים, מה שיהודי עושה טוב ברוך השם,
תגיד לו שיעשה יותר, אולי זה מה שיעמוד לו ביום הדין אולי זה הזכות שלו וזה גם מלמד
אותנו לא לזלזל בבני אדם שהנה אדם היה ריק ופוחז כל הזמן ולא יצא ממנו משהו ולבסוף
בשעה אחת התעלה לדרגה גבוהה מאוד.

דבר נוסף אם ניקח את השבתות של אדם דתי רגיל ששומר שבת כמה מסירות נפש הוא
צריך בשביל זה במשך חייו כמה כסף הוא מוציא על זה כמה טירחה מסירות באופן רגיל
בלי איזה מקרה יוצא דופן של שמירת שבת ונשים את זה במשקל לעומת מה שזה עשה
בתור איש פשוט שהסוסים זה כל החיים שלו והיה מוכן לאבד את הסוסים וגם מת מצער
ומסר את נפשו

ז"א הייתה לו מסירות נפש כזאת גדולה זה אולי לעומת שבת רגילה שלנו במשך כל חייו זה
לא מבוטל אי אפשר לזלזל בזה יש בזה כח עובדה שזה מחק לו את כל העוונות ונתן לו איזה
פתח לעולם דמיוני.

רבי זושא פוסק בעניין כשרות

פעם המגיד ממזריטש שלח את רבי זושא ואת רבי שנאור זלמן בשליחות מצוה. כשהגיעו לעיר אחת ניכנסו לאכסניה של שוחט אחד שהכירו. לפני הארוחה שכללה בשר ודגים התעוררה שאלה והשוחט שהיה מוסמך לא ידע איך לפסוק שלח השוחט את אישתו לבית המדרש לשאול את רבי שניאור זלמן מלאדי

שהוא היה בעל שולחן ערוך פוסק גדול גאון הרב "בעל התניא".

האישה באה לבית המדרש וראתה שם את רבי זושא הראתה לו את הבשר, התבונן רבי זושא בבשר ואמר 'כשר הוא'. סיפרה האישה לבעלה השוחט שהרב הכשיר את הבשר היה תמוהה בעיניו כי הוא היה בטוח שהבשר טרף. כשחזר רבי שנאור זלמן מבית המדרש שאל השוחט כיצד התיר את הבשר

הרי הוא שלח את אישתו לרבי שניאור זלמן לא לרבי זושא.

אמר רבי שניאור זלמן לא בא אלי אף אחד לשאול על הבשר. התערבה אשת השוחט ואמרה שהיא שאלה את רב זושא. השוחט ורבי זלמן לא ידעו מה לעשות כי לדעתם היה צריך לאסור את הבשר

בעל התניא פוסק הלכה, והוא אומר שצריך לאסור את הבשר וגם השוחט חושב כך ורבי זושא התיר את הבשר, מה עושים?

תלמיד: שואלים את רבי זושא למה הוא אישר.

הרב: הוא שלח אותה לרבי שנאור זלמן היא טעתה והלכה לרבי זושא. רבי זושא מעולם לא היה מוחזק כפוסק הלכה וגם לא כידען גדול בהלכה ולמרות זאת התיר ושני אלה השוחט שזה בעל המקצוע כמו שאומרים ורבי שניאור זלמן שהוא בעל השולחן ערוך החליטו שהבשר צריך לאסור אותו ורבי זושא אומר שצריך לאכול אותו מה עושים?

קודם כל "לא בשמים היא", מה זאת אומרת? יש הלכה לא פוסקים לפי רוח הקודש. לפי שיטה אחת אוסרים את הבשר וגמרנו אבל יש בעיה אחרת רבי זושא זה לא בן אדם מהרחוב, הרי רבי זושא יודע מה הוא יודע ומה הוא לא יודע, מה התפקיד שלו ומה לא התפקיד שלו ומה פתאום באים לשאול אותו אם הבשר כשר או טרף הוא היה צריך לשלוח אותה, גברת טעית לא אצלי - לכי לפוסק, גדול העולם לידו הוא צריך לפסוק? שאלה טובה מה זה עסק שלו? קודם כל, אם עכשיו יאסרו את הבשר פוגעים בכבודו של רבי זושא, זה הלבנת פני חברו אין לו חלק לעולם הבא. מי שאוכל טריפה יש לו חלק לעולם הבא, אז מה הם עשו?

תלמיד: הביאו עוד פוסק.

הרב: מה זה הביאו עוד פוסק, הם צריכים עוד פוסק? זו לא הבעיה, יש את רבי שנאור זלמן צריך עוד פוסק? הבעיה שרבי זושא אמר שזה כשר, בקיצור סיפור.

השוחט ורבי זלמן לא ידעו מה לעשות כי לדעתם היה צריך לאסור את הבשר אבל לא העיזו להתוכח עם רבי זושא ולהרהר על הפסק שלו.

רבי זושא ברגע שפסק לקח אחריות אם הוא היה אומר תשמע אל תשאל אותי תלך לרב אז היינו כולנו מרוצים לא היתה בעיה לא היה סיפור הבעיה זה שהוא פסק

אבל לא העיזו להתוכח עם רבי זושא או להרהר על הפסק שלו, הם החליטו לראות אם רבי זושא יאכל מהבשר אם כן הם גם יאכלו. כשראו שרבי זושא אוכל, אכלו גם הם. כשגמרו

את שליחותם וחזרו לבית של המגיד ממזריטש. סיפר רבי שניאור זלמן לרבו את הענין בקשר לבשר שאכלו,

המגיד ממזריטש היה גדול בתורה בהלכה בהכל,

וסיפר למגיד כיצד רבי זושא התיר לאכול בשר שנראה לו וגם לשוחט כטרף

מה ענה הרבי? למה לא התוכחתם איתו למה אכלתם? היום בן אדם יושב בבית אוכל בשר מי יודע מי שחט אותו, אוכל, למה? כתוב כשר, מה אמר המגיד? נתן להם על הראש למה חיכתם שיאכל הייתם צריכים לאכול לפניו אם הוא אמר זהו.

באמת הקטע הזה של לחכות שהוא יאכל ואז הם יאכלו זה מיותר כי אם הם סומכים עליו ואחריו הולכים אז אם הוא אמר אז זהו גמרנו אוכלים לא מחכים שהוא יאכל. אם מחכים שהוא יאכל אז זאת אומרת שהם מפקפקים ובוזה שהוא יאכל הם מפסיקים לפקפק? אז הם אוכלים אולי האישה טעתה ולא שמעה טוב?

המגיד ביקש שיביאו לו מסכת מסויימת בתלמוד ירושלמי שם פתח המגיד את מקור ההיתר לשאלה והראה את המקור לרבי שניאור זלמן

בקיצור המגיד ידע את המקור בירושלמי ואמר שלפי זה התיר רבי זושא. מה יאמר רבי זלמן הראו לו שיש גב' לרוח הקודש.

שאל רבי שניאור זלמן מאיפה ידע רבי זושא את דברי הירושלמי הרי מעולם לא למד בש"ס ירושלמי? ענה לו המגיד שמאותו מקור עליון שהירושלמי לקח את הדין מאותו מקום לקח רבי זושא את פסק הדין ולכן ידע להכשיר את הבשר

מה אתם אומרים על זה? הוא לא למד ירושלמי, והם כן למדו ירושלמי, והם ידעו שהוא לא למד מעולם ירושלמי, והם אמרו שהבשר לא בסדר ורבי זושא אמר שהבשר כשר ובסוף המגיד הראה להם שהבשר באמת היה כשר.

השריפה בשבת

פעם אחת נסע הצדיק רבי יצחק אייזיק טוייב זצ"ל מקליב להיות בשבת בכפר אחד שסמוך לעירו. בשעת קבלת שבת פתאום שמעו שנפלה דליקה במחסן התבואות של בעל הבית שאצלו התאכסן הצדיק, כשרצה בעל הבית לצאת ולהתעסק בהצלת הונו ורכושו תפסו הרבי בידו ואמר לו עמוד ואספר לך מעשה

הבנתם מה הוא אומר פה?

כשרצה בעל הבית לצאת ולהתעסק בהצלת הונו ורכושו תפסו הרבי בידו ואמר לו עמוד ואספר לך מעשה

מה אתם אומרים על זה? לפני שנספר את המעשה ההוא נשרף לו הבית והרבי תופס אותו לסיפורים.

תלמיד: לעכב אותו, אסור לו שלא יחלל שבת, להזכיר לו כי שבת שלא יתעסק עם זה. הרב: אבל יכול להיות שכן מותר להתעסק עם זה בגלל שזה פיקוח נפש ושמה הכפרים היו עשויים מעץ ואחד ליד השני. אם תינוק יושן באיזה בית יכול למות יש פה עניינים זה לא שנשרף וזהו.

תלמיד: טיפה להכניס לו, לא יודע כמה זמן הוא עכב אותו אבל שניה אחת להזכיר לו לפני שהוא הולך לאש שהדברים באים מלמעלה.

הרב: קודם כל בעניין של סיפור מעשיות זה לא דברים פשוטים כמו שאנשים חושבים. שום מילה של צדיק זה לא דבר פשוט לא בחולין ולא בקודש תמיד צריך להתבונן למה אמר ככה למה סיפר את הסיפור אולי הוא מציל אותו לך תדע אולי היה רץ היה נשרף זה - אלף בית. יש גם עניין סגולי שעל ידי שמספרים סיפורים זה מעורר למעלה ניסים ונפלאות זה יכול לעורר למעלה את עשיית הניסים של הצדיקים בזכות שמזכירים אותם ואת הסיפורים שלהם וכתוב שנעשה מזה שעשועים גדולים.

הרבי אמר לו עמוד ואספר לך מעשה שהיה: רבי זושא היה משרת אצל רבו הקדוש המגיד הגדול ממזריטש. פעם אמר תהילים סמוך לקבלת שבת בהתלהבות גדולה ולפתע נשמע קול המון בחוץ כי נפלה דליקה בתוך הבית בגלל שהלהבה שהייתה בתנור הבעור היתה גדולה. מכיוון שהיה רבי זושא מסיק העצים בתוך התנור התחילו לצעוק אליו 'זושא שריפה! הכל בוער' אך רבי זושא המשיך לאמר תהילים ביתר התלהבות והאש הלכה וגדלה.

מה זה? זה לא נגמר.

תלמיד: יכול להיות שהוא קרא תהילים יותר והלהבה גדלה.

הרב: כן, קודם כל הוא בבית של הרבי אתם קולטים. צריך תמיד לדמיין את הסיפור להבין את זה חי. הוא בבית של הרבי הוא אחראי על התנור פתאום יש דליקה והוא אומר תהילים והוא לא הולך לכבות את הדליקה ממשיך להגיד תהילים. נו זה נכון לעשות דבר כזה?

תלמיד: ההנהגה שלו בכלל שונה אם הוא אחראי על התנור וזה רבי זושא.

הרב: אז אי אפשר לסמוך עליו.

תלמיד: מה שהוא עושה זה בכלל אחרת.

הרב: זה לא בדרך הטבע.

תלמיד: כן הוא מסתכן כאילו.

תלמיד: אני מבין למה הוא אמר תהילים כי התנור מסמל גיהנום ותהילים גן עדן.

תלמיד: הרב שלו על ידו בזמן שהוא קרא תהילים?

הרב: לא. טוב הוא המשיך לקרוא תהילים והאש גדלה.
**צעקו אליו פעם שנייה ופעם שלישית 'זושא זושא הכל בוער' לבסוף השיב להם רבי זושא
ואם בוער אז מה בכך?**
הרב: מה זה הרכוש שלו? זה הרכוש של הרבי שלו, נו?
תלמיד: מה אפשר לעשות?
הרב: אפשר לכבות אפשר לארגן לעשות משהו.
תלמיד: אולי הרבי לא נתן לו רשות.
הרב: הרב שלו לא נמצא שם כנראה וזה בבית של המגיד רבו.
תלמיד: וזושא אומר תהילים.
הרב: כן, וצועקים לו שהבית נשרף.
**לבסוף השיב להם רבי זושא ואם בוער אז מה בכך, הלא כתוב בתורה "ותשקע האש" ומיד
שקעה האש**
היה לו כוח הוא אמר - זהו זה מיד שקעה האש.
כך סיים הצדיק מקליב
הרי זה סיפור
אז גם אני אומר כתוב בתורה ותשקע האש.
תלמיד: מי אומר?
הרב: הצדיק פה בסיפור
**"ומיד שקעה האש גם כאן. אחרי כן מצאו כי בתוך מחסן התבואות נתהווה כעין בור עמוק
שם שקעה, ממש שקעה בתוך הבור.**

רבי שניאור עושה תיקון לגאווה

פעם אחת באמצע הלילה דפק רבי שניאור זלמן מלאדי על דלתו של המגיד ממזריטש. שאל המגיד 'מי בא?', השיב רבי שניאור זלמן 'אני' שוב שאל המגיד 'מי בא?' ורבי שניאור זלמן השיב שוב 'אני', כששאל המגיד בפעם השלישית 'מי בא?' השיב בקול: שניאור זלמן. אז פתח המגיד את הדלת, בשעת הפרידה ביקש המגיד מרבי שניאור זלמן שילך למחרת לכפר הסמוך ולהשתתף בשימחת ברית המילה שתתקיים שם בבית יהודי אחד. הלך רבי שניאור זלמן, הקרואים בברית המילה היו מרובים והשמש הושיב את רבי שניאור זלמן שהיה לבוש קרעים בקצה השולחן. בתום הסעודה הייתה חסרה כף של כסף. טוב קודם כל רואים פה שרבי שניאור זלמן ראש חסידות חבי"ד היה הולך לבוש בקרעים כמו עני א' זה לא היה תחפושת באותם הזמנים כל היהודים כנראה הרוב היו יהודים עניים לא היה עשירות כמו היום בקושי היה מה לאכול תפוח אדמה משהו וגם הלבוש זה לא היה מהודר היום תארו לכם את גדלותו של רבי שניאור זלמן כן אין בדור גדולים מהסיגנון שלו לפחות ידועים בגדלות שלו בקדושה שלו כל הדברים. היה בא אחד כזה לבוש קרעים מי היה מסתכל עליו אנחנו בדור חיצוני שהלבוש לפעמים קובע יותר מאשר התוכן. אז זה לא היה כל כך חשוב הלבוש אלא הפנימיות הייתה חשובה על כל פנים על פי הלבוש שמו אותו בקצה השולחן מה זה בקצה השולחן? זה מקום שמה עם המיסכנים.

בתום הסעודה הייתה חסרה כף של כסף

הרב: מה אתם אומרים מה קרה הם חשדו בו ודאי חשדו בו במי יחשדו?
מיד חשדו באורח העני היושב בקצה השולחן" במי יחשדו? "אמר להם רבי שניאור זלמן 'לא אני הגנב' אך הם לא האמינו לו חזר ואמר 'לא אני הגנב' אך הם חיפשו בכל כיסיו עד שלפתע נודע כי השמש הוא שמשך ולקח את כף הכסף. כשחזר רבי שניאור זלמן אל רבו המגיד שח לו את המעשה אמר לו רבי דב בער כל האומר פעמיים 'אני' נפרעים ממנו והוא אנוס לומר פעמיים 'לא אני'.

הרב: הרי הוא דפק בדלת של המגיד שאל אותו מי זה אמר לו אני מי זה אני בפעם השלישית שאלו אותו מי זה הוא אמר שניאור זלמן למחרת שהיה בברית וחשדו בו שהוא הגנב אמר לא אני עוד פעם אמרו שהו הגנב אמר לא אני, כשבא לרבי הוא אמר לו פעמיים אמרת אני פעמיים אתה צריך להגיד "לא אני" למה זה מה החטא להגיד אני?
תלמיד: גאווה.

הרב: גאווה למה? עצם שהוא אמר אני או עצם שהוא לא אמר את השם שלו.
תלמיד: אם בן-אדם שואלים אותו מי זה והוא לא אומר מי הוא והוא אומר אני זה או שהוא לא רוצה שיידעו מי הוא או שהוא אומר זה אני מה אתה לא יודע מי אני.
הרב: זאת אומרת אני זה מובן מאליו שאתה יודע שזה אני אולי בסך הכל הוא סמך על זה שהרבי שמע את הקול שלו והכיר אותו שזה הוא. מה יש פה פגם בכבוד של הרבי שבמקום שאמר לו שניאור זלמן אמר לו אני כאילו אני הסחבק שלך אתה מכיר אותי זה או שבאופן כללי אדם לא צריך להגיד אני מה אתם אומרים שמה? להזדהות בשם. זה לא עניין שלהזדהות בשם עניין של "אני" זה עניין של ישות היפך אין היפך הביטול זה אחד המסרים של החסידות שאדם צריך לבטל את האגו שלו אם הוא אומר אני אני אני אפילו בתקשורת סופרים כמה פעמים אדם אומר אני.

תלמיד: צריך להיות עני בעין.

הרב: כן זה כנראה לא טוב ככה הוא חינך אותו, מה לומדים מהסיפור הזה עוד?

תלמיד :

הרב: כאשר אדם הוא בעל "אני" מה שנקרא יש לו גאווה ותלמיד חכם מותר לו כמה שיהיה לו גאווה?

תלמיד: שמינית שבשמינית.

הרב: שמינית שבשמינית וזה לצורך מה לכבוד התורה לא לצורך עצמו שמינית שבשמינית ולכבוד התורה לא לכבוד עצמו כל השאר צריך לבטל כלפי שמיים וגם את החלק הקטן הזה גם לשם שמיים אלא מה אומר כבודו אנחנו בדרגה שלנו אם נוציא לנו את האני מה שאר לנו זה מה שאתה אומר בסדר אנחנו ככה אבל זה לא הדרגה הרצויה זה הדרגה המצויה צריך לשפסף את זה ככל שאדם מבטל את האני שלו ככה האין מתגלה בו ככה השכינה שורה בו לכן לא פלא שמשנה רבינו מצד אחד היה גדול הנביאים מצד שני היה עניו מכל אדם לא אמרו עליו שהוא חכם מכל אדם כמו שאמרו על שלמה המלך עניו מכל אדם וזה למה? כי הוא ביטל את ה"אני" שלו מה זה אומר תכלס בשטח לבטל את ה"אני" שלו אם אני עכשיו אשאל מי זה ואתה תגיד לי "אני" או לא תגיד לי אני זה משנה? זה לא משנה!

האמת לא המילה אני זה הבעיה אלא מה מסתתר מאחוריה. אם אדם חי את האני שלו חזק מאוד אז אצלו הכל כמו שאמרנו גאווה וישות ומגיע לו והוא במרכז של העולם אם הוא מבטל את ה"אני" שלו זה לא שהוא הופך להיות כלום השם יתברך כמרכז העולם הזולת כמרכז העולם זה הדרגה של אדם שמבטל את האני, זה רואים את זה בכל רגע איך הוא חושב איך הוא בוחר מה סדר העדיפויות שלו איך הוא מתנהג הכל בזה אי אפשר לרמות זה בלתי אפשרי לא ייתכן למשל יש לבן-אדם איזה מקרה אז מה איכפת לו כבוד עצמו או כבוד שמיים מה הנקודה שכואבת לו שפגעו בכבודו או שפגעו בכבוד שמיים

למשל פה במקרה של רבי שניאור זלמן חשדו אותו בתור גנב אם הוא סתם עני כזה אתה יודע עם-הארץ פשוט וחושבים אותו גנב זה כמעט המקצוע שלו יכולים להגיד זה לא מתמוטט העולם זה טבעי שיחשדו בו אבל אם הוא צדיק ות"ח כפי שהוא וחושדים אותו כגנב זה חילול השם אז זה השאלה פה מה כאב לו לרבי שניאור זלמן התשובה ברורה כן באותו מקרה

גם לא ידעו שהוא רבי שניאור זלמן אבל אחד כמו רבי שניאור זלמן למשל שהכניסו אותו לבית-הסוהר שהלשינו עליו בעניין החסידות מה כאב לו שלא נוח לו שהמטה לא נוחה שהוא לא יכול לטייל ביער שאשתו דואגת לו מה כאב לו שהוא בבית הסוהר הוא דאג על זה שרוצים לחסל את החסידות ולו יש קיטרוג ואיך הוא ראה את זה.

הוא ראה את זה שסתם בא איזה שוטר ולקח אותו לבית-הסוהר ובא איזה רשע והלשין עליו או שהוא ראה שזה משמיים אם הוא רואה שזה משמיים הכל אז הוא אין לו "אני" אם הוא רואה שאיזה רשעים הלשינו עליו והוא מנתק את זה והוא לא רואה בהם שליחים של השם אלא נותן להם ישות בפני עצמם זה כאילו בגלל שהוא ישות בפני עצמו שכל הפוסל במומו פוסל אם אתה חושב אם אדם חושב שזה הרשע הזה הלשין עליו ובשביל זה הכניסו אותו לבית הסוהר ולא רואה שזה משמיים והרשע הוא רק שליח זה מראה שהוא בישות ולכן הוא רואה את השני גם כן נפרד בישות לא רואה את השורש ואנחנו איפה אנחנו.

אנחנו באיזשהו מקום באמצע כל אחד איפה שהוא נמצא אחד בכלל לא רואה את השמיים אחד רואה רק את הבן אדם מול לא רואה שום סיבה לא עושה תשובה לא מפשפש במעשיו לא כלום אצלו הכל נפרד זה העניין הזה של 'אני'.

כל הצדיקים בכל הזרמים עבדו ועובדים על ביטול האגו שלהם כלפי שמיים זה האמת זה נקרא זיכוך הכלי אם הכלי מזוכך או לא.

עכשיו יש אנשים שאומרים את זה כל הזמן אבל זה לא אמיתי מבפנים. אם זה אמיתי
רואים בנסיון לא בדיבור, בדיבור כולנו גדולים זה קל לדבר.

הכתרתו של הרבי מגור

לאחר שהתחיל הרי"ם מגור לכהן כרבי בורשה התחילו להגיע לעיר אלפי חסידים להסתופף בצל קודשו, כך היה שנים אחדות. הרבי החליט לעבור לעיר קטנה מכיוון שהיו ביניהם צעירים רבים שהשהיה בעיר הגדולה לא טובה להם טוב, מה זה העניין הזה שהוא צריך לדאוג לצעירים האלה שבאים אליו. 'הרוצה את הרב יבוא אליו' מה הוא דאג?
תלמיד: השפעות.

הרב: השפעות של העיר הגדולה, נכון מאוד, כל מיני השפעות רעות מהעיר הגדולה, השפעות הרסניות. זאת אומרת שהרבי צריך להיות ערני לכל מה שמתרחש סביבו. גם איפה שהוא גר זה משפיע. חס ושלום יבואו הצעירים לבקר אותו, בגלל שיבואו למקום שמסביב לא כל כך טוב יכולים להתקלקל יוצא הפסד במקום רווח אז הוא חשב ללכת לעיר קטנה
כשנודע הדבר התחילו לזרום לרבי בקשות מקהילות רבות שיבוא אליהם ויכהן שם כרבי אך הרבי נענה להצעה של יהודי העיר הסמוכה גור

מה השיקולים שלו?

תלמיד: שלא יהיו בעיר הגדולה

הרב: מה עוד?

תלמיד: עושים לו טובה בשבילו

הרב: למה?

תלמיד: הוא יודע שכל פעם שהוא נותן השפעה אז אלו שנקראים חסידי גור יהיו ממושמצים הוא מחפש מקום שאם הוא ייתן השפעה אז יקבלו את ההשפעה שלו, לא יקבלו את ההשפעה אז האחריות עליו זה בדומה למשיח

הרב: לא, כולם רצו לקבל את ההשפעה. לא זו הסיבה אי אפשר לדעת מה הסיבה בטח היה לו סיבות מסיבות שונות גם בפשט וגם בסוד העיקר זה מה שהוא אהב כל מקום יש לו את ההשפעה הרוחנית מהשמים שלו
תלמיד: אולי זה גם קרוב לורשה

הרב: כל מקום יש לו את ההשפעה הרוחנית מהשמים כל מקום ומקום כל מטר ומטר זה משהו, אחר כנראה שהוא הרגיש שמה בנוח יש מקומות של דין, יש מקומות של חסד, מקומות של רחמים.

כשהגיעה הידיעה לעיר גור באו ראשי הקהל עם הקהל ונתנו לרבי את כתב-המנוי לרבנות
זאת אומרת חוץ מזה שהוא הרבי של כל החסידים שלו הוא יהיה הרב של העיר היה גאון חוץ מקדוש, גאון בתורה, אדיר אז נותנים לו להיות הרב של עיר גור. יכול להיות גם שיהיה רבי ומישהו אחר יהיה הרב של העיר?
תלמיד: כן

הרב: כן אתם אומרים כן נכון אבל אז זה היה יותר מסובך כי אם זה רבי גדול ועירה קטנה ועוד יש רב אחר זה כבר מתכון לצרות, לא חייב, תלוי בקשרים בניהם אבל ככה דרכו של עולם.

תלמיד: מה ההבדל בין רבי לרב?

הרב: אתמול דברנו על זה.

למרות שביקשו מאוד בורשה שישאר לא הסכים הרבי

הרי ורשה זו עיר! אז תארו לכם שרבי גדול ועיר חשובה פתאום עוזב את העיר הולך לאיזה כפר זה כביכול ירידה! לא כל העיר ורשה רצתה אותו והוא לא רצה.

תלמיד: זה רחוק?

הרב: לא, זה קרוב.

תלמיד: לא נורא אפשר

הרב: הם רצו שישאר בורשה

למרות שביקשו מאוד בורשה שישאר לא הסכים הרבי, לאחר שעבר לגור בנו החסידים העשירים בניין גדול שישמש לבית הרב ולבית המדרש שיכיל את אלפי החסידים

תלמיד: כמו שיש גם היום

הרב: כן איפה שיש חסידויות גדולות רבי בלי חסידים זה לא רבי חסידים בלי רבי זה לא חסידים זה הדדי אז צריכים מקום מתאים לחגים לשבתות לדרשות לקבל את הציבור שמחת בית השואבה הרבה צריכים. לאורחים שצריכים ללון גם לא סתם קוראים לזה חצר זה חצר

כשנחנך הבית התכנסו כל החסידים בבית המדרש ונכנס לשם הרבי, שמח מאוד ודרש את הנאמר במסכת ברכות:

ביום שהעבירו את רבן גמליאל מנשיאותו סילקו את שומר הפתח ונתנו רשות לכל תלמיד להכנס, לפני כן היה רבן גמליאל מנהיג שכל מי שאין תוכו כבוד - לא יכנס לבית המדרש, וכעת הספסלים בבית המדרש התמלאו בתלמידים - נחלשה דעתו של רבן גמליאל.

רבן גמליאל היה קפדן בעניין הזה אמר שתלמידים לא הגונים לא יבואו ללמוד תורה רק מי שתוכו כבוד לא שיעשה את עצמו צדיק ומבפנים הוא לא מי שאמיתי שיבוא ללמוד תורה מי שלא - שלא יכנס. אבל כבר כתוב 'בראתי יצר הרע - בראתי לו תורה תבלין', 'אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש' אם בן אדם נתקף על ידי היצר הוא צריך לקחת את עצמו לבית המדרש ללמוד שזה התרופה ליצר זה לימוד תורה כן ופה רבן גמליאל אומר רק מי שתוכו כבוד יכנס לבית המדרש. תרופה למי נותנים לחולה או לבריא?

תלמיד: לחולה

הרב: לחולה. מצד שני כתוב שאסור ללמד לתלמיד שאינו הגון למה? שהוא מקדיח את תבשילו ברבים, של הרב שלימד אותו, אז איפה מחליטים איך מחליטים אם הוא הגון או הוא לא הגון זה דבר עמוק ה לא סתם איזה דבר פשוט, הנה כשהעבירו אותו מנשיאותו באופן זמני אחר כך הוא חזר נתווספו הרבה ספסלים בבית המדרש הרבה חברה נכנסו ללמוד שלא היו לומדים קודם חלשא דעתא חלשה דעתו של רבן גמליאל פירש רש"י היה דואג שלא יענש על שמנעם בימיו מלבוא

יש פה כמה סוגיות עמוקות זה לא פשוט כתוב שתלמיד חכם שלומד שלא לשם שמים היה עדיף ששלייתו תתהפך של פניו זאת אומרת שהוא לא יבוא בכלל לעולם הזה מצד שני כתוב שלעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אף על פי שלא לשמה שמלא לשמה יבוא לשמה אומר בעל הסולם באחד המקומות יש תנאי אחד זה לא אוטומטי שיבוא לשמה,

התנאי זה שהוא ירצה לבוא לשמה איך הוא מקולקל יש לו אנטרסים גאווה יש לו כל מיני דברים אבל יש לו נקודה אחת טובה שהוא רוצה לבוא לשמה אז יעסוק בתורה ובסוף ב"ה יזכה לבוא לשמה אז רבן גמליאל הוא אמר פשוט מאוד מי שאין תוכו כבוד אל יכנס לבית המדרש הוא לא קבע מי תוכו כבוד הוא אמר עכשיו כל אחד צריך למדוד את עצמו האם תוכו כבוד או לא זה קשה מאד קשה מאד.

תלמיד: יכול להיות שבאותו הרגע אני לא הייתי תוכי כברי ועכשיו אני מחליט שתוכי כברי אז אני יכול להיכנס?

הרב: ואחר כך למחרת? טוב צריך להתעמק בעניין הזה זה לא דבר פשוט. אדם זה כלי, התורה זה אור. האור נכנס לתוך הכלי מזכך אותו או שהכלי בולע את האור והוא מתקלקל יותר אם יש בן אדם הוא מושחת וילמד תורה הוא יהיה מושחת עוד יותר כי יהיה לו חכמה יהיה לו ערמה יהיה לו ידע הוא יוכל לעבוד על הבריות כמו שאומרים יודע תורה אם הוא לא לשמה אם הוא רשע שיודע תורה זה יותר גרוע רבן גמליאל לא סתם היה קפדן לא סתם רצה למנוע טוב מבעליו הוא רצה שיהיו יראי שמים אמיתיים שגם האדם לא יחשוב שזה מובן מאליו שמגיע לו ללמוד תורה כל אחד מובן מאליו היום אתה שואל מישהו איפה אתה לומד? שמה.

מה השאלה השניה, כמה נותנים שמה? זה ככה זה לפעמים, השם ישמור, איזה הבדל בין זה לבין מה שרבן גמליאל דרש שיהיה תוכו כברו ברגע שויתרו על השיטה הזו של רבן גמליאל הגענו לזה שיש מקומות אם עושים תענית דיבור נותנים עוד \$20 אם אומרים אמן יהא שמא רבא נותנים עוד \$5 מה זה הפך להיות? מה?!

תלמיד: מסחר

הרב: אסור להגיד אבל הנה הקצה שלו הקצה החיוב של רבן גמליאל והנה הקצה השני איפה שאנחנו היום.

תלמיד: כן אבל זו הנהגה קשה לא?

הרב: אבל היה לה על מה, זה לא סתם הוא היה קשה הוא רצה שיהיו יראי שמים

תלמיד: כמו הרבי מרדוויץ שלמדנו אתמול

תלמיד: לפעמים הוא יכול לאבד כאלו שיכלו ללמוד

הרב: זו סוגיה שצריכים להתעמק בה הרבה אבל הנה נראה מרש"י שרבן גמליאל דעתו כשהוא ראה שפתאום מתמלא הבית מדרש הוא אמר וי וי אולי הוא יענש על זה הוא מנע מהם תורה הנה עכשיו נכנסו זה גם לא פשוט

שאל הרי"ם: מה השתנה שרבן גמליאל פתאום שינה את דעתו והתחרט על ההנהגה של להרחיק תלמיד שאין תוכו כברו?

מה קרה פתאום הרי הוא לא היה אדם פשוט ובודאי הוא ידע שאם הוא יגיד 'כל מי שרוצה לבוא יבוא' הוא ידע שיבואו הרבה מה החידוש אנחנו יודעים גם מהרבי מקוצק שהרבי מקוצק אמר 'אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש ששם תמצא עוד הרבה מנוולים כמוך' ולכן חסידי קוצק היו לומדים לבד לא היו לומדים בחברותות, לא היו לומדים בבית המדרש היו לומדים לבד בסתר בינם לבין קונם.

תלמיד: יש הרבה אומרים שהספר זה החברותא.

הרב: הקב"ה, גם הקב"ה זה חברותא

והמשיך: מה השתנה מכיוון שלמרות הכל חלשה דעתו?

נכון?

והשיב שכאשר באו התלמידים שאין תוכם כברם לבית המדרש התחרט רבן גמליאל כיוון שבהשפעת בית המדרש הפכו ל'תוכם' - כברם' והצטער שלא נתן להם להיכנס עוד בימי נשיאותו

זה באמת בתנאי אחד שיש כוח של קדושה בבית המדרש מצד שני יש את הסיפור על הבעל שם טוב שנכנס לאיזה בית מדרש להתפלל ויצא מיד החוצה הוא אומר 'אי אפשר פה להתפלל למה? כי כל הלימוד וכל התפילות שום דבר פה לא עולה לשמים פה הכל דחוס'

תלמיד : הכל עולה למעלה אבל עד לתקרה

הרב : 'הכל דחוס אין מקום להיכנס' זאת אומרת שאם המקום דחוס אין לו כוח להעלות את הלומדים בו לדרגה יותר גבוהה, זה לא פשוט, ואנחנו בדור הקטן והמסכן שלנו צריכים להתפלל על זה שכולנו נזכה ללמד תורה ולהיות צדיקים ולהלחם ולעשות תחבולות: 'בתחבולות עשה לך מלחמה' באמת,

אתמול נזכרתי בכל מיני אנשים שבאו בשנים האחרונות פתאום נזכרתי איך הם נראו כשהם באו ואיך הם נראים עכשיו אמרתי זה בן אדם חדש זה לא אותו בן אדם באמת בן אדם שעובד קשה עובד את השם, משתדל, לומד תורה, במשך הזמן הוא הופך להיות אדם אחר זה לא אותו איש, זה שכל אחר, השגה אחרת, התנהגות אחרת, מידות אחרות, כוונות אחרות, מטרות אחרות, בדור הזה רואים את זה בחוש ב"ה שיש את הבעלי-תשובה וכל זה רואים איך הם משתנים לפעמים מהר מאוד גם לפעמים לאט.

שורש החסידות

פעם שאל המגיד את רבו, הבעל שם טוב, על שום מה קוראים לאלה שמקבלים את דרכו 'חסידים'? שאל את הבעש"ט. הרי ידוע שחסידות היא דרגה גבוהה ביותר, מעל לרוח

הקודש כמו שאמרו חכמינו ז"ל

אז למה קוראים להם חסידים?

תלמיד : מלשון חסד.

הרב : מלשון חסד, נו מה עוד. עוד רעיונות.

תלמיד : אולי המטרה שלהם השאיפה שלהם להגיע לדרגה הזאת.

הרב : אולי השאיפה שלהם להגיע לדרגה הזאת מה עוד?

תלמיד : חסידים עם קונם.

הרב : חסידים עם קונם, מה עוד?

תלמיד :

הרב : למה לא קראו להם פרושים, למה לא קראו להם צדיקים, קדושים, למה חסידים?

תלמיד : חסיד, זה בדרך כלל אדם פשוט שהולך אחרי מישהו.

הרב : חסיד של מישהו אתה אומר.

תלמיד : כן, אבל בד"כ זה אדם פשוט.

הרב : לא, "אין עם הארץ חסיד". למה קראו להם חסידים?

תלמיד : מלשון חסד.

הרב : מה? למה דווקא השם הזה?

תלמיד : שאיפה

הרב : שאיפה להיות חסיד?, נו.

תלמיד : זה הפירוש בשפה העברית, חסיד של מישהו.

תלמיד : התקשרות.

הרב : התקשרות, מה אתה אומר?

תלמיד : עושים חסד.

הרב : עושים חסד עם מה?

תלמיד : עם העולם.

הרב : עם העולם. "תורת חסד על לשונה", זו תורה של חסד החסידות, בין אדם לחברו בין

אדם למקום.

ענה הבעש"ט: במשנה 'נטילת צפורניים שורפן חסיד'

כשאדם גוזר את הציפורניים החסידים שורפים אותם את הציפורניים.

'והפירוש הוא שהחסיד מתאמץ לשרוף את הציפורניים כדי שאחרים לא יפגעו וזאת הוא

עושה מעבר למה שהוא חייב לעשות מן הדין'

ציפורניים אסור לזרוק על הרצפה או במקום שאנשים יכולים לדרוך על זה אנשים יכולים

להינזק אז אנחנו זורקים את זה בזבל או זורקים את זה בשירותים. חסידים שורפים את

זה, מבטלים את זה לגמרי אומר למה שורפים את זה.

קודם כל אז לא היה ביוב כמו שיש היום, תרתי משמע, ככה זה באופן כללי, שורפים את זה

כדי שלא יהיה נזק לאף אחד לבטל את זה מהמציאות וזה לפני משורת הדין הן במצוות

שבין אדם למקום והן במצוות שבין אדם לחברו משנה מקום משנה מזל, הבנתם. יש מה

שאדם חייב זה הדין, אם הוא עושה מעבר למה שהוא חייב או מוותר לחברו למרות שהוא

צודק הוא מוותר לו אז הוא מתחסד איתו אם מוותר לאשתו או מוותר לילדים וענוותן בעניינים שלו מתחסד עם אנשים עוזר להם יותר ממה שהוא חייב מתחשב בהם נותן להם, לא חושב על עצמו, לא אגואיסט.

בקיצור, בין אדם לחברו זה נקרא חסיד גם בין אדם לקונהו, השם יתברך. בשביל זה אצל החסידים היה העניין הזה של הידור מצווה כל מיני הידורי מצווה היו מהדרים עושים את זה עוד יותר בחום באהבה בהתלהבות במסירות בהידור מוציאים על זה כסף מוציאים את הנשמה על זה, זה היה חלק מעבודת החסידות למשל אם אדם יש לו סוכה יעשה לו סוכה אז החסיד גם אם אדם חשוב וכו' הוא בעצמו הולך ועושה טורח, עושה קונה כולו נכנס לעשייה של המצווה. מה?
תלמיד:

הרב: לא אבל זה שוני בגישה בוא ניקח דוגמא אדם צריך לבער את החמץ טוב הוא עושה את הבדיקה מצליח למחות הוא הולך מבער את החמץ אה לפי הדין מספיק שהוא כבר מקלקל את הפירורים שהם לא ראויים למאכל של כלב גמרנו כבר התפטר מהם מבטל את זה גם כן יוצא לידי חובה. חסיד לא הוא רוצה שיעלם החמץ לגמרי מין העולם שורף אותו שורף אותו שלא ישאר כלום עכשיו יכול להיות דווקא חכם בישראל כמו שאתה שואל שאומר טוב זה ביטול חובה מה אני אעבוד שם במצווה הזו עכשיו לשרוף ולשרוף, אה, עושה מה שצריך והולך לענייניו זה גישה של דין.

לפי ההלכה בדיוק כמו שצריך הצד הטוב בדיוק כמו שצריך. החסיד יש לו בזה את הנפש שלו הוא מכניס בתוך זה לא רק את השכל, את הגוף שלו הכל יאללה הוא יעשה את זה לא ישאיר פירור אחד מבין זה ההבדל זה לא אומר שהם לא היו קדושים וצדיקים אבל יש בזה חידוש יש בזה חידוש זה עבודה עם כל הגוף עם כל הנשמה, עם כל החשק בלי לעשות חשבון כל כך כמו שאומרים.

תלמיד: בסיפוק.

הרב: לא עניין של סיפוק, לא חיפשו סיפוק. זה חסיד של עצמו זה שמחפש סיפוק. מי שחסיד באמת

תלמיד: אומרים שהקב"ה חסיד.

הרב: בקיצור רבותי הבנתם אז החסיד עושה עם כל הנשמה בלי חשבונות אחרים, יפה זה מה שהוא אומר

יש מצוות שבין אדם למקום ומצוות שבין אדם לחברו. המגיד היה שואב ומלמד אחרים מתורת הבעש"ט עוד כשהיה בחיים

מה זה העניין הזה שואב ומלמד? מה זה שואב ומלמד מתורת הבעש"ט?

תלמיד: מקבל ומשקה

הרב: כן, ככה, מה אתם אומרים?

תלמיד: לא רק מקבל שואב זה יותר ממקבל זה משקיע מאמץ בשביל להוציא כמה שיותר מתורת רבו.

תלמיד:

הרב: מה זה שואב ומלמד?

תלמיד: להוציא מוציא וכמה שיותר לא סתם מוציא.

הרב: הוא בעצמו היה מתעמק נכנס בתוך תורת רבו ומה שהיה משיג לא היה משאיר לעצמו אלא היה נותן לאחרים. זה תלמיד טוב?

תלמיד: אנחנו למדנו שתלמיד צריך להביא חצי לא יותר.

הרב : איפה למדת את זה ממס הכנסה?
תלמיד : שהרב שהוא מקבל מהשמים למשל, יש איזשהו עניין לא מעביר את הכל הלאה
אלא משאיר לעצמו חלק.

הרב : זה הרב, מה עם התלמיד? מי יכול להביא לי דוגמא שהיה תלמיד ששאב מתורת רבו
ונתן לאחרים והחריב את רבו בגלל זה.

תלמיד : הרב חיים ויטאל.
הרב : נכון מאד. הרב חיים ויטאל שהיה שם עניין שהאריז"ל בא לעולם הזה רק ללמד את
הרב חיים ויטאל הרב חיים ויטאל לא רצה לשמור את זה לעצמו רצה לזכות את האחרים
הם גם היו קדושים ועליונים והכל,

לא היו אנשים פשוטים והיה גזירה על האריז"ל שכל מה שהתלמיד שלו שואל אותו היה
חייב לגלות לו ככה נגזר עליו לפני שבא לעולם ככה נגזר עליו בקשר לרב חיים ויטאל והרב
חיים ויטאל ניצל את זה כדי לשאול אותו סודות ליד החברים שאז האריז"ל היה חייב
לענות לו וככה הוא היה מזכה את האחרים וזה גרם מוות לאריז"ל.
תלמיד :

הרב : כן, קודם הלך ילד שלו.

תלמיד : של האריז"ל

הרב : לא של האריז"ל

תלמיד : של האריז"ל

הרב : של האריז"ל? לא זוכר.

תלמיד : אח"כ הוא ניסה לעשות.

הרב : כן, ואח"כ הוא הלך בעצמו זאת אומרת שמי ששואב תורה מרבו ונותן לאחרים עושה
דבר גדול בתנאי שזה מה שצריך לעשות יש מקרים כמו המקרה המיוחד הזה שזה לא מה
שהיה צריך לעשות.

תלמיד :

הרב : כן, הוא אמר לו זה כתוב ש"שער הגלגולים", קיצורו של עניין תמיד בעניין של גילוי
רזין דאורייתא יש את השאלה כמה לגלות וכמה לא לגלות למי לגלות למי לא לגלות יש
עניין שהעולם מתקיים על הרז ויש עניין שלא לגלות את הרז סתם, הולך רכיל מגלה סוד,
מצד שני לטווח הארוך אנחנו רואים שאלמלא אותם הרכלנים היינו מיובשים היום בזכותם
שהלכו רכיל וגילו סוד אז יש איזה ידיעה של הסוד אם לא, לא היה נשאר כלום זה היה
עובר אולי רק מפה לאוזן בין הגדולים וגמרנו תורת החסידות כולה היא תנועה של
התפשטות מעיינות פנימיות התורה בקרב העם אמנם היא מסננת כמו שאומרים, כן, לא
רזים ממש אסור לגלות אבל גילו הרבה יותר ממה שהיה קודם נהוג ולכן בעל "התניא" נכנס
לבית הסוהר

מצד המתנגדים נכנס לבית הסוהר כי הם הלשינו עליו והעלילו עליו עלילות זה מצד הרע,
בכל זאת אי אפשר להכניס בן אדם לבית הסוהר מבחינת ההשגחה העליונה אם אין איזה
סיבה, כן הסיבה הייתה שהוא היה מגלה יותר מידי חסידות ברבים דלה הרבה כמו
שאומרים וחילק גם הרבה אבל אמרו לו רבותיו שאם הוא, הופיעו אצלו רבותיו הבעש"ט
והמגיד ואמרו לו אם התחלת אז תמשיך כן היות שהוא התחיל אז שימשיך אז הוא המשיך
זה העניין כן להתאים את האור לכלי לא פחות מידי לא יותר מידי גם לפעמים בן אדם
שנמצא ליד צדיק כזה כמו הבעש"ט יכול להיות הוא מתלהב נורא אבל הוא בעל דרגה כבר
כבר זכה בשביל זה הוא לידו ואחרים עוד לא זכו את הוא יקח בהתלהבות ויעביר להם כל

מה שהוא מתלהב או יחשבו שהוא משוגע או יכול להיות שישרוף אותם גם ישבור אותם יותר מידי אור אז זה חכמה גדולה לדעת את התורה ולהעביר לתלמידים מה שכל אחד צריך חכמה בינה ודעת בשביל זה היה צריך את הבעש"ט שהוא זה שמשך את החכמה מלמעלה מבחינת חכמת החסידות תורת החסידות

אח"כ היה צריך בחינת בינה גם כן לדלות ולחלק הלאה "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע", יהושע היה ראוי לזה, "ויהושע לזקנים" קודם כל הוא מסר ישר ליהושע אחד תלמיד אחד יהושע היה דבק בו היה כפני הלבנה ומשה כפני החמה והוא יכל להעביר את זה הלאה טוב.

המגיז היה שואב ומלמד אחרים מתורת הבעש"ט עוד כשהיה בחיים

הרב: מה מדגשים פה עוד כשהיה בחיים, הבעש"ט?
תלמיד:

הרב: זה לא העניין של על דעת רבו ודאי שאם זה בחיי רבו זה על דעת רבו.

תלמיד: יש אנשים שזה יכול להיראות בעיניהם כתחרות.

הרב: זה אומר שהיה צורך כנראה למעבר הזה. אפילו שעוד הבעש"ט היה חי אתה אומר אם הבעש"ט עוד חי מה צריך את התלמיד שילמד, שילמד הוא בעצמו הוא גם לימד בעצמו כנראה שהיה בכל זאת צורך בעזר שכנגדו למה אני קורא לו עזר כנגדו המגיז ממזריטש הוא עזר כנגדו, נוקי, בטח בחינה של מקבל שהוא מקבל הוא בחינה של נוקי והמשפיע בחינת ז"א אז זה היה צריך את זה, יש גם כן חכמים וצדיקים שהם משיגים השגות גדולות ולא יכולים להתאים אותם לקטנים הרבה מהם ואם זה עובר דרך דרגה אמצעית זה מסתדר גם יש את העניין שלא כל מי שיודע, יודע להסביר. יש אנשים שיודעים המון ולא יודעים להסביר כלום.

תלמיד: זה עניין של חכמה.

הרב: כן הוא גם הכשיר אותו גם הכשיר אותו חוץ מזה בכל תהליך של התפשטות יש בחינת אברהם, יצחק ויעקב אברהם זה בחינת התפשטות כלי גדול, יצחק זה צמצום, יעקב זה קו אמצעי.

שצריך לפרוץ דרך השלד הראשון זה אברהם אחר כך זה יצחק אחר כך זה יעקב יכול להיות שאותו בן אדם הוא אברהם יצחק ויעקב מהבחינה הזו, כנראה הבעש"ט היה צריך את העניין הזה של המגיז באמצע גם אז הוא היה משקה מתורת הבעש"ט לאחרים עוד בחיי רבו בודאי שעל דעת רבו וזה לא רק ככה גם התלמידים של המגיז הלכו ולימדו וגם תלמידי תלמידיו זה שיטה של החסידות כל מי שזכה קצת לאיזה משהו היה הולך ומלמד אחרים.

כשראה המגיז אדם שגילה שיש בו נשמה אלוקית והוא מחפש את קירבת השם הביא אותו אל רבו, הבעש"ט

זו עוד עבודה שהוא היה עושה שואב ומלמד זה מפנימה החוצה, עכשיו הוא אומר שהוא היה רואה אם יש איזה יהודי שמחפש את האמת לוקח אותו, מביא אותו אל הבעש"ט - זה מהחוצה פנימה מכניס אותו לתוך התיבה כמו שאומרים היה לו שתי עבודות גם להוציא את התורה מן הרב ולהפיץ אותה בחוץ וגם לקחת רחוקים ולקרב אותם.

איך? אגב גם באמת דמשק אליעזר גם היה עושה אותו דבר הוא היה הולך ומביא את האורחים. זה עניין של הפצה וייעוץ. הפצה זה בחוץ בכל מיני דרכים להביא את הבן אדם לרב זה להביא אותו לייעוץ ליחידות שיקבל הדרכה אישית ברכה סגולה כל מה שהיה בו, יש לכם עוד כוח, אה? עוד קצת.

רבי ישראל מרוז"ן אמר לתלמידיו שלבעל שם טוב לא הייתה עגלה

הרב : מה הוא מתכוון בזה?
תלמיד : שידעו כל אחד מה המקום שלו.
והמשיך לספר להם שביום כיפור אחד כשהתפלל הבעש"ט כשליח ציבור החליקה לו
הטלית והמגייד ניגש וקיפל אותה כשחזר למקומו הרגיש יראה גדולה עד שהחל לרעוד
הרב : מרב פחד. כן למדנו את זה שלפעמים המגייד לא היה קולט מה שהבעש"ט אומר מרב
פחד ורעדה שהיה מה זה הדבר הזה? הרי ידוע שהבעש"ט היה איש טוב כן ובעל חסד מה
הוא מפחד ממנו?
תלמיד : מיראה.
הרב : נו?
תלמיד :
הרב : יש פה נקודה חשובה, נו קדימה להתעמק, להתעורר, להתעורר, נו, הנה התעורר רצה
לישון היום.
תלמיד :
הרב : כן, נו מה הנקודה, הרי הבעש"ט היה מקרב אנשים פשוטים ביותר יש סיפורים שהיה
נותן להם לאכול מהקערה שלו והכל, אז אדם כזה איך אומרים נחמד חברותי פתוח אחרת
איך הוא יכול לקרב אנשים כאלה פשוטים מצד שני התלמיד שלו מפחד ממנו, פחד מוות.
הוא רק נגע לו בטלית כדי לסדר לו זה והתחיל לרעוד.
תלמיד : אדם רגיל לא רואה שכינה כמו המגייד הוא מתקרב אליו מתקרב הוא
מתקרב אל השכינה אז בטח שהוא פוחד.
תלמיד : מן היראה שבו.
תלמיד : זה בא ממנו דרך הציבור היה מיד מתקרב לציבור אז הוא מתקרב למעלה לא אליו.
הרב : נו? נו? נו?
תלמיד : מי מרגיש את היראה?
הרב : המגייד.
תלמיד : רק המגייד, מי שלא מכיר את הרב אז הוא רואה לנגד עיניו, אדם כמוני וכמוך
המגייד יודע מה החוק הפנימי של זה.
הרב : מה מעלתו?
תלמיד : מה מעלתו זה כמו זה כמו שיעקב יוצא מתוך חרן והרשעים יאללה שילך מכאן, זה
מוכיח, זה ככה זה.
הרב : מה אתה אומר?
תלמיד : אותו דבר שבחינת הבעש"ט הוא נשאר אותו דבר, אלה שמסביבו מה שהוא מושך
באותו רגע בזמן התפילה.
הרב : אתה אומר שהוא משך יראה.
תלמיד : הוא משך כח ואור ובאותו רגע הוא היה עסוק בתפילה הוא לא היה הוא בעצמו לא
לא השפיע.
הרב : מה אתה אומר שזו הייתה עת מיוחדת ששרתה בו שכינה.
תלמיד : כן.
תלמיד : מי שמתקרב לצינור נרטב אין מה לעשות.
הרב : האם זה היה חד פעמי ולא שזה היה יום כיפור או שזה היה יחס שלו באופן קבוע ולפי
הבעש"ט
תלמיד :

הרב : ככה היה אפילו בחלום זה היה ככה.

תלמיד : כן.

תלמיד : יש מצבים כאלה של זכות מאד מאד גדולה שלו של הבעש"ט.

הרב : זה מסקנות שלך, כן.

תלמיד : אולי אור מקיף.

הרב : התחשמל!?! זה היה טלית חשמלית!?!

תלמיד : הוא מפחד להיות כמוהו יום אחד, כאילו היום כל החכמה מהבעש"ט.

הרב : זה לא שהוא ישר לחשוב יום אחד הוא רק נגע בו והתחיל לרעוד, רבותי קודם כל ככה בן אדם שכל הזמן מפחד מהרב שלו ורועד מפחד הוא לא יגע לו בטלית בכלל הוא יישאר רחוק ולא יסתכל ולא יתקרב אז יש כנראה מה שאמרו פה שלא כל הזמנים אותו דבר.

באופן כללי כנראה שהיה מתפעל ומפחד באופן די קל ומהיר זאת אומרת אם הוא העיז להרים את הטלית ולגעת בו כנראה שבאותו זמן הוא לא חשב שהוא יתחשמל מזה אולי משמייים גרמו לזה, יש פה נקודה חשובה מצד אחד התקרבות לצדיק מצד שני מי שמתקרב ליבו גס בו. אה. הוא אומר, תשמע כשהייתי רחוק הייתי מעריך אותך הייתי מפחד ממך מכבד אותך עכשיו כשאנחנו סחבקים.

תלמיד : זה לא תמיד ככה.

הרב : לא יש את הפחד יש את הסכנה שהקרבה תגרום לחוסר יראה וכתוב שצריך לירא גם את התלמידי חכמים "את" לרבות תלמידי חכמים "את ה' אלוקיך תירא", "את" לרבות תלמידי חכמים צריך שתהיה איזה יראה לא אומר שצריך לרעוד מפחד כן, אבל צריך שיהיה יראה גם אם בן אדם קרוב. אדרבא, בן אדם שקרוב צריך לשמור עוד יותר כי ליבו גס, התרגל מה שנקרא, מתרגל. אה, הוא רואה את המלך כל יום אז הוא סחבק שלו, לא. מצד אחד צריך להיות קרוב בשביל לדלות מתורת רבו להשקות לאחרים ולהביא את האנשים ולעשות את כל העניינים ולהפיץ את המעיינות, וכל מה שצריך מצד שני חביבי "אש אוכלה הוא", אוי ואבוי למי ששוכח מזה. ואדרבא קל וחומר בנו של קל וחומר עם רבי כמו הבעש"ט שבאמת היה אם אפשר ככה להגיד סחבק, היה מקרב רחוקים אוכל אתם באותה קערה צוחק אתם, מדבר אתם, היה רחמן בעל חסד אם הוא היה בחינת יראה וגיבור בטח היו מפחדים להתקרב אליו, ההפך היות שהיה נחמד כזה ומקרב את האנשים הפשוטים זה מחייב עוד יותר לשמור על הגבולות כמו שאומרים לא לעבור את הגבול. ונשאלת השאלה אחריותו של מי השמירה הזו מצד החסיד, מצד הרבי?

תלמיד : מצד החסיד.

הרב : מצד החסיד, מה אומר?

תלמיד : מצד שניהם.

הרב : איך? תסביר.

תלמיד : אפשר להשוות את זה לקשר בין אבא לילד, כמו שאבא יודע...

הרב : יפה מאד זה כמו אבא וילד, כן. כמו אבא וילד, אבל כמו שהאבא גם צריך לשמור מצד אחד שהילד יאהב אותו, והוא יאהב את הילד מצד שני גם צריך שיהיה כבוד ויראה לא דווקא איזה פחד מוות אבל כבוד ויראה צריך שיהיה. זה לא בגלל שהאבא צריך את זה, וזה לא בגלל שהרבי צריך את זה, זה בשביל הילד בשביל החסיד לשמור עליו שלא יישרף שלא יעבור את הגבול.

תלמיד : אבל כתוב "כבד את אביך ואת אמך" ולא כתוב ההפך.

הרב: כן נכון, אבל האבא צריך גם לחנך, אבל ודאי שזה שייך לילד וזה שייך לחסיד אבל גם אצל הרב גם אצל הרב אסור שהרב יגרום תקלה מצד אחד להיות נחמד מצד שני גם שצריך גבורה אז גבורה להעמיד במקום, להעמיד במקום כן.

תלמיד:

הרב: זה מחריב את העולם מי שעובר את הגבול זה מחריב את העולם.

כשחזר למקומו הרגיש יראה גדולה עד שהחל לרעוד ואמר שלא ידע שיראתו של הבעש"ט גדולה כל כך

מה שאתה אמרת שכנראה שהבעש"ט באותו זמן התמלא ביראה ואז כשהוא נגע הוא נשרף מזה.

המשיך הרבי מרוז"ן ואמר שכעת מובן מדוע לא היתה לו עגלה - כיוון שהבין את גדולתו של בורא עולם והתלבשותה בדומם

הרב: הרי אנחנו יודעים שבריאה, יצירה, ועשייה הם לבושי אצילות ואצילות זה לבוש א"ק, וא"ק לבוש של א"ס וככה עד רום המעלות אז הוא צודק מה שאומר הרבי מרוז"ן כשהוא אומר: "מלוא כל הארץ כבודו" וככה פחד המגיד לגעת בלבושים של המלך יפה רעיון יפה. הלאה.

רב הלל דואג לשמירת שבת בבתי-המשתה

רב הלל מפראריטש ז"ל, רוב השנה הסתובב בערים והדריך והחזיר בתשובה את העם. ערב שבת אחת כשהיה בעיר מסויימת נודע לו שבעלי בתי המשתה פותחים אותם כמו ביום חול כינס את כולם והסביר להם את חשיבות שמירת השבת והם קיבלו את דבריו והפסקו לעשות זאת.

רואים פה שגם בעבר היו מקומות שלא שמרו את השבת בשלמות אבל השיטה היתה להסביר לבוא לבן אדם להגיד לו שלום עליך כך וכך הענין יש שבת למה אתה לא שומר תשמור, כל אחד לפי דרכו. שמעתי סיפורים שגם כן כמה חכמים נהגו כך בזמנו ואנשים מפאת בושה מהצדיק היו מפסיקים לחלל שבת,

מספיק שהיה בא איזה איש אחד כזה נשוא פנים למסעדה שפתוחה בשבת או משהו או מאחרים לסגור לפני השבת היה יושב ומסתכל אומר שבת שלום ולא אז משם יושב ככה זה כבר היה מספיק כדי שהבן אדם לא ירגיש נוח ולא יפתח יותר.

ז"א שהעניין של מלחמות השבת שאנחנו רגילים כיום זה לא היה כך בהכרח פעם אם כן הוא קרא לכל מחללי השבת והסביר להם את חומרת הענין שאסור לחלל שבת.

הסביר להם את חשיבות שמירת השבת והם קיבלו את דבריו והפסקו לעשות זאת, בתנאי

שגם בעל בית המשתה הגדול בעיר יסגור עסקיו בשבת כדי שיוכלו לעמוד איתו בתחרות זו שאלה מכובדת כבדת משקל ע"פ השכל של הבן אדם הלא דתי נראה לו שאם הוא יפתח בשבת ארבע שבתות בחודש הוא ירויח יותר ואם הוא יסגור הוא יפסיד.

יצא לי לא פעם לדבר עם נהגי מוניות בזמנו כשהיתי עוד נוסע בחוץ וכשהיתי שואל אותם אתה עובד בשבת? היו כאלה שאומרים תשמע הייתי עובד בשבת אבל הפסקתי לא יוצא מזה כלום אין בזה ברכה, אומנם היה מרויח יותר אבל אח"כ היתה תקלה באוטו והיה צריך לשלם פי כמה.

ז"א יש אנשים שניסו את זה וראו שזה לא לפי השכל זה מעל השכל ורואים שהחוקים הכלכליים היו קיימים גם קודם לא רק עכשיו גם היום מדברים על זה למה "אל על" לא נוסעת בשבת וכל מיני ענינים יהודי הוא לא נוצר ולא נברא בשביל להשלים עם הטבע הוא בא לשנות את הטבע, הטבע של האדם קרוב אצל עצמו אוהב את כיסו ואת עניניו השם דורש מאיתנו להתעלות מעל הטבע.

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" השכל אומר צריך לעבוד את השדות גם בשנה השביעית אם לא אתה מפסיד השכל הפשוט אומר ככה צריך לזרוע צריך לקצור ואנחנו רואים שהתורה דורשת הפוך, השכל של האדם אומר מתחיל להיות קר עוד מעט מתחיל להיות גשם צריך להיות בבית.

לא, דווקא צריך לבנות סוכה לחיות בצל האמונה וכך הלאה התורה דורשת מהאדם להיות מעל הטבע לתקן עולם במלכות ש-ד-י זה מעל לטבע זה לא בטבע בטבע כל אחד אוהב לנוח ולעשות מה שבא לו כמו שאומרים בלי חוקים ומשפטים על הראש, על כל פנים יש להם טענה, האם הטענה נכונה או לא, האם הוא יכול באמת לגנוב להם את הקלינטים והם לא יוכלו לעמוד בתחרות או זה דמיון שלהם?

ע"פ הטבע הם צודקים לפי החוקים הכלכליים אם הוא פתוח יותר הוא יגנב להם את הקלינטים. ע"פ האמונה אנחנו יודעים ש"אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו" כל אחד יש לו את הפרנסה שלו מראש השנה לראש השנה כמו שלמדנו על אותו עכביש שעושה את הקורי עכביש שלו אפילו באיזו פינה נידחת מתחת לאיזה רהיט שמי היה מאמין שהשם יפרנס

אותו שם ודווקא איזה זבוב נכנס ונתפס ומזה הוא חי כל אחד השם שולח לו את פרנסתו צריכים להאמין בזה אמונה שלמה.

שלח הרבי אנשים לקרוא לעשיר העשיר בא או לא? עשיר מה הוא צריך לבוא אל הרב הרב קורא לו אז מה? הוא יודע שאם הוא יבוא הרב יגיד לו לסגור בשבת מתאר לעצמו בטח, בשביל מה הרב קורה לו להתחתן איתו?

קרא לו הרבי כמה פעמים והעשיר סירב לבוא. נשאר הרבי לשבות בעיר בגלל הענין הזה כנראה.

פתאום העשיר הרגיש רע מאוד בשבת - כאבים חזקים בבטן שהלכו וגברו, לא עלינו, אשתו חששה לחייו וחשבה שבוודאי כואב לו מכיוון שלא כיבד את הרב הצדיק והחליטה לבקש מהרבי שיתפלל עליו

הנה אנחנו רואים פה הנהגה של גילוי פנים, האיש העשיר העיז פניו לחלל שבת ולא לשמוע בקול הצדיק נהיה לו כאבי בטן, גם שהדבר נראה בעליל כקשור אדם יכול להגיד זה לא קשור אכלתי משהו לא טוב ניכנס חידק וירוס תמיד אדם יכול להמציא משהו אבל אישתו היא ידעה שזה בגלל הצדיק.

באמצע הסעודה של הרב ותלמידיו נכנסה האישה בבהלה וביקשה מהרבי שיתפלל על בעלה החולה.

מה עשה הצדיק? התנה תנאי? בירך? לפעמים אדם אין לו זכות מעצמו אבל אולי אישתו הצדקת תגן עליו הרבי לא ענה בכלל היא ביקשה ממנו שיברך והוא שותק ואינו עונה דבר

ביקשו ממנו תלמידיו שיאמר לפחות 'שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא'

יגיד משהו מה אתם אומרים על ההתערבות הזאת? האם החסידים מבינים יותר מהרבי? יתכן שהצדיק שתק כדי שיאיצו בו החסידים או שהצדיק שתק כדי שישתקו החסידים מה אתם חושבים? הרי אם החסידים מבקשים מהרבי זה זכות הרבים עומדת לאיש ההוא הרבים מתעוררים בשבילו אנחנו ערבים לא?

כל ישראל ערבים זה לזה אז אולי האישה לא מועילה אבל החסידים יועילו, ביחד האישה החסידים או ההפך יתכן שאם מאיצים בצדיק והוא יודע שהוא לא צריך לברך אותו זה יעורר קיטרוג יותר גדול כי הוא יקפיד עוד יותר ויגיד להם מה אתם מדברים עכשיו, אומרים לי מה לעשות הרי מגיע לו ככה וככה ואפילו אם לא יגיד זה מתעורר לא?

אם הצדיק הוא בעל דינים מהגבורה אז הוא לא רוצה שיגידו אם הוא רחמן והוא מקפיד על ההוא בשביל לחנך אותו אז אולי הוא מצפה שכן ילמדו עליו זכות על כל פנים בזה שהחסידים אומרים לרבי נו שיגיד איזו מילה לטובת האיש זה לא אומר שהם מזלזלים ברבי זה אומר שהם מכבדים את הרבי כי הם יודעים שיש בכוחו של הרבי לעורר רחמים עליו שאם הם היו חושבים שהרבי לא יודע מה הוא עושה אז זה היה משהו אחר אבל הם מבקשים ממנו תרחם עליו לפניך משורת הדין "שבת היא מלזעוק" תגיד משהו שלא ילך הבן אדם

ז"א שמעריכים את הרבי כי ע"פ השטחיות זה נראה שהם חצופים הרבי שותק הם אומרים לו מה לעשות? תלך אל איזה רבי ואתה תגיד לו מה לעשות תראה מה יעשו לך החסידים אבל בעצם הם ביקשו תרחם עליו בחינת התעוררות מלמטה כן או לא? וכי צריך לרחם על אחד כזה?

תלמיד: על כל אחד צריך לרחם.

הרב: על כל אחד צריך לרחם? שאלה טובה. הרי הוא חוטא ומחטיא כמעט, יש להם פתחון פה לכל אלה שרוצים לעשות תשובה ולסגור את העסק יש להם פתחון פה שהעשיר הגדול

הזה לא סוגר, אישתו באה האיש לא בא היא לא אמרה רבי בעלי שלח אותי לבקש ממך סליחה ומחילה הוא סוגר את העסק תרחם עליו, לא, היא באה בתור אישתו לבקש רחמים הוא לא עשה תשובה.

זה שאנחנו הגענו למצב שלא עלינו יש חילול שבת ואנשים אפילו לא יודעים מה זה חילול שבת זה התחיל באיזה שהוא שלב בהיסטוריה באיזו שהיא דרך זה התחיל באיזה שהוא מקום אולי אם אז כולם היו קפדנים לא מוותרים אז אף אחד לא היה מעז לחלל שבת.

כמו בחו"ל בקהילות עדות המזרח כולם שמרו שבת שמרו צניעות שמרו הכל באו לכאן ראו שהמצב אחר וזהו הושפעו מזה אז יכול להיות שאם איך אומרים הולכים בדרך של הצדיק הוא לא מוותר אז תהיה שמירת שבת כללית והעשיר הזה הוא מעכב את התיקון של כל המקום איזו זכות יש לו? מילא אם הוא היה מחלל שבת בבית שלו אבל זה בפרהסייה וזו עזות כנגד מה שהרבי ביקש אז צריך לרחם עליו או לא?

צריך לרחם על אחד כזה או לא? אולי הוא שמע שצריך לשמור שבת אבל לא נכנס לו ללב עובדה שהיה שם מצב שלא שמרו שבת היתה התבוללות, יש לזה כל מיני גישות אם על אחד כזה צריך לרחם או לא הגישה שראיתי הרחמנית ביותר אומרת שצריך לרחם על נשמתו ולא על היצר שלו על היצר שלו לא צריך לרחם ולפעמים צריך גם להעניש גם כן אבל לא מתוך שנאה ממש, שנאה לרשעות לא לניצוץ האלוקי היהודי.

זה לא קל, על כל פנים, אם רואים מישהו רשע שיודע את התורה ומורד חוטא ומחטיא אני חושב הקטן שצריך להתפלל שיעשה תשובה אם הוא יהודי ועל כל פנים שלא יוכל להזיק. השם יעזור שנתפלל לשם שהאיש הזה לא יוכל להחטיא ולהזיק לעם ישראל שהשם ימנע ממנו את האפשרות, מה עשה הצדיק?

ביקשו ממנו תלמידיו שיאמר לפחות 'שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא' אך הוא לא ענה להם

מה קרה הלאה?

האישה הלכה והצטערה וכאבי הבטן של בעלה לא הפסיקו הוא היה צריך לרחם עליו בשבילה? במוצאי שבת ישבו הרבי ותלמידיו בסעודה רביעית ועסקו בתורה והנה נכנסה האישה שוב וביקשה על בעלה

מה עשה הצדיק? פעם שניה היא באה והיא לא באה להגיד שבעלה עשה תשובה באה לבקש רחמים זה הכל. נו רבותי, מה עשה הצדיק?

אמר הצדיק: "שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא" התפלא החסידים מדוע לא אמר זאת בשבת והרבי הסביר אם השבת תפסיק לזעוק על שמחללים אותה תבוא רפואה' השבת קיטרגה עליו 'אם האיש יתחייב לפני שלושה שיפסיק לחלל את השבת בעסק שלו בוודאי יבריא'

פה אנחנו רואים שהרבי ריחם ופתח פתח, במה הוא פתח פתח? בזה שהוא שלח ואמר תגידו לו כך וכך שאם יסגור אז יבריא, כי לפי האמת לא היה צריך לפתוח לו פתח כי ההוא רשע הוא לא מבקש סליחה ולא עושה תשובה ולא מעניין אותו כלום, פעם שניה שאישתו באה ובוכה אז למה פה בעצם הרבי בא לקראתו הוא לא חיכה שהוא יעשה תשובה אז נשאלת השאלה למה הרבי עכשיו בא לקראתו?

ההתעוררות מציודו, אז יש את התשובה שהוא קודם כל חיכה שהאישה תבוא עוד פעם ושהיסורים של ההוא יגברו עוד יותר איך אומרים עכשיו הלחץ גובר עליו אולי הוא ישבר ועכשיו נותן לו פתח שאם הוא יעשה תשובה ויבטיח שישמור שבת הוא יבריא עכשיו הוא גם

באמת אומר לו אומר לו צדקה אישתך שהיא אומרת שזה בגלל השבת "שבת היא מלזעוק"
ז"א הוא גילה פנים פה גילה לו את הסיבה למחלה שלו ונתן לו פתח שיתקן, מה עשה האיש?
תלמיד : ברגע שהוא במצוקה אדם מוכן לעשות הכל.

הרב : כן, כתוב שרשעים אפילו בפיתחה של גיהנום לא עושים תשובה.

הלכו שלושה מתלמידיו ואמרו לאיש את דברי הרבי

לא שלח רק את את האישה אלה גם שלושה תלמידים הלכו שיתקע להם כף.

האיש הסכים לכך והתחייב לפניהם בשמחה, לאחר מכן סגר את העסק בשבתות והבריא.

מה לומדים מזה?

תלמיד : שאדם אחד יכול לעכב לכולם.

הרב : אוי ואבוי להיות רשע וכמה אדם צריך להיזהר אם הוא פוגע בכלל וכמה אדם צריך
להיזהר אם הוא אדם חשוב זה עוד יותר גרוע וכמה אנשים לומדים דוגמא ואומרים מה אם
העשיר הזה ככה גם אנחנו ככה ומה עוד לומדים? אוי ואבוי לנו שהיו זמנים שהיו צדיקים
אם כזה כח וכזו סיעתא דשמיא איפה אנחנו ואיפה זה?

אם היה כזה כח היום באופן ברור היה אפשר להפוך את המציאות לכיוון של קדושה, ראש
הממשלה עושה ככה מקבל כאבי בטן שר החוץ עושה ככה מקבל כאבי גב, הפסיקו-
מתרפאים, אפשר לנהל את העולם ככה.

שיחת עופות ויחוד עליון

רבי שניאור זלמן נפרד מבני ביתו והלך לדרכו - אל רבו המגיד ממזריטש אצלו שהה כשנה וחצי לפני שבא לביקור קצר בביתו

רק מזה אפשר להבין איזה אשה הייתה לו לרב שניאור זלמן הבנתם מה שהוא אמר פה בפעם הראשונה הוא שהה שם שנה וחצי ושב לביתו לביקור ואח"כ נסע שוב למזריטש בדרך למזריטש הלך לבקר את רבי פנחס מקוריץ ששמח לקראתו והציע לו שישאר אצלו ללמוד ממנו שיחת עופות ושיחת דקלים, מעשה בראשית ומעשה מרכבה

מה אתם אומרים על זה, מה אתה רוצה קורס בשפת עופות בשיחת דקלים, נו? מה לומדים עד כאן? אי שהצדיקים היו אוהבים אחד את השני והולכים אחד לבקר את השני ומכבדים אחד את השני וזה צריך להיות ככה הדרך האמיתית אלא שלא כל הזמן זוכים, מי נכנס באמצע יצר הרע לא רוצה שתהיה אחדות ואהבה וכבוד בין הצדיקים, אם זה היה קורה כבר מזמן היינו יושבים בבית המקדש, עומדים בבית המקדש זהו קיצורו של עניין הוא הלך לבקר אותו וכאן רבי פנחס מקוריץ של מי היה תלמיד? של המגיד ממזריטש. תלמיד: רבי פנחס מקוריץ היה אח של...

הרב: היה אח של מי? של הרב שמילקה, זוכרים הרב שמילקה מניקלשבורג? שניהם היו גאונים וצדיקים עצומים הם מהותיים מהיותר ותיקים, רבי שניאור זלמן היה צעיר אז הם כבר היו יותר מבוגרים.

מה אתם אומרים נוסע רבי שניאור זלמן לרבי שלו עובר דרך רבי פנחס מקוריץ וזה מה אומר לו בוא תישאר אצלי תהיה תלמיד שלי ואני אלמד אותך ככה וככה, מה נראה לכם? אם הציע היה לו מה ללמד רגע רגע תענה על זה ובכלל איזה מן דבר זה כתוב עשה לך רב לא עשה לך תלמיד והעמידו תלמידים הרבה היית צריך להגיד אבל זה בכל זאת תופס אותו תחשוב על זה הוא הולך לרבי שלו הוא מפתה אותו בוא תישאר אצלי פה אתה תלמד דברים גדולים אולי הוא לוקח לרבי ממזריטש את התלמיד שלו? תלמיד: הוא מעמיד אותו בניסיון.

הרב: מעמיד אותו בניסיון. האם יש דבר כזה שאפשר לגנוב תלמיד? תלמיד: לא אם זה לא מאותו צינור לא.

הרב: איך אתה עוד פעם עם הצינור מה אתה אינסטלטור?

תלמיד: ואם זה לא מאותו שורש ולא מאותו גזע אין מה לעשות.

הרב: אי אפשר לגנוב תלמיד?

תלמיד: זה לא יחזיק מעמד.

הרב: אה אפשר לגנוב אבל זה לא יחזיק מעמד מה יקרה.

תלמיד: זה יתפצל אחרי כמה ימים.

הרב: איפה למדת את זה מאיזה סיפור?

תלמיד: של אתמול.

הרב: מה היה אתמול מה היה אתמול איזה סיפור.

הרב: כלומר אי אפשר לגנוב תלמיד ולמה יש כאלה שחושבים שאפשר לגנוב תלמידים.

תלמיד: יצר הרע.

הרב: הכבוד שלהם. הוא לא רצה לגנוב אותו אתה אומר, אמר לו שיהיה התלמיד שלו.

קודם כל אני שואל למה יש כאלו שחושבים שאפשר לגנוב תלמידים בכלל אני שואל ולא

עונים לי למה יש כאלה שחושבים ככה כל פעם.

תלמיד : מהסטרא אחרא.

הרב : זה לא מהס"א.

הרב : מה אתה אומר?

תלמיד : יש אנשים שחושבים שאם היו להם הרבה תלמידים...

הרב : לא זה ברור. אבל למה יש כאלו שחושבים שאפשר לגנוב תלמידים למה רוצים לגנוב

תלמידים, זה ברור אבל למה חושבים שאפשר.

תלמיד :

הרב : יפה מאוד תסביר.

תלמיד : כי תלמיד זה לא בהכרח בחירה של האדם עצמו יש משהו שמקשר בין רב לתלמיד.

הרב : אינסטלציה זה קשור לשורש הזה ואין מה לעשות ככה זה מובא בשער הגלגולים של

האר"י ז"ל בכל איבר של האדם הראשון יש בחינת תלמידים וזהו זה, זה השורש שלהם הם

קשורים שמה לא יעזור כלום אבל לפעמים יכול להיות שבן אדם בגלות עכשיו הצדיקים

האמיתיים פעם אולי גם היום כשהיה בא תלמיד והם היו רואים שהוא לא מהשורש שלהם

הוא היה אומר יה חביבי טעית בכתובת לא פה. לך שמה תלמד אצלו.

ברור שבן-אדם חי בישות בחינת "יש" הוא לא יודע שאין נוגעים במה שמוכן לחברו והוא

חושב שהוא חי בזכות עצמו והוא הגדול והוא יתפוס תלמיד זה ויתפוס תלמיד זה וזה הכל

ס"א זה לא קדושה, בקדושה יודעים שכל אחד הולך צריך ללכת לשורש שלו כך היה האר"י

ז"ל היה אומר לתלמיד שלו רבי חיים ויטאל בשער הגלגולים תדע לך שהתלמיד הזה וזה

לא יישאר איתנו במשך הזמן הוא ילך והוא ילך וזה יבוא כן הוא ידע מראש זה לקוח

משער הגלגולים, אבל מה שכן ראינו בגר"א שהיה חכם אחד שהיה מאוד משתדל ללמד

אחד החכמים משהו קטן כדי שההוא ינהג בו בכבוד והרי אנחנו יודעים שהחכמים בגמרא

לא היו סתם אנשים פשוטים מה זה העניין הזה הרי כתוב שאם אדם מלמד את חברו אפילו

אות אחת חייב לכבד אותו, ממי לומדים את זה? מדוד המלך שמי לימד אותו? אחיתופול

איך הוא קרא לו?

תלמיד : 'מורי רבי אלופי ומיודעי'

הרב : יפה מאוד. אז למה החכם הזה בגמרא רצה ללמד את החכם השני משהו כדי שהוא

ייתן לו כבוד.

תלמיד : למד אותו להשפיע עליו.

הרב : אולי הוא היה צריך להיות משפיע שלו והוא ראה את זה מה עוד?

תלמיד : שכל אחד שכל אדם יראה שיש בו משהו שאין למישהו אחר

הרב : יפה מאוד, זה התכללות נכון מאוד איזהו חכם הלומד מכל אדם אפשר ללמוד מכל

אחד מישראל אפשר ללמוד גם לא רק מישראל מכל ברייה אפשר ללמוד משהו תמיד כתוב

גם בגמרא אבל למה הוא רצה ללמד אותו משהו?

תלמיד : הוא רצה לתת משהו מעצמו.

הרב : יפה מאוד הוא ראה כנראה שבקומה של החכם השני חסרה הבחינה הזו שיש בו רוצה

להשפיע לו שיהיה לו. מה הוא צריך כבוד? להתפאר? יש התפארויות לשם שמיים?

תלמיד : יש מקום לקבלה מהצד האחר.

הרב : איזה צד אחר?

תלמיד : מהתלמיד.

הרב : אהה לא מהצד האחר פה שאתה אומר הצד האחר הכוונה זה הס"א צריך להיזהר.

ראינו את זה ככה. החכם הזה רצה ללמד את השני כדי להשפיע טוב, נחמד, סימן אם הוא

רצה ללמד את השני סימן שבאמת אצל השני לא היה החומר הזה שהיה אצלו כי אם היה אז לא היה מלמד אותו לא היה רוצה ללמד אותו רצה להשפיע אבל למה כדי שיכבד אותו? תלמיד : להשתמש בזה.

הרב : אפשר להשתמש בכבוד לשם שמיים רבותיי אם חכם אחד מלמד את השני ובגלל זה השני מכבד אותו והאדם מקבל כבוד ובאותו זמן מתבטל כלפי שמיים זה כבוד שמים. תלמיד : זה מאוד מסובך.

הרב : מאוד מסוכן! רק רגע וגם בזה שהוא מלמד והחכם השני הוא היה חכם גדול לא היה חכם קטן הוא למד ממנו והוא מכבד אותו בחזרה זה גורם להשראת השכינה כיוון שהמניות של זה שלימד עולות כי הוא למד ממנו תשמע אפילו רבי זה וזה למד אצלו פשט המחיר שלו עולה עכשיו אם המחיר שלו עולה יכול להיות שהוא מתגאה אז הוא נופל ואם הוא מתבטל זה השראת השכינה. אז איפה היינו אז הוא הציע לו מה הוא הציע לו, ילמד איתו שיחת עופות ושיחת דקלים מה זה רבותיי מעשה בראשית או מעשה מרכבה? בשביל מה צריך את כל זה, שיחת עופות שיחת דקלים.

תלמיד : פיתוי.

הרב : לא זה לא סתם פיתוי.

תלמיד : תורת הסוד.

הרב : תורת הסוד נו בשביל מה צריך לדעת שפת עופות שפת דקלים, בשביל מה צריך בן-אדם לדעת שפת עופות שפת דקלים מעשה בראשית או מעשה מרכבה? תלמיד : מעשה מרכבה.

הרב : בשביל מה צריך את זה הרי אם זה לא היה דבר חשוב הרבי לא היה מציע את זה לרבי שניאור זלמן למה הוא הציע לו את זה, נו תגיד. תלמיד :

הרב : השי"ת רוצה שאנחנו נכיר אותו, כל הסבל שיש בעולם באופן כללי ובאופן פרטי זה כי אנו לא מכירים את השי"ת לא מכירים אותו ולא את דרכיו שאם היינו מכירים אותו היינו שמחים מבינים כל דבר אה עכשיו חטפתי מכה פה זה בגלל זה אוי טוב ברוך השם אבל ההסתר פנים גורם לזה שאנו לא נדע למה קיבלנו מכה למה קיבלנו לטיפה ואז זה חילול השם אז זה הצער הכי גדול אם אדם היה יודע כל דבר למה זה היה שמח היה דבק למעלה. אם כן יש עניין גדול ללמוד את ההנהגה של השי"ת. את השי"ת עצמו אין לנו השגה בו כלל וכלל אין לנו ולא יהיה לנו גם מה שאנחנו יכולים להשיג זה ההנהגה שלו הכללית והפרטית, איך הוא מנהיג את העולם מה הוא רוצה מבריותיו כל העניינים האלה וזה מופיע בתורה ובתורה יש פרד"ס-פשט, רמז, דרש סוד, אנחנו רגילים ללמוד את הפשט.

הלכה גמרא חומש זה חלק אחד אבל יש חלק אחר שנקרא הסוד ובסוד יש פרד"ס יש גם כמה חלקים אז מעשה בראשית מעשה מרכבה זה כל העניינים שלומדים עם הספירות הפרצופים הצימצום הקו הרשימו כל העניינים כל העולמות כל העניינים זה לא אותו דבר כמו שיחת עופות ושיחת דקלים מה ההבדל?

שיחת עופות זה שבן-אדם שיודע את שיחת העופות הוא רואה את העופות או שומע אותן והוא מבין מה הם אומרים ו"בעל הכנף יוליך את הקול" זה התקשורת של פעם.

פעם לא הייתה תקשורת כמו היום אז העופות היו מוליכים את הקול ומי שידע מה העוף מכריז הוא ידע מה הוכרז למעלה זה יחיה זה ימות, זה יקרה לו ככה וזה יקרה לו ככה השנה תצליח התבואה השנה לא תצליח התבואה כל העניינים מה זה זה להיות מעורה בעניינים כמו שאומרים זה רזי תורה.

תלמיד :

הרב : זה שפת העופות. קודם כל אז יש לזה חשיבות לדעת שפת העופות או לא?
תלמיד : יש סיפור על האר"י הקדוש שבאו אליו שני העורבים בגלגול של בלק ובלעם ורצו
תיקון במקרה זה זה רשעים.

הרב : שפת העופות אפשר להבין מזה כל מה שמדובר זה ברור שפת הדקלים מה זה דקל?
עץ. גם בכל דבר ודבר כמו שאפשר לקחת תא של עטין של איזה כבשה ולשכפל אותה זה על
פי הקבלה הדבר הזה זה סוד של ההתכללות שבכל תא יש את כל הספירות אז יכולים
לתפוס אחד ולשכפל.

זאת אומרת שכל האינפורמציה של כל העולמות נמצא בתא אחד זה ברור מאז שנברא
העולם עד היום של דומם צומח חי ומדבר אני רוצה להסביר הרי דומם צומח חי מדבר
מספרים כבוד א-ל יש ניצוצות של קדושה ויש נשמות מגולגלות בדומם צומח חי מדבר בכל
הרמות אז גם בשפת דקלים אפשר להשיג מזה סודות כמו בשפת העופות ולכן הוא רצה
לפתות אותו, רבי פינחס מקוריץ את רבי שניאור זלמן, וללמד אותו את זה שיישאר אצלו.
עכשיו יש הבדל רבותיי בין כשלומדים חכמה סתם בצורה בשביל להבין את העניינים לבין
שלומדים חכמה שמביאה לידי השגה שפת עופות ושפת דקלים הכוונה שזה מביא לאדם
השגה מעל לטבע זה השגה זה כמו דרגה של רוח הקודש זה חכמה שמי שידוע את החכמה
הזו יש לו השגה בסודות שקורים בעולמות השונים.

תלמיד : ויראה

הרב : זה יכול להביא לו יראה כן אבל זה לא המטרה יראה זה פשוט ידע איך לשמוע את
הקול של הציפור ולהבין מה הוא אומר ואיך לראות את הדקל ולהבין מענייניו מה הוא
מספר.

תלמיד : זו עליה רוחנית.

הרב : זו עליה רוחנית קראת לזה, דרגה רוחנית כן, נכון מאוד זו דרגה של השגה. מה אתם
חושבים רבי שניאור זלמן נשאר ללמוד את זה?

תלמיד : לא!

הרב : למה לא?

תלמיד : כי אם הוא היה רוצה הוא היה הולך לגאון מוילנא הוא לא חיפש אחרים הוא מצא
שהצינור שלו זה הקדוש ממזריטש.

הרב : קודם כל הלא הזה הוא לא פשוט, כי רבי שניאור זלמן מלאדי חוץ מאשר צדיק וקדוש
היה תלמיד חכם עצום ותלמיד חכם כבר השם אומר לך 'חכם' חכמה שהוא אוהב חכמה
תלמיד חכם אוהב ללמוד חכמות של התורה כל דבר הוא אוהב לדעת יש לו את זה
בפנים סקרנות כמיהה לדעת את כל תורת השם וזה חלק מהתורה, אמנם זה רזי תורה אבל
זה חלק מהתורה

יש סיפור אחד של רבי שניאור זלמן היה אצל המלאך הבן של המגיד ממזריטש אחרי
שהמגיד ממזריטש הסתלק הוא נשאר אצלו ולמד אצלו. יום אחד החליט שאין לו כבר מה
ללמוד והוא חוזר הביתה אז הוא עלה למרכבה וכבר עמד לנסוע ואז יצא המלאך, זה הבן
של המגיד ממזריטש, לעגלון ואמר לו איזה משהו כזה כמו: 'תרביץ לסוסים עד שהם לא
ידעו שהם סוסים' כתוב שם בסיפור שמע את זה רבי שניאור זלמן אמר: 'או יש פה דרך
עבודת השם חדשה', ירד ונשאר ללמוד אצלו.

מזה אתה למד שרבי שניאור זלמן מאוד היה חשוב לו ללמוד את החכמה כל חכמת התורה
כל חכמת השם כל העניינים.

ולא כולם ככה למשל רואים את עבודת השם של רבי זושא מניאפולי הוא לא היה כזה הוא היה עובד השם בדבקות אם במקרה היה צריך גם חכמה השם היה שולח את הרמב"ם את מי שצריך.

אבל הוא לא דווקא רץ ללמוד חכמות העניין הזה של ללמוד חכמת התורה זה תיקון של חטא עץ הדעת טוב ורע הרי מה הנחש אמר שמה שהשם לא רוצה שתאכלו מהעץ ואז תהיו כמוהו יודעים טוב ורע ואכלו.

באה חכמת התורה לתקן את הדבר הזה שהתורה מגבילה את האדם או קיי, אתה רוצה ללמוד חכמה יש דברים כאלה שמותר ויש כאלה שאסור בונה את האדם שיוכל לעשות את הבירור הרוחני בין טוב ורע בצורה מתוקנת אז אי אפשר לזלזל בעניין הזה של רבי פנחס מקוריץ זכותו תגן עלינו שהציע לרבי שניאור זלמן ללמד אותו שיחת עופות ודקלים זה לא דבר של מה בכך מה לפי דעתכם הוא הסכים או לא?
תלמיד :

הרב : הסכים ונשאר אצלו למה כן?

תלמיד : הוא רצה ללמוד

הרב : הוא רצה ללמוד מה אתה אומר?

תלמיד : אני אומר שהוא לא הסכים

הרב : לא הסכים למה?

תלמיד : כי זה לא התפקיד שלו יש לו תפקיד אחר

הרב : מה התפקיד שלו?

תלמיד : הוא ראש חסידות חב"ד הוא היה צריך לכתוב את השולחן ערוך'.

הרב : מה יזיקו לו עוד כמה חודשים ככה, לחטוף כמה שיחת עופות?

תלמיד : זה לא התפקיד שלו

הרב : זה לא התפקיד שלו. אבל אחד כמו ראש חסידות חב"ד בחינת רבי שניאור זלמן אני חושב שכן התפקיד שלו היה לדעת את כל החכמה הוא ראש לצינור של חכמה בינה ודעת חב"ד זה חכמה בינה ודעת הוא לא צריך לדעת הכל עובדה שהוא ידע הוא היה ידען גדול ביותר

תלמיד : אם הוא רצה הוא יכל ללמוד את זה מהמגיד, מה המגיד לא ידע?

הרב : זה לא אומר אולי המגיד לא הציע לו עובדה שרבי פינחס מקוריץ הציע לו וכנראה המגיד לא הציע לו בינתיים מה אתה אומר?

תלמיד : כנראה שרבי שניאור מוכן

הרב : שרבי שניאור מוכן נו בסדר אז לפי מה שאתה אומר הוא קיבל הוא הסכים מה אתה אומר?

תלמיד : שהוא צריך ללכת לשאול את הרבי שלו

הרב : זה חסיד! איך הוא יסכים בלי לשאול את הרב שלו? זה יכול להזיק? מה יש אסור ללמוד תורה? זה יכול להזיק לו?

תלמיד : היה לנו כבר סיפור כזה הרב שבא מהשמיים משהו ואמר שילמד אותו והוא אמר שהוא צריך לשאול את הרב.

הרב : בשביל זה אמרת ככה. מה אתם אומרים הוא ילך לשאול את הרבי שלו?

תלמיד : הוא צריך

הרב : הוא צריך לשאול את הרבי שלו מה הרבי יגיד לו אם הוא ישאל אותו?

תלמיד : הרבי דווקא כן יאשר

הרב: אולי הוא יקפיד על רבי פינחס שרצה לעכב אותו אצלו הרי ידוע שרבי שניאור זלמן והמגיד ממזריש התחברו מהר מאוד והוא קרב אותו והוא החשיב אותו והוא גם הבין שיש לו תפקיד חשוב ביותר גם בעניין חסידות חב"ד וגם בעניין בכלל להתמודד עם המתנגדים אז מה הוא לוקח לו חייל ראשי כמו שאומרים מפתה אותו בשיחת עופות ודקלים מה אתה אומר?

תלמיד: אולי הייתה שמה קנאה?

הרב: קנאת סופרים

תלמיד: אולי הוא מצא סיבה למה הוא הציע לו

הרב: זה ברור מה אתה אומר? בוא נגיד ככה אם רבי שניאור זלמן יגיד לו שצריך לשאול את הרבי והוא יבוא וישאל את הרבי מה הרבי יגיד לו איך? 'בוא ואני אלמד אותך' מה אתה אומר?

תלמיד: אולי אם היית צריך ללמוד אני הייתי מלמד אותך אם אני לא מלמד אותך כנראה שאתה לא צריך ללמוד.

הרב: קודם כל באמת צריך לדעת שמי שזוכה לחכמות כאלה בחינת רזי תורה הוא יכול לקלוט דברים מפליאים ומופלאים מה שהשני לא רואה ולא מבין ולא שומע כלום הוא רואה ושומע ומבין ומשיג זה פלא הדבר הזה לא דבר של מה בכך. אני שאלתי שאלה ולא עניתם לי זה יכול להזיק לו?

תלמיד: כן.

הרב: כן למה?

תלמיד: הציץ ונפגע.

תלמיד: הוא הבין את הסיפור של שלמה המלך שבא אליו משהוא וביקש ללמוד את חכמת העופות.

הרב: והוא נפגע למה במקרה ההוא הוא נפגע?

תלמיד: האור לא התאים לכלי

הרב: מצד אחד הוא למד הייתה לו השגה עובדה שהוא כן שמע מצד שני הוא לא השתמש בהשגה הזו לשם שמיים לפי מה ששמע ככה עשה בסוף הלך אל אשתו נכון זה הסיפור נו מה אתה אומר לא אמרת כלום אתה הצעיר מה דעתך? כן, זה יכול להזיק לו ללמוד את הסוד הזה?

תלמיד: זה יכול להזיק לו אם ידע ידע מסויים שאתה לא מוכן אליו יכול להזיק לך כיוון שיש איזה דרך שאתה צריך לעבור עד שתגיע אל הידע הזה אם אתה תעשה קיצורי דרך אתה ללא מוכן מבחינת הנפש לכלול את הידע הזה.

הרב: אז אם אדם לא מוכן אז איך יהיה לו השגה אני אומר הוא אומר כאן שאם בן אדם אין לו זכות כמו שאומרים אז זה יכול להזיק לו אבל אני אומר אם אין לו זכות איך בכלל הוא ישיג השגה?

תלמיד: זה לא רק הבעיה של זכויות

הרב: זה רק בעיה של זכויות

הרב: איפה אנחנו רואים מקרה שאדם השיג השגה ונפגע?

תלמיד: 'אחר'

הרב: יפה מאוד. ארבעה נכנסו לפרד"ס רבותיי רק רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום. אז אפשר להשיג השגה ושההשגה תפגע באדם אז גם שיחת עופות ודקלים מי שלא מתאים לו זאת אומרת שיכול להיות באמת שאדם זוכה להארה, גילוי אבל אין לו כלים מוכנים והוא

לא יודע מה לעשות עם זה וזה הביא לו שבירת הכלים כמו בעולם התוהו נכון או לא? טוב אז בוא ניגש לסיפור שלנו פה :

ענה לו רבי שניאור, אז הוא הציע לו שילמד אתו, **בדרך למזריטש הלך לבקר את רבי פנחס מקוריץ ששמח לקראתו והציע לו שישאר אצלו ללמוד ממנו שיחת עופות ושיחת דקלים, מעשה בראשית ומעשה מרכבה,**

בנתם מה ההבדל בין זה לזה,

ענה לו רבי שניאור 'מה שצריך ללמוד ולדעת זה דבר אחד, מה שלומדים במזריטש מצויין' מי צדק?

תלמיד : מי שאמר שהוא צריך לנסוע לרבו

הרב : הוא לא אמר שהוא נוסע לרבו לשאול אותו זה לא מעניין אותו בכלל לא שפת עופות ולא שפת דקלים ולא בטיח מה שמלמדים שמה במזריטש זה מה שצריך ללמוד.

תלמיד : אולי מה שמלמדים במזריטש זה שפת מרכבה אבל הצורה אחרת?

תלמיד : שם הייתה גם התבטלות

הרב : התבטלות כלפי מזריטש, מה אתה אומר?

תלמיד : זה הידבקות בשורש שלו

הרב : דבקות בשורש שלו מה היה במזריטש מה היה שמה איזה לימוד?

תלמיד : גם קבלה וגם חסידות.

הרב : וכי הרבי פינחס מקוריץ לא למד במזריטש?

תלמיד : פה הוא מראה לו גילויים ושם הוא לימד אותו דרך בעבודת השם

הרב : אבל זה גם למד במזריטש רבי פינחס למד במזריטש וגם רבי פינחס היה לפני ולפנים מה שברור שהעבודה במזריטש הלימוד במזריטש היה לימוד איך לעבוד את השם נקודה איך אדם עובד את השם זה למה שהוא הציע לו הוא הציע לו השגה בשפת עופות ודקלים זה לא עניין של עבודת השם זה עניין של השגה של סודות מה תעשה עם זה. אם אתה צדיק תעשה לשם שמיים אם אדם לא צדיק יעשה עם זה אולי כסף מי יודע מה יעשה עם זה

תלמיד : אולי רבי פנחס היה שליח בשביל לנסות את הרב שניאור זלמן

הרב : רגע רגע עוד לא סיכמנו זה בעניין שיחת עופות ושיחת דקלים מה בעניין מעשה בראשית ומעשה מרכבה וכי זה לא חשוב לעבודת השם?

תלמיד : זה גם השגה

הרב : זה גם השגה מה ההבדל בין ההשגה הזאת למה שלומדים במזריטש?

תלמיד : זה הכרה של דרכי השם דרכי ההנהגה של השם

הרב : כן נו! אז למה הוא לא נשאר שמה ללמוד ואם מלמדים אותו במזריטש אז למה רבי פינחס הציע לו?

תלמיד : אז הוא מבין שאם הוא לומד שמה את עבודת השם שיגיע זמנו ללמוד את זה ילמד את זה במזריטש אם יצטרך ללמוד את זה אם זה חלק מהלימוד שלו

הרב : הוא לא אמר כשיגיע זמנו הוא ילמד את זה הוא אמר שלא צריך ללמוד את זה בכלל רק מה שלומדים במזריטש הוא היה קיצוני כמו שאומרים היום רק מזריטש שום דבר אחר רבותיי אני לא סתם עושה לכם לחץ. מה אתה אומר?... יש הבדל רבותיי בין אדם שאומר זה הדרך שלי נכבד אותך אבל זה הדרך שלי לבין אחד שאומר כל הדרכים לא מעניינים אותי בכלל רק בדרך שלי מה ענה פה רבי שניאור זלמן באיזה כיוון הוא אמר גם הדרך הזו זו דרך לא? איפה הפתיחות?

תלמיד: הוא מהר מאוד ננעל זה כמו הסיפור בינו לבין הגאון מוילנא שהוא מהר אמר לא
אשמע פה הלכה עשה תנאי אני הולך הוא היה כזה זאת הייתה ההנהגה שלו.
הרב: מה אתה אומר?

תלמיד: כנראה שהוא הרגיש שהוא כן רוצה הוא פחד לאבד את הדרך שלו.
הרב: הוא פחד שמה? שיטשטשו אותו יבלבלו אותו עם דרך אחרת אבל אם כן הוא היה
אומר 'הדרך שלך טובה אבל אני רוצה מזריטש' הוא לא אמר ככה הוא אמר יש רק מזריטש
תלמיד: הוא שמע על כבוד הרב ממזריטש
הרב: וכי לא יודעים שרבי שניאור זלמן מכבד את הרב שלו זה מובן מאליו שהוא מכבד את
הרב שלו.

תלמיד: אולי הוא רוצה לענות לו בתקיפות?
הרב: אהה! אהה! רוצה להגיד לו מה שאתה עוסק ולומד בדברים האלה זה לא תכל'ס
תכל'ס זה במזריטש כן למשוך אותו.
תלמיד: אבל הוא היה שמה.

הרב: בטח שהוא היה שמה ואם הוא היה שמה אז למה הוא רוצה למשוך את רבי שניאור
זלמן לכיוון אחר?

תלמיד: מקינאה קינאה ברבי שניאור.
הרב: חס וחלילה אין קינאה בין אנשים כאלה
תלמיד: אז למה הוא רוצה ללמד אותו?
הרב: כנראה שרבי פינחס מקוריץ אוהו בעניין שצריך לדעת מעשה בראשית, מעשה מרכבה,
שפת עופות, שפת דקלים לא סתם הוא מושך אותו זה דברים עמוקים. לא לפטור אותנו
בגרוש להתאמץ נו!

תלמיד: אולי הוא רוצה דווקא שהתלמיד יחכים אותו?
הרב: למה רבי שניאור זלמן בחר במזריטש ופסל כל דרך אחרת?
תלמיד: הוא בחר ברב שלו.

הרב: זה כבר שמענו בחר כבר קודם מה אתם חושבים שאפשר לפתות אותו בסוכריות הוא
יגיד לו משהו הוא יבחר ברבי אחר תחשבו על זה רגע למה רבי שניאור זלמן פסל כל דרך
ואמר 'מה שיש ללמוד... ' מה הוא אמר?
תלמיד: יש רק מזריטש

הרב: 'מה שצריך ללמוד ולדעת זה דבר אחד, מה שלומדים במזריטש מצויין'
תלמיד: אולי אצל צדיקים הנסיונות הם דקים למשל אצלם לימוד מסויים שהם צריכים
ללמוד ואם הם יעברו ללימוד אחר אז זה כבר מצד היצר ואת זה צריך לדחות בכל הכוח.
הרב: זה יפה מאוד מה שאתה אומר. אמת אם בן אדם דבוק בשורשו ואם בן אדם דבוק
בלימודו ובא מישהו ומציע לו משהו אחר למרות שהלימוד השני גדול וחשוב וקדוש וטהור
זה מהסטרא אחרא להוציא אתו מהמסלול שלו קודם כל הרבי ממזריטש הוא הרבי של
הדור ולא רבי פינחס מקוריץ' שתיים החסידות של מזריטש זה מה שהיה צריך ללמוד
באותו זמן כי אחרי שהמגיד הלך עובדה שהתפרדו כל הגדולים כל אחד עשה לו צינור משלו
אז באותו זמן זה מה שהיה צריך לעשות זה הלימוד של הדור זה הלימוד החשוב ואני אגיד
לכם עוד משהו זה היה החידוש מה שלמדו במזריטש זה היה חידוש כי שיחת עופות ושיחת
דקלים ראינו שלמדו את זה עוד בזמן הגמרא מעשה בראשית מעשה מרכבה איזה חידוש יש
בזה?

כל עניין הקבלה היה ידוע אבל החסידות זה לא היה ידוע זה היה החידוש של הדור וזה היה צריך לתקן את הדור זה היה צריך להכין את הגאולה עם העניין הזה זה מה שצריך ללמוד ולא דברים אחרים לא בגלל שדברים אחרים לא חשובים כן הם כן חשובים השאלה מה קודם למה בכל דור ודור יש הלימוד של אותו דור,

צרכי הדור שזה צריך ללמוד את זה קודם כל, אחרי שילמד במזריטש כל מה שצריך גם אם ידע שפת עופות ודקלים זה לא יפריע לו בעבודת השם, אבל אם הוא יבזבז את הזמן לו, במרכאות, בלימוד של השגות ודברים ולא ילמד את העבודה שלמטה שזה עבודת החסידות זה עבודה למטה פה, בעולם הזה לא שמה זה כאן ועכשיו, את זה לא ילמד מה יעזור לו שיחת עופות ודקלים, רבותיי, מעשה מרכבה ומעשה בראשית איך?
תלמיד: לעופף.

הרב: לעופף טוב עכשיו ככה אמר לו רבי שניאור, עוד לא נגמר הסיפור.
המשיך רבי שניאור למזריטש וכשהגיע אמר לו רבו המגיד: 'רבי פנחס רצה שתלמד ממנו מעשה מרכבה ומעשה בראשית ואני אלמד אותך יחוד עליון ויחוד תחתון'

מה זה מה רואים מכאן?

תלמיד: שהוא עמד בניסיון.

הרב: א-הרבי ידע שההוא מפתה אותו הוא ידע. ב-ידע גם במה רצה לפתות אותו. ג-הוא באמת עמד בניסיון. ד-הוא גם אמר לו מה הוא ילמד אותו מה העניין הזה ייחוד עליון וייחוד תחתון

תלמיד: השתוות הצורה זה.

הרב: מה עוד מה זה ייחוד עליון? יוד קיי מה זה ייחוד תחתון? ויו קיי יו"ד ק"י ו"ו ק"י שיויתי ה' לנגדי תמיד הוא יילמד אותו איך לעבוד את ה' מלמטה למעלה מלמעלה למטה בכל העניינים ובכל הדרכים ע"י ייחוד תחתון גורמים לייחוד עליון. מה לומדים אם כן? בדיעבד מה לומדים מזה בקשר לביקור אצל רבי פנחס מקוריץ מה לומדים מזה?
תלמיד: העמיד אותו בניסיון.

הרב: רבי פנחס בדק אותו, אתה אומר זה לא באמת שהוא רצה לתפוס אותו.

תלמיד: רצה לראות אם הוא מוכן לעבוד

הרב: מה עוד לומדים מזה רבותיי?

תלמיד: דבקות ברב.

הרב: דבקות ברבי כן יפה.

תלמיד: דבקות בשורש

הרב: אבל אתם לא עונים לי מה לומדים מעצם הביקור של רבי שניאור אצל רבי פנחס מקוריץ? כל הדרכים בחזקת סכנה.

תלמיד: שגם מהקדושה אפשר יכולים לסטות.

הרב: בן-אדם מהקדושה אבל זה לא מהצד הנכון זה הכל נראה נחמד ויפה אבל זה לא מה שהוא צריך ללמוד איך ידע אדם אם כן מה הוא צריך ללמוד?

תלמיד: יתחבר לשורשו.

הרב: איך יידע מה הוא צריך ללמוד.

תלמיד: יסתכל על הצרכים של הדור.

הרב: צרכים של הדור.

תלמיד: מקום שליבו חפץ.

הרב: מקום שליבו חפץ איפה שהוא מרגיש איך ידע אדם מה הוא צריך ללמוד?

תלמיד : בשביל זה יש בחירה

הרב : לא אם אדם הוא תלמיד חכם צדיק כל התורה מושכת אותו, דרך אגב גם כתוב שבשמיים כל מסכת ומסכת מבקשת שילמדו אותה כל דין ודין רוצה שילמדו אותו ולכן אמרו שסגולה לא להיכשל בפסח בחמץ במשהו,

זה ללמד את כל הלכות פסח לפני הפסח חוץ ממה שנוהגים למה? שהדין לא יקטרג על האדם שמה ואז הוא ייכשל הוא יצטרך ללמוד אותו, אז תארו לכם אז כל התורה רוצה שנלמד אותה וממילא אדם שירא שמיים וצדיק בוודאי רוצה ללמוד הכל לעשות נחת רוח לה' אז איך הוא ידע מה הוא צריך ללמוד.

תלמיד : שהוא מכוון לשם שמיים.

הרב : שהוא מכוון לשם שמיים כן.

תלמיד : שהוא מרגיש התעלות שהוא מרגיש את הנשמה שלו.

הרב : מרגיש התעלות מה אתה חושב שיחת עופות זה לא התעלות?
תלמיד : לא.

הרב : מה לא מעשה מרכבה אתה למדת זה לא התעלות?

תלמיד : אם זה לא שורשו אם הוא מצד הדין.

הרב : זה הכל התעלות מה קרה לכם, איך אדם ידע מה הוא צריך ללמוד.
תלמיד : אדם צריך ללמוד הכל.

הרב : אדם צריך ללמוד את הכל? אתה רואה שזה לא נכון באופן תאורטי אבל לא באותו זמן עובדה לפי הגישה שלך היה צריך להישאר אצל הרב פינחס, וזה לא היה נכון כל העולם היה ניזוק מזה כל ההיסטוריה גם כל התיקונים אחריו אם היה נשאר אצל הרב כי זה לא מה שהיה צריך לעשות נו.
תלמיד : עשה לך רב.

הרב : עשה לך רב גם הוא נכנס למכרז רצה להיות הרב שלו.

תלמיד : זה דווקא סותר את הסיפור השני על ה"אני" פה הוא כן היה צריך להיות עצמי להיות "אני" להיות עצמי לדעת את התפקיד שלו לדעת את השורש שלו לדעת מה הוא צריך ללמוד.

הרב : כן אבל זה לא בחינת "אני" של "אני" כמו שאנחנו חושבים זה בחינת כל העולם נברא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני זה מתוקן ולא מקולקל איך האדם ידע מה הוא צריך ללמוד?

תלמיד : הוא מרגיש

תלמיד :

הרב : אמרת משהוא ולא שמעת מה שאמרת בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכים בו.
תלמיד : זה מסוכן.

הרב : או, העולם מסוכן מאוד.

תלמיד :

הרב : בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכים אותו, רבי שניאור זלמן לא רצה חוכמות הוא רצה לעבוד את ה' לכן הוליכו אותו למזריטש אם רצה חוכמות, אם רצה ניגלה, היה הולך לגאון מוילנא אם רצה שיחת עופות ודקלים היה נשאר אצל רבי פנחס בחנו את הרצון שלו מה הוא רוצה, אבל בכל זאת איך האדם ידע?

תלמיד :

הרב: מצב הדור, תפילה רבותי איך ידע אדם מה הוא צריך ללמוד ואיפה הוא צריך ללמוד
נו דרך מעשית לא דיבורים באויר.
תלמיד: האדם ילמד כל מיני דברים וייראה מה מושך אותו.
תלמיד: יטעם מהכל.
הרב: זה לא מה שאמר רבי שניאור זלמן. הוא לא אמר 'אני אטעם קצת שיחת עופות נראה
אם זה טעים אשאר אם לא אלך למזריטש'.
תלמיד: אבל הוא כבר עבר את זה הוא הלך ישר למגיד הוא כבר עבר את התהליך הזה.
הרב: אם הוא עבר את התהליך הזה למה ניסו אותו?
תלמיד: לראות אם הוא דבק ברבו.
הרב: יש פה שני דברים דבק ברבו ודבק בלימוד של רבו, יכול להיות שהוא דבק ברבו באופן
אישי והוא לא דבק בתורת רבו הוא יגיד 'טוב יש לי שאלות' או 'יש לי כסף אני אסע
למזריטש אני אתן לו כסף אני אשאל אותו שאלות אני אבקש ברכה אבל ללמוד אני אלמד
מרבי פנחס כי שמה נחמד לי מה שלומדים' מה רע בזה?
תלמיד: איך אפשר להיות דבק ברב בלי להיות דבק בלימוד שלו? זה הוקוס פוקוס.
הרב: אפשר להידבק ברב בלי להידבק בתורתו מאמין בו שהוא צדיק מאמין שברכה שלו זה
ברכה מאמין בו הדרכה שלו זה הדרכה וזהו מה אתה חייב לשבת ללמוד אצלו
תלמיד: זה לא דבק
הרב: זה דבק למה לא? היו כאלה שהיו נוסעים פעם בשנה לרבי והיו דבקים ברבי כל הזמן
מה רע אם חסיד של איזה רבי חוץ מזה לומד אצל איזה רב אחר. היו אני משגע אתכם אה?
! אם כבר נכנסנו לזה צריך לצאת מזה נכון? שאלה שאלה איך ידע אדם מה הוא צריך
ללמוד מה אתה אומר?
תלמיד: זה השפעה אחרת.
הרב: בודאי שזה השפעה אחרת אין שום ספק לימוד זה כמו הריון, רבותי, בודאי אם הוא
לומד משניים הוא משני צינורת משקים בו לא מצינור אחד אבל איך ידע אדם מה הוא צריך
ללמוד זה מה ששאלתי מה אתה אומר?
תלמיד: במקום שליבו חפץ הוא ירגיש את זה בליבו.
הרב: אתם כולכם אנשים קרים קרים אין פה חום. רבי שניאור זלמן ענה בחום לא התחיל
לעשות שיקלול.
תלמיד: זה לא תלוי במה אתה חפץ זה השאלה מה אתה חושב שהוא חפץ אם אתה יודע
שזה לטובת העניין אז אתה הולך על זה אם אתה יודע שזה לטובתך אז אתה דוחה את זה.
הרב: וכי הקדוש ברוך הוא לא רוצה למשל שתלמד הלכה?
תלמיד: אני לא בטוח שהקדוש ברוך הוא רוצה שאני אלמד שפת עופות.
הרב: כן מה אתה אומר?
תלמיד: שירגיש בקירבו אש בוערת ידע שזה המקום.
הרב: התחלת להתחמם.
תלמיד: שירגיש היכן שהוא ממש חם, מתלהב.
הרב: אולי אתה תציל אותנו?
תלמיד: שיקשיב רק אל הלב.
הרב: אל הלב, מה שהלב אומר. מה אתה אומר, לפני שתירדם?
תלמיד: ידע לפי איפה הוא לא נרדם.

הרב: אולי דווקא איפה שהוא נרדם? נו? איך בן אדם ידע שהוא צריך להתחתן עם אישה מסויימת ולא עם אישה אחרת?

תלמיד: איפה שהוא אוהב. אם הוא אוהב אותה או לא אוהב אותה יש משיכה הרמונית, בחירת ליבו.

הרב: עניין של משיכה, אהבה, הרמוניה, בחירת ליבו ואם אדם מבולבל? אם אדם ברור לו אז ברור לו ואם אדם לא ברור לו אז איך הוא ידע?

תלמיד: שיתפלל.

הרב: הוא יכול להתפלל השאלה אם ייענו לו.

תלמיד: הלב יכול גם להטעות.

הרב: הלב יכול גם להטעות... טוב, משכנו משכנו משכנו תשובה אחרונה מישהו רוצה לתת?

תלמיד: רוח. הרוח שלו אצל הרבי שלו.

הרב: זה בנפשו רבותי זה בנפשו הוא לא יכול בלי זה הוא מת בלי זה הוא יפסיק ללכת למזריטש בשביל שיחת עופות? מה מעניין אותו שיחת עופות? הוא צריך להיות במזריטש.

זה בנפשו הוא לא יכול בלי זה הוא מת. זה תשובה חמה ככה הוא ענה הייתם צריכים להסתכל איך הוא ענה, אותו דבר ככה אדם נושא אישה אם הוא לא מוכן לחיות בלעדיה זה האישה שלו.

תלמיד: זה יכול לבוא גם מהדימיון.

הרב: יש אנשים למשל שגרים בירושלים באים לפתות אותם לעבור למקום אחר, כן, אבל אם אדם קשור לירושלים אתה יודע מה זה ירושלים, כן, הוא יכול לעזוב את ירושלים לא יכול לעזוב זה לא קשור לשכל זה קשור להתקשרות הפנימית והבנה של האדם שבלי זה הוא מת, אם אין לאדם ספק אז אין לאדם ספק, שיש לו ספק הוא צריך לקחת את זה באופן קיצוני עד הנקודה האם אני מוכן לוותר על זה או לא האם אני מוכן לוותר על שפת העופות כליל או לא,

אם אני לא מוכן לוותר על זה אז אני אלמד את זה האם אני מוכן לוותר על מזריטש בשביל שפת עופות אז אני אוותר על מזריטש, אם לא לא. זה עניין של המוכנות הפנימית אם אדם יכול לחיות עם זה או שהוא מת, לכן רבי שניאור זלמן לא היה צריך לחשוב הרבה הוא היה מחובר חזק הוא ידע זה החיים שמה המוות זה החיים מה אתה רוצה מה אתה מפתה במה אתה מפתה אותי למשל אדם עובד את ה' ולא רוצה לעשות חטא יבוא יצר הרע ויפתה אותו, אבל הוא יודע שאם הוא עושה את החטא הוא מת הוא יעשה את החטא? הוא לא יעשה את החטא כמה שיפתה אותו הוא לא יעשה כי הוא לא מוכן למות הוא לא מוכן.

תלמיד: כל מה שניקרא אהבות ממבט ראשון כל הנושא הזה הבן-אדם כן לפי הפנימיות שלו הוא מרגיש שהוא לא יכול בלעדיה הוא דבוק אצלה כמו דבק.

הרב: אני נתתי דוגמא על האישה לא בשביל שנתחיל לדון על זה, יש בזה יצר הרע בוודאי גם בעניינים האלה, כן. אני מדבר מבחינת התורה, כן.

תלמיד: יש פה עוד איזה בעיה זה שהחסיד הוא משך את התלמיד הוא לא יודע את כל הדברים האלה.

הרב: הרבי פנחס איך הוא רצה למשוך אותו?

תלמיד: כן זה העניין הוא היה אצל המגיד ממזריטש הוא מכיר את כל הנושא הזה.

תלמיד: הוא בא להעמיד אותו בניסיון.

תלמיד: לא היה לא בא להעמיד אותו בניסיון.

הרב: בוא אני אגיד לך איך, יש צינור ראשי ויש כל מיני צינורות כל מיני צינורות גם חשבים יש את מזריטש ויש את רבי פנחס מקוריץ גם שיחת עופות זה חשוב אצל רבי פנחס מקוריץ כנראה שזה היה מאוד חשוב אצלו זה היה עיקרי, אז הוא רצה שהבחינה הזו תעבור לאחרים כנראה למי שמתאים לו והוא כנראה גם אהב אותו את רבי שניאור זה היה תאר לך מה זה לפגוש את רבי שניאור זלמן איזה לא רוצה לוותר עליו היה לו טוב איתו רצה להתחבר איתו מבחינה רוחנית.

תלמיד: זה היה אותו דבר כמו שאומרים עשה לך רב וקנה לך חבר זה עשה לך תלמיד וקנה לך חבר